BREVIARIVM

N.º 19. Cat.º de Lima

n°71

X

B

Anni lxt. xij. mẽses lxbdomadas. lij. ⁊ diẽ vnũ ⁊ lxt dies
ccclxv. ⁊ horas. vj. Januarij lxt dies. xxxj. Nox lxt hoꝝ. xv.

m Januarij Circũcisio dñi. Maiꝰ dupꝯ. Et sci basilij. epi ⁊ pf. Et scõr mar
b m N Oct. sci stephani. Scõ dupꝯ tme vgis ⁊ martyris.
q c m N Oct. sci iohannis. Semdupler.
d n N Oct. innocentium.
xix e nons. Vigilia.
vm f vm id Epiphania dñi. Manus dupler.
g vn id Clams. lxr.
xvi A vj id
v b v id Sancti pauli primi lxremite confessoris.
c m id Sci ignatij pape ⁊ martyris.
xm d m id Sol in aquario.
n e n id
f Idibꝰ. Octaua epiphanie. Semdupler.
x g xix kl Februarij. Sã felicis i primas pbã ⁊ mris.
A xviij kl Sancti mauri abbatis ⁊ confessoris.
xviij b xviij kl Scõrum mar. heraldi ottõis. Accursij pt. ⁊ adiutoris ord. mio. Du.
vij c xvj kl Anthonij abbatis. Sol. mai. Et sci marcelli pp ⁊ mar.
d xv kl Scẽ prisce virgis ⁊ martyris.
xv e xiij kl Scõrum martyrũ. Marij marthe audifax ⁊ abacuk.
m f xm kl Sci fabiani pape ⁊ mris. Et sci sebastiani mar. Solẽpne.
g xij kl Sancte agnetis virginis ⁊ martiris. Semdupler.
xij A xj kl Scõrum martyrũ. vincẽtij. ⁊ anastasij. Solẽpne.
i b x kl Scẽ emerentiane virgis ⁊ martyris.
c ix kl
ix d viij kl Conuersio sancti pauli. Dñus dupler.
e vij kl
xvij f vj kl Johis crisostomi epi ⁊ cõf.
vj g v kl Agnetis secundo.
A iij kl
xiij b iij kl
ij c ij kl Scõrum martyrũ. cyri et iohannis.

Februarius habet dies. xxviii.
Nox habet horas. xiii. dies. x.

d Februarij. Sancti ignacij epi ⁊ martyris.
vj c nn N Purificatio beate marie virginis. Maī dupl'
xix f m N Scā blasij epi et martyris. nō trāsferē
viij g ij N Scī gilberti confessoris.
Nonas Scē agathe vgis ⁊ martyris. Semidupler.
xvj b viij id Dorothee. Et. uirg.
v c vij id
d vj id
xiij e v id Apolonie. Et aliar. nō transferē
ij f iij id Sancte scolastice virgis. Pisces.
g m id
r a ij id
b Idibus
xvm c xvj kl' Marcij. Scī valentini pbri ⁊ mīris.
vij d xv kl' Trāslatio scī anthonij de padua cf'. Dnī' dup'
e xiiij kl'
xv f xiij kl'
iij g xij kl'
a ij kl'
xij b x kl'
i c ix kl'
d viij kl' Cathedra scī petri. Dnīs dupler.
ix e vij kl' Vigilia.
f vj kl' Scī mathie apli. Locus biserti. Dnī' dupler.
xvij g v kl' Bisserti serte martis tenuere kalendæ.
vj a iij kl' Postremoq; die celebrantur festa mathie.
b ij kl'
xiij c ij kl'

Marcius habet dies. xxxj.
Nox habet horas. xij. dies. xij.

m d Marcij Albini epi ⁊ cf' [illegible]
e vj N
vj f v N
g iiij N
xix a iij N
viij b ij N
c Nonis Scī thōe cf'or. pdicator. Et scār ppetue ⁊ fe
licitatis mar.
xvj d viij id
v e vij id Sanctor quadraginta martyrū.
f vj id
xiij g v id Clauus paschæ. Sol in ariete.
ij a iij id Scī gregorij papæ ⁊ cfes. Dnī' dupler.
b ij id
r c ij id
d Idibz. Scī. Longini. mīris.
xviij e xvij kl' Aprilis.
vij f xvj kl' Scī. patricij. epi. et confs.
g xv kl' Scī. Anselmi. epi. et con fs. Gabrielis aīa' d'
xv a iiij kl' Scī ioseph cf'. spōsi vgī. Marie. Dnī' dupler.
iij b iij kl'
c ij kl' Scī benedicti abbatis. Semidupler.
xij d j kl'
i e kl'
f pridie kl'
viij g viij kl' Annūciatio beate mī vgis. Mains dupler.
a vij kl'
xvij b vj kl'
vj c v kl'
d iij kl'
xiij e iij kl'
ij f ij kl'

KL Aprilis habet dies. xxx.
Nox habet horas. x. dies vero. xiij.
Nane egyptiace vidue

g
xj f mj N'
b m N'
xix c ij N'
viij d Nonis Vincēcij cōf ord' predicatorū.
xvj e viij id'
v f vij id'
g vj id'
xiij A v id'
ij b mj id'
c m id'
x d ij id' Sol in thauro.
e Idibus.
xviij f xvij kl' Maij. Sēōr mar. Tiburcij. valeriaī. maxī.
vij g xvj kl'
A xvj kl' Sancti. ylidorī. epī.
xv b xv kl' Sā amicti pape. martyris
mj c xiij kl'
d xiij kl'
xij e xij kl'
i f xj kl'
g x kl' Sāctor. sothēris. gaj pape et mīris.
ix A ix kl' Sancti georgij martyris. Bernardi epī tullēn. col'.
b viij kl'
xvij c vij kl' Sē marci euangeliste. Nonus dupler.
vj d vj kl' Sōr cleti. marcelli. pape. mīris.
e v kl'
xiij f mj kl' Sā. vitalis martyris.
mj g m kl' Sā petri mīris. ordīe pdicatorū. Sollēne
A ij kl'

KL Maius habet dies. xxxj.
Nox habet horas. viij. dies. xvj.
xj b Maij. Sōr aplōr philippi. iacobi. Nāl' dupler.
c vj N'
xix d v N' Inuētio sē crucis. Nāl' dū. Et sōr alexādri
viij e iij N' Euēcij. thrcodoti. nuienalis mar.
f m N'
xvj g ij N'. Sā iohīs apli añ portā latinā. Nāl' dupler.
v A Nonis
b viij id' Apparitio sī michaelis. Semidupler.
xiij c vij id' Translatio sī nicolay. epī. cōf.
ij d vj id' Sōr martyrū. gordiani. epymachi.
e v id' Heugulphi mīs. cōf.
x f iij id' Sōr mar. nerei. achilei atq; pācracij. Sol ī gemīs.
g m id'
xviij A ij id' Sā bonifacij martyris.
vij b Idibus
c xvij kl' Julij
xv d xvj kl'
mj e xv kl'
f xiij kl' Sē potentiane virginis. sā. pudis. cōf. col'.
xij g xij kl' Sā bernardini cf. ordīs mnōr. Nāl' dupl'.
i A xij kl'
b xj kl'
ix c x kl' Desiderij epī. mīr.
d ix kl'
xvij e viij kl' Trāsla. sī michaelis. Nāl' du. Et sī vrbani pp. mar.
vj f vij kl' Sā eleutherij pape. martyris.
g vj kl' Sā iohānis pape. martyris.
xiij A v kl'
mj b mj kl'
c m kl' Sā felicis pape. martyris.
xj d ij kl' Sē petronille virginis.

KL Junius habet dies. xxx.
Nor habet horas. vm. dies vero. xvj.

	e			
xix	f	iij	N'	Scõr martyrũ. marcellini. petri atq. eraſmi.
vm	g	iij	N'	
xvj	a	ij	N'	
v	b	Nonas.		
	c	vm	id'	Claudij epi ⁊ cõf. ſol'.
xm	d	vm	id'	
ij	e	vj	id'	
	f	v	id'	Sanctor martyrũ. primi ⁊ feliciani. Et ſ cor
x	g	iij	id'	
	a	ij	id'	Sci barnabe apli. Adm' dupler.
xviij	b	ij	id'	Scõr mar. baſilidis. cirini. naboris ⁊ nazarij. Sol i cãc.
vij	c	Idibus		Sci âthonij pf'. ordis. Admor. Adm' dupler.
	d	xviij	kl'	Julij.
xv	e	xvij	kl'	Scõr mar. viti ⁊ modeſti atq. creſcẽtie.
iij	f	xvj	kl'	
	g	xv	kl'	
xij	a	xiiij	kl'	Scõr martyrũ. marci ⁊ marcelliani.
i	b	xm	kl'	Scõr martyr. geruaſij ⁊ protaſij.
	c	xij	kl'	Oct'. ſci. antonij. Semid'. Et ſci hilarij ppe ⁊ mr.
ix	d	x	kl'	
	e	x	kl'	Sci paulini epi ⁊ cõfeſſoris. x. anniũ mr̃. ſol'.
xvij	f	ix	kl'	Vigilia.
vij	g	viij	kl'	Natiuitas ſcti Johãnis baptiſte. Adai' dup'.
	a	vij	kl'	Eligu epi et conf. ſol'. nõ.
xiij	b	vj	kl'	Scõr mar. iohãnis ⁊ pauli. Solẽpne.
iij	c	v	kl'	
	d	iij	kl'	Sci leonis pape ⁊ pfeſſor. nõ caſſer. Vigilia.
xj	e	iij	kl'	Scõr apoſtolor petri ⁊ pauli. Adai' dupler.
	f	ij	kl'	Cõmemoratio ſci pauli apli. Adm' dupler.

KL Julius habet dies. xxxj.
Nor habet horas. viij. dies. xvj.

xix	g	Julij.		Oct'. ſci iohãnis bap'. ſci dup'.
vm	a	vj	N'	Visitat'. ſcẽ m'. vg'. Adai' du. Et ſcõr. p
	b	v	N'	ceſſi ⁊ martiniani.
xvj	c	iiij	N'	
v	d	iij	N'	
	e	ij	N'	Oct'. apl'or. petri ⁊ pauli. Admus dup'.
xiij	f	Nonas.		
ij	g	vm	id'	Feſtũ ſci bonauẽture pf'. ſp celebr'. dcẽ. ij. Julij. mai'. du.
	a	vj	id'	Oct'. viſitationis virgis glõſe. Sci dupler.
x	b	vj	id'	Scõr mar. ſeptẽ frũm. ⁊ ſcãr. nihine ⁊ ſcẽ vg' ⁊ mr̃.
	c	v	id'	Sci pij pape ⁊ martyris.
xviij	d	iij	id'	Scõr mar. nabons ⁊ felicis.
vij	e	iij	id'	Et ſci anacleti ppe ⁊ mr̃.
	f	ij	id'	Sol in leone.
xv	g	Idibus.		Diuiſio apl'or. Adm' du. Quinta et ultra mr̃.
iij	a	xvij	kl'	Auguſti.
	b	xvj	kl'	Sancti alexij pfeſſoris. quarte. vgnis.
xij	c	xv	kl'	Scẽ ſimplicoſe cũ ſeptẽ filijs ſuis mar.
i	d	xiiij	kl'	
	e	xiij	kl'	Scẽ margarete vgis et mar. Solẽpne.
ix	f	xij	kl'	Sancte praxedis virgis.
	g	xj	kl'	Scẽ marie magdalene. ſemdupler.
xviij	a	x	kl'	Sci apollinaris epi ⁊ martyris.
vij	b	ix	kl'	Scẽ criſtine virginis ⁊ martyris. Vigilia.
	c	viij	kl'	Sci iacobi apli. Adm' dup'. Et ſci xpofori mar.
xiij	d	vij	kl'	Scẽ ãne vidue Adm' d'. Et ſci paſtoris cõfeſſ'.
iij	e	vj	kl'	Sci panthaleonis martyris.
	f	v	kl'	Scõr mar. nazarij. celſi. ⁊ victor'. ⁊ in octy ppe ⁊ mr̃.
xj	g	iij	kl'	Scẽ marthe vg' (solẽne) ſcõr mar. ſiplicij. fauſti. bea
				tricis. ⁊ felicis pape ⁊ martyris.
xix	a	iij	kl'	Scõr martyr. abdon ⁊ ſennen.
	b	ij	kl'	

KL Augustus habet dies. xxxj.
Nor habet horas. x. dies. xiiij.

viij c Aug' Sā pt' ad vincula. dñi. du. Et scōz. vij. frm machabeoz mr.
xvj d nn N' Dedicā' pncūiale. dñi du. Et scī stephi pp' r mar.
v e n N' Inuētio sā stephi ptlomīis. Solēpne.
f n N' Sancti iustini p'sbiteri r martyris.
xvj g Noms ffestū scē marie d' nue. dñi du. Et scī dñici of. Solēpne
n A viij id' Trāsfigura' dō. dña. du. Et scōz mar. Sixti felicis.
b vij id' Sā donati epi r mīis. frm r agapiti.
x c vj id' Scōz martyrū Cyriaci. largi. r smaragdi.
d v id' Sā romani martyris. Vigilia.
xvm e nn id' Scī laurētij martyris. dnus duplex.
vij f n id' Scōz martyrū tyburcij r susanne.
g ij id' Sancte Clare virginis. dnus dupler.
xv A Idibo. Sā ypoliti r sociorū eius martyrū
nn b xix kl' Septēbris. Sā eusebij of. Virgo. Vigilia.
c xviij kl' Assūptio scē marie virgis. dnī dupler.
xij d xvij kl'
i e xvj kl' Octaua scī laurentij. Semdupler.
f xv kl' Sā agapiti martyris.
ix g xiiij kl' Scī ludouici epi r of. ord. minoz. dnī dupler.
A xiij kl' Scī bernardi abbatis.
xvij b xij kl' Ypoliti r simphoriam.
vj c xj kl' Oct' assūptois dñi du. Et scōz mar. Timothei.
d x kl' Vigilia
xiij e ix kl' Scī bartholomei apli. dñi dupler.
nn f viij kl' Sā ludouici of. regis francoz. Sol'.
g vij kl' Oct. sā ludouici epi. Se nidu. Et sā Zepherini
xj A vj kl' pape r mar.
xix b v kl' Scī augustī epi r of. dñi du. r sā hermet' mar.
c iiij kl' Decolla' sī iohīs bap'. semidu. Et scē fabie mar.
viij d nn kl' Scōz martyrū felicis r adaucti.
e ij kl'

KL September habet dies. xxx.
Nor habet horas. xij. dies etiā. xij.

xvj f Septēb' Scōz mar. duodecī frm r sī egidij abbis. Sol'.
v g nn N' Sancti anthonini martyris.
A m N' Mansuetī epi r of. sol' pāc.
xiij b ij N'
ij c Noms
d viij id'
x e vij id'
f vj id' Natiuitas btē marie vgī Mai' d'. Et adriaī mr.
xvm g v id' Sā gorgonij martyris.
vij A iiij id' Scī Nicholai de tolētino. cōf. sol'.
b nn id' Scōz martyrū. prothi r iacineti.
xv c ij id'
nn d Idibo. Cornely r Cipā. Libra.
e xvm kl' Octobris. Exaltā' scē cruc. dñi du. Et scōz mar.
xij f xvij kl' Oct. btē virg'. semid'. r sī michomedis mar. Apū. cōf. et epī.
i g xvj kl' Scōz mar. euphemie. lucie r gemmani.
A xv kl' ffestū sacroz. Stigmatū sci frācisci. dnī dup'.
ix b xiiij kl'
c xiij kl'
xvij d xij kl' Scōz martyrū. eustachij r sociorū ei'. Vigilia
vj e xj kl' Sī matthei apli r euāgeliste. dñi' dupler.
f x kl' Scōz mar. mauricij r sociorū eius.
xiij g ix kl' Sancti lini pape r martyris.
nn A viij kl'
b vij kl'
xj c vj kl' Scōz martyrū. cypriani r iustine.
xix d v kl' Scōz mar. cosme r damiani. Sī elzearij. of'. Sol'.
e iiij kl'
viij f nn kl' Dedicatio scī michaelis archāgeli. dnī du'.
g ij kl' Scī innocentiū pbī r of'. dnus dupler.

October habet dies. xxij.
Nov habet horas. xvj. dies. vnj.

xvj Octob. Scā remigij epi ⁊ cōfessoris. sol'.
v b vj N' Trāslatio sce dare vgis. Dnus duplex.
xnj c v n'
n d nj N' Scā fiancisce cf fidatoris ord. mīor. dnāi du.
e m n'
x f n N' mart papē ⁊ cōfes.
g Noms. Scōr mar. sergij. bachi. marcelli ⁊ apulei sci
xvnj A vnj id' Libarie virg' sol'.
vij b vj id' Scōr martyrū dyonisij. rustici ⁊ eleutherij. sol'.
c vj id' Lebwinj epi ⁊ cōf.
xv d v id' Oct' scā fiancisce. Dnus duplex.
nj e nj id'
f m id'
xij g n id' Scā calixti papē ⁊ mar. Sol in scorpione.
i A Idibꝫ.
b xvj kl' Nouembꝫ.
ix c xvj kl'
d xv kl' Scā luce euāgeliste. Dnus duplex.
xvij e xnj kl'
vj f xnj kl'
g xij kl' Scāꝝ vndecī milliū vginū. fol'. Et scī hylarionis abbis.
xnj A ij kl'
nj b x kl'
c ix kl'
ij d vnj kl' Scōr martyrū. crispīni ⁊ crispiniani. Crispinꝰ et Crispīāꝰ mss.
xix e vnj kl' Scā euaristi papē ⁊ martyris.
f vj kl' Vigilia.
vnj g v kl' Scōr apl'or. symonis ⁊ iude. Dnus duplex.
A nj kl'
xvj b nj kl'
v c n kl' Vigilia.

November habet dies. xxx.
Nov habet horas. xvj. dies. viij.

d Nouēbr. festiuitas oīm scōr. Dnus duplex. ✠ Eclauij epi. nr.
xnj e nj N' Cōmem. omniū fideliū defunctorū.
n f m N' Hilarij epi et cōf. Solēne
g n N' Scōr martyrū. Vitalis ⁊ agricole.
x A Noms.
b vnj id' Scī leonardi confessoris.
xvnj c vij id' ātuor coronatoꝝ mar. Et scī theodori mar.
vij d vj id' Octoīm scōr. Dnī du. Trāsla. scī ludouici. Dñi du.
e v id' Dedicā. basilice saluatoris. Dñi du.
xv f nj id' Scōr mar. triplonis. respicij. ⁊ nymphe.
nj g m id' Scī martini epi ⁊ cōfessoris. Semidupler. Et scī mēne nīj.
A n id' Scī martini pape ⁊ martyris. Lauacr epi sol'.
xij b Idibꝫ. Scī bricij epi ⁊ cōfes. Sol i sagittario.
i c xvnj kl' Decembꝫ.
d xvij kl'
ix e xvj kl'
f xv kl'
xvij g xnj kl' Dedicā. basilicaꝝ aplōr petri ⁊ pauli. Dñi du.
vj A xnj kl' Scē elizabeth vidue Dñi du. Et scī pōciani ppe ⁊ mīr.
b xij kl'
xnj c xj kl' Presentatio ꝑ ma. dup. dña.
nj d x kl' Scē cecilie vgis ⁊ mris. Semidupler.
e ix kl' Scī clemētis ppe ⁊ mīr. Solēpne. Et scē felicitatis. mr.
xj f vnj kl' Scī grisogoni martyris.
xix g vn kl' Scē katherine vgis ⁊ martyris.
A vj kl' Scī petri alexandrini epi ⁊ martyris.
vnj b v kl'
c nj kl'
xvj d nj kl' Scī saturnini. martyris. Vigilia.
v e n kl' Scī andree apli. Dnus duplex.

December habet dies. xxxj.
Nox habet horas. xvj. dies. viij.

xiij f Decēbris Eligij epi ⁊ oft. sol' nigl:
ij g nn n' Sce vrsane virgis ⁊ martyris.
nn n'
e b ij n' Sce barbare vgis ⁊ martyris. sol'.
c Nonus. Sci sabe abbatis.
xviij d vij id' Sci nicolay epi ⁊ confes. semd'. ⁊ solempne.
vij e vij id' Sci ambrosij epi ⁊ cfes. dm' dupler.
f vj id' Conceptio bte marie vgis. dnaus dupler.
xv g v id'
iij a iiij id' Sci melchiadis pape ⁊ martyris.
b iij id' Sci damasi pape ⁊ confes.
xij c ij id'
i d Idibus. Sce lucie vgis ⁊ martyris. semdupler.
e xix kl' January.
ix f xviij kl' Oct' cepcionis dn'i.
g xvij kl'
xvij a xvj kl'
vj b xv kl'
c xiiij kl'
xiij d xiij kl' Vigilia.
iij e xij kl' Sci thome apli. dnus dupler.
f xj kl'
xj g x kl'
xix a ix kl' Vigilia.
b viij kl' Natiuitas dni nri ihu x. mai' du' ⁊ sce anastasie mar.
viij c vij kl' Sci stephani pthomris. dnai' dupler.
d vj kl' Sci iohis apli ⁊ euangeliste. dnai' dupler.
xvj e v kl' Scor innocentu. semdupler.
v f iiij kl' Sci thome archiepi ⁊ martyris. sol':
g iij kl'
xij a ij kl' Sancti siluestri pape ⁊ confessoris. no trafferet'.

Emte exultemus domino iubilemus deo salutari nostro p̄occupemus faciem eius in confessione et in psalmis iubilemus ei. Quoniam deus magnus dñs et rex magnus super omnes deos quoniam nō repellet dñs plebem suam quia in manu eius sunt omnes fines terre et altitudines montiū ipse conspicit. Quoniam ipsius ē mare et ipse fecit illud et aridā fundauerunt manus eius venite adoremus et p̄procidamus ante deū ploremus coram dño qui fecit nos quia ipse est dñs deus nr. nos autē populus eius et oues pascue eius. Hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare cor da vestra sicut in exacerbatione secundū diem tentationis in deserto. Vbi tentauerūt me patres vestri probauerūt et viderūt opa mea. Quadraginta annis p̄ximus fui generationi huic et dixi semper hi errāt corde ipsi vero non cognouerūt vias meas quibus iuraui in ira mea si introibūt in requiē meam. Gloria patri et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et nūc et semper et in secula seculorum. Amen. Psalmus.

Beat vir qui non abiit in cōsilio impiorum et in via p̄ctorum non stetit et in cathedra pestilentie non sedit. Sed in lege dñi voluntas eius et in lege eius meditabitur die ac nocte. Et erit tanq̄ lignū quod plantatū est secus decursus aq̄rum quod fructū suū dabit in tempore suo. Et folium eius non defluet et omnia quecūq̄ faciet p̄sperabūtur. Non sic impii nō sic sed tanq̄ pulvis quē p̄jicit ventus a facie terre. Ideo non resurgunt impii in iudicio neq̄ peccatores in consilio iustorum. Quoniam nouit dñs viam iustorum et iter impiorum peribit.

Quare fremuerunt gentes: et populi meditati sunt inania. Astiterunt reges terre: et principes conuenerunt in vnū aduersus dñm et aduersus xpm̄ ei⁹. Dirumpamus vincula eorum: et proiciamus a nobis iugū ipsorum. Qui habitat in celis irridebit eos: et dñs subsannabit eos. Tunc loquetur ad eos in ira sua: et in furore suo conturbabit eos. Ego autem constitutus sum rex ab eo. super syon montem sanctum eius predicans preceptū eius. Dñs dixit ad me filius meus es tu: ego hodie genui te. Postula a me et dabo tibi gentes hereditatem tuam: et possessionē tuam terminos terre. Reges eos in virga ferrea: et tanq̄ vas figuli confringes eos. Et nunc reges intelligite: erudimini qui iudicatis terram. Seruite dño in timore et exultate ei cum tremore. Apprehendite disciplinā nequando irascatur dñs et pereatis de via iusta. Cum exarserit in breui ira eius beati omnes qui confidunt in eo. Psalmus

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me: multi insurgunt aduersum me. Multi dicunt anime mee: non est salus ipsi in deo eius. Tu autē dñe susceptor meus es: gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dominum clamaui: et exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui et soporatus sum: et exurrexi quia dñs suscepit me. Non timebo milia populi circumdantis me: exurge dñe saluum me fac deus meus. Quoniam tu percussisti omnes adversantes michi sine causa: dentes peccatorum contristi. Domini est salus: et super populum tuum benedictio tua. Psalmus

Cum inuocarem exaudiuit me deus iustitie mee: in tribulatione dilatasti michi. Miserere mei: et exaudi orationem meam. Filij hominum vsquequo graui corde: vt quid diligitis vanitatem et queritis mendacium. Et scitote quoniam mirificauit dñs sanctum suum: dñs exaudiet me cum clamauero ad eum. Irascimini et nolite peccare: que dicitis in cordibus vestris: et in cubilibus vestris compungimini. Sacrificate sacrificium iusticie. et sperate in dño: multi dicunt quis ostendit nobis bona. Signatum est super nos lumen vultus tui dñe: dedisti letitiam in corde meo. A fructu frumenti vini et olei sui: multiplicati sunt. In pace in idipsum: dormiam et requiescam. Quoniam tu dñe singulariter in spe constituisti me. Psalmus

Verba mea auribus percipe dñe: intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee: rex meus et deus meus. Quoniam ad te orabo dñe mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo: quoniam non deus volens iniquitatem tu es. Non habitabit iuxta te malignus: neque permanebunt iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operantur iniquitatem: perdes omnes qui loquuntur mendacium. Virum sanguinum et dolosum abhominabitur dñs: ego autem in multitudine misericordie tue introibo in domum tuam: adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Domine deduc me in iustitia tua propter inimicos meos: dirige in conspectu tuo viam meam. Quoniam non est in ore eorum veritas: cor eorum vanum est. Sepulchrum patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebant: iudica illos deus. Decidant a cogitationibus suis secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos quoniam irritauerunt te dñe. Et letentur omnes qui sperant in te: in eternum exultabunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum: quoniam tu benedices iusto. Domine vt scuto bone voluntatis tue: coro

nasti nos. psalmus
Domine ne in furore
tuo arguas me: ne
que in ira tua corripias me
Miserere mei dñe qñ i
firmus sũ: sana me dñe
qñ conturbata sunt ossa
mea et anima mea tur
bata est valde: sed tu dñe
usquequo. Convertere do
mine et eripe animã meã:
salvũ me fac propter mi se
ricordiam tuam. qñ nõ
est in morte qui memor sit
tui: in inferno autẽ quis
confitebitur tibi. Labo
raui in gemitu meo. Lava
bo per singulas noctes lec
tũ meũ lacrimis meis stra
tũ meũ rigabo. Turbat
est a furore oculus meus i
veteranu inter omnes inimi
cos meos. Discedite a
me omnes qui operamini
iniquitatem: quoniam ex
audiuit dñs vocem fletus
mei. Exaudiuit dñs de
precationem meã: dominꝰ
orationẽ meam suscepit.
Erubescant et conturbẽ
tur vehementer omnes inimi
ci mei: convertantur et
erubescant valde velociter.
Gloria patri.

Domine dñs noster:
qꝫ admirabile est
nomen tuũ in vniuersa
terra. Qñ eleuata ẽ ma
gnificentia tua super celos
Ex ore infantiũ et lactẽ
tiũ perfecisti laudem propter
inimicos tuos: vt destruas
inimicũ et vltorem
Qñ videbo celos tuos o
pera digitorũ tuorũ: lunã
et stellas que tu fundasti.
Quid est homo qꝫ me
mor es eius: aut filius ho
minis quoniam visitas
eum. Minuisti eum pau
lominus ab angelis gloria
et honore coronasti eum:
et constituisti eum super
opera manuum tuarum.
Omnia subiecisti sub
pedibus eius oues et boues
vniuersas insuper et pecco
ra campi. Voluucres cели
et pisces maris qui per
ambulant semitas maris.
Dñe dñs nr: qꝫ admi
rabile est nomẽ tuum in
vniuersa terra. psalmus.
In dño confido: quo
modo dicitis anime
mee transmigra in montẽ
sicut passer. Qñ ecce pec
catores intenderũt arcũ:
paraverunt sagittas suas i
pleretra: vt sagittent in ob
scuro rectos corde. Qñ
que perfecisti destruxerũt:
iustus autem quid fecit.
Dñs in templo sctõ suo:
dñs in celo sedes ei. Oculi
eius in pauperẽ respiciũt:
palpebre eius interrogant
filios hominũ. Dñs inter
rogat iustũ et impiũ: qui
autem diligit iniquitatem
odit animam suã. Pluet
super peccatores laqueos:
ignis sulphur et spiritus
procellarũ pars calicis eor
um. Qñ iustus dñs et iusti
cias dilexit: equitatem vi
dit vultus eius. psalmus
Domine quis habita
bit in tabernaculo
tuo: aut quis requiescet i
monte sancto tuo. Qui
ingreditur sine macula:
et operatur iusticiam. Qui
loquitur veritatem i cor de
suo: qui non egit dolũ in
lingua sua. Nec fecit pro
rimo suo malũ: et opprobriũ non accepit adũsus
proximos suos. Ad nichi
lum deductus est i conspec
tu eius malignus: timen
tes autẽ dñm glorificat.
Qui iurat proximo suo
et non decipit: qui pecu
niam suam non dedit ad
usuram: et munera super
innocentem non accepit.
Qui facit hec: non com
mouebitur in eternũ. ps:
Conserua me domine
qñ speraui in te: dixi
dño deus meus es tu qñ
bonorũ meorũ non egens.
Sanctis qui sunt in ter
ra eius: mirificauit omnes
voluntates in eis. Multi
plicate sunt infirmitates
eorũ: postea accelerauerũt.
Non congregabo conuen
ticula eorũ de sanguinibus:
nec memor ero nominũ
eorũ per labia mea. Qñ
pars hereditatis mee et ca
licis mei tu es qui restitues
hereditatẽ meã mihi.
Funes ceciderũt mihi
in preclaris: etenim hereditas
mea preclara est mihi. Qñ
dicam dominũ qꝫ tribuit
mihi intellectũ: insuper
et vsqꝫ ad noctẽ increpue
runt me renes mei. Pro
videbam dominũ in con
spectu meo semper: qñ a
dextris est mihi ne cõmo
uear. Propter hoc letatũ

est cor meũ et exultauit li
gua mea: insuper et caro
mea requiescet in spe. Quã
non derelinques animã
meam in inferno: nec dabis
sanctũ tuũ videre corrup
tionẽ. Notas mihi fe
cisti vias vite: adimple
bis me letitia cum vultu
tuo: delectationes in dextе
ra tua vsq; in finem.

Exaudi dñe iustitiã
meam: intende de
precationem meã. Au
ribus percipe orationem
meam: non in labys dolo
sis. De vultu tuo iudicium
meum prodeat: oculi tui
videant equitates. Pro
basti cor meũ: et visitasti
nocte: igne me examina
sti: et non est inuenta in
me iniquitas. Ut non
loquatur os meũ opera
hominum: propter verba la
biorũ tuorũ ego custodiui
vias duras. Perfice gres
sus meos in semitis tuis:
vt non moueantur vesti
gia mea. Ego clamaui
quoniam exaudisti me deus: in
clina aurem tuam mihi:
et exaudi verba mea. Mi
rifica misericordias tuas:
qui saluos facis sperantes
in te. A resistentibus dex
tere tue custodi me: vt pu
pillam oculi. Sub vm
bra alarũ tuarũ protege
me: a facie impiorum qui
me afflixerunt. Inimi
ci mei animam meã cir
cumdederunt: adipẽ suũ
concluserunt: os eorum
locutũ est superbiã. Pro
icientes me nunc circum
dederunt me: oculos suos
statuerunt declinare in
terram. Susceperunt
me sicut leo paratus ad
predam: et sicut catulus
leonis habitans in sub
ditis. Exurge dñe pre
uem eum: et supplanta
eum: eripe animã meam
ab impio framea tua
ab inimicis manus tue.
Domine a paucis de terra
diuide eos in vita eorum:
de absconditis tuis adim
pletus est venter eorum.
Saturati sunt filijs:
et dimiserunt reliquias
suas parvulis suis. Ego
autem in iustitia appare
bo conspectui tuo: satiabor
cum apparuerit gloria
tua. psalmus

Celi enarrãt gloriã
dei: et opera ma
nuũ eius annunciat fir
mamentũ. Dies diei
eructat verbum: et nox
nocti indicat scientiam.
Non sunt loquele neq;
sermones: quorum non
audiantur voces eorum.
In omnem terrã exiuit
sonus eorum: et in fines
orbis terre verba eorum. In
sole posuit tabernaculum
suũ: et ipse tanq; sponsus
procedens de thalamo suo
exultauit vt gigas ad
currendam viam a summo
celo egressio eius. Et oc
cursus eius vsq; ad summũ
eius nec est qui se absco
dat a calore eius. Lex do
mini ũmaculata conuertẽs
animas testimoniũ dñi
fidele sapientiã prestans
parvulis. Iustitie dñi
recte letificantes corda: pre
ceptũ dñi lucidũ illuminans
oculos. Timor domini
sanctus permanet in secu
lum seculi: iudicia dñi
vera iustificata in semet
ipsa. Desiderabilia super
aurũ et lapidem preciosũ
multũ: et dulciora super
mel et fauũ. Etenim
seruus tuus custodit ea:
in custodiendis illis re
tributio multa. Delic
ta quis intelligit ab oc
cultis meis munda me:
et ab alienis parce seruo
tuo. Si mei nõ fuerint
dominati tunc ũmaculа
tus ero: et emundabor a
delicto maximo. Et erũt
vt complaceant eloquia
oris mei: et meditatio
cordis mei in cõspectu tuo
semper. Dñe adiutor me
us: et redemptor meus. ps
Domine in virtute tua
letabitur rex: et su
per salutare tuũ exultabit
vehementer. Desiderium
cordis eius tribuisti ei: et vo
lũtate labiorum eius nõ fraudasti
eum. Quoniam preuenisti eũ
in benedictionibus dulce
dinis: posuisti in capite e
ius coronam de lapide pre
cioso. Vitam petiit a te
et tribuisti ei: longitudinẽ
dierũ in seculũ et in seculũ
seculi. Magna est gloria
eius in salutari tuo: glo
riam et magnum decorem
impones super eũ. Quoniã
dabis eũ in benedictionẽ

m seculū seculi: letificabi
eū in gaudio cum vultu
tuo. ¶ Quoniam rex sperat in do
mino: et in misericordia
altissimi non commouebitur. ¶ Inueniatur ma
nus tua omnibus inimicis
tuis: dextera tua inueniat
omnes qui te oderūt. ¶ Po
nes eos vt clibanū ignis in
tempore vultus tui: dñs
in ira sua conturbabit eos
et deuorabit eos ignis. ¶ Fru
ctū eorū de terra perdes: et
semen eorum a filijs hominū.
¶ Quoniam declinauerunt in te
mala: cogitauerūt cōsilia
que non potuerunt stabi
lire. ¶ Quoniam pones eos dorsū
in reliquijs tuis preparabis
vultū eorum. ¶ Exaltare dñe
in virtute tua: cantabimus
et psallemus virtutes tuas.
¶ Domini est terra et ple
nitudo eius orbis
terrarum et vniuersi qui
habitant in eo. ¶ Quia ipe
super maria fundauit eum
et super flumina ꝑparauit
eum. ¶ Quis ascendet in mō
tem dñi: aut quis stabit
in loco sancto eius. ¶ Innocens
manibus et mundo cor
de. qui non accepit in vano
animam suā nec iurauit
in dolo proximo suo. ¶ Hic
accipiet benedictionem
a domino et misericordi
am a deo salutari suo. ¶ Hec
est generatio querentiū
eum querentium faciem
dei iacob. ¶ Attollite por
tas principes vestras et
eleuamini porte eternа
les: et introibit rex glie.
¶ Quis est iste rex glorie
dñs fortis et potens dñs
potens in prelio. ¶ Attolli
te portas principes vestras
et eleuamini porte eterna
les et introibit rex glorie
¶ Quis est iste rex glorie:
dñs virtutum ipse est rex
glorie. psalmus:
¶ Afferte dño filij dei:
afferte dño filios a
rietum. ¶ Afferte domino
gloriam et honorē: affer
te dño gloriam nominи
eius: adorate dominū in
atrio sancto eius. ¶ Vox do
mini super aquas: deus
maiestatis intonuit: dñs
super aquas multas. ¶ Vox
domini in virtute: vox do
mini in magnificentia. ¶ Vox
dñi confringentis cedros:
et confringet dñs cedros

libani. ¶ Et cōminuet eos
tanq̄ vitulū libani: et di
lectus quemadmodum fi
lius vnicornuū. ¶ Vox do
mini intercidentis flāmam
ignis: vox dñi concutien
tis desertū: et cōmouebit
dñs desertū cades. ¶ Vox
dñi preparantis ceruos: et
reuelabit condensa: et in tē
plo eius omnes dicēt glo
riam. ¶ Dominus diluuiū
inhabitare facit: et sedebit
dñs rex eternū. ¶ Dñs
virtutem populo suo da
bit: dñs benedicet popu
lo suo in pace. psalmus:
¶ Beati quorū remisse
sunt iniquitates:
et quorū tecta sunt pecca
ta. ¶ Beatus vir cui non i
putauit dñs peccatū: nec ē
in spiritu eius dolus. ¶ Quo
niam tacui inueterauerunt ossa
mea: dū clamarem tota die
¶ Quoniam die ac nocte grauа
ta est super me manus tua
conuersus sum in erūna
mea dum configitur spi
na. ¶ Delictum meum cogni
tum tibi feci et iniustitiā
meam nō abscondi. ¶ Dixi
confitebor: aduersum me
iniusticiam meam dño:
et tu remisisti impietatem
peccati mei. ¶ Pro hac ora
bit ad te omnis sanctus in
tempore opportuno. ¶ Verū
tamen in diluuio aquarū
multarū: ad eū nō appro
pinquabunt. ¶ Tu es refu
gium meū a tribulatiōe que
circumdedit me exultatio
mea erue me a circumdāti
bus me. ¶ Intellectū tibi
dabo et instruam te in via
hac qua gradieris firma
bo super te oculos meos. ¶ No
lite fieri sicut equus et mu
lus quibus non est intellectus.
¶ In camo et freno maxil
las eorum constringe:
qui non approximāt ad
te. ¶ Multa flagella peccа
toris sperantem autem in
dño misericordia circunda
bit. ¶ Letamini in dño et
exultate iusti: et gloriamini
omnes recti corde.
¶ Exultate iusti in dño:
rectos decet collaudа
tio. ¶ Confitemini dño in
cithara: in psalterio decem
chordarū psallite illi. ¶ Cā
tate ei canticū nouū: bene
psallite ei in vociferatione
¶ Quia rectū est verbum
domini: et omnia opera

eius in fide. Dilexit misericordiam et iudicium misericordia domini plena est terra verbo domini celi firmati sunt: et spiritu oris eius omnis virtus eorum congregans sicut in utre aquas maris: ponens in thesauris abyssos. Timeat dominum omnis terra: ab eo autem commoueantur omnes habitantes orbem. Quoniam ipse dixit et facta sunt: ipse mandauit et creata sunt. Dominus dissipat consilia gentium: reprobat autem cogitationes populorum: et reprobat consilia principum. Consilium autem domini in eternum manet cogitationes cordis eius in generatione et generationem. Beata gens cuius est dominus deus eius: populus quem elegit in hereditatem sibi. De celo respexit dominus: vidit omnes filios hominum. De preparato habitaculo suo: respexit super omnes qui habitant terram. Qui finxit sigillatim corda eorum: qui intelligit omnia opera eorum. Non saluatur rex per multam virtutem: et gigas non saluabitur in multitudine virtutis sue. Fallax equus ad salutem: in habundantia virtutis sue non saluabitur. Ecce oculi domini super metuentes eum: et in eis qui sperant super misericordia eius. Ut eruat a morte animas eorum: et alat eos in fame. Anima nostra sustinet dominum: quoniam adiutor et protector noster est. Quia in eo letabitur cor nostrum: et in nomine sancto eius speramus. Fiat misericordia tua domine super nos: quemadmodum speramus in te. Benedicam dominum in omni tempore: semper laus eius in ore meo. In domino laudabitur anima mea: audiant mansueti et letentur. Magnificate dominum mecum: et exaltemus nomen eius in idipsum. Exquisiui dominum et exaudiuit me: et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me. Accedite ad eum et illuminamini: et facies vestre non confundentur. Iste pauper clamauit et dominus exaudiuit eum: et ex omnibus tribulationibus eius saluauit eum. Immittit angelus domini in circuitu timentium eum: et eripiet eos. Gustate et videte quoniam suauis est dominus: beatus vir qui sperat in eo. Timete dominum omnes sancti eius: quoniam non est inopia timentibus eum. Diuites eguerunt et esurierunt: inquirentes autem dominum non minuentur omni bono. Venite filii audite me: timorem domini docebo vos. Quis est homo qui vult vitam: diligit dies videre bonos. Prohibe linguam tuam a malo: et labia tua ne loquantur dolum. Diuerte a malo et fac bonum: inquire pacem et persequere eam. Oculi domini super iustos: et aures eius in preces eorum. Vultus autem domini super facientes mala: ut perdat de terra memoriam eorum. Clamauerunt iusti et dominus exaudiuit eos: et ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos. Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde: et humiles spiritu saluabit. Multe tribulationes iustorum: et de omnibus his liberauit eos dominus. Custodit dominus omnia ossa eorum: unum ex his non conteretur. Mors peccatorum pessima: et qui odierit iustum delinquent. Redimet dominus animas seruorum suorum: et non delinquent omnes qui sperant in eo.

Eructauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea regi. Lingua mea calamus scribe: velociter scribentis. Speciosus forma pre filiis hominum diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te deus in eternum. Accingere gladio tuo super femur tuum potentissime. Specie tua et pulchritudine tua: intende prospere procede et regna. Propter veritatem et mansuetudinem et iusticiam: et deducet te mirabiliter dextera tua. Sagitte tue acute: populi sub te cadent in corda inimicorum regis.

Sedes tua deus in seculum seculi: virga directionis virga regni tui. Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te deus deus tuus oleo letitie pre consortibus tuis. Myrra et gutta et casia a vestimentis tuis a domibus eburneis: ex quibus delectauerunt te filie regum in honore tuo. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: circumdata varietate. Audi filia et vide: et inclina aurem tuam: et obliuiscere populum tuum et domum patris tui. Et concupiscet rex decorem tuum: quoniam ipse est dominus deus tuus et adorabunt eum. Et filie tyri in muneribus vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis. Omnis gloria eius filie regis ab intus in fimbriis aureis: circumamicta varietatibus. Adducentur regi virgines post eam: proxime eius afferentur tibi. Afferentur in letitia et exultatione: adducentur in templum regis. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: constitues eos principes super omnem terram. Memores erunt nominis tui domine: in omni generatione et generationem. Propterea populi confitebuntur tibi in eternum: et in seculum seculi. psalm.

Deus noster refugium et virtus: adiutor in tribulationibus que inuenerunt nos nimis. Propterea non timebimus dum turbabitur terra: et transferentur montes in cor maris. Sonuerunt et turbate sunt aque eorum: conturbati sunt montes in fortitudine eius. Fluminis impetus letificat ciuitatem dei: sanctificauit tabernaculum suum altissimus. Deus in medio eius non commouebitur: adiuuabit eam deus mane diluculo. Contur bate sunt gentes et inclinata sunt regna: dedit vocem suam mota est terra. Dominus virtutum: nobiscum: susceptor noster deus iacob. Venite et videte opera domini:

que posuit prodigia super terram: auferens bella usque ad finem terre. Arcum conteret et confringet arma et scuta comburet igni. Vacate et videte quoniam ego sum deus: exaltabor in gentibus et exaltabor in terra. Dominus virtutum nobiscum: susceptor noster deus iacob. psalm.

Omnes gentes plaudite manibus: iubilate deo in voce exultationis. Quoniam dominus excelsus: terribilis rex magnus super omnem terram. Subiecit populos nobis: et gentes sub pedibus nostris. Elegit nobis hereditatem suam: speciem iacob quam dilexit. Ascendit deus in iubilo: et dominus in voce tube. Psallite deo nostro psallite: psallite regi nostro psallite. Quoniam rex omnis terre deus: psallite sapienter. Regnabit deus super gentes: deus sedet super sedem sanctam suam. Principes populorum congregati sunt cum deo abrahe quoniam dii fortes terre vehementer elevati sunt.

Magnus dominus et laudabilis nimis: in ciuitate dei nostri in monte sancto eius. Fundatur exultatione vniuerse terre: mons syon latera aquilonis ciuitas regis magni. Deus in domibus eius cognoscetur: cum suscipiet eam. Quoniam ecce reges congregati sunt: conuenerunt in unum. Ipsi videntes sic admirati sunt conturbati sunt commoti sunt: tremor apprehendit eos. Ibi dolores vt parturientis: in spiritu vehementi conteres naues thar sis. Sicut audiuimus sic vidimus in ciuitate domini virtutum: in ciuitate dei nostri: deus fundauit eam in eternum. Suscepimus deus misericordiam tuam: in medio templi tui. Secundum nomen tuum deus sic et laus tua in fines terre: iustitia plena est dextera tua. Letetur mons syon et exultent filie iude propter iudicia tua domine. Circumdate syon et complectimini eam: narrate in turribus eius. Pone

corda vestra in virtute ei: et distribuite domos ei
vt enarretis in progenie altera quoniã hic est deus deus noster in eternũ et in seculum seculi: ipse reget nos in secula. ℣.
Exaudi deus deprecationem meam: intende oratiom mee fimbus terre adte clamauidum anxiaretur cor meũ: in petra exaltasti me et deristi me quia factus es spes mea: turris fortitudms a facie inimici habitabo in tabernaculo tuo in secula: protegar in velamento alarum tuarũ quoniam tu deus meus exaudisti orationẽ meã: dedisti hereditatem timẽtibus nomen tuũ. Inclina dies regis adyaes: annos eius vsq; in diem generationis et generationis permanet in eternũ in conspectu dei: misericordiam et veritatẽ eius quis requiret sic psalmũ dicam nomini tuo in seculum seculi: vt reddam vota mea de die in diem.
Gloria patri.

Exaudi deus orationem meam cum deprecor: a timore inimici eripe animam meam.
Protexisti me a cõuentu malignantũ: a multitudine operantium iniquitatem quia ecce enim sagittauerunt vt gladium lingue suas: intenderũt arcum rem amaram: vt sagittẽt in occultis immaculatũ subito sagittabunt eum et non timebunt: firmauerunt sibi sermonem nequam narrauerũt vt absconderent laqueos: dixerunt quis videbit eos scrutati sũt iniquitates: defecerunt scrutantes scrutinio. Accedet homo ad cor altũ: et exaltabitur deus sagitte parvulorũ facte sũt plage eorum: et infirmate sũt contra eos lingue eorum. Conturbati sunt omnes qui videbant eos: et timuit omis homo et annũciauerũt opem dei: et facta eius intellexerũt letabitur iustus in domino et sperabit in eo: et laudabuntur omnes rec

corde. Psalmus:
Confitebimur tibi deus: cõfitebimur et invocabimus nomen tuũ narrabimus mirabilia tua: cum accepero tempus ego iustitias iudicabo liquefacta est terra et omnes qui habitant in ea: ego confirmaui columpnas eius dixi iniquis nolite iniquari: et delinquentibus nolite exaltare cornu nolite extollere in altum cornu vestrũ: nolite loqui adversus deum iniquitatem. Quia neq; ab oriente neq; ab occidente: neq; a desertis montibus: quoniam deus iudex est hunc humiliat et hunc exaltat: quia calix in manu domini vini meri plenus mixto et inclinauit ex hoc in hoc verumtamen fex eius nõ est exinanita bibent omnes peccatores terre ego autem annũciabo in seculum cantabo deo iacob et omnia cornua peccatorũ confringam: et exaltabũtur cornua iusti. Psalmus
Notus in iudea deus:

in israel magnum nomen eius Et factus est in pace locus eius: et habitatio eius in sion Ibi confregit potentias arcũ scutum gladium et bellum Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis: turbati sũt omnes insipientes corde. Dormierunt somnum suum: et nichil inuenerũt omnes viri divitiarum in manibus suis Ab increpatione tua deus iacob: dormitauerunt qui ascendunt equos Tu terribilis es et quis resistet tibi: ex tunc ira tua De celo auditũ fecisti iudicium terra tremuit et quieuit. Cum exurgeret in iudicio deus: vt saluos faceret omnes mansuetos terre Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi: et reliquie cogitationis diem festum agent tibi. Vouete et reddite dño deo vestro: omnes qui in circuitu eius afferetis munera terribili et ei qui aufert spiritum principum: terribilis apud reges terre. Psalmus

Quam dilecta tabernacula tua domine virtutum: concupiscit et deficit anima mea in atria domini. Cor meum et caro mea: exultaverunt in deum vivum. Etenim passer invenit sibi domum: et turtur nidum ubi reponat pullos suos. Altaria tua domine virtutum: rex meus et deus meus. Beatus vir cuius est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum: in loco quem posuit. Etenim benedictionem dabit legislator: ibunt de virtute in virtutem: videbitur deus deorum in sion. Domine deus virtutum exaudi orationem meam: auribus percipe deus iacob. Protector noster aspice deus: et respice in faciem christi tui. Quia melior est dies una in atriis tuis: super millia. Elegi abiectus esse in domo dei mei: magisque habitare in tabernaculis peccatorum. Quoniam misericordiam et veritatem diligit deus: gratiam et gloriam dabit dñs. Non privabit bonis eos qui ambulant in innocentia: dñe virtutum beatus homo qui sperat in te. psalmus

Fundamenta eius in montibus sanctis: diligit dominus portas sion super omnia tabernacula iacob. Gloriosa dicta sunt de te: civitas dei. Memor ero rahab et babilonis scientium me. Ecce alienigene et tyrus et populus ethyopum hii fuerunt illic. Numquid sion dicet homo: et homo natus est in ea: et ipse fundavit eam altissimus. Dominus narrabit in scripturis populorum: et principum horum qui fuerunt in ea. Sicut letantium omnium: habitatio est in te. psalmus

Domine deus salutis mee: in die clamavi et nocte coram te. Intret in conspectu tuo oratio mea: inclina aurem tuam ad precem meam. Quia repleta est malis anima mea: et vita mea inferno appropinquavit. Estimatus sum cum descendentibus in lacum: factus sum sicut homo sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormientes in sepulchris: quorum non es memor amplius: et ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerunt me in lacu inferiori: in tenebrosis et in umbra mortis. Super me confirmatus est furor tuus: et omnes fluctus tuos induxisti super me. Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abhominationem sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerunt pre inopia. Clamavi ad te domine: tota die expandi ad te manus meas. Numquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabunt et confitebuntur tibi. Numquid narrabit aliquis in sepulchro misericordiam tuam: et veritatem tuam in perditione. Numquid cognoscentur in tenebris mirabilia tua: et iustitia tua in terra oblivionis. Et ego ad te domine clamavi: et mane oratio mea preveniet te. Ut quid domine repellis orationem meam: avertis faciem tuam a me. Inopem sum ego et in laboribus a iuventute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt ire tue: et terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die: circumdederunt me simul. Elongasti a me amicum et proximum: et notos meos a miseria. psalmus

Misericordias domini: in eternum cantabo. In generatione et generationem: annunciabo veritatem tuam in ore meo. Quoniam dixisti in eternum misericordia edificabitur in celis: preparabitur veritas tua in eis. Disposui testamentum electis meis: iuravi david servo meo: usque in eternum preparabo semen tuum. Et edificabo in generatione et generationem: sedem tuam. Confitebuntur

celi mirabilia tua domine:
etenim veritatem tuam i
ecclesia sanctorū tuo
mam quis in nubibus
equabitur domino: simi
lis erit deo in filijs dei
eus qui glorificatur in cō
silio sanctorum: magnus
et terribilis super omnes
qui in circuitu ei sūt
ne deus virtutum quis sim
lis tibi: potens es domine
et veritas tua in circuitu
tuo
n dominaris po
testati maris: motū au
tem fluctuū eius tu mit
igas
u humiliasti si
cut vulneratum superbū:
in brachio virtutis tue
dispersisti inimicos tuos.
ui sunt celi et tua est
terra: orbem terre et ple
nitudinem eius tu fundasti:
aquilonem et mare tu cre
asti
habor et hermon
in nomine tuo exultabūt
tuum brachiū cum poten
cia
rmetur manus
tua et exaltetur dextera
tua: iustitia et iudicium
preparatio sedis tue
i
sericordia et veritas pre
cedent faciem tuam: bea
tus populus qui scit iubi
lationem
omine in
lumine vultus tui am
bulabunt: et in nomine
tuo exultabūt tota die:
et in iustitia tua exalta
buntur:
quoniam glo
ria virtutis eorum tu es:
et in beneplacito tuo exal
tabitur cornu nostrum.
uia domini est assūp
tio nostra et sancti israel
regis nostri
nime locu
tus es in visione sanctis
tuis: et dixisti posui adi
utorium in potente: et ex
altaui electū de plebe me
a
inueni dauid seruū
meum: oleo sancto meo
unxi eum
manus enim mea
auxiliabitur ei: et brachiū
meum confortabit eum.
Nichil proficiet inimicus
in eo: et filius iniquita
tis non apponet nocere
eum
t concidam a fa
cie ipsius inimicos eius:
et odientes eum in fugā
conuertam
t veritas
mea et misericordia me
a cum ipso: et in nomine
meo exaltabitur cornu
eius
t ponam in ma
ri manum eius: et in flu
minibus dexteram eius.

Ipse invocabit me pa
ter meus es tu: deus me
us et susceptor salutis
mee
t ego primoge
nitum ponam illū: excel
sum pre regibus terre
in
eternum seruabo illi mise
ricordiam meam: et tes
tamentum meum fidele
ipsi
t ponam in se
culum seculi semen eius:
et thronum eius sicut di
es celi
i autem dereli
querunt filij eius legem
meam: et in iudicijs meis
non ambulauerint
i
iustitias meas profanau
erint: et mandata mea
non custodierint
ui
tabo in virga iniquitates
eorum: et in verberibus
peccata eorum
iseri
cordiam autem meā non
dispergam ab eo: neque no
cebo in veritate mea
neq
profanabo testamen
tum meum: et que pro
cessit de labijs meis non
faciam irrita
semel iu
raui in sancto meo: si da
uid mentiar: semen eius
in eternū manebit
t
thronus eius sicut sol in
conspectu meo: et sicut
luna perfecta in eternum
et testis in celo fidelis
u
vero repulisti et despexi
sti: distulisti xpm tuū
uertisti testamentū
serui tui: profanasti in
terra sanctuarium eius.
estruxisti omnes se
pes eius: posuisti firma
mentum eius formidinē
imputerunt eum om
nes transeuntes viam:
factus est opprobrium
vicinis suis.
exaltasti
dexteram deprimentiū
eum: letificasti omnes
inimicos eius
uerti
sti adiutorium gladij e
ius: et non es auxiliatus
ei in bello
estruxisti
eum ab emundatione:
et sedem eius in terra col
lisisti
minorasti dies
temporis: perfudisti eū
confusione
usquequo
domine auertis in finem:
ardebit sicut ignis ira
tua
memorare q mea
substancia: numquid enī
vane constituisti omnes
filios hominū
uis est
homo qui viuet et non
videbit mortem: eruet
animam suam de manu

infern[us] bi sunt miserico:
die tue antique domine:
sicut unas h dauid in ver
tate tua [cu]m eo: esto do
mine oppobriu seruoru
tuoz: quod continui m
sinu meo multaru gẽtiu.
[Q]uod exprobrauerunt
inimici tui dñe: quod ex
probrauerunt cõmutacio
nem xpi tui. [B]enedictus
dominus in eternum: fiat
fiat. psalmus:
[Q]ui habitat in adiu
torio altissimi: in
protectione dei celi cõmo
rabitur. [D]icet domino
susceptor meus es tu et
refugium meum: deus
meus sperabo in eũ. [Q]ñ
ipe liberauit me de laqueo
venantiu et a verbo aspero
[S]capulis suis obũbra
bit tibi: et sub pennis eius
sperabis. [S]agitta volan
te in die a negocio peram
bulante in tenebris: ab i
cursu et demonio meridi
ano. [C]adent a latere tuo
mille et decem milia a dex
tris tuis: ad te autẽ nõ app
inquabit. [V]eruntamẽ
oculis tuis considerabis: &
retributionem peccatoz

cuto. cui dabit te veritas eius:
nõ timebis. a timore nocturno

videbis. [Q]m tu es dñe
spes mea: altissimũ posui
sti refugiũ tuũ. [N]on ac
cedet ad te malũ: & flagel
lũ nõ appropinquabit ta
bernaculo tuo. [Q]m an
gelis suis mandauit de
te: vt custodiant te i om
nibz vijs tuis. [I]n manu
bz portabunt te ne forte
offendas: ad lapidẽ pedem
tuũ. [S]uper aspidẽ et ba
silicũ ambulabis et cõcul
cabis leonẽ et draconem.
[Q]m in me speranit libe
rabo eũ: protegã eũ quñ
cognouit nomen meum
[C]lamauit ad me et ego
exaudiã eũ: cũ ipo sũ i tri
bulatione: eripiã eũ & glo
rificabo eũ. [L]ongitudi
ne dieru replebo eum: et
ostendam illi salutare me
um. psalmus:
[C]antate dño canticũ
nouũ: cantate dño
omis tra. [C]antate dño & be
nedicite nomẽ eius: annũciate de
die in diem salutare eius. [I]n
nũciate inter gentes gloriã
eius: in oibz pplis mirabi
lia eius. [Q]m magnus dñs
et laudabilis nimis: terri
bilis est super omes deos.

[Q]uoniã omes dii gentiu de
monia dñs autẽ celos fecit
[C]onfessio & pulcritudo
in conspectu eius: sanctimonia et
magnificentia in sanctificatione
eius. [A]fferte dño patrie
gentiu: afferte dño gloriã &
honorẽ: afferte dño gloriã
nomini eius. [T]ollite hostias et
introite in atria eius: adorate do
minum in atrio sancto eius. [C]õmo
ueatur a facie eius vniuersa
terra: dicite in gentibz: quia dñs
regnauit: etenim correxit
orbem terre: qui nõ cõmoue
bitur: iudicabit populos in equi
tate. [L]etentur celi et exul
tet terra: cõmoueatur mare
& plenitudo eius. gaudebunt cã
pi & oia que in eis sunt. [T]unc
exultabunt oia ligna siluaru
a facie dñi: quia venit quoniã ve
nit iudicare terrã. [I]udi
cabit orbem terre in equitate:
et populos in veritate sua.
[D]ñs regnauit exultet
terra: letentur insule
multe. [N]ubes et caligo in
circuitu eius: iustitia & iu
dicium correctio sedis eius.
[I]gnis ante ipm precedet:
et inflammabit in circuitu inimi
cos eius. [I]lluxerũt fulgu
ra eius orbi terre: vidit et

cõmota est terra. [M]ontes si
cut cera fluxerũt a facie dñi
a facie dñi omnis ter
re. [A]nnũciauerũt celi iustitiam
eius: et viderũt omes pli glorim
eius. [C]onfundatur omis qui
adorant sculptilia: et qui glo
riantur in simulachris suis.
[A]dorate eum omes angeli
eius: audiuit et letata est
sion. [E]t exultauerũt filie
iude: propter iudicia tua dñe
quoniam tu dñs altissimus sup
omnem terram: nimis exalta
tus es super omes deos. [Q]ui
diligitis dñm odite malũ
custodit dñs animas sanctoz
suoz de manu peccatoris libe
rauit eos. [L]ux orta est iusto
et rectis corde letitia:
[L]etamini iusti in dño:
et confitemini memorie
sanctificationis eius. ps.
[C]antate dño canticũ
nouũ: quia mirabilia
fecit. [S]aluauit sibi dex
tera eius: et brachium sanctum ei
[F]ecit dñs salutare
suum: in conspectu gentiu revelauit iustitiam suam. [R]eco
datus est memor fue: et veritatis
sue domui israel. [V]iderũt
omes termini terre: salu
tare dei nri. [I]ubilate

dno oīs tra: cātate et exulta
te et psallite. Psallite do
mino in cithara i cithara
et voce psalmi in tubis du
ctilib; et voce tube cornee.
Jubilate i cōspectu regis
dñi: moueatur mare et ple
nitudo eius: orbis terrarū
et q habitāt i eo. Flumia
plaudēt manu simul mōtes
exultabūt a cōspectu domi:
qm venit iudicare terram
Iudicabit orbē terrarū
in iustitia et pplos in equitate
Dñs regnauit exaltā
tur ppli: qui sedes
sup cherubim: moueatur
tra. Dñs in syon magnus
et excelsus sup oēs pplos.
Confiteantur nomi tuo ma
gno: qm terribile et sanctū
est: et honor regis iudiciū di
ligit. Tu parasti directi
ones: iudiciū et iustitiam
in iacob tu fecisti. Exaltate
dñm deū nrm: et adorate
scabellū pedū ei: qm sanctū
est. Moyses et aarō i sacer
dotib; eius: et samuel inter
cos q invocāt nomen eius.
Invocabāt dñm et ipe
exaudiebat eos: in colūpna
nubis loquebatur ad eos.
Custodiebāt testimonia
eius: et preceptū qd dedit
illis. Dñe deus nr tu ex
audiebas eos: deus tu pro
picius fuisti eis: et vlciscēs
in omēs adinventiones eor
Exaltate dñm deū nos
trū: et adorate in mōte sāc
to eius: qm sanctus dñs
deus noster. Psalmus:
Benedic aīa mea dño
et oīa que intra me
sūt nomi sco eius. Benedic
aīa mea dño: et noli obli
uisci oēs retributiones
eius. Qui propiciatur
oib; iniquitatib; tuis qui
sanat oēs infirmitates tu
as. Qui redimit de interi
tu vitā tuā: qui coronat
te in mīa et miserationib;.
Qui replet in bonis desi
derū tuū: renouabitur
vt aquile iuuētus tua.
Faciēs mīas dñs et iu
diciū: oīb; iniuriā patien
tib; Notas fecit vias suas
moysi: filiis israel vo
luntates suas. Miserator
et miserator dñs: longa
nimis et multū misera
tor. Non iperpetuū ira
scetur: neq in eternū cō
minabitur. Non secūdū
peccata nra fecit nobis:
neq secūdū iniquitates no
stras retribuit nob. Quō
secūdū altitudinē celi a ter
ra: corroborauit mīam
suā super timentes se. Quā
tū distat ortus ab occidē
te: longe fecit a nobis in
iquitates nras. Quomo
do miseretur pater filior:
misertus ē dñs timentib;
se: qm ipe cognouit figmē
tū nrm. Recordat ē qm
pulvis sumus: homo sicut
fenū: dies ei tanq flos a
gri sic efflorebit. Quia spi
ritus pertrānsibit in illo et
nō subsistet: et nō cogno
scet amplius locum suū.
Misia autē dñi ab eterno
et vsq in eternū: sup time
tes eum. Et iustitia illi
in filios filior: his qui ser
uant testamētū ei. Et
memores sūt mandator
ipius: ad faciendum ea.
Dñs in celo parauit se
dem suā: et regnū ipius
oīb; dominabitur. Bene
dicite dño oēs angeli ei:
potētes virtute: facientes
verbū illi ad audiendā vo
cē sermonū ei. Benedica
te dño oēs virtutes ei: mi
nistri ei qui facitis volun
tatē ei. Benedicite dño
oīa opera ei: in oī loco dña
tionis ei benedic aīa mea
domino. Psalmus:
Benedic aīa mea dño:
dñe deus meus mag
nificatus es velexmenter.
Confessionē et decorē
industi: amictus lumine
sicut vestimēto. Exten
dēs celū sicut pellē: qui te
gis aquis superiora ei.
Qui ponis nubē ascensū
tuū: q ambulas sup pēnas
vētorū. Qui facis āgelos
tuos spūs: et ministros tu
os ignē vrentē. Qui fun
dasti terrā sup stabilitatem
suā: nō inclinabitur in scām
sēlī. Byssus sicut vesti
mētū amictus ei: sup mō
tes stabūt aque. Ab īcre
patione tua fugiēt: a voce
tonitrui tui formidabūt.
Ascendūt mōtes et descē
dūt cāpi: in locū quē funda
sti eis. Terminū posuis
ti quē nō trānsgredientur: ne
q cōuertētur operire terrā.
Qui emittis fōtes in cō
uallib;: inter medium mōtiū
pertransibūt aque. Potā
būt omnes bestie agri: ex
pectabūt onagri in sitī sua.

Super ea volucres cel habitabũt: de medio petrarũ dabũt voces. Rigãs mõtes de superioribus suis: de fructu operũ tuorũ saciabitur terra. Producês fenũ umentis: et herbã seruituti hoĩm. Vt educas panẽ de tra: et vinũ letificet cor hoĩs. Vt exhylaret faciẽ in oleo: et panis cor hoĩs cõfirmet. Saturabũtur ligna cãpi: et cedri libani q̃s plãtauit: illic passeres nidificabũt. Herodij domus dux ẽ eor: mõtes excelsi cervis: petra refugiũ ermacijs. Fecit lunam in tẽpora: sol cognouit occasũ suũ. Posuisti tenebras et facta ẽ nox: in ipa pertrãsibũt oĩs bestie silue. Catuli leonũ rugiẽtes vt rapiãt: et querãt a deo escã sibi. Ortus est sol et congregati sũt et in cubilibus suis collocabũntur. Exibit homo ad opꝰ suũ: et ad operationẽ suã vsq; ad vesperũ. Quã magnificata sũt opa tua dñe oĩa in sapiẽcia fecisti: ipleta est terra possessione tua. Hoc mare magnũ et spacioſũ manibus: illic reptilia quor nõ ẽ numerus. Animalia pusilla cũ magnis: illic naues pertransibũt. Draco iste quẽ formasti ad illudendũ ei: oĩa a te expectãt: vt des illis escã in tẽpore. Dante te illis colligẽt: aperiẽte te manum tuã oĩa iplebũtur bonitate. Auertente autẽ te faciẽ turbabũtur: auferes spiritũ eor et defecient: et in pulverẽ suũ reuertentur. Emitte spiritũ tuũ et creabuntur: et renouabis faciẽ terre. Sit gloria domini in seculũ: letabitur dñs in operibus suis. Qui respicit terrã: et facit eã tremere: qui tangit montes et fumigant. Cantabo dño in vita mea: psallam deo meo q̃diu sũ. Iocundũ sit ei eloquiũ meũ: ego vero delectabor in domino. Deficiant peccatores a terra: et iniqui ita vt nõ sint benedic aĩa mea dño.

In capit cōmune sanc
torū secūdū vsū romane
curie ⁊ ntū fratrū inmor

In natali aplorū. In
pmis vespis. añ. Hoc est
preceptū. cū relqs ātuplo
ms. ps. Dixit dñs. In fine
ps. Laudate d. Cp̄z. Eplx.ij.

Fratres iā
non estis
hospites ⁊
aduene: ⁊
estis ciues
sanctorum
et domestici dei: superedi
ficati supra fundamētū

apostolorũ et pphetarũ. Hymn. Exultet celũ. ℣. In omnem terrã exiuit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terre verba eorũ. Ad magn. añ. Tradent enim vos in concilijs et in synagogis suis flagellabũt vos et ante reges et prelides ducemini propter me in testimoniũ illis et gẽtib'. Oro: Oratio. Clemens deus: vt beatus apostolus tuus. N. tuũ pro nobis imploret auxiliũ: vt a nostris reatibus absoluti: a cũctis etiam periculis eruam'. Per. Oro pl'imor apl'orũ. Deus qui nos ãnua apostolorũ tuorũ. N. et N. solempnitate letificas: prestа quesum': vt quorum gaudemus meritis: instruamur ẽ plis. Per do. Ad matutinas. Inuitatoriũ. Regẽ apostolorum dñm. Venite adoremus. ps: Venite. Aliud inuitatoriũ. Gaudete et exultate. Quia nomina vestra scripta sunt in celis. ps: Venite exultem'. Aliud inuitatoriũ. Gaudete et exultate. Dicatur in festis sancti iacobi. sãcti bartholomei. sci matthei. sancti luce. sanctorum sy monis et iude. sancti matthie. sancti barnabe. Hymn. Eterna xpi munera: apostolorum gloriam: laudes canentes debitas letis canam' mentibus. Celestia principes: belli triumphales duces: celestis aule milites: et vera mundi lumina. Deuota sanctorum fides: iuncta spes credentiũ: perfecta xpi charitas: mũdi triumphat principe. In hijs paterna gloria: in hijs voluntas spiritus: exultat in hijs filius: celum repletur gaudio. Ne nunc redemptor quesumus: vt ipor consortiorũ gas precantes seruulos: in sempiterna secula. Amen. In p̃mo nocturno. añ. In omnem terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum. ps: Celi enar. añ. Clamauerunt iusti et dñs exaudiuit eos. ps. Benedicam. Añ. Constitues eos principes super omnẽ terrã memores erũt nominis tui dñe. ps: Eructauit. ℣. In omnem terrã exiuit sonus eorum. ℟. Et in fines orbis terre verba eorũ. Sermo sancti gregorij pape de omelijs euangeliorum. Lectio prima. Scriptum est spiritus dñi ornauit celos. Ornamenta aũt celorum sũt virtutes predicantiũ. Que vide licet ornamenta: paulus enumerat dicens. Alij per spiritum datur sermo sapientie: alij sermo scientie secundum eundem spiritum. Alij fides in eodem spiritu. alij gratia sanitatũ in vno spiritu. alij operatio virtutum. Alij prophetia. alij discretio spirituũ. alij genera linguarum. alij interpretatio sermonũ. Hec autem omnia operatur vnus atq; idem spiritus: diuidens singulis prout vult. Quot ergo sunt bona predicantiũ: tot sunt ornamenta celorũ. Hinc rursus scriptũ est. Verbo domini celi firmati sunt. Verbum enim dominum: filius est patris. ℟. Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum dicit dñs. Estote ergo prudẽtes sicut serpentes et simplices sicut columbe. ℣. Dũ lucẽ habetis credite in lucẽ vt filij lucis sitis. Estote. Lc. ij. Sed eosdem videlicet sanctos apostolos: vt tota simul trinitas ostendatur operata: repente de sancti spiritus diuinitate adiungitur. Et spiritu oris eius: omnis virtus eorũ. Celorum igitur virtus de spiritu sancto sumpta est: quia mundi huius potestatibus contraire nõ presumerent: nisi eos sancti spiritus fortitudo solidasset. Quales nam q; doctores sancte ecclesie ante aduentũ huius spiritus fuerint scimus: et post aduentũ illius cui' fortitudinis facti sint compiscamus. Certe ipe pastor ecclesie petrus: quã

te debilitatis quanteq; formidims ante huius spiritus aduentū fuerit: ancilla hostiaria exquisita dicat. Una enī multiformis voce percussus dum mox timuit: vitam negauit. Et tunc petrus negauit in terra: quando latro confitebatur i cruce. ℟. Tollite iugum meum super vos dicit dñs. et discite quia mitis sum a humilis corde. Jugum enim meū suaue est et onus meū leue. ℣. Et inuenietis requiem animabus vestris. Jugum. Lectio tercia.

Sed vir iste tante formidinis: qualis post aduentū huius spiritus existat audiam. Fit conuentus magistratuū atq; seniorū: cōfisi denūciatur apostolis ne in nomine ihesu loqui deberent. Petrus magna auctoritate respondit. Obedire oportet deo magis q̄ hominibus. Et rursū. Si in conspectu dei iustum est vos potius audire q̄ deū iudicate. Nō enim possumus que audiuim' et vidimus nō loqui. Et illi quidē ibant gaudentes a conspectu concilij: quoniam digni habiti sunt pro nōie ihesu contumeliam pati. Ecce petrus gaudet in verberibus principū qui antem verbis timuit: a quo primus anselle vocē requisitus timuit: post aduēt̄ū spūs sancti vires principū ecclesie premit. ℟. Dum steteritis ante reges et presides nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enī vobis in illa hora quid loquamini. ℣. Nō enī vos estis qui loquimini. sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Dabitur enim vobis. In secundo nocturno. aū. Primates populorū congregati sunt cum deo abrahā. ps Omnes gentes. aū. Deus hereditatem timentibus nomen tuū dñe. ps: Exaudi deus deprecationem. ℣. Constitues eos principes super omnē terrā. ℟. Memores erunt nois tui domine. Lectio:

Illet oculos fidei: in virtute huius opificis attollere: atq; sparsim patres noui testamenti ac veteris considerare. Et ecce apertis oculis fidei. dauid. amos. damelem. petrū paulū. matheū mirifice: a sanct' iste spiritus qualis sit artifex considerare volo: si in ipa mea considerationē defixio. Implet namq; cythara eū puerum: et psalmistam facit. Implet pastorem armenta rū siccomoros vellicantem et prophetam facit. Implet absinentem pueri: et iudicē senū facit. Implet piscatorem: et predicatorem facit. Implet persecutorem a doctorem gentū facit. Implet publicanū: a euāgelistam facit. ℟. Vidi cōiunctos viros habētes splēdidas vestes et angelus dñi locutus est ad me dicens. Isti sunt vim sancti facti amici dei. ℣. Vidi angelū dei fortem volantem p medi celum voce magna clamantem et dicentem. Isti sunt vim. Lectio.

Valis est iste artifex spiritus. Nulla ad dicendum mora agitur in omne quod voluerit. Mox enim vt tetigerit mentem docet: solūq; tetigisse docuisse est. Nā humanū cor subito illustrat a īmutat. Abnegat hoc repente quod erat: et exhibet qđ non erat. Pensemus fac tres tos predicatores nostros: quales iste spiritus fecerit. Certe qui in vno cō clausi proditorū metu residebant: nationatis sue singuli linguam noverant: et tamen nec lingua ea ipsa quā noverāt aperte xp̄m loqui presumebant. Venit spiritus sanctus: et mox eos docuit per diuersitatem linguarū: et in mente exauctoritate roborauit. ℟m. Beati eritis cum maledixerint vobis homines et persecuti vos fuerint a dixerit omne malum aduersum

vos mentientes propter me. Gaudete et exultate: quoniam merces vestra copiosa ē in celis. ℣. Cū vos oderint homines et cū separauerint vos et exprobrauerint et eiecerint nomen vestrū tanq̄ malum propter filium hoīs. Gaudete ⁊ exultate. Leō. vj.

EXperimur itaq; et ī aliena lingua christum predicare: qui de illo prius et in sua lingua loqui metuebant. Inflammatū enim cor: despectat tormenta corporis: que ante metuebat: vicit vi carnalis formidinis: pre amore conditoris. Et qui prius suis aduersarijs succumbebant formidine: eis iā preerant auctoritate. Qui ergo in tante celsitudinis cōs culmē euect⁹: quid aliud direrim nisi q̄ mentes carnalū celos fecat. Si ergo remanere carnales nolumus: hūc fratres carissimi vnufica tem spiritum amemus. Sed quia caro spiritum nescat: dicat fortasse apō se carnali cogitatione aliquis. Quomodo diligē valeo: quem ignoro. R̄. Isti sunt triumphatores et amici dei qui contemnentes iussa principū: meruerunt premia eterna. Isto do coronantur ⁊ accipiunt palmam. ℣. Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione et lauerunt stolas suas in sāguine agni. Isto do coronantur. Glozia pī. Eodo. In tercio noct'. añ. Exaltabuntur cornua iusti alleluya. ps: Confitebimur. añ. Lux orta est iusto alleluya ⁊ rectis cor de letitia alla. ps: Dñs regnauit exultet. Ant'. Custodiebant testimonia eius et precepta eius alla. Ps: Dñs regn̄. trascātur. ℣. Nimis honorati sunt amici tui deus. R̄. Nimis confortatus est principat⁹ eorum. Secundum iohānem. Lectio septima.

IN illo tempore: dixit ihūs discipulis suis. Hoc ē preceptum meum: vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Et reliq̄. Omelia

beati greḡ. pape. Cum cūcta sacra eloquia dominicas plena sint preceptis: quid est q̄ de sola dilectione quasi de singulari mandato dñs dicit: hoc est preceptum meum: vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. nisi quia omne mandatū de sola dilectione est: ⁊ omnia vnū preceptum sunt. Quia quicquid precipitur in sola charitate solidatur. Vt enim multi arboris rami ex vna radice prodeunt: sic multe virtutes ex vna charitate generantur. Nec habet aliq̄d viriditatis animus bonoperis: si non manet in radice charitatis. Precepta ergo dominica et multa sunt et vna: multa p diuersitatem opens: vnū in radice charitatis. R̄. Isti sunt qui vicentes in carne plantauerunt ecclesiam sāguine suo pn̄ sunt de terris corpora dorum separata Quorum merita sūt in celis coequata. ℣. In omnē terram exiuit sonus eorū: et in fines orbis terre verba eorum. Quorum merita sūt in celis. Lectio octaua.

QUaliter autē ista dilectio sit tenenda ipe insinuat qui ī plerisq; scripture sue sententijs: et amicos iubet diligi in se. et inimicos diligi propter se. Ille enim veraciter charitatē habet: qui et amicum diligit in deum: et inimicum diligit propter deum. Nam sunt nōnulli qui diligūt proximos: sed per affectū cognationis et carnis: q̄ bus tamen in hac dilectione sacra eloquia nō cōtradicunt. Sed aliud est quod sponte impēditur nature: aliud quod preceptis dominicis et charitate debetur obediēcie. Hinimicū et proximū diligunt: et tamen illa sublimia dilectionis premia non assequūtur: quia amorem suū non spiritualiter sed carnaliter ipendunt. R̄. Isti sunt viri sancti quos elegit dñs in charitate non ficta et dedit eis gloriā sempiternam. Quorū doctrina fulget ecclesia vt sol ⁊ luna. ℣. Sancti per fidem vicerunt regna operati sūt

usticiam adepti sunt repro
missiones. Quorũ doctria.
Glosa. Quorũ. Lectõ. ix.

ROmãe cum dñs
diceret hoc est pre
ceptum meũ vt diligatis
iuicem: protinus addidit
sicut dilexi vos. ac si aper
te diceret. Adhoc amate:
ad quod amaui vos. Qua
re fratres charissimi so
lerter intuendum est: q
antiquus hostis dũ men
tem nostram ad rerum
temporaliũ dilectionem
trahit: infirmiorem cõ
tra nos proximũ excitat:
qui ea ipsa que diligun
auferre moliatur. Hec cu
rat antiquus hostis hec
faciens: vt terrena tollat:
sed vt charitatem in no
bis feriat. Nam in odio
repente exardescimus: et
dum foris inuicti cẽ ca
pimus intus grauiter
ferimur. Dum parua fo
ris defendimus: ius ma
xima amittimus: quã
dum rem diligimus tẽ
poralem: veram amitti
mus dilectionem. Rem.
Fuerunt sine querela ante
dominũ et ab inuicem non
sunt separati. Lectem dñ
biberunt et amici dei appel
lati sunt. ℣. Tradiderunt
corpora sua propter deum
ad supplicia ideo coronãtur
et acceptunt palmam. La
ctem. Glosa. Calicem.

Item de apostolis de
sermone sancti gregorij
pape in omelijs euange
liorum // Lectio

Si ergo remanere
carnales nolumꝰ:
hunc fratres charissimi
viuificanten spiritum
amemus. Sed qua ca
ro spiritum nescit: dicat
fortasse carnali cogitatio
one apud semetipsum. Quo
modo diligere valeo quẽ
ignoro? Hoc et nos con
cedimus: qua mens
visibilibus intenta: vi
dere non valet inuisibilẽ.
Nulla enim nisi visibili
a cogitat: eaq; et cũ nõ
agit eorum imagines
introrsus trahit: dum
q; ymaginibus corpore
is subiacet: tangere ad i
corporea nõ valet. Et in
de fit vt tanto deterius
creatorem nesciat: q̃to
familiarius in cogitatõe
sua creaturam corporeã
portat. Lectio:

Sed cum deum vi
dere non possiumꝰ
habemus aliquid quod
agamus: vnde iter fiat
quo ad deũ nostre intel
ligentie oculus venat.
Certe quem in se nullo
modo videre possumus
hunc in seruis suis tam
videre possumus: quos
dum mira cõspicamus
agere: certum nobis fit
in eorum mentibꝰ deũ
habitare. In re autem i
corporea a rebus corpo
ralibus vsum trahamꝰ.
Nemo etenim nostrum
oriente sole clare: i spe
ram illius intendendo
valet conspicere: qua
tenus in eius radios ocul
reuerberantur. Sed dũ
sole illustratos montes
aspicimus: quia tã sol
ortus est videmus. Lectõ.

Qui ergo solẽ iusti
ciae in seipso vi
dere non possumus: illu
stratos montes claritate
eius videamus: sanctos
videlicet apostolos: qui
virtutibus emicãt: in
quibus coruscant: quos
nati solis claritas perfu
dit: et cum in seipso inuisi
bilis sit: per hos quasi no
bis per illustratos mõtes
se visibilem prebuit. Vir
tus enim diuinitatis in se
quasi sol in celo est. virtꝰ
diuinitatis in hominibꝰ:
sol in terra. Solem ergo
iusticiae intuemur in ter
ra: quem videre non pos
sumus in celo: vt dũ in
offenso pede operis p hũc
in terram gradimur: ad
intuendum eum quãdo
q; oculos et in celum le
uemus. Lectio:

Sed quia in offenso
pede iter nostrum
in terra agitur: si deus ac
proximus integra mente
diligatur: diligamus de
um: amemus proximũ.
Nec enim deus vere sine
proximo: nec proximus
vere diligitur sine deo.
Hinc est q; spũssanctus
bis legitur discipulis da
tus: primo a dño in terra
de gente: secundo dño ce
lo presidente. In tin q;pe
datur vt diligatur proxi
mus e celo vero vt dili

gatur deus. Sed cur prius in terra postmodum e celo: nisi patenter datur intelligi: quia iuxta iohannis vocem qui nō diligit fratrem suū quē videt: deum quem non videt quomodo potest diligere. Lectio:

Aligamus ergo proximū fratres: amemus eū qui iuxta nos ē: vt peruenire valeamus ad amorem eius qui supra nos est. Addetur mens in proximo q̄ exhibeat deo vt perfecte meatur in deo gaudere cū proximo. Ad istū finē toto amore tendamus: in quo sine fine letabimī. Ibi supernorum ciuium societas sancta. ibi solēpnitas certa. ibi requies secura. ibi pax vera. que nobis iam non reliquitur sed datur per dīm nostrum ihesū xp̄m filiū. qui viuit et regnat cū deo patre in vnitate spiritusancti deus per omnia secula seculorū. Amē. Tu autem domine. Item de apostolis sermo sancti augustini episcopi. Lcō.

Audistis frēs charissimum dominū dicentem discipulis suis. Hec locutus sum vobis vt gaudium meum in vobis sit: et gaudiū vestrum impleatur. Quod est gaudium xp̄i in nobis: nisi q̄ dignat' gaudere de nobis. Quod est gaudiū nostrum quod dicatur implendū: nisi eius habere consortium. Propter quod beato petro dixerat: si nō lauero te non habebis patrem meum. Gaudiū ergo eius in nobis gratia ipsius est quam prestitit nobis: ipsa est ⁊ gaudiū nostrū. Sed de hac illo etiam ante mundi cōstitutionem et hominis susceptionem i sua eternitate gaudebat: quādo elegit nos ante mundi constitutionem. Lectio:

Nec tamen recte possumus dicere q̄ gaudium eius plenum non erat. Non cū deus imperfecte aliquando gaudebat: sed illud eius gaudiū nobis nō erat: quia nec nos in quibus esse posset iam eramus. Nec quando esse cepim⁹ cū illo esse cepimus. In ipso autem semper erat: qui nos suos futuros esse certissima sue prescie veritate gaudebat. Pro inde gaudiū iam ipse de nobis perfectū habebat: quando nos prescendo ⁊ predestinādo gaudebat. Neq; enim vllus in illo eius gaudio metus esse poterat: ne forte nō fieret quod se facturū esse prescebat. Sed neq; cū id facere cepisset quod se facturū prescinit: gaudiū eius quod beatum est creuit. Alioquin beatior factus est: quia nos fecit. Absit hoc fratres. Dei beatitudo nec minor fuerat sine nobis: nec fit maior ex nobis. Lectio.

Audium igitur eius de salute nīa quod in illo semper fuit cum prescinit et predestinauit nos: cepit esse in nobis quando vocauit nos. Et hoc gaudium merito nostrū dicimus: quo et nos beati futuri sumus. Sed hoc gaudiū nostrū creat et proficit: et ad suam perfectionem perseverando protendit. Ergo inchoatur in fide renascentiū: ꝑficitur autem in premio resurgentiū. Ecce vnde dictū estimo: hec locutus sum vobis: vt gaudiū meum in vobis sit: et gaudium vestrum impleatur. In vobis sit meum: impleatur vestrum. Lectio:

Semper erat meū plenū: et anteq̄ vocaremur: cum vocādi a me prescirem⁹: sed fit et in vobis: cum hoc efficimur quod prescinit de vobis. Impleatur autem iam vestrum: quia beati eritis quod nōdū estis: sicut creati estis qd non fuistis. Beati mō eritis si precepta mea obseruaueritis. Hoc est autem preceptum meum: vt diligatis inuicem: sicut dilexi vos. Siue dicatur preceptum siue mādatum: ex vno verbo

greco vtrūq; iterpretat quod est entole. Jā vero et istam sententiam dixerat vbi ait. ¶Mandatum nouū do vobis: vt diligatis inuicem: sicut dilexi vos: vt et vos diligatis inuicem. Lectio.

Nemus itaq; mandati repetitio commendatio est. ¶si quod ibi dictum est mandatū nouū do vobis. hic autē hoc est mandatum meū. Jbi tamq; nō fuerit ante tale mandatū. hic tāq; non sit aliud eius mandatum. Sed ibi dictum est nouū: ne i vetustate nostra perseueremus: hic dictū est meum: ne cōtēpnendū putemus. Quod autē hic dixit. hoc ē preceptum meum velut nō sit aliud: quid putam fratres mei? ¶Nunquid nam solū eius de ista dilectione mandatum est qua diligamus inuicē. ¶Nonne est aliud mandatum: vt diligamus deū. Aut vero nobis de sola dilectione deus mandauit: vt alia non inquiramus:

Quia certe Lectio. cōmēdat apostol' dicens. ¶Manent autem fides spes charitas tria hec maior autem horū est charitas. Et si i charitate hoc est in dilectione concluduntur duo illa precepta: maior tamē dicta est hec sola. De fide igitur nobis: q̄ multa mandata sunt: q̄ multa de spe: quis potest cuncta colligere: quis enumerando sufficere. Sed intuemur quod ait idem apostolus. Plenitudo legis est charitas. Ubi ergo ē charitas: quidē quod possit deesse: vbi autem non est: quid est quod possit prodesse? Demon credit nec diligit: nemo enim diligit: qui nō credit. Frustra quidem sed tamen posset spem rem amam qui non diligit: nemo autem potest despirare qui diligit. Lectio:

Jemq; vbi dilectio est: ibi necessario fides et spes. Et vbi dilectio proximi: ibi necessario dilectio dei. Qui enī non diligit deum: quo modo diligit proximū tanq; seipm quando quidem non diligit seipm. Est quippe impius et inquus. Qui autē diligit inquitatem nō plane diligit: sed odit animam suam. Hoc ergo preceptū dñi teneamus: vt nos inuicem diligamus et q̄c quid aliud precepit faciamus: quoniam quicquid est aliud hic habemus. Discernitur quippe ista dilectio: ab ea dilectione qua se inuicem diligunt homines sicut homines. Nam vt discerneretur adiunctum est: sicut dilexi vos. Lectio.

Quid autem dilexit nos christus: nisi vt possimus regnare cum ipo? Ad hoc ergo et nos inuicē diligamus: vt dilectionem nostrā discernamus a ceteris: qui non ad hoc se inuicē diligunt: quia nec diligunt. Qui autē se propter habendum deum diligunt: ipi se diligunt. Ergo vt se diligant deū diligunt. Non est hec dilectio in omnibus hominibus: pauci se propter diligunt: vt sit deus oia in omnibus. ¶Multi autē se diligunt que sua sunt querentes in omnibus. Tu autem dñe. Lectio sancti euangelij secundū iohānē. xiij. Lectio. vij.

Hoc est preceptum meū vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Et reliqua. De omelia sancti gregorij pape:

Omnis quippe qui nostra tollit inuicem odium est. Sed si odio cepimus habere inuicem: iustus est quod perimus. Cū ergo aliquid ceteris a proximo patimur contra occultum raptorem vigilemus qui nūq̄ melius vincitur nisi cū raptor ceteros amatur. Una quippe et suma est probatio charitatis: si et ipse diligitur qui aduersatur. Hinc est q̄ ipsa veritas et cruas patibulum fustinet: et tamen ipis suis persecutoribus affectum dilectionis ipēdit dicēs.

Pater ignosce eis quia nesciunt quid faciunt. Quid ergo mirū si ūum eos diligunt discipli dū viuunt. quando et tūc inimicos diligit magister cū occiditur. Lectō. vij.

Talis itaq; dilectionis summam: dñs exprimit cum subiūgit. Maiorē hac dilectionem nemo habet. vt animam suam ponat quis pro amicis suis. Non etiam pro inimicis dñs venerat. et tamen positurū se animā pro amicis dicebat: vt profecto nobis ostenderet: quia cui diligendo lucrū facere de inimicis possumus: etiā ipsi amici sunt qui persecuntur. Sed ecce nos vsq; ad mortem nemo persequitur. Vnde ergo probare possumus an diligamus? Sed est quod in pace ecclesie debeat fieri. vnde clarescat si persecutionis tempore mouet dilectione valeam. Lcō. ix.

Certe isdem beatus iohannes i epistola sua dicat. Qui habuerit substantiam mundi huius et viderit fratrē suū necessitatem habere et clauserit viscera sua ab eo: quomodo charitas dei manet in illo? Hinc etiam beatus iohannes baptista ait. Qui habet duas tunicas: det vnā non habenti. Qui ergo tranquillitatis tempore non dat pro deo tunicā suam: quando in persecutione daturus ē animā suam? Virtus ergo charitatis vt inuicta sit in perturbatione: nutriat̄ per misericordiā i tranquillitate: quatenus oī potenti deo primū discat sua impendere: post modum sc. Sequitur.

Vos amici mei estis si feceritis que precipio vobis. Optata est misericordia conditoris nostri. Serui digni nō fuimus: et amici vocamur. Lectio sancti euangelij secūdum iohannē. xv. Lcō. vij.

In illo tempore: Dixit ihūs discipulis suis. Hec mando vobis vt diligatis inuicē sicut dilexi vos. Et reliq̄.

Omelia sancti augustini episcopi.

In lectionem cuā gelica que hanc antecedit dixerat dñs: nō vos me elegistis sed ego elegi vos: et posui vos vt eatis et fructū afferatis? et fructus vester maneat: vt quodcūq; petieritis patrem in nomine meo det vobis. De quibus verbis iam quod dedit dñs discipulis se me meminisse. Hic autem dicit sequēti scilicet lectione: quā ei recaturetur modo audistis. Hec mando vobis vt diligatis inuicem: ac per hoc intelligere debemus hunc ē fructum nostrum. de quo ante ait: ego vos elegi vt eatis et fructum afferatis: et fructus vester maneat Et quod adiūxit vt qd̄cūq; petieritis patrē in nomine meo det vobis tunc vtiq; dabit nobis: si diligamus inuicē: cū hoc ipm̄ dederit nobis: qui nos elegit non habētes fructum: quia non eum nos elegeramus: et posuit nos vt fructū afferamus: hoc est inuicem diligamus quē fructū sine illo afferre non possumus: sicut palmites facere sine vite nichil possunt. Lectio octaua.

Charitas ergo ē fructus noster: quam definuit apostolus de corde puro et conscientia bona: et fide non ficta. Hanc diligamus inuicem: hanc diligamus deum. Hanc enim vera dilectione diligeremus inuicem nisi diligentes deum. Diligit enim vnusquisq; proximū suū tanq̄ seipsum: si diligit deum. Nam si deum non diligit: non diligit seipm̄. In his autem charitatis duobus precepti: tota lex pendet et prophete. Hinc ē fructus noster. De fructu itaq; nobis mandans: hoc mādo vobis inquit: vt diligatis inuicem. Vnde et apostolus paulus cum contra opm̄ carnis commendare fructū spiritus vellet: a capite hoc posuit.

fructus inquit spiritus est charitas. Ac deinde ceteri tanq̃ ex isto capite exorta: et relicta conte xuit. que sunt: gnauui. pax. longanimitas. benignitas. bonitas. fides. mansuetudo. cõtinẽtia.

Quis ait | Lcõ. ix. bene gaudet nisi qui bonũ diligit unde gaudet? Quis pacem uerã: nisi cum illo potest habere quem ueraciter diligit? Quis est longanimis in bono perseuerãter manendo: nisi feruecat diligendo? Quis ẽ benignus nisi diligat cui opitulatur. Quis est bonus nisi diligendo efficiatur? Quis salubriter fidelis: nisi ea fide que per dilectionem operatur? Quis utiliter mansuetus: cui nõ dilectio moderetur? Quis ab eo continet unde turpatur: nisi diligat unde honestatur. Merito itaq; magister bonus dilectionem sic sepe commendat tanq̃ sola precipienda sit: sine qua non possunt prodesse cetera bona: et q̃ non potest haberi sine ceteris bonis quibus homo efficiatur bonus. Item de eadem beati augustini episcopi. omi'. Lctõ. vij.

Tento itaq; magister bonus dilectionem sic sepe commẽdat tanq̃ sola precipiẽda sit: sine qua non possunt prodesse cetera bona et que non potest haberi sine ceteris bonis: quibus homo efficiatur bonus. Pro hac autem dilectione patienter debemus mũdi etiam odia sustinere. Necesse est enim ut nos oderit: quos cernit nolle quod diligit. Sed plurimũ nos de seipso dns cõsolatur: qui cũ dixisset hec mando uobis ut diligatis inuicem. adiecit atq; ait. Si mũdus uos odit: scitote quia me priorem uobis odio habuit. Cur ergo membrũ superbiendo cervicem se extollit? Nec causas esse in corpore: si non uis odiũ mundi sustinere cũ capite. Ic. vm.

Si de mundo iquit essetis: mundus quod suũ erat diligeret. Animaduerte hec utiq; dicat ecclesie: quam plerumq; etiam mundi nomine appellat: sicut est illud. Deus erat in christo: mũdum reconsilians sibi. Item illud. Non uenit filius hominis ut iudicet mundum: sed ut saluetur mundus per eum. Totus ergo mundus ecclesia est: et totus mũdus odit ecclesiã. Iudicandus ergo odit mundũ: unum eus reconciliatum: dãpnatus saluatum. iquinatus mundatum. Sed ille mundus quem deus in xpõ reconciliat sibi et qm per xpm saluatur: et cui omnia peccata per xpm donantur: de mũdo electus est immico dampnato contaminato. Ex eadem quippe massa: que sic tota in adam periit q̃ nequaq̃ reconciliationis spes ablata fuit: fuit uasa misericordie in quibus est mundus pertinẽs ad reconciliationem: quã odit mundus ex eadem massa: pertinens ad uasa ire: que profecto relicta sunt ad perditionẽ. Denicq; cum dixisset dns: si de mundo fuissetis: mundus quod suũ erat diligeret: continuo subiunxit. Quia uero de mundo nõ estis: sed ego elegi uos de mundo: propterea odit uos mundus. Lecho. ix.

Ergo ipsi inde erãt unde ut non essẽt electi sunt inde: nõ meritis suis quorum nulla precesserant bona opera: non natura que fuerat tota per liberũ arbitriũ in ipa radice uiciata: sed gratuita id est uera grã. Qui cũ de mũdo mundum elegit: fecit quod elegit non cũ inuenisset nisi fecisset: quia reliquie per electionẽ salue facte sunt. Si autem gratia inquit apostolus: iã non er operibus alioquin gratia iam non gratia. Si autem queratur quomodo se diligat mundus perditionis qui odit mũdũ redemptionis: diligit se falsa dilectione nõ uera. et proinde falso se diligit

et vere odit. Qui enī dili
git iniquitatem odit am
mam suam. Sed diligere
se dicatur qui iniquitatē
qua iniquus ē diligit. ⁊
rursus odisse se dicatur:
qui quod ei nocet diligit.

In festis euangelistā
rum omnia que de cōmu
ni sunt requirenda: diū
tius de cōmūn apostolo
rum preter lectiones que hic
ponūtur. Sermo sancti
gregorij pape sup ezechie
lem in expositionib⁹. Lc. i.

Sancta quattuor
animalia que pro
phetice spiritu futura pre
uidentur subtili narrati
one describuntur cum di
catur. Quatuor facies v
ni: et quatuor penne vni.
Quid per faciem nisi no
ticia? et quid per pennam
nisi volatus exprimitur?
Per faciem quippe vnus
quisq; cognoscitur: per pē
nam vero in altum animi
corpora subleuantur. Fa
cies itaq; ad fidē pertinet.
penna ad contemplatio
nem. Per fidem namq; ab
omnipotenti deo cognos
cimur siant ipe de suis om
nibus dicat. Ego sū pastor
bonus et cognosco oues
meas et cognoscunt me
mee. Qui rursus ait. Ē
go sco quos elegerī. Per
contemplacionem vero
qua super nosmetipos
tollimur: quasi in alem
leuamur. Lectio .ii.

Quatuor enī sunt
facies vni: qua si
requiras quid mathxus
de incarnatione domini
sentiat: hoc inuenies quod marcus lucas ⁊ io
hannes. Si queras qd
iohannes sentiat. hoc
inuenies qd lucas mar
cus et mathxus. Si que
ras quid marcus: hoc
quod mathxus lucas et
iohannes. Si queras
quid lucas: hoc quod io
hannes mathxus ⁊ mar
cus. Quatuor ergo fa
ces vni sunt: quia notia
a fidei qua cognoscitur
a deo ipsa est in vno: q̄ ē
simul in quattuor. Quic
quid enim in vno inueue
ris: hoc in omnibus si
mul quattuor recognos
ces. Et quattuor penne
vni: quia omnipotētis
dei filiū dominū ihxsum
xp̄m omnes concorditer
predicant: et ad diuini
tatem eius mētis oculos
leuantes: penna contem
plationis volant. Leo. vj.

Euangelistarum
ergo facies ad hu
manitatem dñi ptinet:
penna ad diuinitatem:
quia in eū quē corporeū
aspiciunt quasi facie m
intendunt. Sed hūc dū
esse in circumscriptū atq;
incorporeum ex diuini
tate annūciant per con
templationis pennam:
quasi in aera leuantur.
Quia itaq; et vna ē fides
incarnationis eius ī om
nibus ⁊ par contēplatio
diuinitatis in singulis:
recte nunc dicatur. Quat
tuor facies vni. et quat
tuor penne vni. Sed q̄
virtus esset: si fidē atq;
contemplationem dñi
habentes predicatores
illius opera non haberēt.
Sequitur: Et pedes eor̄:
pedes recti. Quid per pe
des: nisi gressus actuum
designantur. Quatuor
ergo animaliū pedes:
recti esse designantur q;
sanctorū euangelistarū
atq; omniū perfectorum
opera ad sequendū in
quitatem non sunt retor
ta. De sermone sācti gre
gorij pape in expositione
ezechielis. Lectio. iij.

Et pedes eor̄ pedes
recti. Qui p pedes
nisi gressus actuum desi
gnantur. Quatuor ergo
animaliū pedes recti esse
designantur. qua sanc
torum euangelistarum
atq; omniū pfectorum
opera: ad sequendā in
quitatem non sunt retor
ta. Hi autē pedes rectos
non habent: qui ad ma
la mundi que relinquant
reflectuntur: de quibus
scriptum est. Canis reū
sus ad vomitum suum:
et sus lota ī volutabro lu
ti. Dolebat de quibusdā
doctor egregius: q̄ pdiū
rectitudinem retro retror
serant quibus per increpa
tionem dicebat. Quo
modo conuertimini ite
rū ad infirma ⁊ egena
elementa mūdi: quibꝰ
denuo seruire vultis?

Dies obſeruatis et tempora et annos: timeo ne forte ſine cauſa laborauerim in vobis. Quibus etiam alias ãmonet dicens. Propter qđ remiſſas manus et diſſoluta genua erigite: et rectos greſſus facite pedibus veſtris. Lectio quinta.

Ut vero in eiſdẽ predicatoribus ſanctis vite grauitas. fortitudo atq; diſcretio monſtrare tur recte ſubnuit. Et planta pedis eorum: vt planta pedis vituli. Qđ enim predicatores ſãctorum nomine deſignantur docet paulus apoſtolus legis teſtimonium exponens: non obturabis os bouj triturãti. In ſãctis ergo predicatoribus plãta eſt pedis vituli ſi licet mature incedens: et fortis: et diuiſa: qua vnuſquiſq; predicator et venerationem habet in maturitate: et fortitudinem in opere: et diuiſionem vngule in diſcretione. Non enim facile predicatio eius accipitur: ſi leuis in moribꝰ eſſe videatur. Et nulla erit maturitatis oſtẽſio: ſi contra aduerſa omĩa non affluent operis fortitudo. Lectio ſexta.

Fortitudo autẽ meritum ipſa fortitudo operis amittit: ſi diſcretu intellectu non fuerit. Ecce enim dum ſacram ſcripturam legimus: ſi omnia ad litteram ſentiamus: virtutẽ diſcretionis amittimus. Si omnia ad ſpiritualẽ allegoriam ducimus: ſimiliter indiſcretionis ſtultitia laborãmus. legũt enim ſacra eloquia ſancti predicatores: et aliqñ in hyſtoria litteram ſuſcipiunt: aliquãdo vero per ſignificationẽ litteræ ſpiritum requirunt. Et modo ergo facta bona p̃cedentium patrũ ſicut iuxta hyſtoriã immutãda inueniunt mutantur: modo quedam iuxta litteram mutanda nõ ſũt etiam ſpiritualiter ĩtelligunt: et ad ſuũ profectum tendunt: quid aliud ergo ſancti predicatores in ſuo opere faciunt niſi q̃ in pede vngulam findunt. Lectio ſancti euangelij ſecundum lucam. x. Lectio. vij.

In illo tempore. Deſignauit dñs et alios ſeptuaginta duos: et miſit illos binos ante faciem ſuam: in omnem ciuitatem et locum quo erat ipſe venturus. Et reliqua. Omelia ſci gregorij pape:

Dominus ſaluator noſter fratres chariſſimi aliquãdo nos ſermonibus: aliquãdo vero operibus ammonet. Ipſa etenim facta eius precepta ſunt: quia dũ aliquid tacitus facit: quid agere debeamus monetſat. Ecce enĩ binos in predicationem diſcipulos mittit: quia duo ſunt precepta charitatis dei videlicet amor et proximi et minus q̃ inter duos haberi charitas nõ poteſt. Nemo enim proprie ad ſemetipſum habere charitatem dicitur: ſed dilectio ſemper alterũ tendit: vt eſſe charitas poſſit. Binos ergo ad p̃dicandum dñs diſcipulos mittit quatinus per hoc nobis tacitus iuuat: quia qui charitatẽ erga alterum non habet: predicationis officiũ ſuſcipere nullatenus debet.

Bene aũt Lẽo viij. dicitur quia miſit eos ante faciem ſuã: in omnem ciuitatem et locum quo erat ipſe venturus. Predicatores enĩ ſuos dñs ſequitur. quia predicatio precedunt: et tunc ad mentis noſtre habitaculũ dñs venit. Verba exhortationis p̃currunt: atq; per hoc veritas in mente ſuſcipit. Hinc namq; eiſdem predicatoribus pſalmus dicit. Parate viam dñi: rectas facite ſemitas dei noſtri. Hinc illius pſalmiſta ait. Ite facite ei qui aſcendit ſuper occaſum. Super occaſũ namq; dñs aſcẽdit: qua vnde in paſſione occubuit: inde maiorem gloriam ſuã reſurgẽdo

manifestauit. Super occa
sum videlicet ascendit:
quia mortem quam per
tulit resurgendo calcauit.
Et ergo qui ascendit sup
occasum iter faciamus: ei
nos gloriam eius vestris
mentibus predicamus:
vt eas et ipse post venies
per amoris sui presentia
illustret. Lectio nona.

Iesus autem predi
catoribus: quid di
cat audiamus. Messis
quidem multa: operarii
autem pauci. Rogate er
go dominum messis vt mit
tat operarios in messem
suam. Jam messis mul
ta sed operarii pauci sunt
quod sine graui merore
loqui non possumus: qz
et si sunt qui bona audi
ant: desunt qui diant.
Ecce sacerdotibus plenus
est mundus: sed tamen
in messe dei rarus valde in
uenitur operarius: quia
officium quod sacerdotale
suscepimus: sed opus of
ficij non implemus. Sed
pensate fratres charissi:
pensate quod dicatur. Ro
gate dominum messis: vt
mittat operarios in messem
suam. Vos pro nobis pe
tite vt digna in vobis
operari valeamus: ne ab
exhortatione lingua tor
peat: ne postq̃ locum pre
dicationis suscepimus:
apud iustum iudicem
nostra nos taciturnitas
addicat. Item de eadem
beati gregorij pape ome
lia. Lectio septima.

Rogate ergo dñm
messis: vt mittat
operarios in mensam suam.
Vos pro nobis petite.
vt digna in vobis ope
rari valeamus: ne ab
exhortatione lingua tor
peat. ne postq̃ locum pre
dicationis suscepimus:
apud iustum iudicem
nostra nos taciturnitas
addicat. Sepe enim pro
sua nequicia predican
tium lingua restringitur:
sepe vero ex subiectorum
culpa agitur: vt eis qui
presunt predicationis
sermo subtrahatur. Ex
sua quippe nequitia pre
dicantis lingua restrin
gitur sicut psalmista ait.
Peccatori autem dixit
deus. Quare tu enarras
iustitias meas? Et rur
sum exercitio subditorum
vox predicantium prohi
betur: sicut ad ezechielem
dñs dicit. Linguam tuam
adherere faciam palato
tuo: et eris mutus nec
quasi vir obiurgans:
quia domus exasperans
est. Ac si aperte dicat.
Idcirco tibi predicatio
nis sermo subtrahitur:
quia dum me in suis ac
tibus plebs exasperat:
non est digna cui exhor
tacio fiat. Lectio. vij:

Ex cuius ergo vitio
predicatori ser
mo subtrahitur non fa
cile agnoscitur. Quia
vero pastoris taciturni
tas aliquando sibi: sepe
autem subditis nocet:
certissime patitur. Sed vti
nam si ad predicationis
virtutem non sufficiam:
loci tamen mei officium
innocentia vite teneam.
Nam subditur. Ecce ego
mitto vos sicut agnos in
ter lupos. Stulti enim cum
regiminis curam suscu
piunt. ad laceranda sibi
ditos mordacitate: terrore
potestatis exhibent. et
quibus prodesse debue
rant nocent. Et qua cha
ritatis viscera non habent:
dum videri appetunt: pa
tres se esse minime reco
gnoscunt. Humilitatis
locum in elationem domi
nationis immutant. Et si
quando extrinsecus blan
diuntur: intrinsecus se
munt. De quibus alias
veritas dicit. Veniunt
ad vos in vestimentis o
uium: intrinsecus autem
sunt lupi rapaces. Leo. ix.

Considerandum
nobis est: qua si
cut agni inter lupos mit
timur: vt sensum seruantes
innocentie morsu malitie
non habeamus. Qui enim
locum predicationis sus
cepit mala inferre non de
bet sed tolerare: vt ex ipsa
sua mansuetudine: mi
seuientium mitiget et
peccatorum vulnera in
aliis ipse afflictionibus
vulneratus sanet. Que
et si quando zelus recti
tudinis exigit vt erga
subditos seuiat: furor

ipx de amore sit non de cu
delitate: quatinus q iuua
disapline fons exhibeat:
et intus paterna pietate
diligat: quos foris qua
si insequendo castigat.
Quod tunc bene rector
exhibet cum semsim dil
gere per amorem ꝓuatũ
nescit cũ nulla que mũ
di sunt appetit: cũ terre
ne cupiditatis oneribus
nequaq; mentis colla sup
ponit. In natali vñ
martyris ad vs. Ophm.
Beatus vir
qui inuen
tus est sine
macula: et
qui post aurũ nõ abiit:
nec speruit in pecunie
thesauris: quis est hic q
laudabimus cũ: fecit ẽ
mirabilia i vita sua. Ky.
Deus tuorũ militũ:
sors et corona pre
mũ: laudes canentes
martyris: absolue nexu
criminis. Hic nempe
mundi gaudia: et blan
dimenta noxia: caduca
rite deputans: perueni
ad celestia. Penas cu
currit fortiter: q sustulit
viriliter: protexit effundẽs
sanguinem: eterna dona
possidet. Oratio
tu supplices: te poscimus
pyssime: in hoc triũpho
martyris: dimitte nostra
seruulis. Laus et pr
hẽns gloria: deo patri
et filio: sancto simul pa
racleto: in sempiterna
secula. Amen. ℣. Gloria
et honore coronasti eũ dñe.
℟. Et constituisti eũ sup
opera manuũ tuarũ. Ad
magnificat. añ. Iste sãc
tus pro lege dei sua certa
uit vsq; ad mortem: et a
verbis impiorum non ti
muit: fundatus enim erat
supra firmam petrã. Pro
martyre non pontifice.
Oratio
sumus omnipo
tens deus: vt qui beati.
N. martyris tui natali
cia colimus: intercessio
ne eius in tua nomina
more roboremur. Per
dñm. Ad eosdem. Dio.
Oratio
sumus omnipotẽs deus:
vt intercedente beato. N.
martyre tuo: a cunctis
aduersitatibus liberem

in corpore: et a prauis co
gitationibus mundemur
in mente. Per dominũ.
Pro pontifice martyre.
Oraciones sequentes:
Infirmitatẽ nostrã
respice omnipotẽs
deus: et quia pondus p
prie actionis grauat: be
ati. N. martyris tui at
q; pontificis intercessio
gloriosa nos protegat.
Per dominum. Oratio.
Deus qui nos beati. ꝑ
martyris tui atq;
pontificis ãma solẽpni
tate letificas: cõcede pro
picius vt cuius natalicia
colimus: de eius etiã
protectione gaudeamus.
Per dñm. Ad matutinas
Inuitat'. Regẽ martyrũ
dñm. Venite adoremus.
ps. Venite exultemus. ỹm̃.
Deus tuorũ militũ.
In primo nocturno. añ.
In lege dñi sua voluntas
eius die ac nocte. ps. Bea
tus vir. añ: Predicas pre
ceptum dñi constitutus est
in monte sancto eius. ps:
Quare fre. añ. Voce mea
ad dñm clamaui et exaudi
uit me de monte sancto suo.

ps: Dñe quid. ỹ. Gloria
et honore coronasti eum
dñe. ℟. Et constituisti eũ
super opera manuũ tuarũ.
Sermo sci augustini. Itẽ
prima scdã vel quarta.
Omnibus sanctis
ns fratres dilectissi
mi: christianorum tempora
predicta sunt. Hoc ideo:
quia futurum erat vt reges
terre qui propter regnum
persequebantur xpianos
propter xpm regnum dele
rent: et subiugaretur eis
potestas iugo xpi: vt im
pleretur quod dictum est:
Ultus sum eos: Quid e
ultus sum eos: Vindicaui
me de ipsis. Vindicaui me
de ipsis inimicis meis. Quo
me vindicaui: Occiden
do inimicos eius catholicã
do fidem. Corpus enim
xpi loquitur. Quicquid
enim in omnibus malis
persequebatur xpianos
delectum est. ℟. Iste sanct'
pro lege dei sua certauit vsq;
ad mortem et a verbis impio
rum non timuit. Fundatus
enim erat supra firmã petrã.
℣. Iste est qui contempsit
vitam mundi et peruenit

ad celestia regna. ffundatus.

Homo enī Leō. ij. quando te psequ tur: noli attendere figu ram illam quā fecat deus: aut animam illam quā spiraut deus. Non te p sequitur quod fecat deus: sed malicia quam fecat homo. Omnia quecūq; fecat deus: laudāt dñm. Audistis in benedictio nibus: et audistis in oī solempnitate quando le guntur: qñ omnia lau dant deum celestia terrest tria angeli homines: lu minaria celi arbores fre: flumina: maria. Quicūd deus creauit: siue in celo siue in terra: siue i mari laudat deum. ℟. Justus germinabit sicut liliū. Et florebit in eternū añ dñm. ℣. Plantatus in domo dñi in atriis domus dei nostri. Et florebit. Lectio. iij.

Numquid aliquan do ibi audistis: q laudat deū auaricia. Nūquid aliquando ibi audi stis quia laudat deum ebriositas? Numquid ali quando ibi audistis q laudat deum luxuria? Nū quid aliquando ibi au distis: quia laudat deū lxrefis? Omnia ista qua re non laudant deum? Quia non sunt creata a deo. Et arbor seruauit quod creata est: homo deleuit quod erectus est. Si seruasset in se bonū quod in illo creauit deus id est ymaginem suam: semper laudaret deum: non solum lingua: sed et vita. ℟. Iste cognouit iusticiam et vidit mirabi lia magna et exaltauit altis simū. Et inuentus est in numero sanctorum. ℣. Iste est qui contempsit vitam mundi et peruenit ad cele stia regna. Et inuentus. Gloria patri. Et inuentus.

In secundo nocturno. añ. Filij hominū satorte quia dñs sanctum suū mirifica uit. Ps: Cū inuocarem. añ. Sanctorum voluntā tis tue coronasti eū dñe. Ps. Verba mea. añ. In vniuersa terra gloria et ho nore coronasti eum. Ps: Dñe dñs nr. ℣. Posui sti dñe super caput eius.

℟. Coronam de lapide pre ciosō. Lectio quarta.

Ergo predicta sūt et tempora nostra. Sed in temporib; nostris predicta sunt futura scis mata. Quomodo ergo pu gnauit illa ecclesia cōtra dyabolum: sic et ista pu gnat. Numquid cessat pugnare aduersus dya bolum? Sic dictū est de dyabolo: quia leo et dra co est. leo propter īpetū: draco propter insidias. Leo aperte nascitur: Dra co occulte insidiat. Pu gnauit ecclesia prioribus temporibus aduersus le onem: pugnat modo ad uersus draconem. Sed quo modo victus est leo vinci tur et draco. ℟. Honestū fecit illum dñs et custodiuit eum ab inimicis et a seduc toribus tutauit illum. Et dedit illi claritatem eternā. ℣. Descendit q; cum illo in foueam et in vinculis non dereliquit eum. Et de dit illi claritatem. Lectio. v.

De fortitudo leonis contra illū leonē de quo dictum est: vicit

leo de tribu iuda. Et que fortitudo draconis contra mortem dñi qui suspen dit serpentem in ligno. Triumphauit enī de mor te quam dyabolus propi gnauerat per astucias su as homum. Et cum eral taret moyses serpentem i deserto in ligno: populi qui mordebātur a serpēte attendebat serpentem et sanabatur. Sic et modo quecūq; momorderit a stutia a sathane: intueat xpm in ligno pendentem: ibi enim mors occisa est: dominus autem semper viuit. Sed vt occideret mortem vestitus ē morte. ℟. Desiderium animę eius tribuisti ei dñe. Et volun tate labiorum eius nō fraudasti eum. ℣. Quoniam pre uenisti eum in benedictio nibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide precioso. Et voluntate labiorum eius. Lectio. vj.

Non enim potuit mors mori nisi in vita. Non moritur amaritudo nisi in dulcedine: non moritur frigus nisi

m calore non ē mortua
mors nisi in vita. Quis
est vita? Christus deus
noster. Sed vita inducta
erat morte: cruci fixus est
mortuus est ⁊ resurrexit:
tota vita interfecta morte
et deglutita morte iam
vita resurrexit: vt de illo
diceret apostolus. Scim⁹
quia christus iam non
moritur et mors illi vl
tra non dominabitur.
Quia autē dominata ē
primo mors: volenti do
minata est. ℟. Stolam io
cunditatis induit eū dñs.
Et coronam pulchritudis
posuit super caput eius. ℣.
Libauit illum dñs pane
vite et intellectus: ⁊ aquā
sapiētie salutaris potauit
illum. Et coronam pulchri
tudinis. Gloria pī ⁊ filio.
Et coronam pulchritudis.
In tercio nocturno ant̄.
Justus dñs et iusticias di
lexit equitatem vidit vul⁹
eius. ps̄: In dño confido.
Ant̄. Habitabit in taberna
culo tuo requiescet in mōte
sancto tuo. ps̄: Dñe quis
habi. Ant̄. Posuisti domine
super caput eius: coronam
de lapide preciosō. ps̄: Dñe
in virtute tua. ℣. Magna
est gloria eius in salutari tu
o. ℟. Gloriam et magnum
decorem impones super eum.
Lō sancti euangelij secū
dum lucā. cui⁹. Lectō. vij.
In illo tēpore: Di
xit ihūs turbis.
Si quis venit ad me et
non odit patrem suum:
et matrem et vxorem et
filios et fratres ⁊ sorores.
adhuc autem et animā
suam: non potest meus
esse discipulus. Et relq̄.
Omelia sancti gregorij
Si consideremus fratres dā
nissimi: que et q̄ta sunt
que nobis promittūtur
in celis: vilescunt animo
omnia que habentur in
terris. Terrena nāq; sub
stantia superne felicitati
comparata: pondus est
non subsidium. Tempo
ralis vita eterne vite cō
parata: mors est potius
dicenda q̄ vita. Ipse cū
quotidianus defectus
corruptionis: quid ē ali
ud q̄ quedā prolixitas
mortis? Que nā lingua
dicere vel quis intellectus
capere sufficiat illa supne
ciuitatis q̄ta sint gau
dia: angelorum chorus
interesse: cū beatissimus
spiritibus glorie condi
tor assistere: presentē
dei vultū cernere i circum
scriptum lumen videre:
nullo mortis metu affici:
incorruptionis perpetue
munere letari. ℟. Corona
aurea super caput eius: Ex
pressa signo sanctitatis glie
honorus et opus fortitudis.
℣. Quoniam preuenisti
eum in benedictionibus
dulcedinis. posuisti in capi
te eius coronam de lapide
preciosō. Expressa. Itō: vij.
Sed adhuc audita
mardescat animꝰ:
iamq; illuc cupit assistere
vbi se sperat sine fine gau
dere. Sed ad magna pre
mia peruenire nō potest:
nisi per magnos labores.
Unde paulus egregius
predicator dicit. Non co
ronabitur nisi qui legit
time certauerit. Delectat
igitur mentem magnitu
do premiorū: sed non de
terreat certamē laborū.
Unde adse vementibus
veritas dicit: Si quis ve
nit ad me et non odit pa
trem suū et matrem ⁊ vxo
rem et filios et fratres ⁊ so
rores. adhuc autem ⁊ a
nimam suā non potest
meus esse discipulus. Tu
autem dñe. ℟. Hic ē vere
martyr qui pro xpi nomie
sanguinem suū fudit. Qui
minas iudicum nō timuit
nec terrene dignitatis glo
riam quesiuit sed ad celesti
a regna peruenit. ℣. Justū
deduxit dñs per vias rectas:
et ostendit illi regnum dei.
Qui minas. Gloria patri.
Qui minas. Lectio. ix.
Sed per cuncta libet
quomodo parētes
et carnaliter propinquos
precipimur odisse: qui
iubemur et inimicos dili
gere. Et certe de vxore ve
ritas dicit. Quod deus
coniunxit: homo nō se
paret. Et paulus ait: vi
ri diligite vxores vras
sicut et xpūs ecclesiam.
Ecce discipulus vxorem
diligendam predicat:
cū magister dicat. Qui
vxorem non odit nō po

test meus esse discipulus. Nunquid aliud iudex mi
cat: aliud preco clamat? An simul et odisse possim
et diligere? Sed si vi prec
epti perpendimus vtrūq;
agere per discretionē vale
mus: vt eos qui nobis car
nis cognatione coniuncti
sunt: et quos proximos
nominus diligamus: et
quos aduersarios in via
dei patimur odiendo et
fugiendo nesciam. Qua
si enim per odiū diligitur
qui carnaliter sapiens dū
praua nobis ingerit non
auditur. ℟. Domine prę
uenisti eum in benedictiom
bus dulcedinis. Posuisti i
capite eius coronam de la
pide preciosо. ℣. Vitam pe
tiit a te tribuisti ei domine
longitudinem dierū i seculū seculi. Posuisti. Glia pri.
Posuisti. Responsorū in
praescriptum octauo loco
pom precipue consueuit
in festo sancti martyris q
aut exilio aut alio genere
mortis passus ē sine san
guinis effusione. Resi
duū sermonis de sermone
sancti augustini epi. Lect.

Tua autem domi
nata est primo mor
volenti dominari est. in
flauit se aduersus eū sa
telles: time iudex a quo
iudicabatur erexit cerucē
et ait. Non michi respon
des. Rugitus sicut leonis
tument colla serpentis. Se
dentur ad responsionem
agni: qui nouit occidere
leonem. Audi quia volē
ti dominata ē mors. Cū
enim hec ab illo audiret.
Respondit. Non haberes
in me potestatem vllam
nisi tibi de super data fuis
set. Quis dedit desuper
hanc potestatem? Deus.
Quis est deus? Pater et
filius et spiritussanctus.
Vt ergo esset homini po
testas in deum: ab ipso
deo accepit potestatem
homo vt iudicaret deū.
Deum occultum: hoiem
manifestum. Lectio.

Ergo leonem et
draconem de quo
supra dictū est: possimus
cū dei adiutorio vincere
cum grandi timore ⁊ tre
more ante oculos habea
mus illud quod aposto
lus ait. Aduersarius ves
ter diabolus tanq̄ leo ru
giens aliquē deuorare que
rens circuit. Et illud quod
de draconе nos apostolus
ammonet vt cū oīb̄ solli
citudine caueamus. Ap
tam vos inquit vni viro
virginem castam exhibere
christo. Sed timeo ne si
cut serpens seduxit euam
astucia sua: ita et sensus
vestri corrumpantur a sim
plicitate que est i christo
ihū. Quando ergo tibi a
liqua publica tribulatio
nata fuerit: rabiē ac seui
tiam leonis intelligе. Quā
do vero te male concupis
centie ad auariciam vel
luxuriam callida seductio
ne sollicitant draconis
blandimēta cognosce. Ito.
Si ergo fidem rectā
cupis fideliter custo
dire: in aduersis fortis
esto contra leonis seuitiā.
Si vero virginitatem aīe
integram seruare desi de
ras: q̄tum potes obstina
blandimenta draconis:
ne forte si incautus fuis:
quinq; sensus qui in te
sunt quasi quinq; virgi
nes permittas corrupi.
Quicquid enim pulchre
scit visui quicquid molles
cit a tactu quicquid leno
citatur odoratui. quicq̄d
blanditur auditui: in hys
omnibus si incauti fuer
mus surrepentibus concu
piscentijs malis: aie virgi
nitatem corrumpi permit
timus: et impletur in no
bis illud quod p. pphetā
dictum est. Intrauit mors
per fenestras nras. Per hos
enim quinq; sensus: qua
si per quasdam ianuas:
aut mors aut vita ad am
mam nostram ingreditur.

quicquid dulcedinis habet

Simus ergo Lecto
deo auxiliante de
illis quinq; virginib; sa
pientibus que sicut in
euangelio legimus por
tauerunt oleum in lam
padibus suis: et quantū
possimus obseruemus:
ne inter stultas illas iue
niamur que de sola sibi cor
poris integritate plandē
tes virginitatem amme
per corruptionem quin
q; sensuū perdiderūt: que
nec portauerunt oleum
secum: quibus dictū est.

Jte emite vobis: a vendē
tibus oleum. Oleū enim
hoc loco adulatio est: et
laus humana. Vendunt
oleum omnes adulatores.
Ergo stulte ille dicte fuit:
que foris secus querebāt
laudem: non intus in cō
scientia habebant. Lectio.

Deo autem nō por
tabant oleū scīe:
que laudem in aliena li
gua: non in conscientia
sua volebant habere. La
men quid respondetur il
lis stultis. Ne forte suffi no
ciat nobis. quomodo et
apostolus dicat: sed neq;
meipsum iudico. Si ergo
conscientia nostra sub ex
amine iudicij dei trepidat:
et q̄uis sibi recta putet:
tamen timet ne excidat in
hac regula de thesauris
illius et inuenatur to:
tum quod videbatur rec
tum: q̄ tomnus curare
debemus aliena iudicia
de nobis carissimi siue ma
la siue bona. Lectio.

Nec valde gaudere.
debemus quando
laudamur nec cōtristari
quando vituperamur. q;
nec dampnare iniuria:
nec coronare potest laus
falsa. Quādiu autē vi
uimus hic: de nobismēpis
nosipsi iudicare non pos
sumus. Non dico q̄ om
nes eas eramus si: q̄ to
dice sumus. q̄ tomnus
debemus mouere iudicijs
alienis q̄ de conscientia
nostra: que nobis perhi
bet testimonium. Nam
gloria nostra debet ēe cō
scientia nostra. Nichil ei
nos iuuabit: que hic nō
fecerimus nā vnū quēq;
opera sua iuuabūt. aut
opera sua cum p̄cessura
sunt. Lectio.

Itaq; fratres paulu
lum aduertat cari
tas vestra: vt dicā quod
volo et si nō sicut volo: si
sicut dñs dederit et volu
erit. Quod maxime neces
sariū est quotidianis tēp
tationibus et ecclesie ca
tholice: que in temptatio
nibus viuit: et in temp
tationibus crescit: et in
temptationibus perdu
rat: et in temptationi
bus peruenit. Sed cum
peruenerit succedit qui
es lauori: recedit tempta
tio: manet būdictio. Le cō:

Sed rogo fratres ne
sine causa audiatis:
ista tenete ruminate pas
cuum mee: non recedat
de ore vestro quod modo
memorie commendatur.
Memoria hominis sic ē
quomodo venter pecoris.
Nostis quia in lege īmū
da dicta sunt animalia:
que nō ruminant. Que
autem ruminant: mūda
sunt. Et quecūq; habent
vngulam fissā pertinent
ad discernendum: quid
dextrū: quid sinistrum.
Ruminatio enim perti
net ad eos que cogitant
postea quid audierint et
tenuerint. Nam verum
manducamus: et in me
moriam tanq̄ in ventre
mittitur. Lectio:

Sed quid facit pe
cus quādo rumi
nat. Illud quod in p̄e
sepe iactum fuerat: et in
ventre repositum reuocat
ad os: et in ipa dulcedine
conquiescat. Hoc dixi vt
commendarem vobis ne
stis imundi tāq̄ pecora.
Accepit illud in ventre pos
ea non ruminat: et transit
tota dulcedo. Audite illō
exp̄esse et apte dictū alia
sententia: quod obscure
et mistice de ruminātibus
animalibus dictum alio
loco aperte expositum est.
vt intelligamus quid sit.
Thesaurus desiderabilis re
quiescat in ore sapientis:
stultus autem glutit illō.
Tu autem dñe. Item de
vno martyre. Sermo sci
ti maximi epiſcopi. Lectō.

Debebam debitum ves
tre caritati sermo
nem: et festiuitati sancti
martyris. M. i q̄tū dñs
permisert ipso auxiliante
aliquid enarrare cupiui
et quod nostris viribus
non valemus: eius suffra
gijs adimplere possimus.
Caritas autem hominis
non est a semetipso: sed si
luberter donatur a xp̄isto
Christus illam donauit
martyribus suis: qui eā
donauit fidelibus suis.
Caritas ergo xp̄i sicut
in martyribus suis viuit:
sic ad solēna martyrum
fideles adducit. Eandem

dxantatem in sancto isto martyre vos diligere demonstratis ad animus festiuitatem delectabiliter festinatis. Lectio:

BEatus enim hic martyr virtute caritatis indutus: certauit bonum certamen cursum consummauit: fidem seruauit: passus superauit. occisus triumphauit. Est autem quedam hominum seculariū sententia: qua dicere assolent. Apud belligeros viros: victus dicatur occisus: hoc dicat suis dilectoribus mundus: sed fidelibus suis aliud loquitur dxristus. In sancta enim ecclesia inuenit unde illa sententia euacuetur: vt non dicatur victus: qui fuerit victor occisus. Aliud est enim occidi pro mundo: aliud occidi pro xpo. Lectio:

ALiter occiditur p mundo vincatur cum occiditur. Iste itaq; non victor sed victus iuenitur occisus: qui nisi uiceretur nō occideret. Qui autem occiditur pro xpo: victus non dicatur quia non vincatur xpus occidatur. Sed reuera victor occiditur: quia cum occiditur victor efficitur. Corona enim victoribus datur. Quomodo igit occisus ille victor negatur: qui pro eo q occiditur a iusto iudice coronatur. Ecce beatus hic martyr occisus est quidem: non tamen est victus. sz permansit victor occisus: qua pro muncto muneratur occisus. Lectio.

MUnctus est enim dxristus dns: pro quo mahut occidi martyr: qui si occidi pro muncto metueret: ad victoriam non veniret. Immo si non occideretur miserabiliter vinceretur. Dicat ergo pro fide moriendo: qui vinceretur sine fide viuendo. Scriptum est autem: quia iustus ex fide viuit. Proinde si iste amissa fide viuere delectaretur: frustra viueret corporaliter: quādo spiritualiter in anima moreretur. Corpus enim ex anima viuit anima ex fide viuit: xpus autē in cordibus fidelium suorum per fidem habitare dignatur. Dicat enim apostolus interiorem hominem habitare xpm p fidē in cordibus nris. Lectio:

PErmanente itaq; fide: permanet in homine dxristus: discedente fide discedit ab homine xpus. Discedente autem dxristo discedit ab homine vita. Apostolus enim docet: q xps est vita nostra dicens. Cum dxristus apparuerit vita vestra: tunc et vos apparebitis cū ipso in gloria: Inamter itaq; corpus ab aia viuificatur: si discedente xpo anima moriatur. Nam et ipe dns vt fidem esse vitam animę demōstraret infideles mortuos appellauit dicens: Dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Quid ergo proderit quia videtur in corpore viuus: qui fuerit in anima morte infidelitatis occisus. Lectio:

ISta beatus martyr A. plenus spiritu sancto cogitauit: et vt semper ui anima vueret mortem corporis nullatenus formidauit. Memnerat enim dominū dixisse. Nolite timere eos qui occidunt corpus: aiam autem non possunt occidere. Magis autem eū timete: qui potest aiam et corpus perdere in gehēnam. Nouerat ergo beatus hic martyr aia non moriente: corpus quidem cū ea eterna requie ac felicitate victurum. Hinc est q ad subeūdam corporis mortem indubitāter et fortiter venit: qua in ipsa temporali morte: eternam vitam anime sil' et corporis inuenit. Leō.

NOn est ergo victus ille victor occisus: cui mors corporis tantū facta est triūphalis: vt p illam fieret immortalis. Traditur itaq; iudici martyr deputatur cruciatibus occidendus. deinde qua feruet amore caritatis. dolorem nō metuit supplicij.

Exibuit corpus suū Ihsm vuentem sanctā deo placentem. Impletum ē in illo etiam corporaliter quod spiritualiter scriptum de iustis in libro sapientie continetur de ꝙbꝫ dictū est. Quomā deus temptauit illos et inuenit illos dignos se. Tanquā aurum in fornace probauit illos et quasi holocaustū hostiam accepit illos.

Holocaustū Lectō: fratres greccus sermo est non latinus. Ad grece dicitur holocaustū: latine dicitur sacrificiū. Illud autem sacrificium vocabatur holocaustum: quod totum in altari cremabatur: beatum itaq; martyrem christi .A. caritas holocaustū exhibuit quem crudelitas persecutoris laceraut. Et martyrem ignis macerauit: sed holocaustū hostiam semetipsum deo martyr sanctissimus īmolauit. Impietas ergo iudicis martyrē interficit: quem passio gloriosa holocaustū hostiā perficit: atq; vt ita dicatur martyrem suū dñs hostiam suam libenter accepit. Lectio:

Querat autē iste martyr christum diuisse. Quo michi manstrat me sequatur: et vbi ego sum illic et minister meus erit. Ministrant ergo xpō: et secutus est xpm. Omnes igitur in hac festiuitate letemur et virtutem sanctorum in ꝯtū dñs aduuat intuemur. Domus festiuitatis gaudiū: amictis profectat ad virtutis exemplū: discamus omnes aliena contemnere: discamus pauperes pascere: peccatas non in terra sed in celo seruare: discamus vsq; ad mortem pro xpi nomine dimicare: discamus intima charitate fouere: et per iustitiam tribulationes tanq; carbones longanimiter sustinere. Lectio:

Est enim quedam combustio temporalis afflictio: de qua dicitur. Vasa figuli probat fornax et homines iustos temptatio tribulationis. Nos itaq; dilectissimi: xpm dominum pre omnibus diligam' eiusq; virtute inuitati vt carnalium cupiditatum incendia vincam' sancte caritatis igne feruentes. Ita fiet vt ingruentibus tribulationū nō fatigemur: sed diuine virtutis in superabili refrigerio subleuemur. sic ad illam requiem perducemur vbi cum sanctis martyribus sine fine letemur. Ipso adiuuante dño nō ihū xpo qui cū patre et spiritu sancto viuit et regnat deus. per oīa secula seculorum. Amē.

Lectō. vij. Secōm lucam.

In illo tpe. xiij. Dixit ihs turbis. Si quis venit ad me et non odit patrem suū et matrem et vxorem et filios et fratres et sorores: adhuc autem et animā suam non potest meus esse discipulus. Et reliq.

De omelia sancti gregorii papē.

Cum autem dñs demōstraret hoc erga proximos odium non de affectione procedere sed de charitate. addidit protinus dicens. Adhuc autem et animā suam. Odisse itaq; precipimur proximos odisse et animam nostram. Constat ergo: quia amando debet odisse proximum: qui sic eum odit sicut semetipm. Tunc etenim bene nostram animam odimus: cum eius carnalibus desideriis nō acquiescamus. cum eius appetitum frangimus. cum eius voluptatibus reluctamur. Que ergo cōtēpta ad melius dicatur: qui per odiū amatur. Lectō. viij.

Sic sic immundi exhibere proximis nostris odij discretionem debemus: vt in eis et diligamus quod sunt: et habeamus odio quod in denobis itinere obsistunt. Certe dum paulus ihsu solimam pergeret: pplxta agabus zonam illius apprehendit. suisq; pedibus alligauit dicēs. Virum cuius zona hec est.

sic alligabunt in ihrusalem. Sedis qui animam suam perfecte oderat dicebat. Ego non solum alligari: sed et mori in ihrusalem paratus sū: p noīe dñi ihū: nec fago aīam meam pciosiō q̄ me. Ecce quomodo amando aīam suam oderat immo odiens amabat: quam cupiebat pro noīe ihesu morti tradere: vt hāc ad vitam de peccati morte suscitaret. Lectio nona.

AB hac ergo discretione odij nostri: trahamus formam ad odium proximi. Amet² quilibet in hoc mundo aduersarius: sed in via dei contrarius: non ametur etiam propinquus. Quisquis enim iā eterna concupiscat: in ea quā aggreditur causa dei. extra patrem. extra matrē. extra vxorem. extra filios. extra cognatos. extra semetipsum fieri debet: vt eo verius cognoscat deū quo in eius causa nemmem recognoscat. Multū namq; est q̄ carnales affectus intentionem mentis diuerberant cuiusq; aciem obscurant quos tamen nequaq̄ noxios patimur: si eos premendo tencamus. Amandi enī sunt proximi impendenda est caritas omnibus: et propinquis et extraneis. nec tamen pro eadem caritate a dei amore flectendum. Item de eadem omelia eiusdē sancti gregorij pape. Lectio .vij.

SImus aūt: quia cum de terra philistim arcka domum ad terram israelitarū reduret. plaustro super imposita ē: et vaccē plaustro subiūcte sunt: que fete fuisse memorantur: quarū filios clauserunt dom. Et scriptum est. Ibant autē in directum vaccē: p viā que ducat bethsamis: vno itinere gradiebātur: p gentes et mugientes: et non declinabant neq; ad dexteram neq; ad sinistram. Quid igit² vaccē: nisi fideles quosq; in ecclesia designant: qui dū sacri eloquij precepta cō

siderant: quasi super impositam dñi arcka portant. De quibus hoc etiam est notandum: q̄ fuisse fete memorantur: quia plerisq; in via dei intrinsecus positi: forīs carnalibus affectib; liguātur. Sed non declinant a recto itinere: q̄ arcka dei portant in mēte. Ecce enim vaccē bethsamis pgunt. Bethsamis quippe domus solis dicitur. Et propheta ait. Vobis autem qui timetis dominū: orietur sol iusticie .vij.

SIgitur ad eternam solis habitationē tendimus dignum profecto est: vt de dei itinere pro carnalibus affectib' non declinemus. Tota enim virtute pensandū est: q̄ vaccē dei plaustro subposite pergunt et gemunt: dant ab īimis mugitus: et tamen de itinere nō deflectūt gressus. Sic mirū predicatores dei sic fideles quoq; esse intra sanctam ecclesiam debent: vt compacā tur proximis per charitatem: et tamen de via dei non exhorbitent per compassionem. Hoc ipsū vero anime oduī qualiter exhiberi debeat: vītas subdendo manifestat dicens. Qui non baulat crucem suam et venit post me: non potest meus esse discipulus. Lectio nona.

CRux quippe a cruciatu dicitur. Et duobus modis crucem dñi baulamus: cū aut per abstinentiam carnē affligimus: aut per compassionem proximi necessitatem illius nostrā putamus. Qui enī dolorem exhibet i aliena necessitate: crucē portat i mente. Sciendum vero est q̄ sunt nōnulli qui carnis abstinentiam nō pro deo sed pro inani gloria exhibent. Et sūt plerique qui compassionē pro primo non spiritaliter sed carnaliter impendunt: vt ei non ad virtutē sed quasi miserando ad culpas faueant. Hi ita q; ancem quidem videntur ferre: sed dñm nō sequūt².

Unde recte hec eadem ve
tas dicat. Qui nō bau
lat crucem suam & ven
t post me: non potest me
esse discipulus. Baula
re etenim crucem & post
dominū ire est: vel carn
abstinentiam vel compas
sionem proximi pro stu
dio eterne intentionis
exhibere. Nam quisqs
hec pro temporali inten
tione exhibet crucē qui
dem baulat sed ire post
dñm recusat. Quia vero
sublima precepta data
sunt: protinus comparā
tio edificande sublimita
tis adungitur cum dici
tur. Quis enim ex vobis
volens turrim edificare
non prius sedens compu
tat sumptus qui necessa
rij sunt si habeat ad perfi
ciendum ne postea ꝯ po
suerit fundamentum et
non potuerit perficē om
nes qui viderint mapiāt
ei illudere dicentes quia
hic homo cepit edificare
et non potuit consūmare?
Omne quod agimus pre
uenire per studium consi
derationis debemus. Ecce
enim iusta veritatis voce
qui turrim edificat pri
us edificij sumptus pa
rat. Si igitur humilita
tis turrim construere cu
pimus prius nos prepa
rare ad aduersa huius
seculi debemus. Hec em
inter terrenū et celeste edi
ficium distat: q̄ terrenū
edificiū expensa colligen
do construitur celeste ve
ro edificiū expensa disper
gendo. Ad illud sūptus
facimus si non habita
colligamus. Ad istud
sumptus facimus si et
habita relinquamus.

Lectio sancti euangelij: se
cundū matheū. Lectō: vij.

In illo tpe. Dixit
ihūs discipulis
suis. Si quis vult post
me venire: abneget semet
ipsum et tollat crucē suā
et sequatur me. Et reliq̄.

Omelia sancti gregorij pape:

Qua dñs ac redēp
tor noster nouus
homo venit in mundum:
noua precepta dedit mū
do. Vite etenim nre vete
ri in vicijs enutrite: con
trarietatem opposuit no
uitatis sue. Quid enim
vetus quid carnalis ho
mo nouerat: nisi sua re
tinere: aliena rapere si pos
set: concupiscere si non
posset? Sed celestis me
dicus singulis quibusq;
vicijs obmantia adhibet
medicamenta. Nā sicut
arte mediane calida fri
gidis frigida calidis cu
rantur: ita dñs noster cō
traria opposuit medica
menta peccatis: vt lubri
cas continentiam: tena
cibus largitatem: iracū
dis mansuetudinē: cla
tis preaperet humilita
tem. Lectio octaua:

Certe cum se sequē
tibus noua man
data proponeret dixit.
Nisi quis renūciauerit
omnibus que possidet:
non potest meus esse dis
cipulus. Ac si aperte di
cat. Qui per vitiū veterē
aliena concupiscentis: p
nouā conuersationis stu
dium et via largumur.
Quid vero in hac lectio
ne dicat audiamus. Qui
vult venire post me: ab
neget semetipsum. Ibi
dicitur vt abnegemus no
stra. Hic dicitur vt abne
gemus nos. Et fortasse
laboriosum non est homi
ni relinquere sua: sed val
de laboriosū est homini
relinquere semetipsū. in
nus quippe est abnegare
quod habet: valde autem
multum est abnegare qd̄
est. Lectio nona:

Ado igitur nobis
venientibus dñs
precipit vt renunciemus
nostris: quia qui ad fidei
agonem venimus: luctā
mē contra malignos spiri
tus summus. Nichil au
tem maligni spiritus in
hoc mundo proprij possi
dent. Nudi ergo cū nudis
luctari debemus. Nam si
vestitus quisq; cum nudo
luctatur: citius ad terram
dejicitur: quia habet vnde
tenciatur. Quid cū sint
terrena omnia nisi quedā
corporis mdumēta? Qui
ergo contra draconem ad
certamen properat: vesti
menta abjciat: ne succū
bat. Nichil in hoc mūdo
amando possideat: millas
rerum labentiū delectatio

nes requirat nec vnde ad votum tegitur ad casum inde teneatur. Tu autem. De omelia sancti gregorij pape. Lectio septima.

ABnegret semetipm et tollat crucē suā et sequatur me. Non sufficiat nostra relinquere: nisi relinquamus et nos. Quid est q̄ dicamus relinquimus et nos. Si enim nosmetipsos relinquam⁹: quo ibimus extra nos? Vel quis est qui vadit si se deserit? Sed aliud sumus per peccatum lapsi. aliud per naturam cōdita: aliud quod fecimus. aliud quod facti sum⁹. Relinquamus nosmetipsos. quales peccādo nos fecimus: et mancamus nosmetipsi quales p gratiam facti sumus. Ecce etenim qui superbus fuit: si conuersus ad christum humilis factus est: abnegauit vtiq; quod fuit. Si luxuriosus quisq; ad continentiam vemēs vitam mutauit: abnegauit vtiq; quod fuit. Si auarus quisq; ambire iam desijt: et largiri iam didicit propria qui prius aliena rapiebat: proculdubio semetipm reliquit. Ipse quidem est per naturam: sed non est ipse per malitiam. Idcirco etenim scriptū est: Verte ipios⁹ non erunt. Lectio: vij.

OMnes si namq; ipi non erūt: nō quia ommno non erūt in essentia: sed non erūt in impietatis culpa. Tūc enim nosmetipsos relinquimus: tunc nos abnegamus: cum vitamus quod per vetustatē fuimus: et ad horrimur: quod per nouitatem vocamur. Pensemus quomodo se paulus abnegauerat qui dicebat. Viuo ego iam non ego. Extinctus quippe fuerat ille persecutor: et viuere ceperat pius predicator. Si enim ipe esset: pius profecto non esset. Sed qui se viuere denegat dicit vnde est q̄ sancta verba per doctrinam veritatis clamat. Nam protinus subdit. Viuit vero in me xpūs. Ac si aperte dicat. Ego quidē a me metipso extinctus sum: quia carnaliter nō viuo: sed tamen essentialiter mortuus nō sum qua spiritualiter in christo viuo. Lectio nona:

DIxit ergo veritas. Si quis vult post me venire abneget semetipsum. qua nisi quis a semetipso deficiat ad eū qui supra ipsum est non appropinquat: nec valet quod vltra ipm ē appraehendere si nescient metare quod est. Sic rerū semina in terre adimuti one deficiunt: et in reparatione sui generis vberius assurgunt. Sic olerum plante transponuntur vt proficiant atq; vt ita dicam eradicātur vt crescant. Vnde enim videntur perdidisse quod erant: inde meapiunt apparere hoc quod nō erāt. Sed qua qui se a vicijs abnegat: exquirende ei virtutes sunt in quibus crescat: ideo cum dictū ē: qui vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me: protinus adiunctū est. Tollat crucem suam q̄ sequat⁹ me. Lectio sancti euangelij: secundū matheum: x. Lectio: vij.

IN illo tpe: Dixit ihūs discipulis suis. Nichil opertū quod non reuelatur. et occultū quod non sciatur. Et reliqua. Omelia beati ihe

QUo[d] quorumdam: modo in presenti seculo multorum vicia nescimuntur? Sed de futuro tempore scribitur quādo iudicabit deus abscondita hominū et illuminabit latebras tenebrarum et manifesta faciet cōsilia cordium. Et est sensus. Nolite timere persecutorū sceuitiam et blasphemātiū rabiē quia veniet dies iudicij: in quo et vestra virtus: et eorū nequitia demonstrabitur. Quod dico vobis in tenebris: dicite in lumine. Et q̄d in aure auditis predicate super tecta. Quod audistis in mysterio: aptius

predicate. Quod dixi ih̄
absconse: publice loqui
mini. Quod vos cruditi
in parulo iudee loco: in
vniuersis vrbibus et in
toto mundo audacter di-
cite. Lectio octaua:

Nolite timere eos q̄
occidunt corpus:
animam autem non pos
sunt occidere. Si qui cor
pus occidunt: animam
non possunt occidere: er
go anima inuisibilis et
incorporalis est: secūdū
crassiorem dico nostri cor
poris substantiam: vel co
certe tempore punitur et
supplicia sentit quando
puluinū corpus recepit:
vt anim quo peccauit: cū
ipo puniatur. Eū timete
qui potest animā et cor
pus perdere in ihelennā.
Nomen ihelenne in veter
bus libris non inuenitur
sed primū a saluatore po
nitur. Querimus ergo q̄
sit sermonis huius occasio.

Dolum Lectio.xx.
baal fuisse iuxta
ihrusalem ad radices
montis vbi siloa fluit:
non semel legimus. Hec
vallis et parua campi pla
nacies irrigua erat et ne
morosa: plenaq; deliciis:
et lucus in ea ydolo conse
cratus. In tantam autē
populus israel demētia
venerat: vt deserta tēpli
viania ibi hostias īmo
larent ingorem religionis
dehinc vincerent. filiosq;
suos incenderent demo
nijs vel immolarent. Et
appellabatur locus ipse
ihelemon id est vallis fi
liorum hennon. Hoc re
gum volumen et parali
pomenon et ihremias scri
bunt plenissime: et com
minat ds se locum ipsum
impleturum cadaueribus
mortuorū: vt nequaq̄
vocetur thophet et baal:
sed vocetur polyandriū
id est tumulus mortuo
rum. Futura ergo supli
cia et pene perpetue: qui
bus peccatores cruciandi
sunt huius loci vocabu
lo denotantur. duplicem
autem ihelennam ignis
et vermis figens īnob
plenissime legimus. Ite
de omelia sancti ihero
nimi presbiteri super cuā

gelio. Nichil opertum
quod non reuelabitur. Lec
tio. vij.

Nonne duo passeres asse
veneunt. et vnus ex illis
non cadet super terram
sine patre vestro. Vestri
autem et capilli capitis
omnes numerati sunt.
Nolite ergo timere mul
tis passeribus plus es
tis vos. Hoc erat sibi sermo
dominicus: et sequentia
pendent ex superioribus.
Prudens lector: cave sem
per superstitiosam intelli
gentiam: vt non trahas sē
sum attemperes scripturae
sed scripturis ut ingas sē
sum tuum et intelligas
quid sequatur. Supra
dixerat nolite timere eos
qui corpus occidunt am
mam autem occidere nō
possunt. Nūc loquitur
consequenter. Nonne
duo passeres asse veneūt
et vnus ex illis non cadet
super terram sine patre
vestro? Et est sensus. Si
parua animalia et vilia
absq; deo auctore nō de
cidunt et in omnibus
prouidentia est: et que
in his pertinaciā fuit sine
dei voluntate non pereūt.
vos qui eterni estis non
debetis timere: q̄ absq; de
uuatis pudētia. Lectio. vm.

Iste sensus et supra
dictus est. Respice
te volatilia celi: qm̄ non
seminat neq; congregant
in horrea et pater vester
celestis pascit illa. Nōne
vos plus estis illis? Ac
demceps. Considerate li
lia agri quomodo crescūt
et cetera. Si autē feni
agri quod hodie ē et cras
in clibanū mittitur deus
sic vestit: q̄to magis vos
minime fidei? Quidam
edacte duos passeres am
mam interpretātur et cor
pus: quinq; quoq; pas
seres secundum lucā qui
duobus assibus veneunt
ad sensus referunt. Sed
quomodo illa intelligen
tia toti euangelica sermo
nis corpori cōaptetur nō
parue est difficultatis.

Estu Lectio nona:
autem et capilli ca
pitis omnes numerati sūt.
Nolite ergo timere mul
tis passeribus melio-

estis vos. Nam festus
nostre expositionis supi
or sensus expressius ē q̄
timere non debeant eos
qui possunt corpus occi
dere et aiam non possūt:
quasi si fine dei sapientia
parua quoq; animalia
non decidunt quanto
magis homo qui aposto
lica fultus est dignitate
Qz autem aut vestri ꝙ ca
pilli capitis oīs mine
rati sint: immensā dei
erga homines ostendit
prouidentiam: et ineffa
bilem signat affectū: q̄
m dnl nostrorum deum
lateat. etiam paruā oc
osa dicta eius scientiam
fugiant. Dicunt intel
ligentiam ecclesiasticā i
hoc loco: qui carnis resur
rectionem negant: quasi
nos et capillos qui nume
rati sunt et a tōsore decisi
omnes dicamus resurgē
am saluator nō dixerit
vestri autem et capilli cēs
saluandi sunt sed nume
rati sunt. vbi numerus ē
scientia numeri: demon
stratur non eiusdē nume
ri conuersatio. Tu autē.

Lectio sancti euāgelij se
cūdū mathеū .x. Lēctio: vij.

In illo tpe: Dixit
ihūs discipulis
suis. Nolite arbitrari: q̄
venerim mittere pacem
in terram. Non veni pa
cem mittere sed gladium.
Et reliqua. Omelia sāc
ti ilxronim presbiteri.

Supra dicerat: qđ
dico vobis in te
nebris dicite in lumine:
et quod in aure auditis
predicate super tecta:
nunc infert quod post
predicationem sequitur
ad fidem xp̄i. Totus or
bis contra se diuisus est:
vna queq; domus et in fi
deles habuit et credētes:
et propterea bellū missū
est bonum: vt rūperetur
pax mala. Tale quid et
in genesi aduersum re
belles homines qui mo
ti fuerant de oriente: et
turrem extruere festina
bant: per quā celū alta
fecisse legitur deus: vt
diuideret linguas eorū.
Vnde et in psalmis da
uid precatur. Dissipa do
mine gentes que bella

volunt. Lectio: viij:

Venim separa
re hominē aduer
sus patrem suum: ⁊ filiā
aduersus matrem suam:
et inimici hominis do
mestici eius. Hic locus
prope eisdem verbis in
mediā prophetā scribi
tur. Et notandū vbiq̄
in veteri instrumēto
testimonū ponitur vtrū
sensus tantum: an ⁊ ser
mo consentiat. Qui a
mat patrem aut matrē
plusq̄ me: non est me
dignus. Qui ante pre
miserat: non veni pacē
mittere sed gladium: et
diuidere homines aduer
sus patrem et matrem ⁊
socrum: ne quis pietatē
religiom ante ferret: sī
cecit dicens. Qui amat
patrem aut matrē plus
q̄ me. Et in cantico legi
mus canticorum. Ordi
nauit in me charitatem.

Hic ordo Lectio ār.
in omni affectu
necessarius est. Ama post
deum patrem ama prīm
ama filios. Si autē ne
cessitas venerit: vt amor
parentum aut filiorū dei
amori comparetur et nō
possit vtrū q̄ seruari: odiū
in suos pietas in deū est.
Non ergo prohibuit a
ma patrem aut matrem:
sed signanter addidit plꝰ
q̄ me. Et qui nō accepit
crucem suam ⁊ sequitur
me: non est me dignus.
In alio euangelio scribi
tur: qui non accipit cru
cem suam quotidie. Ne
semel putemus ardorem
fidei sufficere. sēper cru
portanda est: vt semper
nos xp̄m amare do
ceamur. Lectio: ix:

Qui vos recipit me
recipit. Et qui me
recipit: recipit eum qui
me misit: ordo pulcher
rimus. Ad predicationē
mittit: docet pericula nō
timenda: affectus subji
cit religiom. Aurum si
pra tulerat: es de zona
ecclusserat. Dura euāge
listarum conditio. Vn
de ergo sumptus: vnde
victus necessaria? Auste
ritatem mor mandator:
spe temperat promissor.
Qui recipit inquiēs vos

me recipit: et qui me recipit: recipit eum qui me misit: vt in suscipiēdis apostolis: vnusquisq; accentium se xp̄m suscepisse arbitretur. Tu. Ec. vij.

Qui recipit propheta in nōie prophete: mercedem prophete accipiet. Qui recipit prophetam vt prophetā et intelligit eum de futuris loquentem: hic mercedem prophete accipiet. Igitur inde carnaliter intelligentes prophetas: mercedem non accipient prophetarum. Aliter. In omni professione ziz̄anium mixtum est tritico. Prem serat qui recipit vos me recipit ⁊c. Ad susceptionem magistrorum discipulos prouocauerat. Poterat occulta esse discipulorū fides credentiū respōsio. Ergo et pseudo pphetas et iudam proditorem debemus recipere et illis admonitam ministrare. Hoc dñs ante prouidens non personas suscipiēdas esse. sed nomina: et mercedem non perdere docuit suscipientes: licet indigni fuerint qui susceptis exhiberent. Lectio nona:

Et quicūq; potum dederit vni ex minimis istis: calicem aque frigide tantum in nomine discipuli amen dico vobis non perdet mercedē suam: legimus in prophetam dicit. Ad excusandas excusationes in precatis: q̄ multi peccatorū suorū: quasi iustas pretendūt occasiones vt quod volūtate delinquunt. videantur necessitate peccare. Dominus autem scrutator cordis et renum futuras cogitationes in singulis intuetur. Dixerat supius qui recipit vos me recipit. Sed quia hoc preceptum multi pseudo prophete ⁊ falsi predicatores poterāt impedire: medicatus est huic scandalo dicēs. Qui recipit iustum in nomine iusti mercedem iusti accipiet. Rursus qua paupertate poterat aliquis causari: vt hospitalis ēe non posset. Hanc excusationem leuissimo precepto dilui: vt calicē aque frigide toto animo porrigamus. Frigide in quit aque non calide ne et in calida paupertatis penuria et lignorum occasio quereretur. Tu autem.

In natalicijs plurimorum martyrū: Ad matutinas inuitatorium. Regē martyrum dominū. Venite adoremus. ps. Venite.

Terna xp̄i munera: et martyrum victorias: laudes canentes debitas letus canamus mentib: Cui erore victo seculi pmisq; spectis corporis: mortis sacre compendio: vitā beatam possident. Quos radiantur igni martyres: et bestiarum dentibus: armata seuit vngulis: tortoris in flammis. Undata pendent viscera: sanguis sacratus funditur: sed permanent inmobiles: vite perhēnis gratia Hic nūc redemptor: quesumus: vt martyrum consortio iungas precantes seruulos: in sempiterna scla. Amē.

In primo nocturno. an:

Beatus dominus aquam plantauit vineam iustorum sed in lege domini fuit voluntas eorum. ps. Beatus vir. an. Tanquam aurū in fornace probauit electos dñs et quasi holocaustū accepit eos in eternum. ps: Quare fremuerunt. an: Si coram hominib: tormēta passi sunt: spes electorum est immortalis in eternū. ps: Dñe quid multiplicati. Ve. Letamini in dño et exultate iusti. Re. Et gloriamini omnes recti corde. Sermo sancti augustini. Leo prima.

Videntesq; fratres charissimi sanctorum martyrum solēna celebramus: ita ipsis intercedētibus expectemus a dño consequi temporalia bñficia: vt ipsos martyres imitando accipere mereamur eterna. Ab eis enī sanctorū martyrum in veritate festiua gaudia celebrātur: qui ipsorū martyrum exempla sequuntur. Solempnitates enī martyrum celebrationes mīrtyrioꝝ sunt: vt imitari non pigeat quod celebrare delectat. Sed nos volu

mus gaudere cū sanctis: et tribulationes mundi nolumus sustinere cum illis. ℟. Absterget deus omnem lachrymam ab oculis sanctorum et iam non erit amplius neq; luctus neq; clamor sed nec vllus dolor. Quoniam priora transierūt. ℣. Non esurient neq; sitient amplius neq; cadet sup eos sol neq; vllus estus. Quomam. Lectio secunda:

Qui enim sanctos martyres vel mꝫtum potuerit noluerit imitari: ad eorum beatitudinem non poterit puenire Sic et apostolus paulus predicat dicens. Si fuerimus socij passionum: eritis et consolationū: et dñs in euangelio. Si mundus vos odit: scitote quia me priorem vobis odio habuit. Recusat esse in corpore qui odium non vult sustinere cum capite. Sed dicat aliquis. Et quis est qui possit beatorū martyrū vestigia sequi? Huic ego respondeo: quia non solum martyres sed et ipsū dominū cū ipsius adiutorio si volumus possumus imitari. ℟. Dum sancti gloriosi sanguinem fuderunt pro dño amauerūt xpm in vita sua imitati sūt eum in morte sua. Et ideo coronas triumphales meruerunt. ℣. Omnis spūs et vna fides erat in eis. Et ideo.

Vodi nō Lectio: ut. me sed ipm dñm: generi humano clamātem. Discite a me: quia mitis sum et humilis corde. Audi et beatum petrum ammonentem. Christus pro nobis passus est: vobis relinquēs exemplum: vt sequamini vestigia eius. Similiter paulus apostolus clamat. Imitatores dei estote: sicut filij carissimi. Ad hec respondebimus fratres: vel quam excusationem habere poterimus. Si tibi aliquis dicat: vt virtutes quas fecit dñs debeas imitari: iusta potest esse excusatio tua: quia virtutes et mirabilia facere: non omnibus datū est. iuste et caste viuere: et charitatem cum omnibus custodire cum dei adiutorio omnibus preceptū est. ℟. Tradiderunt corpora sua propter deū ad supplicia. Et meruerunt habere coronas perpetuas. ℣. Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione et lauerunt stolas suas in sanguine agni. Et meruerūt. Gloria. Et meruerunt.

In secundo nocturno. añ. Dabo sanctis meis locum nominatum in regno patris mei dicit dominꝰ. ps: Domine quis habitabit. añ. Sanctis qui in terra sunt eius mirificauit omnes voluntates meas inter illos. ps: Conserua me. Añ. Sancti qui sperant in dño habebunt fortitudinem assument pennas vt aquile volabunt et non deficient. ps: Domini est terra. ℣. Exultent iusti in conspectu dei. ℟. Et delectentur in leticia. Lectio quarta:

Et Am ipse dñs non dicit: discite a me mortuos suscitare: super aquas siccas pedibus ambulare. Non hoc dicit. Sed quid ait? Quia mitis sum et humilis corde. Et iterum. Diligite inimicos vestros: benefacite his qui vos oderūt. sicut et pater vester celestis: qui solem suum oriri facit super bonos et malos. Et iterum. Estote perfecti: sicut et pater vester celestis perfectus est. Et licet sint alia multa in quibus debeamus et deminū et beatos martyres imitari. ista tamen duo precipua sunt id est: vt mites simus et humiles corde: et inimicos nostros toto corde et totis visceribus diligamus. ℟. Sancti tui dñe mirabile consecuti sūt iter feruentes preceptis tuis vt mererentur illesi in aqs validis. Terra apparuit arida et in mari rubro via sine impedimento. ℣: Cum percussit petram et fluxerunt aque et torrentes manauerunt. Terra apparuit. Te: v.

Et diligendis inimicas fratres charissimi: nullus vnqꝫ in veritate poterit se excusare. Po

test michi aliquis dicere. Non possum ieiunare: non possum vigilare mi quid potest dicere: nó possum amare? Potest dicere. non possum res meas totis pauperibus dare: et in monasterio deo seruire numquid potest dicere: non possum diligere? Si dixeris quia non possis a vino vel carnibus abstinere: credimus tibi. Si autem dixeris quia non possis in te peccantibus indulgere omnino non credimus. Et sic nulla nobis remanet excusatio: dū non de celario: sed de corde istam elemosynā implere iubemur: vt per viā vite ad eternam patriam pervenire mereamur. ℟. Verbera carnificum non timuerunt sancti dei mouentes pro christi nomine. Vt hereditatem ferent in domo dñi. ℣. Tradiderunt corpora sua propter deum ad supplicia. Vt here. Lectio vj. Dobus enim preceptis: id est diligere dominū deum tuum: et diligere primū tuum: quasi duobus pedibus spiritualibus. si per viam vere charitatis volumus currere ad eternam patriam possimus feliciter peruenire. Istis pedibus currebat apostolus paulus quando dicebat. ego autem sic curro non quasi in incertum. Qui ergo diligit inimicos suos illud in eo implebit quod dñs dicit. Diligite inimicos vestros: vt sitis filij patris vestri qui in celis est. Eligat modo quod tibi placuerit. Si inimicos dilexeris non solum amicus: sed et filius dei esse mereberis. Si vero inimicos amare noluerit: propitiū deū habere non poteris. ℟. Tanquam aurum in fornace probauit electos dñs: et quasi holocausti hostiam accepit illos et in tempore erit respectus illorum. Quū domū et pax est electis dei. ℣. Qui confidunt in illum intelligent veritatem et fideles in dilectione acquiescēt illi. Quoniam. Gloria p. Qui. In tertio nocturno. ant. Justi autem in perpetuū

vivent. et apud dominū est merces eorum. ps: Exultate iusti. ant. Tradiderunt corpora sua in mortem ne seruirent vobis ideo coronā possident palmā. ps: Benedicam do. ant. Ecce merces sanctorum copiosa est apud deum. ipsi vero mortui sunt pro xpo. et vivent in eternum. ps: Deus noster refugiū. ℣. Justi autem in perpetuū vivent. ℟. Et apud deum est merces eor. Lectio sancti euangelij secundū lucam. xij. Lectio: vij. In illo tpe: Dixit autem discipulis suis. Cum audieritis prelia et seditiones: nolite terreri. Oportet primū hec fieri: sed non dū statim finis. Et reliqua. Omelia sancti gregorij pape.

Omnis ac redēpto: noster pertimuit mundi precurrentia mala denunciat: vt eo minus pertimescant venientia: quo fuerint prescita. Minus enim iaculā ferunt que prius denuntiantur: et nos tolerabiliius mundi mala sustinemus: si contra hec per prouidentie cupimus munimur. Ecce etenim dicit. Cum audieritis prelia et seditiones: nolite terreri. Oportet primū hec fieri: sed non dū statim finis. Pensanda sūt verba redemptoris nri: per que nos aliud interius: aliud exterius pati monemur esse denuntiat. Bella quippe ad hostes pertinent. seditiones ad ciues. Vt ergo nos mediocriter interius exteriusque turbari: aliud nos fateri ab hostibus. aliud a fratribus perpeti. ℟. Propter testamentum dominum et leges paternas sancti persteterunt in amore firmitatis. Quia vnus fuit semper spiritus in eis et vna fides. ℣. Ecce quā bonū et quā iocundum habitare fratres in vnum. Quia. Ite: viij: Sed his malis precurrentibus: quia non statim finis sequatur adiungit. Surget gens contra gentem: et regnū aduersus regnū: et terre motus magni erunt per loca: et pestilentie: et fames: terroresque de celo:

et signa magna erunt. Vel sicut in quibusdam codicibus inuenitur: terroresq; de celo et tempestates. Atq; post subditur. Et signa magna erunt. Ultima tribulatio multis tribulationibus preuenit. Et per crebra mala q̄ preuenient: indicantur mala perpetua que subsequūtur. Et ideo post bella et seditiones non statim finis: quia multa debent mala precurrere: vt malum valeant sine fine nunciare. ℟. Sancti mei qui in carne positi certamen habuistis: ¶ Mercedem laboris ego reddam vobis. ℣. Venite benedicti patris mei percipite regnū. ¶ Mercedē. Gl'a. ¶ Merce. ij.

Sed cum tot signa perturbationibus dicta sunt: oportet vt eorū consideratione breuiter singula perstringam⁹. Quia necesse est vt alia de celo: alia eterna: alia ab elementis: alia ab hominibus patiamur. Aut ei. Surget gens cōtra gentem. Ecce perturbatio hominū. Erunt terre motus magni per loca. Et ecce respectus ire de super. Erunt pestilentie. Ecce inequalitas corporum. Erit fames. Ecce sterilitas terre. Terroresq; de celo et tempestates ecce inequalitas aeris. Quia ergo omnia consummēda sunt: ante consūmationē omnia perturbantur: et q'a. in cunctis deliq̄mus: in cunctis ferimur: vt impleatur quod dicitur. Pugnabit pro eo orbis terrarum contra inimicos. ℟. In octauo loco. ℟. Corpora sanctorū in pace sepulta sunt et nomina eorum viuent. In generatione et generationē. ℣. Sapientiam sanctorum narret populus: et laudem eorū nūciet ecclesia. In generatione. ℟. Hec est vera fraternitas que nunq̄ potuit violari certamine: qui effuso sanguine secuti sunt dominū. Contemnentes aulam regiam peruenerūt ad regna celestia. ℣. Ecce q̄ bonū et q̄ iocundum habitare fratres in vnū. ℟. Supra scriptum pro plurimis martyribus tantū dicatur.

De sermone sancti augustini episcopi. Leō sccā da, quarta. vel prima.

Contra proximum odium clamat beatus iohannes. Qui odit fratrem suū: homicida ē. Et iterum. Qui odit fratrem suū: in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo vadat: q̄m tenebre obcecauerūt oculos eius. Et iterum alibi scriptum est. Iunc ma eorum qui murmur retinent male facti in mortem. Nunquid hec verba mea sunt fratres dilectissimi. De sc̄pturis sanctis et catholicis proferuntur. Ne ergo homicide simus: ne in tenebris remanea⁹mus: studeam⁹ non solum amicos: sed etiam inimicos diligere: vt piū et misericordem dominū possimus secum diuin cautionis suc vinculum: libera cōscientia conuenire. Ipse nanq; dixit: si dimiseritis hominibus peccata eorū: dimittet et vobis pater vester celestis peccata vestra. Si autem non dimiseritis: nec pater vester celestis dimittet vobis peccata vestra. Lectio:

Diligēt' attendite fratres et scitote: aliud esse in deum peccare: aliud in hominē. Nū enim in nobis peccant homines si petentibus venā non indulgemus: peccatum incurrimus. Quando vero aliquis in deum peccauerit: si sine grandi districtione voluerimus indulgere: principes nos peccatis eorū efficimur. Dicat ergo dñs. Si dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet et vobis pater vester celestis peccata vestra. Rogo vos frēs: quid dulcā potest dicā? In potestate mā posuit dñs qualiter in die iudicij iudicemur. Lectio:

Non dicat dñs vade in orientem ⁊ quere iustificiam: nauiga vsq; in occidentem vt accipias indulgentiam. Dimitte inquit inimico tuo q̄ dimittetur tibi: indulge

et mdulgebitur tibi: da
et dabitur tibi. Nichil
a te extra te querit: ad te
ipm: et ad conscientiam
tuam deus te dirigit. In
te enim posuit: quod re
quiretur. Non itaq; me
dicamenta vulnerib⁹
tuis longe habes inqui
rere: peccatorum tuorū
mdulgentiam: si vis m
cellario cordis tui: pote
ris inuenire. Lectio:

Sed dicat aliquis.
Tanta mala me in
imicis meis compulit
sustinere vt eum nulla
rone possim diligere. At
tendis quid tibi fecerit
homo: et non attendis
quid tu feceris deo. Si
conscientiam tuam dili
genter discutis⁊ iquiris:
sine vlla compensatione
maiora tu cōmisisti in
deum peccata: q̄ in te
cōmiserit homo. Et qua
fronte vis vt deus tibi di
gnetur dimittere multa:
cum tu non acquiescas
dimittere paru? Vos aūt
fratres q̄ q̄tidie dicitis
in oratione. dimitte no
bis debita nostra sicut
et nos dimittimus debi
toribus nostris: dimitte
te et dimittetur vobis.

Dixe que Lectio.
supra diximus spi
ritualia animę medica
menta: sicut deo propi
tiante consuetudinis libē
ter accipitis: et in arma
rio sancto conscientie vre
recondita diligētissime
custoditis: auxiliāte do
mino venena diaboli nō
timebitis. Per odiū vel
inimicam diam mū q̄ vobis
amara vulnera ingeren
tur. aut si forte subrepse
rint cito pr dilectam
pristinam revocabūtur
Imitemur ergo sanctos
martyres in mansuetu
dine. in patientia. in lō
ganimitate. in dilectio
ne. in fide. in humilitate.
qua sic poterimus ipōs
intercessores apud deū
habere. ita vt deleantur
peccata nostra: et confe
rantur nobis premia ce
na. Prestante dño iesu
christo: qui cum patre
et spiritusancto viuit et
regnat in secula seculoꝝ
amen. Tu autē domine.

Item pro pluribus mar
tyribus sermo alius sc̄i
augustini epi. Lcō pma.

In psalmo dixim⁹
dño deo nostro.
Preciosa in conspectu do
mini: mors sanctorum
eius. Preciosa est mors
sanctorum martyrum:
qua precium eorum è
sanguis dñi ipsorū. Pas
sus est enim passiōe sua
qua erant passuri post
ipsum. Precessit ipe: et se
cuti sunt multi. Valde
enim erat aspera via: sed
fecit ipsam lenem: quan
do ipe ante omnes tran
siuit. Ideo ceteri non ti
muerunt transire: quia
ipe prior transiuit. Mor
tuus est enim⁊ terruit
discipulos suos. Resur
rexit. et abstulit illis ti
morē⁊ dedit amorē. Sc̄m.

Quin cū mortui expstre
pidauerūt discipuli
et putauerunt qa perut
quando secuti sunt ibi
videre gratiam dei. Tūc
latro credidit: quando
discipuli trepidauerunt.
Erat enim vnus latro i
cruce cū illo. Sicq; i illū
credidit vt diceret. Dūe i
mente me habe dū vene
ris in regnū tuū. Quis
illum docebat nisi q̄ iur
ta illum pendebat? Erat
enim illi fixus in latere:
sed habitabat in corde.
In isto autem psalmo v
bi diximus. Preciosa in
conspectu dñi: mors sanc
torum eius. Ibi scriptu:
est et quod audistis. Ego
dixi in excessi mea: omnis
homo mendax. Lcō. iij.

Quid diam⁹ frēs oīs hō
mēdax. Ergo⁊ mīres
mēdaces fuerūt? Si autem
mīres veraces fuerūt q̄m⁹ vex ē
oīs hō mēdax? Scriptura
dicit omnis homo men
dax. Si dicerimus vera
ces erant martyres: scrip
turam facimus mēdacē.
Si autem verū dixit scri
ptura: quia omnis ho
mo mendax. Ergo mar
tyres mendaces fuerūt?
Quomodo ergo habem⁹
ostendere et scripturā ve
racem et martyres vera
ces. An forte martyres
non erant homines: quo
modo verum est omnis
homo mendax? Quid

Si aut erant ho
mines

ergo faciemus? Laboremus vt ostendamus vobis: quia et scriptura verax est et omnis homo mendax. et martyres veraces fuerunt: quia pro veritate mortui fuerūt.

Deo enī Lcō: mj. sunt martyres: q; pro veritate passi sūt. Martyr enim verbū est grecū: et latine testis dicitur. Si ergo testes veritatis fuerunt: vera dixerunt: et vera dicendo coronas acceperunt. Si autem testes falsi fuerunt quod absit: non ad coronas: sed ad penas ierūt. Quia scriptū est. Testis falsus non erit impunitus. Ergo ostendamus illos veraces. Jam ipsi veraces se ostenderunt quando pro veritate etiā mori voluerunt. Quomodo ergo verax est scriptura: quę dicit omnis homo mendax? Lectio ąnta:

Rogemus dñm nostrum iesum dulcissimum: vt ipse nobis soluat istam questionē. Unde habet illā nobis soluere? De euangelio de quo modo loq̄bamur: quando vobis legebatur. Audistis enim quando legebatur euangeliū: quia martyribus dicebat dñs ihūs. Cum tradent vos nolite cogitare quid loquamini: aut quid dicatis. Dabitur vobis ēi in illa hora: quid loquamini. Non enī vos estis qui loquimini: sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis. Quia si vos loquimini: mendacium dicitis: quia omis homo mendax. Videtis quia vera est scriptura que dicit: omnis homo mendax. Lectio:

Idit ergo xp̄s dñs quia omis homo mendax: et dedit martyribus spiritum suū: vt non ipsi loquerētur: sed spiritus eius: vt non essent mendaces sed vt essent veraces. Ecce quare veraces fuerunt: q; nō ip̄i loquebantur s; spiritus eius. Et modo qd vobis loquimur si de nostro loquimur: mendatiū dicimus. Si aute; sunt spiritus dei q̄ vobis dicimus: ideo vera sunt et vos profitemini. Nolite de vestro velle loqui si vultis vera loqui: vt non remaneatis homines mēdaces: sed sitis filij dei veraces. omnes hereticj etiam pro falsitate patiuntur: non pro veritate: quia mentiuntur contra ip̄m xp̄m. Omnes pagani ip̄i q̄ quicq; patiuntur: pro falsitate patiuntur. Lectio.

Demo ergo se extollat et glorietur de passione: sed prius ostendat linguę suę veritatem Tu ostendis penam: ego quero causam. Tu dicis sum passus: ego dico q̄r sis passus. Nam si attendamus solas passiones: coronantur et latrones. Nunquid audet dicē ille: tanta et tanta passus sū. Nunc quare. Quia ille dicitur propter facta tua mala ista passus es. Ideo malā habuisti penā: quia prius malā habuisti causam. Si de passione gloriandū est: potest et ip̄e diabolus gloriari. Videte q̄nta patitur: cuius vbiq; templa euertuntur: cuius vbiq; ydola frangūtur: cuius vbiq; sacerdotes et arreptiq; cedūtur. Nūquid potest dicere ego martyr sum: quia tanta patior. Lectio:

Ergo homo dei p; sibi eligat causā: et securus accedat ad penam: & post penam accipiet et coronam. Ergo in memoria eterna erit iustus: et ab auditu malo non timebit. Demet enim iudex omnū viuorum et mortuorū: sicut in euangelio legimus. Et verum est: quoniā ista que modo videmus non erant: quando ventura dicebantur. Q; videtis modo predicari nomen xp̄i per omnes gentes: conuerti homines ad vnū deum: dimitti ydola: dimitti demonia: euerti templa: frangi simulacra: omnia ista non dii erāt: tamē dicebāt̄ & modo videntur. Lectio:

In quibus ergo

& q; si in bona causa accedit ad penā

litteris ista scripta sunt
que iam videmus. Hec
autem scripta sunt quā
do non videbantur: sed
futura promittebātur.
In ipsis litteris legimus:
quod nondum venit. Nō
dum enim venit dies iu
dicij: nondū venit resur
rectio mortuorum: nōdū
venit iudicaturus: q̄ pus
venerat iudicandus. Iu
dicatus iuuste: iudica
turus iuste. Differens
potentiam: cum vult ostē
dere patientiam. Ventu
rus est ergo: et quomo
do se promisit esse ventu
rū: cum angelis suis. Sic
venet et apparebit i cla
ritate omnibus etiam re
surgentibus. Vnusquis
q; enim resurrecturus est
cū causa sua. Qualis cūq
modo cū mortuus reapiet
in carcerem: talis procul
ad iudicem. Quod opus
est vt componat causam
suam: ideluius non potest.

Vi ergo Lecho:
bonas habent cau
sas: recipiuntur i requē:
qui autem malas habēt
causas: recipiuntur in
penas. Sed maiores pe
nas passuri sunt cum re
surrexerint: in quarū cō
parationē tales sūt iste
quas patiuntur q̄ mor
tui sunt homines malu.
qualia sunt supplia bo
minū qui torquentur in
supplis. Anime namq;
eorum patiuntur. Caro
non patitur. Quia cor
tem cruciatus est: si vigi
lans torquetur. Ergo
cum surrexerint omnes:
et apparuerint ante iudi
cem iustum sicut ipe pre
dixit: separabit eos. sicut
separantur oues ab hedis.
Hedos ponet in sinistram:
oues autē ad dexterā. Leo.

Et dicet his qui ad
dexteram sunt. Ve
nite benedicti patris mei:
percipite regnū quod vo
bis paratū est: ab origie
mundi. Ad istam vocem
gaudent dextri. gaudent
iusti. Illis autē qui sūt
ad sinistram: dicturus ē.
Ite in ignē eternū cū dia
bolo et angelis eius. Ab
hac auditu nullus nō ti
mebit. Nondum ergo
receptis fructibus suis:
beati sunt modo seti mar
tires: quū cum christo
sunt animē eorū. Quid
autem paretur eis i resur
rectione: quis potest ver
bis explicare? Quod oc
ulus non vidit nec auris
audiuit: nec in cor hōis
ascendit: que pparauit
deus diligentibus se. Si er
go tam magna sunt bo
na que accepturi sunt fi
deles dom q̄ nemo explī
cat verbis non sine causa
talia illis premia prepa
rantur qui vsq; ad sāgui
nem pro veritate certau
erunt. Non eos mundus
illexit non eos terror fre
git non tormenta vicerūt
non blandicie deceperūt.
Corpora ipsa sua habebūt
magna ornamenta: in
quibus passi sunt mag
na tormenta. Satis fra
tres charissimi qua om
nes negociatores et qui
cūq; quādiu sunt in via
constituti alia gerentes
in terra aliena: sēper pa
tri et solicati sunt: vt i
patriam suam possint re
dire secum. Et tunc hūt
magnam letiā: quādo
cum multo lucro peruen
re meruntur ad patriam.

Ta et nos Lecho:
dilectissimi fratres:
et nunc animū nostrum
solicitemus ad spirituale
lucrū: vt tunc preparet
ad gaudiū: quando per
uenire merebimur ad ch
stum. Interim modo gau
deamus in spe: verū gau
diū habituri in re. Ante
omnia tamen cauceamus
ne quod pessimū est ordi
ne peruerso de carnis vo
luptate et delicijs homi
nis exteriorū vanitate et
letica seculi gaudere que
rentes: serere in gaudio
falso videamur quod cū
luctu et lacrimis reapere
compellamur: qua non
mentitur ille qui in euā
gelio dixit. Ve vobis q̄
ridetis nunc: quia luge
bitis et flebitis. Flāmas
duces inuenire meruit i
nferno: qui delicatose q̄
tidie vuiens indebatur
purpura et bysso. Lectio.

Os vero frēs cha
rissimi quantum
possumus dei misericor
diam deprecemur: vt no

bis ita amorem suum ꝛ
neq; vite desiderū ispi
rare dignetur vt plus
patriam velimus ama
re q̄ viam: et amplius
delectamenta carnis ho
rrere q̄ querere. ardeāus
quoq; de futuro q̄ de pre
senti seculo cogitare. Hec
enim nobis loquuntur
sanctorū solempnia hec
clamant ipōrum exem
pla: hec predicant coro
nna. Sic exēplo cor
in exilio huius mundi
agere studeamus: vt ad
futurum iudicium cum
hilem et securā consci en
tia ornati bonis operib⁹
peruenire possimus: pre
stante dño nostro ihesu
xp̄o: qui cum patre ⁊ spi
ritu sancto viuit et re
gnat in secula seculorū
amen. Tu autem dñe.
Item de plurimis marty
ribus. lectio secūda q̄rta
vel prima. Sermo sancti
maximi episcopi. Letō. ī.

Recte atq; ex debito
ecclesie beatorum
martyrum celebrant in
signia: qui illuminātes
virtute fidei sue īnume
rabiles populos: soli q̄
dem illatam sibi sensere
mortem sed non soli
sue mortis beneficia pos
sederunt. Immensa cīm
dei nostri pietas: multi
pler ad bonitatem et ar
tifex ad salutem: propo
nens arduam virtutum
palmam: raros appetito
res inuenit: sed in pau
corum triumphis: plu
rimorum cōmodis pro
spicit. Illorū siquidem
merita nostra vult esse
suffragia simulq; dum
nobis fidem verā duro
martyrij agone cōmen
dat: afflictionem prece
dentū instructionē effi
cit posterorum. Lectio:

Vanta est arca no
dei nostri solicitu
do? Illos examinat: vt
nos erudiat. Illos con
terit vt nos acquirat. il
lorum q; cruciatus: no
stros contulit esse profec
tus. Merito ergo cos co
limus qui periculis sius
pugnant: et nostris vti
litatibus militant. Qui
per luctas vitaq; contēp
tum: edocent nos q̄tus
debeamus deo nostro af
fectum. Nouerimus ita
q; quia nō sine magno
discrimine: de religiōis
veritate disputamus: q̄
tantorū sanguine confir
matam videmus. Lectio

Magni periculi res ē
post prophetarum
oracula post apostolor
testimonia: post marty
rum vulnera: veterē fidē
quasi nouellam: discu
tere presumas: et post tā
magnos duces in errore
permaneas: et post mo
nentū sudores ociosa di
sputatione contendas.
Veneremur ergo ī sanc
torū martyrum gloria
fidem nostram. Congra
tulemur dilectissimi fra
tres: magne fidei nostre:
per quam dū oculos pro
stina charitate suscapitis:
ipos etiam intercessores
habere mereamur. Hec
enim est sanctorū mar
tyrum gloria: quorū et
si per vniuersū mundū
semmetur in cineribus
portio: manet tamen in
tegra in virtutibus ple
nitudo. Lectio: [illegible]

Venerenur ergo ī
ter tantos milites
xp̄i sti fidem nostrā. Ma
ter nāq; martyrij fides
catholica est: in qua isti
illustres athlete: subsēp
serunt sanguine: a morte
uiuauerunt. Mater inq̄
martyrij fides est. Vene
remur ergo in sanctorū
gloria fidem nostram.
Quomodo fidem nostrā?
Ab eis dum mortis tole
rancia indubitanter ex
apitur: spes īmortalita
tis euidenter asserītur.
Nūq̄ enī hanc vitā tam
constanter expenderent:
nisi esse alteram incōpa
rabiliter beatiorem certa
diffinitione scirent. In
sanctis itaq; precombus
veritatis et passiōis mag
nanimitas et resurrectio
nis auctoritas ē. Propti
cīū percunt in melius re
parandi: quibus per an
gustias tribulationū a
pertur aditus ad plen
tudinem gaudior. Letō

Fluentas impio
rum sententias
respuunt manu: repudi
ant auditu: refugūt offi

cio. Itaq; impetum passi
oms magnanimitate p
uocant. Humilitate decli
nant. Incumbente perse
cutionis furore adhuc ca
thecumini animũ celo pre
parant: regenerãtur mor
te: dampnatione solum
tur. gladio conseccantur
Hinc intelligamus: q̃tũ
valuerit ad auferendum
mundi peccatũ passio re
demptoris. Ecce innocẽtiã
et vitam probatur cõfer
re mors hominis. Hinc i
telligamus: quantum i
cõmune profuerit sacra
mors filij dei. Lectio:

Ece proprũ et o
rigmale delictum
lauat sanguis humanus:
et quod plus est: nemo
iam tollit quod baptismo
suo cruor ipse contulit.
Nos vero post introem
baptisim: post collatum
nobis pie regenerationis
candorem: post acquisitũ
monumenti nuptialis an
gelicam dignitatem: in
peccatorum relapsi seruo
et in antiqua criminum
voluntabra revoluti: mue
um vestimentum tetris
inquitatum: ac libidi
nũ contagijs sordidam
et holosericam in quam
sigillum dnine ymagi
nis acceperamus imposi
sum: maculis mortifere
corruptionis inficimus:
et post singularem dñi i
dulgentiam inmonata
sedamus: integra reseri
mus: expiata violam.
repetentes opera: non nã
vndis purganda sed flã
mis. Lectio:

Sitr ergo ille bap
tismus: quo om
ne delictum ita a cathe
cumino erit: vt iam re
dire non possit: et quo
sic debita solut sua: ne
vltra creditorem timeret:
quo m se ostuũ peccati fide
clausit: fide dãpnauit.
Per baptismũ innocẽtiã
deuotione quesiuit: per
seuerantia inuenit: mor
te seruauit. Que cũ ita
sint fratres dilectissimi:
ith dignũ testes quorũ
hodie solempnia colimus:
licet fide testes preciosi.
sanguine preciosiores:
licet virtute candidi et
pulchri: vulnerũ tamẽ
crudelũ per pssione specta
siores et candidiores ex
titerũt. Quamlicet putẽ
tur quacũq; vrbe peculia
res: priuilegio sepulchri
basilicarum aut altarũ
erectione nostri tamẽ sint
et omnium communio
ms suffragio. Lectio:

Sit vt omnisciq;
vrbis charitas pro
sua: et fides aliena: tan
tum martyribus deroga
uerit. dum sibi arrogat:
vt solum intra menia sua
illorum beneficia iclusa
esse crediderit. Non clau
ditur locis: quod diffũ
ditur meritis. Inuocatis
martyres vbiamq; vbiq;
te exaudit ille qui hono
ratur in martyribus. Ho
dierne enim eo qui pen
sat vota tua: in tantum
presentia prebebitur ad
uocatorũ: quãta fuerit
fides supplicantiũ. Ora
tio enim que castitate
mistice et elemosinarum
operibus adiuuatur: ex
cedit mundũ: paradisũ
euolat: et vsq; ad ipsum
summe maiestatis cõspec
tum angelo teste presen
tatur. Lectio:

Beata anima fra
tres charissimi:
cuius votum cuius com
punctionis incensũ cui
supplicationis holocau
thum: nulla infidelitate
fluxidum nullo illecebre
carnalis fetore pollutum:
concupiscentie nulla seu
ua cruentũ: nulla odij si
multate maculatum: sed
fide igneam: puritate cõ
scientie nitidum: sincerita
te cordis odoriferũ: con
cordi charitate perfectũ:
quod vsq; ad dei vultum
per celestiũ nuntiorum de
fertur obsequiũ: quod et
sanctis credit ad gloriam
et ecclesie filijs ad salutẽ
proficit. Honoremus ita
q; veneremur q; beatos
martyres principes fidei:
intercessores mundi: pre
cones regni: coheredes dei.
Secundũ lucã. xvj: lc. vij.

In illo tpe: Dixit
ihs discipulis suis
Cum audieritis prelia q
seditiones nolite terreri
oportet primũ hec fieri
sed nondum statim finis:
Et reliqua. De omelia

sancti gregorij pape

Via autē omnia consūmanda sūt ante consummationem omnia perturbātur. Et qua in cunctis delinquimus: in cunctis ferim̄: vt impleatur quod dicitur. Pugnabit pro eo orbis terrarum contra insensatos. Omnia nāq; que ad vsum vite accepimus: ad vsū conuertimus culpe. Sed cuncta que ad vsum prauitatis inflectimus: ad vsū nobis vertuntur vltiois. Tranquillitatē quippe humane pacis: ad vsū vertimus vane securitatis. peregrinationē tue: pro habitatione dilecti mus patrie. Salutem corpor redegimus i vsū vitiorum. vbertatis habundantiam non ad necessitatem carnis: sed ad peruersitatem intorsim' voluptatis. Ipsa serena blandimenta aeris: ad amorē nobis seruire coegim' terrene delectatiois

Dre igitur. Lc. vij. restat: vt simul nos omnia feriant: que simul omnia vicijs nostris male subiecta seruiebant: vt quod prius in mundo habuimus oblectamenta: tot in fine cogamur sentire tormēta. Notandum vero q̄ dicitur terores de celo: et tempestates cum tempestates hyemales venire ex ordine tempor soleāt. Cur hoc loco tempestates venire in perditionis signo predicantur. nisi q̄ cas tempestates venire dñs denuntiat: que ne quaq̄ ordinem tempor seruant. Que enim ordinate veniunt: signa nō sunt. Sed tempestates i signo sunt: que ipa quo q̄ temporū statuta confundunt. Lectō nona.

Via autē cuncta hec non de mundi causa ferientis sunt sed de mento mundi patientis: facta prauorū hominū premittuntur cum dicitur. Sed ante hec omia injacent vobis manus suas: et persequentur et tradent vos i synagogis: ducentes ad reges et presides propter nomē meū Ac si apte dicat. Prius corda hominū: et post elementa turbantur. vt cum rerum ordo confunditur: ex qua retributione venat demonstretur. Nam q̄nis finis mūdi ex ipō siu ordine pendeat: peruersiores tamē quosq; inuenies. qui digne rumis illius opprimantur innotescat cum subditur: ducentes vos ad reges et presides propter nomen meum. Item de sermone beati gregorij pape super euangelio. Cum audieritis prelia et seditiones. Lectio. vij.

Ontingent hec vobis in testimoniū. In testimoniū videlicet quorum: in si corū qui aut persequendo mortes inferunt: aut videndo non mutantur. Mores quippe iustorum boms in adiutorū est: malis in testimoniū. vt i de peruersi sine excusatione pereant: Vnde electi exēplū capiunt vt viuāt. Sed auditis tot terroribus turbari poterant infirmoriū corda atq; ideo consolatio adiungitur: cū ptinus subinfertur. Ponite ergo in cordibus vestris non premeditari quēadmodum respondeatis. Ego enim dabo vobis os et sapientiam. cui nō poterūt resistere et contradicere omnes aduersarij vestri. Ac si apte membris suis infirmantibus dicat. Nolite terreri: nolite pertimescere. Vos ad certamē accedite: sed ego prehor. Vos verba editis sed ego sum qui loquor. Lc: vij.

Omnes igitur electi qua sūm capitis membra sunt: caput quoq; suū in passionibus sequitur. vt ipos quosq; aduersarios i sua morte sentiant de quorū vita presumebant. et tanto eis crescat merces operis: quanto in eis virtutis lucrū proficat ex alienē dāno charitatis. Sed q: dura sunt que predicantur de afflictione mortis: protinus consolatio sub

ditur de gaudio resurrec
tionis cum dicitur. Ca
pillus de capite vro nō
peribit. Scimus fratres
quia caro nostra dolet:
capillus nostrus non do
let. Dicit ergo martyribo
sius capillus de capite ve
stro non peribit videlicet
apte dicens. Cur time
tis non pereat quod in
nostrum dolet: quando et
illud in vobis perire non
potest quod nostrum nō
dolet. Lectio nona.

IN patientia vestra
possidebitis animas
vestras. Idcirco possessio
animae in virtute patien
tiae ponitur: qua radix
omnium custosq; virtutū
patientia est. Per pacien
tiam vero possidemus am
mas nostras: quia dum
nobismetipsis dominari dis
cimus. Incipimus
possidere quod sumus. Pa
tientia vero ē aliena mala
equanimiter perpeti. con
tra eum quoq; qui mala
irrogat nullo dolore mo
veri. Namq; qui sic pro
rimi mala portat vt ta
men tacitus doleat et tē
pus retributionis ḡrat:
patientiam non exhibet
sed ostendit. Scriptum
quippe est. Charitas pa
tiens est: benigna ē. Pa
tiens namq; ē vt aliena
mala toleret: benigna ve
ro est: vt ipsos etiā quos
portat amet. Lectio sci
euangely secundum ma
thæum. Lectio septima.

IN illo tempore. Je
sus ibūs turbas
ascendit in montem. Et
cum sedisset accesserunt
ad eum discipuli eius:
Et reliqua. Omelia sā
cti augustini epi.

QUæritur quid
significet mons
bene intelligitur significa
re maiora precepta iu
stitiae: quia minora erāt:
quæ in decis data sūt. Vñ
tamen deus per sanctos
prophetas et famulos su
os secundum ordinatissi
mam distributionem tē
porum dedit minora pre
cepta populo quē timore
adhuc alligari oportebat:
et per filium suū maiora
populo quem charitate
iam liberari conuenerat.

Cum autem minora in
oribus: maiora maio
ribus dantur: ab eo dā
tur qui solus nouit con
gruentem suis tempori
bus generi humano ce
libere medicinam. Nec
mirum est q̄ dantur ma
iora precepta propter re
gnū celorum: et minora
data sunt propter regnū
terrenū: ab eodem vno
deo qui fecit celū ⁊ terrā
De hac autem iustitia
que maior est: dicit pro
phetā. Justicia tua sicut
montes dei. Lectio viij.

ET hoc bene signi
ficat q̄ ab vno
magistro solo: docendis
tantis rebus idoneo do
cetur in monte. Sedens
autem docebat: quod per
tinet ad dignitatem ma
gistri. Et accedunt ad
eum discipuli eius: vt
audiendis illis verbis
by essent eciam corpore
viciniores: qui precep
tis implendis animo p
pinquabant. Aperuit os
suū: et docebat eos. Ista
circumlocutio qua scribi
tur. et aperiens os suū:
fortasse ipsa mora cōmē
dat aliquanto longiorē
futurum esse sermonem:
nisi forte non vacet q̄ nūc
cum dictū est aperuisse os
suū: q̄ ipse in lege veteri a
perire soleret ora propha
tarum. Lectio nona.

QUid ergo dicit?
Beati pauperes spū:
quōm ipsorū est regnum ce
lorū. Legimus scriptu
de appetitione rerū tem
poraliū. Omnia vanitas:
et presumptio spiritus.
Presumptio autem spiri
tus: audaciam et superbi
am significat. Vulgo
etiam magnos spiritus
superbi habere dicuntur.
Et recte: quandoquidem
spiritus etiam ventus vo
catur. Vnde scriptū est.
Ignis. grando. nix. gla
ces. spiritus tempestatū.
Quis vero nesciat superbos inflatos dici tanquām
vento distentos? Vnde ē
illud etiam apostoli. Sci
entia inflat: charitas edi
ficat. Qua propter recte
hic intelliguntur pau
peres spiritu: humiles
et timentes deum: id est

non habentes mflantẽ
ſpiritum. Nec aliunde
omnino mapere opor
tuit beatitudinem. Si
quidem peruentura ẽ ad
ſũmam ſapientiã. Jmaũ
enim ſapientie timor dñi.
Item de eadem omelia ſci
auguſtini ẽpi. Lectio vij.

Beati pauperes ſpi
ritu: qñ ipſorum
eſt regnũ celorum. Nec
aliunde omnino mapere
oportuit beatitudinem.
Si quidem peruentura
eſt: ad ſũmam ſapiẽtiã.
Jmtuũ enim ſapientie ti
mor dñi: qñ econtrario:
mtuũ omnis peccati ſu
perbia ſcribitur. Superbi
ergo appetãt et diligant
regna terrarũ: beati autẽ
pauperes ſpiritu: qñ ip
ſorũ eſt regnũ celorum.
Beati mites. quoniam
ipi poſſidebunt terram.
Jllam credo terram: de
qua in pſalmis dicitur.
Spes mea es tu: portio
mea in terra viuentium.
Significat enim quãdã
ſoliditatem et ſtabilita
tem hereditatis ppetue:
vbi anima per bonũ af
fectum tanq̃ loco ſuo re
quieſcat: ſicut corpus i
terra: et mdc abo ſuo ali
tur: ſicut corpus ex tra.
Jpſa eſt requies et vita
ſanctorum. Lectio viij.

Mites autem ſũt qui
cedunt improbita
tibus et non reſiſtunt i
malo: ſed vincunt i bo
no malum. Mitentur er
go ĩmites et diuicent
pro terrenis et tempora
libus rebus: beati autẽ
mites qñ ipſi hereditate
poſſidebunt terrã: de qua
pelli non poſſunt. Beati
lugentes: qñ ipi conſo
labuntur. Luctus ẽ tri
ſticia: de amiſſione ca
rum. Conuerſi autem
ad deum: ea que in hoc
mundo cara amplecte
bantur amittunt. Non
enim gaudent hijs rebꝰ
quibus ante gaudebant:
et donec fiat in illã amo
eternorũ: nõnulla meſti
cia ſanciantur. Conſola
buntur ergo ſpũſancto:
qui maxime propterea
paraclitus nominatur
id eſt conſolator: vt tẽ
poralem amittentes eter

na letitia perfruantur.

Beati Lectio. ĩc.
qui eſuriunt et ſi
tiunt iuſtitiã: qñ ipſi
ſaturabuntur. Jam iſtoꝝ
amatores dicat veri et ĩ
concuſſi bom. Jllo ergo
abo ſaturabũtur de quo
dicat dñs. Meus abus
eſt: vt faciam voluntatẽ
patris mei: quod ẽ iuſti
cia: et illa aqua: de qua
quiſquis biberit vtibi dẽ
dicat: fiet m eo fõs aque
ſalientis in vitã eternã:
beati miſericordes: qñ
ipſorum miſerebitur de
us: beatos dicat eſſe qui
ſubuenũt miſeris: quia
eis ita rependitur vt de
miſeria liberentur: beati
mundo corde: qñ ipſi
deum videbunt. Quam
ergo ſtulti ſunt qui deũ
iſtis exterioribus oculis
querunt: cum corde vi
deatur ſicut alibi ſẽptũ
eſt. Et m ſimplicitate
cordis querite illũ. Hoc
eſt mundum cor: quod
eſt ſimplex cor. Et quẽ
admodũ lumen hoc vi
deri non poteſt: miſi oculis mundis: ita nec deꝰ
videtur: miſi mundum
ſit illud quo videri poteſt.
Item de eadẽ beati augu
ſtini ẽpi omelia. Lco. vij.

Beati pacifici: qñ
filij dei vocabũtur.
In pace perfectio eſt: vbi
nichil repugnat. Et ideo
filij dei pacifici: qñ mdꝰ
reſiſtit deo. Et vtiq; filij
ſimilitudinem patris ha
bere debent. Pacifici autẽ
m ſemetipis ſunt: qui
omnes animi ſui motus
componentes et ſubijcẽ
tes rationi id eſt menti
et ſpiritui: carnalesq; cõ
cupiſcentias habẽtes edo
mitas: fiunt regnũ dei i
quo ita ordinata ſunt
omnia: vt id quod eſt i
homine precipuũ et ex
cellens hoc imperet ceteris
non reluctantibus que
ſunt nobis beſtijſq; com
munia: atq; idipſũ qd̃
excellit in homine id eſt
mens et ratio ſubijciatur
potiori quod eſt ipſa ver
tas vnigenitus dei filius.
Neq; enim imperare ſce
leribus poteſt: miſi ſupe
ri ipſa ſe ſubijciat. Et
hec eſt pax que datur in

non habentes mflantē
spiritum. Nec aliunde
omnino mapere opor
tuit beatitudinem. Si
quidem peruentura ē ad
sūmam sapientiā. Jmaū
cum sapientie timor dñi.
Jtem de eadem omelia sc̄ā
augustini ep̄i. Lectio.vij.

Beati pauperes spi
ritu: qm̄ ipsorum
est regnū celorum. Nec
aliunde omnino mapere
oportuit beatitudinem.
Si quidem peruentura
est: ad sūmam sapiētiā.
Jmtiū enim sapientie ti
mor dñi: qm̄ econtrario:
mtiū omnis peccati su
perbia scribitur. Superbi
ergo appetāt et dilgant
regna terraū: beati autē
pauperes spiritu: qm̄ ip
sorū est regnū celorum.
Beati mites.quoniam
ip̄i possidebunt terram.
Jllam credo terram: de
qua in psalmis dicatur.
Spes mea es tu: portio
mea in terra viuentium.
Significat enim quādā
soliditatem et stabilita
tem hereditatis ppetue:
vbi anima per bonū af
fectum tanq̄ loco suo re
quiescat: sicut corpus i
terra: et mde alio suo alī
tur: sicut corpus ex tra.
Jpsa est requies et vita
sanctorum. Lectio.vij.

Mites autem sūt qui
cedunt improbita
tibus et non resistunt i
malo: sed vincunt i bo
no malum. Mitescunt er
go ūmites et diuicent
pro terrenis et tempora
libus rebus: beati autē
mites qm̄ ipsi hereditate
possidebunt terrā: de qua
pelli non possunt. Beati
lugentes: qm̄ ip̄i conso
labuntur. Luctus ē tri
stitia: de amissione ca
rum. Conuersi autem
ad deum: ea que in hoc
mundo cara amplecte
bantur amittunt. Non
enim gaudent his rebo
quibus ante gaudebant:
et donec fiat ūillī amor
eternorū: nōnulla mesti
tia sanctiantur. Consola
buntur ergo spū sancto:
qui maxime propterea
paraclitus nominatur
id est consolator: vt tē
poralem amittentes eter
na letitia perfruantur.

Beati Lectio. ix.
qui esuriunt et si
tiunt iustitiā: qm̄ ipsi
saturabuntur. Jam istos
amatores dicat veri et i
concussi bom. Illo ergo
cibo saturabūtur de quo
dicat dñs. Meus cibus
est: vt faciam voluntatē
patris mei: quod ē iusti
tia: et illa aqua: de qua
quisquis biberit vltra ibi dē
dicat: fiet in eo fōs aque
salientis in vitā eternā:
beati misericordes: qm̄
ipsorum miserebitur de
us: beatos dicat esse qui
subuenūt miseris: quia
eas ita rependitur vt de
miseria liberentur: beati
mundo corde: qm̄ ipsi
deum videbunt. Quam
ergo stulti sunt qui deū
istis exterioribus oculis
querunt: cum corde vi
deatur sicut alibi scptū
est. Et in simplicitate
cordis querite illū. Hoc
est mundum cor: quod
est simplex cor. Et quē
admodū lumen hoc vi
deri non potest: nisi ocu
lis mundis: ita nec deꝰ
videtur: nisi mundum
sit illud quo videri potest.
Jtem de eadē beati augu
stini epi omelia. Lō. vij.

Beati pacifici: qm̄
filij dei vocabūtur
In pace perfectio est: vbi
nichil repugnat. Et ideo
filij dei pacifici: qm̄ nichil
resistit deo. Et vtiq; filij
similitudinem patris ha
bere debent. Pacifici autē
in semetipsis sunt: qui
omnes animi sui motus
componentes et subiacē
tes rationi id est menti
et spiritui: carnalesq; cō
cupiscentias habētes edo
mitas: fiunt regnū dei i
quo ita ordinata sunt
omnia: vt id quod est i
homine precipuū et ex
cellens hoc imperet cetis
non reluctantibus que
sunt nobis bestialesq; com
munia: atq; idipsū qd̄
excellit in homine id est
mens et ratio subiaceatur
potiori quod est ipsa ve
ritas vmgentis dei filius.
Nec enim imperare ir
rationibus potest: nisi supi
ori ipsa se subiugat. Et
hec est pax que datur in

terra hominibus bone
voluntatis hec vita con
summati perfectiq; sapien
tis. Lectio octaua:

Hec huiusmodi re
gno pacatissimo
et ordinatissimo missus
est foras princeps huius
seculi: qui perversis ordi
natisq; dominatur.
Hac pace intrinsecus cō
stituta atq; firmata: qs
cūq; persecutiones ille q
foras missus est forinsec⁹
conatauerit: auget glo
riam que secundum deū
est non aliquid mollo e
dificio labefaciens: sed
deficientibus machinis
suis: innotescere faciet
q̄ta firmitas intus ex
tructa sit ideo sequitur.
Beati qui persecutionē
patiuntur propter iusti
ciam: quoniam ipsorū
est regnū celorum. sunt
autem omnes iste octo
sententie. Jam cū cete
ra compellens loquitur
ad illos qui p̄sentes erant
dicens. Beati eritis cum
maledixerint vobis ho
mines: et persequentur
vos. Lectio nona:

Octo
nes nāq;
sententias gene
raliter dirigebat. Non
enim dixit: beati pau
res spiritu qm̄ vestrū
est regnū celorum: sed qm̄
ipsorū est regnū celorū:
neq; beati mites qm̄ vos
possidebitis terram: sed
qm̄ ipi possidebūt terrā:
et ita cetera vsq; ad octa
uam sententiā vbi dixit:
beati qui persecutionem
patiuntur p̄propter iusti
ciam: qm̄ ipsorū ē regnū
celorum. Inde iā incipit
loqui p̄sentes compel
lens: cum et illa que su
p̄a dicta sunt: ad eos etī
am pertinerent qui pre
sentes audiebant: Hec
postea que videtur pre
sentibus sp̄ialiter dic
ta: pertineant etiam ad
eos qui absentes vel post
futuri erant. Qua p̄opt
ter iste sententiarū nu
merus diligenter consi
derandus est. Item de
eadem. omel'. sancti au
gustini epi. Lectio vna:

Iste sententiarum
numerus diligen
ter considerandus ē. In
capit enim beatitudo ab
humilitate. beati paupe
res spiritu: id est non i
flati dum se diuine auc
toritati subdit anima:
timens ne post hanc vi
tam pergat ad penas etī
am si sibi beata esse videa
tur. Inde venit ad diui
narum scripturarū cogni
tionem: vbi oportet se
mitem preberi pietati:
ne id quod imperitis vi
detur absurdum vitupe
re audeat: et pernicaca bo
concertationibus efficia
tur indocilis. Inde iam
incipit sciri quibus mo
dis seculi huius: per car
nalem consuetudinem
ac peccata tenētur. Inde
in hac terreno gradu in quo
scientia est. luget amissio
sūmi bonī: quia in hac re
tur extremus. Lectio vna:

In quarto autem
gradu labor est:
vbi velementer incubit:
vt sese animus auellat ab
eis: quibus pessima dul
cedine iunctus est. Hic er
go eliminatur iniusticia: et mul
tum necessaria est fortitu
do: qua nō relinquitur si
ne dolore: quod cū delec
tatione retinetur. Nam
to autem gradu perseue
rantibus in labore datur
euadendi consiliū: qua
mis quisq; adiungatur a
superiori: nullomodo sibi
est idoneus vt sese tūs
miseriarū implicamentis
expediat. Est autē iustū
consiliū: vt qui se a potē
tiori adiungi vult: ad
iungat infirmiorem in quo
est ipe potentior. Itaq;
beati misericordes qm̄ ip
sorū misericordiam seruabitur deus:

Sexto Lectio nona:
gradu est cordis
munditia: de bona con
scientia bonorum operū:
valens ad contemplā diū
illud summū bonū: qd̄
solo puro et sereno intel
lectu cerni potest. Septi
ma est septima: ipsa sa
pientia: id est contēpla
tio veritatis pacificans
totum hominem: et insa
piens sumitatem dē:
que ita concluditur: bea
ti pacifici: qm̄ ipsi filij
dei vocabuntur. Octaua
tang̃ ad caput redit:
quia consummatū p̄fectū

q; ostendit et probat.
Ita q; in prima et octa
ua nominatū est regnū
celorū: beati pauperes
spiritu qm ipor ē regnū
celorum: et beati qui per
secutionem patiuntur
propter iustitiam: qm
ipsorū est regnū celorū:
cum iam dicatur. Quis
nos separabit a charitate
dei: Tribulatio. an āgu
stia. an persecutio. an fa
mes. an nuditas. an peri
culum. an gladius? Sep
tem sunt que perficiunt:
nam octaua clarificat et
quod perfectū est demon
strat: vt per hos gradus
perficiantur et ceteri tan
q; a capite rursus exordi
ens. Jtē eiusdē omelie be
ati augustini episcopi:

Dicetur Lectio vij.

Jm ch septiformis
operatio spiritussancti:
de quo ysaias loquitur:
hijs gradibus sententijs
q; congruere: sed inter
est ordims. Mā ibi enu
meratio ab excellentio
bus cepit: hic vero ab i
ferioribus. Jbi nā q; in
cipit a sapientia et desi
nit ad timorē dei. Sed
multū sapientie timor
dñi est. Qua propter si
gradatim tanq; ascendē
tes numeremus primo
ibi est timor dei. secūda
pietas. tercia scientia. q̄r
ta fortitudo. quintū con
silium. sextus intellectus.
septima sapientia. Lior
dei congruit humilibus:
de quibus hic dicatur;
beati pauperes spiritu:
id est non inflati nō su
perbi. de quibus apostol9
dicat. Noli altū sapere sz
time: id est noli extolli.

Lectio: vnj:

Jetas congruit mitib;.
Qui enim pie querit. ho
norat sanctam scripturā
et non reprehendit quod
nondum intelligit: qđ
est mitem esse: vnde hic
dicatur beati mites: qm
ipi hereditate possidebt
terram. Scientia cōgruit
lugentibus qui iam cog
nouerunt in scripturis
sanctis quibus malis
vincti teneantur: que
tanq; bona et vtilia igno
rantes appetuerunt. de
quibus hic dicatur. bea
ti qui lugent. Fortitudo
congruit esurientibus z
sitientibus. Laborant
enim desiderātes gaudiū
de veris bonis. et āmorē
a terrenis et corporalib9
bonis auertere cupientes:
de quibus hic dicatur: be
ati qui esuriunt et sitūt
iustitiam: qm ipsi satu
rabuntur. Lectio nona:

Consiliū cōgruit
misericordibus.
Hoc enim vnū remediū
est de tantis malis eua
dendi: vt dimittamus
sicut nobis dimitti vo
lumus. et adiuuemus
in quo possumus alios
sicut et nos in quo non
possumus cupimus ad
iuuari. de quibus hic di
catur beati misericordes.
Jntellectus cōgruit mū
dis corde: tanq; purga
to oculo quo cernu possit
quod corporeus oculus
non vidit nec auris au
diuit nec in cor hominis
ascendit. de quibus hic
dicatur: beati mūdo cor
de. Sapientia congruit
pacificis: in quibus iam
ordinata sunt omnia:
nullusq; motus a diuisus
rationem rebellis est: sed
cuncta obtemperant spi
ritui hominis. qui et ipse
obtemperet deo. de quib9
hic dicatur: beati pacifici:
quoniam filij dei vocabū
tur. Qnū autem premiū
quod est regnum celorū:
pro ipis gradibus varie
nominatum est. Jn pri
mo sicut oportebat posi
tum est regnū celorum:
quod est perfecte summe
q; sapientie anime ratio
nalis. Sic itaq; dictum
est: beati pauperes spiri
tu: qm ipsorū est regnū
celorum. Jtem de eadem
omelia beati augustini
episcopi. Lectio septima.

In primo gradu si
cut oportebat posi
tum est regnū celorum:
quod est perfecte summeq;
sapientie anime rationa
lis. Sic namq; dictum
est: beati pauperes spū:
tanq; diceretur in tuum
sapientie timor domini.
Quibus hereditas tāq;
testamentum patris cum
pietate querentibus: bti
mites qm ipi hereditate

possidebunt terram. Lu
gentibus consolatio:
tanq̃ scientibus quid
amiserint et quib⁹ ma
lis mersi sint: beati qui
lugent quiñ ipi consola
buñtur. Esurientibus q̃
sitientibus saturitas tãq̃
refectio laborantibus for
titerq; certantibus ad sa
lutem: beati qui esuriũt
et sitiunt iustitiam: quiñ
ipi saturabuntur. Mise
ricordibus misericordia
tanq̃ vero et optimo cõ
silio vtentibus: vt hoc e
is exhibeatur a potentio
re: quod inualidioribo
exhibent: beati misericor
des: quiñ ipi misericordiã
consequentur. Lcõ: vij.

Mundis corde videbi
di dei facultas ti
q̃ purum oculum ad in
telligenda eterna gerẽ
tibus beati mũdo corde:
quiñ ipi deum videbunt.
Pacificas dei similitudo
promittitur: tanq̃ pfec
te sapientibus formatiq;
ad ymaginem dei per
regenerationem renouã
ti hominis: beati pacifi
ci: quiñ filij dei vocabun
tur. Et iusta quidem in
hac vita compleri possũt.
sicut in apostolis esse cõ
pleta credimus. Nã illa
omnimoda et in angeli
cam formam inmutatio:
que post hanc vitã pro
mittitur nullis verbis ex
pmi potest. Beati qui
persecutionẽ patiuntur
propter iusticiam: quiñ
ipsorum est regnũ celor.
Hec octaua sententia: q̃
ad caput redit: perfectũ
q; hominem declarat: si
gnificatur et circũcisio
octauo die in veteri testa
mento et dñi resurrectio
ne post sabbatum: qui ẽ
vtiq; octauus idẽq; pri
mus dies. Lectio nona:

Beati estis cũ vo
bis maledicent et
vos persequentur. Adũ
tat quisquis diuitias hu
ius seculi et rerũ facultã
tes temporalium querit i
nomine xpiano: beatitu
dinem nostram in trinse
cus esse: sicut de amma
ecclesiastico orie propie
tico dicitur. Omnis pul
chritudo filie regis intri
seeus. Nam extrinseeus

maledicta et persecutio
nes et detractiones pro
mittuntur: de quib⁹ tñ
magna merces i celis est:
que sentitur in corde pa
tientium: eorũ qui tam
possunt dicere: gloriam
in tribulationibus: scie
tes quiñ tribulatio patiẽ
tiam operatur. patiẽcia
autem probationẽ: pro
batio vero spem: spes au
tem non confundit q⁹
charitas dei diffusa est i
cordibus nostris per spi
ritum sanctum q̃ datus
est nobis: quo in regno
celorum ducamur et he
reditatem accipimus:
et consolamur et pasca
et misericordiam conse
quimur: et mundamur:
ac pacificamur. atq; ita
persecutiones extrinseeus
illatas inimicas molesti
asq; pro veritate et iusti
cia sustinemus. In nata
li vnius confessoris põ
tificis. Ad matutinas.
Inuitatorium:

Regem confes
sorũ dominũ:
Venite adore
mus. ℣. Venite.

Iste cõfessor ꝑmq̃.
dñi sacratus: festa
plebs cuius celebrat per
orbem: hodie letus mem
it secreta scandẽ celi qui
pius prudens humilis
pudicus: sobrius castus
fiut et quietus: vita dũ
presens vegetant cuius
corporis artus. Hoc sa
crum cuius tumulũ fre
quenter: membra lãguẽ
tium modo sanitati: quo
libet morbo fugiũt grauia
restituũtur. Inde
nunc noster chorus i ho
norẽ ipius hymnũ canit
hunc libenter: vt pijs ei
meritis iuuemur: omne
per cuiũ. Sit salus illi
deus atq; virtus qui su
pra celi residens ea quẽ:
tocius mundi machinã
gubernat trinus ℞ vnus.
Amen. In primo nocturn
añ: Beatus vir qui in lege
dñi meditatur. voluntas ei⁹
permanet die ac nocte ℞ ota
que cũq; faciet semp prospe
rabuntur. ℣. Beatus vir.
añ: Beatus iste sanctus q̃
confisus est in dño predica
uit preceptum dñi cõstitu
tus est in monte sãcto eius.

ps̄: Quare fremuerunt.
añ. Tu es gloria mea tu es
susceptor meus dñe tu exal
tans caput meum et exau
disti me de monte sc̄o tuo.
ps̄: Dñe quid multipli.
℣: Amauit eum dñs et or
nauit eum. ℟. Stolā glo
rie induit eum. Sermo sc̄i
ambrosij epi. Lc̄o prima.

OMnes sancti ac beatis
simi patris nostri
N. annus hodie festa cele
bramus laudes addidisse:
aliquid decerpsisse c̄. Cū
siquidem virtutum eius
gratia non sermonibus
exponenda sit: sed operi
bus comprobanda. Cū
enim dicat scriptura diui
na: gloria patris est filius
sapiens: quante huius
sunt glorie qui tantorū
filiorum sapientia et de
notione letatur. In xp̄o
enim ihū: per quē angelū
ip̄e nos genuit. Quotid
ergo in hac sancta plebe
potest esse virtutis ⁊ gra
tie: de hoc quasi de quodā
lucidissimo fonte oīm in
nocentium luce primitas e-
manauit. ℟. Euge serue
bone et fidelis: quia pauca
fuisti fidelis: supra multa
te constituam. Intra i gau
dium dñi tui. ℣. Dñe quīq;
talenta tradidisti michi ec
ce alia quinq; superlucrat⁹
sum. Intra. Lectio sc̄a:

TEmpus quo castitatis pollebat vi
gore: quia abstinētie glo
riabatur angustijs: quia
blandimentis erat predi
tus lenitatis: omnium
animū in deū prouocauit
affectum. Quia pontifi
cis administratione ful
gebat: plures e discipulis
reliquit sui sacerdotij suc
cessores. Bñ aūt ⁊ cōgrue
in hac die quam nobis
beati patris nostri N. hu
ius ad paradisū trāsitus
exultabilem reddit: prese
tis psalmi versiculum de
cantauimus. In memo
ria eterna erit iustus. di
gne in memoriam verti
tur hominū: qui ad gau
dium transit angelorū:
qui iam gratiam xp̄i cla
rificatus inuenit: quia
mundi gloriam nō que
siuit: cauēs illud quod
dicat sermo diuinus. Me
laudauens hominem in
vita sua. Tanq̄ si dicēt.
Laudat post vitā magni
fica post consūmationē.
℟: Ecce sacerdos magnus
qui in diebus suis placuit
deo. Ideo iureiurando fecit
illum dñs crescere in plebē
suam. ℣. Benedictionem
omnium gentium dedit illi et
testamentum suum cōfirma
uit supra caput eius. Ideo.

Duplex. Lectio. in.

CEnsum ex causa vti
lius est: hominū magis
memorie laudem dare q̄
vite: vt illo potissimum
tempore merita sanctita
tis extollas: quādo nec
laudantem adulatio no
cet: nec laudatū tēptet
elatio. Lauda ergo post
periculū: predica securū.
Lauda naufragantis feli
citatem: sed cum perue
nerit ad portū. Lauda
ducis virtutem: sed cum
perductus est ad triūphū.
Quis autem viuens tu
te possit ac sine trepidati
one laudari: qui ⁊ de pre
terito meminit se habere
quod doleat: et de futuro
videt sibi superesse quod
timeat. Quis vero i hoc
corpusculo positus: debe
at sibi quicq̄ vendicare
de meritis: quorum iter
vite occulta demonū in
festatio: velut latronum
obsidet multitudo? Quib;
per omnes vias supplan
tatores muscī: animarū
laqueos tendunt: innu
merabiliū mortibus ex
pauescendos. ℟. Juraut
dñs et non penitebit eum.
tu es sacerdos in eternū se
cundū ordinē melchisedech.
℣: Dixit dñs domino meo
sede a dextris meis. Tu es.
In secundo nocturno. añt.
Inuocantem exaudiuit do
minus sanctum suū dñs
exaudiuit eum et cōstituit
eum in pace. ps̄: Cū inuo
carem. añ: Letentur oēs
dñe.
qui sperant in te quoniam
tu benedixisti iusto. sicuto
bone voluntatis tue coro
nasti eum. ps̄: Verba mea.
añ: Domine dñs noster q̄
admirabile est nomen tuū
in vniūsa tra. q; gl̄ia ⁊ honore
coronasti sanctū tuū et cō
stituisti eum super opa ma
nuū tuarū. ps̄: Dñe dñs
nr̄. ℟: Elegit eū dominus
sacerdotem sibi. ℟. Ad sacri

ficandum ei hostiã laudis.

Augãtib: Lc. m: Cemm nobis plxe mare magnũ ⁊ spacioſũ: in quo reptilia quorum non eſt numerus: aialia puſilla et magna: id eſt diuerſa inimicorũ genera: que ſecundũ noſtraz virtũ quantitatem compenſato nobiſcũ agone luctantur. In huius itaqz mundi pelago volutãtibus nobis: valde ptimeſcendum eſt: ne nauẽ noſtram aut procella tempeſtatis abripiat: aut fluctus abſorbeat: aut i eternam predam pꝛrata crudelis abducat. Aduerſus ergo ixe multiformia ſeculi mala: caſtigatis et caſtis actibus reſiſtamus. ℟ Inuen dauid ſeruũ meum oleo ſancto meo vnxi eum. Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Nichil proficiet inimicus in eo et filius iniquitatis non nocebit ei. Manus. Lcto. v.

Beati autẽ patris. M. mentaiam i tuto poſita ſecuri magnificemus: qui gubernacu lum fidei viriliter tenẽs: anchoram ſpei tranquilla iam in ſtatione cõpoſuit: et bene celeſtibꝰ diuinis et eternis merab: onuſtã nauem: optato in litoꝛe collocauit. Qui contra omnes aduerſarios ſcutum timoꝛis dei tã diu infatigabiliter tenuit donec ad victoꝛiam peruenꝛet. Quid enim fuit tocius vite illius decurſus: niſi vnus cũ vigilib hoſte conflictus? Habuiſtis in eo medicũ qui e celo lapſus eſt: cum quo ſanitas fines veſtros: immo ipſe ſanitatum auctoꝛ intrauit. ℟ Poſui adiutoꝛũ ſuper potentem et exaltaui electum de plebe mea. Manus enim mea auxiliabitur ei. ℣. Inuen dauid ſeruũ meum oleo ſcto meo vnxi eum. Manus ei.

Mantis Lcõ: vj. Hic ceas a via veritatis erantibus: et de ſima iam in profundum rupe pendentibus: amiſſum reddidit viſum: et illum quo xpũs videtur reparauit intuitũ. Quã

toꝛum auribus ſurdis et infidelitatis obturatione dampnatis: ad percipiendam vocem celeſtiũ mandatoꝛũ preciſum infudit auditum: vt vocanti deo ad miſeꝛicoꝛdiam reſponderent per obedientiam. Quantos intrinſecus vulneratos: angelica oꝛis arte: ⁊ oꝛationũ firmitate curauit? Quantos per longam in curiam peccati labe ſolutos: et quadam lepꝛe cõtagione perfuſos caſtigationibus et exhoꝛtationibus expiando dei in ſe opꝛante virtute mũdauit. ℟. Iſte eſt qui ante deum magnas virtutes operatus eſt et omnis terra doctrina eius repleta eſt. Ipe interꝛedat pꝛo peccatis omnium populoꝛum. ℣. Iſte eſt qui contempſit vitam mundi et peruenit ad celeſtia regna: Ipe. Gloꝛia pri. Ipe. In tercio nocturno: añ: Domine iſte ſanctus habitabit in tabernaculo tuo operatus eſt iuſtitiam requieſcet in monte ſancto tuo. ps: Dñe quis habitab.

añ: Ditauit patre tribuiſti ei dñe gloꝛiã et magnã decoꝛem impoſuiſti ſuper eum poſuiſti in capite eꝰ coꝛonam de lapide pꝛecioſo. ps: Dñe in virtute. añ. Hic accipiet benedictionẽ a domino et miam a deo ſalutari ſuo. quia hec ẽ generatio querentiũ dñm. ps: Dñs eſt tenꝛ. ℣. Tu es ſacerdos in eternũ. ℟ Secundum ordinem melchiſedech

Lectio ſci euangelij ſcdm matheũ. xxv: Lectio: vij:

In illo tpe: Dixit ihesus diſcipulis ſuis parabolam hãc. Homo quidam peregre pꝛoficiſcens vocauit ſeruos ſuos: et tradidit illis bona ſua. Et reliqua. Omelia ſancti gregoꝛij pape:

Lectio ſancti euangelij fratres dilectiſſimi ſollicite nos conſiderare ãmonet: ne nos quia plus ceteris in hoc mũdo accepiſſe aliquid cernimus: ab auctoꝛe mundi grauius de iudicemur. Cum enim augentur dona: rationes etiam excꝛeſcunt donoꝛum. Tanto ergo in

mlioꝛ atq; ad ſeruiẽdũ deo promptioꝛ quiſq; debet eſſe ex munere: quanto ſe obligatioꝛem eſſe cõſpiciat in reddenda ratione. Ecce homo qui peregre proficiſcens ſeruos vocat: eiſq; ad negociũ talenta partitur. Poſt multum vero temporis poſiturus cum eis rationem reuertitur: bñ aũt operantes pro apꝛortato lucro remunerat: ſeruũ vero a bono opere toꝛpentem dampnat. Re. Amant eũ dñs et ornant eum ſtolam glorie induit eum. Et ad portas paradiſi coꝛonant eum. V. Induit eũ dñs loricam fidei coꝛonant eum. Et ad portas. Te. vuj.

Dis itaq; homo iſte eſt qui peregre proficiſcatur niſi redemptoꝛ noſter: qui in ea carne quam aſſumpſerat abiit in celum. Carnis enĩ locus propꝛie terra eſt: que quaſi ad pegrina duatur: dum per redemptorem noſtrum in celo collocatur. Sed homo iſte peregre proficiſcens ſeruos ſuos bona ſua tradidit: quia fidelibꝫ ſuis ſpiritualia dona cõceſſit. Et vni quidem dedit quinq; talenta: alij autem duo: alij vo vnũ. Quinq; etenim ſũt corporis ſenſus: videlicet viſus. auditus. guſtus. odoꝛatus et tactus. Quib q; igitur talentis donũ quinq; ſenſuũ: id eſt exteꝛioꝛũ ſcientia exprimitur. Duobus vero intellectus et operatio deſignantur. Unus autem talenti nomine itellectꝰ tantũmodo deſignatur. Re. Sint lumbi veſtri precincti et lucerne ardentes in manibus veſtris. Et vos ſimiles hominibus expectantibus dñm ſuũ. Quãdo reuertatur a nuptijs. V. Vigilate ergo quia neſcitis qua hoꝛa dñs veſter venturus ſit. Et vos. Hoꝛa. Quando. Lectio. ix.

Sed is qui quĩq; talenta acceperat: alia quinq; lucratus eſt: quia ſunt nõnulli: qui etſi interna ac myſtica penetrare neſciunt: pꝛo intentione tamen ſuperne patrie docent recta qs poſſunt de ipſis exteꝛioꝛibus que acceperũt. Dũ q; ſe a carnis petulantia. a terrenarum rerũ ambitu: atq; a viſibiliũ voluptate cuſtodiunt: ab his etiam alios ammonẽdo compeſcunt. Et ſunt nõnulli: qui quaſi duobus talentis ditati: intellectum atq; operationem peꝛapiunt: ſubtilia de iſtis intelligunt: mira in exteꝛioꝛibus operãtur. Cumq; intelligendo et operando alijs pꝛedicant: quaſi duplicatũ de negotio lucrũ reꝛportant. Bene autem alia quinq: vel alia duo talenta lucrum venſſe referuntur: quia dum vtriq; ſexui pꝛedicatio impenditur: quaſi accepta talẽta geminantur. De ſermone ſancti ambꝛoſij epiſcopi: Lectio prima: ſecunda. vel quarta:

Abnuſhs in hoc ſancto. M. mediam qui ecclo lapſus eſt cum quo fines noſtros ſanctas ĩmo ipſe ſanctatũ auctoꝛ intrauit. Quanto ꝛ animas viuentes in coꝛpoꝛe iam defunctas: et delictoꝛum mole obrutas ac ſepultas ad emendationem tanq; ad lucem vocando: deo reſuſcitauit. et dñi ſui ãmirãdus imitatoꝛ iam moꝛtuas deo: econtrario moꝛtificans vitali moꝛte peccato: nichil omnino alioꝛũ blãdimentis dampnatione mentis cõſẽtiebat. Tunc in alia parte ea que apparuerant ſalubꝛitate claudebat. Quo oꝛdine hoc faciebat? Claudebat vtiq; eos docendo: ne alienũ malũ videret: ne eis res aliene concupiſcibiles apparerent: ne eis cõũr extranea pulchra eſſet in peccati venenũ: et per aſpectum animam penetraret: ne interioꝛem hominem maculam exteꝛioꝛis hominis culpa tranſmutteret: ne ad coꝛ tenebꝛe pviam lucis intrarent: ne in vno quoq; pꝛophetica illa interminatio cõpleretur. Moꝛs in quit intra

per fenestras nras: Lō: Misteria eni aurū et oculoz fenestre esse probantur ammarū. Quando aperimus auditum: mala et umqua loquentibus ac dānabiliter obtrectantibus: ⁊ q̄ deo sunt contraria suadentibus: moz intrat p fenestras nostras: homoz q; moztifere noctis irrūpit. per quas sol iustitie intrare debuerat. Quando iste peccati fenestre apte sunt. tanuc salutis et vite: ac porte paradisi clause sunt. Has iste vir beatus fenestras: mētis seris duum timoris obstruxit. Lectio: Et quātoz um iste coz dibus: que m honesta inquitas et impietas possidebat: fugauit luxuriam: dilecat mā: et extinxit immundiam: et velut de antiqua domo barbaris perturbatis hostibus: reuocando illuc fidem: castitatem: misericordiam. habitatoz es pacificos intromisit: per quos in domi

cium mentis caput oium bonoz um dns̄ius introiret: et appositis medicamentis penitentie quatriduanū velut fetentem: increpationū fremitu suscitauit et emendatione suscepta de medijs mortis faucibus erutos temporatua resurrectione vite restituebat. Lectio. Hec itaq; atq; huiusmodi plurima gerens: que etiam ipsi plenius memoriis: q̄ qua proferre per nos atq; expedire: vt dignum est non potest sermo pauperculus: melius ea vob. velter dicet affectus. Sume quippe alacritatis instantia: fiut cultoz ⁊ custos ammarū: cupiditates resecans: mas cōprimens malitias exturpās. Hys magis vir iste temporibus necessarijs fiut: quibus tanta inq̄tas quotidie sumptis deficiente misticaa vinbus connalescat. Et quidem in hac peregrinatione solo coz pore constitutus cogitatione et auditate

cum apostolo dicēte nra conuersatio in celis est apostolicus ipse in illa ce lesti patria conuersat est. Ide namq; Lectio: vt diximus corpore solo detentus quasi lo mus reuocato: velut ad centuplum manum porrigens: semper de sinistra transiuit ad dexteram: et in celo reposuit sudoz es suos. Nam et si hic opera eius videtur: illuc tamē operū eius merita transierunt. Illi itaq; exemplo virtutibo inquātum possumus insistentes: in operibus boms nemo sit segms. nemo sit sterilis. Nemo p̄sentiū amoze futura contempnat: nemo temporalia sola eterna despiciēs peruersus aspiciat. Lō: Diuersus carnales concupiscentias que importune se igerūt nemo dormitet: ne moz vt supra diximus ad animas torpentiū ptingat. Nemo spiritualibus corporalia: nemo terrena celestibus ante ponat. Thesaurū nostrum exemplo illius in celo collocemus: vt etiam coz in celis habere possimus. Necesse ē eni vt quo preceserit dilectionis tuus thesaurus: illuc q̄q; sequatur cordis affectus. Istius ergo inquātum possumus vestigijs insistamus quibus per illā artam nimis viam ad celi ampla festinās: quacum sequeremur ostēdit. Ideo enim illum huic terre nostre prepositi de us: vt ad actuum eius informaremur exēplū: et animarum nostraruū facies ad eum respitientes: tanq̄ ad speculum componamus: ⁊ quasi bom filij similitudinem patris in nobis excolam. Capiat sibi Lectio: de eo alter gratiaz et spectem compunctionis. alter pigmentum candidissimū inde castitatis pallorē ille abstinentie: rubozē ille verecūdie. Ille ardentem in dei rebus fidē velut aereum splendoz em radiantem atq; hoc modo spiritalia interioris

homims membra compo
nens in corpus plebis
sue transeat ad celũ. Et
ad vnam illius fidẽ om
nem erudiamus domũ:
id est vniuersam pmga
nus ecclesiam dei. Et vi
dens nos vel de eterna
beatitudine cogitantes:
illa euangelica dicere vo
nos possit assumere. Pa
ter rogo vt vbi ego sum
li sint mecum. Et nos qñ
q; ex hoc migraturos scia
lo patronus noster. M. ĩ
sedem suam et sinũ suũ
velut abrahã peculiares
accipiat: et in illa die in
columes omes suas lętus
pastor agnoscat: ipso ad
iuuante qui vuit et re
gnat in scula seculorũ.
Amen. Lectio sancti euã
gelij: secundum mathæũ.
xxv: Lectio septima:

In illo tpe: Dixit
ihũs discipulis
suis. Homo quidã pere
gre proficiscẽs vocauit
seruos suos: et tradidit
illis bona sua. Et reliq.
Ex omelia sancti grego
rij pape. Lectio. vij.

Hec autem alia
quinq; vel alia
duo in lucrum venisse re
feruntur. quia dũ vtriq;
seruo predicatio ĩpẽditur
quasi accepta talenta ge
minantur. Sedis q̃ vnũ
talentum acceperat abiẽs
fodit in terram: et absco
dit pecuniam dñi sui. Ta
lentum in terra absconde
re est acceptum ĩgenuũ
in terrenis actibus ĩpli
care: lucrum spirituale
non querere: cor a terre
nis cupiditatib; nũq; le
uare. Sunt namq; non
nulli qui donũ intelligẽ
tie perceperunt sed tamẽ
sola que carnis sunt sa
piunt. De quib; per pro
phetam dicitur. Sapiẽ
tes sunt vt faciant mala:
bene autẽ facere nescierũt.
Sed Lectio: viij.
dñs qui talenta cõ
tulit rationem posituꝰ
redit: qua is qui nunc
pie spiritualia dona tri
buit: districte iudicio
exquiret merita: quod
quisq; accepit cõsiderat:
et quod lucrum de accep
tis reportat pẽsat. Ser

uus qui gemmata talen
ta retulit a dño laudatur:
atq; ad eternam remune
rationem perducatur: cũ
ea voce dominica dicatur.
Euge serue bone et fi de
lis: quia super pauca fui
sti fidelis: supra multa te
constituã: intra in gau
dium dñi tui. Pauca quip
pe sunt omnia bona pre
sentis vite q̃ius multa
esse videantur comparа
tione retributionis eter
ne. Lectio nona:

Sed tunc fidelis ser
uus supra multa
constituitur. quando de
ducta omnis corruptionis
molestia: de eternis gau
dijs in illa celesti sede glo
riatur. Tunc ad dñm suu
gaudiũ perfecte ĩtromit
tatur. quando in eterna il
la patria assumptus: at
q; angelorum cetibus
admixtus sic interi gau
det de muniere: vt nõsit
iam quod ceteruus dole
at de corruptione. Ser
uus autem qui operari
de talento noluit: ad do
minũ cum verbis excusa
tionis redit dicens. Do

mine sco quia hõ durus
es: metis vbi nõ semina
sti et congregas vbi non
sparsisti: et timens abi
et abscondi talentũ tuũ.
Ecce habes quod tuũ ẽ.
De eadem beati gregorij
papę. Omelia. Lectio. vij.

Domine sco qua
homo durus es:
metis vbi non seminasti:
et congregas vbi nõ spar
sisti: et timens abij: et abs
condi talentum tuum in
terra. Ecce habes quod
tuum est. Notandũ q̃ ĩ
vtilis seruus durũ dñm
vocat: cui tamen deseru
re ad lucrum dissimulat:
et timuisse se dicit in lu
crum talentum expẽdere:
qui hoc solum timere de
buerat. ne hoc ad dñm
sine lucro reportaret. Sũt
enim plerique intra sanctã
ecclesiam quorũ iste ser
uus ymaginem tenet:
qui melioris vite vias
aggredi metuunt: et ta
men iacere in suu torpore
ignauia non formidant.
Cũq; se peccatores consi
derant sanctitatis vias ar
ripere trepidant et remanẽ

m suis nunquitatib⁹ non
pertimescunt. Quoꝝ ne
ne petrus adhuc in infir
mitate positus speciem te
net: cum viso miraculo pi
scaꝝ dixit. Exi a me dñe:
quia homo peccator sum.
Immo si te peccatorē con
sideras oportet vt a te dñm
non repellas. Lectō: vm:

Sed qui idarco me
lioris habitus vias
et rectioris vite appetēdere arcem nolunt quia i
firmos se esse conspiciunt:
quasi et peccatores se fatē
tur et dominū refugiunt:
eumq; in quo sanctificari
debuerant repellunt: et ve
lut in perturbatione con
silium non habeāt: dum
moriuntur et vitā timēt.
Unde et huic seruo protinus respondetur. Serue
male et piger: sciebas q;
meto vbi non seminō et cō
grego vbi non spargo.
Oportuit ergo te dare pecuniam meam nūmula
riis: et ego veniens rece
pissem quod meum est
cum vsuris. Ex verbis e
nim suis seruus constrī
gitur: cum dominꝰ dicat.
Recto vbi non semino:
et congrego vbi nō spar
si. Ac si apte dicat. Si
iurta tuam sententiam.
et illud exquiro qđ non
dedi: quanto magis a te
exquiro quod ad erogā
dum dedi. Lectio nona.

Decuniam nūmu
lariis dare est: eis
scientiam predicationis
impendere qui hanc va
leant et bonis operibus
exercere. Sed sicut nūm
periculum aspicatis: si
dominicam pecuniam
tenemus: ita vestrum
fratres knīm sollicite pē
sate: quia cum vsuris a
vobis exigetur. quod au
dictis. In vsura quippe:
pecunia etiā non data re
capitur. Cum enī hoc
redditur quod acceptū
fuerat: etiam illud sup
impenditur quod accep
tum non est. Pensate er
go fratres dilectissimi qr
de accepta hac verbi pe
cunia vsuram solucris.
et curate vt ex eo quod
audistis etiam intelligē
re studeatis que non au
distis: quatenus alia
ex alijs colligentes: etiā
illa discatis ex vobismet
ipsis agere: que necdum
ex predicatoris ore didi
cistis. Jtē de eadē bti gre
gorij: Omel. Lectio vij.

Portuerat ergo te
dare pecuniā meā
nūmularijs: et ego ve
niens recepissem vtiq; cū
vsuris quod meum est.
Pigrum seruū qualiter
ex verbis suis cōstringerent
audiuimus: qua nunc
cum sententia feriat au
diamus. Tollite ab eo
talentum: et date ei qui
habet decem talēta. Opo:
tuitū valde videbatur vt
cui a malo seruo vnum
talentum tollitur ei potī
qui duo: qī qui quinq;
talenta acceperat dabitur
Illi enim potius dari de
buit qui minus: qī qui
plus habuit. Sed quia
sicut superius diximus
per quinq; talenta: quī
q; videlicet sensuū: id est
exteriorū scientia desig
natur: per duo autem in
tellectus et operatio expri
mitur. Idarco minus ha
benti datū est talētum.
Illus cui Lectio vij:
habuit qui duo qī
qui quinq; talenta perce
perat: quia qui per quiq;
talenta exteriorum amini
strationem meruit: ab in
tellectu interior adhuc
vacuus fuit. Omī ergo
talentum quo intellectū
significari diximus illi
dari debuit: qui bene exte
riora que acceperat mini
strauit. Quot quotidie i
sancta ecclesia cernimus.
quia plerīq; dū bene mi
nistrant exteriora que ac
cipiunt: per adiunctam
gratiam: ad intellectum
quoq; misticum perducā
tur: vt etiam de intelligē
tia polleant: qui exteriora
fideliter amministrāt. Ge
neralis etiam mor sentē
tia profertur: qua dicit.
Omni enim habenti da
bitur et habundabit: ei
autem qui non habet: et
quod videtur habere au
feretur ab eo. Lectio ix.

Habenti namq; da
bitur et habundā
bit: quia quisquis charī
tatem habet: etiam dona
alia percipiet. Quisquis

autem charitatem nō habet: etiam dona alia que videbatur percepisse amittit. Unde necesse est frēs mei: vt per omne quod agitis erga charitatis custodiam vigiletis. Charitas autem vera ē et amicum diligere in deo q̄ inimicum diligere propter deum. Quam quisquis non habet: omne bonū amittit quod habet. Talento quippe quod acceperat malus seruus punitur: et iuxta dominicam sententiam in tenebras exteriores mittitur. Per penam ergo in iteriores tenebras cadet qui p̄ cupidam suam sponte i exteriores tenebras ceciderit. Illic coactus patitur tenebras vltiones: qui hic libenter sustinuit tenebras voluptatis. Idem de eadē sancti gregorij papē omelia. Lectio: vij.

Onne fratres charissimi quod quisq; accepit: talenti nomine designatur. Sciendū vero est: q̄ nullus piger ab hac talenti acceptione securus est. Nullus namq; est: qui veraciter dicat. Talentum minime accepi: non est vnde rationem ponere compellar. Talēto enim nomine: cuilibet pauperi etiam hoc ipsum reputabitur: quod vel minimū accepit. Alius namq; accepit indulgētiam predicationis: ministerii debet ex talento. Alius terrenam substantiam accepit: erogationē talenti debet ex rebus. Alius nec interiorum intelligentiam nec affluentiā accepit: sed tamen didicit artem qua pascitur. Ipsa ars ei in talenti acceptione reputabitur. Alius nichil horum assecutus est: sed tamē foris tantis familiaritatis locū apud dominum meruit: talentum profecto familiaritatis accepit. Si ergo nichil ei pro indigentibus loquitur: pro talēti receptione dāpnatur. Habens Lcō: vij: cogitur intellectum: curet omnino ne taceat. Habens rerum affluentiam: vigilet ne a miseri cordie largitate torpescat. Habens artem aliquam qua regitur magnopere studeat: vt vsum atq; vtilitatem eius cū proximo practicet. Habens loquendi locum apud dominum dampnationem pro retē to talento timeat. si cum valeat apud eum p̄ pauperibus non intercedat. Tantū quippe ab vnoquoq; nostrū venturus iudex exiget: quantū debuit. Ut ergo de talenti sui rationibus reddende deo quisquis securus sit cum timore pensat quotidie quod acceperit. Ecce namq; iam iuxta est: vt ille qui peregre profectus est redeat. Quasi pegre quippe abijt: q̄ scilicet de hac terra in qua natus ē longe discessit. Sed pro fecto reuertitur vt de talentis rationes ponat: qua si a bona actione torpescamus: nos de ipsis donis que contulit districtus iudicat. Lcō. ix.

Onsideremus ergo que accepim̄: atq; in eorū erogatione vigilemus. Nulla nos a spiritali opere terrena cura impediat: ne si i terra talentum absconditur: talenti dñs ad iudiciū producatur. Piger etenim ille seruus cum iā iudex culpa crāmnat talentū de terra leuat: quia sunt pleriq; qui tunc se a terrenis desideriis vel operibus subtrahunt: quando iā per animaduersionem iudicis ad eternū supplicium trahuntur. Ante ergo de talenti nostri pōnēda ratione vigilemus: vt cum iam iudex ad ferendum immineat lucrum nos quod fecimus crucietur. Tanto enim quisq; ampliorem gloriam cū dño suo possidebit quāto largius talentum acceptū post eius amorē erogauerit. Quod ip̄e prestare dignetur: qui cū patre et spiritu sancto viuit et regnat in secula seculorū Amen. Cu autem dñe. In quatuor doctorum ecclesie: subscripti euāgelii cum homil. subscripta di-

atur. Lectio sancti euangelij secundū matheum.

In illo tpe: Dixit ihesus discipulis suis Vos estis sal terre: q̄ si sal euanuerit in quo saliet[ur]? Et reliqua. Homilia sci ihe[ro]nimi p[re]sbiti.

Sal ap[osto]li dicuntur apostoli et doct[or]es quia per illos vniuersum eruditū est genus humanū. Quod si sal euanuerit in quo salietur: si doctor exanuerit: quo alio doctore emendabitur? Ad nichilū valet vltra: nisi vt mittat[ur] foras: et conculcetur ab hominibus. Exemplum de agricultura sumptū est. Sal enim aborum condimentū et ad siccandas carnes necessarium est: ita vt aliū vsum non habeat. Certe legimus in scripturas: vrbes quasdam victorum sale seminatas vt nullum in p̄is semen oriretur. Caueant ergo doct[or]es: et episcopi: et videant potentes: potenter sustinere tormenta. nichilq; esse remedij: si sermalorum ruinis sinant ad tartarum duci. Lectio. vij.

Vos estis lux mundi. Non potest ciuitas abscondi supra montem posita neq; accendūt lucernam: et ponunt eam sub modio: sed super candelabrum: vt luceat omnibus qui in domo sunt. Docet fiducialem predicandi. ne apostoli abscondantur ob metū: et similes sint lucernis sub modio: sed tota libertate sc̄pdāt: vt quod audierunt in auriculis: predicent in tectis. Nolite putare quoniam venim soluere legem aut prophetas: nō venio soluere legem sed adimplere. Siue q̄ de se per alios prophetarum cōpleuerit: siue q̄ ea que ante ppter infirmitatem audientiū: rudia et imperfecta fuerant: sua predicatione compleuerit. et ea tollens ac vicissim omnia excludens occulta in mente concupiscentia dānat. Lectio nona.

Donec transeat celum et terra. Iota vnum aut vnus apex non p[re]tenbit a lege donec omnia fiant: et figura littere ostenditur: quod etiam q̄ minima putantur in lege: sacris plena sunt et omnia recapitulantur in euāgelio. Cuius ergo eruditionis est: cuius doctrina etiā diuersa sacrificia et que superstitiosa videtur: in nullius quotidie demō strantur compleri. Qui ergo soluerit vnū de mādatis istis minimis et docuerit sic homines: minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum. In natalicio vnius confessoris non pō tificis. Ad matut'. Inuitat'.

Regem confessorum dominū. Venite adoremus. ps: Venite. ymn'. Iste cōfessor. In. i. n. a'. Beatus vir qui in lege dñi

in et terra nouā. nec factus est dñs deus. Si ergo noua creanda sūt: cōsequenter sunt vetera trāsitura. Quod autē sequitur tota vnū: aut vnus apex non p[re]tenbit a lege donec omnia fiant: et figura littere ostenditur: quod etiam q̄ minima putantur in lege: sacris plena sunt et omnia recapitulantur in euāgelio. Cuius ergo eruditionis est: cuius doctrina etiā diuersa sacrificia et que superstitiosa videtur: in nullius quotidie demō strantur compleri. Qui ergo soluerit vnū de mādatis istis minimis et docuerit sic homines: minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum. In natalicio vnius confessoris non pō tificis. Ad matut'. Inuitat'.

Regem confessorum dominū. Venite adoremus. ps: Venite. ymn'. Iste cōfessor. In. i. n. a'. Beatus vir qui in lege dñi meditatur voluntas eius permanet die ac nocte et omnia quecunq; faciet semper p[ro]sperabuntur. ps: Beat' vir. aī: Beatus iste sanctus qui confisus est in dño predicauit preceptum dñi constitutus est in monte sancto eius. ps: Quare fremuerunt. aī: Tu es gloria mea tu es susceptor: meus dñe tu exaltans caput meū et exaudisti me de monte sancto tuo. ps. Dñe quid multiplicati. ℣: Amauit eum dñs et ornauit eum. ℟ Stolā glorie induit eum. Sermo sci augustini epi: Lc. pma:

Solet multos mouere fratres dilectissimi: quod dñs nr ihūs xpūs in sermone euāgelico cum prius dixisset: luceat lumen vestrū coram hominibus: vt videant opera vestra bona: et glorificent patrem vrm qui in celis est. postea dixit. Attendite ne iustitiā vestram faciatis coram hominibus vt videamini ab eis. Turbatur ei mens parum intelligentis: et p[re]cepto vtriq; obaudire

capientis: et per diuersa
et aduersa distenditur.
Tam nemo enim potest
q̄uis vni dño obtempe
rare repugnantia imben
ti: q̄ nemo potest etiam
duobus dominis seruire.
quod eodem sermone sal
uator ipe testatus est. ℟.
Euge serue bone et fidelis
quia in pauca fuisti fidelis
supra multa te constituā.
Intra in gaudiū diñi tui.
℣. Domine quinq; talen
ta tradidisti mihi ecce alia
quinq; superlucratus sum.
Intra in gau. Lectio sēda.

QUid ergo facet a
nimus nutans cū
se obtemperare nō posse
existimat: et non obtem
perare formidat? Si enī
bona opera sua in luce po
suerint hominibus mitiē
da vt faciat quod precep
tum est: sic luceat lumen
vestrum coram hominib̄:
vt videant bona opa via:
et glorificent patrem ve
strum qui in celis est. neq;
se teneri arbitrabitur: q̄
contra preceptū fecerit:
vbi dicitur. Attendite ne
iustitiam vestrā faciatis
coram hominibus: vt vi
deamini ab eis. Rursū
q; si hec timens et cauēs
ea que benefacit absconu
derit: non se putabit ser
uire imperanti et dicēti.
Luceat lumen vestrum
coram hominibus: vt vi
deant bona opera vestra.
℟. Justus germinabit sicut
lilium. Et florebit i eternū
ante dñm. ℣. Plantatus i
domo dñi in atriis domus
dei nostri. Et florebit. ℟c. ij.

QUi autem recte i
telligit vtrum q;
umplet: et seruet vnuer
sissimo dño: qui seruū
pigrum non dānaret si
ea que fieri nullo modo
poterant imperaret. Au
di enim paulum seruū
ihū xp̄i: vocatū apostō
lum: segregatum i euā
geliū dei: vtriq; et faci
entem et docentem. Vi
dete quemadmodum
luceat lumen eius coram
hominibus: vt videant
bona opera eius. Com
mendemus inquit nos
metipos ad omnem con
scientiam hominum in
conspectu dei. Et iterū.
Proximum suum bona. non
solum coram deo sz etiā
coronam omnib̄ hom
inibus. Et iterum. Place
te omnibus per omnia:
sicut et ego omnib̄ per
omnia placeo. ℟. Iste co
gnouit iustitiam et vidit
mirabilia magna. et coro
nauit altissimū. Et iuētus
est in numero sanctorū. ℣.
Iste est qui contemplit vi
tam mundi et peruenit ad
celestia regna. Et. Gloria.
Et. In secundo nocturn. añ.
Inuocantem exaudiuit dñs
sanctum suū dñs exaudiuit
eum et constituit eū i pace.
ps: Cum inuocarem. añ.
Letentur omnes qui spe
rant in te dñe quoniā tu
benedixisti iusto. scuto bone
voluntatis tue coronasti eū.
ps: Verba mea auribus
percipe do. añ. Domine do
minus noster q̄ admirabi
le est nomen tuum i vni
uersa terra. quia gloria et
honore coronasti sanctum
tuum et constituisti eū sup
opera manuū tuarum. ps.
Domine dñs noster. ℣.
Os iusti meditabitur sa
pientiam. ℟: Et lingua eī
loquetur iuditiū. Lēo: iij.

IDete rursus quem
admodum attēdat
ne faciat iustitiam suam
coram hominibus: vt vi
deatur ab eis. Opus au
tem suū probet iquit vn̄
quisq;: et tunc i semetipo
tāti habebit gloriam et
non in altero. Et iterū.
Nam gloria nostra hec ē:
testimoniū consciētie no
stre. Et illud quo melior
est manifestū. Si adhuc
inquit hominibus place
rem: christi seruus nō es
sem. Sed ne quisq; de pre
ceptis quasi repugnanti
bus ipius dñi moueatur:
multomagis apostolo ei
ingerat questionem et
dicat. Quomodo tu di
cis placete omnibus per
omnia: sicut et ego om
nibus per omnia placeo.
et tu idem dicis. si adhuc
hominibus placere xp̄i
seruus non esse. ℟. Iste ē
qui ante deum magn̄ vir
tutes operatus est et omis
terra doctrina eius repleta
est. Ipse intercedat pro pec
catis omniū populorum.
℣: Iste est qui contempsit

vitam mundi et perueni
ad celestia regna. Ipse in
tercedat. Lectio septima:

Sit ipe dñs qui
etiam in seruo suo
et apostolo loquebatur:
et aperiat nobis voluntа
tem suam: et tribuat ob
diendi facultatem. Ipsa
quippe verba euangelica:
secum portant exposito
nes suas: nec intercludit
ora clamentũ: quia pas
sunt corda pulsantium.
Intento quippe cordis
humam quo dirigatur:
et quid expectet intuẽdũ
est. Si enim qui vult vi
deri ab hominibus: glori
am et utilitatem suam po
nit ante homines: et hãc
in conspectu hominũ que
rit: nichil eorum que de
hac re dñs precepit imple
uit: quia et intendit facẽ
iustitiam suam corã ho
minibus vt videatur ab
eis: et non sic eluxit lu
men eius corã hominib:
vt ad hoc viderent bona o
pera eius: vt glorificarẽt
patrem qui in celis ẽ. Se
quippe glorificari voluit:
non deum: et suã q̃siuit
utilitatem: non dilexit
dñi voluntatem. De qui
bus dicat apostolus. Om
nes enim que sua sũt que
runt: non que ihũ xpi.
℟. Amauit eum dñs et or
nauit eum stolam glorie i
duit eum. Et ad portas pa
radisi coronauit eum. ℣.
Induit eum dñs lorica fi
dei et ornauit eũ. Et ad por.

Itaq; nõ Leõ: vij:
illic sententia ter
minata est vbi aut: fie
luceat lux vestra coram
hominibus: vt videant
bona opera vestra: sed
continuo subiũxit cur
faciendum sit: vt glori
ficent inquit patrem ve
strum qui in celis est: vt
homo cum benefaciens
videtur ab hominibus:
intentionem bom facti
habeat in conscientia sua:
intentionem vero mino
tescendi non habeat nisi
in laudibus dei: propter
eos quibus innotescat
utilitatem: quibus hoc
prodest vt deo placeãt
qui hoc prestitit hominũ:
atq; ita non desperent: e
tiam sibi si voluerint hoc
posse prestari. Itaq; alia
sententiam vbi aut. attẽ
dite ne iustitiam vestrã
faciatis coram hom
bus: non alibi termina
ut q̃ vbi dicat: vt videa
mur ab eis. ℟. Iste ho
mo perfecit omnia que lo
cutus est ei deus et dixit ad eũ
ingredere in requiẽ meam.
Quia te vidi iustũ coram
me et omnibus gentibus.
℣. Iste est qui contempsit
vitam mundi et peruenit
ad celestia regna. Quia te
vidi iustum. In tẽo noc
turno: añ: Dñe iste sanc
tus habitabit in tabernacu
lo tuo operatus ẽ iustitiam:
requiescet in monte sancto
tuo. ps: Dñe quis habi.
añ: Vitam petijt a te tribu
isti ei dñe glorią et magnũ
decorem imposuisti sup eũ
posuisti in capite eius coro
nam de lapide pretioso. ps:
Domine in virtute tua.
añ: Hic accipiet benedicti
onem a dño et misericor
diam a deo saluatore suo. qua
hec est generatio querentiũ
dñm. ps: Dñi est terra.
℣. Lex dei eius in corde ip
sius. ℟. Et non supplanta
buntur gressus eius. Secũ
dum lucã: vij: Lectio: vij.

In illo tẽpore. Dix
ibus discipulis sus.
Sint lumbi vestri precin
et luceme ardentes in ma
nibus vestris. Et reliqua.
Omel. sã gregorij pape:

Sancti euangelij fra
tres doctissim apte
nobis ẽ lectio recitata. Sed
ne aliquibus ipa eius pla
nities alta fortasse videa
tur: eam sub breuitate tũs
animus: quatenus eius
expositio ita nescientibus
fiat cognita: vt tamẽ sci
entibus non sit onerosa.
Quia vinis luxuria in lũ
bis sit: femmis in umbili
co: testatur dñs: qui de dy
abolo ad beatum iob loqt
dicens. Virtus eius in lũ
bis eius: et fortitudo illi
in umbilico ventris eius.
A principali igitur sexu:
lumborum nomine luxu
ria designatur: cũ dñs di
cit: sint lumbi vestri pre
cincti. Lumbos cũ pre
cingimus: cum carnis lu
xuriam per continentiaz
coartamus. ℟. Iste homo
ab adolescentia sua partim

merunt infirmos curare. Dicit illi dñs clamitate magna ceecos illuminare et demones effugare. ℣. Ecce homo sine querela verus dei cultor: abstinens se ab omni opere malo et permanens in innocentia sua. Dicit illi. Lectio. viij.

SEd qua minus ē mala non agere: nisi etiam quisq; studeat et bonis operib; insudare: protinus additur. Et lucerne ardentes in manib; vestris. Lucernas quippe ardentes in manibus tenemus: cum per bona opera proximis nostris lucas exempla mōstramus. De quibus profecto operibus dñs dicat. Luceat lux vestra coram hominib; vt videant vestra bona opera et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Duo autem sunt que in habentur: et lumbos restringere et lucernas tenere: vt et mundicia sit castitatis in corpore: et lumē veritatis in operatione. Redemptori etenim nro vnū sine altero placere nequaq; potest: si autē is qui bona agit: adhuc luxurie inquinamēta nō deserit: aut is qui castitate precenmet: necdum se per bona opa exercet. ℟. Sint lumbi vestri precincti et lucerne ardentes in manibus vestris. Et vos similes hominibus expectantibus dñm suū. Quando reuertatur a nuptijs. ℣. Vigilate ergo quia nescitis qua hora dñs vester venturus sit. Et vos. Gloria. Quando. Lectio nona:

NEc castitas ergo magna est sine bono opere: nec opus bonū est aliquod sine castitate. Sed si vtrumq; agitur. restat vt quisquis ille ē qui spe ad eternā patriā tendat: et nequaq; se a vitijs pro mundi huius honestate contineat. Qui et si quiddam boni aliqñ pro honestate ī choauerit in eius tamen intentione non debet permanere. nec pro bono opere presentis mundi gloriam querere: sed totam spem in redemptoris sui aduentu constituat. Vnde et protinus additur. Et vos similes hominibus expectantibus dñm suū: quando reuertatur a nuptijs. Ad nuptias quippe dñs abijt: qua resurgens a mortuis et ascendens ī celū: supernam sibi multitudinem angelorum: nouus homo copulauit. Qui tunc reuertitur cū iam nobis per iudicii manifestatur. De sermōe sancti augustini episcopi. ITaq; illā Lectio. sententiam vbi aut attendite ne iustitiā vestram faciatis coram hominibus: non alibi terminauit: q̄ vbi dicit. vt videamini ab eis. nec addidit vt glorificēt patrem vestrum qui ī celis est. sed potius addidit: alioquin mercedem non habebitis: apud patrem vestrum qui ī celis est. hinc enim ostendit eos qui tales sunt quales cē fideles suos non vult: in eo ipso mercedem querere: q̄ videātur ab hominibus ibi constituere bonū suū: ibi oblectare vanitatem cordis sui. ibi cymbalum et iflan. ibi tumescere et contabescere. Cur enī nō sufficeat vt diceret attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus sed addidit vt videamini ab eis: nisi quia sunt quidā: qui sic fatuunt iustitiam suam coram hominibus non vt videantur ab eis. sed vt ipsa opera videātur et glorificetur pater qui in cēlis est. qui ea iustificatis impijs donare dignatus est. Lectio.

QVi tales sunt nec suam iustitiam deputant: sed eius cremuis fide viuunt. Vnde et apostolus dicat. Et rpm lucri faciam: et inueniar in illo non habens meam iustitiam que ex lege est: sed eam que est per fidē xpi: que est ex deo iustitia ex fide. Et in alio loco. Et nos sumus iustitia dei in illo. Vnde et iudeos ita reprehendit. Ignorātes inquit dei iustitiam et suam volentes constituere: iustitie dei nō sūt subiecti. Quisq; ergo

ita vult videri opera sua
ab hominibus vt ipe glo
rificetur a quo ea que i
illo videntur accepit: et
sic ad imitandū bonum
idem ipi qui vident pie
tate fidei prouocentur:
vere lumen eius lucet co
ram hominibus: q; lux
de illo chantatis radiat:
non superbie fumus eu
mitur. Et in eo ipe cauet
ne iusticiam suam faciat
coram hominibus vt vi
deatur ab eis. quia nec
suam deputat illam iusti
ciam: nec ideo facit vt ipe
videatur: seo vt ille intel
ligatur qui laudatur i ho
mine iustificato: vt fac
at et in laudante qd laud
tur in altero: idē vt laudā
tem faciat ee laudabilem.

Intendite ℟ Lectio.
Apostoli cum dixi
set placete omnibus p oia:
sicut et ego omnibus per
omnia placeo quomodo
ibi non remanit quasi
ibi constituerit finem in
tentionis sue vt placeret
hominibus. alioquin fal
sum dixisset quando dicit
si adhuc hominibus pla
cerem xpi seruus nō esse:
sed hanc sumpsit qua
re hominibus placeret.
Non querens inquit qd
michi vtile est: sed quod
multis: vt salui fiāt. Ita
et non placebat hominī
bus propter suam vtili
tatem vt xpi non ēet ser
uus et placebat hominī
bus propter illorū salu
tem: vt xpi esset dispen
sator: idoneus: quia et
illi coram deo conscientia
sufficiebat: et de illo coꝝ
hominibus q; imitarentur
elucebat. Lectio:

Sed quia facebat
quodā vt dictū
est sic coram hominibus
opera sua facere: vt homi
bus placeant: alios vero
vt solam dei laudem et
proximorum salutem
querant. ideo vtriusq; di
uersitatis intentionem
ostendens dixit. placete
omnibus per omnia sicut
et ego omnibus placeo:
Et si adhuc hominibus
placerem xpi seruus non
essem. Quia vero dei lau
dem et proximorū salutē:
quasi apostolatus sui of
ficiū attendens ferue de si
ebat: finem in his so
liate posuit dicens non
querens quod michi vti
le est sed quod multis.
vt salui fiant. Sine eī
nos accusemus: sine deū
laudamus: quia mām
miseriam cuiusq; maiesta
tis celsitudinem consi de
ramus cum deum lauda
mus cum qui sine pecca
to est tanq; qui sine pec
cato est laudandū predi
camus. Lectio:

Via vero i humi
li confessione aie
lucrum est huic plus do
cuit insistere. cum pro
minimo se ostendit duce
re: q; ab hominibus iu
dicaretur aut ab humā
no die. Quando enim
se accusauit: cum p quē
resurrexerat laudauit: eī
dona sibi collata affectuo
sq; erga se omniū cōme
moratus est: spem audi
entiū creuit. hoc qui fece
rit nullam prebebit ad
uersus se inimico calūp
nandi facultatem. nul
lum nocendi aditum.
Quam enim contra te
potent inimicus accusa
onem inuenire cum tu
ipsius fueris accusator q
dñs liberato: Quid erit
ille nisi calumpniato:
cum iustus in principio
sim ipius fuerit accusato:.
In eo iustus: q; accusato:
sui inuentus. Merito hic
sibi ille tutelam p̄mdit
aduersus inimicos con
spicuos: non carnem et
sanguinem macerandā
potius q; cauendā: sed
aduersus principes q po
testates spiritalis nequie.

Nunc recto Lēō:
res ergo tenebra
mirentur lucere coram ho
minibus. Mutātur eī
tenebre: et lumen efficiā
tur: in de que pater glori
ficatur. Nam et de sēpo
loquens apostolus dicat.
Ignotus eram facie eccle
siis: tantum de me audi
erant: quoniam qui ali
quando persequebatur
nos nunc euangelizat:
et in me glorificabant
deum. Tenebre effecte
lumen: alys lucebant q
filij lucis patrē luminū
glorificabāt. Ne autem

ipsum lumen tenebrosũ efficiatur: intentionis affectum attendere: finẽ operũ discutere: et retributionis stipendiũ videre præcipimur. Ipse ergo pater celestis sit finis operum lucentiũ. sit eius glorificatio lucendi metaũtum: a quo procedit omne opus bonũ et ad quem tendere debet hominis desiderium. Laudantes ergo invocemus dominũ: et ab animas nostris invisibilibus salutem: præstante dño nro ihũ xpo qui vivit et regnat i scla sæculoz Amen. Tu autem dñe. Lectio sancti euangelij secundum lucam. xij. Lectio septima.

In illo tempore: Dixit ihũs discipulis suis. Sint lumbi vestri præcincti: et lucerne ardentes in manibz vestris. Et reliqua. Omelia bti gregorij papæ:

Hos similes hominibus expectãtibz dominũ suũ quando revertatur a nuptijs. Ad nuptias quippe dominꝰ abijt: qua resurgens a mortuis et ascendens in celum: superna sibi multitudinem angelorum novus homo copulauit. Qui tunc revertitur: cũ iam nobis per iudicium manifestatur. Bene aũt de seruis expectantibus dicitur: vt cum venerit et pulsauerit confestim aperiant ei. Venit quippe dñs cum ad iudicium properat: pulsat vero cum iam per egritudinis molestias esse mortem vicinam denũciat. Cui confestim aperimus: si hunc cum amore suscipimus. Aperire eñ iudicia pulsanti non vult: qui timet de corpore trepidat et videre cum quem contempsisse se meminit: iudicẽ formidat. Leo.vij.

Qui autem de sua spe et operatione securus est: pulsanti cõfestim aperit quia letus iudicem sustinet: et cũ tempus propinque mortis agnouerit de gloria retributionis hylarescat. Unde et protinus subdit.

Beati sunt serui illi: qꝫ cum venerit dñs invenerit vigilantes. Vigilat qui ad aspectum veri luminis mentis oculos apertos tenet. Vigilat qꝫ seruat operando quod credit. Vigilat qui a sectoribus et negligentie tenebras repellit. Hinc etenim paulus dicit. Evigilate iusti et nolite peccare. Hinc rursus dicit. Hora est iam nos de somno surgere. Ito. ix.

Sed veniens dñs quos vigilantes inuenerit serui exhibeat audiamꝰ. Amen dico vobis qꝫ præcinget se et faciet illos discumbere et transiens ministrabit illis. Præcinget se id est ad retributionem præparat: et faciet illos discumbere id est in eterna quiete refouere. Discũbere quippe nostrũ in regno quiescere est. Unde rursus dñs dicit. Venient et recumbent cũ abraham. ysaac. et iacob. Transiens autẽ dñs ministrat: quia lucas sue illustratione nos sanat.

Transire vero dictum est cum de iudicio ad regnũ redit. Vel certe nobis dominus post iudicium transit: quia ab humanitatis forma in diuinitatis suę contemplatione nos elevat. Et transire eius est in claritatis suę speculationem nos ducere. cũ eũ quem in humanitate iudicem cernimus etiã in diuinitate post iudicium videmus. Item de omelia sancti gregorij papæ super euangelio:

Sint lumbi vestri præcincti. Leo septima: O

Iudicium veniens: in forma serui omnibus apparet: qꝫ scriptum est. Videbũt i quẽ transfixerunt. Sed cum reprobi in supplicium corruunt: iusti ad claritatis eius gloriam pertrahuntur sicut scriptũ est. Tollatur impius: ne videat gloriam dei. Sed qd si serui in prima vigilia negligentes existunt? Prima quippe vigilia primæ etatis custodia ẽ. Sed nec sic desperandũ

præcosis vestibus mdu
tur caro: quid est aliud
nisi caro? Nolite ergo at
tendere quid habetis: sed
quid estis. Vultis audi
re quid estis? Propheta
mdicat dicens. Vere fe
nū est populus. Si enī
fenū est populus nō est:
vbi sunt illi qui ea que
colimus nobiscum trans
acto anno beati confesso
ns. N. natalicia celebra
uerunt. O quātā qua
lia de presentis vite pro
uisione cogitabāt: sed
surripiente mortis arti
culo: repente mhis que
prcudere nolebant ūnen
ti sunt: et cuncta simul
temporalia congregata
que quasi stabiliter te
nere videbantur amise
runt. Lectio nona.

Si ergo transacta
multitudo generis
humani per natiuitatē
viruit in carne: per mor
tem arut in puluere ve
lut fenū fuit. Quia igit
momentis suis hore fu
giunt: agite fratres ka
rissimi vt in bom operis
mercede teneātur. Audite
quid sapiens salomon
dicat. Quodcūq; potest
manus tua facere mstā
ter operare quia nec ratio.
nec sapientia. nec sapiētia
est apud mferos. quo tu
properas. Quia ergo et
venture mortis tempus
ignoramus: et post mor
tem operari nō possum⁹:
super est vt ante mortem
tempora mdulta rapia
mus. Sic enim mors
ipsa cum venerit vīatur
si prusq; venat semper
timeatur. In natali
cys virginū. ad matu
tinas. Iuuitatorium.

Regem virgi
nū dominū.
Venite adore
mus. ps. De
mte. Hymnus.

Virgims proles opi
fex q; matris vir
go quem gessit: peperit
q; virgo virgims festū
canimus trophеū: acci
pe votum. Hec tua vir
go duplicā beata: sorte
dum gessit fragilem do
mare: corpus secum:
domuit cruentum corpo
re seclum. Unde ñ mor
tem nec amica mortis:
seua penarum genera pa
uescens: sanguine fuso
merunt sacratum scādere
celum. Unus obtētu
deus alme nostris: parce
tam culpis vicia remittēs:
quo tibi puri resonemus
almū pectoris hymnum.
Gloria patri genteq;
proli: et tibi cōpar vtriusq;
semper: spiritus alme
deus vnus omn tēpore
secli. Amen. In primo
nocturno. a'. O q̄ pulchra
est casta generatio cū clari
tate. ps. Dñe dñs noster.
añ. Ante thorum hui⁹ vir
ginis frequentate nobis
dulcia canticā dragmatis.
ps: Celi enarrant gl̄iam.
añ: Reuertere reuertere su
namitis reuertere reuertere
vt intueamur te. ps: Dñi
est terra. ℣. Species tua et
pulchritudine tua. ℟. Intē
de prospere procede et regna.
Sermo sancti augustini
episcopi. Lectio prima.

Inter parabolas a
dñō dictas solet
querentes multū mouere
ista que de decem virgin
bus posita est. Et multi
quidem hinc multa sensē
runt: que non sūt preter
fidem. Sed quomodo par
tibus⁹ omnibus conuenien
at expositio. id elaborān
dum est. Legi enī in qua
dam scriptura ex earum
genere que apocrypha
nominantur: q̄ nō sit
contra catholicam fidē.
sed huic loco mdi mū⁹
congruere visa est: consi
deranti omnes huius si
militudims partes. De
qua tamen expositione
temere mdū audeo iudi
care: ne forte non eius
mconuenientia mihi
angustiam fecerit: si me
a tarditas in eam conue
mentiam non venerit.
Quid autem mihi vide
atur non absurde de hoc
loco accipi: quantum po
tero breuiter et diligenter
exponam. ℟: Dem sponsa
xpi accipe coronam quam
tibi dñs preparauit pro cui⁹
amore sanguinem tuū fudi
sti. Et cum angelis in para
disum introisti. ℣. Dem
electa mea et ponam in te
thronū meū quia cōcupuit
rex speciem tuam. Et cum.

Interrogatus igit dñs noster a discipulis de consummatione seculi: inter multa que locutus est. hec quoq; dicat. Tunc simile erit regnum celorum decem virginibus: que acceperunt lampades suas: et exierunt obviam sponso et sponse. Quinq; autem ex eis erant fatue: et quinq; prudentes. Sed quinq; fatue acceptis lampadibus non sumpserunt oleum secum. Prudentes autem acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. Tardante autem sponso: dormitaverunt omnes et dormierunt. Media autem nocte clamor factus est. Ecce sponsus venit: surgite obviam ei. Tunc surrexerunt omnes virgines ille: et aptaverunt lampades suas. Et dixerunt ille stulte ad sapientes. Date nobis de oleo vestro: q; lampades nostre extinguuntur. Responderunt sapientes dicentes. Ne forte non sufficiat nobis et vobis: ite potius ad vendentes et emite vobis. Et dum irent emere venit sponsus: et que parate erant intraverunt cū eo ad nuptias et clausa est ianua. Novissime vero veniunt et reliquę virgines dicentes. Dñe dñe aperi nobis. At ille respondens ait. Amen dico vobis: nescio vos. Vigilate itaq;: quia nescitis diem neq; horam. Decem itaq; virginū q; quinq; admittuntur et quinq; excluduntur: bonorum et malorū discretionem significat. Qua ppter cum virginitatis nomē honorabile est: aut receptis exclusisq; cōmune è: dicit de quid sibi vult immensus et vtraq; pte ꝯ inanis. ℟. Diffusa è gratia in labiis tuis. Propterea benedixit te deus in eternum. ℣. Speciosus tua et pulchritudine tua. intende prospere procede et regna. ppter veritatem. Quicquid. Ltō. iij. autem significat oleum inuū est q; sapientes petentibus non communicant: cum et inuidere pīas non sit eis que ita perfecte sunt: vt a sponso reapiantur: quo nobis nullo dubitante dñs nr ihūs xp̄us significatur: et misericordes esse oportet ad prestandū: et eo q; habent presentē illa sententia eiusdem dñi dicentis. Omni petenti te tribue. Quid est autem quod possit dando nō sufficere vtrisq;? Hec materia auget quesiones difficultatem. quāq; et cetera diligenter considerata vt omnia in vnam rationē concurrant: nichil q; in vnam partem dicatur quod ipediat aliā. magna cautio est adhibenda. ℟. Speciosus tua et pulchritudine tua: Intende prospere procede et regna. Vers. Diffusa est gratia in labiis tuis: propterea benedixit te deus in eternum. Intende. Gloria. Intende: In secundo nocturno. ℣. Speciosus tua et pulchritudine tua intende prospere procede et regna. ps: Eructauit cor meum. an. Adornabit eam deus vultu suo: deus in medio eius nō commouebitur. ps: Deus noster refugiū. añ. Aque multe non potuerunt extinguere charitatem. ps: Magnus dñs et laudabilis. ℣. Adornabit eam deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius nō cōmouebit. Te. mij.

Dicuntur itaq; mistice quinq; virgines: significare quinq; partitam continentiam a carnis illecebris. Continē dus est enim animus appetitus a voluptate oculorū: a voluptate auriū: a voluptate olfaciendi: gustandi: tangendi. Sed quia ista continentia partim coram deo fit: vt illi placeat a interiorū gaudio cōscientie. partim coram hoibus tantum: vt gloria capiatur humana. quinq; dicuntur sapientes: et quinq; stulte. Utreq; tamen virgines q; vtraq; continentia est. q̄uis diverso fomite gaudeat. Lampades autem que manibus portantur: opera sunt que secundum istam continentiā fiunt Dictum est enim. Luce 12

opera vestra corã hoibꝫ.
℟. Propter veritatẽ ⁊ mã
suetudinem et iustitiã. Et
deducet te mirabiliter dex
tera tua. ℣. Speciosa tua et
pulchritudine tua intende
prospere procede et regna.
Et deducet. Lectio quinta.

OMnes vero acceperũt
lampades suas: et
venerunt obuiam sponso.
Intelligendum est ergo
xpi nomine censeri: de
quibus agitur. Nõ enĩ
possunt qui christiani nõ
sunt: sponso xpo venire
obuiam. Sed quicq; fa
tue acceptis lampadibꝫ
suis: non sumpserũt ole
um secum. Multi enim
q̃uis de xpi hoitate plura
mi sperent. gaudiũ ta
men non habent diu con
tinenter vnumit: nisi in
laudibus hominũ. Nõ
ergo habent oleum secũ.
Nam ipsam leticiã oleo
significam arbitror. Prop
terea inquit. Vnxit te de⁹
deus tuus oleo leticie. Ali
autem non propterea:
gaudent: qua deo itrin
secus placent: nõ habẽt
oleum secum. ℟. Dilexi
sti iustitiam et odisti iniq
tatem. Propterea vnxit te
deus deus tuus oleo leticie.
℣. Propter veritatẽ et mã
suetudinem et iustitiam.
Propterea. Lectio sexta.

DRudentes autem
acceperunt oleum
in vasis suis cum lampa
dibus: id est leticiam bo
norum operum in corde
atq; conscientia posuerũt.
Sic et apostolus admo
net. Probet se homo iqt.
Et tunc in semetipso ha
bebit gloriam et non in
altero. Tardante autem
sponso dormitauerũt oĩes:
qua ex vtroq; genere cõ
mentũ hominũ: siue
cor q̃ coram deo exultãt: siue
cor q̃ i laudibꝫ hoim acq̃s
cãt morituꝝ hec iteriallo tẽ
poris donec sub aduentu
dñi fiat resurrectio mor
tuorum. Media autem
nocte: id est nullo sẽtiẽte
aut speraute: quippe cũ
ipe dñs dicat. De die au
tem illa et hora nemo sat
Et apostolus. Dies dñi
tanq̃ fur ita i nocte ven
et. ex quo significat pen
tus latere cum venerit.

℟. Offerentur regi virgines
post eam proxime eius. Offe
rentur tibi in leticia et exul
tatione. ℣. Speciosa tua ⁊ pul
chritudine tua intende prosx
pere procede et regna. Offerẽ
tur. Gloria pri. Offerentur.
In tertio nocturno. Antẽ.
Nigra sum sed formosa fili
e hierusalem ideo dilexit me
rex et introduxit me in cubi
culum suũ. ps. Cantate.
primũ. añ. Trahe me post
te in odorem curremus vn
guentorum tuorũ oleum
effusum nomen tuũ. ps. Do
minus regnauit exul. añ.
Dem sponsa xpi accipe coro
nam quam tibi dñs prepa
rauit in eternũ. ps. Cãtate.
ij. ℣. Elegit eam deus et
preelegit eam. ℟. In taber
naculo suo habitare facit eã
Lectio sancti euangelij se
cundũ matheũ. xxv. Le. vij.

IN illo tpe: Dixit ihc
sus discipul' suis:
parabolam hãc. Simile
est regnũ celorum decem
virginibus: que accipiẽ
tes lampades suas exierũt
obuiam sponso et sponse.
Et reliqua. Omelia sancti
gregorij pape. Lectio. vij.

SIc vos fratres dilec
tissimi ad monco
prava opera fugere: mũ
di huius inquinamenta
detestare: sed hodierna sã
cti euangelij lectione cõpel
lor dicere: vt et bona que
agitis cum magna cautes
la timeatis: ne phoc quod
a vobis recte geritur fauo
re aut humana gratia requ
ratur: ne appetitus lau
dis surrepat: et quod fo
ris ostenditur intus a mer
cede euacuetur. Ecce enĩ
redemptoris vox decẽ vir
gines: et omnes dicũtur
virgines: et tamẽ intra
beatitudinis tamuã non
omnes recepte quia carũ
quedam dñi de virgini ta
te sua gloriam foris expe
tunt: in vasis suis oleum
habere noluerunt. ℟. Hec
est virgo sapiens quã dñs
vigilantem inuenit que ac
ceptis lampadibus sumpsit
secum oleum. Et veniente
dño introiuit cum eo ad
nuptias. ℣. Media autem
nocte clamor factus est ecce
sponsus venit exite obuiam
ei. Et venite. Le. vij.
Sed prius queren

dum nobis est quid sit
regnum celorum aut cur
decem virginibus compa
retur que etiam virgines
prudentes et fatue dican
tur. Dum enim celorum
regnum constat: qua re
prolorum nullus ingredi
tur: etiam fatuus virgini
bus cur simile esse perhibe
tur? Sed sciendū nobis
est: q̄ sepe in sacro eloio
regnum celorū presentis
temporis ecclesia dicatur:
de quo in alio loco dns
dicit. Mittet filius hois
angelos suos: et colligēt
de regno eius oīa scan
dala. Neq; enim in illo
regno beatitudinis in quo
par summa est inuenīri sca
dala poterunt que colli
gantur. Et inde rursum
dicitur. Qui ergo solue
rit vnum de mandatis is
tis minimis: et docuerit
sic hominēs: minimus
vocabitur in regno celorū.
℟. Media nocte clamor
factus est. Ecce sponsus ad
uenit exite obuiam ei. ℣.
Prudentes virgines aptate
vestras lampades. Ecce spō
sus aduenit. Lectō nona:

Mandatum quippe
soluit et docet qui
hoc quisq; voce predicat
quod vita non implet.
Sed ad regnū eterne bea
titudinis peruenire non
valet: qui nō vult opere
implere quod docet. Quo
modo ergo in eo minimus
vocatur: qui ad hoc millo
modo intrare permittitur?
Quod utiq; per hanc sen
tentiam nisi presens eccle
sia celorum regnū dicit:
in qua doctor qui man
datum soluent minimus
vocatur: quia eius vi
ta despicitur: restat vt ei
predicatio contēpnatur.
In quinq; autē corporis
sensibus vnusquisq; sub
sistit. Geminatus autē
quinarius denarii per fi
cit. Et quia ex vtroq; se
ru fidelium multitudo col
ligitur sancta ecclesia de
cem virginibus similis
denunciatur: in qua quia
mali cum bonis et reprobi
cum electis admixti sūt:
recte similis virginibus
prudentibus et fatuus esse
perhibetur. ℟. Dum electa
mea et pona in te throni

meum. Quia concupiuit rex
speciem tuam. ℣. Specie tua
et pulchritudine tua intende
prospere procede et regna. Qa
concupiuit. In festo vir
mus sancte martyris so
lum: vel sanctarum mar
tyrum et non virginū
omnia sicut in festo vir
us sancte non virginis
nec martyris dicantur.
Excepto q̄ primū. ℟.
salicet. Dum sponsa ar
sit. dicatur: et reliqua:
per ordinem. Ultimū
vero. ℟. dicatur. Regi
num mundi et omnem
ornatum. Residuum ser
monis de virginibus vi
duis. De sermone sā au
gustini cpi. Leō prima:

Clamor factus est:
ecce sponsus venit
surgite obuiam ei. In ictu
oculi in nouissima tuba:
omnes resurgemus. Er
go surrexerunt omnes il
le virgines et aptauerūt
lampades suas: id est ra
tiones reddendas operū
suorum. Oportet nos ex
hiberi ante tribunal xpi:
vt illic vnusquisq; recipiat
quod gessit in corpore: si
ne bonum siue malum.
Et dixerunt fatue ad sa
pientes date nobis de oleo
vestro: quia lampades nr̄e
extinguntur. Quorū cū
facta aliena laude fulcū
tur: eadem subtracta defi
ciunt: et de consuetudine
id semper inquirūt: vnde
gaudere animus solet. Ita
q; hominū qui corda non
vident: testimonū volūt
habere apud deum: qui
cordis ispector est. Le. ij:

Sed quid respon
derunt sapientes?
Ne forte non sufficiat no
bis. Vnusquisq; enim pro
se rationem reddet: nec a
lieno testimonio quisq̄m
iuuatur apud deum cui
secreta cordis apparent:
et vir sibi quisq; sufficiat
vt ei testimonium perhibe
at conscientia sua. Qui
enim gloriabitur mundū
se habere cor? Inde è q; apo
stolus dicit. Nichil mihi
mū est vt a vobis diudi
cer aut ab humano die:
sed neq; meipsum iudico
Nihil propter enim de se q̄s
q; aut non omnino aut
vix possit veram proferre

sententiam: quomodo po
test de alio iudicare: cum
sciat nemo quid agatur
in homine nisi spiritus
hominis. Lectio tercia:
Ite magis ad ven
dentes: et emitte
vobis. Non consiliū de
disse putande sunt: sed
crimen earum ex obliquo
cōmemorasse. Vendunt
enī oleum adulatores:
qui siue falsa siue igno
rata laudando: i errores
animas mittunt: et eis
vana gaudia tāq̄ fatuis
consiliando: aliquam de
hys mercedem siue a bo
nis: siue proximis: siue honorē:
siue alicuius commodi
temporalis acapiūt: nō
intelligentibus quod dic
tum est. Qui vos felices
dicunt: in errorem vos
mittunt. Melius ē autē
obiurgari a iusto: q̄ a pec
catore laudari. Emenda
bit me inquit iustus in
misericordia et arguet
me: oleū autē peccatoris
non impiguet caput me
um. Lectio quarta:
Ite ergo magis ad
vendētes: et emitte

cōra deo

vobis: id est videamus
nunc quid vos adiuuāt:
qui vobis laudes dicere
consueuerunt. et vos in
errorem ducere vt nō co
ram deo sed ab hominib⁹
gloriam quereretis. Eī
tibus autem illis emere
vent sponsus id est ī ch
nantibus se illis: ad ea
que foris sunt et soluis
gaudere querentib⁹: q⁹
gaudia interna nō no
nerant: venit ille qui
iudicat. Et que parate
erant: id est quibus bo
nū testimonii consci en
cia perhibebat: intrave
runt cū eo ad nuptias:
id est vbi munda anima
sempiterno dei verbo fecū
da copulatur. Clausa ē
ianua: id est receptis il
lis qui sunt in angelicā
vitam imutandi: omēs
enī resurgemus inquit
apostolus: sed non omēs
imutabimur: clausus est
aditus ad regnū celorū.
Non enī post iudicium
patet preciam aut merito
rum locus. Lectō quinta:
Nouissime autem
venīt et reliqui

virgines dicentes. Dñe
dñe aperi nobis. Nō dic
tum est q⁹ emerunt oleū:
et ideo intelligende sunt
nullo remanente de alie
nis laudibus gaudio:
magnis afflictionibus re
dire ad implorationem
dei. Sed magna ē eius
seueritas post iudicium:
cuius ante iudicii mef
fabilis miseri cordia pre
rogata est. Itaq; respon
dens ait: Amen dico vo
bis: nescio vos. Ex illa
scilicet regula estis quā
non habet ars dei: hoc ē
sapientia dei vt intrent ī
gaudiū eius: qui nō co
ram deo: sed vt placerēt
hominibus: vili fuit ali
quid secundū precepta
eius operari. atq; ita cō
cludit. Vigilate ergo q⁹
nescitis diem neq; horā.
Non modo illi vltimum
temporis quo venturus
est sponsus: sed ⁊ siue q⁹
q⁹ dormitionis diem et
horam nescit. Lectō. vj.
Vos autem para
tus est vsq; ad sōp
nium: id est vsq; ad mor
tem: qui omnib⁹ debet:

paratus inuenietur. etiā
cum illa vox media noc
te sonuerit qua omnes
eiugilaturi sumus. Q⁹
vero sponse ducit obuiam
venire virgines: sic intel
ligendum puto vt ex ip
sis virginibus cōstet ea
que dicitur sponsa: tāq̄
si omnibus tp̄ianis in
ecclesiam concurrentib⁹
filij ad matrem concurre
re dicantur: cū ex ipsis
filijs congregatis: con
stet ea que dicitur matr.
Nunc enim desponsata ē
ecclesia: et virgo est ad
nuptias perducenda: id
est cum se contineat a co
ruptione seculari illo tem
pore nubet: quo vniūsa
mortalitate pretereunte
immortali coniunctione
fruatur. Desponsam in
quit vos vni viro virgi
nem castam exhibere xp̄o.
Vos inquit virginem:
a plurali ad singularem
concludens: ideo ⁊ virgi
nes dici possunt ⁊ virgo.
Cur autē quinq; vt mihi
videtur exposita ē. Lc. vij.
Sed quia nūc vi
demus ī enigmate:

tunc autem facie ad fa-
ciem et nunc ex parte tūc
autem ex toto. Ipsū aūt
in enigmate et ex parte:
est nunc in scripturis ali
quid cernere qđ tamen
sit secundum catholicam
fidem: et ex illo pignore
contigit quod accepit
virgo ecclesia: hūmli
aduentui sponsi sui: que
illo vltimo aduentu cū
vemet in claritate nup
tura est: cum iam facie
ad faciem conuiebitur.
Dedit enim nobis pignꝰ
spūtus sicut dicit apo
stolus. Et ideo ista expo
sitio mihil certum mtue
tur: misi vt secundum fi
dem sit. Neq; aliꝰ p̄cui
dicat: que mihil omnino
secundum fidem esse po
tuerūt. Lcō sācti euangelij
Secundum matheū. xxv.

In illo Lectio. vij.
tpe: Dixit ihesus di
scipulis suis. parabolam
hanc. Simile est regnū
celorum decem virginib⁹:
que accipientes lampades
suas exierunt obuiā spon
so et sponse. Et reliqua.
De omel. sci gregorij pape.

Cum quinq; corporis
sensibus vnusquis
q; subsistit. Denarius
autem quinarius denarū
perficit. Et quia ex vtro
q; sexu. fidelium multitu
do colligitur: sancta eccle
sia decem virginibus simi
lis denūciatur. In qua
qua mali cum bonis et
reprobi cum electis admix
ti sunt. recte similis virgi
nibus p̄udentibus et fa
tuis esse perhibetur. Sūt
namq; plerique continen
tes qui ab exteriora se ap
petitu custodiunt et spe
ad interiora rapiuntur.
Carnem macerant: a to
to desiderio ad supernam
patriam anhelant. Eter
na premia expetunt. et pro
laboribus suis accipe lau
des humanas nolunt.
Hy nimirū gloriā suam
non in ore hominum po
nunt sed intra conscien
tiam cōtegunt. Lcō. vij.

Et sunt plerique qui
corpus per abstinē
tiam affligunt. sed de ip
sa sua abstinentia huma
nos fauores expetunt: de
ctrine inseruiunt. mdi

gentibus multa largiū
tur. Sed fatue p̄fecto
sunt virgines: qua sola
laudis transitorie retribu
tionem queruntur. Unde et
apte subditur. Unq; fa
tue non sumpserūt oleū
secū. p̄udentes autē ac
ceperunt oleum in
vasis suis cum lampadi
bus. Per oleum q̄ppe mto:
glorie designatur. vascu
la autem nostra sūt cor
da in quibus ferimus
occulta que cogitamus.
P̄udentes ergo oleū in
vasis suis habent. qua
intorem glorie intra con
scientiam retinent: paulo
attestante qui ait. Gloria
nostra hec est. testimoniū
conscientie nostre. Fatue
autem virgines oleum
foris non sumūt: qua
gloriam intra conscientiā
non habent: dum hāc ab
ore p̄mor q̄rūt. Lc. ix.

Notandum vero q̄
omnes lampades
habent sed omnes oleū
non habent: qua plerū
q; bona in se opera cum
electis et reprobi oñdūt:
sed sole ad sponsū venūt
cum oleo que de bnis que
foris egerunt intus glo
riam requirunt. Unde p
psalmistam quoq; de hac
ta electorum ecclesia dicit.
Omnis gloria eius filie
regis ab intus. Horam
autem facientē sponsū: dor
mitauerunt omnes virgi
nes et dormierūt. Quia
dum venire inter ad ex
tremū iudicū differt. e
lecti et reprobi i mortis
sompno sopiūtur. Dor
mire etenim mori est. ante
sompnū vero dormitare
est. ante mortē a salute
languescere: quia per pō
dus cogitationis p̄cruen
tur ad sompnum mortis.

In natiū vnius sācte
non virginis nec marty
ris. Ad matut. Inuitat:
Laudemus deum nostrum.
In confessione beate. M. ps.
Venite exultemus. vnnus:

Deus obtenui de⁹
alme nostris: par
cendo culpis vitia remit
tens quo tibi pium reso
nemus almū pectoris
hymnū Gloria patri
genitoq; p̄roh: et tibi cō
par vtriusq; semper spūs

alme deus vnus omni
tempore secli. Amē. In
secundo. nocturn. a'. O q̄
pulchra est casta generatio
cum claritate. ps. Domine
dñs nr. añt. Lena eius sub
capite meo et dextera illius
amplexabitur me. ps. Cli
narrant. añ. Reuertere
reuertere sunamitis reuertē
reuertere vt intueamur te.
ps. Domini est terra. ℣.
Speae tua et pulchritudi
ne tua. ℟. Intende prospe
re procede et regna: Ser
mo sancti augustini:
Lectio prima:
De sint decem vir
gines: quarum
quinq; sunt prudentes et
quinq; stulte: non facile
inuestigari potest. Verum
tamen secundum ea que
continet ipsa lectio quā
charitati vestre etiam ho
die volui recitare: quātū
michi dñs intellectum
donare dignatur nō mi
chi videtur ista parabola
vel similitudo ad eas solas
pertinere que propria et
excellentiori sanctitate
virgines in ecclesia nomi
nantur: quas etiam ꝺsi
tationi vocabulo sancti
monales appellare con
sueuimus: sed in fallor
hec similitudo ad vniuer
sam ecclesiam pertinet:
qua et si illas solas in
telligeremus: que sanc
timonales vocantur:
nūquid decem sunt? Ab
sit vt tanta virginū mul
titudo: ad tam exiguum
numerum reuocetur. ℟.
Diffusa est gratia in la
bijs tuis. ꝓpterea benedixit
te deus in eternū. ℣. Spe
cie tua et pulchritudine tua
intende prospere procede et
regna. Propterea. Lcō. ij.
Forte autem dice
ret aliquis. Quod
si multe sunt nomine et
tam pauce sunt in verita
te: vt vix decem inuenia
tur? Non ita est. Nam
si solas decem intelligi
vellet bonas nō ibi osten
deret quinq; fatuas. Si
enī multe sunt que vir
gines vocantur: quare
contra quinq; hostia clau
duntur. Intelligamus
fratres charissimi ad om
nes nos ad est ad vniuer
sam omnimodo ecclesiā

Infestiuo die

istam parabolam pertine
re: non ad solas ꝓpo
sitas de quibus locuti su
mus: neq; ad solas ple
bes: sed ꝓrsus ad oēs.
Quare ergo quinq; et
quinq;. ℟. Speae tua et
pulchritudine tua: Intende
prospere procede et regna.
℣. Diffusa est gratia in la
bijs tuis: propterea bñdixit
te deus in eternū. Intende.
Iste Lcō secūda.
quinq; et quinq;
virgines omnes omino
sunt anime christianor.
Sed vt dicamus vobis
quod deo inspirante sē
tiamus: non qualescum
q; anime: sed tales ai e
que habent catholicam
fidem: et habere videtur
opera bona in ecclesia
dei: et tamen ex ipsis
quinq; sunt ꝓuidētes:
et quinq; fatue. Quare
ergo appellate sunt quī
q;: et quare virgines:
ꝓius videamus et de
cetera consideremus. Ois
anima in corpore ideo q̄n
ario numero censetur: q:
quinq; sensibus vtitur.
Nichil est enī quo sentī
mus in corpore nisi ianua
quinq; partita: aut vidē
do: aut audiendo: aut o
dorando: aut gustādo: aut
tangendo. Qui ergo se ab
stinet ab illicito visu: ab
illicito auditu: odoratu:
gustu: et tactu: propter
ipsam integritatem virgi
nis nomē accepit. ℟ Propter veritatem et mansuetudi
nem et iustitiam. Et deducet
te mirabiliter dextera tua. ℣.
Speae tua et pulchritudine
tua: intende prospere procede
et regna. Jn secūdo noctē.
añt. Speae tua et pulchritu
dine tua: intende prospere p
cede et regna. ps. Eructauit
cor meum. añ. Adiuuabit
eam deus vultu suo: deus in
medio eius non commoue
bitur. ps. Deus noster re
fugiū. añ Aque multe non
potuerunt extinguere charita
tem. Ps. Magnus dñs. Et
laudabilis. ℣. Adiuuabit
eam deus vultu suo. ℟ Deus
in medio eius non commoue
bitur. Lectio quarta:
Sed si bonū est absti
nere ab illicitis sen
tiendi motibus: et ideo
vna quaq; anima xpiana

virgims nomen accepit:
quare quinq; admittuntur et quinq; repelluntur?
Parum est qua virgines
sint et lampades habent.
Virgines propter abstinentiam ab illicitis sensibus. lampades habentes
propter bona opera. De
quibus dns dicit. Luceat lux vestra coram hoibus
vt videant bona facta vestra: et glorificent patrem
vestrum qui in celis est.
Item discipulis suis dicit.
Sint lumbi vestri precincti: et lucerne ardentes. In
lumbis accinctis virginitas: in lucernis ardentibus
bona opera. ℟ Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem.
Propterea unxit te deus deus
tuus oleo letitie. ℣. Propter
veritatem et mansuetudinem
et iustitiam. Propterea. Lectio. v.

Non solet dici virginitas vtique i coniugatis: tamen etiam ibi
est fidei virginitas que exhibet pudicitiam coniugalem. Nam vt nouerit sanctitas vestra: non ipse tunc secundum animam: et
secundum integritatem
fidei: quia etiam fide ab
illicitis abstinetur et bona opera fiunt: vnusquisq; vel vnamquamq; aiam
virginem dicit: tota ecclesia que constat ex virginibus et pueris et matronis femmis et vxoratis viris vno nomine virgo
est appellata. Vnde hoc
probamus? Apostolum
audi dicentem: non solum
sanctimonialibus: sed
vniuerse prorsus ecclesie
dei. Desponsam vos vni
viro virginem castam exhibere xpo. ℟. Media nocte
clamor factus est. Ecce sponsus venit exite obuiam ei. ℣.
Prudentes virgines aptate
vestras lampades. Ecce spō.

Et quia Lectio. vi.
Humus virginitatis
corrupto: draconolus cauet
dus est: continuo xpe apostolus cum duxisset: despōsaui vos vni viro virginem
castam exhibere xpo: adunxit et ait. Timeo ne
sicut serpens seduxit euam
versutia sua: sic et sensus vestri corrumpantur
a castitate que est in xpo
ihu. In corpore virgini-
tatem pauci habent: in
corde omnes habere debent.
Si ergo ab illicitis abstinentia bona est: unde virginitas nomen accepit:
et opera bona laudabilia
sunt que significantur in
lampadibus: quare quinq; admittuntur? quinq;
repelluntur. Si virgo es
et lampades fert: et tamen
non admittitur: vbi se
videt: qui nec virginitatem ab illicitis seruat:
nec opera bona volens ha
bere i tenebris ambulat.
℟: Veni electa mea et ponam in te thronum meum. Quia concupiuit rex speciem tuam.
℣. Speciosa facta es et pulchra
in deliciis tuis: intende prospere procede et regna. Quia concupiuit. In terno nocturno. an̄.
Nigra sum sed formosa filia
ierusalem: ideo dilexit me
rex: et introduxit me in cubiculum suum. ℣. Cantate. i.
an̄. Trahe me post te: in odorem
unguentorum tuorum curremus. Unguentum effusum nomen tuum.
℣. Dns regnauit exul.
an̄. Cum sponsa xpi: accipe
coronam quam tibi dns preparauit in eternum. ps Can-
tate. ij. ℣ Elegit eam dns
et preelegit eam. ℟ In tabernaculo suo: habitare faciat eam.
Lectio sancti euangelij secundum matheum: xxv.

In illo tpe: Dixit ihs
discipulis suis. parabolam hanc. Simile est
regnum celorum thesauro
abscondito in agro: quem
qui inuenit homo abscondit et pre gaudio illius
vadit. et vendit vniuersa
que habet et emit agrum
illum. Et reliq̄. Omelia
sancti gregorij pape. lc. vij.

Celorum regnum fratres carissimi ideo
terrenis rebus simile dicitur: vt ex hiis animum noscat: sitiat ad incognita
que non nouit. Quatenus
exemplo visibilium se ad i
nuisibilia rapiat: et per ea
que visu didicit: quasi cō
fricatus in calefiat: vt per
hec ea sciat notum diligere.
discat et incognita amare.
Ecce enim regnum celorum
thesauro in agro abscōdito comparatur: quem qui
inuenit homo abscondit:
et pre gaudio illius vadit
et vendit vniuersa que

habet. et emit agrū illū. Qua in re: hoc quoq; notandum est. q̄ inuentus thesaurus absconditur. vt seruetur. Qua studiū celestis desiderij: a maligni spiritibus custodire non sufficiat. qui hoc ab humanis laudibus non abscōdit. In presenti etenī vita. quasi in via sumus: qua ad patriā peregrinā: Maligni autē spiritus inter nostrū. quasi quidā latrūculi obsident. depredari ergo desiderant: qui thesaurū publice i via portāt. Hoc aut dico non vt prorsum. opera mā non videant: cum scriptum sit. Videant opera vā bona: et glorificent patrem vestrū qui in celis est. sed vt per hoc quod agimus: laudes eterne non queramus. Sic autem fit opus i publico: quatenus intentio maneat in occulto: vt q̄ de bono opere. promptius preleamus exemplum: et tamen pro intentione q̄ soli deo placere querimus semper optemus secretum. ℟. Pulchra facie sed pulchrior fide: beata es respiens mundū: letaberis cum angelis: Intercede pro omnibus nobis. ℣. Specie tua et pulchritudine tua: intende prospere procede et regna. Intercede p oibz. Lcō. viij.

Thesaurus autem celeste ē desiderū: Ager vero in quo thesaurus absconditur. disciplina studij celestis. Quem profecto agrum. vēditis omnibus cōparat: qui voluptatibus carnis renūcians cuncta sua terrena desideria. per discipline celestis custodiam calcat: vt nichil iā quod caro blanditur libeat: nichil quod carnalem vitam truncat: spiritus perhorrescat. Rursum celeste regnū. negociatori hominum similē dicatur: q̄ bonas margaritas querit. Sed vnam preciosam inuenit: quam videlicet inuentam: oia vendēs emit. Qua qui celestis vite ! dulcedinem. inquantum possibilitas admittit perfecte cognouerit: ea que in terris amauerat libēter cuncta dereliquit. In comparatione eius. vilescunt omnia: deserit habita: congregata dispergit: Inardescat in celestibus animus: nichil in terrenis libet: Deforme conspicitur q̄quid de terrene rei placebat specie: qua sola preciose margarite claritas fulgeat in mente. De quibus dilectione. recte per. Salomonē dicitur. Fortis ē vt mors dilectio: Qua videlicet. sicut mors corpus interimit: sic ob amore rerum corporalium eterne vite charitas occidit. Nam quē perfecte absorbuerit: ad terrena fortis desideria velut insensibilem reddit. Neq; enim sancta hec: aut hodie natalicia celebrarā: mori pro deo potuisset in corpore nisi prius a terrenis desideriis mortua fuisset in mente. ℟. Regnum mundi et omnem ornatū seculi contempsi: propter amorem dñi mei ihū christi. Quem vidi quem amaui: in quem credidi quē dilexi. ℣. Eructauit cor meū verbū bonū dico ego opa mea regi. Quem. Gloria sit deo pri et filio et spiri sancto. Quē.

Cretus nāq; Lcō. ix. In virtutis culmine animus tormenta despicit. premia calcauit: ante armatos reges et presides ducta stetit i pertenta: feriēte robustior: iudicante subdimor. Quid inter hec nos barbati et debiles diam? qui me ad regna celestia puellas pertrahi videmus quos ma superat: superbia inflat: ambitio perturbat: luxuria inquinat? Quis adipisci regna celorū p bella psecutionū nō possimus: hoc ipsū nobis turpe sit q̄ deū nolumus saltem per pacem sequi. Ecce nulli nostrū hoc tempore dicē dñs pro me morere: sed illecebra tantūmodo in te desideria occide. Qui ergo i pace subiicere carnis desideria nolumus: quomodo in bello pro deo ipsam carnem daremus. Tu autem.

De eisdem omelia sci gregorij papē. Lectio. vij:

Rursus simile regnū celorū negocianti misse

i mare dicitur: et oi gene re piscū congregāti: que mpleta ad litus educatur: et in vasis bom pisces elīgūtur: malī autem proīcīuntur foras. Sancta ec clesia sagene comparatur: qua et piscatoribus est commissa et per eam quisq; ad eternū regnū a presentis seculi fluctibus trahitur: ne in eterne mortis profunda mergatur. Que ex omni genere piscū congregatur. qua adhuc peccatorū vmam: sapientes et fatuos: liberos et seruos: diuites et pauperes: fortes et infirmos vocat. Vnde et per psalmistam deo dicatur. Adte omnis caro veniet. Que sagena sancta scilicet ecclesia: tūc vniuersaliter replebitur: cū in fine suo humanam generis sūma concludetur. Tu autem dñe. Leō. viij.

SAgena sancta scilicet ecclesia tūc vniuersaliter replebitur: cum in fine suo humanam generis summa concludetur. Quā eduxerunt et sedens litus sedent: q; sicut mare seculū: ita seculi finem significat litus maris. In quo scilicet fine bonī pisces in vasis eligūtur: mali autem proīciūtur foras: quia et electus ēst q; in tabernacula eterna recipitur: et iterum regni luce perdita: ad exteriores tenebras reprobi pertrahūtur. Hūc enim bonos malosq; cōmuniter ēsse pīnetos pisces fidei sagena nos continet: sed litus īdicat: sagena sancte ecclesie quod trahebat. Et quidem pisces qui capti fuerunt mutari non possunt: nos autem mali capimur: sed in bonitatē pmutamur. Cogitemus igitur in captione: ne denudamur in hitore. Lectio nona:

ECce qd grata nobis est hodierna solēpnitas: ita vt se nō modicū addicat: si qui ex hoc conuentu vestro deesse cōtingat. Quid ergo in illa actum rus ē die: qui a conspectu iudicis rapitur: ab electorū societate separatur qui tenebr̄esat a lumine: cruciatur eterna cōbustione. Vnde et hanc candē comparationē dñs sub breuitate aperit: cū subūgit. Sic erit in cōsūmatione seculi. Exibunt angeli et separabunt malos de medio iustorū: et mittent eos in caminū ignis. Ibi erit fletus et stridor dentū.

In tedicatione ecclie ad matutinas Inuitat.

OMnū dei decet sanctitudo. Spūm eius xpm adorem⁹ in ea. Ps Venite exultem⁹. ỹ.

TRibus beata ibi lin. dicta pacis visio: que constituitur in celis vnus ex lapidibus: et angelis coornata: vt sponsata comite ona venies de celo: nuptiali thalamo: preparata vt sponsata: copulet̄ dño: platee et muri eius: ex auro purissimo. Porte mittent margaritis: aditis patentibus: et virtute meritorū illuc introducatur: omnis qui ob xpi nomen: hic in mundo premitur: tribulationibus pressus expoliti lapides: suis coaptantur locis: per manū artificis: disponūtur per mansum sacris edificijs.

GLoria et honor deo. vsq; quo altissimo: vna pī filioq; inclito paraclito: an laus est et potestas: per eterna secula. Amen. In primo nocturno. Antī. Tollite portas principes vras et eleuamini porte eternales. Ps Dominus est terra. añ Erit michi dñs in deum et lapis iste vocabitur domus dei. Ps Deus noster refugiū. ỹ. Edificauit moyses altare dño deo. Ps Magnus dñs. ỹ. Domū tuam dñe decet sanctitudo. ℟. In longitudinem dierū. Leō prima.

ODnsecrationes altarīū et ecclesiarū: secundū ritū quem nūc romana tenet ecclesia: siluester papa primus fieri instituit. Fuisse tamen ab ipīs apostolorū temporibus loca deo dicata: que a quibusdam oratoria: a quibusdam vero ecclesie appellabantur: vbi collecte fierent per vnam sabbati: et in quibus pplūs xpianus

ad audiendū verbum dei:
et ad percipiendū dñica
corporis et sanguis sacra
mentū conuenīret: q apo
stolorū edocemur epistolis:
et sanctorū patrū īstruim̄
gestis. Que licet salubus
cohortationibus ornarentur: nō tamē
crismate inungebantur:
nec altare stabat adhuc
erectū in titulū: ī figura
dñi nr̄i ihū xpi crismate de
hibutum qui ē altare
nostrū: et sacerdos et ho
stia. ℟. In dedicatione tē
pli decantabat populus lau
dem. Et in ore eorū dulcis
resonabat sonus. ℣. Fundā
ta est domus dñi sup verticē
montū et venient ad eam
omnes gentes. Et ī ore eor.

Postēp vero ℣ Lēō. ij.
constantinus qui
monarchiam tenebat ī
pery: a beato silvestro bap
tisma merut purificari
sacramento: tunc p̄mū
lege ab ipo promulgata:
concessum est omnibus
sub romano imperio de
gentibus licite ecclesias
fabricare: et ad id faciē
dum suo alios vt hortā
tur exemplo: in proprio
lateranensi palatio eccle
siam in honorem salua
toris mūdi fabricauit:
et basilicam appendicā
uerta: in honorem beati
iohannis baptiste in bal
neo calidis fui: in loco ī
quo baptizatus a lepra
meruit inundari. Quā
etiam prefatus papa pu
blice consecrauit: quīto
idus nouembris. Et est
illa vsq; hodie celeberri
ma festiuitas rome: in
qua prima ecclesia pu
blice consecrata ē: q̄ yma
go saluatoris depicta
parietibus: primū visi
bilis omni populo roma
no apparuit. ℟. Fundata
est domus dñi super verticē
montū et exaltata ē super
omnes colles et venient ad
eam omnes gentes. Et di
cent gloria tibi dñe. ℣. Ve
mentes autem venient ci
exultatione portantes ma
nipulos suos. Et di. Lc. m̄.

Consecrauit autē
et idem venera
bilis papa ecclesiam apos
tolorum principis vnde
cimo kalendas decēbris
quam etiam pyssimus
imperatorq fundamentis
edificauit: et ex cuius a
pertura fundamenti ipse
met propriis humeris
duodecim cophinos ex
tellure fundamenti cōfer
tos. in honore duodecim
apostolorū exportauit. In
qua et super corpus apos
toli: altare erexit lapideū:
et crismate perunctum. se
cundū morem quē pasto
ribus tradidit obseruan
dum: benedixit ac conse
crauit. In lateranēsi ve
ro prima ecclesia: altare
non erexit lapideum: sed
stabiliuit ligneum. Et
hoc quare? Quia credo a
liquibus profuturum:
breuiter si potero enoda
bo. Tu autē dñe mi. ℟.
Benedic dñe domū istam
quam edificauī noī tuo ve
mentū in loco isto: Exau
dias preces in excelso soli
gloriē tue. ℣. Domine si
conuersus fuerit populus
tuus et orauerit ad sanctu
arium tuū. Exaudias preces.

Item de dedicatione
alternatis viabus pro
tribus primis lectionib̄
legantur lectiones sequē
tes. Lectio prima:

Consecrauit autē
venerabilis papa
silvester ecclesiam aposto
lorum principis vndecīo
kalendas decembris: q̄
etiam pyssimus impera
tor a fundamentis edifi
cauit: et ex cuius aptura
fundamenti ipemet pro
priis humeris duodecim
cophinos ex tellure fun
damenti confertos ī ho
nore duodecim apostolo
rū exportauit. In qua su
per corpus apostoli alta
re erexit lapideum et cris
mate perunctū: secūdū
morem quē pastoribus
tradidit obseruandum.
benedixit et cōsecrauit.
In lateranensi vero pri
ma ecclesia: altare non
erexit lapideum sed stabi
luit ligneum. Et hoc q̄re?
Quia credo aliquibus p
futurum: breuiter si pō
tero enodabo. ℟. In dedi
catione templi decantabat
populus laudem. Et in ore
eorum dulcis resonabat so
nus. ℣. Fundata est dom?
dñi super verticem montū
et venient ad eam omnes

gentes. Et i oze coz. Le. ij.

IB episcopatu nã q; apostoloz p;m cipis vsq; ad sancti filue stri felicissima tempoza se uiente persecutoz̃ rabie certa nõ erat episcopalis statio: sed vbicũq; necessitas impuht: siue i crip tis: siue in cauterys: siue in domibus religiosoz rum virozũ: seu in fabri cas secundũ quod superi9 diximus deo dicatis mis sa celebzabatur super alta re ligneũ in modum arcꝰ concauum: habẽs i quat tuoz angulis circulos in quibus vectes iumittebã tur: quibus a sacerdotib: poztabatur vbicunq; ro manus pontifex latita bat: vel vbi collectã dispo suerat celebzare. Ob reue rentiam ergo principis apostolozum qui sup al tare hoc dominicum dica tur celebzasse sacramẽtũ et sanctozũ suozũ prede cessozum martyrum: in dicta lateranensi ecclesia illud altare ligneũ deputauit. ℟. Fundata ẽ dom9 domum super verticem mon tium et exaltata est sup oẽs colles et venient ad eã oẽs gentes. Et dicent glia tibi domine. ℣. Venientes au tem venient cũ exultatione portantes manipulos suos. Et dicent glo. Lectio. iij.

IJcet namq; idem sanctissimus papa deceteroq; firmasset vt nul lum esset altare nisi lapi deum: hoc tamen i domi nicum et patriarchale sta biluit altare: vt nullus super illud misi romanus papa missam audeat celebzare. Quod in cena dñi ante dominicã corpoz9 i sanguinis celebzatam cõ memozationem: a sacer dotibus violatur: mensa q; sublata in ipõ altaris concauo sacrificatur: et oleum crozizatum i cris mate ab ipõ papa benedi citur. Et sabbato vesperas cente fonto baptismo: p9 letanias post nonas decã tatum kyrieleyson. post hymnũ angelicũ: post collectam: post lectum a postolum. post q̃m papa stans in sede alta voce no uũ cantauit alleluia: il

hoc sacerdotibus reposita mensa reconciliatur: et linteaminibus i pallijs decenter ornatur: et ad vsum sacerdotalis mi9ste rij peragendũ romano põ tifici preparatur. ℟. Bene dic dñe domũ istam quam edificauimus nomini tuo venerã tium in loco isto. Exaudias preces in excelso solio glorie tue. ℣. Domine si cõuersus fuerit populus tuus et ora uerint ad sanctuarium tuũ. Exaudias preces i excelso. In. secundo nocturno. a. Non est hic aliud nisi domus dei et porta celi. ℘s. Quã di lecta tabernacula. añ. Vi dit iacob scalam sumitas eius celos tangebat et descẽ dentes angelos et dixit ve re locus iste sanctus ẽ et ego nesciebam. ℘s. Fundamẽ ta eius. añ. Erexit iacob lapidem in titulũ fundens oleum de super. ℘s: Dñe deus salutis. ℣. Domus mea. ℟. Domus orationis vocabitur. Sermo sci au gustini epi. Lectio. iij.

QOccidentalisq; frater9 clarissimi altaris vel templi festiuitatẽ cele

mus si fidelius et diligen ter attendimus: et sancte ac iuste viuimus: quic quid in templis manu factis agitur: totũ in no bis spirituali edificatio cõpletur. Non enim mẽ titus est ille qui dixit. Tẽ plũ enim dei sanctũ est: quod estis vos. Et iterũ. Nescitis quia corpoza ve stra templum sunt spũs sancti. Quibus meritis nisi per gratiam dei me ruimus fieri templũ dei? Et ideo quantum possu mus cum ipsius adiuto rio laboremus: ne deus noster in templo suo: hoc est in nobis spis inueniat quod oculos suc maiesta tis offendat. Sed habi taculum cordis mũdi emu landum vitijs: et virtutib: repleatur. Laudatur dy abolo: et appetatur ipõ. Et ita laboremus: vt no bis bonoz̃ operũ claustra tanuã regni celestis apire possimus. Sicut enim ma lis operibus quasi q̃busdam seris ac vectibus vi te nobis ianua claudit: ita absq; dubio bonis o

pribus aperitur. ℟. Orã
tibus in loco isto. Dimitte
peccata populi tui deus et
ostende eis viam bonam per
quam ambulent et da gliam
in loco isto. ℣. Qui regis is
rael intende qui deduas velut
ouem ioseph qui sedes super
cherubim. Dimitte. Lcõ. v:

Et ideo fratres dca
rissimi vnusquisq;
consideret conscientiã suã:
et quando se aliquo cri
mine vulneratũ esse cog
nouerit prius oratiõib⁹
ieunijs et elemosinis stu
deat mundare conscienti
am et sic eucharistiã pre
sumat accipere. Si enim
cognoscens reatum suũ
se a diuino altari subdu
cerit: cito ad intelligen
dam diuine misericordie
perueniet: quia sicut qui
se exaltat humiliabitur:
ita econtrario qui se hu
miliat exaltabitur. Qui
cũ sicut diximus agnos
cens reatũ suũ ipse se hu
militer ab altari ecclesie
per emendationem vite
remouere voluerit: ab
illo eterno et celesti con
uiuio excõmunicari pem
tus nõ timebit. Rogo vos
fratres: diligenter atten
dite. Si ad mensã cuius
cũq; potentis nemo pre
sumit cum vestibus con
fusis et inquinatis acce
dere: quanto magis a cõ
uiuio eterni regis: id est
ab altari domini debet se
vnusquisq; ũmdie vel o
diy veneno percussus: ira
amdie furore repletus:
cum reuerentia et humi
litate subtrahere: propter
id quod scriptũ ẽ. Dade
prius reconciliari fratri
tuo: et tunc veniens of
feres munus tuũ. Et ite
rum. Amice quomodo
huc intrasti non habens
vestem nuptialẽ. ℟. Q̃
metuendus est locus iste.
Vere non est hic aliud nisi
domus dei et porta celi. ℣.
Vere est domus dñi firmiter
edificata bene fundata ẽ su
pra firmam petrã. Vere nõ.

Hoc enim Lcõ. vj.
habet textus euan
gelice lectionis: q̃ quidã
fecerit nuptias filio suo:
et miserunt vt vocarent
inuitatos ad nuptias. Et
videns ibi hominem nõ
habentem vestem nuptia
lem: dixit ad eum. Ami
ce quomodo huc intra
sti non habens vestẽ nup
tialem? Et ille obmutes
cente dixit ministris. Li
gate illi manus et pedes:
et proijcite eum in tene
bras exteriores ibi erit
fletus et stridor dentiũ.
Ecce qualem sententiã
merebitur audire: qui
ad conuiuiũ nuptiale:
id est ad altare domini:
aut ebriosus: aut adul
ter: aut odiũ in corde re
tinens presumunt accedẽ.
Auertat hoc a nobis deus
fratres dilectissimi: et con
cedat: vt mala ista aut
nũq̃ velimus admittere:
aut si ad missa fuerint:
sine vlla mora per penite
riam vel pacem studeam⁹
sanare: et largioribus ele
mosinis festinemus a
bluere. Ne forte si cum
peccatoriũ vulneribus an
te tribunal eterni iudicis
venerimus: ab illa etiã
ecclesia: et ab illa celesti
hierusalem perpetua ex
cõmunicatione separe
mur. ℟. Mane surgens
iacob erigebat lapidem in ti
tulum fundens oleum de sup
positum vouit domino. Vere
locus iste sanctus est et ego
nesciebam. ℣. Cum q̃ eu
gilasset iacob de somno ait
Vere locus. Iste trac. lcõs
de sermone sancti augu
stini epi legãtur pro me
dijs. Lectio quarta:

Considerate rogo
vos fratres dilec
tissimi et diligenter aduer
tite. Si hodie aliquis a
conuentu ecclesie huius:
cuius anniuersariam de
dicationem celebramus
foras ejectatur p aliquo
crimine: in quanto dolo
re vel tribulatione erit
anima eius. Et si intol
erabilis dolor est de eccle
sia ista foras proijci: vbi
ille qui proijcitur q̃ mã
ducare et bibere ac loqui
cum hominibus potest:
et habet spem vt iterum
mereatur ad ecclesiam re
uocari: quid putamus
qualis dolor erit. si alĩs
pro criminibus suis ab
ecclesia que est in celis:
idẽ a conuentu angelo
rum et sanctorũ oĩm.

congregatione fuerit
separatus. Cui nec hoc
sufficiat ad penam q̄ fo
ras proiectus sed in sup
m tenebras eternas exte
riores: eterno supplicio
et incendio concremandus excluditur. ℟. Oran
tibus in loco isto. Dimitte
peccata populi tui deus ⁊ os
tende eis viam bonā p quā
ambulent et da gloriam in
loco isto. ℣. Cum regis isra
el intende qui deducis velut
ouem ioseph qui sedes sup che
rubin. Dimitte. Lectio. v.

QVi cū ab illa celes
ti hierusalem exco
municam meruerit non
solum hoc pene habebit q̄
nec manducare nec bibe
potent: sed etiam flāmas
infernales sustinebit: v
bi est fletus et stridor den
tū: vbi vlulatus ⁊ lamē
tatio ⁊ penitentia sine vl
lo remedio vbi ē vermis
ille qui non morit̄r: et
ignis qui nūq̄ extinguē
tur. vbi mors queritur
⁊ non inuenitur. Hec er
go cogitantes fratres dul
cissimi: tam casti et tam
sobrij. tam pacifici tan
deuoti: ad istud altare:
deo auxiliante studeamus
accedere: vt ab illo eter
no altari non excludamur.
Qui enim ad istud alta
re casto corpore ⁊ mundo
corde. cum fecunda consci
entia accesserit: ad illud
altare quod in celis est
felici transmigratione p
ueniet. ℟. O q̄ metuēdus
est locus iste. Vere nō ē hic
aliud nisi domus dei et por
ta celi. ℣. Hec ē domus dñi
firmiter edificata bene fun
data est supra firmam petrā.
Vere non. Lō sequēta:

IDeo fratres dilec
tissimi exempla is
ta attentius cogitantes,
templum dei quod sum⁹
nos virtutibus velut pic
turis ⁊ imaginibus de
coremus: vasis preciosis
et ornamentis id est bo
norum operum actiom
bus ornemus: in cuius
ores arcellas id est consci
entiam nostram quātū
possumus cum dei adiu
torio custodire diligen
tius studeamus: vt cum
dies iudicij venerit: i illa
eterna et beata ecclesia
vbi nūq̄ habitare potent
malus: vnde numq̄ exi
turus est bonus: nō ai
ans veteribus foras in
tenebras exteriores exclu
si appareamus: sed stola
immortalitatis induti:
cathetis et iustitie gem
mis ornati: elemosinarū
et dilectionis luce vestiti
audire mereamur: venite
benedicti patris mei: per
cipite regnū. Et illud.
Euge serue bone et fide
lis: intra in gaudiū dñi
tui. Ad quod gaudium
nos dūs sub sua protecti
one perducat. qui viuit
et regnat. ℟. Mane sur
gens iacob erigebat lapidē
in titulum fundens oleum
de super votum vouit dño.
Vere locus iste sanctus est
et ego nesciebam. ℣. Cūq;
angustasset iacob de somp
no ait. Vere locus iste est.
In tertio nocturno. añ.
Qui habitat in adiutorio
altissimi in protectione dei
celi cōmorabitur. ps. Iūc.
añ. Templum dñi sancti
est dei structura est dei edi
ficatio est. ps. Cantate.).
añ. Benedicta gloria dñi
de loco sancto suo alleluya.
ps. Dūs regnauit iracūdi
tur. ℣. Hec est domus do
mini firmiter edificata. ℟.
Bene fundata est supra fir
mam petrā. Lō sācti euāge
lij: secundū lucā:

IN illo tpe: Egressus
ihūs perambulabat
iericho et ecce vir nomīe
zacheus. Et hic erat prin
ceps publicanorū: et ipe
diues. Et reliqua. Omē.
sācti ambrosij cōfr. Lec. vij.

BEatus pusillus
hec est mullus no
bilitatis ingenite dignī
tate sublimis. cuius
meritis sicut populus
nationum: audito dñi
saluatoris aduentu: que
sui non receperant videre
cupiebat. Sed nemo fa
cile ihesum videt. nemo
potest ihūm videre consti
tutus in terra. Et quia
non propheticas: non re
gnū habet: tamē forme
gratiam naturalis. ascē
dit in arborem sicomo
rum: statem scilicet indo
rum vestigio suo prosper
nens: errata quoq; corri
gens superioris etatis.

Et ideo ihm̃ interioris domus recepit hospicio. Et bene ascendit in arborẽ: vt arbor bona bonos fructus faceret: ac naturali excisus oleastro: & cõtra naturam insertus in bonam oliuam fructũ legis posset afferre. Radix ei sancta: et si rami inutiles: quorum infructuosam gloriam plebs gentium fide resurrectionis quasi quadam corporis deuotione transcendit. ℟. Domus mea dom' orationis vocabitur dicit dñs in ea omnis qui petit accipit et qui querit inuenit. Et pulsanti aperietur. ℣. Petite et accipietis querite et inuenietis. Et pulsanti.

Ecce Lectõ. viij: vir nomine zacheus. Zacheus interpretatur iustus. Iericho autem luna: cecus in via. Quorum alterum dñs miseratus expectat. alterum manifestis sue claritate nobilitat. Alterum sanaturus interrogat. apud alterum se non inuitatus inuitat. Sciebat enim vberem horum fructum esse mercedem. Sed tamen et si non dũ vocem inuitantis audierat. audierat tamen affectum. Verũ ne ceciderit illum tanq̃ fastidiosi parumper: reliquisse videamur: et transisse ad diuitem expectemus cũ: quia expectauit et dñs. Interrogemus eum: quia interrogauit et christ'. Nos interrogemus quia nescimus quia interrogauit ille qui nouerat. Nos interrogemus: vt sciamus vnde iste curatus sit. Ille interrogauit: vt i vnum plures discerentur: vnde dñm videre mereamur. Interrogauit enim vt crederemus: nisi confitentem non posse saluari. Et cõfessum inquit vidit: et sequebatur illum magnificans deum: et pambulabat iherichu. Aliter enim non videret nisi sequeretur xp̃m: nisi dominum predicaret nisi seculũ preteriret. ℟. Lapides preciosi omnes muri tui. Et turres iherusalem gemmis edificabuntur. ℣. Porte iherusalẽ ex saphiro & smaragdo edificabũt' & lapide preciosо omnis circuitus muri eius. Et turres. Gloria patri. Et turres. Lectõ nona: Dum diuitibus quoq; in gratiam reconciliamur. Nolum' enim offendere diuites: sed volumus si fieri potest sanare omnes. Ne autem in eandem comparationem p̃stricti: in zacheo actus quam oportuit derelicti. iuste habitat commotionis offensam. discat nõ in facultatibus crimen haberi: sed in his q̃ vti nesciunt facultatibus. Nam diuitie vt impedimenta improbis: ita et bonis sunt adiumenta virtutis. Dives certe zacheus electus a xp̃o: sed diu diuum bonorum suorũ largiendo: reddendo omnia in quadrupulũ que fraude sustulerat. Aliter enim non satis ẽ: nec habet gratiam liberalitas: si iniuria perseuerat: quia non spolia sed dona queruntur. Vberiorem mercedem q̃ conferebat accepit. Tu autem domine Item de eadem beato Abrosio

sij omelia alternatis viribus legenda. Lectio: vij.

Ehic erat princeps publicanorũ. Et bene princeps inuenitur publicanorum: vt spes erigatur pusillorũ. Quis enim desperet: quando et iste peruenit ad sensus ereptaude? Et ipse iquit diues: vt scias non omnes diuites auaros. Quod si vult q̃ nullus alterius statuam scriptura nisi huius exp̃ressit. Quia iquit statura pusillus erat. Videne malicia forte pusillus aut adhuc pusillus fide. Nondum enim promiserat cum ascenderet: quod postmodum spopondit. Nondum quoq; viderat xp̃m: & ideo merito adhuc pusillus. Denique et iohannes magnus quia et xp̃m vidit: et spiritũ sicut columbam sup̃ xp̃m manentem et ait. Vidi spiritum descendentem sicut columbam et manentem sup̃ eũ. ℟. Domus mea.

Et non Lectõ. viij: poterat pre turba. Que autem turba: nisi

impenite confusio multi
tudinis que verticem ne
quit[illegible] videre sapientie
Ergo zacheus quã diu i
turba est non videt dñm
suum. Supra turbã ascẽ
dit et vidit. Hoc est: ple
bẽã transgressus sactã:
meruit quem desiderabat
aspicere. Pulchre autem
addidit: qua illa parte
erat transiturus dominꝰ:
vel vbi siccomorus erat:
vel vbi creditumus: vt et
mysteriũ seminaret et gra
ciam seminaret. Sic eñ
venerat: vt per mirabilia tñ
sineret ad gentes. Vidit
itaq; zacheum sursum.
Jam enim sublimitate fi
dei fructus nouorũ oper
um velut fecundæ altitudine
arborus eminebat. Le. ix.

Et qñ de typo ad
moralia declinam.
Inter tot credentiũ volũ
tates: dñica die relaxare
animũ festivitatem ad
miscere delectat. Zache
us in siccomoro: nouũ
videlicet nouũ tẽpus
pomum: vt in hoc quasi
complerentur illud. Ar
bor fica produxit grossos
suos. Ad hoc enim xpistus
aduenit: vt ex legis nõ
poma sed homines nasce
rẽtur. Legimus alibi.
Cum esses sub arbore fici
vidi te. Ergo nathanael
sub arbore. Hoc est supra
radicem: quia iustus.
Radix enim sancta. Sẽ
arbore tamen nathanael:
quia sub lege. Zacheus
supra arborem: quia su
pra legem. Ille dñi occul
tus defensor. Hic publicꝰ
predicator. Ille ad hoc
xpm ex lege querebat:
iste iam supra legem re
linquebat sua: et dñm
sequebatur. ℟. Quã di
lecta tabernacula tua dñe
virtutum concupiscat et de
fiat anima mea. In atria
dñi. ℣. Beati qui habitãt
in domo tua dñe in secula se
culorum laudabunt te. In
atria domini.

Sanctorū vbi gesta sanctorū narrantur secundū ritum romane curie per anni circulū incipit.

In festo sancti saturnini martyris. Ad matutinū. Lectio prima.

Rome natalis sancti saturnini martyris et senatoris sub maximiano. A quo primo inter alios senatores dei dīnati fuit: ad fodiendam arenā ad faciendas thermas diocletianas. Quorū vnū filiummū presentatū sibi cū interrogasset idem maximianus quis vocaretur. respōdit. Ego precator filiumꝰ seruus seruorū dñi nri ihū xpi. Cui cū post alia dixisset maximianus: aut sacrifica deo hercule: aut carnes tuas igni cremabo. respondit. Et ego quidē semper hoc optaui: veruntamen si meritus fuero vt coronam desideratam accipiam. Lectio secunda.

Quibus igit laudicio prefecto: missus est in custodiam decē et septem diebus. Inde exhibitus est ab ampronio comentariensi aspectibus laudicij: et subito lux de celo facta est et vox cū luce audita. Venite benedicti patris mei percipite regnū quod vobis paratū est: a cōstitutione mundi. Tunc ampronius tremefactus. cecidit ad pedes filiumꝰ dicens. Adoro te per ihūm xpm quem confitens: ne tardes me baptizare: et facias me pingere tecū ad coronam. Qui baptizatus statim obtruncatione capitis: coronam martyrij iuenit. Reductus iterū i custodia filiummus et senex saturninus cū illo: vbi multos gentiles ad se venientes docebant: et baptizabant.

Post Lectio tertia.

Quadragintā dies semper dies: vincti catenis ac nudis pedibus ducti ante prefectū delata est tripoda vt sacrificarent. Tunc beatus saturninus dixit. Cōtent dīs dos gētiū. Et continuo

soluta est tripoda erea ve
lut lutū. Quod videntes
duo milites: papias et
maurus. crediderūt xpō.
Et comprehensi a laudi
cio non post multos di
es martyrio coronati sūt.
Deinde laudicius beatū
senē saturninū ⁊ sisinnū
in eculeo iussit leuari ⁊ at
trahi nerus: et fustibus
et scorpionibus cedi. Qui
bus etiam flāmas posthu
dū iussit apponi ad late
ra: et depositos de eculeo
ductosq; in liuario sedō:
via numentana capite de
truncari. Quorū corpora
cū iohanne presbitero col
ligens trason vir xpianis
simus: qui de facultatib⁹
suis martyribus multa mi
nistrabat. sepeliuit i predio
suo via salaria: sub die ter
tio kalendarū decembriū.

℣ In vigilia sancti andree
apostoli ad matu. inuitato.
Regem apostolorū. ps. Ve
nite. Ant. i. n. a. Vidit dñs petrū
et andream vocauit eos. ps. Celi
enarr. ant. Venite p̄ me dicit dñs
faciā vos fieri piscatores hoīm.
ps. Dixit dñs. ant. Relictis
retibus suis secuti sunt do
minū redemptorē. ps. Exul
taunt cor meū. Lectio. i.

Passione sancti an
dree apostoli quā
oculis nostris vidimus.
omnes presbiteri ⁊ dya
cones ecclesiarū achaie:
scribimus vniuersis eccle
sijs que sunt in oriente ⁊
occidente et meridiano et
septentrione in xpi noīe
constitute. Pax vobis et
vniuersis qui credunt in
vnū deū et in trinitatem
perfectam. verum patrem
omnipotentē. verū filiū om
nipotentis: et verū spiritum
sanctū procedentem ex pa
tre: et in filio permanētē:
vt ostendatur vnus spūs
sanctus esse in patre et fi
lio: et hoc esse omnipotentis
filiū quod et ille qui ge
nuit. Hanc fidē didicim⁹
a sancto andrea apostolo
ihū xpi. cuius passionem
quam coram positi vidim⁹.
prout possumus explica
mus. Proconsul itaq;
egeas patras ciuitatem
egressus cepit compellere
credentes in xpō ad sacri
ficia ydolorū. Cum occur
reret sanctus andreas di

rat. Oportebat vt tu qui
dex esse hominū cōpro
bans: iudicē tuū qui est
in celis agnoscere: et ag
nitū colere et colendo cui
qui verus deus est ab hijs
qui ver dij non sunt am
nū reuocares. ℟. Dū per
ambularet dñs super mare
galilee vidit pe
trū et andream retia mitten
tes in mare et vocauit eos di
cens. Venite post me faciam
vos fieri piscatores hominū.
℣. Erāt enī piscatores ⁊ aut
illis. Venite post. Lectio

Egeas dix. Tu
es andreas qui de
struis templa deorum: et
suades hominibus sup
sticiosā illā secti quā nuper
delatā romam principes ex
terminari iusserūt. Sanc
tus andreas respondit. Ro
mani principes nondum
cognouerunt hoc: q̄ pro
salute hominū venies dei
filius docuit. ista ydola
non solū deos nō esse: sed
esse demonia pessima huma
no genere inimica: q̄ hoc
docuit hominem vnde of
fendatur deus: vt dum of
fensus fuerit auertatur et
non exaudiat: et cū auer
sus fuerit et nō exaudierit:
habeantur et ipi diabolo
captiui: et tā diu eos delu
dat q̄ diu de corpore exeāt
rei et nudi: nichil secum
preter peccata portantes.
Egeas dixit. Ista superstī
ciosa et vana verba sūt. Nā
et ihūs noster dū hec predi
caret: iudei illū cruci pati
bulo affixerūt. Andreas re
spondit. Si velis scire mi
sterū crucis: q̄ rationabi
li dignitate auctor humā
ni generis pro restauratio
ne nostra: hec cruces pa
tibulū non inuitus sed spō
te susceperit. ℟. Mox vt vo
cem dñi predicantis audiuit
beatus andreas relictis retib⁹
quorū vsu actuq; viuebat. E
terne vite secutus est premia
largientem. ℣. Nec est qui
plus amore xpi pependit i cru
ce et pro lege eius sustinuit
passionē. Eterne. Lectio. iij.

Egeas dixit. Cui tra
ditus asseratur a
suo discipulo ⁊ a iudeis
tentus et presidi adduct⁹:
et ad petitionem iudeorū
a militibus presidis cruci
fixus: quomodo tu dicis

spontaneū crucis subiysse
patibulū? Andreas respō
dit. Ideo ego dico sponta
neū: qm̄ simul cum ipso
fui cū a suo discipulo tra
deretur et anteqū trādetur
dixit nobis q̄ tradendus
esset et crucifigendus pro
salute hominū: et tertia
die resurrecturū se cē pre
dixit. Cui cū frater meus
petrus diceret: propicius
tibi esto dñe nō fiat istd.
indignatus sic ait petro.
Vade retro sathana: q̄a
non sapis que dei sunt.
Et vt plenius nos instru
eret: qm̄ spōte passionem
suscaperet dicebat nobis.
Potestatem habeo ponē
di animam meā: et pote
statem habeo iterū sumē
di eam. Ad vltimū vero
dū cenaret nobiscum et
diceret: vnus vestrū me
traditurus est: et ad istā
vocem omnes cōtristare
mur: ne suspensos nostra
nos cogitatio truncaret
aut. Cui dedero panis fra
gmentū manu mea: ipse
est. Et cū dedisset vm er
cōdiscipulis nostris: et fu
turā quasi preterita iam
narraret. docuit se volun
tarie fuisse traditū: cum
nec traditorē fugiendo
deseruit: sed in loco quo
sciebat illū esse venturū
permansit. ℟. Doctor bonꝰ
et amicus dei andreas duc
tus ad crucem aspiciens a
longe vidit crucē et dixit
Salue crux. Suscape disci
pulū eius qui pependit in te
magister meus xp̄istus. ℣.
Salue crux que i corpore
xp̄i dedicata es et ex mēbris
eius tanq̄ margaritis orna
ta. Suscape. Ant. ℣. noctur.
Añ. Dignū sibi dñs cōpu
tauit martyrem quem voca
uit apostolū dū esset i mun
alleluya. Ps Omnes gētes.
Añ. Dilexit andream dñs
in odorem suauitatis. Ps:
Exaudi deus deprc. Añ.
Biduo viuens beatus andre
as pendebat in cruce p xpi
nomine et docebat populū
Ps Exaudi deus oronē.
Beas Lectio. ix.
dixit. Miror te
prudentem virū istū vel
le sectari: quē quocūq;
pacto aut sponte aut in
iustū crucis tamen confi
teris affixū. Andreas res
pondit. Hoc ē quod etiaz
me dixisse retines. Magnū
est misterium crucis
Quod si forte volueris
audire retexam. Egeas
dixit. Misterū non po
test dici sed supplitium.
Andreas respōdit. Ipm
supplicū mysterū restau
rationis humane si pati
enter audieris comprobā
bis. Egeas dixit. Ego
quidē patienter te audi
am: sed tu si me obtem
peranter non audieris:
ipm crucis mysterū i te
ipso exapies. Andreas
respondit. Ego si crucis
patibulū expauescerem:
gloriam crucis non pre
dicarē. Egeas dixit. In
simus sermo tuus predi
cat crucem supplicij quā
per audaciam non times
penam mortis. Andreas
respondit. Non per auda
ciam sed per fidem: non ti
meo penam mortis. Mors
autem peccatorum pessi
ma. Et ideo audire te vo
lo crucis mysterū: vt ag
nitū forsitan credas: et
credens ad resturationē
tue amme quoq; pacto
pertingas. Egeas dixit.
Restauratur hoc qđ perisse docetur. Nūquid anima mea periit: vt ad eius restaurationem venire me oporteat per fidem quā tu asseris? ℟. Homo dei ducebatur vt crucifigerent eū: populus autem clamabat voce magna dicens. Innocēs eius sanguis sine causa dāpnatur. ℣. Cūq; duceret eū vt crucifigeretur factus est concursus populorū clamā tiū et dicentiū. Innocens.
Andreas Lectio. v.
respondit. Hoc est
quod te discere desidera
bam: vt dū perditas am
mas omnū hominū do
cuero. iustā restaurationē
earū per crucis mysterū
pandā. Primus enim ho
mo per lignū preuaricatio
oms mortem induxit: et
necessariū erat hoc genus
humano: vt per lignum
passioms mors que ingres
sa fuerat pelleretur. Et qm̄
de immaculata terra factus
fuerat homo primus: qui
per lignū preuaricationis
mūdo mortem intulerat:
necessario de immaculata

virgine natus est xpūs per
fectus homo: qui et deus
filius. qui primū fecerat
hominē: vitam eternam
quā perdiderant per adā
repararet: ac de ligno cru
cis lignū conscipiscentie
erclūderet: expanderet in
cruce imaculatas manus
pro manibus iconstinēter.
extentis. pro suauī cibo ar
boris vetite escā fellis acce
peret. et in se sue sapiēt mor
talitatem nostram: suā no
bis īmortalitatē offeret.
Egreā dicit. Ista verba il
lis dicere potes qui tibi cre
diunt. Michi autē mī in
hoc consentias: vt sacrifi
cū dño omnipotentibus
offeras: in ipsam quā lau
das crucem te fulmigatum
affligi precipiam. Andreas
respondit. Omnipotēti deo
qui vnus et verus ē omni
die sacrifico. ℟ O bona cru
cis decorem et pulchritudinē
de membris dñi suscepisti. acci
pe me ab hominibus et redde
me magistro meo. Vt per te
me recipiat qui per te me red
emit. ℣. Beatus andreas expā
sis manibus ad celum orabat
dicens. Salua me bona cruc. Vt
per te me recipiat. Lectō. vj.

Cum ergo iratus egreas:
iussit beatū andream carcerem trudi. Vbi dū
esset clausus venit ad eum
pene omnis multitudo pu
blice: ita vt egreā vellent
occidere: et andreā aplm
fractis tamus liberare.
Quos beatus apostolus
āmonuit dicens. Nolite
fratres dilectissimi meum
impedire martyrū: sed
et vos quasi athletas dei
preparate: vt vincatis mi
nas animo intrepido per
tollerantiam passionum.
Mane igitur facto p tri
bunali sistitur: et ad sa
crificia deorū ab egrea
iniutatur. Cūq; ei multa
minaretur respondit. Quic
quid tibi videtur in sup
plicijs manus excogita.
Tanto enim regi meo c
ro acceptior: q̄to fuero
pro nomine eius in tor
mentis cōstantior. Tūc
iussit cū a viginti hom
inibus cedi: et cesū man
bus et pedibs cruci affi
gi. vt sic longiorem acci
peret cruciatum. Cū autē
ducerentur ad crucem cō
amente multitudine po
pulorū. videns a longe
crucem salutauit eam di
cens. Salue crux que in
corpore xpi dedicata es.
et ex membris eius tāq̄
margaritis ornata. Et
hec dicens exuit se et ves
timenta sua carnifabus
tradidit. Sicq; cū vt iussū
eis fuerat suspenderūt
in cruce in qua triduo vi
uens predicauit. Et cum
egreas terrore populi vel
let cū de cruce deponere:
orauit dicens. Ne me per
mittas dñe a te separari:
tempus est vt cōmendes
terre corpus meum. Hijs
dictis immus splendor de
celo veniens per dimidiā
horam eum circūdedit et
cū ipo lumine spīritū red
didit. Mirumlla, vo vi
egree tulit corpus apli et
honorifice sepeluit. ℟ Ex
pandi manus meas to
ta die in cruce ad populum
non credentem sed contradi
centem mihi. Qui ambu
lant vias non bonas sī post
peccata sua. ℣. Deus vltionū
dñs deus vltionū libere
egit exaltare qui iudicas
terram redde retributionem
superbis. Qui ambulant.

In tertio nocturno. Añ.
Non me permittas dñe famu
lū tuū a te separari. tempus
est vt cōmendes terre corpus
meū. ps. Confitebimur. añ.
Andreas autem rogabat po
pulū vt non impedirent passio
nem eius. ps. Dñs regn. j.
añ. Recipe me ab hominibus
et redde me magistro meo vt
per te me recipiat qui per te
me redemit alīa. ps Domīo
regnū. ℟. l. añ. l. ma. l. vij.

In illo tpe: Ambu
lans ihūs iuxta ma
re galilee vidit duos fra
tres symonem qui vocat
petrus et andream fratrē
eius mittentes rete i mare.
Erant enī piscatores. Et
rel. Omē. bi grego. papē:

Audiths fratres dilectissimi: quia ad
vnius passionis vocem pe
trus et andreas relictis re
tibus secuti sunt redemp
torem. Nulla vero hunc adhuc
mirabilia facere viderit:
nichil ab eo de premio re
tributionis eterne audi
erant: et tamē ad vnī
dñi preceptū hoc quod

possidere videbantur oblti
sunt. Quanta nos eius
mirabilia videmus: quot
flagellis affligimur: q̃tis
minarũ asperitatibus de
terremur: et tamen vocati
tem sequi contepmimus.
In celo iam sedet qui de
conuersione nos admo
net. Iam ingo fidei colla
gentũ subdidit: iã mun
di ꝯfirmam strauit. Iã ruinis
crebrescentibꝫ districti su
mus: q̃ propinquũ denũ
ciat diem: et tamẽ super
ba mens nostra nõ vult
hoc sponte deserere: quod
quotidie perdit minuit.
Quid ergo fratres dilec
tissimi: quid i eius iudi
cio dicturi sumus: qui
ab amore presentis seculi nec precepti flectimur:
nec verberibꝫ emẽdamur.
Sed fortasse aliquis ta
citis secũ cogitationibus
dicat. Ad vocẽ dominica
vterq; iste piscator quid
aut q̃tũ dimisit qui pe
ne nichil habuit? Sed
hoc in re fratres dilectissi
mi affectũ debemus pon
derare q̃ censũ. ℟. Cla
ruit sanctus andreas dum
respiceret in celũ voce mag
na clamauit et dixit. tu es
deus meus quem vidi ne pi
tiaris me ab impio iudice de
pom. Qui virtutẽ fidei cru
cis agnouit. ℣. Tu es ma
gister meus xp̃e quem di
lexi quem cognoui quẽ cõ
fessus sũ tantũmodo i ista
voce exaudi me. Qui virt.

Multum Lectio. mij.
reliquit qui sibi m
chil retinuit. Multũ reli
quit qui q̃libet parũ to
tũ deseruit. Certe nos et
habitu cũ amore possi de
mus: et ea que minime
habemus: ex desiderio q̃n
mus. Multi ergo petrus
et andreas dimisit, desi de q̃n
ria vterq; etiam habendi
dereliquit. Multũ dimi
sit qui cũ re possessa etiã
concupiscentijs renũcia
uit. A sequentibus ergo
tanta dimissa sunt quan
ta a nõ sequentibꝫ concu
pisci potuerũt. Nemo igi
tur cũ quosdã cõspicit
multa dereliquisse apud
semetipm dicat. Immutan
huius mũdi contempto
res volo: sed quod dere
linquam nõ habeo. Nul
la fratres dereliquit' si
desiderijs terrenis remi
atis. Exteriora enim mã
do q̃libet parua sufficiũt
Cor nãq; et non substã
tiam pensat: nec p̃ponit
q̃tũ in eius sacrificio: sĩ
ex quãto p̃feratur. Nam
si exteriorem substantiã
perpendamus. Ecce san
cti negociatores nĩ per
petuam angelorũ vitam
datis retibus et naui mer
cati sunt. ℟. Videns crucẽ
beatus andreas exclamauit
dicens o crux admirabilis
o crux mirabilis o crux
que per totũ mũdũ nitilas.
Suscipe discipulũ xp̃i non
me permittas errare sicut ouẽ
non habentem pastorẽ. ℣.
O bona crux q̃ decorẽ et pulcri
tudinem de membris dñi suscepisti.
Suscipe. Lectio nona:

Estimationẽ quip
pe preci non habet
sed tamen regni dei tãtũ
valet quãtũ habes. Valu
it namq; zacheo dumdui
substantie: quia dimidiũ
aliud adhoc quod iniuste
ablatulit restituendum m
quadruplũ reseruauit.
Valuit petro et andree
dimissis retibus et naui.
Valuit vidue duobus mi
nutis. Valuit et alteri ca
licem aque frigide. Regnũ
itaq; dei vt diximus tãtũ
valet quantũ habes. Pen
sate igitur fratres. quid
vilius cũ emitur: quid ca
rius cũ possidetur? Sz for
tasse nec calice aque frigide
suppetit qui indigenti pre
beatur. etiã tunc securitatẽ
nobis promittit sermo di
uinus. Redẽptore etenim
nato celi ciues ostẽsi sunt:
qui clamarent gloria in
excelsis deo: et i terra pax
hominibus bone voluntatis. Ante dei nãq; oculos
mũq; est vacua manus a
munere: si fuerit arca cor
dis repleta bona voluntate
Hunc etenim psalmista dicẽ.
In me sunt deus vota tua:
que reddam laudationes
tibi. Ac si apte dicat. Et
si eternus munera offerẽda
non habeo. mtã me met
ipm tamen mihi mando qd'
in arca tue laudis ipono:
qua qui nostra datione
non pascens: oblatione
cordis melius placatus.
Nichil quippe deo dili

voluntate bona offertur. Voluntas autem bona est sic aduersa alterius sicut nostra pertimescere: sic de prosperitate primi sicut de nostro profectu gratulari. Alienas diuitias nostras arbitrari: alienam lucem nostram deputare. Amicum non propter mundum: sed propter deum diligere: animam etiam amando tolerare.

In festo sancti nicolay episcopi et confess. Lectio. p.

Nicolaus itaque ex illustri prosapia ortus cuius fuit patere verbum. Que adhuc multa plebium generositate referta parentes eius inter caterinas potentum quanta honorificentia celebrabatur: tanto superne patrie accensi desiderio: magis celestibus q terrenis dignitatis gloriam appetebant. Reuera cum esset nimium locupletatus. nullius honoris insignia. nullumque sume dignitatis disponere moderamina voluerit: sed omni studio continentiam se lege vincientes celibem vitam actitare satagebat. Et mirum in modum cum in primeuo iuuentutis flore: hunc solum genuisset filium: cunctis se voluptatibus abdicarunt. et iter suas preces quas frequenter in dei templo fundebat. hunc solum superstitem: hunc nostatum diuitiarum: quanti morum flagitabant hereditem. Quorum vota deus ex alto prospectans haud cor defuit petitionem. Mirum quales futurus esset puer. in ipso vt ita dicam primordio natiuitatis eius dignis monstrare dignatus est.

Humero Lectio. ij.

Cum adhuc matris lacte aleretur: cepit bimo hebdomade die. quarta scilicet et sexta feria semel bibere mammas: et hac vice contentus tota die sic permanebat. Puerili igitur animus vt patriarcha iacob domi simpliciter conuersatus: cepit bone indolis adolescens esse: et non sicut illa etas assolet lasciuia compleuus est mundi: sed nunc parentum comitatus vsq; gia nunc solus ecclesiam terebat limina: et quod ibi de scripturis patulo aduertebat auditu: non immemor armariolo condebat pectoris. Ubi autem vtroq; parente orbatus est: sepius illud euangelicum ante sue mentis deducebat oculos. Nisi quis renunciauerit omnibus que possidet: non potest meus esse discipulus. Et cum inhelaret ad perficiendum qd' pio vertebatur in pectore: iuuenile cepit titillare mentem ne funeralis percelleret aura: quicquid p tpo facere disponebat. Hec secum. Ad deum vero cunctum desidery sui pandens velamen: deprecabatur vt ille qui omnium scientiam habet inspirare dignaretur: quatenus de tantis sibi relictis opibus sic ordinaret: vt nuta laude humana: conspectu placeret diuino. Lectio tercia:

Alia eo cogitante accidit vt quidam conciuis eius minimum locuples ad tantam veniret inopiam: vt nec etiam necessaria vite haberet. Quid plura? Urgente media tres filias quas habebat virgines formari constituit: vt earum saltem honestam conmertio: infeliciter ageret vitam. Prohpudor certe plo fama tanti mali cuius non aliud velocius viget mobilitate: totam pertulit urbem: et multiplici populum sermone replebat. Quod vbi vir sanctus comperit nicolaus: condolunt miserrimo homini: atq; virginum execrans stupra dum deerant omnino ex suis humanis eorum supplere inopiam: ne puelle nobilibus orte natalibus lupanari macularentur infamia. Sed cui nollet aliud nisi xpm in suis factis habere contemplatorem: cepit temporum vices explorare quo id sic operaretur: vt etiam eos lateret quibus fiebat. Facta autem cuiusdam noctis hora: sumens non modicum auri liganscq; in pano: perrexit ad domum vnam: qua vndique circumspiciens per fenestram que competens videbatur: clam intro proiecit: cliq; discessit. Lectio qrta:

Mane itaq; facto cum surrexisset homo:

aurūq; illud repensset: di
rigunt primū: at tūc q̄to
gestiunt gaudio: q̄ntas
vt deo gratias egit si quis
velit ex obortis eius la cri
mis potest aduertere. Ce
lebratis itaq; ex more p̄mo
genite filie sue nuptijs. ce
pit homo diligenter i quā
rere: quis esset qui illius i
opie tanti p̄stitisset hu
manitatem. Cūq; diu ta
lia moliretur: mola' haud
multo post primū simile pe
git opus. Vbi vero tem⁹
reddita est dies: p̄siluit
homo de stratu suo iuenit
q; filiū pondus metalli p̄
oris equale. Tunc tanto
exultauit gaudio: q̄ si ho
mem aut maiorem adesset
facunda loquacitas: in tā
tarū magnitudine laudū
exp⁹menda succumberet.
1 nos Sed nōnulla orationis ei⁹
p⁹sequentes: cetera sagā
ci lector melius subsilen
tio ad intelligendū relin
quere q̄ indagare elegim⁹.
Orauit autem sic. Domi
ne deus inquit absq; cuius
nutu nec passer ad terram:
nec foliū cadit arboris: de
precor ineffabilē clemētiā
tuam: vt tu qui oīa nosti
ostendere dignens quis sit
ille qui tanta bona erga
me exhibere non desinit.
Hoc autem dñe p̄to non
vt eū temerario ausu pollu
tis contingere queam ma
nibus: sed vt famam famu
lū tuū qui inter homines
degens angelicam habet cō
uersationem et magnificē
nomen tuū benedictū in
secula. Lectio quinta:
Talibus orabat dic
tis: talibusq; se hor
tabatur sermonibus. Au
feram certe sompnū ab o
culis meis: excubabo sol
licitus vigilansq; pernoc
tabo: forsitā ostēdet michi
dñs seruū suū. Dixit a dic
tū cepit opere exercere. In
terea paucis admodū elo
lutis diebus: ecce cultor in
mitatis aduenit michael⁹:
et iterate vicis factum ter
no cupiens supplere nu
mero: equale duorum ta
lentum. Cuius
somnu excitatus hō statim
egressus: iam vadentem.
iamq; fugientem tali sub
sequebatur voce. Siste gra
dū teq; meo ne subtrahas

aspectu. Olim te cupiui
cernere. olim te cognos
cere desiderauī. Sic fatꝰ:
otio: adnolat spacioq;
correpto. michaēl cogno
uit per vmbram. Hōr hu
mi p⁹stratus. Oscitan
tatagrebat p̄des eius. Nō
sanctus pio vt erat pecto
re p⁹hibuit fieri: sed bre
uiter allocutus exegit ab
eo: ne cuiq; dum vitales
carperet auras: michaelem
huius rei indicaret auctō
rem. Felix felicē imitatus
est magistrū: qui nō so
lū homines sed demones
compr⁹mebat. ne famax
eius sereret in populo.
Ille enī ne veris falsa mis
ceret. iste autem ne quod
libet extolleretur rumuscu
lo interdixit homini vt
ex nullo modo p⁹nderet
nomen eius. Lectio.vi.
Te omnibus votis
colendus: omnibꝰ
q; p⁹comijs extollēdus:
qui faciens duobus non
posse placere dominis:
vni elegit: cuius onus
leue est: cui tota deuo
one colla submittēs pon
derosam saeculi mūdi ei
oblectatione sua p⁹icat
Voluit enī quoq; mo
do seculi captare famam:
ne sanctorū contubernio
p⁹uaretur: cōmittens se
deo assidue: qui disp̄sat
et ordinat omnia quādo
vult et quomō vult. Hyl
ita translatus myrea metro
polis ciuitas orbata est
suo antistite. Cuius obi
tū non mediocriter adia
centiū parochianī cōdo
lentes ep̄i. fuerat enī bñ
morigeratus ac religios⁹:
conuenerunt in vnum ci
ues cunctis: vt ānuē
te dño ihū p⁹uiderent
illi ecclesie secundum sata
canonū voluntatem p⁹fu
turum. Conuentione itaq;
facta interant quidā pō
tifex magne auctoritatis
vir: ad cuius intuitū om
nium pendebat sententia: vt
quem ille voce p⁹moueret:
hunc p⁹culdubio eligē
rent vniuersi. Hic ergo
per omnia sequēs apostō
lorū vestigia. Cūctos re
uerendissimosq; pre
cibus mistere hortatus ē:
quatenus ille q̄ mathiā

mdidit vt numerū sup
pleret apostolicū. ipse so
luta clementia pandere
dignaretur: quē vellet
fungi tanto sacerdotio.

Nc Lectio. vij.

Omnes quasi cele
sti cōmouerentur oracu
lo: sic conuersi ad deum
flagitabant ex intimis
precordijs: vt pastor et
nus vtilem suarū ouiū
pastorem ostendere dig
naretur. Illis quippe cū
summa deuotione oratiō
vocem de celo audiunt
dicentem sibi predictus
pontifex: vt egrediens
ante portas ecclesie sta
ret et quē primū matu
tinali hora venire conspi
ceret: ipsum cōsecraret
antistitem: adiungens
etiam q mcolaus vocare
tur. Tunc presul ceteris
episcopis hanc suā reue
lationem narrans adie
cit. Vobis in orationib⁹
persistentibus: ego for
seas excubabo. Credo ei
q non priuemur benefi
cio dei. Sic ait: et valu
as basilice sancta calidi
tate obseruabat. Mirū
m modū matutinali ho
ra quasi a deo missus: an
te omnes se agebat mco
laus. Cūq; ad ecclesie
ianuas propinquasset:
innecta manu eū appre
hendit epūs. blandeq; sa
satatus est dicēs. Qua
le habes nomē? Ille colū
bina vt erat simplicitate
mclinato capite mcola
us inquit vestre sanctita
tis seruus. Cui protinus
presul psalmis innexis
ait. Fili vem mecum: est
aliquid secretū qđ tuei
doli fari debeam. Mox i
trogressus. en fratres p
clamauit: vere ait dñs:
quodcūq; petentes pa
trem in nomine meo: ac
cipite quia accipietis et fi
et vobis. En inq' qđ pe
timus accepimus. En
adest de quo vestra fla
gitauit charitas. Quo
viso ingentem omnes
tulere clamorem ad syde
ra: et certatim saluato
ris laudabant magnalia
Episcopi letabātur pro
collega celitus sibi colla
to: clerici alludebāt sicut
bone pecudes. Quod mul
tis moror: Licet plurimū
rentens obstiterit: plu
rimūq; reclamauerit: intro
mittus illico sicut mos
exigebat regiones illius
pontificalem accepit mi
tram. Lectio octaua:

Pontificali igitur
cathedra sublimatꝰ
eandem morū grauitatē
quam prius: eandēq; sec
tabatur humilitatē. Cre
ber in oratione pernigi
labat: corpus atterebat
ieuniis. Mulierū con
sortia: licet ab ipo puentie
sue tempore exhorruerit:
tamen ex hoc quasi quan
dam pestē fugiebat. In si
sapiendis hominbo hu
milem: in loquendo effi
cacem se prebebat. Alacer
erat in exhortando: seuer⁹
in corripiendo. Viduarū
et orphanorū atq; oppres
sorū sic negocia curabat:
ac si propria essent. Rapi
nam execrabatur potētū.
Arguebat violentos. Et
si quem forte quolibet ca
su afflictum cernebat: mi
rabiliter cōsolabatur. Cre
scebat quotidie fama bo
nitatis eius: que vbiq;
laudem ferebat mcholaÿ.
Hinc potens hinc impo
tens illū noīabat. Gau
debat populus amictus
de tali patrono: letaban
tur heroes de tanto pon
tifice: quia ita se auctori
tate et gratia plenū exhi
bebat: vt omnū gereret
curam: et episcopalem di
gnitatem non amitteret.
Verū tempus ante defice
ret: quin et sermo desere
ret: si de singulis eius me
ritis scribere temptauero.
Si quis scire voluit qua
lem se q̄tūq; prestiterit
mordacem compatiat tē
tem: et ex subiectis cuiē
ter agnoscere valebit. Cū
igitur omnū crismatur
virtute corroborarentur
mcolaus: et mchil sibi sed
totū dei gratie tribueret:
cepit ita choruscare mira
culis: vt non tantū sui:
sed etiam alienis quibus
libet oppressi angustijs
inuocato nomine eius sta
tim sentirent leuamen.

Quadam Lectō. ix.
vero die cū quidā
nauta subita maris tem
pestate periclitarentur

a deo vt ꝑntē illis intentarent per omnia mortem: ertiplo dissolutis frigore membris clamitabāt. Nicolae famule dei si vera sunt que de te audiuimus: nunc nos ea suprema in periculo constituti experiamur: quatenus eruti ex seuientibus fluctibus maris: deo et tue liberationi gratias agamus. Nona res. Talia referentibus apparuit quidam ī similitudine sancti mdxlay dicens eis. Vocastis eī me: ecce adsū. Et ceptit eos in rudentibus et ī antemnis aliisq; adiuuare nauis armamentis. Et nō multo post omnis pelagi cecidit frigor: omnisq; cessauit tempestas. Tunc leti naute: placata sulcātes equora q̄ntotius optatū subeūt portū. Quo egressi scisciabantur vbi incolaus esset. Cū autē indicatū fuisset eis q̄ eēt in ecclesia: e vestigio īgressi mirabile dictu: quem nūq̄ nouerant sine mdice cognouerunt. Mox p strati ad pedes eius: cepe runt ei gratias agere: dicentes qualiter de confimo mortis: ipso suffragante liberati essent. Nō mee inquit possibilitatis arbitremini ēe quod factū est. Solita dei est misericordia: qui non propter me indignum famulū suū: sed ꝓpter credulitatem fidei vestre vobis succurrere dignatus est. Discite ergo q̄ptū valet apud deū fides pura et petitio nō ficta. Propter peccata eīm nostra quotidie flagellamur: si tamen ex toto corde ad bonū dominū conuersi fuerimus: viscera misericordie sue illico super nos cōmouet et eripiet de īminentibꝫ periculis. Idcirco fratres non pigeat nos benefacere: sectari humilitatē: libenter pauperibus succurrere. Hijs aliisq; talibus instructi āmirantes humilitatem spiritus: habitus vilitatē: sermonis facundiam: atq; magnitudinem virtutis eī discesserunt.

In festo sancti ambrosij episcopi et confessoris. Lectio .i.

Igitur posito ī administratione prefecture galliarū p̄fe cuius ambrosio: natus ambrosius est. Qui infans in area pretorij ī ama positus cū dormiret apto ore: subito examē apū aduenies: faciem cuius atq; ora ita compleuit: vt ingrediendi ī os egrediendiq; frequentarent vices. Quas pater qui prope cū matre vel filia deambulabat: ne abigerentur ab anilla: que curam nutriendi infantem susceperat prohibēs: sollicita eīm erat ne ifāti nocerent: expectabat tamen patrio affectu q̄ fine illud miraculū clauderetur. At ille post aliq̄ diu euolantes. in tantā aeris altitudinem sublimate sunt: vt humanis oculis minime viderentur. Quo facto territus pater ait. Si vixerit infantulus iste: aliq̄d magn erit. Lō secūda. Sed postq̄ edoctus liberalibus disciplinis ex vrbe egressus est. profectusq; in auditorio p̄fecture pretorij: ita splēdide causas peroranit vt eligeretur a viro illustri probo tunc prefecto pretorij ad consiliū tribuendum. Postq̄ consulantatis sus cepit insigna: vt regēt lyguriā emiliāq; prouincias: venit mediolanū. Per idem tempus mortuo auxentio arriane p fidie episcopo. qui dromsio beate memorie confessore ad eccliū destinato ī cūbebat ecclesie: cum populus ad seditionē surgeret in petendo episcopo. esset que illi cura sedāde seditionis: ne populus ciuitatis in periculū suū conuerteretur: perrexit ad ecclesiam: ibiq; cum alloqueretur plebem: subito vox fertur infantis insonuisse in populo: ā brosiū episcopū. Ad cui vocis sonitū tocius ppli ora conuersa sunt: accla mantis ambrosiū episcopum. Lō tertia: Taq; qui ante tur

bulentissime dissidebant: quia arrianam et catholicam sibi episcopum superatis alterutris ordinari cupiebant. repente in hūc vnū mirabili et incredibili cōcordia conseruerūt. Missa itaq; relatione ad clemētissimū impatorem tunc valentinianū. cū summo gaudio accepit: q̄ iudices a se directi ad sacerdotiū pterentur. Letabat etiam probus prefectus q̄ verbū eius impleretur in ambrosio. Dixerat enī proficiscenti cū mandata ab eodē darentur vt monuisset. Vade age non vt iudex sed vt episcopus. Pendente itaq; relatione iterū fugam parauit: atq; i possessione cuiusdam leonaj clarissimi viri aliquādiu latuit. Sed vbi relatioī responsū est ab eodem leontio proditur. Preceptū enim erat vicario: vt insisteret rebus perficiendis. Qui inuncta sibi cum vellet implere: proposito edicto conuenit omnes: vt si vellent sibi rebusq; suis consulere proderent virum. Lectio quarta:

IRoditus itaq; et adductus medio lanum cum intelligeret circa se dei voluntatē nec se diutius posse resistere. postulauit non se nisi a catholico episcopo baptizari. Sollicitam enī habebat perfidiā arrianor Baptizatus itaq;. omīa fertur ecclesiastica īplesse officia: atq; octauo die episcopus ordinatus est summa cum gratia et letitia a cunctorum. Ipse autē de sua morte ante predixit: q̄ vsq; pascha nobiscum futurus esset quod quidem meruit dominū obsecrando: quo matutinū hinc liberaretur. Sed eodem tempore quo a nobis migrauit ad dominum: ab hora circa vndecima diei vsq; ad illam horam qua emisit spiritum. expansis manibus i modū crucis orauit. Nos vero labia illius moueri videbamus vocem autē non audiebamus. Lectō: v:

DOnoratus etiam sacerdos ecclesie vercellensis: cum in superiora domus sue ad quiescendū se composuisset: tertio vocem vocantis se audiuit sibiq; dicentis. Surge festina: quia modo ē recessurus. Qui descendens obtulit scilicet dñi corpus. Quo accepto vbi glutiuit emisit spiritum: bonū viatici ferens: vt in virtute esset amma illius angelorū cōsortio: quorum vita vixit in terris et hodie societate letaretur: quia vt hodias nūq̄ regibo: nec vllis alijs potestatibus: ita et iste pro dei timore loqui ventus nō est: atq; inde ad ecclesiam maiorē ante lucanā horam qua defunctus est: corpus ipsius portatū est: ibiq; eadem fuit nocte qua vacauimus i pascha. Lcō: vj:

QVem plurimi ifi tes baptizati cum ad fontem venirent viderunt: ita vt aliqui sedentem in tribunali cathedra dicerent; alij vero suis parentibus digito ostēderēt. Sed videntib⁹ videre parerentes non poterāt: quia tam mūdos oculos nō habebant. Plurimi autem stellam supra corpus ei? se videre narrabant. Sed lucescente die dominico: cum corpus eius pactis sacramentis diuinis de ecclesia leuaretur: portandū ad basilicā ambrosianam in qua positus est. ita ibi demonū turba clamabat se ab illo torqueri: vt eius latus cor ferri nō posset. Que gratia sacerdotis nō solū in illo loco: verū etiā in plurimis prouincijs vsq; in hodiernū diē manet.

sedentē
illis

℣ Incipit officiū īmacu
late conceptionis virgi
nis marie: editum per reue
rendum patrem dom
num leonardum noga
rolum protonotarium
apostolicam: artium ac
sacre theologie doctorem
famosissimum. Ad ma
tutinas. Inuitatorium:

Immaculatam cōcep
tionem virginis ma
rie celebremus: xp̄m
eius preseruatorem adorem⁹
dominū. ℣ Uenite. ym̄.

Quem terra pōtus
etherea colūt adorāt
predicant trinā regentē
machinam claustrū ma
rie baiulat. Cui luna
sol et omnia deseruiūt per
tempora perfusa celi gratia
gestant puelle viscera.
Beata mater munere
cuius superni artifex mi
dum pugillo continēs vē
tus sub archa clausus est.
Beata celi nuntio fecū
da sancto spiritu desidera
tis gentibus cuius per al
ui fusus est. Gloria ti
bi dñe qui natus es de vir
gine cum patre et sancto
spiritu in sempiterna secu
la. Amen. ℣ In. i. noctur.
aūt. Multe filie congregaue
runt sibi diuitias: tu vero
supergressa es vniuersas alle
luya. ℣ Dñe dñs nr̄. ℟.
Eo q̄ esset amictorū vuletū
mater. Ish. ℣ Sicuti dñr̄ ime
diate post psalmū et solū
in prima nocte. Antiph̄.
Surrexerunt filij eius et bea
tissimam predicauerunt: vir
eius et laudauit eam alleluia.
℣ Celi enarrant. ℟. Os
nunc de ossibus meis et caro
de carne mea. aūt. Fortitudo et
decor indumentū eius: byssus
et purpura vestis illius allā.
℣. Dñs est terra. ℟. In
sole posuit tabernaculum suū.
℟. Liberasti me dñe ex ore le
onis alla. ℟. Et a cornibus
vnicornium humilitatem meā
alla. Ex dictis beati ihero
nimi. Lectio prima:

Canitur in canticis
de maria: Hortus
conclusus: fons signatus:
emissiones tue paradisus
Hortus deliciarū in quo
sunt consita vniuersa flo
rum genera et odoramēta vir

tutū: ficq; signatus: vt
nesciat violari neq; co
rumpi vllis insidijs frau
dibusue diaboli. Sponsi ita
q; signatus sigillo totiꝰ
trinitatis. Idemq;. Quic
quid in maria gestum ē
totū puritas: totum ver
tas: totū gratia fuit. Et
iterū. Ceteris virginib⁹
præstatur gratia p̄ par
tes: marie vero tota se in
fudit plenitudo gratie. ℟
Ego ex ore altissimi prodi
primogenita ante omnem
creaturam: ego in celis feci
vt oriretur lumen indefice.
Et sicut nebula tegi omnē
carnem. ℣. Gyrum celi cir
cuiui sola et in profundum
abyssi penetraui: et in omni
populo et in omni gente p̄
matū tenui. Et sic. Ex ser
mone sci augustī. lc. ij.
Somma dei sapien
tia nullā in massa
humanam generis ī uenit
viam: per quam vt dispo
suit in mūdum veniens
eius subueniret luctuose
perditioni: donec ad illā
de qua loquimur virgi
nem vētum est. Sed hec
mox vt in mundum per
humani generis imeam
venit: tanto omnis hom
virtute perfecte resplen
duit: vt eam dei sapiētia
vendice iudicaret: vt per
ipsam in hominē veniens:
non tantum reatum p̄
mozū parentū hominū:
sed totius mundi peccata
deleret. Idē. Magnifica
illum qui te ab omni pec
cato reseruauit. Quis
enī inquit dicere potest:
sine peccato sum natus
aut mundus sum ab oī
inquitate dicē audebit:
nisi illa virgo prudentissi
ma: animatum templū
dei excelsi: quam deus sic
elegit et preelegit añ mū
di constitutionē: vt sanc
ta et imaculata mr̄ dei
filia ab eterno reseruata
incorrupta ab omni labe
peccati. ℟. Transite me ad
omnes qui cōcupiscitis me:
et a generationibus meis im
plebimini: Spiritus enim
meus super mel dulcis et he
reditas mea sup̄ mel et fauū.
℣. Qui audit me non cō
fundetur: et qui eluadūt me
vitam eternam habebūt Spi
ritus. Ex dictis sci ilde

phonsi archiepiscopi tho
letam. Lcō tercia.
Beata virgo maria
nisi in vtero matris sanc
tificata fuisset: minime ei
natiuitas colenda eēt. Sed
quia auctoritate sanctoꝝ
patrū digne: vt nouit ve
stra charitas veneratur: cō
stat eā ab omni peccato
originali fuisse imunem.
per quā non solū eue ma
ledictio soluta est: verum
etiam benedictio omnibus
condonata. Nullis ergo
quando nata est delictis
subiacuit: nec originale
peccatū in vtero sanctifi
cata contraxit. ℟ Deum
est consiliū et equitas: mea
est prudentia: mea est fortitu
do: per me reges regnant. Per
me principes imperant: et po
tentes decernūt iusticiam. ℣.
Ego diligentes me diligo:
et qui mane vigilant ad me
inuenient me. Per. Gloria.
Per. In. ij. nocturno. añ.
Quid videtis in sulamite
nisi choros castrorū. allā. ps.
Eructauit cor meum. ℣.
Ipsa est mulier quam prepa
rauit dñs filio domini mei.
añ. Atque multe non potue
runt extinguere charitatem
nec flumina peccatorū obru
ent mariā alleluya. Ps̄ De
us noster refugium. ℣.
Non tetigit eum abimelech
sed ipsa conteret caput suū.
añ. Custodia matutina vs
q; ad noctem speraūt maria
in dño: quia copiosa apud
eum redemptio alleluya. ps
Fundamenta. ℣ Terra in
qua stas sancta est. ℣. Eruis
ti a framea deus aīam meam
alleluya. ℟ Et de manu ca
nis vnicā matrē meam alla.
Ex dictis plurimoꝝ scōrū
Lcō quarta. Hylarius.
O virgo benedicta ī
omnes feminas:
que angelos vincis puri
tate: que omnes sanctos
superas pietate. Cypriani
O virgo iusta et oī iusti
cia plenissima cuius con
ceptio singularis. basilij.
O maria tu candoris q̄ de
coris forma cui in terris
non est equalis: nec in
celi ianua. Augustinus.
O mater dñi sicut in pri
ma femina abundauit de
lictum: ita et in te superā
bundauit omnis plenitu
do gratie: et ideo super

omnes ignam delicti. Jcē. Charitas fecisti vt non solū maria non peccaret: sed nec peccatum cogitare potuit: et super cunctos reseruasti ab omni labe peccati. Origenes. Nunc neq; serpentis persuasione decepta: nec eius venenosis afflatibus infecta. Ambrosius. Nec est virga in qua nec nodi originalis: nec corrupte vermalis culpe fuit. ℟. Et quis tactus meo in cunctis plasmatis assimilatur te anima mea pulchre sunt gene tue sicut turturis. Placamus adiutorū simile sibi. ℣. Eo q; posuit virtū tuū alterū nescaeris: ideo manus dñi confortauit te: et ideo eris benedicta in eternū. Placamus. ℣. Anselmus de exordio mundane salutis.

Lectio quinti

Si quid originalis peccati in propagatione matris dei extitit: illud propagantiū nō propagate fuit. Deus enim inquit castanee confert: vt inter spinas et aspritis remota concipiat exaltatur et formetur. Nō potuit hoc facere filius matri sue? Plane potuit et voluit: qđ si voluit et fecit. Et i epla. Non puto inquit verum esse amatorem virginis: qui celebrare respuit festū sue conceptionis. ℟. Fac tibi archam de lignis leuigatis ruptiq; sunt fontes abyssi magne. Et factum est diluuiū peccati super omnē terram. ℣. Archa vero deferebat eleuata est in sublime et ferebatur super aquas: operti q; sunt omnes montes excelsi sanctorum. Et factum est.

Ex dictis sanctor. Lectio

Quod secta. Cyrillus filiū temeratū est in maria virgine ponere culpam aliquam vel peccatum. Bernardus. Caro virginis ex adam sūpta: maculas ade non admisit. Thomas. Maria ab oni peccato originali et actuali immunis fuit. Dñicus. Sic primus adam fuit ex terra virgine et nūq; maledicta formatus: ita decuit in secundo adā fieri. Ricardus de sctō victore. Non decuit vt caro mane qualicūq; foret obnoxia culpe. Nam dei sapiēcia indignū credimus: vt quā ad lucem gentū destinauit: pristinate tenebre fineret inuolu. Nec erit ingratus matri sue: qui patri matriq; honorem precepit exhiberi. ℟. Fiat michi sanctuariū et habitabo in medio corum archam de lignis sethi compingite et de auribus ei auro mundissimo intus et foris. Et pones super mensam panes propositionis in conspectu meo semper. ℣. Inspice et fac secundū exemplar quod tibi in monte monstratū est. Et po. Gloria. Jn. ns. noctur. a.

Que est ista que ascendit per desertum sicut virgula fumi ex aromatibus myrrhe et thuris et vniuersi pulueris pigmentarii alla. ps. Cātate. j. ℣. Laudabunt eam in portis opera sua. ān. Ferculū fecit sibi rex salomon de lignis libani columnas eius fecit argenteas: reclinatoriū aureū: ascensū purpureū media charitate constrauit alleluya. ps. Dñs regnauit exultet. ℣. Dignū dilecto meo ad potandū. ān. Que est ista que progreditur quasi aurora cōsurgens: pulchra vt luna: electa vt sol: terribilis vt castrorum acies ordinata: alla. ps. Cantate. ij. ℣. Et ideo eam amauit rex plusq; omēs mulieres. ℣. Vere dñs est in loco sancto isto et ego nesciebam alleluya. ℟. Non ē hic aliud nisi domus dei et porta celi.

Lectio sancti euangelij: Secundum lucam

In illo tempore: Loquente ihū ad turbas: extollens vocē quedā mulier de turba dixit illi. Beatus venter qui te portauit et vbera que suxisti. At ille dixit. Quinimo: beati qui audiunt verbū dei: et custodiūt illud.

Jhome lia. Lectio pma:

Legimus charissimi magni dei librum intus et foris scriptū esse limitā q; intrinsecus et extrinsecus archam: in qua manna aule et tristega: legemq; dei multiplicem auctore iob: vt multa mistice ac omnia in figuram patrū; contigisse secundum apostolum vobis persuadeatis. Omnes enim prophetie vt augustinus vtar sentēcia: que non solum in verbis

sunt: verūctiā sacra sacerdotia: tabernaculum siue templū: altaria: sacrificia: cerimonie dies festi: et quicquid aliud ad illā seruitutem pertinet ea significata et pronunciata sunt. Que propter vitam eternam fidelium in xpō impleri cernimus et ipl̄e da confidimus. ℟. Omnes moriemur quia in aquā peccauistis: quid habes lxester eleuata in populis: ego sum frater tuus noli metuere nō moriens. Non enim pro te sed pro omnibus lxe lex cōstituta est. ℣. Nō extinguetur in nocte lucerna tua et non timebis a frigore nimis. Non enī pro te. Lectio. ij.

On imerito igitur xp̄i fideles ac mente deuotos: ad quos nobis hodie est sermo: rogatos esse velim vt archana ac profunda silentia persantari non desinant. Audiāt qz id saluatoris. Scrutamini scripturas: quia ille sunt que testimoniū perhibent de me. Videāt etiā quid de eius matre scriptū sit. Virginem enim eam fuisse in sacris codicibus contineri: nemo nostrū est qui ambigat. Hodierno tamen temporibus et cū emulis nostris bellum est. Attentos igitur reddone qui eam maculatam faciunt in eam maledant sententiam. Desinant obsecro quia mater dn̄i est: desinant quia sororē: abstineant quia sponsa illius est. Vos vero marie deuoti eia surgite: intelligite: mysteria secretiora colligite. Laudate mecū mariā: quia zelus domus dn̄i comedit me. Vulnerauī cor meum in vno oculorum suorum. Omnes igitur i simul nubilando cantem. Hac nocte non dicatur octauū. rūsorū sed infra ebdomadā: sed loco eius cātatur a choro

Tota pulchra. Infra hebdomadam sine cantu cū lectione. Tota pulchra es amica nostra: colūba mea: et macula originalis nō est in te alla. ℟. viij. Infra octauam: Filius meus parvulus est et delicatus domus quaz edificari volo talis esse debet vt in cunctis nationibz nominetur. Et ob hanc causaz ante mortem suā omnes precauit impensas. ℣. Elegi et sanctificauī locum istū vt sit nomen meum ibi in sempiternū: et permaneāt oculi mei et cor meū ibi cunctis diebus. Et ob. Ylia. Et ob. Lto. ij:

Ideamus igitur qd sibi noster euāgelista velit. Exclamat mulier de turba. Beatus venter q te portauit. Vere beatus venter qui nescauit maculā veteris puritatis: vterus innocentie: hortus omni suauitate repletus: domus dei sancta: templū mundi factū: archa salutis: archa fedens inter deum et hominem: vbi recondi tum mānā suauissimum: tabernaculū ornatissimū: in quo omnes mundi thesauri: cunctis dei celestis edificata et margaritis: vestis candida: tumea in cōsummatis de super contexta per totū: pellis salomonis admirabilis: caro xp̄i immaculata: mons dei: locus in quo absconditus est deus: habitaculū spiritus sancti: hospicium diuinitatis: viscera deifera: scala paradisi: sol qui nescit occasum: luna perfecta: stella matutina: thronus excelsius: super quem sedet vir qui ē deus et homo: mulier amicta sole: stellis duodecim corona: turris fortitudinis er qua mille clypei pendēt: murus inexpugnabilis cū propugnaculis. Talē obsecro charissimi cōsiderate ventrem et replebitis mētē. ℟. Domus quam aspio edificare magna est nimis et ampla. Quia magnus deus nr̄ super oēs deos. ℣. Quis ergo potent prevalere vt edificet ei dignā domū: si celū et celi celoz̄ capere eum nequeūt. Quia. ℟. Statim vt sensit ysaac vestimentoz̄ illius fragrantiam benedicens ait: ecce odor filij mei: Sicut odor agri pleni cui benedixit dn̄s. ℣. Vestimenta non vestimē tum considera quia xp̄i tus sine macula illius nō illoz: quia caro vnius caro alteri. Sicut. ℟. Erat autē vterq nudus adam et vxor eius et non erubescebāt quia sū macula et ruga. Nullū motū

carnis sentiebant. ℣. De vino sumpta est que a xpi latere preseruata innocentiã carnis filij sapiens virago vocata ẽ. Nullũ. ℟. Diffusa ẽ gratia in labijs tuis. propterea bñdixit te deus in eternũ: parta seces xpi ex time. Et ideo concupiuit rex faciem tuam et decorem indut. ℣. Bene dixisti dñe terram tuã auertisti captiuitatem iacob: aũtisti omnem iram tuam: auertisti ab ira indignationis tue qua parasti lucernã xpisto tuo. Et ideo. ℟. O israel q̃ magna est domus dei et ingens: Locus possessionis ẽ magnus et excelsus. ℣. Quescit vniuersa nouit eam et inuenit eam prudentia sua. Locus. ℟. Fecit deus duo luminaria magna: Luminare maius xpm et minus mariam. ℣. Fecitq; firmamentum in medio aquarum vocauitq; deus firmamentum mariam que celi fenestra facta est. Luminare. ℟. Tenebre erant super faciem abyssi: dixitq; deus fiat lux. Diuisitq; lucẽ: a tenebris. ℣. Appellauitq; mariam diem lucidam que diei eructat verbũ. Diuisit.

℟. Germinet terra mams et vacua herbam virentem q̃ lignũ pomiferum: ãna mariam facientem fructum. Cuius semen sit in semetipo. ℣. Sme viri semine prodiuit xpm: quia egredietur virga de radice iesse et flos de radice eius. Cuius semen sit splẽ.

Ista responsoria dicãtur solum in die octaue. Et nota q̃ infra octa. semper incipitur a p̃mo rñsorio: quia ser p̃me ltones dicũt.

℣. Notandũ q̃ si festum conceptionis in dñica venerit fit de festo quia spiritalis effectus dei fuit in tali die. Et ideo dñica trãsfertur ad diem sequentẽ: q̃ hoc ex dispensatione pontificis. Octaua vero erit de dominica: et festũ transfertur ad diẽ sequentẽ. Si vero venerit infra octauã fit de dñica cũ cõmemoratione festi Infra octauã. Lcõ. j. de omelia.

Venter intactus veter sanctus: ima culatus mũdus: virgineus: puritate plenus: verecundus: incognitus. Ambulate charissim in porticu veri salomonis: deambulate in thalamo tanti regis: mentes eleuate: introite cellam vinariã omnem suauitate et odore repletam: Ixec illa cella: illa aula: ille venter quem pertransiuit xpi gladius. Gladius puritatis: gladius innocentie: gladius spiritus sancti procedens ex ore dei et agm profiide penetrauit: quia a longe preuisam preseruauit. Lancea militis latus xpisti aperuit: cuius gladius pectus marie iusificauit.

Diuino Lco sedũ beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud. O inenarrabilis filij in matrem dilectio charitatis. Non excludit mulieris dictũ: sed extollit incognitum: non matrẽ reprobat: sed ipsam in sublime exaltat. Audi mulier cula diuina secreta: audi synagoga: audi turba uxorum: audi ignorantia mulieris et crassa: audi tu abscondita: intelligę admirandũ responsũ. Laudasti mei matrem: sed a laude defecisti. Ignoras profecto cuius sit mater: qualis sit filius: et q̃ta sit quam laudas. Lc. m.

Audi me marie filiũ audi dñm et deum tuũ tibi absconditũ. Mater mea magni dei mr est: non hominis solũ: nõ tãtum proplete sed pluisquã proplete: nõ solũ sancti viri: sed sancti sanctorũ quia verbo concepit. Audiuit et obediuit: custodiuit verbum quod sibi a dño per angelũ trãsmissum est. Non maculatus est venter: sed cõcepit verbũ sui sapiendo sapienter. Audiuit: obediuit: custodiuit: et mater dei effecta ẽ. Sanctũ in ventre portasse laudis est: verbum dei audisse: custodisse et ex spiritu sancto concepisse: laudabilius multoq; prestantius est. Lcõ prima:

In nescis mulier: mr mea beatissima est: non solum beata: q: fecit sibi magna qui potẽs est. Transumsit enim me verbũ suũ in illũ sanctum vterũ beatũq; ventrem: qua

obediuit angelico verbo:
et de spū sancto cōcepit:
et conceptum custodiuit:
nutriuit et conseruauit cō
ferens in corde suo. Istam
ergo quantū digna est si
potes laudā: istam extolle
mulier: quia similem nō
inuenies. Talis profecto
laudanda est: que sola sup
omnes electa est: et post
rumam mei gratia sola im
maculata concepta est.
Audi ergo et tu me: xp̄ū
custodi illud et efficaciꝰ
gaudia. Audite me omnes:
custodite: concipite et cō
seruate: et ingrediar visce
ra vestra: assumlamū ma
rie que substantialiter cō
cepit. Vos vero mundibili
lumine impleamini dul
cissimi. Lectio secunda:

Audi tu ista: qua
laudant eā in por
tis opera eius. Excludūt
omnes ab ista vuēte ac
tualem maculam: exclude
igitur et tu a veniente ori
ginalem. Audi augustinū
dum in uliamū clamat le
reticū. Profecto inquit
si xp̄us immor existēs ori
ginale peccatū habuisset
grandioris etatis accessu
actuali nō caruisset. Sa
ne quia maior existens
actuale non habuit: mi
nor existens originale nō
habebit. Plenus igit̄ grā
xp̄ūs originali macula in
fectus actuali culpe resiste
re non potuit: et cui san
ctam iam restituisse dabit̄.

Lege Lectio tercia
mulier tuū cāticoꝝ
librum. Vide si mē mea
ab omni vitio sensuū sit
exclusa: sine hostes diuersi
fenestras: siue exteriores
seu immunitas cogitatiōes
inspiciens. Sācta quippe
viscera: sancti portā: san
cti postes ostij. Beatus q̄
obseruat: qui dicit: qui
confitetur postes ostij p̄n
cipiū conceptionis siue i
maculatū. Sācta quippe
dū concipitur: sancta dū
mundi portas intrat: sanc
ta in vtero: sancta extra v
terū sancta in operib: setā
viuendo: dum audit: dū
gustat: dū tangit: dū lo
quitur et tacet: sancta in
habitu: sancta domi q̄ fo
ris: nichilq; inquinatum
in ea. Lectio prima:

Dum esset rex in ac
cubitu suo: nardus
nostra dedit odorē suauꝫ
tatis. Quiescente adhuc
me filio in sinu celestis pa
tris: nardus humilis satis
herba: humilis mater odo
rem dedit. Odea charissima
que ex fasciculo murre re
seruata est: ex mei morte
dilecti filij siue a tota cōgre
ne passionis nostre q̄ mur
rha et aloe perunctus fuit:
inter vbera commoratus
est: quia caro nostra ca
ro vna est: lectulus nos
ter floridus est: q̄ tigna
domorū nostrarū cedrina:
q̄m ambo sine macula. Lec
tio igitur secūda.
mulier et considera
quando mater q̄ soror mea
alloquenda est: quomodo
eam laudes ne deficiaꝫ lau
de. Si enim parumla sit et
verba non habeat: si ex se
vberitatem p̄seruandi a ma
cula non teneat: murus
tamen est et ostium. Si
igitur murus: edificem⁹
super eū propugnacula ar
gentea inocētie et cādoris.

Postū Lectio iii:
paradisi: si porta per
quam mundum intrare
dexo: dignum profecto
erat vt compunguamus
illud tabulis cedrinis ori
ginalitatis odore repletis.
Murus est igitur inexpu
gnabilis ab insidijs vene
noq; diaboli que neq; fu
rentis iacula: neq; eius ve
nenosos timet afflatus. Lec

Euertere tio p̄ma
igitur mulier et in
tuere modo suauitatē nos
tram: vide q̄ pulchra sunt
gressus filie p̄incipis: fi
lie patris mei et mīs mee:
et habitationis spūsācti
Vide quomodo laudare de
beas: vide mirandā: audi
stupenda: considera altiora
Ista est que fecundatur a
patre meo: dū me verbum
suū audiendo suscepit. Pre
seruatur a me filio dū me
verbū ab ipsa suscipiendū
intelligo: custoditura spū
sancto: dū post me verbū
susceptum ac susapiendū
eam actuali peccato macu
lari non permittit. Supra
ergo te deus maria: et i te
deus: et circa te deus: vt
omnino nullis insidijs dy
aboli violari possis. Lcō. ij.

Jcamus igitur cũ augustino: q si
predicta in corruptio ma
*cõgruit rie nõ congruit tamen fi
lio quem genuit. Illud
ergo sacratissimũ corpus
de quo xpũs carnem assũ
pſit: in quo diuinam na
turam humane vnuit:
escam vermibus traditã:
nos vero tanto magis di
camus escam dyabolo da
tum: quia sentur non va
leo: dicere pertimesco. Le
tare igitur maria leticia
menarrabili: etiam pro
prio filio per proprium filiũ
nec vllam precedere necesse
est infectionis erumnam
quam nulla secuta est tã
tum filiũ partu[rien]do in
tegritatis corruptio: vt
sit semper ĩmaculata ẽp
tanta perfudit grã. Le. m.

On merito igitur
dies constituetur:
in quo deo exhibeantur de
bite gratiarũ actiones. Ar
nulli dubiũ est teste ihero
nymo: qn totũ ad laudez
xpi pertineat quecquid di
gne ac laudabiliter gen
trici siue fuerit impensum
ac solemniter exhibitum.

Diem ergo festũ hunc ce
lebremus: qua op' dñi
certe mirabilitatis specialis
conceptio. Malleus enĩ
et omne ferramentũ non
sunt audita in domo dñi
Qua ex re nullũ opus ser
uile hec dies sentiat. Talẽ
enim virginem veneran
multum conuenit: et vl
tra angelicam dignitatez
quantum fas est cũ gau
dio laudibus dignissime
efferri. Hec est igitur dies
regine celi et terre: quã
fecit dñs: exultemus et le
temur in ea iubilando ei
tantes. Tu gloria ihe[ru]sa
lem: Tu leticia israel: Tu
honorificentia ppli nostri.

In festo sci melchiadi
pape et mris. Lco pma:

Melchiades natiõe
afer: sedit ãnos trẽs.
menses septem. dies octo.
ex die nonas iulias a cõ
sulatu maxentij nom vs
q; ad maxentiũ secundũ
qui fuit mense septẽbrio
volusiano et rufino con
sulibus. Hic constituit
nulla ratione dominico
die aut quinta feria ieiu
nũ celebrandũ a fidelibus:
qua eos dies pagani q̃si
sacrũ ieiunũ celebrabant
Et manichei inuenti sunt
in vrbe ab eodem. Hic fecĩ
vt oblationes consecrate
per ecclesias et consecratu
episcopi dimitterentur qd̃
declarat fermentum. Hic
fecit ordinationem vnam
per mensem decembrẽ. pre
sbiteros septem. diaconos
quinq;. episcopos per di
uersa loca numero duode
cim. Hic sepultus est in
cimiterio calixti via apia
quarto idus decembris.
et cessauit episcopatus di
ebus decem et septem.

In festo sci damasi pa
pe et confessoris. Lcto. p.

Amasius natione
hispanus ex patre
antonio: sedit annos decẽ
et octo menses duos. dies
decem. Et cum eodẽ ordi
natur sub contentione vr
sinus: et facto cõsilio sa
cerdotũ constituerũt da
masiũ: quia fortior: et plu
rima multitudo erat. Et
sic constitutus est damas
us: et vrsinũ eiecerunt
ab vrbe: et constituerũt
eũ neapoli episcopum.

Et mansit damasius in vr
be roma presul in sede apo
stolica. fuit autem tẽpo
ribus iulian. Lectio secũda.

Hic fecit basilicas du
as: vnã iuxta theā
trum sancti laurentij et a
liam via ardeatina vbi re
quiescit in catacũbis. Et
dedicauit platomam: vbi
corpora apostolorũ iacu
erant petri et pauli: quaz
versibus adornauit. Hic
multa corpora sanctorũ
martyrũ requisiuit et in
uenit: quorũ etiam con
chilia versibus adornauit.
Hic constitutũ fecit de ec
clesia. Hic accusatus iu
diose. criminatus est de
adulterio. Et facta syno
do purgatus est a quadra
ginta quatuor epis qui e
tiam dampnauerunt con
cordiũ et calixtũ diaconos
accusatores eius et proie
cerunt de ecclesia. Lcõ. m:

Hic constituit tytulũ
in vrbe roma basilicã
quam ipe construxit: vbi
et donauit patenã argẽte
am pensantem libras qñ
decem. Hic cõstituit vt
psalmos die noctuq; ca

nerent per omnes eccl̃sias.
qui hoc p̃cepit p̃sbiterīs episcopis et monast̃eriis. Nec fecat ordinatiões
quinq; per mensum decembriũ in vrbe roma p̃sbiteros triginta duos. diacones
quadraginta. epõs per diuersa loca septuagintaduos.
Qui etiam sepultus est in
via ardeatina i basilica sua
tertio idus decembris iuxta mãtrem suã et germanam: et cessauit episcopatus dies triginta vnum.

¶ In festo sancte lucie v
ginis et martyris. Lõ. i.

Quom per vniuersam
sicilie p̃uinciam
beatissime virginis
agatix fama crebresceret: et
gr̃a cuncti populus per
milia prope quadraginta
quinq; ad vrbem catanẽ
sũ sitiens: ad sepulchrum
beate virginis pergeret:
contigit lucã venerabilẽ
virginem nobilissimã gr̃a
cuncti simul p̃gere ad
eius festiuitatis gl̃iam
muntan. Cuius mater eutycia per annos quattuor
fluxu sanguinis fatigata:
nullo poterat medicorum
remedio liberari. Igitur
dum p̃cessionis mysteria agerentur: hec euangelij lectio fuit qua legitur.
tacta fimbria vestimenti
mulier a sanguinis fluxu
saluata. Et dũ hec lectio
recitaretur dixit sancta lucia matri sue. Si credis
his que leguntur crede a
gatham passam i xp̃isti
nomine hoc meruisse: vt
semper in p̃senti habeat
cum p̃uo cuius nomẽ passa est. Continge ergo sepulchrũ eius credens: liberabens. ℟. Lucia virgo
quid ad me petis quod ipsa
potens p̃stare cõtinuo nã
et matri tue fides tua subuenit et ecce saluata est. Quia
iocundum deo in tua virginitate habitaculũ p̃parasti. ℣. Siant per me cuncti

catanensiũ sublimatur a xp̃o
ita per te ciuitas syracusana
decorabitur. Quia iocundũ.

¶ Gitur cũ Lcõ. ij.
peractis omnibus
populus abscessisset: pro
strauerunt se ante sepulchrũ mater et filia: et cepe
runt lacrimis rogitare suffragiũ. Interea dũ oratio
ms p̃lixitas tenderetur:
sompno lucia virgo arripitur. Et vidit in somp
nis beatam agatham in
medio angelorũ gẽmis
ornatam: stantem et docentem sibi. Soror mea
lucia virgo deo deuota
quid a me petis: qd̃ ipa
potens p̃stare cõtinuo?
Nam et matri tue fides
tua subuenit: et ecce saluata est. Et sicut per me
ciuitas catanensiũ sublimatur a xp̃o: ita p te syracusana ciuitas decorabitur: quia iocundũ deo
in tua virginitate habitaculũ p̃parasti. ℟. Rogamus domini mei ihm xp̃m
vt ignis iste nõ dominetur
mihi. Et impetrauit a dño
monacas martyrij mei. ℣.
Pro eo vt me diligerent

tetraxerunt mihi ego autẽ
oraui. Et mox. Lcõ. iij.

¶ His auditis exp
ge facta fuerunt tre
mens: et ait matri sue. Mater mea ecce salua facta es:
per ipsam te deprecor: que
te saluam fecit suis oratiombus: ne tu mihi aliqñ
sponsum nomines: nec tu
velis de corporis mei posteritate fructũ mortalitatis
inquirere: sed oia que tu
mihi dabitur a deo cuncti
ad integritatis mee cor
ruptorem mortalem ho
minem: da mihi cuncti
ad integritatis mee factorem dñm ihm xp̃m. Cui
mater eutycia ait. Omia
que fuerunt patris tui de
functi ante nouem annos
intacta custodiens: am
pliam potuiq; minui patrimoniũ tuũ. ¶Dea vero
que sunt vel esse possunt:
ipsa melius nosti. Tege
prius oculos meos: et qd̃
aiq; tibi placuerit de ipsis
facultatibus facito. ℟.
Gratia facta est a dño mecum
tamme quia apud deũ et homines glorificata est in cõ
spectu p̃napis loquebatur

sapientiam. Et dñs omnium
dilexit eam. ℣. Adiuuabit
eam deus vultu suo: deus in
medio eius non commoue
bitur. Et dñs. Lco qñta:
Mala dixit. Audi
mater consiliũ me
um. Non satis deo carum
est: qui illi hoc dat quo
ipe perfrui non potest: si
tibi vis esse gratum deũ
hoc illi da quo tu potens
uti. Nam quod das mo
riens: hoc ideo das: quia te
cũ ferre nõ prevales. Vi
uens ergo et salutem tu
corporis tenens: da xpo qõ
possides. Et quicquid te
mihi datum in spondere
mus vel etiam cogitabas: xpo
mecpe tradere. At vbi pene
omnia distracta sũt: et pau
peribus erogata viduis et
orphanis peregrinantibꝰ:
et deo seruientibus: spon
sus propomit litem iudi
cio pascasij consularis di
cens. sponsam suam xpi
stianissimam esse: et con
tra leges viuere augusto
rum. Quam pascasius co
ripiens: comprehensam ce
pit ad sacrificia demonũ i
uitare. Cui beata lucia di
xit. Sacrificium verũ et
immaculatũ apud deum et
patrem: hoc est: visitare
pupillos et orphanos in
tribulatione eorũ. Pasca
sius dixit. Patrimonium
tuũ cum tuis corruptorib'
expendisti: et ideo quasi
meretrix loqueris. ℟. Dif
fusa est gratia. Cũ reliqui
de virginibus. Lectio. ℣.
Mala dixit: Patri
monũ meum i lo
co tuto constitui: corrup
tores autem nec mentis
nec corporis mei aliquan
do fuscepi. Pascasius di
xit. Cui sunt corrupto
res mentis? Lucia respõ
dit. Vos estis de quibus
dicit apostolus. Corrum
punt bonos mores collo
quia mala. Suadetis ei
animas hominũ meretri
ci: et discedere a suo cre
atore et sequi demonia
atqꝫ vanissimos lapides
colere. Corrupto: est vero
corporis sunt hy. qui tẽ
poralem delectationẽ pre
ponunt epulis sempiter
nis: et labentem letitiam
eternis gaudijs antepo
nũt. Pascasius dixit. Ecc
sabunt verba: cum peruẽ
tum fuerit ad verbera. Lu
cia respondit. Dei verba
cessare non poterũt. Pa
scasius dixit. Tu ergo de
us es? Lucia respondit.
Dei sũm ancilla sum: et
ideo verba dei dixi: quia
ipe dixit. Cum stetentis
ante reges et presidesꝑ
ter nomen meũ: nolite
cogitare quomodo aut
quid loquamini nõ enim
vos estis qui loquimini:
sed spiritussanctus qui
loquitur in vobis. Lco. vj.
Pascasius dixit. In
te ergo spũssanctꝰ
est? Lucia respondit. Apo
stolus dicit. Qui caste et
pie in hoc seculo vixerit
templũ dei sunt: et spiri
tussanctus habitat i eis.
Pascasius dixit. Ego fa
ciam te ad lupanar duci:
et dũ fueris fortata fugi
et a te spiritussanctus. Lu
cia respondit. Non com
quinatur corpus. nisi de
consensu mentis. Nam
et si in manu mea thura
ponas et per manũ meam
facias sacrificiũ: deus hoc
attendit et deridet. De sẽ
sibus enim et voluntatibus
dicit deus. Tunc pasca
sius iussit lenones venire:
et tradidit eam illis dicẽs.
Imitate ad castitatẽ eius
populũ: et facite eam tam
diu illudi qꝺiu nũciatur
mortua. At illi vbi eam ce
perunt velle trahere ad
lupanar: tanto ponder
eam fecit spiritussanctus:
vt pentus moueri nõ pos
set. Lco septima:
Cedentes autem
simul et officio impellen
tes deficiebant viribus:
et xpi'sti virgo immobilis
persistebat. Tũc miserũt
funes in manibus et i pe
dibus eius: et ceperunt
omnes pariter trahere.
Illa vero quasi mons im
mobilis permanebat. Tũc
angustiari cepit pascasi'
consularis et merore de
ficere. et vocauit magos
aruspices: et templorũ
omnũ sacerdotes: quiq
omnes agebant superstiti
one sua contra eam vt
moueretur: et non pote
rant. Tunc consularis lo
tione eam iussit perfundi:
credens asserentibus q'

maleficus staret imobilis. Item precepit et adducta sunt multa paria boum: vt ab ipis traherentur: et nec sic prevaluerunt virginem xpi sti mouere. Quã eñ spiritussanctus stabiliuit: quomodo peccatoꝝ mambus moueri poterat? Pascasius dixit. Que sũt ista maleficia tua? Lucia respondit. Ista maleficia non sunt sed bñficia dei. Pascasius dixit. Que est hec ratio qñ puella delicata a mille viris tracta non est mota? Lucia respondit. Et si alia decem milia adhibueris: audies per me spiritum sãcti dicentem. Cadent a latere tuo mille: et decem milia a dextris tuis. Lcõ. vm.

Hec audito plus torquebatur inde insanus precogitatione tormentoꝝ quali eam pena perderet. Cui sacra virgo clamabat. Pascali insemine quid cruciaris? Quid pallozibus trepidas? Quid per diversa mentis tue torqueris? Templum dei si me probasti crede: si vero non credis discede. Hec pascasius audiens: furiose amplius anhelabat: quia eam de seipso sibi risum exhibere cernebat. Tũc precepit ministris ignem copiosũ circa eam accendi. ita vt picẽ et resinam feruens oleũ super eam iacta rent: vt celerius cõsumeretur: quia voce eũ publice confundebat. At illa in nomine dñi nri ihũ xpi sti: stetit imobilis dicẽs. Ego rogaui dñm meum ihesũ xpm: vt ignis iste non dominetur michi: quatenꝰ tibi insultem plaudens in dño. Et impetrauit ab eo inducias martyrij mei: vt credentibus timorẽ tolerẽ passioms. Lectio. iii.

Cunctis videntes ignis sti pascasiũ amici eius iussserunt gladium mergi in gutture eius: et cõfestim percussa est: que percussa q̃diu voluit orauit: q̃diu voluit allocuta est turbam circũstantem dicens eis. Annuncio vobis pacem ecclesie dei dati. diocleciano de regno suo directo. et maximiano ty

In festo sĉi thome apli. Lc. p.

Thomas hebraice latine abyssus vel geminus interpretatur: et grece didimus nominatur: q; vtra q; interpretatio eius statui congruit. Didimus recte vocari potuit propter dubiũ cor in credendo effectum dominice resurrectionis: abyssus: quia altitudinẽ dominice virtutis in resurrectione certa fide penetrauit. Et iuxta latinã liguã xpi gemmus ac similis salvatoꝝ audiendo mirabilis videndo fidelis. Lcõ. ii.

Hic euangeliũ predicaturus partes medias: pfis: horreamsq; et bragmans. Et destinatus ad orientalem plagã. i terra

die mortuo. Et sicut habet cunctis cathamensiũ intentionem sancte sororis mee agathe: ita me sanctus hunc spiritus sanctus eiutati a dño datam: si voluntatem dei facientis ex ore. Nec vero prosequẽte famula dei lucia: vt diuinus gladio visceribus patefactis. ante oculos eius vinctus ducatur pascasius. Cucurrerat enim relatio siculoꝝ q̃ fuisset deputat' prouincie. Qui perductus ad vrbem romã. ab omni senatu auditus. capitalem accepit sentẽtiã. Dei vero sacratissima virgo lucia de loco in quo percussa est penitus non est mota: sed nec emisit spiritũ nisi prius venerabilibus sacerdotibus et sacramentoꝝ mysteria ei datibus: et omni populo respondente amen. in confessione dñi emisit spiritum.

gentū predicans: ibiq; predicationem suam vsq; ad vltimū passionis sue producens: profectus est ad mdiā superiorē per reuelationem. Et ad opinionem eius omnes populi festinabant videtes signa et prodigia que faciebat: et non poterāt cōtempnere predicationē eius. Nam et demones pellebat. omnes etiam dolores: calores et rigores pellebat: cecos illuminabat: et mortuos etiā suscitabat. Lectio tercia:

Dius corpus cum honore ⁊ hymnis transtulerunt ad ecclesiā: condientes aromatibus preciosis: et fiebāt signa et prodigia magna i loco vbi positū erat. Nam demoniaci liberabantur: et egritudines curabantur. Demq; supplicantes syri ab imperatore alexandro romano vemente victore de persidis prelio verse rege denicto impetrarunt hoc: vt mitteret ad regulos indorū: vt redderēt defunctū ciuibus. Sicq; factum est: vt translati esset de india corpus apostoli: et positū in ciuitate edissa ad laudem dñi nri ihū xpi. Cui est honor ⁊ gloria in secula seculorum. amen. Alie tres lectiones leguntur de cōmun apostolorum: Sedm iohannē:

In illo tempore. Thomas vnus ex duodecim qui dicitur didimꝰ: non erat cū eis quando venit ihūs. Et reliqua. Omelia sancti gregorii pape: Lectio septima:

Ste vnus discipulus defuit. Refutus quod gestū est audiuit: audita credere renuit. Venit iterū ihūs: et nō ardenti discipulo latus palpandū prebuit: manus ostendit: et ostēsa suorū cycatrice vulnerū: infidelitatis illius vulnus sanauit. Quid fratres dilectissimi quid inter hec animaduertitis? Nūquid casu gestū creditis: vt electus ille discipulus tūc deesset. Post autē veniens audiret: audiēs dubitaret: dubitans palparet: palpans crederet? Nō hoc casu sed diuina dispensatione gestū est. Egit namq; miro ordine superna clementia: vt discipulus dubitans: dū in magistro suo vulnera palparet carnis: in nobis vulnera sanaret infidelitatis. Plus enī nobis thome infidelitas ad fidem q̄ fides discipulorū credentium profuit: quia dū ille ad fidem palpando reducit: nostra mens omnis dubitatione postposita in fide solidatur. Lectio octaua.

Ne quippe discipulum post resurrectionem suam dubitare permisit: nec tamen in dubitatione deseruit: sicut ante natiuitatem suam: habere mariam sponsum voluit: qui tamen ad eius nuptias non peruenit. Nam factus ē discipulus dubitans et palpans testis vere resurrectionis: sicut sponsus matris fuerat custos integerrime virginitatis. Palpauit autem et exclamauit. Dominus meus ⁊ deus meus. Dicit ei ihūs. Quia vidisti me credidisti. Cū paulus apostolus dicat: est enī fides substantia sperandarū rerum argumentū non apparentium: profecto liquet quia fides illa rerum argumentū ē que apparere non pñt. Nec enī apparent iam fidem non habent sed agnitionem. Lectio nona

Dum ergo vidit thomas dū palpauit: aur ei dicitur. Quia vidisti me credidisti? Sed aliud vidit: aliud credidit. A mortali quippe homine diuinitas videri nō potuit. Hominē igitur vidit et deum confessus est dicens. Dñs meus ⁊ deus meus. Videdo ergo credidit: qui considerando verum hominē hunc deum: quem videre non potuit exclamauit. Letificat valde quod sequit: Beati qui non viderunt et crediderunt. In qua numerum sententia nos specialiter signati sumus: qui eum quem carne non vidimus mente tenem⁹.

Nos signati sumus: sed si fi
dem nostram operibus se
quimur. Ille etenim vere
credit qui exercet operan
do quod credit. Quo cō
tra de hijs qui fidem no
mine tenus tenēt paulus
dicit. Confitentur se nos
se deum factis autem ne
gant. Hinc iacobus ait.
Fides sine operibus mor
tua est. In festo sancti
ignij xpi et mīs. Le pma

Ginus natiōe gre
cus ex philosopho
de athenis: cuius genea
logiam non inuenī: sedit
annos decem. mēses tres.
dies octo. Fuit autem tē
poribus seuen et marci:
a consulatu magni et ca
merini vsq; ad orphiton
et prisciam. Hic composui
t cleri et distribuit gra
dus. Hic fecit ordinatio
nes tres per mensem decē
brī. Presbiteros quin de
cim. diacones quīq; epi
scopos per diuersa loca nu
mero septem. Qui etiam
sepultus est iuxta corpus
beati petri in vaticano ter
tio idus ianuarij: a cessa
uit epatus dies tres

In festo sā felicis i pi
cas pbrī et mīs. Le pma:

Dum furor diocle
tiani et maximiani
sanctos dei diuersis pems
interficeret duos fratres
simili modo felicem et feli
cem gratia dignos presbi
teros sancte ecclie catho
lice oblatos sibi draceus
vrbis prefectus iussit ad
duci vt sacrificarent. Qō
si contempsissent punīē
tur. Interea vnus ex ipīs
nomine felix qui erat se
nior frater: cum ductus
fuisset ad templū serapis
iuxta secretariū vbi sedebat
iudex ratus draceus vi
dens eum dixit. Iusserūt
te sacratissimi principes
deo serapi sacrificare. Cui
sanctus felix insufflauit
in faciem eius et statim
corruit: atq; in puluerē
redactus est. Item altera
die deductus est ad tem
plum vbi mercurij erat sta
tua: et hortabitur vt ibi
thymiama iactaret. Qui simi
li modo exsufflauit in fa
cē eius et statim corruit
in terram. Le cō. ij.

Deductus ē igitur

beatus felix ad simulacrū
diane vt vel ibi sacrifica
ret. Quod videns insuf
flauit in faciem eius et ce
cidit: et tanq; si nūq; fuis
set statim in puluerem reduc
tum est. Tunc reductus ē
ad fratrem vt punīretur i
eculeo: et inquireret q̄ui
bus hec maleficijs fecisset.
Et respondens dei famulus
ait. Hec non maleficijs di
aboli sed beneficijs dei ope
ratus sum. Tunc iratus
draceus. Iussit eum duci
extra murū via portuensi
ad locum qui secundo mi
liario longe est: et ibi eū
ad sacrificandū diuerūt
ad phanū quod in ipso lo
co erat. Le cho tercia:

Beatus igitur felix
flexis genibus ora
uit. Et exurgens ab ora
tione insufflauit in arbo
rem ingentissimam: et sta
tim radicitus euulsa est
arbor: simul et templum
cui erat cōiuncta et simu
lacrū quod intus erat:
ita vt nichil ex ipso pem
tius remaneret. Quod ui
dentes iudei fugerūt
fugerunt: misit eum ibidem

decollari: corpus vero eius
inhumatū iussit lupis et
canibus derelinqui. Sed
xpiani in eodem loco i
quo arbor fuerat: quia in
ima terre altitudine
apparuerat euersio arboris
illius eū sepelierunt. Vo
luerunt autem altera die
corpus eius effodere: sed
ita virtus diuina marty
rem suū diligēter huma
tū defensauit: vt quicūq;
attemptaret manum
mittere: a diabolo arripe
retur. Sicq; factū est vt
petre templi in edificatio
nem sepulture eius proficerent: vbi tempore pacis
fabricata est ecclesia: in
qua beneficia diuina ex
ercerent orationibus eius
vsq; in hodiernū diem:

Quīq; fratrū martiri
orum nonorum. Le p.

Sanctorū martyrū:
berardi. petri. acci
sij. adiuti. et octoms festi
ua gaudia nobis fratres
charissimi celebrantibus:
ipsorū quoq; ordinē mar
tyrij breuis sermo perstri
gat: vt quo illi per luctas
vitecq; contēptū terrena

queq; calcauerunt: eo
mens nostra ad sublim
orem virtutum palmam
se erigat. Beatus nãq; frã
cisais mmozũ pater q fũ
dator: mclutus. cũ diuina
cerneret reuelatione: se et
suos pro aliozũ salute vo
catos: etiam mpie mahu
metice legis obseruatozes:
pro posse deducere ad lucẽ
fidei cupiebat. Vnde animo
a sua conuersatione vnde
cimo: multis cum perica
lis iter aggressus vt soldã
m aduet presentiam: ad
miramolin regnũ presen
tes destinauit sanctos: vt
ipe orientis. illi occidentis
populis mahumeticas fa
lubze xpi predicantes euã
geliũ: quasi totũ ad xpm
conuerterent mundum.
Nos autem potissime pa
ter beatus diuinitus reue
latos elegit: in quibus di
uina virtus: rerũ gestarũ
gloria: et splendidissimis
actionibus illustrata cla
rebat. Quibo vt itineris
laborem cum obedientie
merito susciperent: firmã
vitalem virum vtiq; om
m sanctitate et discretioe
precipuũ in prelatum pre
ficat. Lectio secũda.
Illi omnem spem
et cogitatum in dño iacẽ
tes: et beati patris pyssi
monibus et oratiombus
confortati iter aggressi:
tandem in arragoniam
peruenerunt: ibi patre
ozũ vitalis diutinũ lãgue
ris morbo preuentus: di
uina putans voluntate
suũ iter impediri: ceteros
abire permisit. Haud ml
to post interiecto tẽpore
in colimbriam portuga
lie regni vrbem deuenẽ
tes: ad reginã ozaciam
nomine se contulerunt.
Apud quã per aliquot di
es cõmozati. ipius regi
ne precibus deuotissimis
victi: vt ipius vite termi
nũ demonstraret suppli
citer dñm rogauerunt.
Factũq; est vt in primo
martyrij siu ordinem et
deferendas suas colimbri
reliquias: ac ab ea hono
rifice suscipiendas: q post
vite ipm exitum reuela
rent: quod et rei demõ
straut euentus. Siqui
dem post sacra ipsozum
ossa ab eadem regina in
monasterio sãcte cruc
de colimbria condita.
paucis euolutis diebus
matutinali hora iuxta
sanctozũ vaticanũ deuo
ta regina debitũ humane
carnis exoluit. Hora vero
eadem petrus ordinis ca
nonicozum monasterij
sacrista et regine confes
sor: vir omni sanctitate
preclarus: prefatos quin
q; martyres indicibili
claritate circumdatos: et
innozũ fratrũ multitu
dinem numerosam ma
tutinales horas in ipso
sancte cruc templo de
cantantes vidit. Intelle
xitq; q ibi conuenerant:
et exequiarũ cultũ debi
to honore prefate regi
ne impenderent. Et in
ranti de regine transitu:
vnus eozum dixit. De re
gine transitu nl dubite:
nobis enĩ egredientibus
nuntius tibi aderit. Qõ
et statim factũ est: vt in
hoc vno simul appareret
q prelibati sancti ppha
ae spiritu plem fuerant:
et premonstrata visio
autentica redderetur. Tu
autem. Lectio tercia:
Egitur apostolici
viri ab ipsa regia
recedentes: alanquariũ
ad santiam sancij regis
filiam: virginem vtiq; dõ
deuotam peruenerũt. At
illa secularibus vestibus
super indutos: quia alit
non erat ipis transeũdi
facultas. hispalim que
nunc sibilia dicitur trãs
misit: vbi secularibus ab
iectis indumentis ad i
fideliũ mũsquitã. vt pre
dicarent accesserunt. Im
petu autem facto repulsi:
et verberibus plumbz la
nati: non a conceptu spi
ritus feruoze deficientes:
aulam ingressi: fidẽ ma
humeti dampnãtes: xpm
coram rege predicauerũt.
Rex vero in furoze vsus
eos decapitari precepit.
Filius autem regis natu
rali quadam pietate ill'
compatiens: patris furo
ris ardoze compressio vt
maturius in hys agẽtur
obtinuit. At rex semozũ
habito consilio: post pu
blicam xpianam nominis

er alta tum vbi primo re
trusi sunt predicationem:
post etiam squalidi car
cens oppressionem ad
se vocatos. misericordiã
pollicens auertere mteba
tur a xpo. Cui illi. Oti
nam tibi rex misericordiã
quam nobis prestare mte
ris: matimon vsus consili
o ipe tibi prestares. Age
quod malueris: corpora
cmpere potes: spdera loca
animas detinebunt. Stat
nobis firma promissio: a
pro presenti morte im or
talitatis dono fouebim.
Tunc rex corũ immobilem
animũ cernens: marochi
um cum quibusdam xpi
anis destinauit. Lcõ. mj.
Inter ceteros vero q
marrochij morabã
tur xpianos: erat dñs
petrus infans: portugalie
regis frater et regis mar
rochiorũ ductor ereratq.
Hic siquidem in sua frẽs
recipiens domo: pio ve
nerabatur affectu. At illi
quid se facturos venerãt
cogitantes: omni sublа
to timore vbicũq; collec
tos saracenos videbant
xpm predicabant. Contі
git autem semel regem
miramolinũ ipos i legis
sue auctorẽ cõuicia iac
tantes audire: qui in
mio furore succensus: ius
sit cũ impetu eos expelli: a
ad xpianorũ terras datis
a dño petro infante com
tibus deduci. Illi martiq
desiderio flagrantes: di
missis in via comitibus:
iterũ marrochiũ reuertã
tur. Quo audito rex ma
afferbuit: precepitq; vt
teterrimo carcere cõclusi
fame sitiq; interficerẽtur.
Stant igitur beati vmani
bus innodati: et diuina
super infideles man' ag
grauatur. Nam itensi vl
tra q̃ humana patitur na
tura caloris et aeris mtẽ
peries sic infirmos effecit:
vt iam claro cernerent q
pro sanctis suis sit diui
na vltio insecuta. Et quo
rer perterritus: a vinculis
absolutos illesos abire p
misit. Mirabile dictu.
Cum per viginti dies
fuerunt sine aliquo cor
porali cibo carceribus in
clusi: sola diuina virtute
refecti: sic inuenti sũt for
tes et alacres: vt mento
m stupore conuerterẽt
se videntes. Iterũ ad xpi
anorũ plagas missi. relic
tis comitibus secũdo mar
rochiũ redierũt. Lcõ. vj.
Iterum cõtra sibi
rebelles rex excratũ
mittit: et dñs petrus ifãs
secũ fratres adducit. Re
deuntes autem cũ victo
ria marrochiũ saracem si
mul et xpianam: per triduũ
aquam non repentes:
immo sitis ardore cruci
abantur. At berardus sã
cte trinitatis cultor: tan
to compatiens hominũ
labori: oratione cum cete
ris premia: breui parillo
terram fodiens. aqua a
dño impetrata. inmento
rũ sitim et hominũ extin
guit. In ipo vero loco:
nec fons ante visus fue
rat nec post. Reuersi au
tem marrochiũ seruabã
tur ne predicarent: sed il
li quadam secta feria in
publicũ prorumpẽt. At
iussu regis cuidam pri
capi qui aque miraculũ
viderat decapitandi tra
diti sunt: qui eos pcepit
carcerem mancipari. Ad locũ
igitur carceris adducti: a
lapis a ministris q varijs
sunt opprobrijs saturati.
Post triduũ vero de carcẽ
tracti nudi et manibus
post terga ligatis: tandẽ
impio iudicio sunt presen
tati. At ille cernens eorũ
in fide constantiam nulla
posse ratione mutari: ite
rũ iussit durissime tam
diu virgis et fustib: cedi:
donec pene viscera appa
rerent et ossa. Ministris
etiam ferente oleo et ace
to vulneribus ifusis: per
totam sequentem noctem
super testas volutati sũt:
et a plurimis sibi inuicẽ
succedentibus. arbitrime cer
afflicti. Lecto. septa:
Nocte vero illa custo
des magnã de celo
lapsam lucem videntes:
et prefatos sanctos cũ in
numerabili multitudine
sublimari: putauerunt di
uinitus fuisse liberatos:
sed in carcere inuẽtos fuis
se cet rem tribunalibus pre
sentari. Ministri vero il
los nudos trahentes: cõ

tinuus flagris terga eoꝝ
et corpora nouiter flagel
labant. Occurrit autem
illis quidam princeps:
mahumeti cam suadens
fidem. Octo vero illius p
suasionem confutans eti
am in contemptum ppha
ne legis in terram spuens:
gruu ab ipo alapa perauf
sus. Et At ille verborum diu
non immemor: alteram pre
buit maxillam dicẽs. Ignos
scat tibi deus: quia nescis
quid facis. Ad impij de
mũ regis conspectum ad
ductis sic ad eos eorsum
est. Estis ne vos ipi illi:
qui fidem veram vituperã
tes ad tantam etiã ifamã
adducti estis: vt dei nũtũ
blasphemetis? At illi. O
rex fidem veram nunquam
spernimus: tuam autem
falsam et eius unquũ cõ
ditorem omnino abhor
remus: pro vera autem
et pati et mori parati su
mus. Tunc rex eos delicij
et voluptatibus a xpi sti
ana veritate existimans re
uocare: pecunias et formo
sarum mulierũ que ade
rant delitias repromittit.
si mahumeti perfidiã re
perent: alias suo gladio
trucidandi. Sed uir
deũmobiles animo cõ
uersi ad regem. sint tibi
unquũt mulieres et pe
cunie: nobis autẽ sit ihũs
xpũs. Adhibe uincula. car
ceres. ignes. tormenta et
mortem: omnis nobis le
uis est pena: eã de celesti
gloria cogitamus. Tunc
rex tantam cernens in fã
ctis constantiam et ĩmo
bile propositũ: arrepto
gladio minister iniqui
tatis effectus: capita eoꝝ
per medium frontis ampu
tauit. Et illi quidem op
tato iam potiti: post mul
tos persecutionũ aculeos: post igẽtissimas eũ
pnarum moles: eterne
vite adepti beatũ marti
rij coronã donati sunt:
Hæc sũt Lectõ. vij.
Sed vero beati martires.
anno domini millesimo
ducentesimo vicesimo:
decimo septimo kalendas
februarij: ante mortem be
ati francisci anno secto:
qui illorum vt audiuit
martyriũ tanto gestiuit
gaudio tanta perfusus est
letitia. quod facile expri
mi non possit. Corpora
autem eorũ extra palatiũ
proiecta: a sarracenis liga
tis pedibus: extra urbem
variis ludibriis circa me
nia tracta: tandem pemt
in partes consecta: in cã
po relicta sunt: vt bestijs
essent in cibum. Christi
am vero nocte sequenti
ad colligendas sacras re
liquias euntes: lapi
dibus sarracenis sunt re
pulsi. Sequenti vero die
quorũdam consilio: ne
reliquie venerarentur a
xpianis vt sancte. rex ig
ni comburendas decreuit
Sed igne copioso acce
so: cum in eo sanctorum
corpora iactarentur. hin
cinde flamma declinans
reliquit intacta. Immo
quod dictu mirabile est.
cũ vnũ de capitibus plu
ries in ignem proiectus
esset: diuina faciente vir
tute de igne semper exili
ens nec in capillis ẽ lesũ:
et nunc cũ pelle et capillis
integrum demonstratur.
Postea sarracẽ precio
sumpto: reliquias xpianis
ams vendiderunt. Dom
nus vero petrus infãs ca
pellano suo: et quibusdã
iuuembus virginibus ea
tradidit deficcandas. Cũ
autem quidã formicarius
vellet illuc accedere: imobi
lis factus in medio scale vt
sibi succurreretur clamauit.
Qui confessione premissa:
de scala descendens loquelã
amisit: nec prius recupera
uit q̃ voto facto super pect9
eius vnũ caput sanctorum
appositũ est. Lõ octaua:
Sanctorũ reliquijs
dum sic delicarẽt:
quidam approximans vt
eas soluto more contingeret: sic in aere cũ umbone
sunt eleuate. vt nullo hu
mano subsidio possent at
tingi. Quam adolescens
rem: et formicationem cõ
scientia accusante contri
tus et confessus: statim
valuit reliquias e celo di
missas contingere. Unde
factũ est: vt in maiori re
uerentia habitus: nonnulli
a facinoribus abstinerent
ne deprehenderentur. De
mũ eorum capitibus cũ

carmbus m quadã argen
tea archa depositis: ossib̃
vero m alia: m sua capel
la collocantur: prefatus
petrus infans amice sancte
precabatur: vt redeundi
inter xp̃ianos aditus m
dulgeretur. Quorũ men
tis factũ est: vt rex illi re
deundi licentiam daret: q̃
ius consultus fuerit vt ai
occideret. Qui in itinere
positus: ad quẽdam locũ
peruenit: vbi imam attri
tate leombus auditis:
non parũ cunctis timo
rigentur sed sacris reli
quijs interpositis omnis
profecto mugitus et ti
or abscessit. Inde solitana
permitus multa loca pgrã
tes: qua sibi pergendum
foret ignorabant. Nec de
fuit diuina pietas humi
liter supplicantibus: qui
errantibus sanctorũ me
ritis vie ducatũ prebuit
Siquidem iumentũ cu
sacre insidebant reliquie:
infans preire et alios seq̃
iussit nullo ductore pcce
dente: saracenorũ insidias
per inuia et aspera euadẽ
tes: ad optatam vrbẽ vbi
ad transfretandũ parata
erant nauigia peruenerẽt.
Tu autem. Lectõ nona:

Situr naues cõscẽ
dentes: cũ sequenti
nocte sanctorũ patrocinio
flumine de celo dilapso:
naufragũ euasissent: hy
spalum deuenerunt. Et vr
ventis vela cõmiserant et
ecce regis nũtij vt eos ca
ptiuos reducerent: ad hi
tus applicuerunt. Sed
hij secundis flantibz vẽ
tis: tandem feliciter coli
briam peruenerunt. Ad
sacras autem fusca pietas
reliquias regina oracha:
et populus vniuersus ca
iubilo cucurrit in mona
sterio sancte crucis regu
larũ canonicorũ: cum
magnis que longũ foret
narrare solempnijs sepe
lierunt. vbi multis coru
scant miraculorũ prodi
gijs. Siquidem ad eor
uocationem mirificã
ceca vident. claudi ambu
lant. muti loquũtur. lep
si mũdantur. paralitici
curantur. obsessi a demo
nibus liberantur. et varijs
infirmitatibus detenti.

desideratum obtinent sa
nitatem. Ex ipis quoq; re
liquijs: vsq; hodie hoc
sanguineus et odorifer
manans multis confert
integram sospitatẽ. Nec
tacendũ puto grauem di
uum iudicij super saracenos
vindictam. Nam ab eo ã
no quo martyres bti pal
mam meruerũt martyrij
omnũ pene rerũ sterilita
et seua pestis sic i cos per
quinquennũ ẽ debachata.
vt morbo incurabili mul
tiplicente maxima pars illi
gentis fuerit crudeli mor
te deleta. Ipsius quoq; i
pij regis brachiũ et totus
dextrum latus vsq; ad pe
des eo anno quo sanctos
infremerat. arduũ sic fac
tum est et siccũ. vt nullo
humano vsui potuit am
plius adaptari. Horum
sanctorũ felici aditu mir
tyrio: et vilis reliquijs i
ductus xp̃i confessor anto
nius fidei feruore et mar
tyrij amore succensus: ex
canonicorũ ordie ad mi
norũ se transtulit pauper
tatem. Gaudeat igitur
mater ecclesia celestium
militũ illustrata natali.
Laudeat et sacra mirabilium
religio sanctorũ martyrũ
virtutibus laureata: et
nouus miranis sanctorum
prodigijs gratias xp̃o refer
at actiones. et sanctorũ
martyrũ secretur vestigia.
ad laudem et gloriam dñi
nri ihũ xp̃i: cui cum patre
et spũ sancto est honor et
gloria in secula seculorũ.
Amen. In festo sã mar
celli papẽ et mñs. Lectõ. p.

Empore quo maxi
mianus augustus
rediit de partibus affrice ad
vrbem romam: volens placẽ
diocleciano augusto vt i
nomine eius thermas a so
lo edificaret: cepit indic
xp̃ianorũ omnes militẽs
romanos ad afflictiones
labores compellere: et per
varia loca: alios ad lapides
alios ad arenã fodiendam
dampnauit. In ipo tẽpore
erat vir nomine traso: vir
potens et facultatib; ple
nus et vita fidelis. Hic cũ
vidisset affligi xp̃ianos ad
fatigationem et labo
rem: cepit de sua facultate
te sanctis martyribus ali

momã et victũ mmstrare
per viros chrsti anos sisi
mũ et anacũ smaragdũ
et largum. Lcõ secunda:
Hec audiens marcel
lus episcopus vbis.
gaudio repletus est: de ele
mosina quam trason sanc
tus mmstrabat. Et vocãs
ad se sanctos viros xpristi
anos et seruos dñi nostri
ihũ xpi: sisimmũ. anacũ.
smaragdũ. et largũ: q̃ qui
fuut abeis et notũ fecerũt
sancto marcello episcopo:
quomodo trason sanctis
dei victualia mmstrabat.
Tunc gaudio repletus: du
cens consiliũ: consecrauit
sisimmũ et anacũ diacone
ecclesie romane. Factũ est
autem in vna nocte dum
ferrent humeris suis vic
tum. quem trason mmis
trabat: tenti sunt a mili
tibus pagans et perducti
ad tribunũ crpuriũ. Sus
cipiens eos tribunus: re
clusit in custodia publi
ca. Post diem terciã nũti
auit tribunus maximia
no augusto. Ltõ tercia:
Hec cum audisset
maximianus iussit:
vt sub custodia ipsi fode
rent arenam: et humeris
suis portarent vsq; ad lo
cũ vbi thermne edificabã
tur. Erat autem ibi senex
inter eos nomine saturni
nus: qui iam senectute
maceratus fuerat: et cepe
runt eũ ad portandũ ad
iuuare. Hec cũ vidissent
custodes fieri: quia sisin
nius et anacus diacones
saranas suas et alias cũ
adiutorio xpi portarent:
mirati sunt et mũcauerũt
tribuno crpuio. Tũc tbũs
nuntiaut maximiano au
gusto dicens: q̃ cũ hym
nis et laudibus dei: et oĩ
veneratione xpo glorĩã
reddebant. Lectio q̃rta:
Eodem tẽpore misit
maximianus augu
stus: et iussit sibi sisimm
um presentari. Cui cum
presentatus fuisset sisin
nius diaconus dixit ad
eum maximianus. Quis
vocaris? Respondit. Ego
peccator: sisinnus seruus
seruorũ dñi nr̃i ihũ xpi.
Maximianus augustus
dixit. Que carmina sũt
in vobis? Respondit si
simmus diaconus dicens.
Si cognosceres que sunt
carmina fidelũ: scires cr
atorem tuũ. Respondit
maximianus augustus.
Et quis est creator mi si
iuuctus hercules? Respõ
dit sisinnus diaconus.
Nobis turpe est vel nom
nare vel audire eum. Ma
ximianus dixit. Vnum
tibi e duobus elegere fes
tina. Aut sacrificri deo her
culi: aut carnes tuas ig
nibus cremabo. Lctõ. v.
Sisinnus diaconus
dixit. Ego quidem
semper hoc optaui: verum
tamen si meritus fuero:
vt coronam desiderati ac
apiam. Iratus maximia
nus augustus tradidit e
um lauditio pfecto. Tũc
lauditius prefectus reclu
sit eum in custodia ma
mortim: et fuit ibi in cu
stodia diebus decẽ et sep
tem. Post hos dies trans
actos iussit lauditius pre
fectus aspectibus suis si
simmũ presentari. Qui cũ
presentatus fuisset ab am
phromano cõmẽtariensi:
subito lux de celo facta ẽ:
et vox de luce exist dicens.
Venite ad me benedicti
patris mei percipite reg
nũ quod vobis paratũ ẽ
ab origine mũdi. Tunc
amphromanus tremefac
tus cecidit ad pedes sisin
nij diacom et dixit ei. Ad
uuro te per xpm quem cõ
fitens ne tardes me bap
tizare: et facias me tecũ
pertingere ad coronam.
Eadem Lcõ sexta:
Aqua allata ẽ aqua
et catizauit eum: et be
nedixit fontem: et depo
suit nudũ in pelum et di
xit ei. Credis in deum pa
trem et filiũ et spmtũ sãc
tum? Et ille respondit.
Credo. Et dixit ei sisin
mus diaconus. Illumnet
te xpristus. Et eleuauit
eum de pelu: et adduxit
eum ad sanctum marcellũ
episcopũ: quẽ chrismate
consignauit: et altare cõ
secrauit: et participati sũ
omnes corpus et sãguinẽ
dñi nr̃i ihũ xpi. Eodẽ die
post meridiem iussit sibi
lauditius sisinnũ diaco
nem presentari amphro
mano comentariensi iam

baptizato. Qui cepit clamare et dicere. Quid vos coartat diabolus in dei fuos: tanta mala exercere? Tūc prefectus dixit ad amicos manū cōmentariēsē. Quid ego video et tu xpistian' effectus es. Lcō septima:

REspondit amicus manus. Ve mihi infelix: quia perdidi dies meos. Respondit prefectus Vere nūc perdes dies tuos Et iussit eū capitalē subire sententiam dicens. Si hic extinctus non fuerit: multi per eum perībūt. Eodem tempore ductus i via salaria miliario secundo: capite truncatus est: sub die quarto nonarū februarū. Tunc iussit retrudi in custodia senem saturninū et fisimmū diaconē dicens. Si non immolauerit dys: diuersis eos penis interficiam. Cumq; saturninus senex esset in custodia vna cū fisimmo diacono: venebant ad eos multi gentiles et baptizabantur cū oi fiducia. Lcō. viij.

IPso tempore maximianus interfecat sororem suā artemiā: Post dies octo venens sānctus marcellus episcopus cū luciana matrona xpīanissima: condiuit corpus eius cum aromatibus et linteaminibus: et iposiut nocte in palatio cū eunuchis suis: et sustulit martyres vbi cōmendati fuerāt. Et translata sunt corpora cū sancto cyriaco in predio cius via hostiensi miliario ab vrbe roma septio vbi requiescunt in sarcophagis lapideis. Quos manu sua recondidit beata luciana in pace amē sexto idus augusti. Eodem tempore beata luciana fecit donationem de facultatibus suis omni ecclesie catholice. Lectio nona:

HOc audiens maximianus augustus indignatus proscriptioēm dampnauit. Beatam autem lucianā rogauit sānctum marcellū episcopum: vt domū eius ecclesiam cōsecraret. Quod et cum oī deuotione fecit beatus marcellus episcopus. Ad vbi frequenter in eadē domo missas celebraret i media ciuitate via latina: et audiret hoc maximianus augustus iratus misit i eandem ecclesiam et fecit preceptione sua: vt ibi porcile sterquilinia ad animalia stabuli publica: et eundem marcellū episcopum ad seruitū animaliū deputauit cum custodia publica: vbi et per multos ānos seruiendo emisit spiritū septimodecimo kalēdas februarias. Cuius corpus rapuit iohānes presbiter noctu cū beata luciana et condiuit cū aromatibus et sepelnit in cimiterio prisalle via salaria nō lōge ab vrbe roma: miliario tertio et requiescunt i pace. amen. In festo sci antonii abbatis. Lcō p:

BEatus antonius abbas cū esset in ciuitate patrias in monasterio: non valebat seruitū dei facere quomodo ipe capiebat: quia quotidie videbat ad se venire multas gentes seculares. Et cogitans et gemens i corde suo dicebat. Frēs quid faciemus: quia cōturbāt me cogitationes mee: et non est hic locus quietus vt possimus saluare ānas nostras. Hec dicebat ill' quos sciebat in dei amore positos: et per singulos dies molestabat et hortabat eos: dicebatq; illis. Quid faciemus? Illi autem dicebant. Quid tu pater iubes? Ille autem dicebat. Veni te pergamus de loco isto: et eamus in illū locū vbi fideliter et firmiter deo seruiamus. Lectio secūda:

ILli autem qui in timore dei erant positi animo suo ei dixerunt. Si sic oportet pater: et nos non te derelinquimus. Tunc beatus antonius dixit. Fily mei voluit nos deus in ordinem monachorū et sacerdotū: sed tamen videamus vt non sit falsum in nobis huiusmodi nomē: si secundū scripturam precepti dei in omnibus audire et adimplere velimus. Cū autem sol ad occasum venisset introierunt in ecclesiam et ceperunt laudes

redere deo omnipotenti: sicut mos erat. Et cū cōpletū esset officiū monasterij: et omnes requiescerent in lectulis suis: ille prostrauit se in terram deprecans deum et dicens. Deus celi et terre qui cūctorū es cognitor: i cuius voluntate cuncta sūt posita: et nō est qui possit tue resistere volūtati qui reuocas errantes vt non pereant: custodi seruos tuos: et ostende nobis locum in quo tibi mundo corde: et casto corpore seruiamus: quia non ē hic locus conuersationis mee amatoribus huius seculi

Et cum Leō tercia: orasset beatus antonius abbas accidit ei modicus somnius. Demū autem angelus dñi i sōpnis dixit ei. Antoni surge vade in locū in quo dico tibi: tu et fratres tui qui volunt sequi te. Ego autem dabo tibi i heremo figuram angeli: vbi pascam te de cunctis regionibus terre. Et cū ascenderis in montem excelsum

cedron: vbi inuenies modicam vallem nemorosā pulchram inter montes: illicq; inuenies lapidem marmoreum in similitudinem hominis: qui tibi aliquid pauonis inuittet: sz noli timere q; ego tecum sum in omni opere tuo. Tunc beatus antonius surgens a somno dixit. Gratias ago tibi dñe ihū xpe: qui me dignatus es erudire. Et introiuit in ecclesiā: tangens signū ad matutinū. Et congregatis cunctis fratribus in simul fecerūt officium. Lectio quarta

Mane autem facto exierunt de ecclesia: et ante portas ecclesie pariter sederunt. Et exinde cepit beatus antonius narrare sompnū suū quod viderat fratribus suis. Dixi vobis iam fratres mei sequimini me: et ducam vos in locū illū vbi animē nostre saluentur: q; non est hic locus idoneus nisi amatoribus seculi et vanitatum. Et propterea fugiamus nos a facie

tuus cupiditatis. Illi vero respondentes qui erāt animo bono dixerunt. Pater eamus vbi tu vis: sed tamen videamus ne in vacuū laboremus: sed proinde vt ad exemplā sanctorū possimus peruenire. Lectio quinta:

Iterum dixit beatus antonius fratribus suis. Videte fratres vt cor vestrum et cogitatio vestra non vacet inanitū: et ne seducat vos huius seculi cupiditas sed volūtatem dñi et meas exhortationes per omnia custodite: et audite me quia ita dicitur i euangelio. Qui voluerit animam suam saluā facere: perdet eam. Et qui perdiderit animam suā in hoc mūdo propter me: i vitam eternam inuenet eā Et paulo post ceperunt omnes cantare psalterium vsq; ad horam nocturnā. quando sompnus depremit. Tunc surgens beat' antonius: in prima vigilia noctis accepit baculū suū et fusticauit illos qui secum erāt illū.

Credictes Lto. vj. vero de monasterio: cum silentio pertexerunt ad murū ciuitatis: et deposuerunt beatū antonū per fiumculū: et omnes qui cū eo erant. Exeuntes autem foras ciuitatem ambulauerunt per diuersa loca montuū: tota nocte illa et duobus diebus: et peruenerunt in vallem nemorosam pulchrā minis: odore omnū arborū repletam. Erat autem ibi lapis in similitudinē hominis aspectus. Et ille erat locus vbi expoliauerunt filij israel fratrē suū ioseph: et in sanguine hedi intinxerunt tunicam eius: et ipm vendiderūt ismaheliticis triginta argenteis.

In festo scōr martyrū. marij martheae audifax et abacuc. Lectio j.

Temporibus claudij imperatoris: venit quidam vir de persidis partibus nomine marius: cū vxore sua nomīe martha: et filios suos audifax et abacuc viri xpiani

ad orationem apostolorum. Dementes autē romam: ceperunt corpora sanctorum per carceres et sepulturas conquirere. Et dum frequenter: solicite: et cum ose: quererent. Vementes in caltrum trans tyberim: intra carcerem inuenerunt hominem venerabilē nomine quirinū: qua iam multa verbera pro xpisti nomine perpessus fuerat et facultate indatus: ad quem vementes miserūt se ad pedes eius: marius et martha uxor eius cum duobus filijs audifax et abacuc: vt orarent pro eis: et ibi manserunt diebus octo. Et ceperunt de facultatibus suis ministrare beato quirino et lauare pedes eorum qui in vinculis erāt cōstricti. Lectō. ij.

Eodem tēpore iussit claudius: vt si qui xpianorū reperti fuissent: in vulgo aut in custodia sine intermissione punirentur. Ipō precepto diuulgato: tenuit ducētos sexaginta duos xpianos via salaria: qui arenam fodientes dampnati fuerant pro xpisti nomine. Quos iussit vt in figlina foras muros porte salarie ducerentur: et in eodem loco clausi sunt in cunctis amphiteatro: vbi eos multis sagittis iussit interfici. Hoc cum factū fuisset: contristati inimis manus et martha uxor eius: cū duobus filijs suis audifax et abacuc: venerunt ad locum vbi corpora sanctorum interfecta fuerāt vna cum iohanne presbitero. Et inuenerunt corpora sanctorū igit superposita. Et cuentes se: ceperunt corpora subtrahere et sepelire cū linteaminibus et facultatibus suis quia vir locuples erat: cum filijs suis et uxore et quotquot potuerunt sepelierunt in cripta via salaria in cluo cucumeris.

Claudius Lectō. iij: igitur audiens q̄ sancti dei sepelissent corpora martyrum: iratus tradidit eos vicario musiano dicens. Si non sacrificauerint et derelique rint superstitionem hāc diuersā in eis tormenta exerce. In eadem die iussit sibi eos musianus intellude presentiū: et oia genera tormentorū deferri. Qui cum adducti essēt in conspectu eius: furore repletus dixit. Intimatū est vobis que preceperūt principes nri: et ōs rectores reipublice? Respōdit audifax. Nescimus. Musianus dixit: Deferentur tormenta. At vbi allata sunt dixit. Omnia hec genera tormentorum in vobis expendentur: si de cretum non fecerītis. Si vero audieritis precepta principū: et natales vri renouabuntur et dignitate fulgebitis precelsa.

Hec iussērt Lcō. iij. rectores reipublice. vt sacrificetis dijs sine mora et cstote amici principū. Respondit audifax filius maior: et dixit. Stultam rem locutus es. Dixit musianus ad marinū martham et abacuch. Vos q̄d dicitis? Respōderunt. Omnes quasi ex vno ore locuti sumus. Musianus iussit eos expoliari et fustibus cedi: martham vero stare ante eos. Qui dum cederentur sub voce precoma dicente: precepta principum nolite contēnere. Martha gaudens dicebat filij mei constantes estote. Marius vero laudabat dominū dicens. Gloria tibi dñe ihū xpe. Lectio. v.

Musianus vicarius iussit eos leuari terra et suspendi in eculeo Qui dum attraherentur nerus: voce magna clamabat audifax filius maior. Gloria tibi dñe ihū xpe: qui nos vocare dignatus es: et cū seruis tuis dimmeriare. Iratus musianus iussit ignem accendi latera eorū pom: et vngulis ferreis radi. Illi autem vultu alacri leti clamabant. Gratias agimus tibi dñe. Musianus iussit eos depom de eculeo in conspectu martirū manus eor precidi. Lcō. vj.

Vnde manus sanctorum fiussēt precisse: cepit sanguis ema

nare. Martha autē colligens sanguinem mariti et filiorū: faciem q caput suū linebat cum gaudio. Tunc iussit vt manibus ad colla ligatis: sic per ciuitatem circuirent sub voce precoma dicente. Deos blasphemare nolite. Clamauit autem marius audifax et abacuch. Nō sūt dij sed demones: qui vos perdere habent q principē vestrum. Qui ducti via cornelia miliario tercio decimo ad nymphas catabassi: ibi in eodem loco decollati sunt sub arenario: marius. audifax. et abacuc. Martham vero in nymphaeum necauerunt. Quorum corpora iterum iussit incendi: ne sepultu ram haberent. Matrona vero nomine felicitas rapuit corpora: et ī predio suo semiusta sepeliuit. Martham vero leuauit de puteo et unxit corporibus sanctis: tercio decimo kalendas februarias: regnante dño nro ihū xpō. Qui viuit et regnat ī secula seculorum amen.

De scō fabiano. Lcō p:

Abianus natione romanus: ex patre fabio sedit annos quatuordecim. menses vndecim. dies vndecim. martyrio coronatur. Fiunt autem tēporibus maximiani et affricam: vsq; ad decium secundum et quadratum: et passus est quarto decio kalendarū februariū. Hic regiones diuisit diaconibus: et fecit septem diacones: qui septem notariis īmnerent: et gesta martyrū fideliter in mtegro colligerent. Et multas fabricas per cimiteria fieri precepit. Et post passionem eius moyses q maximus presbyteri q mox status diaconus cōprehensi sunt et in carcerem missi. Eodem tempore venit nouatus ex africa et separauit de ecclesia nouatianū et quosdam confessores: postq̄m moyses in carcere defunctus est: qui fuit in eo menses vndecim. Et sic multi christiam fugerunt per diuersa loca. Hic fecit ordinationes quinq; per mēses decembrū. presbyteros viginti duos. diacones septem. episcopos per diuersa loca numero vndecim. Qui etiam sepultus est in cymiterio calixti via apia tercio decimo kalēdas februarij et cessauit episcopatus dies septē.

Alie de sancto sebastiano. Lectio secunda:

Ebastianus vir christianissimus mediolanensiū partibus eruditus. ciuitate narbonensi oriundus diocleciano et maximiano imperatoribus ita carus erat: vt primapilum ei prime cohortis tribuerent et suis aspectibus eum uberent semper astare. Erat enī vir tot' prudentie. in sermone verax: in iudicio iustus: in cōsilio prouidus: i cōmisso fidelis: in mterueniendo strēnuus: in bonitate conspicuus: i vniuersa morū honestate pclarus. Hunc milites ac si patrem venerabantur: hunc vniuersi qui pcerant palatio charissimo venerabantur affectu. Erat enī verus dei cultor. Et necesse erat vt quē deus tanta perfuderat gratia: ab omnibus amaretur. Christo igitur quotidie sedulū exhibebat officiū: sed agebat quatenus hoc sacrilegis regibus esset occultū: non passionis timore perterritus: neq; patrimonij sui amore cōstrictus: sed ob hoc tātū sub chlamyde terrenī imperij christi militiam gerebat absconditam: vt christianorū animos quos inter tormenta videbat deficere confortaret: q ideo redderet animas quas diabolus conabatur auferre. Demq; postēp multas martyrū mentes a timore passionis eripuit: et ad coronā perpetue glorie mcauit: ipē quoq; quis esset apparuit: quia lumen in tenebris latere non potuit. Lcō. mj.

Reclarissimus igitur vir marcellianus et marco duobus germanis fratribus pro xpi nomine in vinculis cōstitutis: quotidie solatium

ebibebat: et tam ipis q̄
etiam ſeruus eoꝝ cum
quibus detenti fuerant:
ſalutaria fidei conſilia im
miſtrabat vt fugitiua ſecu
li blandimenta reſpuerēt:
et momentanea tormētoꝝ
genera non timerent. Igi
tur cum hec et alia multa
beatus ſebaſtianus iduti
ciſſime et accinctus bal
theo quotidie facēt: qua
dam die dum hec et hijs
ſimilia ex ſuo ore proferet: ſubito per vniam fere
horam: ſplendore immo
de celo vemente illumina
tus eſt: et ſub ipo ſplendo
re pallio candidiſſimo a
mictus nuuens apparuit
iuxta eum. Hec autē gere
bantur intra domū p̄mi
crinj nomine mebostra
ti: apud quem cuſtodie
bantur marcellianus et
marcus. Qui mebostra
tus habebat vxorē nom
ine zoe. Hec autē ante ſex
annos egritudine immo
bilis facta eſt muta: pru
dentiam tamen audiēdi
et intelligendi non ſolū
non amiſerat: verū etiā
et melius q̄ prius liue
rat officiū obtinebat au
ditus. Hec itaq; cū ītel
leciſſet omnia que beat⁹
ſebaſtianus dicerat: ꝛ tā
tum lumen circa eum vi
diſſet. omneſq; facti mi
raculi ſtupore tenerentur:
āmebat manu omnibus
vt quaſi exprobrandi eſ
ſent: qui tam euidenti aſ
ſertioni non crederent. Et
genibus eius adoluta:
rogare cum manuū indi
cijs cepit. Sed beatus ſe
baſtianus cū videret cor
dis ſecreta lingue exp̄eſ
ſione declarari non poſſe:
cauſam humus ſilentij p
cuncta tus: didicit ſmo
nis illi copiā minima infir
mitate ſublatā. Lcō: nij:

Dnc beatus ſebaſti
anus dixit. Si ve
re ego ſeruus xp̄i ſū:
et ſi vera ſunt omnia que
de ore meo hec mulier au
diuit et credidit: iubeat
dñs meus ihūs xp̄us vt
redeat ad eam officiū la
bioꝝ eius: et aperiat os
eius: qui aperuit os za
charie p̄pbete dñi. Ad
hanc vocem exclamauit
mulier voce magna dicēs.

Beatus es tu et benedic
tus ſermo oris tui et be
nedicti qui crediderunt
te in xp̄m filiū dei vīuē
tis. Et cū vidi oculis
meis ad te angelum dei
ventem de celo: ꝛ libra
ante oculos tuos tenentē
et cuius lectione vniuer
ſa ſermonis tui oratio de
currebat. Benedicti qui
omnibus que locutus es
crediderunt: et maledicti q̄
dubitauerunt vel in vno
verbo ex omnibus que
audierunt: quoniam ſi
cut aurora ſuperueniens
vniuerſas tenebras noc
tis excludit et omnium
oculis lumen quod nox
ceca negauerat reddit: ita
lux ſermonū tuorū omnē
caligine omnēq; ignoꝛ
rantie cecitatem extерſit:
et ſerenū poſt tenebras
diem mentibus dedit.
Ame autem non ſolū in
credulitatis tenebras ex
cluſit: verū etiam ſermo
nis mei hoſtiū: quod per
ſeptem annos cluſum fuerat
patefecit. Lectio quinta:

Idens autem mi eo
ſtratus vir eius ti
ta mirabilia xp̄i in ſua vro
re celebrata: cepit proꝛ
cius adoliu: et indul
gentiam petere: pro hoc q̄
imperiali et prefectoꝛio
iuſſu ſanctos dei habuiſ
ſet in vinculis. Et aufe
rens de manibus eoꝝ
ferreos nexus: genua eoꝝ
amplexus. rogare cepit vt
dignarentur abſcedere di
cens. O q̄ beatus eſſem
ſi pro veſtra poſſem mere
ri ſalute cōſtringi: forſitā
ſanguinis mei effuſione
ablūerer: vt mortem illā
penarū eternarū euaderem:
et ad illam vitā pertingerē:
quam nobis per os dñi
mei ſebaſtiani manifeſta
re dignatus eſt dominus.
Demq; q̄ miles eēt xp̄i:
ſuggeſſit de eo prefectus
imperatoꝛi dyocletiano.
Quem dyocletianus ad
ſe conuocans ait. Ego
te ſemper inter primos in
palatio meo habui: et cō
tra ſalutem meā: tu in cō
temptū deoꝝ hactenus
latuiſti. Sanctus ſebaſ
tianus dixit. Pro ſalute
tua ſemper xp̄m colui:
et pro ſtatu vrbis roma

ne ullum qui in oculis est semper adorauit: considerans a lapidibus auxilium petere: misam capitis esse et vam. Tunc iratus diocletianus iussit eū duci in medium campū et ligari ad stipitē quasi signū ad sagittam et iussit vt sagittis eum confoderent. Quem multites hinc inde eum repleuerunt sagittis vt qsi ericius ictibus esset sagittarū insitus. Et estimantes eum mortuū abierūt.

Nocte Lectio sexta: relicta martyris cassula cetary nomine prene abyt nocte vt corpus tolleret. Et inuemens eum viuentem duxit in domū suam: et curam eius egit. Ibiq; intra paucos dies: salutem integerrimā recuperauit. in omnibus membris. Cūq; omnes xpiani ad eū venirent: hortabantur eū abscedere. Ipe vero sanctus oratione facta: descendit et stetit supra gradus clivi galuli vementibusq; ipatoribus dixit. Imquis surreptionibus animos ipeyi vestri pontifices obsident templorum: suggerētes de xpianis falsa cōmenta. Dicentes eos reipublice aduersarios: quor oratiombus ipa melioratur et crescit: qua pro imperio vestro orare non cessant. Cum hec et alia diceret aut dyocletianus. Tunc es sebastianus quē nos dudū iusseramus sagittis interfici? Sebastianus dixit. Ad hoc me dominus ihūs xpūs resuscitare dignatus est: vt cōuenar vos: et contester coram oi populo multe persecutionem vestram cōtra xpi seruos ebullire. Tūc iussit eum dyocletianus in ypodromū palacij duci: et tam diu fustigari: donec spiritū exalaret. Tūc tulerunt corpus eius nocte et in cloacā maximam miserunt: dicentes: ne forte xpianam eum sibi martyrem faciant. Quod inde beata lucina: ipso se revelante leuauit: et vt iusserat ad catha cumbas in mitio cripte iuxta vestigia beatorū apostolor petri et pauli sepeliuit: regnā

te dño nostro ihesu xpo. Qui vivit et regnat in secula seculorum amen.

Tres vltime lectiones de mart. cōmun martyrū.

In festo sce agnetis virginis et martyris hymnus Breuia. Rex. Iniuria. dñr de cōi virginū. In p. noct. an.

Discede ame pabulū mortis qz iam ab alio amatore preventa sum. Ps Beatus vir. an. Dexteram meam et collum meū cinxit lapidibus preciosis tradidit auribus meis mestimabiles margaritas. p. Quare fre. an. Posuit signū in faciem meam vt nullū preter eū amatorem admittam. ps: Dñe quid. v. Species tua et pulcritudie tua. Re. Intende prospere procede et regna. Lectio pma:

Beatus xpi ambrosius episcop⁹: virginibus sacris. Die festi sacratissime virginis celebremus. Hodie psalm resonent: hodie concrepant lectiones. Hodie populor turbe letentur: hodie subleuentur pauperes xpi. Omnes ergo gratulemur in dño: et ad edificationem virginū qualiter passa sit agnes beatissima ad memoriam reuocemus. Tertiodecimo etatis siue anno mortem perdidit et vitam inuenit: quia solum vite dilexit auctorē. Infirma quidem cōputabatur in annis: sed erat senectus mentis immensa. Corpore quidem iuuencula: sed animo cana: pulcra facie sed pulchrior fide. Dum a scholis reuertitur: a prefecti vrbis filio adamat⁹. Cum is parentes dum requisisset: cepit offerre plurima et plurora promittere. Dem q; detulerat secum preciosa ornamenta: que a beata agne ve

luti sunt sterc̃ora recusa
ta. Vnde factũ est vt in
uenis ille maior perurge
retur stimulo: et putans
eam meliora velle accipere
ornamenta: omniũ lapi
dum p̃ciosor̃ secum de
fert gloriam: et per scip̃m
et p̃r notos et affines ce
pit aures virginis appel
lare. Diuitias domos pos
sessiones familias atq; oẽs
mundi diuitias rep̃romi
sit: si consensum suũ eius
cõiugio non negaret. ℟.
Diem festum sacratissime vir
ginis celebremus qualiter
passa sit beata agnes ad me
moriam reuocemus. tercio
decimo etatis sue anno mor
tem perdidit et vitã inuenit
Qua solũ vite dilexit auctо
rem. ℣. Infantia quidem cõ
putabatur in annis sed erat
senectus mentis immensa.
Qua solum. Lcõ secunda.
Beata igitur agnes
tale iuuenem fertur
dedisse responsum. Discе
de a me fomes peccati. nu
trimentum facinoris: pa
bulũ mortis. Discede a
me quia iam abalio ama
tore p̃uenta sum: qui
mihi satis meliora obtu
lit ornamenta: et annulo
fidei sue subarrauit me:
longe te nobilior: q̃ gene
re et dignitate. Ornauit i
estimabili dextrocherio dex
tram meam: et collũ meũ
circuit lapidibus p̃ciosis. tra
didit auribus meis inestima
biles margaritas. Et circũde
dit me vernantibus atq; co
ruscantibus gẽmis. ℣. Po
suit signũ in faciem meã vt
nullũ p̃ter eũ amatorẽ admit
tam. Et cir. Lcõ. iii.
Non ergo potero ad
contumeliam p̃io
ris amatoris: vel aspicẽ
aliũ et illũ derelinquere:
iam quo sum charitate
deputatã. Cuius genero
sitas celsior: possibilitas
fortior: aspectus pulchri
or: amor suauior: q̃ omni
gratia elegantior. A quo
mihi iam thalamus collaca
tus est: cuius mihi organa
modulatis vocibus reso
nant: cuius in virgines
castissimus vocibus cãtat
Iam mel et lac ex eius ore
suscepi. iam amplexibus
eius castis astricta sum:
iam corpus eius corpori
meo sociatũ est: et sanguis
eius ornauit genas meas
Cuius mater virgo est: cu
ius pater femineam nescit.
Cui angeli seruiũt. cuius
pulchritudinem sol et lu
na mirantur. Cuius odore
reuiuiscunt mortui. cuius
tactu confortantur infir
mi. Cuius opes nũq̃ de
ficiunt: cuiusq; diuitie nũ
q̃ decrescunt. ℟. Amo xp̃m
sponsum in cuius thalamũ in
troui cuius mater virgo est
cuius pater femineam nescit
cuius mihi organa modu
latis vocibus cantant. Quẽ
cum amauero casta sum cũ
tetigero munda sum cum
accepero virgo sũ. ℣. A nullo
fidei sue subbarrauit me et
immensis monilibus ornauit
me. Quem cũ. In secũdo
noct. Añ. Induit me dñs
gemmis auro texta et imẽsis
monilibus ornauit me. p̃s
Cum inuocarem. añ. Mel
et lac ex eius ore suscepi q̃ sã
guis eius ornauit genas meas. ℣. Verba mea. ℟. Ipsi
soli seruo fidem ipi me tota
deuotione cõmitto. p̃s. Dñe
dñs noster. ℣. Adiuuabit
eam deus. Lectio quarta:
Ipsi soli seruo fidẽ:
ipi me tota deuoti
one cõmitto. Quem cui
amauero casta sum: cum
tetigero munda sum cum
accepero virgo sũ. Nec de
erunt post nuptias filij:
vbi partus sine dolore fue
cedit: et fecunditas quo
tidiana cumulatur. Audi
ens hec insanus uniuers
amore corripitur ceco: et
inter angustias animi et
corporis anhelo cruciabа
tur spiritu. Inter hec lecto
prosternitur: et per alta fi
spima amor a medicis ap
ritur. Fiunt nota patri q̃

fuerunt inuenta a medicis: et eadem paterna voce que fuerant iam dicta a filio ad petitionē virginis reuoluuntur. ℟. Induit me dñs vestimento salutis et indumento letitie circumdedit me. Et tanq̄ sponsam decorauit me corona ℣. Tradidit auribus meis lapides estimabiles margaritas et circumdedit me vernantibus atq̄ choruscantibus gēmis. Et tanq̄ sponsam. Lēcō quīta:

IN negat agnes beatissima: et semullo pacto assentiri sponsi federa violare. Cumq̄ pater diceret in falsitatibus se prefecture agere: et idcirco nec sibi quēuis illustrissimū posse preferri: cepit inde vehementer inquirere: quis esset sponsus de cuius se agnes potestate iactaret. Extitit quidam ex paratitis eius: qui diceret hanc xp̄ianam esse ab infantia et magicas artibus ita occupatam: vt dicat xp̄m suum sponsum esse. Audiens hec prefectus letus efficitur: et missa apparitione cum igenti strepitu suis cū tribunalibus sisti precepit. Et primo quidem blandis eam sermonibus secretius p̄monebat: deinde terroribus pulsat. Sed xp̄i virgo nec blandimento seducitur: nec terrore conturbatur: sed eodem vultu et eodem animo perseuerans et terrentem similiter et blādientem animo deridebat. ℟. Mel et lac ex eius ore suscepi. Et sanguis eius ornauit genas meas. ℣. Ostēdit michi thesauros incōparabiles quos michi se daturum repromisit. Et sāguis.

IDens Lectio. vij.

Ita q̄ prefectus tā tam in puella constantiā: parentes eius alloquitur. Et quia erant nobiles et vim eas inferre non poterat: titulum eis xp̄ianitatis opposuit. Sequēti vero die agnē sibi presentari precepit. et iterū atq̄ iterum repetens: replicare cepit de inuenis amore sermonem. Cūq̄ omnis sermo eius casso labore deficeret: sistit eā iterum suis tribunalibus iussit. Cui et dixit. Superstitio xp̄ianorū: de quorte magicis artibus iactat: nisi a te fuerit segregata: non poteris infamiā deponere pectoris: neq̄ equissimis consilijs p̄rebere cōsensum. Vnde te iam ad venerandam deā vestā p̄operare necesse est: vt si perseuerantia virginitatis placet: eius die noctuq̄ sacrificijs veneranda insistas. ℟. Jam corpus eius corpori meo sociatum est et sanguis eius ornauit genas meas. Cuius mater virgo est cuius pater feminam nescit. ℣. Ipsi sum desponsata cui angeli seruiunt cuius pulchritudinem sol et luna mirantur. Cuius mater. In. mī. noctur. Añ. Cuius pulchritudinem sol et luna mirantur xp̄i soli seruo fidem. Ps Dīc quis habita. añ Christus circumdedit me vernantibus atq̄ choruscantibus gēmis p̄reciosis. Ps Eructauit. añ. Jp̄i sum desponsata cui angeli seruiunt cuius pulchritudinem sol et luna mirantur. Ps Deus nr̄ refugi. ℣. Elegit eam deus. ℟. In tabernaculo. Lēcō septima:

DIxit beata agnes. Si filiū tuū q̄uis inquo amore veritum: tamen viuentē hominem recusaui. Vtq̄ hoiem qui est rationis capax qui et audire et videre et palpare et ambulare potest: a flore lucis cum homs perfrui. si ergo hunc amoris xp̄i causa nulla possū ratione respicere: quomodo possum ydola surda et muta sine sensu et sine anima colere: et ad imaginem sūmi dei ceruices meas vanis lapidibus inclinare? Audiens hec prefectus dīt. Cupio consulere infantie tue: et adhuc te deos blasphemantem idcirco differo: quia annos tuos infra sensum aspitio. Noli ergo temetipsum ita despicere: vt motus deorum incurras. Beata agnes dixit. Noli infantiam corporalem me ita despicere vt putes me velle te habere ppitiū. Verum qm̄ adhoc te video tendere ad quod non poteris peruenire. quicquid tibi videtur exerce. ℟. Jp̄i

sum desponsata cui angeli fu-
unt cunus pulcritudinē sol et
luna mirantur. Ipi soli suo
fidem ipi me tota deuotione
cōmitto. ℣. Dexteram meam
et collū meū cinxit lapidibus
preciosis tradidit auribus meis
margaritas inestimabiles.
Ipi solo. Lectio octaua:
Simplicianus pre-
fectus dixit. Omni
e duobus eligere festina.
Aut cum virginibus dee
uote sacrificā. aut cū mere-
tricibus scortaberis in cō-
tubernio lupanari. Beata
agnes cū igenti constan-
tia dixit. Si scires quis ē
deus meus: tu ista ex cor-
tuo non proferres. Unde
qua nom virtutem dñi
mei ihū xpi. secura cōtēp-
no minas tuas. credens
q; neq; sacrificē uolui. ne
q; polluar sordibus alie-
nis. Mecū enī habeo cus-
todem corporis mei ange-
lū dñi. Nam uigentius
dei filius quem ignoras.
murus est michi inpene-
trabilis. et custos michi ē
nūq; dormiens: q defēsor
michi est. nūq; deficiens.
Dij autem tui aut erei
sunt ex quibus tutiume
melius fiunt ad usus ho-
minū. aut lapidei. ex qui-
bus platee ad euadendū
lutū melius sternuntur.
Diuinitas ergo non i la-
pidibus uanis habitat. sed
in celis. non in ere. aut in
aliquo alio metallo: sed i
regno superno consistit.
Tu autem et similes tui
nisi ab istorū cultura rece-
seritis. similis uos pena cō-
cludet. Sicut enī illi igne
conflati sunt. ut funderen-
tur sic colentes eos perpe-
tuo incendio conflabun-
tur. non ut fundantur. sed
confundantur: et pereant
in eternū. Ad hec insanus
iudex iussit eam exspolian:
et nudam ad lupanar duci
sub uoce preconia dicente.
Agnem uirginem sacrile-
gā dijs blasphemam in-
ferentem. scortū lupanari-
bus iubeo tradi. Statim
autem ut spoliata ē: crine
resoluto. tantā dēsitatem
capillis suis gratia diuina
concessit ut melius eorū
finibus uideretur q; uel-
libus tecta. Ingressa autē
agnes turpitudinis locū
angelum dñi preparatū
ita inuenit: ut eam circum-
ret eam immenso lumine.
Cūq; se in oratione dño
subtraxisset: apparuit
ante oculos eius stola cā-
didissima. Et apprehen-
dens eam induit se: q gra-
tias egit dño. Ita namq;
ad corpusculi eius mēsu-
ram apta erat: ut nullus
ambigeret hoc angelico
ministerio preparatā. ℟.
Omnipotens adorande colē-
de tremende benedico te. Or
per filiū tuū uigentū cui
si omnias hominū impiorū q
spurcicias diaboli inpolluto
calle transiui. ℣. Te cōfiteor
labijs te corde te totis uisce-
ribus concupisco. Alia per.
Interea Lectio. ūc.
lupanar locus ora-
tionis efficitur i quo ois
qui ingrederetur adoraret.
et dans honorem deo: mū-
dior egrederetur q; fuisset
ingressus. Ita q; prefecti
filius qui tunc erat auctor
huius sceleris: uenit cum
sodalibus suis ad locum
quasi insultaturus puel-
le: cum quā ibidem sic
sperabat se posse ludibriū
exercere. Et uidens tātū
lumen non dedit honorē
deo: sed irruens in ipsum
lumen antequ uel manu
tangeret eam cecidit. et
prefocatus a diabolo ex-
pirauit. Et ingressus ui
ex sodalibus suis et mor-
tuū cū inuenens. excla-
mauit uoce magna dicēs.
Pessimam romam fugerun
te. magicas artibus: ista
meretrix filiū prefecti iter
fecit. Prefectus autē ac-
currens cum turbis: filij
sui mortis uehementer sa
tagebatur causas. Et aut
beata agnes. Ille animū vo
luntatem uolebat perficē:
in cum potestatem accepit
Qui autem tempus est
ut uirtus dñi manifestē
tur: licet fides uia hoc nō
me creatur egredimini fo
ras et pro eo orationē fi
dam. Orante autem illa
angelus dñi eleuauit eā
flentem: et iuuenem fusa
tauit. Qui egressus cepit
uoce publica clamare. Uni
est deus in celo et i terra
deus xpianorū. Dij uero
uri. qui coluntur uana sūt.
Ad hanc uocem teplorū

pontifices conturbabãtur
atq; vna voce clamabant
Tolle magum: tolle ma
leficum que et mẽtes mu
tat et animos alienat. Pre
fectus autem videns tãta
dei mirabilia obstupuit:
sed veritus proscriptionẽ
si contra pontifices tem
plorũ ageret: et agnem
contra sententias defẽsa
ret: vicariũ ad secedam
populi seditionem dereli
quit. Ipe autem tristis
recessit eo q̃ filij sui resur
rectione eã liberare nõ po
tuit. Tunc aspasius vica
rius iussit in cõspectu om
nũ ignem copiosũ accẽ
di: et eam in medio iacta
ri. Quod cũ factum fuis
set: statim diuise sũt flã
me: et hinc atq; illinc se
diciosos populos ecure
bant. ipsam vero omino
non contingebat iccẽdũ.
Ipsam autem in medio flã
marũ expansis manibus
orantem iussit aspasius
gladio feriri: atq; hoc er
itu roseo sanguims sui
rubore perfusa xpi stus
sibi sponsam et martirẽ
consecrauit. ℟ In festo
sanctorum vincenty et
anastasij. Lectio prima:
Dom apud cesar
augustanam c
uitatem: vt mul
torum fincentas q signa
ta veritatis verba tessãtur.
datiano cuidam presidi
et gentili sacrilego seuẽ
di in xpianos rabies
aspirasset: et ad domino
rũ imperatorũ q̃ suorum
iussiũ potestatem se acce
pisse gauderet: cũ anteq̃
mordere posset velut canẽ
eũ latrantem perpessa fuis
set ecclesia: contigit epis
copum gloriosissimum
virũ valerũ: cũ sacto vi
centio quem gradus dya
conij sublimabat et per
seuerantia bom deo caris
simũ fecerat: eius furor
priores occurrisse: beati
ores se in ipsa futuros cõ
fessione credentes: si sta
tim pre coquam coronã
virtutũ suarũ mentis fe
stina deuotione rapuisset
Quos considerans datia
nus in fide xpisti funda
tissimos atq; constantis
simos: a vexatione time
ris incepit fatigari: at
q; ab vrbe memorata ad
ciuitatem valentiam post
se trahi suo precepit offi
tio: ita vt suma pena car
ceris. famis inopia stri
ctore catenarũ mambus.
collo cruciabus ferri põ
dem sustinentes: per om
nes artus mortalia cor
poris supplicia paterẽtur.
Vbi siit Lco. ij:
eius impijs oculis
presentati: respiciens eos
vehementer expauit: q̃
et corpore essent incolu
mes: et mente constãtes.
Et natus custodibus di
cebat. Quid istis indul
gentiori pastu et largi
ori potu propinastis?
Et mirabatur furore ce
cis robustiores esse q̃s
deus pauerat: nascens
q̃ vinca se posse crederet
ab hijs quos fortes esse
et mente et corpore at
tendebat. Interea iã cõ
fusus in animo figebat
audatiam et quasi ad
timidos vox eius infla
ta: sic incipit. Quid a
gis inquit tu valens qui
sub nomine religionis
contra principes facis.
Hec autem dicebat epis
copo credens q̃ ceteros
facile superaret: si eum
qui caput esset ecclesie
superasset. Sed deus fe
cit eum a minori hoc est
a diacono superari: vt ad
uerteret: quid dicturus
esset ille qui in capite sa
cerdotij erat. cũ etiã cũ
leuita eius qui haberet
minoris officij ministia
superasset. Lectio tercia:
Gitur cum quasi
fortiorem se esse ex
istimat: iudiciaria predi
tus potestate: et quasi er
superiori parte vetare ce
pisset episcopũ de domi
no ihũ xpo que sunt cre
denda cum mansuetudie
respondentem: feruẽs spũ
prorupit in hanc vocem
beatus vincentius et ait
episcopo. Quid sub mur
mure verborũ mansueto
rũ superbũ alloqueris?
Exclama potius et mere
pa istũ infidelem non ci
ticolam: vt contrita rabi
es que contra suũ dñm
latrat: ipa vocis auctori
tate frangatur. Datian?
time mutatum diu se

sentat mgemuit: et ad of
fitū cū furore ait. Amo
uete epiſcopū valerium:
et hunc vincentiū appli
cate: qui rebelli aio prius
m contumeliam publicā
vent. Cumq; eſſet i eius
conſpectu applicatus ait
Admouete eum ad eculeū
et membras diſtendite: et
toto corpore diſſipate. At
vbi leuatus eſt: a cētēſus
ait ad eū datianus. Vin
centi: vbi iſtud miſerabile
corpus tuū cōſpicis? At
ille reſpondens ait. In ſub
limbus agor: et iſtos pri
apes tuos in himus ſecu
potestate fidentes altior
deſpitio. Lecho quarta:

Datianus dixit. Nul
lum erit tormento
rum genus quod tuum
pretereat corpus. Beat⁹
vincentius reſpōdit. Hoc
eſt quod ſemper optaui:
nemo michi amabilior:
nemo michi humilianor
te eſt. Tu ſolus ad voti
mei concordas. Tūc ad
hiberi ei vngulas precepit
et flammas. Quod cum
fieret: putabat eum ſibi
verba humilia reſpōſurū.

Cui vir dei vincentius di
cit. Hec eſt gloria noſ
xpi ſtiam. Liberiorē mi
chi preſtas gloriam: cū
exquiſita et acerbiora tor
menta tecū fuerint ſupa
ta. Paratus ſum xpi ſti
ſeruus ad omnia: vt dū
deuotionem meam pumi
m corpore acerbius ipſe
puniaris in mente. Cla
mare datianus cepit: et i
tortores et carnifices ſu
os ipō furore flagrare: vir
gis. fuſtibus milites ſuos
cedere: et in ipōs amplius
deſeuire. Dumq; adūſus
xpi ſeruū deuotiſſimū fe
cit: ſuos cepit miniſtros
diabolus cedere et lamare:
et eos qui in ſua erant di
tione vexare. Lecho. V.

Tunc vincentius
dixit. Quid eſt dati
ane? Si confidemus de
virtutem: ecce iam de ap
paritoribus tuis victor.
Nam quod penam meā
criſtimas vindicta ē. Ad
hec martyris verba ſūma
voce datianus cepit ifre
mere: et rabido ore cum
dentium ſtridore anhela
re: vt oſtenderet pfidia

ſe potius cp̄m iuſticia dei
martyrem lacerare. Tor
mentaq; ceſſere carnifices
et fatigata torquentiū
manus: dum per latera
pendet: victa deficit. Et
palluit in torquentibus
vultus: ac ſudoris mul
lo liqueſcentia membra
ta tabuerunt: anhelum
feſſis pectus ertabuit: vt
probarent ſeipſos potius
inter ſancti martyris tor
menta torquere. Ipſius
quoq; datiani facies mul
o pallore turbata: a qua
ſi amens effecta: cōfuſis
oculis cepit eſſe directa.

Vnc ait Lcō. vj.
a cuſtodibus et
facta et dicta datiano.
Quę audiens datianus
cunctis effectus ac pal
lidus: et ipſe ſibi male cō
ſcius: in ſe cepit ſentire
ſupplicia que in dei fa
mulū ſeuiebant. Et qm
ex ore fallentis ratio egre
ditur: vt auctorem pum
at falſitatis: tandem vo
ces et ſi mutata ſimpli
citate prorupit. Et quod
aut huic amplius faci
mus qui ſumus i oibus

quecūq; fecimus victi?
Transferatur ad lectulū:
ſtramentiſq; molliorib:
fulciatur. Nolo eū glo
roſiorem facere ſi inter
tormenta defecerit. Fer
tur ad lectulū gaudentiū
manibus et letantiū hu
meris: qui corpus eius
omne lambebant: cum lo
ri ore portatur: necnō eti
am eorū qui in ipius fu
erant graſſati ſupplicijs:
obſequijs vtitur banlor
Probatus dei famulus c
tiam inimicorum meruit
ſeruitutem. Statim qp
vt eſt in lectulo poſitus:
oranis perrexit ad dominū
perfectam ſecum martyr
banulam palmam. Quē
ideo continuo xpi ſtus ac
cepit ne diceret cum dia
anus ſua inſultatione ſer
uatum. Pro ſcō anaſtaſi

Oſtq; o. Lcō. vij.
Imperator: ifidelis
ſibi non diſparem pmi
cipem: et alios nōnullos
ad interficiendū dei mar
tyrem anaſtaſiū: et plu
mos alios xpianos capti
nos tranſmiſit. Qui mā
datis obſequentes beatū

anastasiū cū alys fere sep
tuaginta xp̄icolis extra
villam bethsalees: i qua
erat carcer: extractos uir
ta fluuiū p̄eceperunt er
pom: ac deinde omnes si
gillatim inter quos et su
p̄dictos duos xp̄icolas
qui et vinctum abeuntē
cesaream beatum anastasiū
comitati fuerant iusserunt
spectante xp̄i martyre rel
tibus suffocari. Et singu
lo quoq; eorum interem
pto: beato anastasio dice
bant. Quare vis sic vn⁹
horū male perire: et nō
potius vt vivas acquies
cere imperatoris acceptis
honoribus sicut vnus no
strum in palatio esse: vt
neq; huius vite dulcedi
ne frauderis: nec acerbe
mortis fato interim p̄e
capiaris? At xp̄ush victo
riosissimus martyr velut
iam sui desiderij compos
omnipotenti deo gratias
offerens: ad hec respōdit.
Pro xp̄usto equidē amo
re a vobis membratim
concidi optarem. Verū
si huiusmodi quem et
vos minarum obitus me
commanet: gratias deo
meo merear istis repli
co: qui me fiorū martyrū participem gl̄orie di
gnatus est facere tā par
uo supplicio. Lecto. viij
Is dictis gloriosis
simus dei martyr be
atus anastasius trāsito
ria vita huiusmodi ter
mino limitata voti com
pos. gaudij plenus. imar
cessibili bravio coronatus:
ad verum eternamq; vitā
que xp̄us est merces per
uenire. At postq̄ eū suf
focauerunt: p̄ciosissimū
caput eius abscederunt.
Demū bullam accipien
tes que vinculis superin
serat imperatori secū de
uexerunt. Sellarius ita
q; qui vt p̄libatum est
xp̄ianus atq; custos car
cens aderat corpus beati
martyris vt cognoscabile
esset semotū volunt collo
care: sed hec questiona
rij hebrei scilicet existētes
immane permiserūt. Co
gnoscentes vero filij iesu
dim transitū gloriosissi
mi martyris puerq; eor:
quia cum ipse ad marty
rium duceretur: p̄sentes affuerant: precipiti
tamite illuc statim con
curserunt superspectisq;
eius manibus cum reco
gnoscentes maximū pō
dus argenti p̄fatis que
stionarijs clanculū obtu
lerunt: At ipi eius post
ea deferendi corpus licē
tiā p̄buerūt. Lectō. xj.
Sequenti igit̄ noc
te quidam monā
chus de cenobio beati ser
gij martyris comitatib;
pueris filiorū iesdim: et
quibusdam monachis
qui ibidem aderant ad
tollendum sacratissimū
corpus secretissime venit.
Cūq; illuc venisset inuent
quidem canes iterfector
corpora comedentes. cor
pus vero beati anastasij
seorsum iacens penitus
intactū. Preciosa cū in
conspectu dñi: mors sāc
torū eius et custodit oīa
ossa eorum vnū ex hys
non conteretur. Corpus
igitur beati martyris in
uolutum preciosis linthe
is a filijs iesdim datis de
uexerunt: atq; i monaste
rio beati martyris sergij
posuerunt. Victoriosissim⁹
igitur martyr dei anasta
sius vicesima secunda ia
nuarij die anno pyssimi
eracly impij decimoseptī
mo: finiū agonisma grati
ter fuscepit p̄ro nomine
dñi nri ihū xp̄i. Qui cū
patre et spiritusancto vi
uit et regnat in secula se
culor amē. In festo
sancte emerentiane vir
ginis et mr̄is. Lcō p̄ma.
Emerētiana autē
que fuerat collac
tanea btē agne
tis virgo sanctissima: li
cet catheumina cōstanter
intrepida contra seuientes
astabat inimicis: et his
verbis exprobrabat eos.
Superflui miseri caduci
atq; atrocissimi: deum et
dominū qui in celis est
contemptis omnipo
tentem et colentes eū oc
cidistis: et pro defēsione
lapidum quos adoratis
et colitis innocentes ho
mines ingulastis. Hec
et hys similia dū turbis
furentibus diceret lapi
datus est ab eis. Et oīs

urta sepulchrū agnetis
beatissime emisit spiritū
Non dubiū est quin m
suo sanguine sit baptiza
ta que pro defensione m
sticie dum confiteretur
dominū mortem constā
ter accepit. Eadē dieq;
hora fit terremotus vehe
mentissimus. et aīa mīna
esset celi serenitas: tante
detonationes tantiq;
fulgura et tonitrua erū
perunt: vt pars maxima
mssam populi expiraret.
Unde factum est vt nulli
pentius ex eo aduenien
bus ad sepulturam sanc
torum aliquas molestias
exerceret. Dementes au
tem parentes beate agne
tis cum sacerdotibus ec
cte: absstulerunt corpus
sancte virginis emeren
tiane: et sepelierunt il
lud in confinio agelli be
atissime virginis agnetis

In cōuersione sancti
pauli. Ad matut. iuuat.
Laudemus deum nostrum
In conuersione doctoris gē
tium. Ps Dicite. ymn.

Doctor egregie
paule mores
instrue et men
te polum nos
transferre satage donec p
fectum largiatur: cuius
ato quod ex parte gerim
ur trinitati sempiter
na gloria honor potestas
atq; nubilatio i vnitate
cui manet imperiū: ex tūc
et modo per eterna secula.
Amen. Ad nocturn. a. Cū
operatus est petro. cū reliqs
aīe ps. Et sic infra i alia
festiuitate. Antiphō. vero
dicuntur omnes absq; Gl
sicuti in fine. Antiphō.

Qui operatus est petro in a
postolatum operatus est et
mihi inter gentes: cognouerunt gratiam que data è
mihi: a ꝓpo dño. ꝑs Ceci
narrant. Cū reliquis ꝑs.
de apostolis. A. Scio cui
credidi et certus sum quia
potens est depositū meū ser
vare in illū diē iustus iudex
Aīa. Michi vivere xpūs
est et mori lucrū gloriam me
oportet in cruce domini mei
ihū xpi. ℣. In omnē terrā.
℟. Et in fines orbis. Lcō. j.

Saulus adhuc spi
rans minarum et
cedis in discipulos dñi:
accessit ad principem sa
cerdotum et petijt ab eo
epistolas in damascum
ad synagogas: vt si quos
inuenisset huius vie viros
ac mulieres: vinctos per
duceret in hierusalem. Et
cum iter faceret: contigit
vt appropinquaret da
masco. Et subito circū
fulsit eū lux de celo: et ca
dens in terra audiuit vocē
de celo dicentē sibi. Saul
le saule: quid me perse
quens? Qui dixit. Quis
es dñe? Et ille. Ego sū
ihūs nazarenus quē tu
persequeris. Durum est
tibi contra stimulū calci
trare. Et tremens ac stu
pens dixit. Dñe quid me
vis facere? Et dñs ad eū.
Surge et ingredere ciui
tatem: et dicetur tibi ꝙd
te oporteat facere. Viri
autem illi qui comitabā
tur eum stabant stupe
facti: audientes quidem
vocem: neminem autem
videntes. Surrexit autē
saulus de terra: apertisq;
oculis nichil videbat. Ad
manus autem illū trahē
tes: introduxerūt damas
cū. Et erat ibi tribus di
ebus non videns: et non
manducauit neq; bibit.
℟. Qui operatus est petro
in apostolatum operatus ē
et mihi inter gentes. Et co
gnouerunt gratiam dei que
data est mihi. ℣. Gratia
dei in me vacua nō fuit sed
gratia eius semper in me ma
net. Et cognouerūt. Lcō. ij.

Erat autē quidā
discipulus dama
sci nomine ananias. Et
dixit ad illū in visu dñs.
Anania. Et ille ait. Ecce

ego dñe. Et dñs ad illũ. Surge & vade in vicũ qui vocatur rectus: et quere in domo iude saulũ noie tharsensem. Ecce enim ora t: et vidit virũ ananiã nomine introeuntem et ponentem sibi manus vt visum recipiat. Respondit autem ananias. Domine audiui multis de viro hoc: q̃ta mala fecerit sanctis tuis i ihrusalem. Et hic habet potestatem a principibus sacerdotũ alligandi omnes qui inuocant nomen tuũ. Dixit autem dñs ad eum. Vade quia vas electionis mihi est iste: vt portet nomen meum coram gentibus et regibus et filiis israel. Ego enim ostendam illi: q̃ta oporteat eũ pro nomine meo pati. ℟. Bonũ certamen certaui cursum consũmaui fidẽ seruaui Ideoq; reposita est mihi corona iustitiae. ℣. Sao cui credidi et certus sum quia potens est depositũ meũ seruare in illũ diẽ iustus iudex.

Ideoq; Lectio. iij.

Tabijt ananias et intrauit in domũ: et imponens ei manum dixit Saule frater dñs ihesus misit me: qui apparuit tibi in via qua venebas: vt videas et implearis spiritu sancto. Et confestim ceciderunt ab oculis eius tamq̃ squame: et visum recepit. Et surgens baptizatus est. Et cum accepisset cibum confortata est. Fuit autem cum discipulis qui erãt damasci per dies aliquot. Et cõtinuo ingressus in synagogas prædicabat ihm: quoniam hic est filius dei. Stupebant autem omnes qui eũ audiebãt: et dicebant. Nonne hic est qui expugnabat in ihrusalem eos qui inuocant nomen istud? Et huc ad hoc venit: vt vinctos perduceret ad principes sacerdotum. Saulus autem multomagis cõualescebat et cõfundebat iudeos qui habitabant damasci: affirmãs quoniã hic est xpus. ℟. Reposita est mihi corona iustitiae Quam reddet mihi dñs in illã diem iustus iudex. ℣. Sao cui credidi et certus sum q̃ potens est depositũ meũ seruare in illum diem. Quam.

In secundo nocturno. añ. Tu es vas electionis sancte paule apostole predicator veritatis in vniuerso mũdo. añ. Magnus sanctus paulus vas electionis vere dignus est glorificandus qui meruit thronũ duodecimũ possidere. añ. Bonũ certamen certaui cursum consummaui fidem seruaui. ℣. Cõstitues. ℟. Hemozel. sermo sancti augustini epi.

Odie Lectio. mj.

Dilectissimi nobis lectio de actibus apostolorũ hec pronunciata ẽ: vbi apostolus paulus ex persecutore xpianorum: annũciator factus ẽ xpi. Percutiens eũ xpũs & sanans: occidens et viuificans. Occisus agnus a lupis: et faciens agnũ de lupo. Predictũ enim erat in preclara prophecia: cũ iacob patriarcha benediceret filios suos: presentes tangens: futura prospiciens: predictũ erat quod in paulo contigit. Erat autem paulus sicut ipe testatur de tribu beniamin Cum autem iacob benediceret filios suos venisset ad benedicendũ beniamin ait de illo. Beniamin lupus rapax. Quid ergo? Lupus semper rapax? Absit. Sed quid? Mane rapiet predam: ad vesperam diuidet escas. Hoc in apostolo paulo impletum est: quia et de illo dictũ erat. Jam si placet audiamus illũ mane rapientem: et ad vesperas escas diuidentem. Mane et vespere posita sunt pro eo: ac si diceretur: primus et postea. Sic ergo accipiamus. Primus rapiet predam postea diuidet escas. ℟. Tu es vas electionis sancte paule apostole predicator veritatis i vniuerso mũdo. Per quem omnes gentes cognouerũt gratiam dei. ℣. Intercede p nobis ad deũ qui te elegit. Per quem. Lco quinta.

Intendite raptorẽ. Saulus iquit accepti epistolis a principibus sacerdotũ: ibat vt vbi

cũq; inuenret xpianos: ad sacerdotes attraxeret: et adduceret vtiq; puniendos. Ibat spirans et anhelans in cedes. Die est mane rapiens. Nam et quando lapidatus est ste phanus primus martyr pro xpi nomine: eum dentibus adorat et saulus. Et sic adorat lapidantibus vt non ei sufficeret si tantū suis manibus lapidaret. Vt cū esset reus in oīm lapidantū manibus: ipse omnū vestimenta seruabat: magis seuiens oīs adinuando: q̄ suis manibus lapidando. Audiuimus mane rapiet: videamus ad vesperam qualiter diuidat esca. Voce xpi de celo prostratus et accipiens desuper interdictum tam seuiendi: ceadit in faciem suam: prius prosternendus postea erigendus. Prius percutiendus: postea sanandus. Non cū in illo postea xpūs viueret: nisi occideretur in eo quod antea male viuisset. ℟. Gratia dei sum id quod sum. Et grā eius in me vacua non fuit sed sēper in me manet. ℣. Quo prouocatus est petro in apostolatum operatus est et michi inter gentes. Et gratia eius.

Quid Lectio sancti ergo prostratus audiuit? Saule saule: quid me persequeris? Durum est tibi contra stimulum calcitrare. Et ille. Quis es dñe? Et vox de supra. Ego sū ihūs nazarenus quem tu persequeris. Membris in terra adhuc positis caput in celo clamat. Et nō dicebat quid persequeris fideles meos: sed quid me persequeris? Et ille. Qd me vis facere? Jam paratus sē ad obediendū: qui prius seuiebat ad psequendū. Jam formatur ex persecutore predicator: ex lupo ouis: ex hoste miles. Audit quid facē debeat. Ceaus sane factus est: vt interioris luce fulgeret oculus. Exterior lux ad tēpus subtracta est persecutori: vt redderetur predicatori. Eo tamen tēpore quo cetera non videbat: ihesum tamen videbat.

Ita et ipa eius cecitas: informabatur propt̄ mysterū credentiū q̄ qui audit in xpm ipm intuiendū dicit. Cetera creatura vilescat: vt creator in cor dulcescat. ℟. Saulus q̄ et paulus magnus predicator. A deo confortatus conualescebat et confūdebat iudeos. ℣. Ostendens q̄ hic est xpus ihus filius dei. A deo confortatus. In. m. nocte. añ. Saulus quia paulus magnus predicator: a dō confortatus conualescebat et confundebat iudeos. añ. Ne magnitudo reuelationū extollat me datus est michi stimulus carnis mee angel' satane qui me colaphizet propter quod ter dominū rogaui vt auferretur a me et dixit michi dñs sufficat tibi paule gratia mea. añ. Reposita est michi corona iustitie quam reddet michi dñs in illa die iustus iudex. ℣. Numquid honorati sūt. Numquid confortat' est. Lectō sancti euangelij secūdū Illo matheum. tempore: Dixit symon petrus ad ihesū. Ecce nos reliquimus oīa et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis? Et reliqua. Omelia sci iheronimi presbiteri. Lcō. vij.

Grandis fiducia. Petrus piscator: erat dubius non fuerat: a bos manu et arte quere bat: et tamen loquitur cō fidenter dimisimus oīa. Et quia non sufficit tātum relinquere: ungit quod perfectū est. Et secuti sumus te. Fecimus quod iussisti. quid igit dabis nobis premiū. Ihesus autem dixit illis. Amen dico vobis: q̄ vos qui secuti estis me: in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue: sedebitis et vos super sedes duodecim. iudicantes duodecim tribus israel. Non dixit tantū qui reliquistis omnia. Hoc enim et socrates fecit philosophus: et multi alij diuitias contempserunt: sed qui secuti estis me: quod proprie apostolorum est atq; credentium. ℟. Sancte paule

apostole predicato: veritatis et doctor gentiū. Intercede pro nobis ad deum qui te elegit vt digm efficiamur gratia dei. ℣. Tu es vas electionis sancte paule apostole predicator veritatis. Intercede. Lectō octaua:

IN regeneratione cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue: qñ et mortui de corruptione surgent incorrupti: sedebitis et vos in solijs iudicantiū et condempnabitis duodecim tribꝰ israel: qua vobis credentibus illi credere noluerūt. Et omnis qui reliquerit domū vel fratres aut sorores: vel patrem aut matrem: aut vxorem: aut filios aut agros propter nomē meum: centuplū accipiet et vitam eternam possidebit. ℣Multi enim erunt nouissimi primi: et pmi nouissimi. ℟ Damasci prepositus gentis aretbe regis voluit me comprehendere a fratribus per murū. Submissus sum in sporta et sic euasi manus eius in nomine dñi. ℣. Deus q̄ pater dñi nostri ihū xpi scit quia non mētior. Sbmissꝰ.

IDeus iste Lectō. ij. cum illa sententia congruit: in qua saluator loquitur. Non veni mittere pacem sed gladium. Veni enim separare hominem a patre suo q̄ filiam a matre q̄ nurum a socru: et inimici hominis domestici eius. Qui ergo propter fidem et predicationem euangelij xpi carnales affectus contempserunt: et diuitias atq; seculi voluptates: isti cētuplū accipient: q̄ vitā eternam possidebūt. Ex occasione huius sentēcie quidam introducūt mille annos post resurrectionem: dicentes nobis tūc centuplū omniū rerum quas dimisimus q̄ vitā eternam esse reddendam: non intelligentes q̄ sī ceteris digna fit retributio: in vxoribus appareat turpitudo: vt q̄ vnā pro deo dimiserit: cētuplum recipiat in futuro. Sensus igitur iste est. Qui carnalia pro salua tore dimiserit: spiritualia recipiet que comparatione et merito siui ita erunt: quasi si paruo numero centenarius numerus comparetur. Vnde dicit apostolus: q̄ vnā tantum domū et vinus prouincie paruissimos agros dimiserat. Quasi nichil habentes q̄ omnia possidentes. In festo cē agnetis secundo ofa dicuntur sicut in primo fest. Ad matutinas et in vesperis pī de cōi, vgīnū dicuntur. Lectō prima:

IGitur dū parētes beate agnetis assiduus pernoctationibus vigilarent ad tumulū eius: vident i medio noctis silentio exercitū virginū: que omnis auro tectis cycladibus indute cum ingenti luce procedebant. Inter quas vident beatissimā agnē simili veste fulgentem: et ad dexteram ei' agnū mire candidiorem. Hec itaq; dum viderent parētes eius: et qui simul aderant stupore mentis mouerunt. Lectō secunda:

SEd beata agnes rogat sanctas virgines parumper gradum figere: et stans parētibꝰ suis dicit. Videte ne me quasi mortuam lugeatis: sed congaudete mihi et congratulamini: quia cū his omnibus lucida sedes accepi et illi sū unctā in celis quem in terris posita tota animi intentione dilexi. Et his dictis pertransijt. Et hec visio publice ab omnibus qui viderant quotidie diuulgabatur. Lectō: iij.

IActū est autem vt post aliquātos annos ad constantiam cōstantium augusti filiam: hoc factum ab his qui viderant narraret. Erat autem ipsa constantia regina virgo prudētissima: sed ita obsessa vulneribꝰ: vt a capite vsq; ad pedes nulla membrorum pars libera remansisset. Acceptato autem consilio spe recuperande salutis: venit ad tumulū martyris nocte. Et licet pagina tamē

cedula ammm intentione
preces fundebat. Lco. mm:
Quod cum faceret: re
pentina somm fu
ritate corripitur. Et vidit
per visum agnem beatissi
mam taliter sibi monta
proferentem. Constanter
age constantia: et crede do
minū ihm xpm filium dei
esse saluatorem tuū: per
quem modo consequeris
ommū vulnerum que in
tuo corpore patens sanita
tem. Ad hanc vocem con
stantia euigilat sana: a fic
sana: vt nec signū in eius
membris alicuius vulne
ris remaneret. Lectio. v.
Beuersa igitur con
stantia ad palatiū
sanissima: facit gaudiū a
patri suo augusto et fratri
bus suis imperatoribus.
Conuocatur ciuitas tota:
fit letica a militantibus et
primatibus: atq; omni
bus audientibus hec. In
fidelitas gentiū confundē
batur: et fides dominica
letabatur. Interea patrē
et fratres augustos rogi
bat: vt basilica beate ag
netis construeretur: et
sibi illic mausoleū collo
cari precepit. Cucurrit
hec opimo ad omnes:
quia quotquot credētes
ad eius tumulū venissēt:
saluabantur quacunq;
fuissent infirmitate detē
ti. Quod facere xpianum
nullus dubitat: vsq; in
hodiernū diem. Perseue
rauit autem constantia
augusti filia in virgini
tate: per quam multe vir
gines et mediocres et no
biles et illustres sacra vela
mina susceperūt. Lco. vi:
Et qua fides mortis
dampna non pati
tur: vsq; in hodiernū diē
multe virgines romane
agnem beatissimā quasi
in corpore manentem at
tendunt: et eius exēplo
agentes viriliter itegre
perseuerant: credentes si
ne dubio q; perseuerātes
perpetue victorie palmā
acquirant. Hec ego am
brosius seruus xpi. dum
in voluminibus diuum
inuenissem scripta: non
sum passus infructuoso
silentio tegi. Ad honorē
igitur tante martyris si
cut gesta eius agnoui cō
scripsi: et ad edificationē
vestram o virgines xpi.
tertiū passionis eius cre
didi destinandū: obsecrās
charitatem spiritussancti:
vt labor noster in vestra
imitatione fructū in con
spectu dñi valeat inuenire.
Si festū sancte agnetis
secundo venerit i dñica
fit officiū de dominica cū
commemoratione de festo.
In festo sācti ignatij
epi et martiris. Le prima:
Empore traiani
peratoris: tercius
in xpianos persecutio
nis impetus ebullit. Sb
qua clemens papa roma
nus in mare precipitatus
est: vbi in templo diuum
tus sibi preparato: ma
nibus angelicis decenter
meruit tumulari. Tunc
et symon filius cleophe
discipulus xpi ihrosoly
morū episcopus: crucifi
xus est pro nomine eius.
Ignatius quoq; beatissi
mus antiochenus episco
pus: romā adductus et
bestijs traditus: glorio
sū suscepit martyrium.
Hic matri dei et iohannī
euangeliste deuotis scri
psit epistolas: et ab eisdē
responsiuas non minus
gloriosas recepit: que se
riatim hic inferius subsen
buntur. Lectio secunda.
Iohannī sancto se
mori suus ignatius:
et qui cum eo sunt fratres.
De tua mora dolemus gra
uiter allocutionibus a cō
solationibus tuis roborā
di: si tua absentia protela
tur: multos destituet.
Properes igitur venire:
quia credimus expedire.
Sunt et hic multe de no
stris mulieribus: mariā
ihū videre cupientes: et
quotidie a nobis ad vos
discurrere volentes: vt eā
contingant. et vbera eius
tractent que dñm ihesum
aluerunt: et quedam se
cretiora eius percunctan
tur. Ipsā ei mariā a salo
me quam diligis filiā an
ne ihrosolimis quinq;
mensibus apud eam cō
morans: et quidam noti
eius referunt eandem ma
trem dei omnū gratiarū
habundam: et omnium

virtutum fecundam. Et
vt dicant in persecutio
bus et afflictiombus est
hilaris. in penuriys indi
gentijsq; non querula: i
iurantibus grata: et mo
lesta letatur. ℣Miseris q af
flictis coafflicta condolet:
et subuenire nō pigrescit

Contra Leō tercia:

vitiorū pestiferos.
in pugna fidei discepta
emtescit. Nostre nouelle re
ligioms et pemtentie est
magistra: et apud fideles
omniū operum pietatis
mmstra. ℣Humilib; qui
dem est deuota: q deuotis
deuotus humliatur. Et
mirum ab omnibus ma
gnificatur: cui a phariseis
et scribis ei detrahatur.
℣Preterea et multi multa
referunt de eadem: tamē
omnibus per omnia nō
audemus fidem cōcedere.
nec tibi referre: sed sicut
nobis a fide dignis narra
tur. in maria ihū: humā
ne nature: natum sancti
tatis angelice sociat. Et
hec talia excogitauerunt vi
scera nostra: et cogit val
de desiderare aspectū huī
si fas sit fari celestis pro
digij et sacratissim mō
strī. Tu autem diligenti
modo disponas cum de
siderio nostro et valeas
amen. Lectio quarta:

Iohanni sancto se
moni suus ignatius.
Si beatum est michi
apud te ad iherosolie par
tes volo ascendere: et vide
re fideles sanctos qui ibi
sunt: precipue mariā ihū
quam dicant vniuersis
admirandam et cunctis
desiderabilem. Quē cm̄
non delectet videre eam
et alloqui: que verū deū
de se peperit: si nostre sit
fidei et religioms anne?
Similiter et illum vene
rabilem iacobum qui co
gnominatur iustus qui
referunt xpo ihū similli
mū fuisse. vita et modo cō
uersationis: ac si eiusdem
vteri frater esset gemellꝰ.
Quem dicunt si videro
video xpm ihm: secūdū
omnia corporis eius lim
amenta. ℣Preterea cetos
sanctos et sanctas. Heu
quid moror: cur detineor:
Bone preceptor: propera
re me iubeas et valeas
amen. Lectio quinta:

Christifere marie
suus ignatius. Me
ophitum iohannisq; tui
discipulum confortare q
consolari debuemus: de ihe
su eim̄ tuo percepi mira di
cta: et stupefactus sū ex
auditu. Ate autem que
semper ei fuisti familiari?
communicta: et secretorum
eius conscia: desidero a
nimo certior fieri de au
ditis. Scripsi tibi etiam
alias: et rogaui de eisdem.
Valeas et neophiti qui
mecū sunt ex te et per te
et in te confortentur amē.

Ignatio Leō: vij:

dilecto discipulo
humlis ancilla xpi
ihū. De ihū que a iohā
ne audisti et didicisti ve
ra sunt. Illa credas: illis
inhereas: et xpiane tatis
votum firmiter teneas:
et mores et vitam voto
conformes. Demam au
tem vna cum iohanne te
et qui tecum sunt visere:
sta et viriliter age in fide:
nec te cōmoueat perse cu
tionis austeritas: sed va
leat et exultet spūs tuus
in deo salutari tuo amē.

Natale Lectio. vij.

sancti ignatij epi
scopi et martyris qui ter
tius post beatum petrum
apostolum antiochenam
rexit ecclesiam. Qui per
secutione traiani damp
natus ad bestias romam
vinctus mittitur: vbi pre
sente traiano circū sedēn
te senatu: pilis plūbeis
scapule eius contuse pri
mum: dein de latera eius
dilamata et lapidibus
asperis confricata: post
expanse manus eius et
igne replete: papyro ole
o infuso et accenso: late
ra eius adusta: post sup
carbones pauimento as
persos: vbi sancte plante
eius steterunt. Post lec
tū flammantem: post
dorsum eius vngulis dis
cissum et laceratum. post
aceto et sale plagis eius
peressusis: post vinculis
ferreis beata membra as
tricta: et pedes eius in
ima carceris ligno con
clusi: vbi tribus diebus
et tribus noctib; panē

non comedens et aquam
non bibens mãsit. Lcõ.

Edente vero Vñ:
trajano in amphi
theatro occurrente omni
um turba romanorum:
ligatus duobus leonib:
objicitur. Cumq; proiec
tus bestias rugientes au
diret: ardore patiendi a
it. Vim romam qui hoc
certamen spectatis: non
sine causa laboram: non
propter prauitatem hec
patior: sed propter pieta
tem. Frumentum enim
xpi sum dentibus bes
tiarum molar: vt pams
mũdus iuemar. Lcõ. ix.

Ec autem illo di
cente: accurrunt
ad eum leones et ex vtra
q; parte super eum mcedẽ
tes prefocauerunt eum
tantummodo: et carnem
eius non tetigerunt: vt
reliquie eius tutio essẽt
romanorum et magne
vrbi: in qua beatus petrus
crucifixus est: paulus de
collatus: honestissimus la
pidatus. Passus est au
tem beatus episcopus
et martyr ignatius a cõ
sulatu traiani .i. marcelli
kalendis februarij. Re
liquie vero corporis eius
a fratribus: qui eũ vsq;
ad martyrium deduxerãt
antiochiam relate iacent:
extra portam dãmticam
in cimiterio ecclesie: quã
todecimo kalendas ianu
arij delate.

Ecce venit ad templum sanctum suum dominator dominus.

Gaude et letare ſpon occurrēs deo tuo. ℣. Vemte. ym. Quem terra pontus ethe. In primo nocturno. añ. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus vētris tui. ℣. Dñe dñs nr. Añ. Sicut myrra electa odorē dediſti ſuauitatis ſcīs dei genitrix. ℣. Ecce enim. Añ. Ante thorum huius virginis frequentate nob dulcia cantica dragmatis. ℣. Domine eſt terra. ℣. Speciae tua et pulchritudie tua. ℟. Intende proſpere procede et regna. Sermo ſcti augustini epi. Lectio. i.

Sic olim predictus eſt. Mater ſpon dicet homo: et homo natus eſt in ea: et ipſe fundauit eam altiſſimus. O omnipotentia naſcentis. o magnificentia de celo ad terram deſcendentis. Adhuc in vtero portabatur: et ex vtero matris a iohāne baptiſta ſalutabatur. In templo preſentabatur: et a ſymeone sene famoſo: et annoſo: probato: coronato: cognoſcebatur. Tunc cognouit: tunc adorauit: tunc dixit. Et nunc dñe dimitte ſeruū tuū i pace: Quia viderūt oculi mei ſalutare tuū. Differebatur exire de ſeculo: vt videret natum per quē conditum eſt ſeculū. Agnouit infantem senex: factus eſt in puero puer. Innouatus eſt in etate: q̄ plenus erat pietate. Rogo vos fratres charissimi: quid iſte senex ſymeon? quam magnitudinem ſentiebat in pārio? Quod videbat mater portabat: qđ intelligebat mūdū regebat. Ipſe ferebat et xp̄us regebat. Symeon senex ferebat xp̄m infantem: xp̄us regebat ſymeonē i senectute. ℟. Adorna thalamū tuū ſyon. Et ſuſcipe regem xp̄m quem virgo cōcepit virgo peperit virgo poſt partum quem genuit adorauit. ℣. Induere veſtimentis glorie tue ciuitas ſancta. Et ſuſcipe regē xp̄m. Quid ergo Lectō. ii. dixit ſymeon? Audite. Nunc dñe dimitte ſeruū tuū in pace. In pace inq̄: quam commendaturus es diſcipulis tuis dicens. Pacem meā do vobis: pacem relinquo vobis. Dictum enim fuerat ei a dño: q̄ non guſtaret mortem niſi videret xp̄m dominum natum. Natus eſt xp̄us. Ille videbat: et iſte ibat. Sed niſi venret ille: iſte venire nolebat. Jam senectutis matura excludebat: ſed ſincera pietas detinebat. At vbi natus ē xp̄istus at vbi eum manibus matris portatum vidit q̄ diuinam infantiam pia senectus agnouit: accepit eum in manibus ſuis et dixit. Nunc dimittis domine ſeruū tuū in pace. Impletum eſt deſiderium ſens: in mundi ipſius senectute. Ipſe ad senem venit: qui mundū inuetematum inuenit. In iſto quidem ſeculo diu eſſe nolebat: et xp̄m in hoc ſeculo videre cupiebat: cantans cum prophēta et dicens. Oſtēde nobis dñe miſericordiam tuā: et ſalutare tuū da nobis. Deinq̄ vt nouerit ſi ita eſſe: iſtius letitiam cōcluſit dicens. Nunc dimittis dñe ſeruū tuū i pace: Quia viderūt oculi mei ſalutare tuum. ℟. Poſtq̄ impleti ſunt dies purgationis marie ſecundū legē moyſi tulerunt iheſum in ieruſalem vt ſiſterent eū dño. Sicut ſcriptū eſt in lege dñi. quia omne maſculinū adaperiens vuluā ſanctum dño vocabitur. ℣. Obtulerunt pro eo dño par turturum aut duos pullos columbarum. Sicut ſcriptū eſt in lege dñi. Lectio. iii.

Hec ſunt teſtimonia tua dñe ihū. antēq̄ tibi ſternerentur fluctus maris: campi cederent i peranti. anteq̄ ventus ſterulente ſiluiſſet: mortuo te vocante reſurrexiſſent: ſol te moriente palluiſſet: terra te moriente tremuiſſet: celū te aſcendente patuiſſet. Adhuc enim in manibus matris portabaris: et iam dñs orbis agnoſcebaris. Vbiq̄ enim eis xp̄us dñs pulcher occurrebat. Pulcher in celis pulcher in terris: pulcher

in patre verbum pulcher
in matre caro et verbum:
pulcher in vtero virgis:
vbi non amisit diuinitatē
cum suscepit humanita
tem. Quia cū hic fuisset
et cum manibus portare
tur letati sunt ceh: gau
si sunt angeli. ℣Magos
stella direxit: adoratus ē
in presepio: celamina man
suetorum. Adoratus est
in templo puer xp̄s tus.
A sene symeone gestatus
est in vlnis a quo ipe re
gebatur. ℣Pulcher ergo
xp̄s tus in miraculis: i
flagellis: in sermonibus:
in verbenbus. ℣Pulcher
non curans mortem: et
mortuos suscitans. ℣Pul
cher in ligno: pulcher in
celo: pulcher i sepulchro.
℟. Obtulerunt pro eo do
mino par turturū aut duos
pullos columbarū. Sicut
scriptum est in lege dñi. ℣.
Postq̄ autem ipleti sunt
dies purgationis marie
secundum legem moysi tu
lerunt illum in hierusalem
vt sisterent eum dño. Sicē
scriptum est in lege. In se
cundo noct. a. Spetie tua
et pulchritudine tua intēde
prospere procede et regna.
℣Ps. Eructuant. añ. Adu
nabit eam deus vultu suo
deus in medio eius non cō
mouebitur. ℣Ps Deus nr̄
refugiū. añ. Sicut letātiū
omniū nostrum habitatio
est in te sancta dei genitrix.
℣Ps. Fundamenta eius. ℣.
Adunabit eam deus vultu
suo. ℟. Deus in medio eius
nō cōmouebitur. Ltō. nn.

Quis ergo fratres
carissimi nō ado
ret: primum et nouissimū
nostrū et finem alpha et o?
Quis nō non adoret:
per quem aspiranit dies:
et fugate sunt vmbre?
Natus est imperator vt
absolueretur prētor. Sic
ēm scriptū est. Infirma
mundi elegit deus: vt cō
fundat fortia. Dñs ēm
ihūs xp̄ūs tribuit nobis
magnam spem: p carnē
quam suscepit: magnā
gratiam: magnam consō
lationem. Natus ē q nō
noueramus: lactatus ē
a matre: sicut quod no
ueramus. Mercatus est
a nobis quod hic habū
dat nasci et mori. Resur
gere et meternū viuere
non hic erat: muemt hu
miles merces terrenas:
et terrestribus attulit pe
nnas et celestes. Si ex
pauescis o quisquis es
audito: mortis xp̄i resti:
ama xp̄i resurrectionem.
Multi quidem contemp
serunt humilem xp̄m:
et non peruenerunt vsq;
ad altitudinem xp̄i sti.
Qui autem adorauerūt
humilem inuenerunt ex
celsum. Audiunt iudei et
diamt. Noster est xp̄ūs.
O iudei ceci si vestrum a
gnouistis: quare occidi
stis? ℟. Symeon iustus
et timoratus expectans re
demptionem israel. Et spūs
sanctus erat in eo. ℣. Re
sponsum accepit symeon a
spūsancto non visurum
se mortem nisi videret xp̄m
dñi. Et spūssanctus. Ltō. ℣.

Omnius quidem
suscepit carnem assi
onem: ablatumus ipsam
carnem assionem. Susce
pit figuram: impletumus
veritatem. Ipe quidē no
bis legem dedit: sed in
qua fuit helyseus: quādo
mortuū filiū mulieris reli
giose suscitauit. In ea fi
gura data est lex. Hoc au
tem factum est. Mūcatū
est helyseo: mortuus est
infans. Dedit seruo suo
baculū et dixit illi. Vade
inquit et pone super pue
rū et reuiuiscet. Accepit
seruus baculū: et posuit
super puerum et non sur
rexit. Propterea iudei le
gem accipere potuerunt:
viuere ex ea nō potuerūt.
O tu iudee audi. Muta
te si vis mutari: si nō vis
mutari in vetustate habes
dampnari. Noli amare
veterem tunicam. Pater
tuus crucifixit: tu odisti.
Ille manu: tu corde. Am
bo facimus ipleti hs. Dis
plicet tibi quod facit pa
ter tuus. Audi qd dicit
dñs tuus. Pater inquit
in me manens: ipe mihi
mandatū dedit: quid di
cam et quid loquar. Et
scio quia mandatū eius
vita eterna est? Si vbū
patris vita eterna ē: qui
loquebatur vita erat eter
na. ℟. Responsū accepit

symeon a spiritu sancto non
visurū se mortem: nisi vide
ret xpm dñi. Et benedixit
eum et dixit: nunc dimittis
dñe seruū tuū in pace. qua
viderunt oculi mei salutare
tuū. ℣. Cum inducerēt pu
erum ihesum parentes eius
vt facerent secundū consue
tudinem legis pro eo et ipe
accepit eum in vlnas suas.
Et benedixit. Lectio .vj.

Non ergo fecit ali
ud a se: quia non
est a se. Sed a quo ē? A
patre. Pater enim deus:
sed non de deo. Filius au
tem deus sed de deo. Ideo
filius quia a deo genit⁹
est: et semper filius sine
initio genitus et tamen
genitus. Et quomodo h⁹
intelligatur audite. Ex
pectatis a me: audite p
phetam per me. Genera
tionem eius quis enar
rabit? Et tamen multa
diximus de eius genera
tione: sed ea que de ma
tre est. Ceterū quomodo
natus est de patre i celo:
quis potest explicare: qs
potest enarrare et inues
tigare. Teneamus nos ad
istam humanam natiui
tatem: per quam dona
uit nobis deus gratiam
suam. Gratia inquit do
nata non merces reddi
ta. Nihil creauit sanat.
Per ipsam leuat ruentē.
per ipsam curat egrotā
tem: per ipsam coronat
vincentem. ℟. Cū indu
cerent puerum ihesum parētes
eius in templo vt facerent
secundum consuetudinē
legis pro eo accepit eum
symeon in vlnas suas et be
nedixit deū dicens. Nunc
dimittis dñe seruum tuū
in pace. ℣. Suscipiens sy
meon puerum in manibus
exclamauit dicens. Nunc
dimittis. In tercio noct.
ant. Gaude maria virgo
cunctas hereses sola inter
misti in vniuerso mundo.
ps. Cantate dño. j. an.
Speciosa facta es et suauis
in deliciis tuis sancta dei
genitrix. ps Dominus
regn. j. an Post partū vir
go inuiolata permansisti
dei genitrix intercede pro
nobis. ps Cantate dño.
ij. ℣. Elegit eam deus et pre
elegit eam. ℟. In taberna
culo suo habitare faciat eā.
Lectio sancti euangelij

In illo tẽpore. Post
q̄ impleti sunt dies pur
gationis marie: secūdū
legem moysi tulerūt illū
in ihrusalem: vt sisterēt
eum dño: sicut scriptū ē
in lege dñi. Et reliqua.
Omelia sancti ambrosij
episcopi. Lō septima:

Ecce hō erat in ihe
rusalem. cui nomē
symeon: et homo iste iu
stus et timoratus expec
tans consolationē israel.
Non solum ab angelis
et prophetis a parentib⁹
et pastoribus: sed etiam
a senioribus et iustis ge
neratio dñi accepit tes
timoniū. Omnis etas
et vterq; sexus: venturo
miraculorū fidē astruit
Virgo generat. sterilis
parit. Iohannes loquitur:
elizabeth prophetat. Da
vid saltat: in vtero clau
sus iohannes exultat. Vi
dua confitetur: iustus
expectat. Et bene iustus:
quia non suam sed po
puli gratiā requirebat:
cupiens et ipe corpore ex
vinculis fragilitatis ab
solui: sed expectans vi
dere promissum. Sae
bat enim quia beati oculi
qui viderent xpm dom
m. Et accepit eū in ma
mbus suis: et benedixit
deum et dixit. Nūc inquit
dñe: dimitte seruū tuū
in pace. Videte iustum
velut corpore carcere mo
lis meliusum velle absol
ui: vt sic possit esse cum
xpo. Dissolui enim et esse
cum xpo: multo melius
est. ℟. Suscipiens ihesū
in vlnas suas symeon excla
mauit et dixit. Tu es vere
lumen ad illuminationem
gentiū et gloriā plebis tue
israel. ℣. Cum inducerēt
puerū ihm parentes eius
et ipe accepit eū in vlnas
suas et benedixit deum q di
xit. Tu es vere. Lō. vij.

Qui vult ergo di
mitti veniat in tē
plum: veniat in ihesura
lem et expectet xpm dñi.
Accipiat in mambus ver
bū dñi: complectatur
velut quibusdam fidei
sue brachys. Tūc dimit

tetur.vt non videat mo:
tem: qui vident vitam.
Vides vberem in omnes
dei gratiam generati ōes
diffusam et p:oplexiam
incredulis esse negatam
non iustis. Et benedixit
illis symeon: et dixit ad
mariam matrem eius. Ec
ce positus est hic i ruinā
et in resurrectionem mul
to:um in israel. Ecce sy
meon p:oplexat in ruinā
et in resurrectionem mul
to:ū venisse dīm ihesum
xp̄m: vt ius to:ū inquoz
q: merita discernat: q p:o
nost:o:ū qualitate facto
rū iudex verus et iustus
aut supplicia decernat:
aut p:emia. Et tuā ip̄ius
animam pertransibit gla
dius. Hec littera docet nec
hystoria: ex hac vita ma
nam co:po:alis necis pas
sione migrasse. Non enī
aia sed cō:pus materiali
gladio transuerberatur.
Et ideo p:udentiam ma
ne: haud ignaram celestiū
mysteriū ostendit. R̄. Se
nex puerum po:tabat puer
autem senem regebat. Quē
virgo concepit virgo pepit

virgo post partum quem ge
nuit ado:auit. ℣. Accepit sy
meon puerū in manibus
suis gratias agens benedixit do
mino. Quē virgo. Lō. ꝛc.

Quū enī esset dei ver
bum et validum: et
acutius omni gladio a
cutissimo: penetrans vsq:
ad diuisionem animae ac
spiritus artuū q: medul
larū: cogitationes co:dis
et secreta scrutatur ai
oz: quia nuda et aperta sunt
dei filio omnia: quē con
scientie secreta nō fallūt.
P:oplexatus itaq: syme
on: p:oplexabatur cōpli
lata cōiugio p:oplexae
rat virgo. Debuit etiam
vidua ne qua aut profes
sio deesset aut sexus. Et
ideo anna et stipendijs
viduitatis et mo:ibus
talis inducitur: vt di
gna plene finisse credat
que redemptorem om
nium venisse nuntiaret:
cuius merita cum alibi
de scripserimus cum vi
duas hortaremur loco
co quoniam ad alia p
peramus: nō putauimus
iteranda. Non ociosē

tamen annos octoginta
quatuo: viduitatis ex
plesse: quia et septem
duodenades et due qua
dragesime videntur sa
crum numerū designare.
R̄. Gaude maria virgo
cunctas hereses sola interе
misti que gabrielis archā
gelo dictis credidisti. Dū
virgo deū et hominem ge
nuisti et post partū virgo
inuiolata permansisti. ℣.
Gabrielem archangelum
credimus diuinitus te esse
affatū vterū tuū despiritu
sancto credimus ipregna
tum erubescat iudeus i felix
qui dicat xp̄m ex ioseph se
mine esse natū. Dū virgo.
Gloria patri. ℣. In festo
sā blasij epi et martyris

Lectio p:ima

Apud sebasten
cuitatē passio
sancti blasij epi. Q' mi
to:ū patrato: miraculo
rum sub p:eside agricola
o: post diutinam cessionē:
post carcerem atq: dei de
nigrio suspensionem:
vbi pectinibus ferreis: car
nes eius dirupte sūt: p'
iterum teterrimū carcerē:

post dimersionem lacus
de desuper vadens salus
exiuit. iubente iniquissi
mo iudice: capite ad ex
tremū cum duobus pue
ris truncatus: felicia reg
na ita cum ip̄is ingressus
est. Ip̄o autem adhuc a
gonizante: septem mulie
res beatissime que guttas
sanguinis eius p:eterflu
entes de beatissimis pla
gis co:po:is ip̄ius colligе
bant: deprehense q' essent
xp̄iane: post cinnamum ig
nis: vbi plumbo super in
fuse sunt: post pectines fer
reos: quibus carnes carni
dirupte sunt: post crucis
tumcas et cādentes: no
uissime sententia dati:
gladio percusse datoq: p̄
cio sanguinis: vitam me
rebantur eternam. ℣. In
festo sc̄e agathe virginis
et mr̄is. Ad matu. inuitat.

Regem virginū. In p̄
mo nocturn. añ. In
gemma sua et spectabili gene
vt omnis parentela mea testa
tur. ps. Beatus vir. Añ.
Summa ingenuitas usa est
in qua xp̄i seruitus compro
batur. ps. Quare fre. Añ.

añi. Ancilla xpi sū ideo me os
tendo serulem habere perso
nā. ℣. Dñe quid multi
plicati. ℟. Speciē tua et
pulchritudine tua. ℣. In
tende prospere procede et regna.
Die natale Leō prima:
Sancte agathe vir
ginis et martyris in sici
lia ciuitate cathanensi:
sub quintiano procōsule
imperatore decio. Quo
sulans vir quintianus cu
piens multifaria intentio
one ad eam pertingē: eo
q̄ esset nobilissimis orta
natalibus: fecit eam ar
tari: et cuidam matrone
nomine afrodisie tradi:
que habebat nouem fili
as turpissimas: vt mu
taret animū eius. Que
videns mentem eius īmo
bilem: post triginta dies
abiit ad quintianū q̄ di
xit. Facilius possunt sa
xa molliri: et ferrū i plū
bi mollitiē cōuerti: q̄m
ab intentione xpiāna
mens istius puelle remo
ueri. ℟ Dum torqueret
beata agatha in manilla
graiter: dixit ad iudicem.
Impie crudelis et dire tyr
anne non es confusus am
putare in femina quod ipse
in matre fecisti. ℣. Ego enī
habeo mamillas integras i
tus in anima mea quas ab
infantia mea dño cōsecrau.
Impie. Lectio secunda:
Iussit igitur quin
tianus eam ad se
cretarium suum adduci:
et sedens pro tribunali:
beatissimam agathā in
terrogat. Cuius condi
tionis es? Agatha dixit.
Non solū ingenua sum:
sed exspectabili genere vt
omnis parentela mea te
statur. Dixit quintianus
beate agathe. Si ingenua
probaris et nobilis: cur
moribus te serulē perso
nam habere oīndis? Cui
beata agatha respondit.
Quia inquit ancilla xpi
sum ideo me serulē osten
do habere personam. ℟:
Agatha letissime et gloriā
ter ibat ad carcerem. Et q̄si
ad epulas mutata agone
suū dño precabus commē
dabat. ℣. Nobilissimis or
ta natalibus ab ignobili
gaudens trahebatur ad car
cerem. Et q̄si. Lō tercia:

Nonq̄ in confessi
one xpi sua fortis
sime que fidei sunt pro
sequeretur: iussit eam
quintianus alapis cedi
Dente constantius chri
stum predicantem iussit
ad carcerem trahi. Aga
tha autem letissime et glo
riant carcerem intrauit:
et quasi ad epulas inuita
ta: ita gaudens agone
suū dño precabus cōmen
dabat. Sequēti die iterū
beata agatha aspectibus
iudicis presentatur. Cui
cum iussit in eculeo ingē
ti suspendi et torqueri.
℟. Quis es tu qui venis
ti ad me curare vulnā mea.
ego sum apostolus xpi sa
nabil in me dubites filia
q̄ me misit ad te. Quem
dilexisti mente et puro cor
de. ℣. Nam et ego apsto
lus eius sum et i nomine
eius te scias esse saluandā.
Quem dilexisti. In secun
do noct. añi. Agatha sanc
ta dixit si feras inchoi pro
mittis audito xpi nomine
mansuescant. ℘s. Cum i
uocarem. añi. Si ignem
adhibeas rotem inchoi sal
uificū de celo angelus mihi
strabunt. ℘s. Verba mea.
Añi Agatha letissime et
gloriantēr ibat ad carcerē
et quasi ad epulas inuita
ta agonem suū dño pre
bus commendabat. ℘s:
Domine dīs noster. ℣.
Adiuuabit. Lō quarta
Tone post talia: be
ata agatha iudici
respondit. Sicut qui vi
det quem diu desiderauit:
aut sicut qui inuenit the
sauros multos: ita et ego
delector in hys penis po
sita. Non enī potest triti
cū in horreum repon: ni
si prius eius fuerit fortiter
conculcata et redacta in
paleas: ita et anima me
a non potest i paradisū
dei cum palma intrare mīr
tyrij: nisi diligenter per
fecens corpus meū a car
nificibus tuis attrectari.
Jussa est deinde beata a
gatha in mamilla torqri
Quam diu torti: fecit
inder impius absci. ℟.
Ego autem adiuta a dño
perseuerabo in cōfessione ei⁹
qui me saluam fecit. Et cō
solatus est me. ℣. Gratias

tibi ago dñe ihū xp̄e qui
misisti ad me apostolū tuū
curare vulnera mea. Et cō
solatus est me. Lectio. v̄.
Capitur beata vir
go iterū i carcerē:
vbi neq; panis nec aqua
ministrabatur ei. Et ecce
circa mediam noctem ve
nit quidam senex qui se
medicū esse cōmemora
bat: ferens diuersa medi
menta: quem antecedebat
puer luminis portitor: q̄
inter alia virgini dixit.
Considerans inquit & vi
di quia potest salutē tua
mammilla suscepere. ℟.
Jp̄e me curauit qui per apo
stolum petrum in custodia
me confortauit p eo q̄ mis
sa sum suspendi in eculeo.
Propter fidem castitatis ad
iuuit me dñe deus meus m
tortura mammillarum mea
rum. ℣. Ipse me dignatus ē ab
omni plaga curare & mammil
lam meam meo pectori resti
tuere. Propter. Lectio. vj.
Dum q; illa verbis
sensim non preberet
assensum: putans q̄ ea
carnalem adhibere vellet
medicinam. dixit sem
inter alia. Medicinam
carnalem corpori meo
nūq̄ exhibui: sed habe
o saluatorē dñm ihesū
xp̄m: qui verbo curat
omnia et solo sermone
restaurat vniuersa. Vbi
ardens semor. et me iq̄t
ip̄e misit ad te. nā & ego
apostolus eius sum: et
in nomine eius sanas te
esse saluandam: et sic ab
oculis eius sublatus est.
℟ Vidisti dñe et expe
tisti agonem meum quo
modo pugnam in stadio
sed quia nolui obedire mā
datis principū. Jussa sum
in mammilla torqueri. ℣.
Propter veritatem et mā
suetudinem et iustitiam.
Jussa sum. Jn. tertio noc.
añ. Nisi diligenter perfe
ceris corpus meū a carnifi
cibus attrectari nō potest
anima mea in paradisū
dei cū palma intrare mar
tyrij. ps. In dño confido.
Añ. Vidisti dñe agonem
meum quomodo pugnam
in stadio. sed quia nolui o
bedire mandatis principū
jussa sum in mamilla tor
queri. ps. Dñe quis ha
bitabit. ℣. Propter fidē
castitatis jussa sum suspē
di in eculeo a diuma me do
mine deus meus in tortu
ra mammillarū mearū. ps.
Conserua. ℣. Elegit eā
deus. ℟ In tabernaculo.
Post Lectio. vij.
quatuor dies re
ducta est iterum beata
agatha ad quintianum
Qui tetras acutas & car
bones misit spargi & su
do eam corpore de super
volutari. Et ecce subito
totus locus ille cōmotus
est: et pars parietis ceci
dit: et oppressit duos: cō
siliariū iudicis et amici
eius. Quintianus igit̄
fugiens quia ex vno la
tere terremotū et ex alio
latere seditionem popu
li formidabat: iterum
iussit eam in carcerem re
cipi. Beata agatha in
gressa carcerem expandit
manus suas ad deum & di
xit dñe qui me fecisti vin
cere tormenta carnificum.
Jube me dñe ad tuam mise
ricordiam peruenire.
Dñe qui me creasti et tu
tisti a me amorem seculi
qui corpus meum a pollutī
one separasti. Jube me do.
De Leō octaua:
Ingressa expandit
manus suas ad dominū
et dixit. Dñe qui me fe
cisti: creasti: et custodisti
ab infantia mea: & fecisti
me in iuuentute mea vi
riliter agere. Qui tulisti
a me amorem seculi: qui
corpus meū a pollutione
separasti: qui fecisti me
vincere tormenta carnifi
cum: ferrum ignem & vin
cula: qui mihi inter tor
menta virtutem patientie
contulisti: te deprecor: vt
accipias modo spiritum
meum. Tempus enim ē
dñe vt me imbras seculi
illud derelinquere: et ad
tuam misericordiam per
uenire. Hec dicēs: beatū
celo emisit spiritum. ℟.
Medicinam carnalem cor
pori meo nūq̄ exhibui sed
habeo dñm nostrū ihesum
xp̄m. Qui solo sermone res
taurat vniuersa. ℣. Qui me
dignatus est ab omni pla
ga curare et mammillam mea
meo pectori restituere ipsum
in loco dei vnū. Qui solo.

℟. Gaudeamus omnes in dño diem festum celebrantes sub honore agathe martyris. De cuius passione gaudent angeli et collaudant filiũ dei. ℣. Immaculatus dominus imaculatam sibi famulam in hac fragili corpore positam misericorditer conseruauit. De cuius. Lectio. ix.

Duus sanctum corpus inferentes xpiani populi: posuerunt cõditum aromatibus in sepulchro nouo. Cũq; collocaretur: venit quidam uuenis serenas vestibus indutus: quem sequebãtur amplius q̃ centum pueri albati et pulchri: et intrauit ad locũ vbi condiebatur corpus sãcte virginis et posuit ibi tabulam breuem marmoream vbi scriptum est. ℣. Mentẽ sanctã. spontaneam. honorẽ deo et patrie liberationẽ. Et tam diu ibi stetit idẽ iuuenis donec sepulchrũ eius cũ diligentia clauderetur. Et abscedens vlterius visus non est in tota piuna ciuitatum. Vnde nõ est dubium q̃ angelus dei fuerit. Passa est autem beata agatha nonis februarij. Quintianus autem post hec iter arripuit vt facultates beate agathe inuestigaret: vt teneret omnes de parentela eius. Quo dei iudicio in medio flumine iterit. ℣. In cathedra sancti petri. Ad matutinas Inuitatorium:

Tu es pastor ouium princeps apostolorũ tibi tradidit deus claues regni celorũ. Ps. Venite. ℣. Quodcunq; vincles super terram strixerint erit in astris religatum fortiter et quod resolueris in terris arbitrio erit solutũ super celi rotundi mine mundi inde erit seculi. Gloria deo p̃ime sa secula sit tibi gratie deus et imperium honor potestas sanctoq; spũ sit trinitati salus indiuidua per infinita seculorum secula. Amẽ. In primo nocturno. Beatus vir qui in lege dñi meditatur voluntas eius permanet die ac nocte et omnia q̃cũq; facies semper prosperabuntur. ℣. Ipm. Beatus iste sanctus qui confisus est in dño predicauit preceptum dñi constitutus ẽ in monte sancto eius. Ps. Quare fremuerunt. Ant. Tu es gloria mea tu es susceptor meus dñe tu exaltãs caput meũ et exaudisti me de monte sancto tuo. Ps. Dñe quid multiph. ℣. Amauit eum dñs et ornauit eum. ℟. Stolã glorie induit eum. Epla prima beati petri apli. Lc prima:

Petrus apostolus ihũ xpi sti electis aduenis dispersionis: põti: galatie: capadotie: asie: et bythinie secundũ prescientiam dei patris in sanctificationẽ spũs: in obedientiam et aspersionem sanguinis ihũ xpi: gratia vobis et pax multiplicetur. Benedictus deus et pater domini nostri ihũ xpi: qui secundum magnam mnãm suam regenerauit nos in spem viuam: per resurrectionem ihũ xpi ex mortuis: in hereditatem incorruptibilem: et incontaminatam et inmarcescibilem conseruatam in celis: in vobis qui in virtute dei custodimini per fidem in salutem paratã reuelari in tempore nouissimo. In quo exultabitis: modicum nũc si oportet contristari in variis temptationibus: vt probatio fidei vre multo preciosior sit auro q̃ per ignem probatur: inueniatur in laudẽ et gloriã et honorem: in reuelatione ihũ xpi: quem cum non videntes diligitis: in quem nunc quoq; non videntes creditis: credentes autem exultabitis letitia inenarrabili et glorificata reportantes finem fidei vestre salutem animarũ vestrarum. ℟. Symon petre antequam de naui vocarem te noui te q̃ super plebem meam principem te constitui. Et claues regni celorum tradidi tibi. ℣. Quodcunq; ligaueris sup̃ terrã erit ligatũ et in celis. et quodcunq; soluens sup̃ terrã erit solutũ et in celis. Et claues. Ite. ij.

Que qua salute erga
fecerunt atq; seru
tati sunt prophete qui
de futura in vobis gratia
prophetauerunt: scru
tantes in quod vel quale
tempus significaret in eis
spiritus xpisti: predicans
eas que in xpo sunt
passiones: et posteriores
glorias. Quibus reuela
tum est: quia non sibi
ipsis vobis autem min
strabant ea: que nunc nu
ciata sunt vobis: per eos
qui euangelizauerunt vo
bis spiritu sancto misso
de celo: in quem desi de
rant angeli prospicere.
Propter quod succincti
lumbos mentis vestre so
bry perfecte sperate in ei
que offertur vobis gra
tiam: in reuelatione ihu
xpi quasi filij obedientie:
non configurati pri
bus ignorantie vestre de
sideriis: sed secundum eum
qui vocauit vos sanctos:
vt et ipi sancti in omni
conuersatione sitis: qm
scriptum est. Sancti e
tote: quoniam ego san
ctus sum. ℟ Si diligis
me symon petre pasce oues
meas. dne tu nosti quia
amo te. Et animam meam
pono pro te. ℣ Si oportuerit me mori tecum no
te negabo. Et animam.

Sti Lectio: tcia:
patrem inuocatis
eum qui sine personarū
acceptione iudicat secū
dum vnuscuiusq; opus:
in timore inolatus vīi
tempore conuersamini:
scientes q; non corrupti
bilibus auro vel argēto
redempti estis de vana vo
stra conuersatione pater
ne traditionis: sed pre
cioso sanguine quasi agni
incontaminati et imma
culati ihu xpi: precogniti
quidem ante constitutionem mundi: manifestati autem nouissimis
temporibus: ppter vos
qui per ipsum fideles estis
in deum qui suscitauit e
um a mortuis: et dedit
ei gloriam vt fides vra
et spes esset in deo. animas
vestras castificantes in
obedientia caritatis in
amore fraternitatis si
plicem ex corde inuicē dili
gite attentius renati nō
ex semine corruptibili:
sed incorruptibili p ver
bum dei viui et perma
nentis. ℟ Tu es petrus
et super hanc petram edifica
bo ecclesiam meam et porte
inferi non prevalebunt ad
uersus eam. Et tibi dabo
claues regni celorum. ℣
Quodcūq; ligaueris super
terram erit ligatū et i celis
et quodcūq; solueris super
terram erit solutū et i celis.
Et tibi. Sermo scī augu
stini episcopi. Lcō. im.

Institutio solemp
nitatis hodierne
a semoribus nostris cathe
dre nomen accepit: ideo
q; primus apostolorum
petrus: hodie episcopatus
cathedram fuscepisse refe
ratur. Recte igitur eccle
sie natalem sedis illius
colunt: quam apostolus
pro ecclesiarum salute
fuscepit: dicēte domino.
Tu es petrus et super hāc
petram edificabo ecclesiā
meam. Petrum itaq; ec
clesie fundamentum no
minant: et ideo digne
hoc fundamētū ecclesia
colit: supra quod eccles
alta edificij altitudo cō
surgit. Unde cōuenēter
psalmus qui lectus est
dicat. Exaltent eum in
ecclesia plebis: et i cathe
dra seniorū laudent eum
Bene ergo eū deus i eccle
sia exaltāri precipit: qua
dignū est vt fundamētū
in ecclesia honoretur: per
quod celum ascenditur.
Hec natalis ergo cathe
dre hodie colitur: sacer
dotale honoratur officiū
Sibi hoc ecclesie prestat:
cum tantum necesse plus
habeant ecclesie dignita
tis: q̄tum sacerdotale of
ficiū plus honoris. ℟ Tu
es pastor ouiū princeps apo
stolorū tibi tradidit deus
omnia regna mundi. Et ide
o tradite sunt tibi claues re
gni celorum. ℣ Quodcū
q; ligaueris super terrā erit
ligatum et in celis q quod
cūq; solueris sup terrā erit
solutū et in celis. Et ideo.

Dom Leō quinti
autem solempnita
tem hanc ecclesiis mento
religiosa obseruantia in
troduxerit: miror apud

quosdam infideles: vnde
tam pernitiosus error in
creuerit: vt super tumu
los defunctorum cibos v
ina conferant: quasi ve
re egresse e corporibus a
nime carnales cibos req
rant. Epulas enim et re
fectiones caro tantum re
quirit: spiritus autem et
anima hys non indiget.
Preparare aliquis cari
sius dicat quod ipe deuo
rat. Quod prestat ven
tri: imputat pietati. Ces
sate ergo fratres ab hoc
gentili infidelitatis erro
re. Anime autem sancte q
in hoc seculo aut per vite
innocentiam pure sunt:
aut penitentie satisfactio
ne purgantur: a saluato
re nostro recipiuntur: et
cum eo esse credende sūt
secundum apostoli dic
tum. Cupio dissolui et
esse cum xpo. ℟. Ego pro
te rogaui petre vt non defi
ciat fides tua. Et tu aliquā
conuersus confirma fratres
tuos. ℣. Caro et sanguis
non reuelauit tibi sed pater
meus qui est in celis. Et
tu aliquando. Lectio. vij.

Hume ergo fratrū
parentūq; nostro
rum mimme carnalib;
cibis delectantur. Offen
di his magis possimt q̄
delectari: si cum ille in
sacris sedibus maneāt:
vos eas in terris esse cre
datis. Cessate ergo ab
his erroribus: et sicut
scriptū est: que sursum
sunt sapite: nō que sup
terram vt superstitiones
fidei nostre contrariās re
pudiantes: dū ea que
deo sunt placita facitis:
etiam vos cum xpo sal
uo dño meternū esse possitis.
Quāuis autem solempn
tas festiuitatis hodier
ne a nobis merito hono
retur fratres charissimi:
qua dum natalem ca
thedre colimus: epis
patum petri apostoli ve
neramur: tamen cū in
tra quadragesime dies
hec solempnitas venerit:
facere eam nobis debet
sanctorum dierū reuerē
tia gratiorem. Bene eīm
natalem cathedre inter
ipsa rerumorum initia
nobis deus prestitit. vt
dies que erat prius inte
pernitie: nunc sit sobrie
tatis: que erat gule: nūc
sit abstinentie: que erat
peccati: nunc sit sanctita
tis. ℟. Quem dicūt hom
nes esse filiū hominis die
ibūs discipulis suis respō
dens petrus dixit tu es xps
filius dei viui. Et ego di
co tibi quia tu es petrus et
super hanc petram edificabo
ecclesiam meam. ℣. Beatus
es symon bariona quia ca
ro et sanguis nō reuelauit
tibi sed pater meus qui est
in celis. Et ego dico quia
tu es petrus. Lectio sancti
euāgelij secūdū matheū.

In illo tempore: venit
ihūs in partes cesaree philippi: et in
terrogabat discipulos su
os dicens. Quem dicunt
homines esse filiū homi
nis? Et reliqua. Omelia
bti ihēronimi presbiteri

Philippus. Leo. vij.
iste est frater lxro
dis de quo supra diximꝰ
tetrarcha ituree et tra
chonitidis regionis: qui in
honorem tyberij cesaris:
cesaream philippi que
nunc paneas dicitur ap
pellauit: et est in proui
cia phenicis: immutatus ie
rodem patrem: qui in ho
norem augusti cesaris ap
pellauit cesaream: que
prius turris stratonis vo
cabatur: et ex nomine
filie eius lybiadem trans
iordanem extruxit. Iste
locus est cesaree philippi:
vbi iordanis ad radices
montis libani: et habet duo
os fontes: vnū nomine
ior: et alterū dan: qui si
mul uniti iordanis nomē
efficiunt. Et interrogabat
discipulos suos dicens.
Quem dicunt homines
esse filiū hominis? non
dixit quem me esse dicūt
homines? sed filiū hominis:
ne iactanter de se quereret
videretur. ℟. Petre amas
me? tu scis dñe quia amo
te. Pasce oues meas. ℣.
Symon iohannis diligis
me plus his? tu scis dñe
quia amo te. Pasce oues
meas. Lectio octaua.

Et nota q̄ vbiq̄
scriptum est in ve
teri testamento filius ho
minis in hebreo scriptū

est filius adam. Illud q̄
q; quod in psalmo legi
mus. Filij hominū vsq;
quo graui corde: ut le
vireo dicatur filij adam.
Pulchre autem interro
gat quem dicant homi
nes esse filium hominis?
qua qui de filio hoīs
loquuntur homines sūt
Qui vero diuinitatē illi⁹
intelligunt: non homi
nes sed dij appellantur.
At illi dixerunt. Alij io
hannem baptistam. alij
helyam. alij vero hieremi
aut vnū ex prophetis. Mi
ror: quosdam interpretes
causas errorum inquire
re singulorū: et disputa
tionem longissimā texere
quare dominū nostrum
ihesum xp̄m: alij iohānē
putauerint. alij helyam.
alij hieremiam. aut vnū
ex prophetis: cum sit po
tuerint errare in helia et
hieremia: quomodo hero
des erraut in iohāne di
cens. Quem ego decolla
ui iohannem ipse surrexit
a mortuis et ideo virtu
tes operantur i eo. Vos
autem quem me esse di

citis? Respondens simō
petrus dixit. Tu es xp̄us
filius dei viui. ℟. Elegit
te dñs sacerdotem sibi ad
sacrificādū ei hostiā laudis
℣. Immola deo sacrificiū
laudis et redde altissimo
vota tua. Hostiā laudis.
Gloria patri. Hostiā lau.

Deus Lectio. iij.
Lecto: attende: q̄
ex consequentibus tertiu
q; sermonis: apostoli ne
quā q̄ hominem: sed dij
appellantur. Cum enim
dixisset: quem dicunt ho
mines esse filiū hominis:
subiecit. Vos autem quē
me esse dicitis? Illis qui
homines sunt humana
opinantibus: vos quem
me esse existimatis? Pe
trus ex persona omnium
apostolorum profitetur.
Tu es xp̄us filius dei viui.
Deum viuū appellat ad
distinctionem eorū deo
rum qui putantur dij sed mor
tui sunt: saturnū. iouem
venerem. mineruam. libe
rum: herculem. et cetera
deorum portenta figm
ficans nec nominanda.
Respondens autem ihūs

dixit ei. Beatus es simō
bariona: quia caro et sā
guis non reuelauit tibi:
sed pater meus qui est i
celis. Et similomodo de se
apostolo reddidit vicem.
Petrus dixerat: tu es chri
stus filius dei viui. Mer
cedem recepit vera confes
sio. Beatus es simon ba
riona. Quare? Quia nō
reuelauit tibi caro et san
guis: sed reuelauit tibi
pater meus qui est i celis.
Quod caro et sanguis re
uelare non potuit spiritus
sancti gratia reuelatū est
tibi. Ergo ex cōfessione
sortitur vocabulū: quod
reuelatione exspūsancto
habebat: cuius et filius
appellandus sit. Si qui
dem bariona in lingua nr̄a
sonat filius columbe. In
festo sancte mathie apo
stoli. Lectio prima:

Athias hebraice la
tine dicitur donat⁹:
et subaudiatur p̄o iuda
scarioth. Iste enī in loco
eius duodecimus electus
est ab apostolis: cum p̄o
duobus sors mitteretur.
Hic sine cognomine so

tus habetur. Cū datur e
uangelij predicatio i iu
dea: cuius festa celebrant⁹
sexto kalandas martias
fiunt enim de septuagita
discipulis vnus. Alie duo
lectiones leguntur de ac
tibus apostolor. Lectō. ij:

In dieb: illis. Ex
urgens petrus i me
dio fratrum dixit. Erat
autem turba hominū si
mul: fere centum viginti.
Viri fratres oportet ipleri
scripturam: quam p̄dixit
spiritussanctus per os da
uid de iuda: qui fuit dux
eorum qui comprehende
runt ihesum: qui connu
meratus erat in nobis: et
sortitus est sortem mini
sterij huius. Et hic quidē
possedit agrū de mercede
iniquitatis: et suspensus
crepuit medius: et diffu
sa sunt omnia viscera ei⁹.
Et notum factū est omni
bus habitantibus hierusa
lem: ita vt appellaretur a
ger ille lingua eorum a
celdemach: hoc est ager
sanguinis. Scriptum est
enim in libro psalmorum
Fiat habitatio eius deser

ta et non sit qui mhabitet in ea: et episcopatum eius accipiat alter. Lō

Oportet ergo tēa. ex hys viris qui nobiscum sunt congregati: in omn tempore quo intrauit et exiuit inter nos dñs ihūs: incipiēs a baptismate iohannis. vsq; in diem qua assūptus est a nobis: testem resurrectionis eius nobiscū fieri vnū ex istis. Et statuerunt duos: ioseph qui cognominabatur barsabas: qui cognominatus est iustus: et mathiam: et orantes dixerunt. Tu dñe qui corda nosti hominū: ostende quem elegeris ex hys duobus vnum: accipere locū mmsterij huius ⁊ apostolatus: de quo preuaricatus est iudas: vt abiret in locum suū. Et dederunt sortem eis. Et cecidit sors sup mathiam: et annumeratus est cum vndecim apostolis. Tres alie lectiones de sermone cōi apostolorum: et tres vltime de omelia cōi corū legūtur.

Sciendū q; eo āno quo bisextus ē festū sci mathie nō celebrat' eo die quo m martyrilogio scriptū ē: sed i sequēti: et i vtroq; die denūtiatur sexto kalendas martyr. luna tū pcedit in cursū suo vt patet ex vsu sc̄a. Bisextū sexte martis tenuere kalēde. Postremo q; die celebrāt festa mathie.

In festo scōr quadraginta martyrū. Lectio. p.

Apud sebastē armeme minoris: quadraginta mhtum tempore. luciani regis sub presidē agricolao. Qui post vincula et carceres creberrimos: post cesas lapidibus faciei: missi sunt in stagnū vt gelu constricta corpora eorū nocte dirumperētur. Vn autem de numero quadraginta effectus pusillanimis refugit ad balneum: et mox vt attigit calorez: statim resolutum reddidit spiritū. Quod videntes ceteri: in laudem ommpotentis dei sancti spiritus gracia confortati: ceruicum eorū confregerunt: atq; ita crurifragio martyriū consummauerunt.

Omma Lō. nij: horū martyrum sunt hec. Domitianus. Eunoicus. Siſinus. Eudoxius. Alexander. Johannes. Claudius. Athanasius. Valens. Elianus. Meliton. Eodicus. Adhacius. Jubianus. Helius. Theodolus. Cyrillus. Alexius. Seuerianꝰ. Cyrion. Valerius. Thudiō. Sacerdon. Priscus. Euticius. Smaragdus. Philoctimō. Actius. Nicholaus. Lisimachus. Dōn. Theophilus. Euticius. Xantius. Aggius. Leontius. Jsitius. Gaius. Gorgonius. Cādidꝰ. Lō. v.

Horū vnus melitō nomine: cū esset omnium etate iunior: ⁊ cruribus fractis adhuc superuiueret: timens beatissima mater eius que martyribus astabat: ne in cruciatibus deficeret: virili animo hortabatur eum dicens. Fili modicum sustine: ecce xp̄us

Grea vero horā tertiam noctis: resplēduit velut sol lumen fert uens super eos: ⁊ glacies dissoluta est. Porro qui eos custodiebant sōpno grauabantur. Clamicularius tantum solus vigilabat. Qui audiens eos orantes: vidensq; tantā lucem atq; glaciem resolutam: respiciens vnde eorū ipsa lux haberetur: vidit super sanctos coronas descendentes: numero trigintanouem. Cepit ergo cogitare. Quadraginta mquit sunt. vnus autē corona vbi est. Lcō. iij.

Expergefaciens itaq; clāmicularius reliquos custodes: proiecit vestimenta sua in faciei eorū: et exiliit in stagnū clamans et dicens. Christianus sum. Hanc autē facto: impyssim tyranni satellites: inuenerūt clamiculariū ip̄m connumeratum martyribus vnde vnus ceciderat. Cūq; ver fidelem cum comperissent: eosdem omnes trahentes ad littus: baculis

ad tamam stat admuãs
te. Cũq; sanctoz corpo
ra birotis superposita fer
rent ad incendiũ mmis
tri dyaboli: videns pia ma
ter solũ filiũ relictum: tri
shs effecta est. Quẽ mmis
tri ad hoc reliquerant:
quia sperabant q; possent
eius animũ cultuis de
monũ melmare si viueret.
Gressa Leo serta:
itaq; mater filiũ
super humeros suos vinli
gressu sequebatur vehicu
la. Cũq; ferretur puer in
ter amplexus maternos a
mmam celo reddidit. Per
uenens mulier ad locum
vbi sanctoz̃ corpora cre
mabantur: superuenit os
sa martyris: vt morte eti
am et sepultura martyri
bus sociaretur. Combu
sta igitur sunt corpora
corum: et in fluuiũ pro
iecta: sed diuina dispen
satione reliquie eoz̃ sũt
integre reperte: a honore
digno condite. In fes
to sci gregorij pape et cõ
fessoris. Lectio prima:
Gregorius natio
ne romanus de pa
tre gordiano: sedit ãnos
tredecim. menses sex. di
es decem. Hic exposuit
omelias euangeliorũ.
numero quadraginta:
iob triginta quinq;. in
ezechielem viginti. Pas
toralem et dyalogorum
libros quatuor. et mlta
alia que enumerare non
possumus. Eodẽ tempo
re venit romanus patri
cius et exarcus romani.
Et dum reuerteretur ro
uẽnam retinuit ciuita
tes que a longobardis
tenebantur: id est sutri
um polimartiũ: orta:
turder: ameliã: perusiã:
lucaolis: et alia multa.
Eodem Lto secũda.
tempore beatissi
mus gregorius misit fr
uos dei: mellitũ augus
tinũ et iohannem: et alio
os plures cum eis monas
chos timentes deum. in
predicationem ad gẽtẽ
anglorum: vt eos cõuer
terent ad dominũ ihesũ
xpm. Hic augmẽtauit
prefationem canonis:
dies q; nostros i tua pa
ce disponas et ceta. Hic
feat ad beatum petrum
apostolum super altare
ciborum cum colũpnis
quatuor: et argento pu
ro. Hic precepit. vt su
pra corpora beati petri a
pauli celebrarẽt missa:
Eodem Lectio. in
tempore dedicauit
ecclesiam gothorum que
fuit suburra in nomine
sancte agathe martyris.
Hic domũ suam consti
tuit monasterium. Qui
mortuus sepultus est in
basilica beati petri apostolo
rum ante secretarium: duo
decimo die mensis mar
tij. Hic fecit ordinacio
nes duas: vnam in qua
dragesima: aliam i mẽ
se septimo. presbiteros
triginta octo. diacones
quinq;: episcopos p di
uersa loca numero qua
draginta duos: et cessauit
episcopatus menses qn
q; dies se
decim

In sci ioseph sponsi
gloriosissime virginis ma
rie mris dñi. ad mat. iunt.
Ponsi mane
virginis fulgent leta solẽ
nia. Epristo
deuotis canticis sancta plau
dat ecclesia. ps. Demte ex.
lym i tono de xpe redẽptor.
Laude celestis cu
ria solẽmiz et eccle
sia: dum recoluntur me
rita almi ioseph ihesu sigma
Cum herode mortuo ec
ce apparet illico: i sõnis
verbis angelus pmonẽs
cum dulcibus. Surge
accipe puerũ et matrem
eius clamculũ: et eũ ipo
emanuel ad terram perge
israel. Cum eũ surrexit
actius pergẽs quo dicit

angelus: qua querẽtes
puerũ iam intrauerunt
gelxẽmũ. Cunus a cul
pe nexibus hic eruat nos
pijs precibus: que pro
tonantis gloria eius can
temus mimma. Oresta
pater ingemte: ilxsu cũ
sancto flamne: vt ioseph
almi precibus iũgamur
in celestibus. Amen. In
primo noct. añ. Cũ esset
desponsata ioseph virgo ma
ria egregia rediit interi spõ
sus in bethleem ad propria:
dispositurus cuncta nuptijs
necessaria. ps. Beatus vir.
añt. Sponsa ioseph maria
virgo plena gratia nazareth
properat septem virginum
habens solatiũ angelica pre
stantur eidem obsequia. ps
Quare fremuerunt. añ.
Paratur dei filio templũ
sanctitatis: in virginali v
tero domus claritatis: cui
custos assiduus fuit ioseph
sanctissimus. ps. Domine
quid multi. Sermo sci
augustini epi copi

Oseph filius da
uid: natus ex ge
nere sacerdotali: filius
prophetarũ: socius seri
barũ: ille deus qui scrip
sit mirabilia in lege sua:
ipe fecit mirabilia in cõ
iuge sua. Que autẽ sũt
mirabilia: nisi que om
nibus sunt impossibilia:
illa mabilia ergo dei in le
ge non legisti? Quod si
legisti quare non itellexi
sti. Ipsa certe lex quam
quotidie legis: fine gra
phio scripta est in tabu
lis lapideis. Lege et in
telligę q panẽ in heremo
terra produxit: cuius se
men arator i terrã nulla
induxit. Virgam etiam
aaron annis siccata plu
rimis sine aqua reuixit:
in templo floxuit: nucẽ
q clausam sub terra pro
duxit. Ergo qui scripsit
lapideas tabulas sine sti
lo ferreo: ipe grauidauit
mariam spiritu sancto.
Et qui produxit panem
in heremo sine aratione:
ipe impregnauit virginẽ
sine coxruptione. Et qui
fecit virgam sine folio
germinare: ipe fecit fili
am dauid sine semine
generare. ℟. Dũ sponsus
ioseph sanctus ad sponsã
reuertitur: de spiritu sancto
maria concepisse decernit:
hesitanti ioseph angelus de
celesti aula mittitur. De
filij dei archano mysterio i
struitur. ℣. Erat ioseph
virtute celesti preditus: spõ
se sacrate venerato: q custos
sedulus. De filij. Lcõ. ij.

Postremo filij da
uid ioseph: filij p
phetarum: legisti esaiã
etiamnũ prophetarũ qd
dixerit: vel quemadmo
dum scripserit? Ecce vir
go in vtero concipiet et
paniet filiũ et vocabitur
nomen eius hemanuel.
Quid legisti in libris tuis:
aspice mariam oculis tuis:
vt digne dicas canticum
dauid patris tui: Sicut
audiuimus ita q vidimꝰ
in ciuitate dñi virtutũ:
in ciuitate dei nostri. Ac
ape ergo mariam cõiu
gem tuam: semper de ca
sto securus: et in nullo
fis sollicitus: quia qd i
eius vtero est natũ: non
vocabitur filius iudei sed
filius dei. Habe ergo io
seph cũ maria coniuge
tua cõmunem virginita
tem membrorum: quia
de virginalibus mẽbris
virtus nascitur angelo
rum. ℟. In sõnis apparet
angelus sancto ioseph cũ
quiescceret dicens: q̃ mari
am in coniugem accipere
non trepidet. Quod enim
natum est in alma virgie
de spiritus sancti existit mu
nere. ℣. Pariet autem ma
ria virgo filiũ: quẽ vocabis
ihesum saluatorem omniũ.
Quod enim. Lcho. iij.

Sponsa xpi: carnis sue vir
ginitate seruata. Sis au
tem tu pater xpi: cum
castitatis et honorificẽ
tia virginitatis: vt de vir
ginalibus membris ge
neretis seculis xpiam
sponsum virginitatis et
maritũ castitatis: i quo
nulla sit zelotipia. Ma
gnũ meritum virginita
tis fratres charissimi vir
ginitas marie angelo sa
lutatione est ipregnata:
et pregnans marie virgi
nitas de vtero in vtero ẽ
salutata: et generans ma
rie virginitas hodie ab
angelis est collaudata:

et lactans marie virgini
tas: per stellã de celo est
radiata: et magoꝝ est
honorata muneribꝰ. Cũ
de itaq; ioseph immũ q;
congaudẽ virginitati mã
ne: qui solum meruit h vir
ginalem affectũ possidere
cõiugij: quia per meritũ
virginitatis separatus es
a concubitu vxoris: ꝙ pa
ter dicens saluatoꝝ. ℟.
Postq̃ virgo peperit dei fi
lũ ad sunt angeli collaudã
tes dominũ: pastores quo
q; properant vt cernẽt celes
te misteriũ. ℣. Magi adorant
natum regem ostensum per
stelle radiũ. ℣. Joseph spõ
sus marie intemerate vgims
cant nati ihũ et matris eĩ
obsequijs. ℣. Magi. In secũ
noctur. a. Ad templũ pgit
ioseph sponsus cum maria
et puero: vt secundũ legem
mosayci cum sistant domño:
offerentes pro ipo hostias cr
atoꝝ altissimo. ℣. Cũ in
uocarem. añ. Sener sanc
tus in templo a parentibus
suscipit puerũ: et ipe gehãs
eũ in vlnis suis benedixit do
minũ. ℣. Verba mea. c.
añ. Implent ioseph ꝙ maria
cuncta legalia: seruantes hu
militer mandata celestia. ℣.
Domine dñs nr̃. Sermo
sancti bernardi abbatis:

Jssus est Leõ. iij:
angelus gabriel a
deo in ciuitatem galylee
cui nomen nazareth: ad
virginem desponsatã vi
ro: cui nomẽ erat ioseph.
Virum nominat nõ q;
maritus: sed quia homo
virtutis erat: vel potius
quia mirta aliũ euange
listam non vir simpliciter:
sed vir cuius dictus ẽ. Ille
rito enim appellatur: qđ
necessarie putatur. Debu
it ergo vir eius appellari:
quia necessariũ fuit ꝙ pu
tari: sicut et pater salua
toris non quidẽ esse sed
dici meruit vt putaretur
esse: dicente hoc ipo euan
gelista. Et ipe ihũs erat
incipiens quasi annoꝝ
triginta: vt putabatur filĩ
ioseph. Nec vir ergo ma
tris: nec filij pater certus:
cuius certa vt dictum est:
et necessaria dispensatiõe
vtrumq; ad tempus ꝙ ap
pellatus sit et putatus.
Cõuenit tamen et hac ap
pellatione: qua licet dispẽ
satorie: meruit honorari
a deo: vt pater dei dictus
et creditus sit. Cõuenit et
proprio vocabulo quod
augmento non dubitas
interpretari. ℟. In egyp
tum ioseph fugiens per ad
monitionem angelicã pue
rum ihũm accepit: et matrem
eius virginem mũdissimã:
morans ibidem fugiens cum
gerit pueri et virginis: donec
per angelũ monitus. Venit
in terram suu generis. ℣. La
bores pios sustinet ioseph io
seph sponsus marie: et ihũ
matrem confouet in humus
cursu vie. Venit. Lectio. v.

Qui et qualis fuerit
homo iste ioseph: fi
mul et memento magni
illius quondam patriar
che venditi in egypto: et
facto ipius ihũ non solũ
vocabulũ fuisse sortitum:
sed et castimoniam adep
tum: innocentiam assecu
tum ꝙ gratiam. Si quidẽ
ille ioseph fraterna ex in
uidia venditus et ductus
in egyptum: xpi venditio
nem prefigurauit. Iste io
seph herodianã inuidiã
fugiens xpm in egyptũ
portauit. Ille dño suo fi
dem seruans: dñe nolunt
cõmiscere. Iste dominam
suam dñi sui matrem vir
ginem agnoscens: et ipe
continens fideliter custo
diuit. Illi data est intelli
gentia in misteriis sõmo
rũ. Isti datum est cõscen
sieri atq; participem celes
tiũ sacramentoꝝ. Ille fru
menta seruauit nõ solum
sibi sed omni populo. Iste
panem viuũ e celo seruan
dum accepit: tam sibi q̃
toti mundo. ℟. Benus du
xit ioseph et regis dauid pro
sapia: sanctitatis cuius sequèt
gloriosa vestigia. Dignum
effecit sponsũ marie diuina
gratia. ℣. Pollet iustus vir
tutũ fragrantia merita ioseph
fulgent eximia. Dignum.

Non est Leõ serta:
dubiũ quin et fide
lis homo fuerit iste ioseph:
cui mater desponsata ẽ sal
uatoris. Fidelis in q̃ seruꝰ
et prudens quẽ cõstituit
dñs sue matris solatium:
sue carnis nutritiũ: solũ
demq; in terris magni cõ
silij coadiutorem sibi fide

lissimũ. Hunc accidit qđ
dicitur fuisse de domo da
uid. Vere enim de domo
dauid: vere de regia stirpe
descendit vir iste ioseph.
Nobilis genere: nobilior
et mente. Plane filius
dauid: non degenerans
a patre suo dauid. Prior
sus mq̃ filius dauid: nõ
tantũ carne: sed fide: sed
sanctitate: sed deuotione
Quem tanq̃ alterum da
uid dñs inuenit secũdũ
cor suũ: cui tuto secretissi
mũ cõmitteret: ac sacra
tissimũ siu cordis archa
nũ. Cui tanq̃ alteri da
uid incerta et occulta sa
pientie sue manifestauit:
et dedit illi non ignaruz
esse mysterij quod nemo
principum huius mũdi
agnouit. Ciui demq; da
tum est quod multi reges
et prophete cum vellent
videre et non viderunt:
audire et non audierũt
non solum audire et vi
dere: sed etiam portare:
deducere: amplecti: de
osculari: nutrire q custo
dire. Non tantũ autem
ioseph sed et maria desẽ

disse credenda est de do
mo dauid: aliquin nõ
fuisset desponsata viro
de domo dauid: si non
esset de domo dauid et
ipsa. Ambo igitur erant
de domo dauid: sed i al
tera completa ẽ veritas
quam iurauit dominus
dauid: altero tantum cõ
scio et teste adimplete p
missioms. ℟. Eterni re
gis disposiut archana pro
uidentia: q̃ ioseph custos
esset virginis florens pudi
citia. Quem diuine gratie
affluentia et munera reple
uerant celestia. ℣. Prebet
matri et puero sanctũ obse
quiũ sic eiñ decebat tam be
nigniũ nutritium. Quem.
In. mr. nocturn. añt. Pia
regina virginũ adest spon
si in transitu: tẽdit ioseph
de brauiũ letus et gaudens
spiritu. ps. Dñe quis ha.
añt. Honorat xpũs ioseph
suũ baiulũ: qui seculo mu
trunt ipm paruulũ dignũ
in celis sibi reddens premiũ.
ps. Dñe in virtute. Añ:
Intrat celestẽ thalamũ spõ
sus marie virginis et eter
ne vite poculum gustat de

fonte luminis. ps. Dñi
est terra. Scdm matheũ.
Cum esset desponsata mater ihesu
maria ioseph: anteqũ cõuenirent inuenta est in
vtero habens de spiritu
sancto. Et reliqua. Ome
lia origems. Lectio vij.
Qui inuenta: aut a
quo inuenta est.
Primo ab angelis custo
dientibus eam: protegẽ
tibus eam: conseruãtibz
eam: vel eius beatissimam
animam ad honorem il
lius qui ab ipa genera
dus erat. De hinc non ĩ
congrue inuenta putat
ab ipso beato ioseph sanc
to et iusto: qui bene licen
tia maritali: licet eã non
contigerit: future tamẽ:
vt putabatur vocis oia
nouerat. Joseph autem
vir eius inquit cũ esset
iustus homo et nollet eã
traducere: virũ eũ appel
lauit contra iudeorũ pra
uitatem: vt aduersus vir
ginem nõ seuirẽt. Propter
ea et desponsata fuit ip
si ioseph vt supradictum
est. Si enĩ non fuisset

desponsata ioseph: omni
um bonorũ incredibiles
et inimici iudei lapidib;
eam occiderent. Ideo vi
rũ eius hic eũ euangeli
sta appellauit. Joseph
vir eius cũ esset homo iu
stus. Justus autẽ in ver
bo: iustus in facto: iust;
in lege: iustus i legis cõ
siimatione: iustus in in
tio gratie. Justus itaq;
cum fuisset et nollet eaz
traducere: noluit eam ac
cipere: noluit eam male
diffamare: sed voluit eã
occulte dimittere. ℟. An
gelice reuelatioms frequẽ
ter eruditus oraculis ioseph
felicem se putat pro manc
et ihũ curis sedulis. Et
deuotis obsequijs. ℣. Hui
de sponsus et custos virgis
sacris insistens mysterijs.
Et deuotis. Lcõ octaua:
Celte eam a se di
mittere volebat si
cut mansuetus: sicut prui
sicut misericors. Talis er
go cum esset ioseph cogi
tabat occulte dimittere
eam. Hec inquit eo cogi
tante. Querendũ nobis
est quid cogitauerit: vt

occulte eam dimitteret. Si suspitionem i ea habebat: quomodo iustus erat? Si ergo non ē suspicatus vel tale aliquod cogitauit: cur eā dimittere volebat? Cur imaculatam et sanctum vellet dimittere? Inuisum eū et hoc erat. Sed simplicem sensum audi huius rōmi. Joseph iustus erat et illa virgo imaculata erat: ideo eam dimittere volebat: qñ virtutem mysterij et sacramentū quoddam magnificū in eadē cognoscebat eu apprōximare sese idignū estimabat. Ergo humilians se ante tantum et tam ineffabilem rem quebat se longe facere: sicut et beatus petrus dño se humilians aiebat: Recede a me: qñ ego homo peccato: sum. Et sicut centurio ad eundem dñm mittens dicebat: Non sū dignus vt intres sub tectū meum: qua neq; meipm dignū estimau ad te venire: vel sicut sancta helisabeth ad beatam mariam locuta est dicens: Et vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me. Sic et ioseph iustus humilians se in omnibus cauebat et timebat sibimetipsius tāte sanctitatis cōiunctionem adhibere. ℟. Trāsit spōsus marie virginis de hac valle miserie: fertur a sanctis angelis in sinū patriarche abrahe. Et celestis regni ei ipō potitur optata requie. ℣. Exultat ioseph admirantis angelorū consortio securus factus est de gloria celestis premio. Et celestis regni.

Dorco Lectio. ic volebat eam dimittere occulte: dimittam ei dicens et a me longe fugam eam: et a cōiunctione mea. Maior est enī eius dignitas: superexcellit ei sanctitas: nec mee cogitationi dignitati. Ideo volebat occulte dimittere eā. Hec ergo eo cogitante angelus dñi per visum apparuit ei dicens. Quid dubitas ioseph? Quare improuidēter cogitas? Quare irrationabiliter meditaris? Deus est qui generatur virgo que generat. Humus generationis minister est non largitor: seruus et non dñs: mancipū et non plasmator. Propterea ministra: seruat custodi: fer curam et huic qui nascitur: et huic que generat. Etenī si tibi vxor nominatur: si in desponsatione tibi esse dicatur: non tamen tibi vxor est: sed dei vmgenti electa mater est: propterea ioseph fili dauid: qui has promissiones accepisti an illa fidelia data sūt sacramenta. Joseph fili dauid non tantum secundū carnē: sed secundum spiritum ioseph fili dauid. Si enī filius dauid iuste hereditas quē filius patris: ideo hereditatem accipe ea que illi promissa sunt testamenta fidelia. Joseph fili dauid ne timeas accipere mariā cōiugem tuā. Ne timuens: ne trepidaueris: ne conturberis: sed securus et intrepidus accipe eam. ℟. Vocatus ioseph ad celestes nuptias: suscipiturus iam a patre familias qui eidem prebet vite delicias: Et iocunditatis eterne copias. ℣. Introducit iohūs in celū suū nutricū: reddens sibi vicem dignam ob puum obsequiū. Et iocunditatis.

In festo sancti bōdicti abbatis. Lectio prima:

Erit vir vite venerabilis: gratia benedictus et nomine: ab ipō puentie sue tempore cor gerens semle. Etatē quippe moribus transiens: nulli animū voluptati dedit. Sed dū in hac terra adhuc esset quo tē poraliter libere vti potuisset: despexit iam quasi a ndū mundū cum flore. Qui liberiori genere et prouintia nursie ortus: rome liberalibus litteraz studijs traditus fuit. Sz cum in eis multos ire per abruta vitiorū cerneret: eum quem quasi ingressu mundi posuerat retinuit precem: ne si quid de sciencia eius attingeret: ipe quoq; postmodum in inane precipitium totus iret. Despectis itaq; litterarū studijs: relicta domo: rebusq; patris: soli deo

placere desiderans: sancte
conuersationis habitū
quesiuit. Recessit ergo
scienter nescius: et sapi
enter indoctus. Dnus
ergo omnia gesta non
dixit: sed pauca que nar
ro: quatuor discipulis ei
referentibus agnouit: cō
stantino scilicet reueren
dissimo valde viro: qui
ei in monasterij regimi
ne successit: valētiniano
quoq; qui ānis multis
laterauensi monasterio
prefuit: simplicio qui cō
gregationem illius post
eum tertius rexit honō
rato etiam qui nunc ad
hunc celle eius i qua primus
conuersatus fuerat preest.

De itaq; Lectio. ij.

Cum iam relictis
litterarum studijs petere
deserta decreuisset: nutrix
que hunc artius amabat
sola secuta est. Cūq; ad
locum ventssent qui effi
de dicitur: multisq; ho
nestioribus viris charī
tate se illic detinentibus:
in beati petri ecclesia demo
rarentur: predicta nutrix
illius ad purgandū tritu
cum a vicinis mulieribus
prestari sibi capisterium
petijt: quod super mensā
incaute derelictū casu ac
cidente fractū est: sic vt
in duabus partibus iue
niretur diuisum. Quod
mox vt rediens nutrix il
lius fractum inuenit: ve
hementissime fleri cepit:
quia vas quod prestitū
acceperat fractū videbat.
Benedictus autem religi
osius et pius puer cū ni
tricem suam fleri conspi
ceret: eius dolori cōpas
sus: ablatis secū vtriusq;
fracti capisterij partibus:
sese cū lacrymis in ora
tionem dedit. Qui ab
oratione surgēs ita iun
cta se vas sanum reperit:
vt in eo fracture iuenī
vestigia nulla potuissēt.
Mox autem nutricem
suam blande cōsolatus:
ei sanū capisterū reddi
dit qđ fractum tulerat.

Hec res Lectio. iij.

In eodem loco a cū
ctis est magnifica: atq; in
tanta admiratione ha
bita: vt hoc ipsum capi
sterū eius loci incolē i
ecclesie ingressu suspende
rent: quatenus et presē
tes et secuturi omnes a
gnoscerent: benedictus
puer conuersationis gra
tiam a q̄ta perfectione
cepisset. Quod animis
multis illic ante oculos
omnū fuit: et vsq; ad
longobardorum tēpora:
super fores ecclesie pepē
dit. Benedictus igitur
plus appetens mala mū
di perpeti q̄ laudes: pro
deo laboribus fatigari:
q̄ vite huius fauoribus
extolli: nutricem suā oc
culte fugiens deserti lo
ci secessum petijt: cui sub
lacus vocabulū ē. Quia
romana vrbe quadragi
ta fere miliaribus distās:
frigidas atq; perspicuas
emanat aquas. Que il
lic vberius a quarū ha
bundantia: extenso pri
us lacu colligitur: ad
postremū vero in amnē
deriuatur. Quo dum fu
giens pergeret: mona
chus quidam romanus
nomine: hunc eundem
reperit: et quo tenderet
requisiuit. Cuius cum
desiderū cognouisset et
secretum tenuit: ⁊ adiu
torū impendit: eiq; sā
cte conuersationis ha
bitum tradidit: et in q̄
tum licuit ministrauit.

Ir autē Lēo: iij:
dei ad eundem locū
perueniens: in artissimo
specu se tradidit ⁊ tribus
annis excepto romano
monacho hominibus in
cognitus mansit. Qui ro
manus scilicet non longe
in monasterio sub deo da
ti patris regula degebat:
sed pie eiusdem patris in
oculis furabatur horas:
et quem sibi ad mandu
candū subripere poterat:
diebus certis benedicto
panem ferebat. Ad eundē
vero specum a romana cel
la iter non erat: quia ex
celsa desuper rupis emine
bat: sed ex eadem rupe in
longissimo fune religa
tum romanus deponere
panem consueuerat. In
quo etiam resti parium
tintinabulū inseruit: vt
ad sonū tintinabuli vir
dei cognosceret: quando
sibi romanus panē pre

beret: quem esuriens ac
aperet. Sed antiquus
hostis vmus charitati i
udens: alterius refectio
m: cui quadam die sub
mitti panem cõspiceret:
iactauit lapidem et tin
tinabulũ fregit: romanũ
tamen modis congruẽti
bus ministrare nõ desist.

Dom vero Lectio .v.
iam omnipotens
deus et romanũ vellet a
labore quiescere: et bene
dicti vitam in exemplum
hominibus demonstrare:
vt posita super cã delabrũ
lucerna claresceret: qua
tenus omnibus qui i do
mo dei sunt luceret: cui
dam presbitero longius
manenti: qui refectionẽ
sibi in paschali festiuitate
parauerat: per visũ appa
rere dignatus est dicens.
Tu tibi delicias preparas:
et seruus meus illo in lo
co fame cruciatur. Qui
protinus surrexit: atq; i
psa solempnitate paschã
cũ alimentis que sibi
parauerat ad locum tetẽ
dit: et virũ dei per abru
pta montiũ per concaua
vallũ. per defossa terrarũ
quesiuit: eumq; latere
m specu reperit. Cumq;
oratione facta et benedi
centes omnipotentẽ deũ
consedissent: post dulcia
vite colloquia: is qui ad
uenerat presbiter dixit.
Surge et sumamus ci
bum: quia hodie paschã
est. Cui vir dei respondit
Scio quia pascha ẽ: q;
videre te merui. Longe
quippe ab hominibus
positus: quia die eodem
paschalis esset solempni
tas ignorabat. Venerabi
lis autem presbiter rur
sus asserit dicens. Ve
raciter hodie resurrectio
nis dominice paschalis
est dies: abstinere tibi
minime congruit: quia
et ego ad hoc missus sũ:
vt dõna omnipotẽtis de
pariter sumamus. Bene
dicentes igitur dominũ:
sumpserunt cibũ. Expleta itaq; refectione et collo
quio ad ecclesiam presbi
ter recessit. Lectio sexta:

Odem quoq; tem
pore hunc i specu
latitantem pastores mul

nerunt. Quem dum ves
titum pellibus inter fru
cteta cernerent: aliquã
bestiam esse crediderunt.
Sed cognoscentes dei
famulũ eorum multi: ad
pietatis gratiã a bestiali
mente mutati sunt. Mo
men itaq; eius per vicina
loca cũctis innotuit. Fac
tumq; est ex illo iam tem
pore: vt a multis frequen
tari cepisset: qui cum ci
bos deferrent corporis:
ab eius ore in suo pretore
alimenta ferebant vite.
Quadam vero die dum
solus esset: tẽptatore affu
it: nam migra paruaq; q
dam auis: que vulgo me
rula vocatur: circa eius fa
ciem volitare cepit: q eius
vultu importune insiste
re: ita vt capi manu po
tuisset: si hanc vir sanctus
tenere voluisset. Sed si
quo cruciatus edito recessit
auis. Tanta autem car
nis temptatio ante eadẽ
recedente secuta est: quã
tam vir sanctus nũq; fu
erat expertus. Lectio .vij.

Vandam namq;
aliquando femi
nam viderat: quã mali
gnus spiritus ante eius
mentis oculos reduxit:
tantoq; igne seruus dei ani
mũ in spretum illius acce
dit: vt se in eius pretore
amoris flamma vix capi
ret: et iam pene deserere
heremũ voluptate victus
deliberaret. Tunc subito
superna gratia respectus
ad semetipsum reuersus est:
atq; vrticarũ et vepriũ
iuxta densa subarescere fru
cteta conspiciens: cruris
indumento: nudum se i
llis spinarum aculeis et
vrticarũ incendijs proie
cit. Ibiq; dum voluptatis
totũ ex eius corpore vulne
ratus erat: et sic p cutis
vulnera: euasit a corpore
vulnus mentis: quia vo
luptatem: carnis trauit i
dolorem. Cumq; pene pe
naliter arderet foris: ex
trauit quod illicite arde
bat intus. Dicit itaq; pe
catum: quia mutauit in
cendiũ. Ex quo videlicet
tempore sicut post discipu
lis ipse perhibebat: ita i il
lo est temptatio voluptatis edomita: vt tale in se

aliquid nunmne senturet. Ceperunt postmodum multi iam mundum relinquere: atq; ad eius magisteriū festinare. Liber quippe a temptationis viae: iure iā factus ē magister virtutum. Libet petre adhuc de hoc venerabili patre multa narrare: sed quedam eius studiose preterео: quia ad aliorum gesta volando festino. Lectio octaua:

Nec autem nolo te lateat qp vir dei inter tot miracula quib; mundo claruit: doctrine quoq; verbo non medio criter fulsit. Nā scripsit monachorum regulam. discretione precipuam: sermone luculentam. Cuius si quis velit subtilius vitam moresq; cognoscē: potest in eadem regule institutione omnes magisterij illius actus inuenire: qua sanctus vir nullo modo potuit aliter docere qp vixit. Eodem vero āno quo de hac vita erat exiturus: quibusdam discipulis secū cōuersantibus: quibusdam longe manentibus sanctissim suu obitus denūtiauit diem. presentibus indicens vt audita per silentiū tegerent: absentib; indicans quod vel quale eis signū fieret: quando eius anima de corpore exiret. Lō: ir.

Ante sextum ño suu exitus diem aperiri sibi sepulturam iubet. Qui mor correptus febribus acri cepit ardore fatigari. Cumq; per dies singulos languor ingraueret: sexto die portari se in oratoriū discipulis fecit: ibiq; exitum suū dominici corporis t sāguinis perceptione munit: atq; inter discipulorum manus in cella membra sustentans: erectis in celum manibus stetit: et vltimū spiritū inter verba orationis efflauit. Eodem die quo beatus benedictus transiit duobus de eo fratribus vnus in cella cōmoranti: alteri autem longius posito reuelatio vnius atq; in dissimilis visionis ap-

paruit. Viderunt namq; quia strata palleis atq; innumeris choruscis lampadibus via recto orientis tramite ab eius cella in celum vsq; tēdebatur: cui venerando hītu vir desuper existens cui esset via quam cernerent requisiuit. Illi autem se nescire professi sunt. Quibus ipe ait. Hec est via: qua dilectus dño bñdictus in celum ascendit. Tūc ita q; sancti viri obitum suū sicut presentes discipuli viderunt: ita et absentes ex signo quod eis predictum fuerat agnouerunt. Sepultus vero est in oratorio sancti iohīs baptiste: quod destructa ara apollinis ipe construxit. Tu autem.

Notandū qp de festis que veniunt post quartam feriam maioris hebdomade vsq; ad feriam secundā post octauam paschē nichil tūc fit. sed post octauā celebrant. et in fine iuniatoriorum antiphonarū ỹliculorū et responsoriorū tā breuium qp aliorū adiūgitur.

Alleluya. Et hoc idē obseruatur in oībus festis que celebrantur iter pascha et penthecosten

In annuntiatione ste marie virginis. Ad matutinas. Inuitatoriū

Ave maria grā plena. Dominus tecum. ps. Dicite. ꝓ. Quem terra pontꝰ etc.

In primo nocturno. añ. Benedicta tu in mulieribꝫ et benedictus fructus ventris tui. ps. Dixit dñs nostro. añ. Sicut murrha electa odorem dedisti suauitatis sancta dei genitrix. ℣. Specie tua. ℟. Intende prospere. Sermo sci augustini epi. Lcō. pmꝰ.

Audi portam in domo dñi clausam. Et dixit angelus ad me. Porta hec quam vides non aperietur: et homo nō trāsibit per eam: quoniam dñs solus intrat et egredietur per eam: ꝙ clausa erit in eternū. ¶Dimbilis prophete visio: sed mira bilis: est prophetice adimpletio. Quid est porta in domo dñi clausa: nisi ꝙ maria semper erit intacta? Et quid est homo nō trānsibit per eam: nisi ꝙ ioseph non cognoscet eā? Et quid est solus dñs intrat et egredietur per eam: nisi ꝙ spiritussanctus impregnabit eam et dei angelorum nascetur per eā? Et quid est clausa erit in eternū: nisi quia maria virgo est ante partum et virgo post partū. ℟. ¶Missus est gabriel angelus ad mariam virginem desponsatam ioseph nuntians ei verbum et expauescat virgo de lumine. ne timeas maria inuenisti gratiā apud dñm. Ecce concipies et paries ꝙ vocabitur altissimi filius. ℣. Dabit ei dñs deus sedem dauid patris eius et regnabit in domo iacob in eternū. Ecce concipies et.

Dicit ergo Lectio. ij. maria. Porta facta sum ego: ianua facta sum filio dei. Illi facta sum ianua clausa: qui post sua resurrectionem ingressus

est per hostia clausa: per
que egressus ē ad suos
crucifixores. Ad discipu
los autem suos clauso ce
naculo hostij ingressus
est claustra: qui natus
de ventre meo: me matrē
dimisit intactam. Adim
plaut ventrem meū diui
nitate: et vterum meum
non euacuauit castitate.
Exiuit de ventre meo gi
ganteo cursu magnificus:
et venter meus non ē pu
dore euacuatus. Nec in
conceptione inuenta sū
sine pudore: nec i partu
ritione inuenta sum cum
dolore. O mira et laudabi
lis inter femmas: i qua
ab angelo salutatur vir
ginitas. Sola ipregna
ta nec viciata: eroneata
nec euacuata: qua fie ē
ab angelo salutata. ℟:
Aue maria gratia plena do
minus tecum. Spūssanctus
superuenet in te et virtus
altissimi obumbrabit tibi.
Quod enim ex te nascetur
sanctum vocabitur filius dei
℣. Quomodo fiet istō qm
virum non cognosco et res
pondens angelus dixit ei.
Spūssanctus. Lcō tercia:
Ave inquit gratia
plena dñs tecum.
Felix vmbilicus casthitatis:
quem amplexus non tetigit mantalis. Considero conceptū tuum beata
virgo. et expauesco: intueo: partū tuum et contremisco: adoro filū tuū et
reuerisco. Enarra obsecro
mihi quomodo meruisti dici mater dei: sponsaq;
filij dei. Quod ergo rogo
indica mihi: sed tamen
colloquenti tecum ignosce mihi. Ignosce mihi
mḡ q; audeam fruus at
q; vtinam vel bonus: et
non etiam inutilisq; ma
lus seruus: et ideo ma
lus seruus qua non te
cum cum timore loquor
vt seruus. Ignosce ergo
mihi: q; audeam cum
sponsa dñi mei cōfabu
lari. Et tamen indica mi:
quomodo potuerit dei
filius per te generari. ℟:
Suscipe verbū virgo ma
ria quod tibi a dño per an
gelum transmissū est con
cipies et paries deū pariter
et hominem. Ut benedicta
dicaris inter omnes mulie
res. ℣. Partes quidē filiū
et virginitatis nō patieris
detrimentum. efficieris gra
mida et eris mater semper in
tacta. Ut benedicta. In se
cundo noct. añ. Spetie
tua et pulchritudine tua i
tende prospere procede et re
gna. Ps. Eructauit. añ.
Adiuuabit eam deus vul
tu suo. deus in medio eius
non cōmouebitur. Ps De
us noster refugium. añ.
Sicut letantium omniū
nostrum habitatio est in te
sancta dei genitrix. Ps Fū
damenta. ℣. Adiuuabit
eam deus vultu suo. ℟ De
us in medio eius nō com
mouebitur. Lcō quarta
Audite fratres au
dite mariam no
bisaum loquentē: carne
absentem: spiritu presen
tem: verecundia virgini
tatis vultum auertentē
a collocutore: et indican
tem quomodo impregna
ti sit a creatore. Eram in
quit maria in domo mea
puella iudea: ex semine
dauid regis generata. Ad
ulta facta sum et despon
sata. Desponsata sū con
iungi et placui alteri: nō
intercedente adulterio:
sed intercedente spiritu
sancto. desponsata sū ho
mini ideo: et placui al
tissimo deo. desponsauit
me vir iudeus: et adama
uit me xpūs deus. Igno
rauit quidem ioseph spon
sus meus: q; me adamas
set deus meus: et putauit
q; de adulterio impregna
tus esset venter meus. ℟.
Ecce virgo concipiet et pa
riet filiū dicat dñs. Et voca
bitur nomen eius admira
bilis deus fortis. ℣. Sup
solium dauid et super regnum
eius sedebit in eternum. Et
vocabitur. Lctō quinta:
Iam ignorante io
seph sponso meo ve
nit ad me quidā magnus
xpi paranymphus: non
patriarcha primus: aut
prophēta egregius: ga
briel ille archangelus:
facie nitidans. veste cho
ruscans: ingressu mira
bilis: aspectu terribilis.
Visitauit et perturbauit
me: salutauit et grauida
uit me. Dixitq; mihi

Aue gratia plena dominus tecum. Dñs iquit tecum: sed plus q̄ meca. Dñs tecum: sed non sicut mecū. In me enim licet dñs sit me etipsū creauit: per te autem nascturus est dñs. Ita est cū maria dñs tecum: vt sit in corde tuo: et in vtero tuo. Adimpleat mentē tuam. adimpleat ventrē tuū. Procedat formosus de vtero tuo: tuiq̄ sponsus de thalamo suo. Egrediatur rex de cubili suo: procedat princeps de aula regali: et virginitatē tuam non faciat violari. Re. Egredietur virga de radice iesse et flos de radice eius ascēdet. Et erit in illa die requiescet super eū spūs dñi spiritus sapientie et intellectus spūs consilij et fortitudinis. Et erit in. Lēc. vj.

Iuxta ei. Quomodo fiet istud vt vtero gramda sim pudico: et immunis sim a manto: quoniam viri penitus nō cognosco. Desponsata sum homini nisto: sed si cum illo non commenero: vnde erit quod generabo? Sed si potest fieri vt concipiā intacta et genere clausa: modica modū: et paratū inuenies animū meam. Omnibus enim modis cropto ego me deo meo: vt et habeam prolem: a nō perdam pudorem. Refert angelus gabriel modum conceptiōis: q̄ i verbo fieret salutatoris. O iquit maria virgo dei: sponsa dei: dilecta dei: famula dei: mater dei: si hūc a me modum requiris: quomodo virgo concipias: virgo paritas: et post partū virgo permaneas: vel quomodo fiat in te: qui fecit te: audi me et ne perturberis in te. Spiritussanctus superueniet in te. et virtus altissimi obūbrabit tibi. Ita em̄ te virtus altissimi obumbrabit: vt nec in castum paturis libidinis: et mater fis creatoris. Re. Sancta et immaculata virginitas quibus te laudibus referam nescio. Quia quem celi capere nō potuerunt tuo gremio contulisti. Ve. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Quia quem. Ant. in nocturn. añ. Gaude maria virgo cunctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. Ps. Cantate. j. añ. Specio sa facta es et suauis in deliciis tuis sancta dei genitrix. Ps. Dñs regnauit exultet. Añ. Angelus dñi nuntiauit marie et concepit de spiritu sancto alleluia. Ps. Cantate. ij. Ve. Egit eam deus. Re. In tabernaculo suo. Sēd. lucā.

In illo tēpore missus est angelus gabriel a deo i ciuitatem galilee cui nomen nazareth: ad virginem desponsatam viro cui nomē erat ioseph de domo dauid et nomen virginis maria. Et reliqua. Omelia sci ambrosij epi. Lectio. vij.

Tetent quidem diuina mysteria nec facile iuxta prophetiam dictum: quisq̄ hominū potest scire consiliū dei. Sed tamen ex ceteris factis atq̄ preceptis dominī saluatoris: possumus intelligere. hoc propōsionis fuisse consilij: q̄ ei potissimū electa est vt dominū pareret: que erat desponsata viro. Cur autem nō anteq̄ desponsaretur impleta est: fortasse ne diceretur q̄ cōcepit ex adultio. Et bene vtrūq̄ posuit scriptura: vt desponsata esset et virgo: virgo vt expers virilis consortij videretur: desponsata ne temerate virginitatis adureretur infama: cui gramus almus corruptele videretur infigne preferre. Saluat autem dñs aliquos de suo dubitare ortu: quā de matris pudore. Sciebat em̄ teneram esse virginis verecundiam: et lubricā famam pudoris nec putauit ortus sui fidē matris muris astruendam. Re. Cōgratulamini mihi omnes qui diligitis dñm. Quia cū essem parula placui altissimo et de meis viscerib: genui deum et hominē. Ve. Beatam me dicent omnes generationes. q: ancillam

humilem respeat de. Qua.

Eruatur Lō. vīm. ita q; sancte manē sicut pudore integra: ita immolabilis opīone virginitas. Oportet eīm sanctos et ab hys testimoniū habere qui foris sunt. Hec decuit virginibus sinistra opīone viuētibus velamen excusationis relinqui: q; infamata mater quoq; dīm videretur. Quid autem iudeis. quid herodi posset ascribi: si natum viderentur ex adulterio persequi? Quēadmodū autem diceret ipe. nō venī soluere legem sed adimplere: si videretur excisse a legis munia: ai partū īmpte legē damnetur? Quin etiā locupletior testis pudoris maritus adhibetur qui potuisset dolere iniurie et vindicare opprobriū: si non agnosceret sacramentum. Quinetiam mane verbis fides maior ascribitur: et mēdacij causa removetur. Videretur enim culpā obtinere voluisse mendatio. īmpta pregnans. Causam autem mendatij m desponsata habuit: desponsata non habuit: cū conuugij premiū et grā nuptiarū partus sit feminarū. Re. Gaude maria virgo cunctas hereses sola interemisti que gabrielis archangeli dictis credidisti. Dum virgo deum et hominem genuisti et post partum virgo inuiolata permansisti. ỹ. Gabrielem archangelū credimus dicentis te esse affatum uterum tuū de spīritu sancto credum impregnatum erubescat iudeus infelix qui dicit ex ioseph sēc ee natū. Dum virgo. Gloria pri. Dum virgo. Lectio. iīa.

Non mediocris quoq; causa est: ut virginitas mane fallaret principem mundi. Quicum desponsatum viro cerneret: partum non potuit habere suspectū. Fallendi autem principem mundi fuisse consilium: ipīus dīm verba declarāt: cum apostoli mittentur

tacere de xpō: cum sanati prohibētur glorian de re medio: cum demones precipiuntur silere de dei filio. Fallendi vt diu principē mundi fuisse consilium: etiam apostolus declarauit dicens. Sed loquimur dei sapientiā in mysterio absconditam: quam nemo principum huius seculi cognouit. Si eīm cognouissent: nūq; dīm glorie crucifixissent. Hoc est nūq; me redimi dīm morte fraussent. Fefellit ergo principem: fefellit vt vincēret: fefellit diabolū cū temptaretur cum rogaretur: si dei filius diceretur: vt nisi q; diuinitatem propriam fateretur: sed tamen magis fefellit principem seculi. Diabolus enim si aliquando dubitauit ai diceret: si filius dei es mitte te deorsum: tamen sero cognouit: et discessit abeo. Tu autem domine.

In festo sancti amceti pape et martyris: Lō. p.

Hicetus natione syrus ex patre iohanne: de vico a

missa: sedit annos nouē menses tres: diebus tres. Fuit autem temporibus seueri et marci a consulatu gallicani vetis vsq; ad pīncē et rufinū. Hic constituit vt clerus comam non nutriret secundum preceptum apostolorum. Hic fecit ordinationes quinq; p mēsam decembriū: presbiteros decem et septem: diaconos quatuor: epōs per diuersa loca nouem. Qui etiam obiit martyr et sepultus est in cimiterio calixti duodecimo kalēdas maij: et cessauit episcopatus dies septem.

In festo scōrum martyrū sothetis pape et galy pape. Lectio. i.

Other natione campanus: ex patre concordio de ciuitate finidis: sedit annos nouem: menses tres. Fuit autem temporibus seueri a consulatu: rufo et albino vsq; ad sethegū et clarum. Hic constituit vt nulla monacha pallā sacratam contingeret: nec mensum imponeret i sācta ecclesia. Hic fecit ordi

nationes tres per mensē
decembrīū: p̄sbiteros
octo: diacones nouem.
episcopos p̄ diuersa lo
ca numero vndecim. Qui
etiam sepultus est i amm
teno calixti: via apia de
cimo kalendas maias:
et cessauit episcopatus di
es vigintiunū. ℔ cō sēcā:
Gaius natione dal
matinus: et gene
re diocleciam ip̄atoris:
et patre gaio. sedit ānos
vndecim. menses quatu
or. dies duodecim. Fuit
autem temporibus earum
a die sexto decimo kalen
das ianuarij a consulatu
eiusdem et earum: vsq;
in diem decimū kalendas
maij diocletiano quarto
et constantino secundo.
Hic constituit vt omnes
ordines in ecclesia sic as
cenderent. Si quis epi
scopus fieri mereretur:
vt esset hostiarius lecto;
exorcista acolitus sequēs
subdiaconus: diaconus:
p̄sbiter: et exinde epūs
ordinaretur. Hic tegulēs
diuisit diacombus. Hic
fugiens persecutionē di
ocleciam in cryptis habi
tando martyrio coronā
tur. ℔ octo tertia:
Hic fecit ordinatio
nes quatuor per
mensem decembrīū pres
biteros quindecim. diya
cones tredecim episcopos
per diuersa loca quinq;.
Qui post annos vndecim
cum gaudio fratre suo p̄
ter filiam gaudium p̄buiten
nomine sūsannam mar
tyrio coronatur. Qui etiā
sepultus est in amiteno
calixti via apia decimo
kalendas maij: et cessauit
episcopatus dies vndecim.
In festiuitatibus san
ctorū a pascha vsq; pentē
costē psalmū et hymnū cō
sueti de cōmuni sanctorū
dicūtur. nisi vbi psalmū
hymnū p̄prium assignāt̄:
et cāt̄atur hymnū vsq; ad
ascensionem i tono. Ad
cenam agni p̄uidi:
qui cōsonant illi tono
in fine dicatur. Gloria
dñe qui surrexisti. Pre
terēp̄ in hymno sancte
crucis. Qui vero non cō
sonant dicuntur i tono
consueto: p̄ter hymnū:
Scōrū mentis. loco aū
dicatur vsq; ad ascēsionē
Ker gloriose martyrū.
Etiā si nō cantatur offi
tū. Sumli modo hym
ni festiuitatū q̄ veniunt
ab ascēsione vsq; pēthecō.
cāt̄antur i tono ascensio
nis: si consonāt illi tono:
et i fine dicat̄. Gloria ti
bi dñe q̄ scādisti. Qui vero
nō cōsonāt. dñr i p̄pō to
no. ℭ De plurib; mr̄ibus
siue vno mr̄e. Ad mat̄ iuit̄.
Exultent in dño sancti
alleluia. p̄s. Venite
Hymnus occurrēs. Tres
psalmi dñr sub vna. añ.
In primo nocturno. añ.
Stabunt iusti in magna cō
stantia aduersus eos qui se
angustiauerunt illā. ℣. Exi?
Sancti et iusti in dño gau
dete alleluia. Re. Dos elegit
deus. et cetā. Lectionēs le
gūtur de p̄prio si habe
tur: si vero non habetur
p̄priū: vel in complete
habetur legūtur vel sup
plentur lectiones de sermo
ne sci augustini episcopi.
Dignum et congruum.
Sermo sancti augustini
episcopi. Lectio prima
Dignū et cōgruū
est fratres dilectis
simi vt gaudia
nostra cum sanctis martyr
ibus conferamus: et hys
annūciemus dominice re
surrectionis gloriam: qui
consortes sunt dominice
passionis. Qui enī socij
sunt contumelie debent
et participes esse glorie.
Ita enim dicat beatus apo
stolus: sicut socij passio
nū estis: ita et resurrectio
nis eritis. Si tollerabim⁹
mēt et conregnabimus.
Qui ergo tollerauerunt
mala p̄propter xp̄m delēt
habere gloriam cum xp̄o.
℟. Beatus vir qui metuit
dñm alleluia. In mandatis
eius cupit nimis alleluia
alla alla. ℣. Gloria et di
uitie in domo eius et iusti
cia eius manet in seculū se
culi. In mandatis. ℔ cō. ij.
Annūciemus in q̄
cum sanctis marti
ribus dominice resurrecti
onis gloriam vt dum se
pulture illius p̄dicam⁹
reserata claustra: et horū
sepulchra reserētur. Cū
corpus illius mortuum

diamus: tepentib: vens subito viguisse: horum quoq; membra iam frigida imortalitatis calore foueantur. Eadem enim ratio martyres suscitat: que et dominũ suscitauit. Nam sicut viã passionis eius experti sunt: ita experientur et vite. ℟. Tristicia vestra alleluya. Conuertetur in gaudiũ alla alla. ℣. Omnipotens autem gaudebit vos vero cõtristabimini sed tristitia vestra. Conuertetur. Lectio tertia:

Scriptum est enim in psalmo. Notas mihi fecisti vias vite. Hoc vtiq; in resurrectione ex persona dicitur saluatoris: qui dũ post mortem ab inferis redit ad superos: incipiat notam habere viam vite que antea habebatur ignota. Ignota enim erat ante xpi sui aduentum via vite: qua nullius adhuc resurgentis fuerat temerata vestigio. At vbi dñs resurrexit: nota facta solo attrita est vestigio plurimorum. De quib; sanctis euangelista ait. Multa corpora sanctorum resurrexerunt cum eo: et introierunt in sanctam ciuitatem. Vnde cum dñs in resurrectione sua dicerit. Notas mihi fecisti vias vite: possumus nos etiam dicere dño. Notas fecisti nobis vias vite. Ipse enim notas fecit nobis vias vite: q̃ nobis semitam manifestauit ad vitam. ℟. Pretiosa in conspectu dñi alla. Mors sanctorum eius alla. ℣. Custodit dñs omnia ossa eorum vnũ ex hijs nõ conteretur. Mors sctorũ. In secundo nocturn. Ant. Ecce quomodo cõputati sunt inter filios dei et inter sanctos sors illorũ est alla. ℣. Lux perpetua lucebit sanctis tuis dñe alleluya. ℟. Et eternitas temporũ alleluya. Lectio quarta:

Notas mihi fecisti vias vite: cũ me docuit fidem: misericordiam iusticiam q̃ castitatẽ. Vias enim itineribus perueniunt ad salutem. Et licet nos in resolutione corporis mortis umbra circumdet: tamẽ gressus suos vita non deserit: sed inter ipsas medias inferni leges inuenctam inter xpi virtutibus ambulamus. Vnde aut sctus propheta. Nam q̃ si ambulem in medio umbre mortis: non timebo mala: quoniam tu mecũ es. Quod manifestius dñs aut: de fideli dicens. Qui autem credit in me non morietur eternum. Et licet moriatur viuit. ℟. Lux perpetua lucebit sanctis tuis dñe. Et eternitas temporũ alleluya alla. ℣. Letitia sempiterna erit super capita eorũ gaudiũ et exultationem obtinebunt. Et eternitas. Lcõ quita:

Ergo fratres cum sanctis martiribus resurrectionis dñi gloriã conferamus. Cõferamus m̃q̃: et licet meliusq̃ nouerint omnia: tamen nos illis predicemus: quemadmodũ de sepulchri gremio resurgat ad superos: illi nobis reuelent quo pacto de inferni profundo remeauerit ad sepulchrum. Notum m̃q̃ nobis faciant: quẽadmodũ in examine iam corpus et frigidum sese calor insinuauerit: spiritus ingesserit sanguis infuderit: et gelatibus humore venas pristinum vigorem pulsus agitauerit. ℟. In seruis suis alla. Cõsolabitur deus alla. ℣. Judicabit dominus populum suũ et in seruis suis. Cõsolabitur.

Notum Lectio. vj. m̃q̃ nobis faciãt: quemadmodũ organũ corporis dissipatũ: in priorem statum neruorum rursus coaptauerit: et resoluta compage et armonia viscerũ: iam silentem et veterem concentũ spiritus viuificans animauerit. Sacerdotes p̃dicent que saluator post resurrectionem mirabilia gessit ad superos. martyres reuelent q̃ta in ipsa morte refrigeria operatus sit in defunctis. ℟. Filie Jerusalem venite et videte martyres cum coronis quibus coronauit eos dominꝰ.

In die solempnitatis et letitie alla. ℣. Quoniam confortauit seras portarū tuarū benedixit filios tuos in te In die so. Ite de sermone sancti augustini epi. Lto.

Sciat sanctus frēs vota semper dñi subsequitur festiuitas seruulorū. ⁊ gaudiū patrisfamilias fidelium sibi letitia cōmutatur. scz vt quem subsecuti sunt similitudine passionis: cū cōtentur et gloria resurrectionis. Cōmutantur autem cū et resurrectionis gloria: dicente apostolo. Cū si socij passionū estis: et resurrectionis eritis. Est ergo sanctis martiribus cum xpō in cuius resurrectione socientas? Est plane. Quia et si nondum surrexerunt corpore: resurrexerunt iam certe merito Si adhuc non assumpserint sua membra: sumpserunt iam gratiam. Si nondum liberati sunt a mfens: liberati sunt a peccatis. Lectio.

Hec enim prima est resurrectio: peccatorum ejusse tenebras: lucem possidere iustitie. Verūtamen etiā fortasse plurimum ex eisdem beatis martiribus resurrectionē cum dño corporaliter vel consequūtur: vel fuerunt consecuti. Nam sicut legimus in prima resurrectionis festiuitate: fusa tibi se dño: multa sanctorū corpora fusitata viuisse. et introisse in sanctam ciuitatem. cur non quoq; enscunq; resurrectionis eius festiuitas celebrat: tociens resurgere credam et sanctos? Vbi cū voto rū ingis est solempnitatis gratia: ingis est et donorum. Lectio

Sed fortasse quis dicat. Sepulcra clausa sunt: monumēta constricta: quemadmodum prodire eiusde potuerunt? Vt taceamus quia omnia possibilia sūt deo: et clausis tumuli penetralibus possit spirituale corpus educere: vt hec omnia pretermittam: iohannis tamen apostoli habemus exemplū: quem tumulus susceptum claudē potuit: custodire nō potuit. Nam depositū corpus perdidit non assumpsit. Hinc cū clausis tumuli foribus grā resurrectionis ablatus est: vt constaret sepultura nec inueniretur sepultus. Denq; cum sacerdotes adoratoris causa corpus inquirerent: reserato aditu tumulus nō potuit reddere quem susceperat. Nos has ergo secum suas saluator: suscitat cū resurgit. Qui viuit et regnat cum patre et spūsancto in secula seculorum amen.

In. iij. noctur. Ānt. Lux perpetua lucebit sanctis tuis dñe et eternitas temporum alleluia. ℣. Letitia sempiterna super capita eorū alla. ℟. Gaudiū et exultationē obtinebunt alleluia. Lectō sancti euangelij secūdū iohannem. xv. Lectō. vij.

In illo tpe: Dixit ihūs discipulis suis. Ego sum vitis vera. ⁊ pater meus agricola est. Et reliqua. Omelia sancti augustini episcopi

Iste locus euangelicus fratres: vbi se dicat dñs vitē: et discipulos suos palmites: scīdū hoc dicat q est caput ecclesie nos quoq; membra eius. mediator dei et hominū homo xpūs ihūs. Omnes quippe nature sunt vites ⁊ palmites. propter q cum esset deus unus nature nō sumus: factus est homo: vt in illo esset vitis humana natura. cuius et nos homines palmites esse possemus. Quid ergo est: ego sum vitis vera? Nunquid addens vera hoc ad eandem vitam rettulit: vnde usta similitudo translata est? Sic cū dicatur vitis per similitudinem: non per proprietatem: quemadmodum dicatur ouis agnus leo petra lapis angularis et cetera huiusmodi que magis ipsa sint vera: ex quibus dicuntur iste similitudines non proprietates. ℟. Ego sum vitis vera et vos palmites. Qui manet i me ⁊ ego in eo hic fert fructū multū alleluia alleluia. ℣. Sicut dilexit me pater et ego dilexi vos. Qui manet in me et ego. Lectio octaua:

Sed cum dicit ego sum vitis vera ab illa vtiq; se discernit audiatur. Quomodo conuersa es in amaritudinẽ vitis aliena? Nam quo pacto est vitis vera: que expectata est vt faceret vuas: fecit autem spinas. Ego sum vitis vera. Pater meꝰ agricola est. Omnem palmitem in me non ferentẽ fructum tollet eum: et omnem qui fert fructũ purgabit eũ: vt fructũ plus afferat. Nunquid vnũ sunt agricola et vitis. Secundum hoc ergo vitis xpũs: secundum quod ait: pater maior me est. secundũ id autem quod ait: ego et pater vnũ sumus: et ipse agricola est. Nec talis q̃les sunt qui extrinsecus operando exhibent ministerũ: sed talis vt det etiã intrinsecus incrementũ. Nam neq; qui plantat ẽ aliquid: neq; qui rigat: sed qui incrementũ dat deus. Et vtiq; deus est xpũs qui se asserit vbũ: quia deus erat verbum. Vnde ipe et pater vnum sunt: et si verbum caro factũ est: quod nõ erat: manet quod erat. ℟ Lãdidi facti sunt nazarei eius alla. splendorẽ deo dederũt alla. Et sicut lac congulati sunt alla alla. ℣ Candidiores mue mtidiores lacte rubiam dniores eboze antiquo saphiro pulchriores. Et sicut. Gloria patri. Et sicut lac.

Lectio nona:

Demq; cum de pte tiã q̃ de agricola diuisset: q̃ infructuosos palmites tollat: fructuosos autem purget vt plus afferant fructum. continuo etiam seipsũ mundatorem palmitum ostendens: iã vos inquit mundi estis: propter sermonem quem locutus sũ vobis. Ecce et ipse mundator: est palmitũ: quod est agricole non vitis officiũ. Qui etiã palmites operarios suos fecit: nã et si non dant incrementũ: impendũt tamen aliqd adminimentum. Sed nõ de suo: quia sine me inquit mihil potestis facẽ. Audi etiam ipsos confitentes. Quid est autem apollo? Quid vero paulus? ministri per quos credidistis: et vnicuiq; sicut dñs dedit. Ego plãtaui. apollo rigauit. Et hoc ergo sicut vnicuiq; dñs dedit: non ita q̃ de suo. Jam vero quod seq̃tur sed deus incrementũ dedit. non per illos sed per seipm faciat. Excedit hoc humanam humilitatem. Excedit angelicam sublimitatem: nec omnino pertinet nisi ad agricolam trinitatẽ. Jtẽ de eadẽ sci augustini. omel. Itẽ: viij.

Jam vos iquit mũdi estis. Mundi scilicet atq; mũdãdi. Neq; enim nisi mundi essẽt: fructum ferre potuissent. Et tamen omnem qui fert fructũ purgat agricola: vt fructũ plus afferat. fert fructũ quia mundus est: atq; vt plus afferat: purgatur adhuc. Quis enim ẽ in hac vita sic mũdus: vt non sit magis magisq; mundãdus. Obsi dicerimus: quia peccatum non habemus: nos ipos seducimus: et veritas in nobis non est. Si autẽ cõfessi fuerimus peccata nostra: fidelis est et iustus: qui dimittat nobis petã nostra: et mũdet nos ab omni iniquitate. Mundet vtiq; mundos hoc ẽ fructuosos: vt tanto sint fructuosiores: q̃to fuerit mundiores. Lectio. vij.

Jam vos mũdi estis propter sermonem quem locutus sũ vobis. Quare non ait mundi estis propter baptismũ: quo abluti estis: sed ait propter verbũ quod locutus sum vobis: nisi q: et in aqua verbũ mũdat. Detrahe verbũ: et quid est aqua: nisi aqua? Accedit verbum ad elementum. et fit sacramentũ: etiam ipm tanq̃ visibile verbum. Nam de hoc vtiq; dixerat: quando pedes discipulis lauit. Qui lotus est non indiget nisi vt pedes lauet: sed ẽ mundus totus. Vnde ista tanta virtus aque: vt corpus tangat et cor abluat: nisi faciẽte vbo

non qua dicatur: sed q: creditur? Nam et in ipō verbo aliud est sonus trā siens: aliud virtus manens. Lectio nona

Hoc est verbū fidei quod predicamus ait apostolus. Qua si cōfessus fueris in ore tuo: qua dūs est xp̄us: et credideris in corde tuo: qua deus illum suscitauit a mortuis salvus eris. Corde enim creditur ad iustitiam: ore autem cōfessio fit ad salutem. Unde in actibus apostolorū legitur: fide mundans corda eorū. Et in epistola sua beatus petrus. Sic et vos in quit baptisma saluos faciat: nō carnis depositio sordium: sed conscientie bone interrogatio in deū. Hoc ē verbum fidei qd̄ predicam⁹: quo sine dubio vt mūdare possit: consecratur et baptisma. Item de omelia sci augustini epi. Lcō. vij.

Christus quidē nobiscū vitis cum patre agricola: diligit ecclesiam et seipsum tradidit pro ea. Legge apostolum et vide quid adnūgatur. Vt eam sanctificaret in quit: mundans eam lauacro aque in verbo. Nūdatio igitur nequaquā fluxo et labili tribueret elemento: nisi adderet in verbo. Hoc verbū fidei tantum valet in ecclesia dei: vt per ipm credentem offerentem benedicentem tingentem etiam tāt illū mundet infantem: q̄nus nondū valentem corde credere ad iustitiam: et ore confiteri ad salutē. Totū hoc fit per verbū: de quo dūs ait. Jam vos mūdi estis propter verbum qd̄ locutus sū vobis. Lcō. vm.

Manete in quit in me: et ego in vobis. Nō eo modo illi in ip̄o: sicut ip̄e in illis: vtrūq: enim prodest: non ipi sed illis. Ita quippe sunt in vite palmites: vt viti nō cōferant: sed inde accipiant vt viuant. Ita vero vitis est in palmitibus: vt vitale alimentū subministret eis: non sumat ab eis: ac per hoc et manentem in se habere xp̄m: et manere in xp̄o: discipulis prodest vtrūq: non xp̄o. Nam precisso palmite potest de viua radice aliud pullulare: qui autem precisus est sine radice nō potest viuere. Denq: adnūgit et dicit. Sicut palmes non potest ferre fructum a semetipso nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Lcō

Magna grē nona: cōmendatio fratres mei. Corda instruit humilitas: ora obstruit superbia. Ecce cui si audent respondeant: qui ignorantes dei iustitiam: et suam volentes constituere: iustitiae dei non sunt subiecti. Ecce cui respondeāt sibi placentes: et ab bona opera faciendi deū sibi necessariū nō putantes. Nō ne hinc resistit veritati: homines mente corrupti: reprobi circa fidē: qui respondent et loquuntur iniquitatem dicentes: a deo habemus q̄ homines sumus. a nobis ipsis autem q̄ iusti sumus? Quid dicatis quid vosipos decipitis: non assertores sed precipitatores liberi arbitrij: ex alto elationis: per mala presumptionis imis in profunda submersionis? Nempe vox vra est: q̄ homo ex semetipo facit iusticiam. Hoc est altum elationis vestre. Sed veritas contradicat et dicit. palmes nō potest ferre fructū a semetipso: nisi manserit in vite. Item de omelia sancti augustini episcopi. Lectiō. vij.

Sicut palmes nō potest ferre fructum a semetipo nisi manserit in vite: sic nec vos nisi in me manseritis. Ubi vos abduxit superbia. qui putatis iusticiam sine deo hominem posse habere? Ite nunc per abrupta: et nō habentes vbi figamus: ventosa loquacitate iactamini. Hec sunt in ama p̄sumptionis vestre. Sed quid vos sequatur videte: et si est in vobis vllus sensus horrete. Qui cū a semetipo se fructum existimat ferre: in vite non est. Qui in vite non est:

m xpō non est. Qui em̄ in xpō non est: xpianus non est. Hec sunt p̄ofūda subm̄sioms vestre. Etiam atq; consideraте: quid adhuc veritas adiungat et dicat. Ego sū vitis et vos palmites. Q̄ manet in me et ego i eo. hic fert fructū multum quia sine me nichil potestis facere. Lectio. vm̄.

Ne ergo quisq̄ putaret: saltem aliquē fructum paruū posse a seipso palmitem ferre: ait dixisset: hic fert fructū multū: non ait. q; sine me parū potestis facere: sed nichil potestis facere. Siue ergo parum siue multum. siue illo fieri non potest: sine quo nichil fieri potest. Quia si parū attulerit palmes: eū purgat agricola vt plus afferat. Tamen si in vite manserit et vixerit de radice: q̄tūlibet fructū a semetipō nō potest ferre. Quātus autē xp̄us vitis nō esset: nisi homo esset: tamē istā gratiam palmitibz non p̄beret: nisi etiam deus esset. Verum quia ita sine gratia nō potest viui: vt mors in potestate sit liberi arbitrij: si quis in quit in me non manserit: mittetur foras sicut palmes et arescet: et colligēt eū et in ignem mittent et ardet. Ligna itaq; vitis tanto sunt contemptibiliora si in vite nō manserint: q̄to gloriosiora si manserint. Lō nona:

Em q; sicut de hys etiam per ezechielem p̄opheta dominus dicat: p̄cisa nullis agricolarū vsibz p̄osunt: nullis fabrilibus opib; deputantur. Vnū e duobus palmiti congruit: aut viti aut igni. Si in vite non ē: in igne erit. Vt ergo i igne non sit in vite sit. Si manseritis in me inquit: et verba mea in vobis manserint. quodcunq; voluerit petetis: et fiet vobis. Manendo quippe in xp̄o: quid velle possūt: nisi quod cōuenit xp̄o? Quid velle possūt ma-

nendo in saluatore: nisi
quod non alienū est a
salute? Aliud quippe vo
lumus qua sumus in
xpo: et aliud volumus
adhuc in hoc seculo. De
mansione namq; huius
seculi nobis aliquando
sumpit: vt hoc petamus:
quod nobis non expedire
nescimus. Sed absit: vt
fiat nobis si manemus in
xpo: qui nō facit quod
petimus: nisi quod expe
dit nobis. ¶ De cōfessō
nibus et virginibus offi
cium cōsuetū agitur
preter tonū illorum hym
norū qui mutari possūt.
et hoc dēpto q̄ tam ad
mutatorium. aīe. vsi.
R̄. tam breuia q̄ alia i
fine aduungitur. Alla:
Tres vero psalmi p̄ oēs
noctur. sub prima anti.
cuuslibet nocturni dīr.

¶ In festo scī georgij
martyris. Ad cēō prima
Ad perfide cau
tate diospoli:
passio sancti
georgij mar
tyris: cuius gesta passi
oms et si inter apocriphas
cōnumerentur scripturas
tamen illustrissimū eius
martyriū inter coronas
martyrum ecclesia dei ve
nerabiliter honorat. ¶ In
festo sancti mure cum
gehste. Ad mat. unum.
Legem apostolorū.
i tono psallitur
Alla. In fine dī

Rustes erant apostoli: de nece sui domini: quē pena mortis crudeli seruo dinarii impij. Sermone blando angelus: predixit mulieribus: in galylea dñs videndus est q̄ totus. Ille dum pergunt concite: apostolis hoc dicere videntes cum viuere: osculantur pedes domini. Quo agnito discipuli in galileam propere pergunt videre faciem desideratam dñi. Claro paschali gaudio: sol mundo mittet radio: cū xp̄o tā apostoli: visu cernūt corporeo. Ostensa sibi vulnera: in xp̄i carne fulgida: resurrexisse dñm: voce fatentur publica. Per xp̄e clementissime: tu corda nostra posside: vt tibi laudes debitas reddamus oī tempore. Quesum auctor omnū: in hoc paschali gaudio: ab omni mortis impetu: tuū defende populum. Gloria tibi dñe: qui surrexisti a mortuis: cū patre et sancto spiritu i sempiterna secula. Amē.

Ad nocturn. añ. Sancti et iusti. Psalmi de apostolis.

Sciendū est q̄ antiphone nocturnales laudū vesperorū ad benedictus et ad magnificat capitula breuia Raa et versic. dicuntur vt in martyrib' supra notata sunt. Tres lectiones leguntur de passione eius: et tres de expositione beati gregorij super ezechielem videlz. Sancta quatuor animalia. Require de cōi euāgelistarū. Reliquę tres de omel. sē gregē. p̄pe. sc̄z. Dñs q̄ saluator. Sup euāgliū sc̄i luce. Designauit dñs. ibidē. lc̄j.

Marcus discipulus q̄ interpres petri uncta quod petrū referentem audierat: rogatus romanis fratribus breue scripsit euāgelium. Quod cum petrus audisset probauit: et ecclesie legendum sua auctoritate dedit: sicut scribit clemens in sexto informationū libro. Et papias ierapolitanus episcopus memorat huius marci. Et petrus in prima epistola sub nomine babyloms figurā

liter romam significans. Salutat vos inquit ecclesia que est in babylone collecta: et marcus filius meus. Assumpto itaq; euangelio quod ipse conscripserat pervenit in egyptū. et primus alexandrie ecclesiam instituens: cōstituit ecclesiam. Tante autem doctrine et vite continentie fuit: vt omnes sectatores xp̄i ad exemplum sui cogeret. R. Tristicia vestra alla. Conuertetur in gaudiū alla alla. V. Dominus autem gaudebit vobis vero contristabimini sed tristicia vestra. Conuertetur.

Eiusq; Lectio sc̄a philo dissertissimorum virorum videns alexandrie primam ecclesiā ad huc modernantem: quasi in laudem gentis sue librum super eorū conuersatione scripsit. Et quo modo lucas narrat illorosolime credentes omnia habuisse cōmunia: sic ille et quod alexandrie sb̄ marco fieri doctore cernebat: memorie tradidit. Denq; amputasse sibi pollicē

diatur: vt sacerdotio reprobus haberetur. Sed tantum consentiens fidei p̄ destinata potuit electio: vt nec sic in opere verbi perderet: quod prius meruerat in genere. Nam et alexandrie episcop' fuit. Cuius per singula opus fuit scribere: et euangelij in se dicta disponere: et disciplinam in se legis agnoscere et diuinā in carne dñi naturam intelligere: que in nos primū requirit oportet: dehinc inquisita volumus agnoscat: habentes mercedem exhortationis. Quoniam qui plantat et qui rigat vnū sunt: qui autem incrementū prestat deus. R. Preciosa in conspectu dñi alla. Mors sanctorū eius alla. V. Custodit dñs omnia ossa eorum vnū ex his non cōteretur alla. Mors sanctorū. Lcō. iij.

Octauus est autem octauo neronis anno. Quem pagani scientes videntes die sancto pasche missarū solempnia facientem: miserunt funem in collo eius: et trahebāt eū

ad loca baculi que erant
uerta mare sub rupibus:
vbi erat ecclesia cõstruc
ta. Et fluebant carnes
eius in terram: ac sarci
sanguine inficiebantur.
Vespere autem facto mi
serunt eum in carcerem:
vbi circa mediam noctẽ
primo angelica cõforta
tus est visitatione: dei
de ipõ dño ihũ xpisto
sibi apparente. ad celestia
a regina vocatur. At ma
ne cum traheretur ad loca
baculi: gratias agens et
dicens: dñe in manus tu
as commendo spiritum
meũ: defunctus est: et a
viris religiosis placida
quete sepultus septimo
kalendas maias. ℟ Lux
perpetua luœbit sãctis tuis
dñe. Et eternitas tempo
alla alla. ℣. Letitia sempi
terna erit super capita eo
gaudiũ et exultationẽ ob
tinebunt. Et eternitas tẽ.
Lectõ. viij: Sancta qua
tuor animalia. ℟ Filie
ihrusalem venite et videte
martyres cũ coronis quib
coronauit eos dñs. In die
solempnitatis et letitie al
leluya. ℣. Quomã confo
tauit sensus portarũ tuarũ
benedixit filios tuos in te.
In die solemp. ℟ Virtute
magna reddebant apostoli
Testimoniũ resurrectionis
ihũ xpi dñi nostri alleluya
alla. ℣. Repleti quidẽ spũ
sancto loquebantur cum
fiducia verbũ dei. Testimo
niũ resurrectionis. ℟ Isti
sunt agni novelli qui ãmũ
candorem amauerunt alleluya modo
venerunt ad fontes. Repleti
sunt claritate alla alla.
℣. In conspectu agni amicti
sunt stolis albis et palme
in manibus eorũ. Repleti
sunt claritate. In tercio
nocturno. ℟ Ego sum vitis
vera et vos palmites. Qui
manet in me et ego in eo
hic fert fructũ multũ alla
alla. ℣ Sicut dilexit me
pater et ego dilexi vos. Qui
manet. ℟ Candidi facti sunt
nazarei eius alla. splendorẽ
deo dederunt alla. Et sicut
lac coagulati sunt alleluya
alla. ℣. Candidiores nive
mundiores lacte rubicundi
ores ebore antiquo saphiro
pulchriores. Et sicut lac.
Gloria patri. Et sicut lac.

In festo sõrũ martyrũ atq; pontificũ cleti et marcellini. Lectõ prima:

Cletus natione
romanus de re
gione vico pa
tricij. patre emiliano. se
dit annos septem: mẽsẽ
vnũ: dies vndecim. Fuit
autem temporibus vespa
siani et titi. a consulatu
vespasiani septimi et do
mitiani quinti. vsq; ad
domitianum novũ et rufum consules: martirio
coronatur. Hic ex precep
to beati petri viginti quĩ
q; presbiteros ordinauit
in vrbe roma mense decẽ
bro. Qui etiã sepultus
est iuxta corpus beati pe
tri in vaticano sexto ka
lendas maij: et cessauit
episcopatus dies vigiti.
Marcellinus Lãõ. ij.
natione romanus.
ex patre proiecto. sedit an
nos octo. menses duos.
dies viginti quinq;. Fuit
autem temporibus dyo
cleciani et maximiani. ex
die kalendarum iulij. a
consulatu dyocleciani sex
ti et constantini secundi.
vsq; ad dyocletianũ no
nũ et maximianũ octa
uũ. Quo tempore fuit
persecutio magna: ita
vt intra triginta dies de
cem et septem milia ho
minũ promiscui sexus
per diuersas prouincias
xpianam martyrio corona
rentur. De qua re et ipe
marcellinus ad sacrificiũ
ductus est vt thurificaret.
quod et fecit. Et p̃ pau
cos dies penitentia duc
tus. ab eodem diocleciano
pro fide xpi cum claudio
et cyrino et anthomno
capite truncatus est: et
martyrio coronatus. Cõ
uiuauit autem beatus
marcellinus marcellum
presbiterũ dum iret ad
passionem suam: vt pre
cepta dyocleciani nũq̃
impleret. Lectio tertia:

Et post hec ut ei erũt
corpora sanctorũ
in platea ad exemplum
xpianorũ. dies triginta
sex ex iussu dyocleciani:
et exinde marcellus presbyter collegit corpora sã
cta noctu: cũ presbiteris
et dyacombus cũ hymn

et sepelunt via salaria in
arm terio prisalle in cu
biculo claro quod patet
vsq; in hodiernũ diem:
quod ipe parauerat pen
tens dum traheretur ad
occisionem. in cripta uxo
ta corpus sancti crescẽto
ms sexto kalendas maij.
Qui etiam fecit ordina
tiones duas per mensẽ
decembrũ: presbyteros
quatuor: diaconos duos:
episcopos per diuersa lo
ca quinq;. Ab eodẽ die
cessauit episcopatus an
nos septem: menses sex:
dies viginti quinq; per
sequente dyocletiano xpi
anos. ¶ In festo sancti vi
talis martyris. Lc. prima:

Apud rauennã
natale sancti vi
talis martyris
patris sanctor geruasij
et protbasij. Qui militãs
cũ paulino iudice rauen
nam ingressus est. Et cũ
videret in conspectu iudi
cis siu xpianũ nomine vr
sicinum arte medicũ na
tione hgurẽ: post inma
tormenta capitalem ex
cepisse sententiam: cũq;
iam veniret ad palmam
et expauisset: exclamauit.
Noli vrsicine medice q̃
alios curare consueuisti:
tepm eterne mortis ia
culo vulnerare: et qui p
passiones innumeras venis
ad palmam: coronã noli
perdere tibi a domino pre
paratam. Lectio secũda:

Q
Q; martyriũ con
sũmauit idem vr
sicinus: statim beatus vi
talis corpus eius rapiẽs:
intra rauennaticã vrbẽ
sepeliuit: ad iudicem vl
tra venire ipse cõtẽpnens.
Tentus itaq; est a paulli
no consulari: ob id ma
xime quia prefatum vrsi
cinũ in passionis agone
positũ: suis exhortatiõm
bus roborasset. Postq;
caulei tormẽta ad palmã
perducti missus ẽ. Locus
autem vbi decollabantur
xpianı. hoc habebat voca
bulũ: eo q; arbores pal
me illic essent. Et fac ta
fouea donec reperiretur
aqua: ibi supinus est de
positus: et terra ac lapi
dib; oppressꝰ. Le. m.

Omnes quoq; ci
valeria cum reuerteretur
ad vrbem mediolanen
sium: siluanos sacrifican
tes inuenit. Cumq; eĩ
deponentes de sagittario
hortarentur de ydolotitꝰ
manducare: nec sibi om
nino licitum testaretur
qua esset xpiana: numa
bis ex eis cede mactata ẽ: vt
vix semineccm siu homi
nes eam ad mediolanẽsẽ
vrbem perducerent. Que
infra biduũ migrauit ad
dominũ.

¶ In festis sanctor apo
stolorũ philippi t iacobi
ova dicantur sicut in die
pasche. Lc. prima

Dum sancti apo
stoli dñi t salua
toris nri ihesu
xpi. ceteriq; discipuli ad
predicandũ verbũ dei
per singulas quasq; or
bis terre prouincias di
uiderentur: sanctus apo
stolus dñi nri ihũ xpi sci
philippus. post ascensi
onem saluatoris per an
nos viginti instanter pre
dicauit gentibus p sctm
euangeliũ. Vbi cum tẽtus cet
a gentibus: et adductus
ad statuam martis: et cõ
pelleretur ad sacrificandũ:
erupit de sub base in qua sta
tua erat draco ingens: et
percussit filiũ pontificis
qui ministrabat ignẽ sa
crificij. Percussit etiã du
os tribunos qui preerant
prouincie: cuius officia
les tenebant in vinculis
sanctũ philippũ apostolo
lum. De flatu draconis
autem omnes morbi di
rediti: egrotare ceperũt.
℟. Tristicia vestra alleluya.
Conuertetur in gaudiũ al
leluya alleluya. ℣. Mundus
autem gaudebit vos vero cõ
tristabimini sed tristicia ve
stra. Cõuertetur. Lectõ. ij.

Tunc sanctus phi
lippus dixit oĩbꝰ.

Audite consiliũ meum
et recuperabitis sanita
tem: sed et iste qui mor
tuus fuit suscitabuntur:
draco quoq; qui vobis
est nocuus: in dei mei
nomine fugabitur. Di
cunt ei omnes. Dic no
bis quid faciamus. Di
xit eis apostolus philip
pus. Deijcite hunc mar
tem et confringite et i lo
co in quo firus stat: cru
cem dñi nri ihũ xpi figite:
et hanc adorate. Tũc illi
qui crucifigebantur ceperũt
clamare. Recuperetur i
nobis virtus: et deijcie
mus martem hũc. Facto
itaq; silentio apostolus di
xit. Precipio tibi draco
in nomine dñi nri ihũ
xpi: exi de loco isto et va
de in locum desertũ: vbi
non est accessus hoim:
et nulla vtilitas humana
ms vsibus ministratur:
ita vt videns nemm no
ceas. Tunc draco seuis
simus ille exiens cepit
ire festinus: et vltra nus
q; comparuit. Filiũ autẽ
pontificis qui ministrabat
ignem sacrificij: et duos
tribunos qui mortui fu
erant suscitauit: omnẽ
q; turbam que morbidi
fuerat draconis flatu sa
nitati restituit. Unde fac
tum est: et vniuersi qui
philippũ apostolum per
sequebantur penitentiã
agentes: deum hunc exi
stimantes adorarent. Jpe
autẽ per vnũ annũ ingi
ter docebat eos: et credi
derunt multa milia hom
nũ et baptizati sunt. ℟.
Preciosa in conspectu dñi
alleluia. Mors sanctorum
eius alla. ℣. Custodit do
minus omnia ossa eorum
unum ex hys nõ cõteretur.
Mors scõr eius. Lctõ. iñ.

Romanis autem
clericis episcopis
et presbyteris et diaco
nibus atq; ecclesijs mul
tis instructis: per reue
lationem ipe ad asiam
reuersus. in ciuitate ie
rapolim commoratus:
atq; heresim maligna
ebionitarũ extinxit: qui
docebant non verũ natũ
ex virgine deũ filiũ hom
nem assumpsisse. Erant
autem due filie eius sac
tissime virgines: p quas
deus multitudinem vir
ginũ locupletauit est. Ipe ve
ro beatissimus apostolus
dei philippus septio die
migrationis sue vocauit
ad se omnes presbiteros
et diaconos: sed et via
rum vrbũ episcopos:
et dixit eis. Vos septem
dies michi dñs in ista
vita concessit. Memores
estote dñi nostri ihũ xpi
et state viriliter. Dominꝰ
autem compleat promis
sum suũ: et confirmet ec
clesiam suam. Hec et hijs
similia predicante apo
stolo domini: anno octo
gesimo septimo tentus
ab infidelibus: crucifi
xus lapidatusq; precit
ad dominũ: et in ea ciui
tate positũ est sanctum
corpus eius. Et post a
liquantos annos due fi
liarum virgines filie eius
dextra leuaq; sepulte sũt:
vbi prestantur bñficia:
orante apostolo xpi
philippo: omnibus qui
credunt regnũ patris et
filij et spiritus sancti. ℟ Lux
perpetua. ℣ scõ iacobo. L. mj:

Iacobus qui ap
pellatur frater
domini cognomento iu
stus: vt nonnulli exis
timant ioseph ex alia vxo
re: vt autem michi vide
tur marie sororis matris
dñi cuius iohannes in li
bro suo meminit filius:
post passionem domini
statim ab apostolis ie
rosolimorũ episcopus or
dinatus: vnam tantum
scripsit epistolam: que de
septem canonicis est. Que
et ipe ab alio quodã no
mine eius edita asserit:
licet paulatim tempore
procedente: obtinuerit
auctoritatem. Egesip
pus vicinus apostolicor
temporũ: in quinto cõ
mentariorũ libro de iaco
bo narrans ait. Susce
pit ecclesiam ierosolie
post apostolos frater dñi
iacobus. cognomento iu
stus. Multi quidẽ iaco
bi vocabantur. Hic de v
tero matris sue sanctus
fuit: vinũ et siceram nõ
bibit: carnem nullam co
medit. Nũq; attonsus est:
nec vnctus vnguento

nec balneo vsus. Hunc
solitū erat ingredi sanc
ta sanctorū. Siquidem
vestibus lineis non vte
batur sed linteis. Solus
templū ingrediebatur: a
flexis genibus pro popu
lo deprecabatur: in tātū
vt camelorū duricē trā
sisse eius genua crederen
tur. Dicit et multa alia
que enarrare longū est.
Hec filie iherusalem venite
et videte martires cū coro
nis quibus coronauit eos
dñs. In die solepnitatis et
letice alla. ℣. Quoniā cō
fortauit seras portarū tua
rū benedixit filios tuos in
te. In die solēp. Lectio quinta

Sed et iosephus i
vigesimo libro
antiquitatū refert: et cle
mens in septimo sup ex
positione forme: mortuo
festo qui iudeam rege
bat: missum esse a nerō
ne successorem eius albi
nū. Qui cum necdū ad
prouinciam peruenisset:
iuuenis inquit pontifex
adolescens iuuam filius:
de genere sacerdotali: ac
cepta occasione primapa
tus consiliū cōgregauit
Et compellens publice
iacobum vt xpm dei fi
lium denegaret: contra
dicentem lapidari iussit.
Qui precipitatus de pin
na templi: cum fractis
cruribus adhuc semi
mus tollens ad celum
manus diceret: domine
ignosce eis: quid enim
faciunt nesciunt: fullo
nis fuste quo vestimen
ta exprimi solent i ce
rebro percussus interijt.
Tradidit idē iosephus ti
te cum sanctitatis fuisse
et celebritatis in popu
lo: vt propter eius nece
creditum sit subuersam
ierosolimam. Hic est
de quo paulus apostol⁹
scribit ad galathas. Aliū
autem apostolorū vidi
nemmem: nisi iacobum
fratrem dñi. Et apostō
lorum super hoc crebruit
acta testantur. ℟. Virtu
te magna reddebant apostoli
Testimoniū resurrectionis
ihū xpi dñi nri alla alla. ℣.
Repleti quidē spū sancto lo
quebantur cum fiducia, vbi
dei. Testimoniū resurrectio.

Vāgeliū Lectō. vj.
quoq; quod ap
pellatur secūdū hebreos:
et a me nuper in greca
sermonem latinūq; trās
latū est: quo et origenes
sepe vtitur: post resurrec
tionem saluatoris refert.
Dūs autem cū dedisset
syndonem seruo sacerdo
tis: uit ad iacobum et
apparuit ei. Jurauerat
enim iacobus se non co
messurū panem ab illa
hora qua biberat calicem
domini: donec videret do
minū resurgentē a dor
mientibus. Rursum q;
post paululū. Afferte a
it dūs mensam q panē.
Statimq; additur. Tu
lit dūs panem et bene
dixit et fregit et dedit
iacobo iusto: et dixit ei.
frater mi comede panē
tuū: quia surrexit filius
hominis a dormientib;.
Trigintā itaq; annis ie
rosolime rexit ecclesiam:
id est vsq; ad septimum
neronis annū: et uxta
templū vbi precipitatus
fuerat sepultus: titulū
vsq; ad obsidionem titi
et vltimam aduiam no
tissimū habuit. Quidā
ex nostris i mōte oliueti
eū putant conditū: sed
eorū falsa opinio est. ℟.
Isti sunt agni nouelli qui
iam cū auerunt alla modo
venerunt ad fontes. Repleti
ti sunt clamate alleluia alla.
℣. In conspectu agni amicti
ti sunt stolis albis q palme
in manibus eorū. Repleti
sūt clamate. Lectō scī euan
gelij secundū iohannem.

In illo tempore:
Dixit ihūs discī
pulis suis. Nō turbetur
cor vestrū: creditis i deū:
et in me credite. In domo
patris mei māsiones mul
te sunt. Et reliqua. Omelia scī augustini epi
Rigenda Lectio.
est nobis ad deū
fratres maiores intentio: vt
verba sancti euangelij que
modo in nostris auribus
sonuerunt: etiam mente
capere vtcūq; possimus.
Ait enim dūs ihūs xpūs.
Non turbetur cor vestrū.
Creditis in deū: et in me
credite. Ne mortē tanq̄
homines timerēt: et ideo

turbarentur: consolatur
eos: etiam deum se esse
contestans. Creditis i
quit in deum: et i me
credite. Consequès est
enim vt si in deum credi
tis: et in me credè debea
tis. Quod nõ esset con
sequens si xpũs non es
set deus. Creditis iquit
in deum: et in eũ credite:
cui natura est non rapi
na esse equalem deo. Se
metipm enim exinanuit:
non tamen formam dei
amittens: sed formam
serui accipiens. Morte
metuitis huic forme
seruo: non turbetur cor
vestrũ fulgebit illam
forma dei. Rem Ego sũ
vitis vra et vos palmites.
Qui manet in me et ego in
eo hic fert fructũ multum
alleluya alla. ℣. Sicut di
lexit me pater et ego dilexi
vos. Qui manet. Ioh. viij.

SEd quid est quod
sequitur: i domo
patris mei mansiones
multe sunt: nisi quia
sibi metuebant? Unde
audire debuerunt: non
turbetur cor vestrum.
Quis enim eorũ non me
tueret: cum petro dictũ
esset fidentiori atq; pro
tiori non cantabit gall
donec ter me neges? Tã
q̃ ergo essent ab illo per
ituri merito turbabãtur.
Sed cum audiũt in do
mo patris mei mansio
nes multe sunt: si quo
minus dixisset vobis. q
vado parare vobis locũ:
a turbatione recreantur:
certi ac fidentes etiã post
pericula temptationum
se apud deum cum xpo
esse mansuros. Quia et
si alius est alio fortior:
alius alio sapientior: a
lius alio iustior: alius
alio sanctior: i domo
patris mei mansiones
multe sunt. Nullus cor
alienabitur ab illa domo:
vbi mansionẽ pro suo
quisq; accepturus ẽ me
rito. Re Candidi facti sũt
nazarei eius alla splendorem
deo dederunt alla. Et sic lac
coagulati sunt alleluya alleluya. ℣. Candidiores mue
nitridiores lacte rubicundi
ores ebore antiquo saphiro
pulchriores. Et sicut lac.

Gloria pri. Et sicut lac.

DEnarius. Leo: ix:
quidẽ ille equalis
est ommbus: quem pa
terfamilias eis qui ope
rati sunt in vinea tribuit
ommbus dari. non i eo
discernens qui minus et
qui amplius laborauerit
Quo vtiq; denario vita
sigmficatur eterna: vbi
amplius alio nemo vi
uit: quoniam viuendi
nõ est diuisa in etermta
te mensura. Sed multe
mansiones: diuersas me
ritorũ in vita eterna sig
mficant dignitates. Alia
a enim est gloria solis:
alia gloria lune: alia glo
ria stellarũ. Stella enim
a stella differt i claritate:
sic et resurrectio mortuo
rũ. Tanq̃ stelle diuersas
claritates: sancti diuisas
mansiones tanq̃ in celo
fruentur in regno: sed
propter vnũ denarium
nullus separatur a regno.
Atq; ita deus erit omnia
in ommbus: vt quoniã
deus caritas est: per cari
tatem fiat: vt quod ha
bent singuli: commune
sit ommbus. Sic enim
quisq; etiam ipe habet:
cum amat in altero qd
ipe non habet. Non erit
itaq; aliqua inuidia ipsi
claritatis: quoniã regna
bit in ommbus vnitas
charitatis.

Inuentionis sc̃issime crucis officiū duplex est: et ideo nulla cadē die fit cōmemoratio et aliud fieri cōsueuit: et quotiens cūq; occurrerit i dñica de eadem fit mentione et commemoratio dominice: eo q̄ dominicale officium in sequentē potest transferri dominicā. Ad matutinas inuitatoriū:

Christū regem crucifixum. Venite adoremꝰ alla ps. Venite exultemus dño. ymnus:

Pange lingua gloriosi p̄liū certaminis: et super crucis trophеū: dic triumphū nobilem: qualiter redēptor orbis immolatus vicerit.

De parentis ptoplausu: fraude facta condolēs: quando pomi noxialis morte morsu corruit: ipse lignū tunc notauit: damna ligni vt solueret. Hoc opus nostre salutis ordo deposcerat: multiformis p̄ditoris ars vt artem falleret: et medelā ferret unde hostis vnde leserat.

Quando venit ergo sacri plenitudo temporis: missus est ab arce p̄tris. natus orbis conditor: atq; ventre virginali carne factus p̄rodiit. Vagit infans inter arta cōdituꝰ p̄sepia: membra pannis involuta virgo mater alligat: et manus p̄sepe cunis: stricta cingit fascia.

Gloria et honor deo vsq; quo altissimo vna patri filioq; inclito paraclyto: cui laus est et potestas p̄ eterna secula. Amen. In primo nocturno. Antip.

Inuente crucis festa recolimus precomū vniuersis p orbem micanti lumine fulget alleluya. ps. Beatus vir. Ps Quare fremuerunt gentes. Ps Dñe quid multiplicati sunt. ℣. Hoc signū crucis erit i celo alla. ℟. Cum dñs ad iudicādū venerit alleluya. Leco p̄ma:

Anno ducētesimo tricesimo sexto a destructione templi et eversione hierusalem a vespasiano et tito filio eius: regnante pyssimo constantino augusto sexto anno

regm eius: gēs multa barbarorū congregata est contra romanos ad bellum duce maxentio: nec dum constantinus tē pore illo dominice passi oms acceperat signum. Erat autem cor eius fi duciam habens in dño. Nocte autem eadem vir splendidus apparuit ei dicens. Cōstantine ne timeas: sed in celū respi ce: et vide signū victorie Eugilans a sompno: vidit ab oriente ꝑte i celo crucis signū fulgo re igneo rutilans. Et perterritus tali aspectu: vidit angelos sibi astare dicentes. Constantine in hoc signo vinces. Igi tur constantinus securus de victoria effectus: de pinxit sibi signū i fronte quod viderat in celo: et illud etiam super milites similitudinem crucis craptat. Jam vero religi oms signo armatus: vt eius mānifesta fieret fi des: crucis signū ex auro et lapidibus preciosis for matum habens i dextera: contra impios aggredi tur. obsecrans et orans dominū vt dextra quā munierat signo saluta ri: romano non macula retur sanguine. Hec ei poscenti: astitit diuina gratia. Et cum iā non procula pōte molino ca stra posuisset: ecce maxē tius primo diluculo cū ingenti manu ingressus est pontem: iusserat enī ipe maxentius ad decep tionem sterni fluuium naubus et pontib; ex quam. Ingresso igitur maxentio pontem stati naues in profundū de mersē sunt: et solus ne fandissimus princeps maxentius i aquis ca dens mortuus interyt: impolluta principis dex tra a cruore seruata cun ti. Demde sup barbaros constantinus faciens i petū proxima luce: illi territi fugerunt. Et sic populus romanus ab adulteris homicidis ty rannide seruitutis maxē tij diuina virtute libera tus est. ℟. Gloriosū die sacra veneretur ecclesia dū triumphale reseratur lignū. In quo redemptor mortis vincula rūpens callidū asꝑ pidem superauit alla alla. ℣. In ligno pendens nostre sa lutis semitam verbum pa tris muent. In quo redēp tor mortis vincula. ℟. tō. ij.

Depta igitur con stantinus victori a septimo anno imperij sui vrbem ingressus est romanam. Et cōuocās sacerdotes xp̄iane religi oms de signo crucis per quod bellum vicerat di ligentissime ꝓquirebat. Et audiens q̄ esset tro pheum celestis regis: mi sit ad siluestrū episcopū eiusdem vrbis. Qui dū venisset ad eū: protulit ei omnes diuinas scriptu ras: quas legit et credi dit. Et statim catheniza uit eum docens fidē xp̄i anorū. Et baptizauit i nomine patris et filij et spūssancti. Confir matus itaq; in fide xp̄i constantinus iussit tem pla deorum destrui: et edi ficari ecclesias in noīe xp̄i saluatoris nr̄i. Tūc leti omnes romani a iu go tyrannice seruitutis erepti cū coniugibus ac liberis constantinū salu tis auctorem fatentur. Sed ille in laudibus po puli non extollitur: sed vt vidit ymagines sibi ad honorem triumphi a senatu erigi: iubet in dex tram suam dominice cru cis depingi vexillū: et scri bi subtus. hoc signū sīgu lare: quod est vere virtu tis īsigne. Erat autem cō stantinus perfectus i fi de et feruens in spiritu sancto. Et cum legēdo didicisset vbi esset dñs crucifixus: misit ad helē nam matrem suam: que et ipa in sompnis admo nita vrgebatur trāsire ihe rosolimam: vt inquireret preciosū et sanctū lignū dñi nr̄i ihū xp̄i. Gratia dei et spūssancti requi euit in beatissima matre constantini helena: q dū cum multis militibus i trasset iherosolimā iussit congregari iudeos viros peritissimos i lege plusq̄

tria mlia: et scrutata est locum passionis xpi sui. Qui dicentes se penitus locum ignorare: precepit omnes igne cremari. Illi autem timentes tradiderunt iudam dicētes. Hic vir iustus et symeonis pplexte filius: et frater protomartyris stephani me linus nobis legem nouit Hic domina que cor tuū dehonestauit: ostendet diligēter. Studuit enī a patre suo symeone: pater eius a zacheo pusillo etiam patre suo: meditabilia de nomine ihū xpi. Tunc dimisit eos et iudā solū tenuit. ℟ Crux sancta dū patet prosternūtur hostes certamine forti gaudent christicole. Crucifixum ihīm imentis precomis venerantes alla. ℣. Barbari dum ruunt letitur plebes que redemptorē adorant. Crucifixū. Lṫō. m.

Helena vero commocans ad se iudam dixit ei. Mors et vita apposita sunt tibi: si nō ostēderis michi qui dicitur caluarie locus: vbi absconditū est preciosū lignum dominicū. Judas dixit. Sunt amplius q̄ duodecim anni et ego cum iuniores sim: quomodo possū scire? Helena dixit. Imple desiderium meū et vive: alioquin per ipm crucifixū moriens: quia te fame mori faciam. At ille respondit. Locū non noui: neq; time illic eram. Et cum hec dixisset: iussit eum mitti in lacū: vt staret illic sine cibo et sine potu septem diebus. Cū autem transissent septē dies: clamauit iudas de lacu dicens. Eripite me hinc obsecro: et ego ostendam vobis crucem xpi. Cum autem ascēdisset iudas de lacu: illico leuauit vocem suam ad dīm dicens. Heloy heloy: hec est deus meus: deus meus ostende nobis occultū thesaurū: et fac ab eodem loco fumū aromatum et odorem suauitatis ascendere: et ego credam crucifixum: quia ipe erat rex israel nunc et in secula seculorum amen. Hec cum oraſſet iudas statim cō motus est locus: et multitudo fumi aromatum et odor suauitatis ascēdit de eodem loco: ita vt mirarentur iudas et diceret. In veritate xpe tu es saluator mundi. Gratias tibi ago dne ihū xpe: quia cum sim indignus exaudisti me. Judas autem statim precinxit se et destructo primus templo ydoli quod veneri fuerat constructū i derisu: xpi: cepit ipe primus fodere terram. Cum autem fodisset prope passus viginti inuenit tres cruces absconditas: quas helena suscipiens: cum macharii tunc episcopū ierosolimitanū interrogasset que nā esset crux xpi: hec modo cognita ē. Erat enī titulus in vna quē prelatus posuerat. Jhesus nazarenus rex iudeorum. Unde mulier q̄dam tunc erat grauiter infirmitate detenta: de cui sanitate omnes desperati erant. Dixitq; iudas. O potens eterne deus: qui per vngentū filiū tuū humano genere conferre dignatus es salutem: ostende per tactū q̄ sit crux passionis xpi ihesu dñi nostri. Applicant namq; vnam crucem mulieri et nichil profuit. Applicant secundam et nichil actū est. Ut autem applicuit tertiam statim apertis oculis mulier de lecto leta surrexit magnificās deū. Eadem enī hora populo cū funere inde transitum faciente: iussit iudas stare feretrū et deposuit mortuū. Et cū primam crucē posuisset super mortuū: non surrexit: posuit secundam et nichil profuit. Ut autem apposuit tertiam: surrexit vnus qui ferebatur mortuus. Inuenit etiam iudas clauos xpi. De vno sancta helena freni equi filij sui fieri precepit: et de alio diadema capitis imperatoris: vt impleretur prophetia que dicit. In die illo qd erit in freno sanctū dominō vocabitur. Salutare vero lignū crucis fecit secari per medium: partem

vnam filio detulit constantinopolim. partem aliam in tecas argēteis et auris ihxrosolymis reliquit. ℟. Hec ē arbor digmissima i paradisi medio situata. In qua salutis auctor propria morte mortē ommū superauit alleluya allā. ℣. Crux precellenti decore fulgida quā hxelena constantim mater concupiscenti animo reḡ fiuit. In qua salutis In secō nocturn. añ. Felix ille trūphus fit salus egris vite lignū mortis remediū allā. ps. Verba mea. ps. Cum inuocarem. ps: Domine dñs noster. ℣. Adoramus te xp̄e et benedicimus tibi allā. ℣. Quia per crucem tuam redemisti mundū allā. De omelia sā ambrosij ep̄i i libro de obitu tixodosij. Lcō. mj:

Constātino licet baptismatis grā in vltimis cōstituto oīa peccata dimiserit: tamē quia primus imperator credidit: et post hxeredita tem fidei principibus dereliquit: magm meriti

Accentus

locū repperit. Cuius tē poribus completum est illud prophēticum. In illo die erit quod super frenū equi: sanctū dño omnipotentī. Qō illa sancte memorie hxelena mater eius: infuso sibi dei spiritu reuelauit. Beatus tali parente cōstātinus: que imperanti filio dnum muneris que fuit auxiliū quo inter prelia quoq; tutus assisteret et periculum non timeret. Magna femina que multo amplius inuenit quod ip̄eratori conferret: q̄ quod abi peratore acciperet. Anxia mater pro filio cui regnū orbis romam cesserat: festinauit ihxrosolymam: et scrutata ē locū dominice passionis. Stabulariam hanc primo fuisse asserunt: sed coniunctam constantino semon: qui postea regnū adeptus est. Bona stabularia que tam diligēter presepe dñi requisiuit. Bona stabularia que stabulariū non ignorauit

illum: qui vulnera cura ut a latrombus vulnerati. Bona stabularia que maluit estimari vt xp̄m luceri faceret. Ideo illam de stercore xp̄ūs leuauit ad regnū: secundum quod scriptum est. Qui suscitat de terra inopem: et de stercore erigit pauperem. ℟. Crux est virga vigilans ubar gloxie victoxie signū. Quā salus eterna ex auctis cedrus preciosam elegit allā allā. ℣. O lignū vite et crux digmissima que decorem et pulchritudinē de membris dñi suscepisti. Quam salus. Lectio. v.

ut stercora

Cunt ergo hxelena cepit reuisere loca sancta: infudit ei spūs vt lignū crucis inquireret. Accessit ad golgota locum et ait. Ecce locus pugne: vbi est victoxia? Quero vexillū salutis et non inuemo. Ego iquit in regnis et crux dñi in puluere? Ego in auris: et in ruinis xp̄i trūphus? Ille adhuc latet: et latet palma vite eterne. Quo modo me redemptam arbitror: si redemptio ip̄a non cernitur? Video q̄d egeris dyabole: vt gladius quo peremptus es obstruētur. Sed ysa ac obstructos ab aliem genis puteos erudera ut: nec latere aquam passus es. Tollatur igitur ruina vt vita appareat: promatur gladius quo veri golie caput est amputatum. Aperiatur humus vt salus fulgeat. Quid egisti dyabole vt absconderes lignū mi vt iterū vincereris? Vicit te maria que gemuit triumphatorem. Dicens hodie vt mulier tua insidias deprehēdat. Aperuit itaq; humū: detulit puluerem: tria patibula confusa reperit q̄ ruina contexerat: mirmaus absconderat. Sed certam imaginem spiritus sanctus inspirat: eo q̄ duo latrones cū dño crucifixi fuerant. Querit ergo medū lignū. Sed pōterat fieri: vt patibula inter se ruina cōfunderet.

℟. Dum sacrum pignus
ecclesie revelatur xpi fides ro
boratur. Ad sunt prodigia
in virga moysi primitus fi
gurata alla alla. ℣. Ad cru
cis contactu resurgunt mor
tui et dei magnalia reserant
tur. Ad sūt prodigia. Lco. vj.

Beati ad euangelij
lectionem iuuent
qua in medio patibulo
pylati titulus erat: ihūs
nazarenus rex iudeorum.
Hinc collecta est series ve
ritatis. Titulo crucis patu
it salutis. Hoc est quod
petentibus iudeis respon
dit pylatus. Quod scrip
si scripsi. Id est: non ea
scripsi que vobis placerēt
sed que etas futura cogno
sceret: non vobis sed po
steritati. Inuent ergo ti
tulum. Regem adorauit
non lignū. qua hic gē
tilis ē error et vanitas i
piorū: sed adorauit illū
qui pependit in ligno scrip
tus in ligno. Lignum
refulsit: et deus inspicit
gratiam. Docuit eā spi
ritus quod mulier igno
rabat: et edocuit i viam
quam mortalis homo
scire nō poterat. Quesi
ut clauos quibus cruci
confixus fuit dūs et in
uent. De uno clauo fie
nū fieri precepit: de altе
ro diadema iecerunt. Unū
ad decorem: alterum ad
deuocionem vertit. Utro
q; usus est constātinus
et fidem transmisit ad po
steros reges. Visitata ē
mana: vt cui liberaret.
Visitata est helena vt i
perato: redimeretur. ℟.
O felix femina que fingi
ti amore dñi ferriens cruc̄
et clauos inuenire meruit.
Et merito panapis frenū
ex eis fundi iussit decorare alla
alleluya. ℣. In die illo sic
scriptū est quod erit in fre
no sanctū dño vocabitur.
Et in chyti. In. ij. nocturn.
añ. Adoramus te xpe et be
nedicimus tibi quia p sanc
tam crucem tuam redemisti
mundū alla. ps. Cantate
dño. j. ps. Dūs regna
uit exul. ps: Cantate. ij.
℣. Omnis terra adoret te
deus et psallat tibi alleluya
℟. Psalmū dicat noi tuo
alleluya. Lō sci euāgelij
secundū iohānē. Le. vij.

In illo tpe. Erat
homo ex phariseis nicodemus nomine:
princeps iudeorū. Hic
venit ad ihesum nocte:
et dixit ei. Rabbi scimus
quia a deo venisti magi
ster. Et reliqua. Omel:
sancti augustini episcopi
Nam hec nostis: q:
rabbi magister di
catur. Scimus quia a
deo venisti magister. Ne
mo enim potest hec signa
facere que tu facis: nisi
fuerit deus cū eo. Ergo
iste nicodemus ex hys
erat qui credidērāt i noīe
eius: videntes signa q p
digia que faciebat. Su
perius enim hec dixit. Cū
autem esset ihesus in
pascha in die festo: mul
ti crediderunt in nomine
eius. Quare crediderunt?
Sequitur: videntes sig
na eius que faciebat. Et
de nicodemo quid dicit?
Erat princeps iudeorum
nicodemus nomine. Et
venit ad eum nocte. Aut
Rabbi scimus quia a dō
venisti magister. Et iste
ergo crediderat in noīe
eius? Et ipse vnde credi de
rat in nomine eius? Se
quitur. Nemo potest hec
signa facere que tu facis:
nisi fuerit deus cū eo. Si
ergo nicodemus de illis
multis erat qui crediderāt
in nomine eius: iam in
isto nicodemo attēdamus:
quare ihūs nō se credebat
eis. ℟. Dulce lignū dulces
clauos dulce pondus sustinu
it. Que digna fuit portā
re precū huius seculi alla.
℣. Hoc signū crucis erit in
celo cū dūs ad iudicandū
venerit. Que dig. Le. vm.

Respondit ihūs et
dixit ei. Amen a
men dico vobis: nisi quis
renatus fuerit denuo: nō
potest videre regnum dei.
Ipsis ergo ihūs se credit:
qui nati fuerint denuo.
Ecce illi crediderūt in eū:
et ihūs non se credebat eis
Tales sunt omnes catho
lici. Ipi credūt i no
mine xpi: sed ihūs non
se credit illis. Intendat
et intelligat caritas vra.
Si dixeris catholice nō:
credis in xpm? Respōdere
potest. Credo et signat

se. Jam crucem xpi portat in fronte: et non erubescat de fronte dñi sui Ecce credit in nomine eius. Interrogemus eū. Manducas carnem filij hominis: et bibis sanguinem filij hominis? Nescit quid dicimus: quia ihūs non se credidit eis. Hoc signū cruces erunt in celo cum dñs ad iudicādū venerit. Tūc manifesta erit abscondita cordis nostri alleluia alleluia. ℣. Cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue et coperit iudicare seculum per ignem. Tunc manifesta. Lcō. ij.

Quin ergo ex illo numero esset nicodemus: venit ad dñm. Sed nocte venit. Et hoc forte ad rem pertinet. Ad dominū venit q nocte venit. Ad lucē venit et in tenebris venit. Renati autem ex aqua et spiritusancto: quid audiunt ab apostolo? Fuistis aliquando tenebre: nūc autem lux in dño: sicut filij lucis ambulate. Et iterum. Nos autē qui dicti sumus. Qui ergo renati sunt noctis fuerūt: et dicti sunt: et tenebre fuerunt: et lumen sūt. Jam credit se illis ihūs: et non nocte venīt ad ihūm sicut nicodemus. Non in tenebris querūt diem. Tales eīm xpi etiā fuerunt. In festo sōrum alexādri euētij theodoli atq; iuuenalis. Antp: Lux perpetua. Lcō pma:

Dome via nunc sana nri ario octauo passio alexandri pape euenty. et theodoli presbitorū: sub traiano principe iudice aureliano. Qui alexander romane ecclesie episcopatum quinquis post petrum annos decem tenuit: menses septē. dies duodecim. Qui sanctitate et scientia incomparabilis: fideq; clarissimus. maximam partem senatorū vrbis cōuertit ad dominū. Hic cōstituit aquam aspersionis cum sale benedictam in habitaculis hominū in passione dominica sicut in predicatione sacerdotū: quādo misse celebrātur. Qui postmodū iubente traiano principe. ab aurelio comite vtriusq; militie carceri mancipatus: post stupenda et diuina miracula: vbi per puerū qui faculam ferebat ardentem: e carcere noctuno silentio per fenestrā coductus ad domū quirini tribum: vbi beatus hermes perfectus sb custodia tenebatur perducatur. Lectio secunda:

Postq; autē sanata est filia ipius quirini balbina noīe: et ipe quirinus conuersus baptisim gratiam desiderauit: postq; liberationē et baptizationem eorum quos in vinculis artatos in carcere quirinus ipse tenuerat: inter quos duos quoq; sanctissimos presbiteros constrinxerat euentiū et theodolū qui de oriente venerant. post tha omnia et si qua ab eo venerabiliter gesta sūt. aureliano comiti principe adhuc traiano: si qdē adrianus non dū imperabat. exhibitus ē simul cū ipis beatis duobus presbyteris: primoq; in eculeū leuatus et tortus: vngulis atq; lampadib' attractus est grauissime. Cūq; nullas daret voces dixit aurelianus. Quare taces? Beatus alexander respondit. Quia tēpore orationis xpianus homo cum deo loquitur. Deposito autē beato alexādro: iussit ipius inder applicari cuentiū et theodolū. Et interrogauit beatum alexandrū. Qui sūt isti? Sanctus alexander respondit. Ambo viri sancti: ambo presbiteri. Tunc conuersus ad beatū cuētiū inder interrogauit. Quando factus es xpianus? Cui beatus euentius. Ante annos septuaginta. Nam annorum vndecim fū baptizatus: et annorū viginti presbiter ordinatus: et nunc ago octoginta et vnū annū etatis: quem in carcere et in vinculis compleui. Lectio tercia:

ET postq̄ interro
gauit etiam theo
dolum: et in cōfessione
manentem inuenit: ut
sit furnū incendi fortiter.
et beatū alexandrum atq;
euentū in medio precipi
tari. Cum quibus et be
atus theodolus sponte i
flammas prosiliunt: de
cantans cum ipis et pari
ter gratias agens. Ignc
nos exammash et non est
inuenta in nobis iniqui
tas. Quod cū nunciatū
esset aureliano impio: fe
cit beatissimū alexandrū
punctis creberrimis per
tota pungi membra do
nec deficeret. Diuino
di fine vir sanctus mar
tyrum sibi cōpleuit. Sic
ti autem duo presbyteri
gladio consūmati sunt.
Quorum corpora seuera
femina religiosa collegit:
et beatū alexandrū et eiē
tū in vno sepulchro. Sic
tum vero theodolū sepa
tim in alio posuit: via mu
mentana in predio suo
quinto nonas maij.

In festo sci iohānis ante portam latinā. ad matu.

et omnes horas omnia
dicātur sicut in festo sāc
ti marci. Lectio prima.

IOhānes apostolus
quem ihūs ama
uit plurimū: filiꝰ
zebedei et frater iacobi apo
stoli: quem herodes post
passionem domini decol
lauerat: nouissimus om
niū scripsit euangelium.
rogatus ab asie episcopis
aduersus cerinthi aliosq;
hereticos: et maxime tunc
contra ebionei dogma
surgens: qui asserunt xpm
stum ante mariam non
fuisse. Vnde etiam com
pulsus est diuinam eius
natiuitatē edicere.

SEd et alia causa
huius scripture fe
runt. Quod cū legisset
matthei marci et luce vo
lumina: probauerit qui
dem textum hystorie: et
vera eos dixisse firmaue
rit: sed vnus tantū am
i quo et passus est: post
carcerem iohānis hysto
riam texuisse.

PRetermisso itaq;
anno: cuius acta
a tribus exposita fuerāt

suprioris temporis: an
teq̄ iohannes clauderet
in carcerem gesta narra
uit: sicut manifestū esse
poterit hijs qui diligen
ter quatuor euangelio
rum lecerint. Que
res et diaplōmam que
vitetur iohannis esse. cū
cetera tollit. Lēō. iij.

SCripsit autem et
vnam epistolam
cuius exordiū est. Quod
fuit ab initio quod au
diuimus et vidimus o
culis nostris: quod per
spexim⁹ et manus nre
contrectauerunt de ver
bo vite: que ab vniuer
sis ecclesiasticis et eruditis
viris pbat. Lectio. v.

RElique autē duo
quarum principū
est: semor electe dñe et
natis eius et sequentis:
semo: gaio carissimo quē
ego diligo in veritate. Io
hannis presbiteri asseri
tur. Cuius hodie et alte
rū sepulchrū apud ephe
sum ostenditur. Et non
nulli putant duas me
moratas eiusdē iohannis
esse euangeliste. Super

quare cū ordinem ad pa
piam audito: ē eius ve
rum fuerit disserem⁹.

QVarto Lectio. vj:
decimo igitur āno:
secundam post neronem
persecutionem mouente
domitiano: i pathmosi
sulam relegatus. scripsit
apocalipsim quam inter
pretatur multitudo martir
et hyreneus. Interfecto
autem domitiano. actis
eius ob immanem crudelita
tem a senatu rescissis: sū
pertinace redyt ephesū.
Ibiq; vsq; ad traianum
principem perseuerans to
tas asie fundauit eccita;
ecclesias. Et confectus se
nio: septuagesimo octauo
post passionem domini
anno mortuus est et sepul
ta eandem vrbem sepult'
est. Secundū matheum.

IN illo tpe. Accessit
ad ihesum mater
filiorum zebedei cū filijs
suis adorans et petens a
liquid ab eo. Et reliqua.

Omelia sci hieronimi pbi

MAter biteri. Lēō. vij.
optionem habet
regni mater filiorū zebe

dei: vt eū dñs diceret: filius hominis tradetur principibus sacerdotū et scribis: et condemnabunt eum morte et tradent eum gentibus ad illudendum et flagellandū et crucifigendū: et ignominiā passionis timentibus discipulis nuntiauerit: illa gloriā postulat triumphantis? Hac vt reor ex causa: q̄ post omnia dicerat dñs. Et tertia die resurget. Putauit enī eum mulier post resurrectionē illico regnaturū: et quod in secundo aduentu promittitur: primo esse cōplendum et auditate femnea presentia cupit. immemor futurorum. Q̄ autem interrogat dñs et illa petente respōdit: q̄d vis: non venit de ignorātia: sed ex eius persona dicitur qui flagellandus et crucifigendus erat: quomodo in emorroissa quis me tetigit: et de lazaro vbi posuistis eum: in veteri quoq; testamēto. adam vbi es? et descendens videbo si iuxta clamorem suum qui venit ad me perfecerint: sin autē non est ita vt sciam. Postulat autem mater filiorū zebedei errore mulebri et pietatis affectu: nescaens quid peteret. Nec mirum si ista arguatur imperitie: cum de petro dicatur: quando tria vult facere tabernacula: nescaens quid diceret. Lectio octaua:

RESpondens autem ihūs dixit eis. Nescatis quid petatis. Mater postulat. sed dñs discipulis loquitur: intelligens preces eius et filiorū descendere voluntate. Potestis bibere calicem quem ego bibitur sum? Calicem in scripturis duums intelligim passionem. Pater si possibile est transeat a me calix iste. Et in psalmo. Quid retribuam dño pro omnibus que retribuit mihi? Calicē salutaris accipiam: et nomen domini inuocabo. Statimq; infert: quis

sit iste calix. Pretiosa in conspectu domini mors sanctorū eius. Aut illis. Calicem quidē meum bibetis: sedere autē ad dexteram meam et ad sinistram non est meum dare vobis sed quibus paratū est a patre meo.

QUeritur Lectio. ix. quomodo calicē martyrij zebedei filij iacobus viderit et iohānes biberint: cū scriptum narret iacobū tantum apostolū ab herode capitē trūcatū: iohannes autē propria morte vitam finiuerit. Sed si legamus ecclesiasticas hystorias: in quibus fertur q̄ et ipse propter martyrium sit missus in feruētis olei dolium et inde ad susceptiēdam coronam xp̄i athleti processerit. statimq; relegatus in pathmos insulam sit: videbim martyrium animo nō defuisse: et bibisse iohannem calicem cōfessionis: quē et tres pueri in camino ignis biberunt. licet persecutor non fuerit sanguinem. Q̄ autē dicit sedere ad dexteram meā et sinistram: nō ē meū dare vobis: sed quibus paratum ē a patre meo. sic intelligendū est. Regnū celorū non ē dantis sed accipientis. Nō enī personarū acceptio apud deum: sed quicūq; se talem prebuerit: vt regno celorū dignus fiat: hic accipiet quod non persone sed vite paratum est. Si ita q̄ tales estis qui consequi mereamini regnū celorum quod pater meus triūphantibus et victoribus preparauit: vos quoq; accipietis illud. ¶ In inuentione sancti michaelis. Ad matutinas. Inuitatoria.

BEgem archangelorum dominum Venite adoremus alleluia. ℣. Venite. In. i. nocturno. ā. Concussū est mare et contremuit terra vbi archangelus michael descendebat de celo alla. ℣. Dñe dñs noster. ℣. In dño confido. ℣. Dñe quis habitabit. ℣. Ste

tit angelus iuxta aram tem
pli alleluia. ℟. Habens tu
ribulum aureum in manu
sua alleluya. Lectiones legã
tur sic̃ in alio septẽbris
festo. scil: tres de hystoria
festi. tres de sermone sãcti
gregorij. & tres de omel'. sã
cti hieronimi presbiteri. ℟.
Locutus est ad me vnus
ex septem angelis dicens.
Veni ostendam tibi nouam
nuptam sponsam agni. Et
vidi hierusalem descendentẽ
de celo ornatam monilibus
suis alleluya allà allà. ℣.
Et sustulit me in spiritu in
montem magnũ et altum.
Et vidi. ℟ Audiui vocem
in celo angelorũ multorum
dicentiũ. Timete dominũ
et date claritatem illi q ado
rate eum qui fecit celum et
terram mare et fontes aqua
rũ alleluya allà. ℣. Vidi an
gelũ dei fortem volantẽ per
medium celi voce magna cla
mantem et dicentem. Ti
mete. ℟. Ostendit michi
angelus fontem aque viue
alleluya et duxit ad me allà.
Die deũ adora allà allà allà.
℣. Postq̃ autem audisse
et vidissem ceciди vt adora
rem ante pedes angeli qui
michi hec ostendebat et di
xit michi hic. In .ij. noctur
no. Ant. Michael archan
gele veni in adiutorium po
pulo dei alleluya. Ps. Le
tentur. Ps. Domini est
terra. Ps. Benedicã dñm.
℣. Ascendit fumus aroma
tum in conspectu dñi allà.
℟. De manu angeli allà.
℟. Factũ est silentiũ in celo
dum cõmitteret bellũ draco
cum michaele archangelo.
Audita est vox multa multũ
dicentiũ. salus honor & vir
tus omnipotenti deo allà.
℣. Milia multũ ministra
bant ei et decies cẽtena mi
lia assistebant ei. Audita.
℟ Stetit angelus iuxta
aram templi habens thuri
bulũ aureũ in manu sua et
data sunt ei incensa multa
Et ascendit fumus aroma
tũ de manu angeli in con
spectu dñi allà. ℣. In con
spectu angelorũ psallã tibi
adorabo ad templũ sanctũ
tuũ et confitebor nomini tuo.
Et ascendit. ℟ In cõspec
tu angelorũ psallam tibi
et adorabo ad templũ sãc
tum tuũ. Et cõfitebor nomi
tuo dñe allà. ℣. Super
misericordiam tuã et veri
tatem tuam quoniam ma
gnificasti super nos nomẽ
sanctũ tuũ. Et cõfitebor.
In tercio nocturno. Ant.
Angelus archangelus mi
chael dei nuntius de anima
bus iustis allà. Ps. Canta
te. j. Ps. Dñs regnauit er.
Ps. Benedic anima. j. ℣.
In conspectu angelorum
psallam tibi deus meus allà.
℟. Adorabo ad templũ san
ctum tuũ et confitebor nomi
tuo allà. ℟ In conspectu
gentiũ nolite timere. vos
enim in cordibus vestris sa
nate et timete dominum.
Angelus enim eius vobis
cum est alleluya. ℣. Ste
tit angelus iuxta aram tẽ
pli habens thuribulũ aureũ
in manu sua. Angelus. ℟.
Hic est michael angelus
primceps milicie angelorum.
cuius bonor præstat benefi
cia populorũ et oratio per
ducat ad regna celor allà.
℣. Archangelus michael
prepositus paradisi: quem
honorificant angeli eius.
Cuius bonor. ℣ In festo
sanctor mĩm gordiani
et epimachi. Lectõ prima:

Rome via latina: natale sãc
tor gordiani et epimachi: quos mul
tis annis imperator et apos
tata inter multos christi
anos publicis custodijs
mancipauit. Beatum si
nuarium senem sacerdo
tem comprehensũ cum
viciano gordiano audien
dũ tradidit. Qui beatum
sinuarium patienter audiẽs
spiritu dei illuminatus cre
dere cepit. Lectõ secunda:

Quem protinus be
atus presbiter cũ
vxore mariana nomine
et familia promissau ser
numero quinquaginta
et tres et eo amplius bap
tizauit. Quod factũ au
diens iulianus: plenus
ira dampnauit inscripti
ombus sanctũ presbite
rũ ianuariũ: sanctũ vero
gordianũ similiter damp
natum in custodia publi
ca posiut: atq; cuidã cle
mentiano quẽ vicarium
loco eius dederat tradidit.
Porro vxorem eius ad
aquas salluas manere

precepit in seruitio rusticorum. Lectio tercia:

Clementianus autem ante tribunal residens beatū gordianū vinctū cathenis sibi precepit presentari. Ille autem in confessione xpisti fixus diu plumbatis ceditur: et vltimo capite truncatur. Cuius corpus precepit inquisitor iudex ante templū apollinis intellude iactari: vt a canibus roderetur. Dō nocturno tempore christiani rapientes miliario plus vel minus ab vrbe roma posuerunt in crypta: vbi iam pridem corp beati martyris epimachi sepultū fuerat. In festo sanctorū mīrm nerei achillei atq; pancratij. Lectō p.

Rome in cymiterio ꝑtexati natale sanctorū martyrum nerei et achillei fratrū: qui fuerunt eunuchi beate flauie domicille: quoq; cum ea apud insulam pontianam lōgū pro xpisto duxerunt exilium. Postmodum vero ab aurelliano sponso dominicille quem ipa ob amorē xpi spreuerat: primo verberibus grauissimis attriti: demde mommio rufo consulari sunt traditi.

Quo Lectō secūda. cum eculeo et flammis compellerentur ad īmolandum et dicerēt se a beato petro aplō baptizatos: nulla ratione posse ydolis īmolare: capite cesi sunt. Quorum corpora rapiut auspicius discipulus eorū nutritor: sancte virgims domicille. Quē etiā nauicule impositā adduxit: et in predio domicille in crypta arenaria sepeliuit via ardeatina. a muro vrbis miliario vno semis. Eodē die pro scō pancratio. Lectō. ij.

Gia aurelia miliario secundo: natale sancti pancratij martyris. Qui cum esset annorū tredecim: martyriū capitis absciōe sub dyocletiano complet ut. Cuius reuerendum corpus octauilla illustris femina occulte noctu sublatum: aromatibus con ditum sepeliuit. quarto idus maij. In festo sancti bonifacij mīrs. Lectio

Passio prima: sancti bonifacij martyris sub diocletiano et maximiano apud tharsum ciuitatem passi: sed rome in via que latina nuncupatur sepulti. Qui cū esset procurator rerum cuiusdam nobilis matrone nomine aglaes: et cū ea in stupro miscereturtandem vtriq; diuino nutu cōpuncti consiliū habuerunt: vt ad requirendum corpora sanctorū martyrum bonifatius mitteretur: si quo modo seruientes eis atq; obsequentes per eorum orationes saluari mererētur. Lectio secunda:

Seruiens igit post dies aliquot tharsim ciuitatem: dixit ad eos qui cum eo erant bonifacius. Viri eunte requirite nobis hospicium: ego autem ibo vidē eos quos valde desidero certantes martyres. Festinans itaq; ad locū: vi dit beatissimos martyres aliū per pedes suspensum igne supposito: aliū in quatuor lignis extensū et diutissime afflictum: aliū vngulis exaratum: aliū manibus absciscum: aliū stipitem in collo habentem infixum a terra eleuatum: et sic p diuersa supplicia martyria ab impio carnifice dispositā.

Vnq; Lectō tercia: eminus feruens set īpe amore xpi respiceret: magnū deum sanctorum martyrū clamare cepit. Et accurrens consedit. pedibus eorum deosculans vincula ac dicens. Certate martyres xpi: calcate diabolū: modicum perseuerate. Paruꝰ quidem labor sed multa requies et meffabilis pmodū iocunditas. Ista enī tormenta que pro diuinitatis amore patimini temporalia sūt et quasi īmomento transeuntia: post breuissim tamen tēporis spatiū ad perpetue felicitatis vos trāsmittēt gaudia: vbi regis vestri

visione gaudentes. illic q; celestiũ cantiomũ laudes inter choros angelorũ imortalitatis decorvestiti referentes: i eterne calamitatis abysso ipsissimos vestros vi debitas cruciari tortores. Lectõ: mj.

Spiacens autẽ eũ simplitius iudex iussit eum applicari ad tribunal: eq; dixit. Quis es tu? Sanctus bomfacius dixit. Christianus sum: et bomfatius voco?. Tunc iratus iudex iussit eũ suspendi: et tam diu corpus eius vngulis radi donec ossa eius apparerent. Deinde calamos acutos sub vngulis manuũ eius affigi.

Dnq; Lectõ quĩta: sanctus dei martyr in celum aspiciens alacriter dolores toleraret: videns impius iudex iussit os eius aperiri: et plumbũ buliens infundi. Sanctus autem martyr dicebat. Gratias tibi ago domine ihũ xpe fili dei viui. Deinde iudex iussit affem ollã et eam pice implere: atq; sanctum martyrem verso capite i bulientem pice mitti. Sed cum nichil lesus esset: iussit iudex vt gladio caput eius abscideretur. Quo facto terremotus magnus factus est: ita vt multi infideles virtutẽ xpi in martire cernentes crederent. Lectio sexta:

Onserui vero martyris bomfacii cauebant vbiq; querentes eum: et non inuenientes adinuicem dicebant. Ille modo in adulterio aut taberna positus epulatur Cum hec ergo inter se colloquerentur: cõtigit vt obuiaret eis vnus de commentariensibus. Quem interrogant. Vidisti hic aliquem virũ peregrinum romanum. Lectio. vij.

Ille aut eis. Heri no die vir peregrinus absciscus est capite in stadio. Et iterũ interrogant. Qualis erat aspectus eius? At illi dixerũt. Vir quadratus et crassus: robusto capillo coccinea armelasia indutus. Et dixit. Ille quẽ queritis apud nos hesterno die martyrio cõsumptus. At illi. Homo quem nos querimus adulter est et criminosus. Dixit eis ille. Venite videre eũ. Lectio.

Vnq; ostendisset eis beatissimum martyris corpus et preciosissimũ caput eius: dixerũt ei. Iste est quẽ querimus. Petimus vt des nobis eũ. Qui respondit. Ego gratis corpus eius vobis dare non possum. Illi autẽ dantes ei solidos quingẽtos: acceperunt corpus sancti martyris et vngentes cum aromatibus: inuoluẽtesq; in linteaminibus preciosis posuerunt illud in basterna: et sic reuertebantur gaudentes et glorificantes deũ. Angelus autem dñi apparens dixit quondam ipsius: rẽ factã beati martyris indicauit. Que confestim cũ omni veneratione obuiauit sancto corpori: et edificis ei domum dignam: reposuit illud in ea ab vrbe roma spatio stadiorum quinq;. Lectio nona:

Martyrizatus est autem beatus bomfacius: quartodecimo die mensis maij apud tharsum metropolim cilicie: et sepultus est rome nonis iunij. Beata vero agnes abrenũciauit mundo et pompis eius: et distribuens vniuersa que possidebat egenis ac monasteriis. relaxauit ancillam suam a iugo seruitutis et ipsa sine intermissione vacabat orationibus et ieuniis: tantam gratiam a dño ihũ xpo promerut. vt in eius nomine virtutũ clarescerent signa. Supplicauit autem in habitu sanctimonialium animo tredecim: sepulta apud sanctum martyrem operibus pijs consummata. In festo sancte potentiane virginis. Lectio prima:

Pome sancte potentiane vel pudentiane virgis: que illustrissimi generis pudentis discipuli sancti pauli apostoli filia fuit. Cuius mater sabinella

sozor: vero prauedis. Qs
pyssimus pater earum
pudens in omm religi
one xpi eruduit: virgi
nesq; xpo reliquit. Que
post obitū sancti patris
in omm exercitatione
pietatis ita excreuerūt:
vt nocte dieq; icessanter
hymnis et oratiombus
cum famlia sua dño in
serurent: beatissimo pio
vrbis episcopo. cum eis
in laudibus dei partici
pe. Remunerationē igi
tur pro pyssimis labori
bus percepere: que per
gratiam xpi fructuose
consūmauerant. Post
multorum namq; mar
tyrum venerabiliter ex
hibitas sepulturas: post
omnes facultates suas
in pauperum viscerib⁹
iclusas et xpo fideliter cō
mendatas: tandem de ter
ris ad xpm migrauerūt.
Potentiana venerabilis
quartodecimo kalendas
iunij posita in cimiterio
prisalle via salaria: pra
xedis vero virgo eque
sanctissima: duodecimo
kalendas augusti q ipa

cum sozore iuncta patrem
pudentem posita. In
festo sci bernardini cōfes
soris ordinis fratrum mino
rū lectiones extracte de
priuilegio dñi nicolay
pape quinti. Lcō prima:

Nicolaus episcop⁹
seruus seruorum
dei: ad perpetuā
rei memoriam. Miseri
cordias dñi meternum
nos cantare debere: pro
pheta ammonet dicēs.
Misericordias dñi me
ternū cantabo. Magna
profecto et menarrabilia
sunt opera misericordie
dñi: quibus iugiter in
salute humanam generis
se eiusdem miserationis
simus effundit. Que si
quis ab initio hominis
creati recensere voluerit:
non tantum hominū lin
gue: sed etiam si q̄ sunt
illis: non sufficerēt an
gelorū. Nū quid inmē
surabile et omnino menar
rabile diuine miserico
die opus est: q̄ cum ho
minem ad ymaginem
et similitudinem suam
creasset: qui particeps

felicitatis eterne esse pos
set. ascribendus cōsortijs
angelorū: si precepti fi
bi dati diuinitus: non
contempsisset imperiū:
non passa est diuina
clementia ipm penitus
interire: sed pro tēpo
diuersitate nō desistit
congruentes exhibere
medicinas: quibus a le
ge dñi oberrans: in legē
iustitie et semitā salutis
traheretur. Ob hoc quip
pe nunc angelos dei tra
do: qui diuinam patefa
cerent voluntatem: sua
rentq; et adiuuarent
adimplere que recta sūt:
nunc mittendo patriar
chas siue gratie spiritu
repletos: nunc diuinos
prophetas spūali dono
illustratos: qui nō solū
exhibita beneficia: sed et
exhibenda in futurū pre
dicarent. Illud quoq; q̄
mi inter diuine miseri cor
die opera. sublimius po
test excogitari: q̄ scilicet
dei filius in persona sua
naturam nre mortalita
tis assumere dignatus ē:
vt ea adimpleret per in

misterū passionis et re
surrectionis suę: quibus
a diaboli potestate et pec
catorū vinculis solueremur. Lectio secunda:

Verum si quis in
tellectū extendere
voluerit: in diuina bene
ficia que post dñi nostri
ihū xpi ascensionem hu
mano generi exhibita sūt:
quis potest illā nō dicā
dinumerare sed etiam po
tens eloquio minima ex
pte sufficiat enarrare? Qs
non stupeat tanti gene
ris humani vocationem.
et ad vnus dñi dei fidei
attractionem factā. p tu
bam apostolicam? Pau
cissimorū cū hominū
feruido zelo: ab ipsius
dei sapientie ore sacra
tissimo eductorū gra
spiritussancti cooperante.
principū: sapientū: no
bilium et ignobiliū. iuue
nū et senū. seruiq; vtriusq;
adductus est populus
ad vitam et religionem
spiritualem veteri vite
carnali contrariam: quā
non persuasit. docta mū
di sapientia falerata

plozū eloquentia: aut re
thozū facunda pōposaq;
loquacitas: sed mundi
contemptus: paupertā
tis sancte ardoz: carnalis
vite mozticatio malo
rū p̄sentū patientissi
ma et iocundissima sif
ferentia: et ommium vir
tutum decus et honestas
florentissima. Quę ita p
xp̄i magisterū et sancti
spūtus illustrationem.
xp̄i discipulozū stabili
firmitate mentib; fixa
sunt: vt ip̄is a p̄sentibus tribulationib; qua
qua via creptis: et ad ce
lestia regna translatis:
nequaq; eisdem defitien
tibus: hec pariter cum
eis deficerent: sed succes
soribus suis hereditaria
successione: quasi filys
relinquerent studiosissi
me sectanda. Lō tertia:

Hec quippe vide
mus quotidie i
plen et renouari: i hys
qui sancto euangelio cre
diderunt: quozū et si non
nulli videantur a sanctoz
apostolozum perfectione
quodam tempoze frigef
cere: tamen in hys qui
perfecte xp̄i vestigia im
tantes carnē crucifigere
cum vitys et concupiscē
tys student: renouato vi
zore pullulant cōtinue.
Hec autem ex diuina p
uidentia facta noscūtur.
ne xp̄i sanctissima cōuer
satio benignissima cōdes
censio: et doloziosissima
passio quibus nos trans
tulit de tenebris ad lucē:
et fecit regnū deo et patri
redemptos in sanguine
suo: ne etiam apostoloz
aliozūq; ip̄ius xp̄i discipulozū ab hoste antiq
quo assecutus trūphus:
et sanctozum martyrum
duriissimus conflictus:
necnon ommū ustozū
contra diabolū. vicia
mundū. et carnem here
ses et hereticos congres
sus continuus et sancta
rū virginū stabilissima
magnammitas mirabi
lia viderentur: si simila
mmme cernerentur.
Videmus nēpe nedum
inter illos qui euāgelio
crediderunt: verū et inter
fidei xp̄ianę aduersarios
monasteria sacra: virgi
mulieribus q; referta. q
scipos omnipotenti deo
hostiam viuam. victimā
sanctam īmolauerunt
in quibus xp̄us quoti
die de celo pugnat: et i
tera triumphat: qua
mundum fugiētes car
nem mozticantes: dy
abolum vitia q; sub pe
dibus conculcantes: nō
tam verbis facta p̄cedē
tū p̄dicant: q; exēplis
ostendunt et factis lau
dant. Lectio quarta:

Hec mā opera: di
uine mi sencozdi
e organos pietatem p̄e
dicant: qui frigescentē
caritatem in cozdibus
plurimozum. nouis ig
nibus recalescē satagit.
Sed vt p̄tenta sileā
mus: nouissimis diebz
ihs diuina se miserati
o exuberantius effudit:
dum multozum fidelū
iusticiam extinctā: fere
in ommibus ordinibus
perfectionem texescentē:
et in omni sexu deuotio
nem sopitam et pene xp̄i
anam religionē ab eui
gelice perfectionis semi
ta obeuantem: diuino
dignata est igne succē
dere: vt videamus ple
raq; sacras religiones
ita renouatas igne di
uino ita succensas: q;
misi ingrati velimus ee:
diuine beneficentie īmē
sas gratias referre debem:
qui ad excolendam vine
am suam: hac nouissima
hora operarios destinare
non cessat. Quāplures
quidem videmus in hoc
ministerū deputatos:
quozum studio et dili
gentia: ecclesia sancta
nouis fetibus fecunda
tur. virtutibus adorna
tur. et exemplis sanctis
augmentatur. Sed p̄e
cipuus tempoz nostroz
inter electos: magnus et
āmirabilis sanctissimus
fuit bernardus: ab ip̄is
cunabulis perfectionis
euangelice institutus cō
secutus. Hic etenim in
vinea dñi cultor et ope
rarius destinatus opus
sibi iniunctum vigilāter
excerauit. Hic equidem
ex tuscie p̄tibus nobili

vtriusq; parētis genere ortus est. Cuius pater tollus inter senarium cives et ipse patricius: mater nera nomine ex massana ciuitate moribus et genere clari: sed virtutibz et iustica clarioz̄es: prole autem sanctissima clarissim.

Hnc Lectio. v.

Hinc quoq; filiū tollus et nera in ciuitate massa genuerunt: cuius ciuitatis ādministratiōe egregie tollus tunc regebat. Natus est autem anno dñi millesimo trecentesimo octogesimo sexto: in die natiuitatī beate dei gemtricis marie: et anno etatis sue tertio: matre orbatus et sexto patre: sub cura et regimine diane sororis matris quondam sue nere remānsit. Que cum deuotissima esset deo et virgini gloriose puerum bernardinum optimis moribus imbuit: ad dñi dei virginisq; gloriosissime deuotionem verbis et exemplis: q̄tū potuit excitauit: et cum alimentis corporis virtutes inseruit amme tenere. Puer autem bone indolis nō surdus auditor: sz factor operis: ecclesias deuotus visitabat: missas attentius audiebat: et euangelizantibz regnū dei assistebat: que audiebat memorie cōmēdās. Domū autem reuertēs: conuocatis pueris deuoto et honesto corporis gestu: et verborū grauitate veneranda: que intellexerat annunciabat feruenter et dulciter. Hec enim in eo future gratie plagia plures arbitrabantur: in magnificū euasurū verbi dei preconem bernardinū pronūciātes. Ieiunabat puerulus vt tenera caro spiritui subiacere tur: et anime famulare tur tanq̄ famula domine sue. Et quia ab omnibus puerorum lasciuis semotus erat: tātū in scolis proficiebat. vt longe alios coetaneos superaret. Tanta quoq; ad pauperes pietate afficiebatur: vt nil sibi q̄ tius foret: q̄ elemosynas manu propria tribuere.

Lectio sexta:

Magna bone indolis puer bernardinus: ad virginē dei genitricem mariam deuocione ferebat. magno amoris igne erga eam cor eius succensum erat. Gaudebat dña diana eius deuota nutrix: stupens in puero: talia preludia future sanctitatis. Septus namq; puerum bernardinū: ante virginis ymaginem lachrimantem genibus flexis: et amorosa quadam suspirij emissione: angelicam salutationē replicantem obseruabat. Hums deuotione inflāmatus: tenera adhuc i etate sabbato ieiunans: laudabili cursu quoad vixit perseuerauit. Speciali quoq; diuina repletus gratia: omnia opera ipsius intuentium oculos allliciebant: vt non solū pueris sed etiam senibus cunctis et aduenis mirabilis et omni laude dignus videtur. Erat enim natura spectabilis forma decorus: moribz ornatus: incessu grauis: pudico ac demisso vultu: qui nil nisi virtuosū et honestum loqui aut videre vel audire vellet. Eo tempore sens clarebat speculum honestatis iohannes spoletan⁹ phīe moralis preceptor et virtutū decus ⁊ doctor. Ad quem bernardinus etatis sue anno vndecimo: in moribus et grammaticalibus omnibus massanis mirabilis se cōtulit. Quē idem iohannes spoletan⁹ statim perpendens. zelatorem integerrime puricie. sectatorē honestorū et virtuosorū. grā dei ornatum: fouit instruxit et virtutum gratie ex omnibus verbis et scriptis testimonū phibuit.

Litur Lectio. vij.

liberalibus studijs sufficienter imbutus: ad sacra canonum iura se

conuertit: tribusq; ãms
illi studio vacauit. De
mũ se transferens ad sa
cr theologie studiũ: et
codices sacros perlegẽs:
et omnia pristina studi
a pupendens: fugebat
mel de petra et ad medul
lam vsq; introspiciens:
eius mistycas et mozali
bus sensibus diebz noc
tibusq; pascebatur. Hu
milis xpi sectator factus.
doctoratus insigna et
fastus fugiens: discipli
natozũ fraternitati i ma
gno hospitali sancte ma
rie de scala in ciuitate
senarum se ascribi procu
rauit. Erat quippe do
mus illa magne sancti
tatis precomio vulga
ta: nec ad eum nisi pro
bati morbus digniscq;
que fame admittebãtur.
Ex hac quippe discipli
natozum societate. plu
res nommatissim spiri
tualesq; viri prodierũt.
Nolebat tamen adoles
cens et omnis probita
tis speculũ bernardinus
cõmuni rigore conten
tari: sed manũ suã mit
tens ad fortia: preter di
sciplinatozũ institutа
arta: ieiunijs cilicio et
flagellis delicatum cor
pus affligens. Vigilius
q; dormiens sup tabu
las: aut nudas paleas:
merita quotidie virtu
tum cumulabat. Oper
bus quoq; misericordie
totus dedicatus videba
tur: ita vt nũq; tristis
aut turbatus cerneretur:
nisi diuinam cum intel
ligeret offendi maiesta
tem: aut miserabilium
personarum repulsionẽ
intueretur. Lectio. viij:

Et qua dei genitri
ci marie: nulla vir
tus in diuinis scripturis
excellentius attribuitur
q; misericordia: ideo ber
nardinus dei gratia illu
stratus: quodam singu
lari glutino assimilari
desiderans: eidem gloriо
sissime matri dei discipu
lus peroptabat fieri. tan
to erga eam feruens. a
more. vt mentis affectꝰ
celare nequiret: sic quasi
amore languens: nunc
se philocaptum amore
cuiusdam virginis: nũc
se non posse quiescere
nisi suam vidisset ama
tã die quolibet: para
bolice quasi aliam deno
tans sepe pronunciaret.
Et quia oculis carneis
eam videre nõ poterat:
quandam elegantissimã
ymaginem supra portã
carmelie senarũ depictã
quotidie visitare solitus
erat: et amorosis aspec
tibus dei genitricẽ con
templans pulchritudi
nem. furtim i deum per
virtutum profectus fe
rebatur. Omnis etas
sexus et conditio. binar
diũ venerabantur lau
dabãt et ãmirabantur.
Cuius vita honestatẽ.
cuius gestus pudicaã
cuius verba misericordi
am et pietatem preten
debant. Anno siquidẽ
dñi millesimo quadrin
gentesimo cũ tempore
iubilei pestis vniuersa
lis omnes fere italie par
tes depauisset: et tãtũ
apud senarũ ciuitatem
deseuisset: vt fere omẽs
ministri hospitalis de
scala: viri et mulieres
defuncti sunt. horrẽdus
erat locus ipe ex quoti
die morientiũ multitu
dine et vlceratoz fetore.

Sobito Lcõ nona.
bernardinus qui
vicesimũ etatis sue atti
gerat ãnũ: spiritu feruo
ris mistigatus: et virgis
amore succensus. merito
rũ occasione accepta: il
lud saluatoris dictũ re
uoluens mente. maiorẽ
charitatem nemo habet
vt animam suam ponat
quis pro amicis suis:
non quo pacto posset
morbum illum euadere
meditari cepit: sed qua
liter virgini et xpo grati
posset obsequio siuisq; i
proximis ministrare.
Nullo itaq; pauore mor
tis perculsus: magistrũ
priorem dicti hospitalis
de scala adiens: ad min
strandũ pestilenti morbo
languentibus paratissi
mũ se obtulit. Quẽ pri
or non sine lachrymis in
tuens: dolore fuit q gau
dio perfusus. Letabatur
quidem pro infirmorũ

et loca emolumento: sed et tristis erat pro delicati uuuenis tenere nature periculo. Perpendes tãdem rector hospitalis ex ipius verbis: spũ dei instigatũ ad predictũ ministeriũ claues totius fere domus eidem cõsignauit. Sed onere suscepto: cunctq; languentiũ q ad uentantiũ peregrinorũ: non valens ommũ calamitati satisfacere: plures predicte fraternitatis diaplmatorũ consocios uuuenes: quos sciebat honestate preditos q pietatis visceribus plenos: sanctis monitis ardentibusq; persuasionibus commouit: inflammauit. et ad opus deo virginem gloriosissime et sanctis angelis acceptissimũ induxit. ℣ In festo sã vrbani pape et mrs. Lectio

VRbanus prima: natione romanus ex patre pontiano: sedit annos octo. menses vndecim. dies duodecim. Hic fecit ministeria sacrata omnia argentea: et patenas argenteas viginti quinq; apposuit. Hic vero confessor extitit temporibus dyocleciam. Hic sua traditione multos conuertit ad baptismũ et credulitatẽ: etiam valeriani nobilissimũ virum sponsũ sancte cecilie: et fratrẽ eius tyburtiũ: quos etiã vsq; ad martyrij palmam peruenit: et per eius monita multi martyrio coronati sunt. Hic fecit ordinationes quinq; p mẽsem decembriũ: presbiteros nouem: diaconos quinq;: episcopos per diuersa loca octo. Qui etiam sepultus est in cymiterio pretextati via appia octauo kalẽdas iunij: et cessauit episcopatus dies triginta. ℣ In festo sã eleutherij pape q mrs. Lectio

ELeutherus natione greacus ex patre habundio de oppido nicopolim: sedit annos viginti unũ menses septem. dies quinq;. fuit autẽ temporibus antonini et comodi: vsq; ad patria mũ et barduam. Hic accepit epistolam a lucio britãnico rege: vt xpianus efficeretur per eius mandatum. Et hic iterum firmauit: vt nulla esca vsualis a xpianis reprobaretur: maxime fidelibus quã deus creauit: que tamen rationalis q humana est. Hic fecit ordinationes tres p mẽsem decembriũ presbiteros duodecim: diaconos octo: episcopos per diuersa loca quindecim. Qui etiam sepultus ẽ iuxta corpus beati petri in vaticano octauo kalendas iunij. et cessauit episcopatus dies quinq; ℣ In festo sci iohãnis pape et martyris: Lectio prima:

IOhannes natione tuscus ex patre constantino: sedit annos duos: mẽses octo: dies sedecim. fuit autem a consulatu marini vsq; ad consulatum olimbrij: tempore theodorici regis: et iusti augusti xpiam. Hic vocatus est a rege theodorico ut nũciam. Quem ipse rex rogans misit in constãtinopolim. cum legatione ad iustinũ imperatorem orthodoxũ. Qui eodem tempore iustinus imperator vir religiosissimus: fumo amore religionis xpiane voluit hereticos exiliare. Nam fumo feruore religionis xpiane hoc cõsilio vsus ẽ: vt ecclesias arrianorum catholicas consecraret.

℣ Ro hac Lectio. ij. causa theodoricus rex hereticus hec audiẽs ecarsit in eum: q voluit totam ytaliam gladio extinguere. Eodem tempore iohannes papa egrotus infirmitate cum fletu ambulauit: q senatores et consules cũ eo. id ẽ theodorus ipatus q̃ alij aggapitus patricius: accipientes hec in mandatis legationũ: vt redderentur ecclesie hereticis in partibus orientis: q si non: omnẽ ytaliã gladio perderet. Lectio tertia:

CVi dũ ambulasset eũ iohanne papa

A pergens ad urbem cõstãtinopolim

A agapitus et

occurrerunt beato iohãm papæ a miliario duodecimo. omnis ciuitas cũ cereis et crucibus: in honorẽ beatorũ apostolorũ petri et pauli: qua vetẽs grecorũ hoc testificabantur: dicentes a tempore cõstãtini augusti et a beato siluestro sedis apostolice episcopo vsq; ad iustinum tempora: non meruisse grecanũ partes vicariũ beati petri apostoli suscepisse cũ gaudio et gloria.

¶ Tunc iustinus augustus dans honorem deo: humiliauit se pronus in terra: et adorauit beatissimum iohannẽ papã. Lectio. iij.

¶ Odem tempore beatus iohannes papa cum senatoribus supradictis: cum grandi fletu rogauerunt iustinũ imperatorem: vt legatio acceptabilis esset in conspectu eius. Qui videlicet papa iohannes et senatores vim religiosi omnia meruerũt et liberata est italia a thrasimundo rege hereticorum. Iustinus autem imperator gaudio repletus ẽ: quia meruit temporibus suis vicariũ beati petri apostoli videre in regno suo: de cuius manibus cum gloria coronatus est iustinus augustus. Eodẽ tempore cum his supradictis iohãne papa iohanne cõsule senatore theodoro imperatore et agapito ex cõsule. agapito patricio defuncto thessalonice positis: constantinopoli: theodoricus hereticus tenuit duos senatores preclaros et exconsules: symachũ et boeciũ et occidit interficiens gladio.

¶ Eodem Lectio. v. tempore reuersus iohannes venerabilis papa et senatores cum gloria: dum omnia obtinuissent a iustino augusto: theodoricus cum grandi dolo et odio suscepit eos: sed iohannem papam et senatores. Et etiam gladio voluit occidere: sed metuebat indignationem iustini augusti. Tamen omnes in custodia afflictos macerauit: ita vt beatus iohannes episcopus primo se dis in custodia afflictus deficiens moreretur. Quo tandem defunctus est nouembri in custodia duodecimo kalendas iunij martyr. ¶ Post hoc fuctũ nutu dei omnipotentis: nonagesimo octauo die postq̃ mortuus est iohannes beatissimus papa in custodia: theodoricus rex hereticus subito interijt et mortuus ẽ.

¶ Eodem papa Lectio. vj. iohannes perfecit cimiterium beatorum martyrũ nerei et achillei via arduatina. Item renouauit cimiterium sanctorũ felicis et adaucti. Item renouauit cimiterium priscille. Eodem tempore positũ est ornamentũ super confessionem beati pauli: de gẽmis purissimis et bracchiis. Item hui' temporibus iustinus imperator: obtulit patenam auream cũ gemmis: pensantem libras viginti: calicem aureũ cũ gemmis pensantem libras quinq: o pallia auro texta quindecim: que ipse iohannes papa detulit beatis aplis petro et paulo: et ad sanctam mariam et ad sanctum laurentiũ. ¶ Hic ordinauit episcopos p diuersa loca quindecim: quorum corpus translatum ẽ de cimiterio: et sepultum est in basilica beati petri apostoli sub die sexto kalendarum iunij olybrio cõsule: et cessauit episcopatus dies quinquaginta octo. ¶ In festo sctõ felicis papæ et mrĩs. Lectio.

¶ Elix natione romanus ex patre cõstãtino: sedit annos duos menses decem: martyrio coronatur. Fuit autem temporibus claudij et aurelian: a consulatu claudij et paterni: vsq; ad consulatũ aurelij et capitolini. Hic constituit supra memorias martyrũ missas celebrari. Hic fecit ordinationes duas per mẽsẽ decembriũ: presbiteros octo: diaconos quinq; episcopos per diuersa loca q̃libet. Hic fecit basilicam in via aurelia vbi est sepult' tertio kalendas iunij:

o lyphos argẽteos quinq;

miliano ab vrbe roma
quinto: et cessauit epi
scopatus dies quinq.
℣ In festo sancte petronil
le virginis. Lectō prima:
PEtronillā bene
nostis voluntā
te beati petri a
postoli clemcam factā.
Nam recolo vos iterfuis
se cum apud ipsum plu
rimum discipuli eius refi
cerenur: contigit vt ti
tus diceret apostolo. Cū
vniuersi a te sanētur in
firmi: quare petronillā
paraliticam iacere pmit
tis? Apostolus vero ait.
Sic expedit ei. Sed ne
existimetur impossibili
tas eius meis sermonibus excu
sari: ait ad eam. Surge
petronilla et ministra no
bis. Et statim sana sur
rexit. Lectio secunda. ℣
IMsterio autem
expleto: iussit ea
redire ad grabatum suū
At vbi in dei timore ce
pit esse perfecta: nō solū
ipā sanata est verūetiam
plurimis reapernit in
melius suis orationib
sanitatem. Et qm ipsa
minus speciosa erat: veit
ad eam flaccus comes cū
militibus: vt eam sibi
vxorem assumeret. Cui
petronilla ait. Ad puellā
inermē cum militibus:
armatis venisti? Si vxo
rem me vis habere: fac
matronas et virgines
honestas post triduum
ad me venire: vt cū ipis
ad domū tuam veniam.
Factum Lectio. iii.
est autem vt trui
dierum accepto spatio:
virgo sancta ieuunys et
orationibus occupare
tur: habens secū sanctā
virginem feliculā colla
ctaneam suam in dei ti
more perfectam. Tertio
itaq; die veniens ad ei
sanctus michomedes presl
biter: celebrauit mysle
ria xpi. Virgo autē sa
cratissima mox vt xpi
sti sacramentū accepit:
reclinans se in lectulo
emisit spiritū: cui corpus via ardeatina sepul
tum est. ℣ In festo scōr
martyrū marcelli petri et
exaſmi. Lectiō prima.

BOme marcelli
in presbiteri et
petri exorcistę:
subdioclecianо impera
tore iudice sereno. Fac
tum est dum tenerētur
beatus petrus in obscu
rissimo carcere vinculis
ferreis astrictus: custos
carceris nomine arthe
mius habebat filiam de
monacam quam vnice
diligebat. Cui vir dei pe
trus. Audi consiliū meū
arthemi: et crede vnige
nitū filiū dei viui dñi
nostrū ihesū xpm: et
qui est liberator omniū
in se credentiū. Si cre
deris saluabitur filia
tua. Cui arthemius. Di
me prudentiam consiliy
tui. Te. deus tuus libera
re non potest cum illi cre
das: et quotidie pro ei?
nomine plagas et vincu
la perferas. Et quomo
do potent filiam meam
si ei credidero liberare? Si
me vis credere deo tuo.
ecce ego duplicabo super
te cathenas: et clausti
omnia carceris munitā
te autem xpm in ymā
ipā ac tenebrosa custodi
a solum includam. Si
de hys omnibus liberā
bit te deus tuus credā ei.
QUi beatus Lectō. iii.
petrus assensū de
dit: promittens ad do
mū eius se venturū. Hoc
inquiens faciam nō ad
habitū temptationis tue:
sed ad declarationē dñi
nī ihū xpi. Agitis ca
put arthemius inquit.
Iste homo passionibus
minys fatigatus: aliena
loquitur. Et hec dicens
abscessit: narrauitq; ge
sta et dicta vxori sue cū
dixe. Et ecce subito noc
tis initio adest homo
dei petrus arthemio q cū
dixe: indutus vestibus
candidis tenens in ma
nibus suis triumphum
crucis. In cuius vestigia
corruentes illi clamabāt.
Verus deus vnus est et
verus dñs ihesus xpūs
Statiq; filia eorū noīe q cor
pe virgo paulina a spū
tu immūdo curata cum
ta est. Lectio tercia:
ET cū hoc fieret
omnes qui ī do

mo artexmq erant credi derunt. Commentq; mlt̃itudo vicinor amplius q̃ trecentor̃: mulierum vero abundantior numerus: clamantium. Preter xp̃m non est alius deꝰ omnipotens. Cũq; oĩs cuperent esse xp̃iam: adduxit vir dei petrus marcellinũ p̃sbiterũ: q̃ omnes vnammiter baptizauit. Sed et artexmus omnes qui in vinculis erant absolut. Qui et omnes baptisim gratiã p̃ceperunt. Lectio. viij.

Videns hec inder serenus: iussit marcellinũ p̃sbiterũ ꝙ petrũ eror̃ ecclesiam p̃sentie sue exhiberi: et auditũ beatũ marcellinũ iussit pugnis cedi ĩ ãbabus artenjs. Ãt vbi defecerunt cedentes ab eo separato petro: iussit vt nudus super vitri fragmenta sterneretur i custodia: et victus ei et lumen negaretur. Petrus conuersus ad serenum dixit. Cum sis nomine serenus: totum te nubilũ et tenebrosum factis ostendis. Tunc eũ et ipe serenus iussit in vinculis recipi: et pedes in capo artissimo astringi. Le. ij.

Actũ est autẽ dũ separati essent apparuit angelus domini marcellinõ p̃sbitero oranti nudo: et ĩduit eũ vestimentis suis: ꝙ adduxit eũ vbi beatus petrus erat in capo ꝙ ferro. Sed et ipsum solut: et ambos perduxit ad domũ vbi nuper baptizati orabant. Mõ post mltũ vero cũ beatus artexmus cũ vxore sua et filia capitalem susceptissent sẽtentiam: comprehensi et illi ab his qui sactos dei martyres puniturant alligati sunt manibus retro ad arborem vsq; dũ nũciaretur indi a sereno de eis. Ille iussit eos duci in siluam ingrã que lxxdie ĩ honore sanctorum silua candida appellatur: et in eadem ambos pariter decollari. Lectio sexta:

Cumq; fuissent in media silua. ipi sibi manibus suis munierunt locũ a spinis: vbi orantes simul ꝙ dixerunt sibi pacis osculum: genu flexo decollati sũt. Et qui eos decollauit: vidit animas eorũ splẽdide ornatas ab angelis ferri ad celum. Et pmtẽtiam agens sub ulio papa baptizatus est ĩ senectute sua: nomine dorotheus. Quorũ corpora reuelantibus se beatis martyribus: tulerũt postmodũ lucilla et firmina xp̃iane femine: ꝙ iuxta sanctũ tyburtiũ i inferiori parte cripte seppelierunt quinto kalendas septembris. Pro sancto hermo. Lectio septima:

In campania beati hermis epi̇scopi ꝙ martyris sub dyocleciano et maximiano imperatoribus. Qui primo plũbatis crudeliter cesus: demũ fustibus diutissime maceratus demũ resina sulphure plumbo pice cera oleoq; solutis pfusus: cum ingenti miraculo iesus apparuit. Mõ cũ multi quibus merat mẽsamor̃ viderent: electis ydolis ommbus. et diabolice impietatis erroribus abdicatis: ungum dominum suum et omnipotẽtem deum fideliter per sacre fidei fundamentum et baptismatis sacramentum susceperũt.

Ipse vero Le. tõ. viij. martyr inuictissim' immenso ferri pondere cõstrictus carceribus tenebrosis sub durissima custodia detruditur: vnde angelica visitatione confortatus eripitur. Verũ postmodũ clarissima miracula ipsius fama vulgante: tentus est ab imperatore maximiano. A quo diuersis supplicijs tortus: in tantum vt tumica ferea ignita vestiretur. Iterumq; in olla que plumbo pice cera resina et oleo feruefacta fuerat missus virtute dei omnia superans: illesus exinde progreditur.

Andem Lectio. ix. ad confirmandos ceteros in dño a deo seruatus non que sua sunt sed que iesu querẽs ut

ta beatissim paulu sentē
ciam qua dicat: cupio
dissolui et esse cum xpō:
manere autem i carne
necessariū arbitror p̄o
pter vos: campamam an
geli commomtus solati
ō peruent. Vbi cum plu
rimos iam credentes: per
sancte predicationis doc
trinam: in fide feruentis
simos robustissimosq; red
didisset: multos etiā qui
adhuc gentili errore deti
nebantūr ad vnus veri
dei cultum conuertens:
sacri baptismatis vnda
purificasset: vocāte dño
martyrio clarus: sancto
fine quieuit. ¶ In festo
sanctorum martyrū pri
mi et feliciani. Lcō p̄ma:

Bome in monte
celio: natale sāc
torū martyrum
primi et feliciani sub dio
cletiano et maximiano i
peratoribus. Qui glorio
sissimi martyres in dño
semper viuentes: a ponti
ficibus templorū apud
imperatores q̄ xp̄iani es
sent incusati et inquisiti:
erant enim cues romam:
adducti sunt i conspec
tu imperatorū. Et iusse
runt eos ferro vinctos i
carcerem recludi: vbi af
fixi eis angelus domini
qui eos consolaretur. Lcō

Post aliquot sēdā
vero dies iussērūt
eos imperatores suis as
pectibus p̄sentari: et
iusserunt militibus vt
ducerent eos ad phanū
herculis vt sacrificarent.
Q̄ si sacrificare nollent:
fortiter eos penis affligē
rent. Verum cum nullā
possent eos ratione mo
uere: sed p̄o xp̄isti no
mine optarent potius
mori: extenderunt eos
milites et virgis fortiter
mactauerunt. Et cum
renunciassent imperato
ribus milites que gesta
sunt: mali valde iussērūt
eos tradi promoto p̄si
di ciuitatis numenta
ne vt aut sacrificare eos
cogeret: aut diuersis p̄
nis interficeret. Lcō tāa:

Et accipientes eos
milites: duxerūt
in viam que dicitur mi
mentana: miliario tercio
decimo ferro vinctos: et
miserunt eos in carcere
iuxta forum ciuitatis.
vbi iterū angelica visi
tatione relaxātur: Post
multum vero temporis
iussit sibi p̄motus p̄e
ses in foro ciuitatis tri
bunal p̄parari. Et cū
introm̄ssi fuissent pri
mus et feliciamus: q̄ in
tente p̄sidi fuissēt post
responsionē ab invicē
separati: primū beatum
felicianū iussit p̄sidis ai
plumbatis cedi dicens ei.
Vt quid non deponis
istam infamiam pectoris
tui: vt eligas dies bonos
et iocundos et non tor
mentis diuersis corp⁹
tuū macereturr. Lcō. iij.

Beatus feliciamus
dixit. Octoginta
annos vite habeo: sunt
q̄ annis triginta q̄ agno
ui veritatem dei: et in
dhil de blandimentis
huius mundi cogitans:
elegi seruire creatori oī
potenti eterno ac vero
deo. Tunc p̄sidis iussit
eum ad stipitem ligari:
et aculeos in manibus
eius ac pedibus figi et
diu torqueri: et per dies
tres nec aqua nec vllū
genus cibi ei minis
trari est. Lectio quinta.

Cumq; per triduū
continuū permaneret in dei laudibus:
iussit eum p̄sidis flagel
lis cedi: et de stipite sic
depom et in custodia re
cludi. ac postmodū ap
plicari sibi sanctum pri
mū. Quē validissimis
fustibus cesum: deinde i
caleo iussit leuari q̄ la
tades ad latera eius ap
pom: et deposito de ca
leo p̄cepit reliquari
plumbū: et beato marty
re extenso in lecto buliēs
mox eius fundi. Tunc
q; fecat p̄sentem ēe bea
tū feliciamū. Lectio sexta.

Sed cū inuictissimi
persisterent sancti
martyres: angustiatus
p̄ses iussit eos ad am
phiteatrum duci: et du
os leones eis dimitti.
Quibus ad pedes sancto
rum ruentibus: laxati
sunt et versi ferocissimi:
sed et ipi martyrū virtu

te scm cum perdiderunt. Quod videntes hy qui ad spectaculū cōuenerāt: pene mille quingēti viri miraculis perculsi: crediderunt in dño ihū xpō. Verum p̄ses cum ifu prabiles eos cerneret: gladio ammaduerti p̄cepit. Quorū corpora nocte a xp̄ianis fidelib⁹ rapta, sepulta fūt ad arcus numentanos iuxta arenariū quinto idus iunij: ab vrbe roma miliario quartodecimo.

¶ In festo sancti barnabe apostoli. Lectio

Barnabas hebraice latine interpretatur filius proplxie: vel filius consolationis. Barnabas qui et ioseph nationc cyprie cuitatis: que ex ordine regū persarū fin data extitit: cum paulo in gentibus apostolatū adeptus est. Deinde propter iohannē discipulū: qui etiam cognomento marcus appellatur: se iunctus a paulo: mchil omnus euangelij predicationem sibi opus iunctū exercaut: martyrio coronatur. Cuius festiuitas celebratur tertio idus iunij. ¶ In festo sanctorū basilidis cyrini nabor⁹ et nazarij. Lectio p

Ediolani natale sanctorū martyrū nazarij et celsi pueri. Beati nazarij pater affricanus: mater vero perpetua a beato petro apostolo baptizata. Ipse vero sanctus nazarius a sancto clemente instructus et baptizatus ē. Quē anolinus sub rabie persecutionis que per neronē exercitata est diu maceratum et afflictū in carcere: cum quo et beatissimū celsum puerū quem ide⁹ ipse nutrierat: gladio ferīri iussit. Quorū corpora xp̄iani furati quinto kalendas augusti sepelierūt foras portam q̄ dicatur romana in hortis ppriis.

Beuelabāt Lectio.ij. Autē se beatissimi martyres cuidam cereario nomine eu vrore fortunata: et per visum monuerāt se occultari propter rabiē persecutionis: quā nero impius excitauerat. Latuerunt vero vsq; ad tempora archadij et honorij imperatorū: quos beatus ambrosius dño reuclāte reperit. Patefacto autē sepulchro i quo iacebat corpus sancti nazarij: qm quando passus fuerit vt scribit sanctus paulinus vsq; tunc ignorabatur: viderunt sanguinē martyris ita recentem q̄ presentes crant: quasi eadē die fuisset effusus. Itō.mj.

Caput etiā ipsius quod ab impijs fuerat abscisū ita integrū atq; incorruptum cum capillis capitis et barba reperiunt: vt videretur eo tempore quo leuabatur: totū atq; positū in sepulchro. Etiam odore tāto repleti sunt: vt omnium aromatū vinceret suauitatem. Quo leuato et in lectica composito statim ad sanctum celsū martyrē qui in eodem horto positus erat: ad orationem perrexit sanctus episcopus: et vtroq; transtulit ad basilicam apostolorū que est in roma. Inuenti autem et translati sunt pridie idus iunij. Festum tale vero agitur quīto kalēdas augusti. de martyrio: cōmemoratio tamen eorū publica et celebris i die sanctorum martyrum gervasij et protbasij fidelibus populis presentatur: et venerabiliter excolitur. Itē beatorum martyrum basilidis cyrini et naborisi seo et beatorum nazarij et celsi: quos duos passos fuisse apud hebredomensem vrbem antiquitus memorando celebrat.

In festo scti anthonij cõfessoris ordinis minor
Ad matutinas mutato.

Am xpi stum
dnus huius
alacrius in u
bilo collaudet.
In quo sacerdos nobilis an
thonius de veritate gaudet.
Ps. Mente exul. ymn⁹.
Laus regi plena
gaudio qui mer
ces militantũ sepsum
dat anthonio militie su
pendũ. Anthon vir
egregie qui tue quã pre
nouenas hic viuens arma
glozie xpm videns accepe
ras. Qro te digna dũ
mozeris natozũ fit com
motio margarite non fu
neris cuius tias possessio.
Cuius honozẽ glozie
predixeras in padua que
tantis in te gratie manet
donis irrigua. Qer te
pater cum filio consola
tor: q spiritus a crimnũ
contagio nos hic emun
det funditus. Amen. In
primo noct. añ. Quasi se
cus alneũ riuuli plantatus
fructum temporaneum de
dit hic beatus. ℣. Beatus
vir. añ. Montẽ syon predi
cat dñi preceptũ et talẽtũ
duplicat celitus acceptum.
ps. Quare fremue. añ.
Content miraculis pecta
torũ dentes sponsam xpi
sti patulis rictibus mordẽ
tes. Ps. Dñe quid mul.
℣. Amauit eum dñs⁹ ozna
uit eũ. ℟. Stolã glie
induit eum. Lectio pria.
In hispanijs ciui
tate vlixbona que
ad occidentalem regni
portugalie plagam in
extremis terre finibus si
ta est: quedam pregnã
dis ecclesia in honozẽ
gloziose virginis gene
tricis dei marie fabrica
ta consistit: in qua pre
ciosum beatũ vincentij
martyris corpus hono
rifice requiescat. A cuius
occidentaliũ valuarum
luminibus: venerabile
beati anthonij parẽtes
non longe manentes:
felicem hunc filiũ i pri
mo iuuentutis flore ge
nuerunt nomenq; ei fe
uendus in sacro baptis
matis lauacro imponẽ
tes: in eadem postmo
dum ecclesia educãdũ
pariter tradunt: et litte
ris imbuendũ. Cui dũ
post annos pueriles sim
pliciter dom trãsactos:
fallax mundi species: ac
petulantia carnis placẽ
tia suggererent: negq;
hys concupiscentie fre
na laxauit: sed rãi soli
deo seruire disponens.
euidentius id processu
temporis opere declara
uit. ℟. Funditur i sontũ
sanguis a prophanis sit
q; morientũ merces vite
pauis. Rumor ad anthoniũ volat non iauus. ℣.
In mmores gladium fi
xores dat m oduũ xpi rer um
manus. Rumor. Lectio. ij.
Pretis nãq; mũ
di et carnis ille
cebris: ad quoddã ceno
biũ ordinis sancti augu
stini prefate ciuitati vi
cinũ se contulit: ibiq; de
uotus habitũ religionis
assumpsit. Vbi dum im
portuna carnaliũ amicor
frequentia pacẽ pectoris
eius perturbaret: pactis
ibidem ferme duobus an
nis. ad sancte cruas de
columbria aliud scilicet e
iusdem ordinis monaste
riũ transiolauit. Ad qd
tamen ob morum ipius
grauitatem: vnc sui licen
tiam superioris obtinuit.
Quo ad optatam mẽtis
quietudinem obtinendã
peruenens: tantum ibi
in omni religionis pfec
tione profecit: q; transla
tio sui facta ciuitati cor
dis imputari nõ potuit.
Propellebat autem cum
iam tunc spiritus: quo
dam futurorũ presagio
ad diuinarũ studia litte
rarũ: in quibus iugiter
meditando: nõ solũ qua
liter in agro aheno vitia
extirpãdo virtutes inser
ret semetipm sollicite
primitus excolendo cog

nomt: verū etiam qualiter fidei normam astrueret: ac confutaret errores: firmissimus patrū sententijs se munuit. Dicq; factū est: vt illo aspirante: qui interualla temporis in docendo non indiget: nō multo post vir dei sapiētie spū plenus esset. ℟. O pretijs forte socius glorie victorū quos occidit impius rex marrochiorū. Sequitur thomus vitam defunctorū. ℣. Felix quem non gladius terret sed in melius mutat in quor. Sequit. Lō. iij:

Vnditur interea apud marrochiū sanguis innocentū a prophanis: dū ibidē contra xp̄m odiose desęuiens i fratrum innorū neceṁ: gladiū exerit rex inanis: vbi et plurimis prodigiorū indicijs claruerunt: qñ is qui de celo descendit: pro quo q passi fuit: morientium merces factus est vite panis. Horum itaq; beatorum martyrū sic passorū: venerandas reliquias vir quidā famosus nomine petrus infans a marrochio deferens: per iporū merita sui ipsius a grauibus periculis liberationem: celebrēq; eorundem passionis ordinem diuulgauit: cum tamen grauibus ferendi non inaniter factis rumor insonuit. Nam subito elephantis more ad preliuṁ ex aspectu sanguinis animati: ita totus a fidei feruore subripitur. xp̄iq; munia et martyrū necē mirandi in se compassione retorquens nichil se prorsus reputat agere: nisi et ipe tyrannice ferocitati occurrens: eandem pro xp̄o cui p̄fatis martyribus palmam obtineat. Felix ille quem nō forsitan mortis gladius persecutorū exterruerat: sed in melius vt patebit perfecte charitatis ardor immutat. Igitur eiusdē animo: quod facto opus sit excogitans: habitum ordinis taliter p xp̄o defunctor assumere. vitamq; sequi delibe-

rat: vt vel sic efficatius ad optatū fidei agonē pertingere valeat. ℟. Ferebat ad martyriū dum rexterre sęuit sed hoc desiderū suū non impleuit. De quo rex regnantū aliud decernit. ℣. Tandem i simplicium cetu per indicia fama viri creuit. De quo. Filia patri. De quo. In secūdo nocturn. a. Graue corquerentū mugas vanitatem disecat per anthomū vite veritatem. ℣. Cū inuocarem. ant. Contra virū sāguinum clamat et dolosum q̄ hoc genus hominū deo sit exosum. ℣. Verba mea. a. Laus perfecta profluit ex lactentis ore in quo xp̄us destruit hostē cum vltore. ℣. Dñe dñs noster. ℣. Os iusti. q̄ c̄. ℟. Et lingua eius. q̄ c̄. Lcō quarta:

Quoq; fratres iam dicti ordinis propter caritatem colūbā commorantes ad ipsius ex more monasterium die quadam pro elemosyna petenda diuerterent: videns eos dñi seruus ne quaq̄ vltra continere

se potuit: sed benigne in partem deductis: omnē animi sui conceptū aperuit. Gaudet non modicum ad hec fratrū pura simplicitas: dicēq; quo hoc ipsorū gaudiū ip̄lea tur instituunt: et sic letis dño gratias agentes abscedunt. Ipe vero prelati sui licentia et si difficulter obtenta: gaudens ad cōdictum se prepurat. Sed et fratres iuxta promissū hylariter redeunt: eiq; in ipo monasterio. siue habitū religionis iponūt. Qui post habitus mutationem mox cum fratribus inde recessit. Quidā q; ex cōcanonicis super hoc grauius se dolere pre ceteris indicans: abeūti sic in amaritudine cordis dixit. Vade inquit vade: quia forsitā sanctus eris. Cui humiliter sic respondit. Cum me sanctū audieris: deū vtiq; collaudabis. Venit ergo vbi simplicium fratrū congregatio morabatur: qui videlicet locus: sanctus anthomus dicebatur.

Juxta quod nomen an
thomū se demceps appel
lari rogauit: vt et sic re
quirentiū ipm sollicitu
dinem pia cautela delu
deret: cozumq; ipoztum
tates sub ignoto facilius
nomine declinaret. ℟. Do
no sapientie plenus arro
gantie fastum qui timebat.
sub indocti facie. Tantum
diu gratie lumen abscon de
bat. ℣. A se pondus glozie
sibi temerarie sumere nole
bat. Tantum. Lectio. v.

Eruens igit ad
martyrū vt dic
tum est: dum aduersus
xpm rex terre desciut:
nullatenus ab hoc ppo
sito quiescere potuit: do
nec tandem uncta pmis
sam sibi licentiam ad ter
ram sarracenozū transi
uit. Verū quantū cunq;
ad hec que dicta sunt co
namine interetur: suū ta
men in hys desiderū nō
impleuit: de quo rex re
gnantū dñs: aliud a
sensu humano decreuit.
Nam grauissimis et di
utino languoze correp
tus: nichil secum pro
voto prosperū agi pspe
rat: donec ipa necessita
te compulsus ad partes
fidelū remeare disposuit.
Cūq; nauigando ad re
deundum in hyspamā
iter arriperet: contigit
vt in partes sicilie vētis
non secundis flātibus
applicaret. et sic penitus
a proposito se fraudatū
conspiceret. Instabat
autem eo tempoze fratrū
generale capitulū: qđ i
breui erat celebrandum
apud assisiū. Quod vt
anthomo per fratres in
notuit: illuc vti erat de
bilis et infirmus vt am
q; peruenit. Soluto igi
tur ex moze capitulo:
fratribusq; ad sua caraī
quaq; loca dimissis: so
lus anthomus a nemi
ne petebatur: qui sicut
erat ignotus: ita et inuti
lis videbatur. ℟. Pauper
rum collegio pauper i pzin
cipio spiritu probatus: ver
bi ministerio. Non mise
tu propzio datur sed voca
tus. ℣. A quo sit hec datio
fiunt testimomo mozis et
meolatus. Non imeetu.

Olla ergo Lcō. vj.
de se vel litteratu
re. vel cuiuscūq; alte
rius vtilitatis habita
mentione: ad fratrem
gratianū qui tunc fra
tribus romādiole pzee
rat deuotus accessit: ro
gans humiliter vt ip
sum a ministro generā
li petitū colligeret: colle
ctumq; disciplinis regu
laribus erudiret. Quē
idem frater gratanus be
nigne susceptum: in ro
mādiolam secū duxit:
locumq; solitudinis re
quirentem. ad Heremū
montis pauli transmi
sit. Peruenies itaq; be
atus anthonius ad dic
tū locū: quadā ibi pzo
optato cellam i cripta
semotam a fratribus et
oratiombus congruā
repperit: quā suis vti
bus a fratre quodā qui
sibiꝑi eam parauerat i
petrauit. Illic solitariā
quātū licuit vitam du
xit. Illic sacris medita
tiombus contra temp
tationes spiritum robo
rans: in diuino se amo
re firmauit. Ibi noctur
nis vigilijs solus i ora
tiombus perstitit: ibi
se totū dispositiom diui
ne commendās: fursū
firmissime spem anchoza
cōtutauit. Ibi etiā abo
pams et aque: tāta coz
pus abstinentia macera
uit: vt testibus hys qui
aderant: hoza collatiōis
aliquando redituris ad
fratres: nutante pre in
ma debilitate vesligio:
semetipm supportare nō
posset. ℟. In doctrine po
culis iustus sua singulis
redens affluebat loquens
magnis parulis. Ueri
tatis iaculis eque ferebat.
℣. Potioz miraculis virt'
hec in oculis omniū clare
bat. Veritatis. Ollā pñ.
Veritatis. In. m. nocturn.
Aī. Gaude quondam sci
transiens viatoz sūmi ta
bernaculi nunc ihabitatoz
℣. Dñe quis habi. aī.
Nobis fac propitiū a quo
recepisti cozdis desiderium
vitam quam petisti. ℣.
Domine in virtute. aī.
Duc in montem dñi om
nos anthom unc hos deo

hominum loco sancto pom.
℣. Dñs est terra. ℣. Lector deus eius. ℟. Et non supplãtabit. Lectio septima:

Igitur vir dei antthomus cũ dono sapientie plenus esset: multo tempore simplicẽter inter simplices vitã duxit. Sic arrogantie fastũ humili cordis declinãs: sub indocti facie tantum dñi gratie lumen abscondebat. Licet cũ vt ex permissis patet feruentissimũ domus dei zelũ haberet: tamen a suo desiderio iam semel diuino mutu fraudatus: a semetipso iterum temerarie sibi glorie pondus assumere non presumpsit: donec eo cui se iam tutius commendauerat disponente: manifesto post modico: eius in conuentu simplicũ fama creuit. Post multum namq; tẽporis fratres pro suscipiendis ordinibus missi: ad ciuitatem forliuij confluxerũt. Inter quos et anthonius: necnon et quidam alij fratres de predicatoribus affuerunt. Cumq; cõsolationis sue ministerio predicatores ipsos sollicitaret. vt exhortationis verbum fratribus adunatis quis eor proponeret: nutu dei factũ est: vt omnes loqui renuerent et omnino se ad hoc impetratos asserrent. ℟. Ditant probant vilitas simplex innocentia cum discipline. Zelo iuncta diuinitas veritas modestia testes sunt doctrine. ℣. Sed signorum claritas probat hec probantia multiplex i fine. Zelo iuncta. Lectio octaua:

Hunc demũ ad anthonium idem ministerii instigante se fortiter spiritu conuersus est: cui q; de animi scientia mox sibi constabat i hoc opus appellabat: vt videlicet proponat in medio fratribus quicquid illi spiritus suggerat. Ad qd se omnis pponeum humiliter seruus dei respondit: quippe qui exercitatior habebatur in abluendis coquine vtensilibus ceteris q; huiusmodi vilitatis officijs: q̃ in exponendis diuinorũ eloquiorũ misteryis. Sed quid ĩmorer multis? Plane cum tantum de super gratiam accepisset vt memoria prodicabus vteretur: nullũ tamẽ aliud in eo scientie perpendebatur indiciũ: nisi q̃ panca primo litteraliter loq̃batur. ℟. Si quens macula mors error calamitas demõ lepra fugiunt egri surgunt sani. Cedunt mare vincula membra res q; perditas petunt et accipiunt iuuenes et cani. ℣. Pereunt pericula cessat et necessitas narrent hij qui sentiunt dicant paduani. Cedunt. Gloria. Cedũt.

Demq; Lectio. ix. quanta poterat virtute retinens: cõtra me tamen imperanti nõ valens: licet inuitus ad extremũ consensit et cũ timore dñi primo simpliciter fari cepit. Sed cum lucernam diuũ submodio positam iam nunc super candelabrũ dñs statuere voluit: tã ta in progressu sermonis verborũ luculẽtia tantaq; eũ misticarum sententiarũ profunditate suspendit: vt immanem ex oppinato rei cuẽtu: vehementer omnes qui aderant mirarentur: et vix vnq̃ audisse se talia faterentur. Non modica igitur fratres consolatione repleti: venerabantur deinceps in viro reuelatã diuinitus superne sapiẽtie claritatem: venerabãtur nichilominus humilitatis iam probate virtutem. Nõ multo post ad aures generalis ministri res gesta peruenit: qui mox in publicũ prodire compellens anthonium: officiũ sibi predicationis iniunxit. Et quidẽ digne verbi ministerio traditur: quippe qui diuina sapientia pollens: pauper spiritu probatus hunc sibi honorem non impudenter arripuit sed vocatus. ℟. Sanctus hic de titulo crucis et supplicijs dulcis ihũ modulo dulci predicabat cũ pater mirere

De franciscus filius absēs
nouo genere stigm̄ p̄esen
tabat. ℣. Tanq̄ ī patibu
lo cruc̄s ip̄e brachijs ten
sus hos signa culo cruc̄s
consignabat. De fr̄a scus.
Gloria p̄ri. De fr̄a scus.

In festo scōr̄ mr̄m. viti
z modesti. Lectio prima

Puo siciliā be
tus vitus ī puc
rili etate virtu
tibus māturus: p̄mū
a patre suo sacrilego hy
la vt a cultura dei recede
ret temptatus est: deīde
a valeriano iudice catho
lys cesus in confessione
permansit. Inde reditus
patri: cū pēs illū affli
gere pater meditaretur:
mo tu angelico nauī
conscendens comitanti
bus secū modesto et cres
centia nutritoribus eius
ad tonagritanū territo
riū deuenit. Lcō secūda:

Ommorati sunt
autem iuxta fluui
um qui dicitur siler dño
seruientes. Populus au
tem vniuerse regionis il
lius audientes demoma
ipsorū sanctitatem con
fitentia: veniebant ad il
los: et audientes verbu
vite ab eis: conuertebā
tur ad dn̄m ih̄m xp̄m.
In illis diebus: filius
dyocletiani imperatoris
vocabatur a spiritu īmū
do dicens. Nisi venerit
vitus non exibo. Diocle
tianus dixit. Et vbi eū
possimus inuenire? De
mō dixit. In territorio
tonagritano. Tunc dio
cletianus misit cum fēsti
natione. qui cum adduc
cerent. Lectio tercia:

Fluentus autem
beatus vitus simul
cum suis nutritoribus
ad dyocletianū adducā
tur et filius eius oratio
ne cuncturi. Sed cum a
ipius imperator suadet
multis donis et promis
sis: vt cultum dyis im
penderet: cuiusq; animū
a bono p̄posito moue
re non posset: artissimis
vinculis ferreis astrictū
in carcerem teterrimū in
dudi iussit: cū quo pari
ter modestus et crescēcia
ducebantur. Deinde cir
cunstante populo ī am
phiteatrū inducuntur.
Et cū introducti fuissēt:
ait beatus vitus ad mo
destū patrem suū. Forti
animo esto ne timeas:
ecce appropinquabit co
rona nostra. Lectio. iiij.

Diocletianus autez
persuadebat eis vt
sacrificarent. Vitus di
xit. Ep̄m dn̄m habemus
et ei sacrificamus. Tūc
dyocletianus in ollam
resine et pice succensam:
et plumbo soluto ferue
factum: ip̄os iactari pre
cepit. Vbi sancti marty
res psallentes: in modū
trū puerorū hymnum
dn̄o dicebant. et egressi
sunt vultu illeso. Post
hec imperator iussit eis
dimitti leonem ferocissi
mū: qui mox ad pedes
eorū cecidit: et lingua
sua pedes martyrū lingue
re cepit. Lectio quinta:

Dixit vltimū victus
sacrilegus imper
ator: simul et videns mul
titudinem populi mira
culo percussam ad ip̄m
verum deum cōuersam:
catastam parari iussit:
et seruos dei super extēdi.
Cunq; cederentur marti
res dei: ossibus q; discem
derentur: exclamauit be
atus vitus ad deū dicēs.
Dn̄e deus libera nos. Et
statim tonitruū magnū
factum est: et cōmotio
atq; tam magnus terre
motus: vt templa deor̄
corruerent: et multos op
primerent. Imperator vi
dens hec signū territus
fugit. Lectio sexta:

Descendens autem
angelus dn̄i e
ripuit eos. Et subito ap
paruere iuxta fluuium q̄
dicitur siler: et requieue
runt sub arbore. Tunc
orauerunt ad dn̄m̄
vt susciperet ī pace aīas
suas: et statim expiraue
runt. Florentia vero illu
strissima femina: corpora
sanctorū collegit: et ī lo
co qui dicitur marianus
condita aromatibus se
peliuit.

In festo scōr̄
marci et marcelliani. Le. i.

Ome via ardea
tina natale san
ctorum marty
rum marci et marcellian

preclarissim generis tri
quillum et marcie filio
rũ. Qui primo carcerẽ
pro fide xpi passi: post
modum a fabiano duce
tenti: et ad stipitem ligati: in pedibus acutos acce
perunt. Quibus cum di
ceret in famis uidere infe
lices et insen depomte a
mentiam et liberate vos
metipos a cruciatibus im
minentibus responderũt.
Hũcq tam bene epulati
simus. Modo cepimus
esse firi in amore xpi sti.
Vtinam nos sic esse fiant
simus tam diu permit
tas: q̃ diu huius tegim̃
corporis mdumento. Cũ
q; transisset vna dies et
vna nox: et illi ĩ psalmis
et hymnis laudantes xpm
stum perseuerarent: lan
ceis per latera transfixi
cum gloria martyrij ad
sydera regna migrauerũt.
℟ In festo scõrum martyrũ
gervasij & ptasij. Lectõ. i.
Ambrosius seruꝰ
xpi fratribus per
omnem ytaliã i
dño eternam salutẽ. In
diuinis voluminib; reuis
sentitur qui nõ studuent
dare gratis: qõd ipe gra
tis accepit. Quicquid
enim ecclesie dñi profu
turũ erat subtrahere vide
tur: cum noluerint tradere
omnibus: quod ipe non
celandum acceperit. Vn
de psalmographus caut
Justiciam tuam nõ abs
condi in corde meo: ver
tatem tuam et salutare
tuũ dixi: non celaui mi
sericordiam tuam in con
silio multorũ. Et ploc
opere quasi vicissitudinẽ
a deo postulans adiecit.
Tu autem dñe ne elon
ges miseri cordiam tuã
a me. Quasi deo diceret.
Sicut ego feci alios mi
sericordiam inuenire:
ita ipe non patiaris lon
ge fieri miseri cordiam tu
as a me. Lectio secũda:
Penamus ergo
aur ista premisimꝰ:
et vestros animos q̃ pie
de dño sentitis et credi
de inuentione sanctorũ
corporũ ad leticiã inuite
mus. In diebus itaq; tuis
acte nuper quadragesie:
cum dñs donasset mihi:
vt ieiunantiũ et orantiũ
me faterer esse participẽ:
in oratione positi uti
me somnus oppressit:
vt nec vigilans aperte:
nec dormiens integre:
viderem apertis oculis do
os iuuenes ephebos vi
bus candidissimis: ides
collobio et pallio indutos:
ac caligulis calceatos ma
mbus extensis orantes.
Nullam quidem graue
dinem patiens loqui au
eis non poteram. Sed
qua vt dixi pars mi me
sommi meminerat: q̃ me
ad corũ interrogationẽ
verbũ proferre nõ sinẽt.
Plene autem mihi cui
gilanti: visio corũ elap
sa est. Lectio tertia:
Actũ est prom de
vt rogarem dñm
misericordiam: vt si lu
dificatio demonũ esset
abscederet si vero ẽet veri
tas plenius appareret.
Ad impetrandum vero
quod poscebam a domi
no augmentum ieiunũ.
Sumliq; modo canente
gallo: orantes meam
iuuenes apparuerunt.
Tertia vero nocte defecto
iemmys corpore nõ dor
mienti sed stupenti cum
quidam mihi tertia
apparuerunt persona:
que similis esse bto pau
lo apostolo videbatur: cu
ius me vultum pictura
docuerat: in tantũ vt ipe
meam illis tacentibus
loqueretur dicens. Si
sunt qui mentia mea se
cuti: respuentes predia
et diuitias: secuti sũt do
minum nr̃m ihũ xpm weligia:
mobil terreum mobilq;
carnale concupiscentes:
in media hac mediola
nensi vrbe per decẽ ãnos
in dei seruitio perdurãn
tes: ad hoc pertigere me
ruerunt vt xpi martires
fierent. Quorũ corpora
in eo loco iuuenes i quo
stas et oras. Lectio. iij.
Dodeam prdũ al
titudine terre coo
pertam aream inuenies:
quam aream superius ex
altabis: et in noie eorũ
ecclesiam fabricabis. Cũ
q; eorum nomina requi
rerem. Dixit mihi. Ad ca
put eorum libellũ scriptũ
Tertia vero nocte defecto
iemmys corpore nõ dor
mienti sed stupenti cum
quadam mihi tertia
apparuerunt persona:
que similis esse bto pau
lo apostolo videbatur: cu
ius me vultum pictura
docuerat: in tantũ vt ipe
meam illis tacentibus
loqueretur dicens. Si
sunt qui mentia mea se
cuti: respuentes predia
et diuitias: secuti sũt do
minum nr̃m ihũ xpi weligia:
mobil terreum mobilq;
carnale concupiscentes:
in media hac mediola
nensi vrbe per decẽ ãnos
in dei seruitio perdurãn
tes: ad hoc pertigere me
ruerunt vt xpi martires
fierent. Quorũ corpora
in eo loco iuuenes i quo
stas et oras. Lectio. iij.
Dodeam prdũ al
titudine terre coo
pertam aream inuenies:
quam aream superius ex
altabis: et in noie eorũ
ecclesiam fabricabis. Cũ
q; eorum nomina requi
rerem. Dixit mihi. Ad ca
put eorum libellũ scriptũ

mnemes: in quo ꝙ ortus
et eor fims scriptus est.
Conuocatis itaq; omēs
per circuitū fratres et co
episcopos vrbū vicinar:
et referens vniuersa que
videram et audiueram
ipsis coram positus. pri
mus ego terre fossor ac
cessi: ceteri vero episcopi
prosecuti sunt. Et fodi
entes peruenimus ad ar
cam: quam sanctus pro
miserat paulus. Quam
aperientes inuenimus
quasi in ipsa hora positos
sanctos nitro odore fra
grantes. Ad quorū ca
put libellum inuenimus:
in quo erant hec per ordi
nem vniuersa cōscripta.
Ego Leō quinta:
seruus xpi philip
pus: intra domū meam
sanctorū corpora cum fi
lio meo rapui et sepelui.
Quorum mater valeria
et pater vitalis fuit dicti:
quos vno ortu gemmos
genuerunt: et vnū pro
thasium alū gervasiū
vocauerunt. Cumq; ab i
testato gervasius ⁊ pro
thasius hec est patre scō
vitale martyre ⁊ matre
sancte memorie valeria
defunctis patrimonio
vtrisq; successissent: do
mū propriam in qua
nati fuerant et res vni
uersas parentum et ce
sellulas venūdantes: om
ne pretiū pauperibus ero
gauerunt: et familiole
suc quam ingenuam fe
cerunt. Post hec autem
gervasius et prothasius
in vno se cenaculo cōclu
serunt: et per decē annos
lectionū et orationū adhe
rentes anno vndecimo cō
uersionis sue: ad palmā
martyrij ydola respuen
tes: sub astasio principe
in mediolanensi ciuita
te die kalendarū iunia
rū feliciter peruenerunt.
Eodem Lectio. vj.
tempore superue
niente comite astasio q̄
profia sectabatur ad bellū
quod a marchomannis
fuerat exercitatū: occur
rerūt ei cultores ydolorū
cum sacerdotibus suis
dicentes. Si vis letus
ad angustos nostros re
uerti et victor: gervasiū
et prothasiū dijs nostris
compelle sacrificare. Ve
hementer enim dij nri de
eorū contēptu commoti:
responsa nobis dare con
tempnūt. Audiens hec a
stasius comes: iussit eos
teneri et ad se perduci. Cūq; perducti fuissent ad il
lum: ait comes astasius.
Hortor vos et moneo vt
a deorū nostrorū iuuris
commorantes: ad immo
landum eis deuoti stude
atis ministrare: vt expeditio
mea vnanimiter celebret.
Beatus gervasius dixit.
Victoriam te celo debet
ab omnipotenti deo req̄
rere: non de simulacris
mutis et vanis: que ocu
los habent sine lumine:
aures sine auditu. nares
sine adoratu: os sine ser
mone. manus sine tactu:
pedes sine gressu: et ven
trem absq; interioribus
probātur habere: et sine
flatu esse noscūt. Lcō. vij.
Tunc indignatus
astasius comes iussit
beatum gervasiū tam
diu plūbatis tūdi: quā
diu exalaret spīm. Quo
remoto: iussit sibi asta
re prothasiū. Cui et di
xit. Miser vel tu viuere
studе: et noli biothana
tus fieri: sicut et frater
tuus gervasius. Cui be
atus prothasius respon
dens ait. Quis ē miser?
Ego qui te non timeo
an tu qui me timere pro
baris? Astasius dixit.
Ego te miser homo q̄
mōdo timeo? Beatus p
thasius dixit. In hoc pro
baris timere me et ledi:
si non sacrificauero dyis
tuis. Si enim nō time
res te ledi a me: ad sacri
ficiū ydolorū nō me cō
pelleres. Ego autē te nō
timens contempno mi
nas tuas: et omnia ydo
la tua vt stercora reputās
deū solū qui regnat in ce
lis adoro. Lectio octaua:
Audiens hec astasi
us comes iussit eū
fustibus cedi: et dū dis
torqueretur: iussit eum
ei dixitq; ei. Prothā
si vt quid tam superbus
et tam rebellis existis? vi
perire sicut tuū probastu
periisse germanū gervā

sui? Beatus protbasius
respondit. Non tibi mal
cor astasi comes: nec ego
nec ipa uisiua: quoniã
eccos tui cordis oculos
attendo. Incredulitas ei
que in tuis sensibus reg
nat: non te permittit vi
dere que dei sunt. Nam et
dñs meus ihũs christus
cruafigentibus se nõ ma
ledixit: sed potius vt eis
mouligeretur orauit: ad
dens et hoc quia nescãt
quid facerent. Vnde et e
go tui comes astasi imse
reor: quia nescis quid fa
cias. Age ergo quod ce
pisti: vt michi possit oc
currere cum meo fratre ger
uasio hodie beneficia sal
uatoris mei. Lectõ nona:

Cone comes astasi
us uisit cũ capite
cedi. Cumq; decollatus es
set beatus protbasius: e
go seruus xpi philippus
abbas cum filio meo fur
tim nocte: sancta corpora
et in domo mea deo solo
tenente in ista arcba saxea
sepelium: credens me ora
ombus eorũ consequi mi
sericordiam dñi nri ihũ
xpi: qui cũ patre et spũ
sancto vuit et regnat in
secula seculorũ. Amen. Martyri
zati sunt autem beatis
simi martyres gerua sius
et protbasius: in medio
lanensi ciuitate sub die
tercia decima kalendarũ
iunarium. In festo sã
ctorum pape et mris. Lectõ i.

Siluerius natione
campanus ex pre
decessore suo agapito papa
ordinatus est a theodato ty
ranno sine deliberatione
decreti. Qui theodatus
corruptus pecunia: talem
tyrannorem mouit clero:
vt qui non consentiret
in eius electionem gladio
punieretur. Quidã vero
sacerdotes non subscrip
serunt in eum secundũ
morem antiquũ vel decre
tum: confirmauerunt ta
men ordinationem. Lectõ. ij.

Volens autem au
gusta p arthemio
patriarcha q̃ depositus
fuisset a sancto agapito
papa: quia hereticũ eum
reperisset: et in locũ eius
constituisset memmã ser
uũ dei: tunc augusta cõ
silio usa cum vigilio di
acono misit epistolam
romam ad siluerium pa
pam rogans et obsecrans.
Ne pigriteris ad nos ve
nire: aut certe reuoca ar
themium in locũ suum. Sed
dũ legisset beatus siluerius
litteras ingemuit et dixit.
Modo sciio quia hec cau
sa finem vite mee adducet.

Sed Lectio tercia:
beatissimus silue
rius fiduciam habens in
dño et beato petro: respõ
sit dicens. Domina au
gusta ego rem illi nũq̃
cio facturus: vt reuocem
omnem hereticũ in sua
nequitia damnatũ. Tunc
indignata augusta misit
missiones suas ad behsa
rium patriciũ per vigilium
diaconem: ita continen
tes. Vide aliquas occa
siones in siluerium papam:
et depone illum de episco
patu: aut festinus certe
transmitte eum ad nos.
Ecce habes ibi vigilium
archidiaconem et appo
sitarium nostrum chartsi
mum: qui nobis polliceat
est reuocare artbemium
patriarcham. Lectõ: iij.

Cone sus sapiens
missionem behsa
rius patricius dixit. Ego
quidem missionem fatio:
sed is qui inter est i nece
siluerii pape ipe reddet ra
tionem de factis suis do
mino ihũ xpo. Et vrgẽte
missione: exierunt qui dã
falsi testes qui dixerunt.
Quia nos arbitramur inue
nimus siluerium papam scrip
ta huiusmodi mittentem
ad regem gothorũ. Dem
ad portam q̃ appellatur
asinaria nocte lateranas:
et ciuitatem tibi tradit
behsarium patriciũ. Quod
audiens behsarius patri
cius non credebat. Sciebat enim q̃ per mundiã
hec de eo dicebãtur. Sed
dũ multi in eadem accu
satione persisterent per
timuit. Lectio quita:

Cone fecit beatum
siluerium papam ve
nire ad se in palatium pre
cas: et ad primũ et secun
dũ velũ retinuit omnẽ
clerum. Ingressis igitur

siluerio cum vigilio sohs
m mausoleo: antomna
patri cia sedebat in lecto
et belisarius patritius se
debat ad pedes eius. Et
dum eum vidisset anto
nina patricia dix ad ei.
Dic nobis dñe siluerie pa
pa: quid fecimus tibi et
romam vt tu velles nos
in manus gothorū trade?
Et adhuc ea loquente in
gressus subdiaconus regi
onarius prime regioms:
tulit pallū de collo eius
duxit in cubiculū. Et ex
pohans eum: induit eum
monasticam vestē: et ab
scondit eum. Lectio: vj:

Onc sixtus subdi
aconus regioms
sexte videns eū iam mo
nachum egressus foras
mū clamat ad cleri dicens
quia dñs noster papa
depositus est: et factus ē
monachus. Quod au
dientes fugerūt omnes.
Quem suscepit ulius
archidiaconus in sua q̄
site: et misit eum in exi
liū ad pontianas: et sus
tentauit eum pane tribu
lationis et aqua angu
stie. Qui defunctus mor
tuus est confessor factus.
Qui etiam sepultus est
in eodem loco duodecio
kalendas iulij: ibiq; oc
currit multitudo male
habentiū: et saluti facti
sunt. Hic fecit ordinati
onem vnam per mensam
decembris: presbiteros tre
decim: diaconos quinq;
episcopos per diuersa lo
ca numero decē et nouē.
Et cessauit episcopatus
dies septē. In festo sci
paulum epi et cōfes. Lō:

In ciuitate nola ci
pame: natale scti
paulum episcopi et con
fessoris. Qui se tempo
ribus vuandalorū pro
filio cuiusdam viduc i
serututem tradens: et
terribili visione regis co
rū quis esset agnitus: red
dita sibi omni captiui
tate ciuitatis sue. et one
natus frumento naubus
cum ingenti gloria ad fini
ci ad patriam sedem
reuersus est. Clarus tan
tem non solū eruditione
et copiosa vite sanctita
te: sed etiam potentia
aduersus demones.

In vigilia natiuitatis
beatissimi iohannis bap
tiste. Ad mat. mutatorr.

Egem precur
soris dominū
dominum adorem.
ps Dominum. ℣
Dum deserti teneris
sub armis ciuium
turmas fugiens petisti
ne leui saltem maculare
vitam famine posses.
Rebut hirtum tegi
men camelus artubus
sacris throphū bidentes
cui latex hausti socciata
pastū mella locustis. Te
ten tantum decinere va
tū corde prelago uibar
affuturū tu quidē mun
di scelus auferentem in
dice prodis. Non fiuit
vastis spaciū per orbis sāc
tior quisq; gentius iohī
ne qui nephas sechi me
ruit lauantem tingere
limphis. Iosua patri
gentesq; proli et tibi cō
par vtriusq; semper spiri
tus alme deus vnus om
ni tempore secli. Amen.
In primo nocturno. Ant.
Priusq; te formarē i vtero
noui te et anteq; progredc
rens sanctificaui te. ps Be
atus vir. Ant. Ad omnia q̄
mittam te dicit dñs ibis ne
timeas et que mandauero
tibi loqueris ad eos. ps:
Quare fre. Ant. Ne time
as a facie eorū quia ego te
cum sum dicit dñs. ps Do
mine quid multiplicati.
℣. Fuit homo missus a
deo. Re. Cui nomen erat
iohannes. Sermo sācti
augustini epi. Lectio. i.

Ost illum sacro
sanctū dñi natiu
itis diem nullius hom
inis natiuitatem legim⁹
celebrari: nisi solam io
hannis baptiste. In alijs
sanctis et electis dei no
uimus illū diem colit: q̄
illos post cōsūmationē

laborū et deuictū tuum
platuiq; mūdū: in per
petuas eternitates pre
sens hec vita partiunt
In aliis inquam consū
mati vltim dies menta
celebrantur: in hoc etiā
prima die ipā homini
nis natā consecrātur. Pro
hac absq; dubio causa:
quia per hunc dñs ad
uentum suū ne subito i
speratū hominēs non a
gnoscerent: voluit esse
testatū. Johannes autē
figura fuit veteris testa
menti: et in se pertulit
formam legis: et ideo
prenuntiat saluatorem
venturum sicut lex gra
tiam precucurrit. Et au
tem nondū natus de se
creto matrem vtero pro
phetauit: et experſ luci
am testis est veritatis:
hoc est intelligendū: q;
latens sub velamine et
carne littere et redēptorē
mūdo spū predicauit:
et nobis dominū deum
nostrū quasi de quodā
legis vtero proclama
uit. Ergo quia iudei ex
ruerunt a ventre: ideō
a lege que xpō grauida
erat: emanerunt inquā
a ventre. locuti sunt fal
sa: ideo hic venit in testi
monū vt testimoniū
perhiberet de lumīe. R̄.
Fuit homo missus a deo.
cui nomen erat Johannes.
Hic venit in testimoniū.
vt testimoniū perhiberet
de lumine. et paruę dño
plebem perfectam. ℣. Erat
Johannes in deserto predi
cans baptismū penitentie
Hic venit. Lectio secūda.

QUOD autē Johan
nes in carcere cō
stitutus ad xpm discipu
los suos destinauit: lex
ad euangelia transiit
tit. Que lex iuxta typū
Johannis quasi ignoran
tie clauso carcere: i ob
scuro et in occulto iace
bat: et iuduce ceca mēs
sensus mitra litteram te
nebat inclusos. De hoc
beatus euangelista pro
loquitur. Ille erat lucer
na ardens et lucens: a
deo q; spiritussancti igne
succensa: mūdo ignoran
tie nocte possesso: lumē
salutis ostenderet: et
quasi inter densissimas
delictorū tenebras splen
didissimū ueritatis solem
luas sue radio premon
straret de seipso dicens.
Ego vox clamantis in
deserto. Dirigamus in
quo deserto: id est i gen
tili populo. Vacua cū
timore dei pectora et spū
sancto aretia deserto sq̄
lentis herem comparan
tur. Desertus enim hic
mūdus ab omni cultura
fidei et timoris dei: et pec
catorū spinis obsitꝰ: squa
lebat tamq; ager incultus:
et penitus nullam bono
rū operū feunditatem
attulerat: nullū inbrem
gratie spiritualis excep
mit. R̄. Helizabeth zacharie
magnū virū genuit Johan
nem baptistam precursorē
dñi. Qui viam dño prepa
rauit in deserto. ℣. Fuit
homo missus a deo cui no
men erat Johānes. Qui vñ.

MITTITUR Lectio. iij:
ergo beatus Johan
nes qui iam prophetica
atq; apostolica predicati
one annūciando penitē
tiam: quasi rudē cāpum
presemināret fecundaret
et excoleret: duumq; ver
bi semmibus impleret.
et ad maturam frugem:
id est ad regenerationis
gratiam pararet. Jam
illud quāte glorie ē: q;
zacharie sacerdotis sem et
Helisabeth sterili a gabri
ele id est ab angelo illo
prenūciatur: a quo ma
ne dñi natiuitas mūcia
tur. Et quasi ex aliquo
similis dño premittitur
filius sterilis ante filium
virginis: nescio qd ma
ius miraculū ipa nouita
te declarans. In sperata
prole sterilitas muneri
tur. quia nouo partu e
rat ditanda virginitas.
Premittitur ante ihesū
xpm Johannes quasi te
stamentū vetus ante no
uū vt dies diei eructet
verbū: et sacramentorū
obscura profunditas cu
dentioribus nouę doctri
ne misteriis reueletur.
Premittitur ergo lucer
na ante solem: seruus an
te dominū: amicus ante
sponsum: preco ante iu
dicem: vox ante verbū.

Et ideo de se dicit. Ego vox clamantis i deserto. ℟. Priusq̃ te formarem in vtero noui te et anteq̃ exires de ventre sanctificaui te. Et prophetã in gẽtibus dedi te. ℣. Vir dilectus a deo et hominib; honoratus est. Et prophetã.

In. secundo nocturn. Ant.

Misit dñs manũ suam et tetigit os meũ et pphetam in gentib; dedit me dñs. Ps. Cũ inuocarẽ. Ant. Ecce dedi verba mea in ore tuo ecce constitui te super gentes et regna. ps. Verba mea. ant. Dñs ab vtero vocauit me de vẽtre matris mee recordatus ẽ nominis mei. Ps. Dñe dñs noster. ℣. Inter natos mulierũ nõ surrexit maior. ℟. Johanne baptista. Lectio quarta:

Quid est q; beatus Johannes vocem esse se dicit: Id ẽ quia verbi annũciator & predicator erat. Nunc iam solliate requiram: quid inter verbum sit et vocẽ. Scripture sancte verbũ esse diffiniunt: quod intra animi silentium mente concipimus. Quod decet - - - - ipam cogitationẽ: q̃ adhuc itũ consentie secreta retinetur. Vocem vero per quam verbũ profertur in meduũ. Vox son' est et inter cogitationis: verbum vero ipsa cogitatio. Sicut em̃ quando verbum corde cõcipim': necessaria est vox quasi quoddam vehiculũ verbi: et quãuis. verbum ipm per oris sonum ad aliũ transferamus: tamen sic integrũ etiam intra nos id est clausũ tenemus: et sic a loquẽte transfertur: vt tamẽ in sua sede teneatur: ita et omnipotens pater innotescere nobis volens sapientiam et verbum illud quod in principio erat deus apud deum: sicut ipe testatur cruciat cor meũ verbum bonũ: beatũ iohãnẽ quasi vocem per quam ad nos verbum suum proferret assumpsit. Quod quidẽ verbum de illa sede ita ad nos descendit: vt in sinu id est in profundo paterni pectoris permaneret. terrena visitans et celestia nõ relinquẽs. ℟. Descendit angelus domini ad zachariam dicens accipe puerum in senectute tua. Et habebit nomẽ iohannes baptista. ℣. Iste puer magnus coram dño nam et manus eius cum ipo. Et habebit. Lcõ. ℣.

Hanc itaq; gloriã beatus iohannes baptista non de longinquo predicauit sicut reliqui prophete: sed vicinus et proximus antecessit. Illi aduentum supni regis ante multa tempora predicauerũt. Alij dixerunt quandoq; venturũ esse: alij ecce ad to venet: iste vero quẽ venturum predixit venisse monstrauit: & propheciam suam ipo quẽ nuntiauit assistẽte cõpleuit. Adhuc itaq; in vtero matris siue spiritu sancto repletus suã ipi' natiuitatem prophetando precedit ad similitudinem dñi sanctificat' anteq̃ genitus: intra viscera exultans et saluatoris aduentũ materno ore ptestans. Ille lucerna ardens i quo tam singularis gratia diuine dignationis effulsit: vt iam affore redemptorem sancte gentricis voce narraret: et per eam velut p quãdã veritatis lucernam nõ dũ in lucem prolatus ostenderet. Hic est ille q̃ noui et veteris testamẽti ydoneus est mediator et glorioso agni digni' ostensor: qui dominũ suũ et nunciare vno tẽpore meruit et videre: vna eademq; sue natiuitatis etate: et noua sciens et vetera concludens. ℟. Hic est precursor dilectus et lucerna lucens ante dñm. Ipse est enim iohannes qui viam dño prepauit i heremo. sed et agnũ dei demonstrauit et illuminauit mentes hominũ. ℣. Ipe precibit ante illum in spiritu et virtute helye. Ipe est enim.

iohannes qui viam dño pre
parauit in deserto. sed et a
gnũ dei demonstrauit q̃ il
luminauit mentes hõm.
℣. Ipe precedet ante illum
in spiritu et virtute helye.
Ipse est enim. Lectio. vj.

HE persona huius
euangeliste testa
tur. A diebus inquit io
hannis baptiste: regnũ
celorũ vim patitur. No
uimus quia familiariter
mens humana i diuersis
mundi huius illecebris
et concupiscentijs demer
sa: fugit laborem: expe
tit voluptatem: et vix ad
hoc ducitur vt consuetu
dinem a se vite prioris
excludat. Sed cum cepe
rit cogitare vltimum diei
necessitatem. ac futuri iu
dicij pondus: mutata q̃
stimulata vel spe premij
vel timore supplicij. volũ
tatũ bellũ indicat passio
nibus: et vim facat pusil
lis desiderijs suis: et vio
lenter se vincere ipa con
tendit. Non enim sine vio
lentia fieri potest: vt de
habundantia et delitijs
ad famen et sitim ad ab
stinentiam et crucem trã
seat: et sompno prius
atq; ocio animã carnẽ:
contritione vigilijsq; o
ficiat. Non inq̃ sine vi
olentia fieri potest: vt
vnusquisq; iracundiam
patientia: superbiam hu
militate cõmutet: amo
re paupertatis ac sufficie
ntie affluentiam superet:
violentiam sobrietate:
luxuriam castitate cõdẽp
net: et homo subito i vi
rum transformetur perfec
tum: et quodãmodo al
ter reddatur ex altero: ac
sic a talibus per violẽtiã
regnũ celeste diripit. ℟.
Innuebant patri eius quẽ
vellet vocari eum et postu
lans pugillarem scripsit di
cens. Johannes est nomẽ
eius. ℣. Apertũ est os zacha
rie et prophetauit dicens.
Johannes. In. ij. noct. an̄.
Posuit os meũ dñs quasi
gladiũ acutũ sub vmbra
manus sue protexit me. ℣.
Dñe quis habitabit. an̄.
Formans me ex vtero seruũ
sibi dñs in lucem gentium
vt sis salus mea ab extremi
terre. Ps. Dñe i virtute.

an̄. Reges videbunt et cõ
surgent principes et adorabũt
dñm deum tuũ qui elegit
te. Ps. Benedicam dñm.
℣. Elizabeth zacharie ma
gnũ virũ genuit. ℟. Johan
nem baptistam precursorem
dñi. Secundum lucam.

ELizabeth ipletum
est tempus parien
di et peperit filiũ. Et au
dierunt vicini et cognati
eius: quia magnificauit
dñs misericordiam suã
cum illa et congratulabã
tur ei. Et reliqua. Omel.
sci ambrosij epi. Lectio. vij.

EPerit ergo filiũ
Elizabeth: et con
gratulabãtur vicini. Li
bet sanctorũ exitio letari
am plurimorũ: quia cõ
mune est bonũ. Justitia
enim cõmunis est virtus.
Et ideo in ortu iusti fu
ture vite insigne premit
tur: et gratia secuture
virtutis exultatione vi
norum prefigurante
signatur. Pulchre autẽ
tempus quo fiunt i vtero
propheta memoratur:
ne mane presentia tace
atur. Sed tempus silet
infantie: eo q̃ presentia
dñi matris in vtero robo
ratur: qui infantie impe
dimenta nescuit. Et ideo
in euangelio nichil super
eo legimus: nisi ortũ ei⁹
et oraculũ exultationem
in vtero et vocẽ in deserto.
Neq; enim vllam infantie
sensit etatem: qui supra
naturam supra etatem
in vtero situs matris: a
mensura perfecte cepit
etatis plenitudinis xpi.
Et respondit mater eius
et dixit. Non. sed vocabi
tur iohannes. Et respõ
derunt ad illam. Nemo
est in cognatione tua: q̃
vocetur hoc nomine. ℟.
Precursor domini venit de
quo ipe testatur. Null⁹ ma
ior inter natos mulierũ io
hanne baptista. ℣. Hic est
propheta et plusq̃ propheta
de quo saluator ait. Nullus
maior. Lectio octaua:

IBant patri
eius quem vellet
vocari eum: et accepit pu
gillarem et scripsit. Joha
nes est nomen eius. Et
mirati sunt omnes. Con
tinuo autem resoluta ẽ

lingua eius. et apertus
est os eius: et loquebatur benedicens deum.
¶ Pure sanctus euangelista premittendū putauit: q plurium infantē patris nomine zachariā appellandū putarūt. vt aduertas matri nō nomen alicuius displicuisse de generis: sed id factō infusum spiritu quod ab angelo ante zacharie fuerat pronunciatū. Et quidem ille mutus inti mare vocabulum filij nequiuit vroti: sed per prophetiam helizabeth didicit: quod non didicerat a manto. Johannes inquit est nomen eius. ¶ Hoc est: non ei nos nomen imponimus: quia iam a deo nomē accepit. Habet vocabulum suū quod agnoumus non quod elegimus. ℟. Gabriel angelus apparuit zacharie dicens nascetur tibi filius nomen eius iohānes vocabitur. Et multi in nativitate eius gaudebunt. ℣. Erit enim magnus coram dño. vnū et siceram nō bibet.

Et multi. Lectio nona:
Dicent hec merita sanctorū vt a deo nomen accipiant. Sic iacob israel dicitur: qa vidit deum. Sic dñs nr ihūs xpūs nominatus est anteq̄ natus: cui nō angelus sed pater nomē imposuit. Esdras dicit. Revelabitur enī inquit filius meus ihūs cū hys qui cum eo iocundabuntur: qui relicti sunt in annis quadringentis. Et erit post annos hos q morietur filius meus ihūs et convertetur seculum. Vides angelos que audierunt non que vsurpauerunt nunciare. Nec mirens si nomen mulier quod non audiuit asserut: quando spūssanct' ei qui angelo mādauerat revelauit. Nec enī poterat dñi ignorare primū cui: que prophetauerat xpm. Et bene additur: qua nemo in cognatione eius vocabatur hoc nomine: vt intelligas nomen non generis ee sed vatis. ℟. Ecce constitui te

hodie super gentes et super regna dicit dñs. Vt evellas et destruas et edifices et plantes in nomine dñi. ℣. Tu puer propheta altissimi vocaberis. preibis enim ante faciem domini parare vias eius. Vt evellas. ℟. Ipse preibit ante illum in spiritu et virtute helie. Vt convertat corda patrum in filios. parare dño plebē perfectam. ℣. Erit enī magn' coram dño et spiritu sancto replebitur. Vt convertat. ℟. Inter natos mulierum non surrexit maior iohāne baptista. Ecce vñ dño preparauit in heremo. ℣. Fuit homo missus a deo cui nomen iohannes erat. Qui venit. Infra octauam fit officiū sancti iohānis nisi festū occurrat et fiūt quotidie nouem lectiones Ser lectiones leguntur.
De sermone sci augustini episcopi. Leō prima:
Quo autem sunt abstinentie et cruces genera. vnū corporale et aliud spirituale: vnū a potu atq; epulis temperare

appetitū gule: a delectationibus et molissimis suauitatibus animū coercere: et ab hys que tactu et gustu et visu decipiunt. sensum viriliter revocare ac violēter abstrahere. Alterū abstinētie et crucis genus ē pretiosius atq; sublimius: motus animē regere et perturbationes illius modestie tranquillitate placare: ire ac superbie impetus quasi feram bestiam refrenare: litigare quotidie contra vitia: increpare quadam censura et austeritate virtutis: et intrā quodāmodo cū homine interiore cōsevere. Leō. ij.
Quecunq; hec in conspectu dñi et gloriosa crux: cogitationes malas in potestatem redigē: voluntates proprias abnegare: easq; interior exanimatione discutere et regentis imperio subiugare: a sermone quo aliis editur tanq̄ a cibis noxys abstinere et sensum ab hys que cōtraria sūt spiritualī temperantia

sobrũ custodire. Hec q̃ facit p̃rupto passiõis muro violenter ad celorũ regna conscẽdit. Vñ itaq; sibi factum est aĩa vt palmam laborũ quã sibi subtrahi multis immicas aduersantibus sentit: viribus contendat erupere. Lectio tercia:

Decesse ergo est cũ summo lãbore ex hoc mundo rapere palmã salutis: et quãsi circũdantibus et circũuectis hostibus obsessos fructus peruigili intentione decerpere: et predam ad thesauros vite. velut de medio arreptam seculi huius incendo reportare. Sed et aliud direptionis genus est: quando alys promissa et oblata diripimus. Saluator ad hoc vel maxime suscepta incarnatione descendens vt ut deorũ populum iustificaret: sicut ipe in euangelio loquitur. Non sum missus iquit nisi ad oues q̃ perierunt domꝰ israel. Lcõ. xv.

Sed et discipuli tarda incredulam synagogge plebem coarguebãt. Dobis inquiunt oportuerat verbum dei loqui: sed quia vos indignos iudicastis eterne vite: ecce conuertimur ad gentes. Ergo cum ut dei munera sibi parata respuerunt: publicam et peccatores ergẽ tibus crediderunt. Ac sic inplet ecclesia synagoge regnũ. Regnũ enĩ nrm xpũs est. Rapimus itaq; eum: cum a iudeis occiditur. sepelitur a nobis. Rapimus autem a dormentibus: sicut ipi in euangelio confitentur.

Gate Lcõ quinto: inquiunt quia discipuli eius nocte venẽt et furati sint eum nobis dormentibus. Surgat ergo qui dormit: ne forte xpm per negligentiã resolutus amittat: dum mens eius in infidelitate et torpore dormitat. Rapitur itaq; regnũ celorũ dum negatur a domesticis et a gentib; adorator. Rapitur cum ad salutem mutatur alys. ab alys inuentur. Cum siu eum

recusant: suscipiunt alienum. Insectantur propriꝫ complectuntur inimicꝫ. Quando hereditatem amus respuit: peregrinus suadit. Filius repudiat: seruus recognoscat. Lc. vj.

Dhuc et alio ordine regnũ celorum vim patitur: quando illud homines acquirunt: quod angeli perdiderunt: quando illuc adoptati humiles ascendunt: vnde superbi inuole deciderũt. Ergo cum inter tantos inuides inter tantos latrones et inuisibiles insidiatores viuamus: quibus tandem viribus celorum regna capiemus? Nisi bus inq̃: nisi obediẽdo doctoribus: et vitijs et iustitijs et cupiditate nascentibus resistendo: deflendo peccata q̃ iciunijs atq; elemosinis redimẽdo? Adiuuet nos saluator mundi qui cũ patre et spiritusancto viuit et regnat deus per infinita secula seculorum amen.

Elizabeth Lcõ. vij. ipletũ ẽ tẽpus ꝛc.

De omelia sancti ambrosij episcopi:

Zacharias quoq; pater eius: muta interrogatur. Sed quia incredulitas ei affatum inpuerat et auditũ: qđ voce non poterat: manu et litteris est locutus. Sãpsit enim dicens. Johãnes est nomen eius. Et hoc nomen non imponitur sed astruitur. Mentoq; continuo resoluta est lingua eius: quia quam viderat incredulitatis: fidei solui. Credamus igitur et nos etiam loquamur. vt lingua nostra que incredulitatis vinculis est ligata: rationis voce soluatur. Scribamus igitur spiritu misteria: si volumus loqui. Scribamus p̃cẽ cũ xpi non in tabulis lapideis. sed in tabulis cordis carnalibus. Etenim qui iohannem loquitur: xpm prophetat.

Loquamur Lc. viij. iohannem: loquamur et xpm: vt nrm os possit aperiri quod in sacerdote tanto irrationa

bilis modo pcudis fre
na nutantis fidei coher
cebant. Et zacharias pa
ter eius repletus ē spū
sancto et prophetauit
dicens. Vide q̄ bonus
deus et facilis indulgē
peccatis. Non solū abla
ta restituit: sed etiam i
sperata concedit. Ille du
dum mutus prophetat.
Hec enī gratia dei maxia:
q̄ eum quē negauerant
confitentur. Nemo ergo
diffidat: nemo veterum
consci delector: premia
diuina desperet. Nouit
deus mutare sententiam
si tu noueris emendare
delictum. Lectio nona:

Et tu puer propheta altissimi voca
beris. Pulchre cum de
dño prophetaret: ad p
phetam sua verba con
uertit: vt hoc quoq; be
neficiū esse dñi designa
ret ne ei publice mune
raret sua: quasi ingratꝰ
que acceperat beneficia
tacuisse videretur que
agnoscebat in filio. Sed
fortasse aliqui quasi ir
rationabilem mentis
excessum putant: q̄ oc
to dierū alloquitur in
fantem. Verum si tene
amus fidem hystorie i
telligimus profecto q̄
potuit vocem pris nat⁹
audire: qui marie salu
tationem anteq̄ nascere
tur audiuit. Sciebat e
nim prophetia alias ēe au
res prophete que spiritu
dei non corporis etate re
serantur. Habebat intel
ligendi sensum: qui ex
ultandi habebat affectū.
Simul illud aduerte q̄
paucis helizabeth q̄ mul
tis zacharias prophetat
rent: et vterq; sancto i
pletus spū loquebatur
sed disciplina seruatur:
vt mulier discē magis
que diuina fiat studeat
q̄ docere. Nec facile vl
lam prophetasse veri⁹
q̄ matrem dñi reperim⁹.

In festo scōr iohānis
et pauli. Et fit cōme. de
scō iohē. Lect. legūtur de
passione eorū. Lcō pma:

Dome iohannis
et pauli fratrū
Quorū prior
prepositus. secundus pa
nucrius constantie vir
ginis constantius filie
fuit. Cum iulianus ce
sar captus esset cupi di
tate sacrilega: auantiā
suam euangely testimo
mo colorabat. Nam fa
cultates ac patrimonia
auferens xpianis dice
bat. Christus vester di
cit in euangelio. Qui
non renunciauerit om
nibus que possidet non
potest meus esse discipu
lus. Peruenit q; ad eum
q̄ paulus et iohānes om
nia die turmas xpianorū
reperarent: ex hys opib;
quas sacratissima vir
go constantia relīquat.
℟. Isti sunt duo viri mise
ricordie qui assistunt ante
dñm. Dominatorem vni
uerse terre. ℣. Isti sūt due
olue et duo candelabra lu
centia ante dñm. Dñatorē.

Et misit Leō secū
iulianus qui eos
conuenirent dicens debe
re sibi eos adherere. Illi
vero responderunt inter
alia. Pro iniquitate tu
a destitimus a tua salutā
tione: et a societate tu ī
pery tui nos metipos om
nino subtraximus. Su
mus enī nos non falsi
sed veri xpiani. Julianꝰ
igitur mandauit eis di
cens. Considerare debe
tis quia vos aula regia
nutriti: non debetis deel
se a latere meo: vt habeā
vos primos in palatio
meo: Q̄ si contemptus
a vobis fuero: necesse e
rit michi agere vt cōtēp
m non possim. ℟. Vidi
comunctos viros habentes
splendidas vestes q̄ angelus
dñi locutus ē ad me dicens.
Isti sunt viri sancti facti a
mica dei. ℣. Vidi angelū
dei fortem volantem per me
diū celum voce magna cla
mantem et dicentem. Isti sī

Aulus Lectio. iij.
et iohannes dixe
runt. Non tibi facimus
hanc iniuriam vt prepo
namus tibi qualem cūq;
personam. Dñm tibi pre
ponimus qui fecit celū
et terram mare et omnia
que in eis sunt. Et hoc sci
re te volumus quia nūq;
ad salutationem tuā. nū
q̄ ad cultum tuū. nunq̄

ad palatiū tuū venemus. Quibus iulianus ait. Decem diebus vobis a me dantur in ducie. decima vero die transacta: spōte ad me venentes amicos vos habeam: non venētes vero tāq̄ hostes publicos puniam. ℟. Uri sancti gloriosū sanguinem fuderunt pro dño amantes xp̄m in vita sua imitati sūt eum in morte sua. Et ideo coronas triumphales meruerunt. ℣. Unus spiritus et una fides erat in eis. Et ideo.

De cōmun plurimorum martyrū. vltimū. vo. ℟. dō

Hec est vera fraternitas. Lto

Cum sancti essent: vir iohannes et paulus xp̄ianos ad se imitantes: ordinauerūt de omnibus que reliquere poterant: ac per decem dies incessanter die noctuq̄ elemosinis insistebant. Die vero undecima sunt constricti intra domū suam. Missus nāq̄ est terentianus cōpiductor ad eos cū militibus horā cenandi. Qui ingressus inuenit eos orantes et dixit eis. Dñs noster iulianus sta cautelā aream iouis ad vos misit: vt adoretis illam et thura offeratis. Quod si nō feceritis ambo modo gladio feriemini. Non enī decet vos intra aulam regiam nutritos vt publice occidamini. Lectio. v.

Iohannes et paulus dixerunt. Si tuus dñs est iulianus: habeto pacem cum eo. Nobis autem dñs alius nō est nisi vnus deus pater filius et spiritussanctus: quem ille negare non timuit. Et quia semel a fide dei proiectus est: vult et alios secū in interitum deuenire. Cumque terentianus tertia hominis transacta fecit fieri foueam intra domū eorum vt sine strepitu fame punirentur: et sic decollari statimq̄ inuolutos repom: diuulgatus q̄ missus cesaris missi fuissent in celuū. Statim autē iulianus in bello persarum interfectus est. Iouiano autem facto christianissimo imperatore: aperte sunt ecclesie. et cepit religio xp̄iana gaudē.

Demones autem eruobsessis corporibus intra domū iohannis et pauli eiulabantur: confitentes sanctam passionem eorum: ita vt vincas filius terentiani qui eos decollauerat veniret intra domū sanctorū et clamaret pos ei" demon: q̄ paulus et iohannes incenderent eum. Tunc terentianus vemēs prostrauit se in faciē: clamans q̄ nesciens quid faceret vt homo pagani simus iussionem cesaris adimplesset. Unde factū est vt dato nomine suo proximo die pascha percuperet xp̄i gratiam: assidue orans et flens ad locum illum i quo sanctorū corpora requiescāt donec a sanctis dei: filiꝰ eius mundaretur. Et ab ipō terentiano descripta est passio horū martyrū. Passi sunt autē certo kalendas iuly. In festo sancti leonis pape et confessō. Lectio prima.

Leo umor natione siculus ex patre paulo: sedit menses decem. dies decem et septem. vir eloquētissimus et in diuinis sc̄pturis sufficienter instructus: greca latinaq̄ lingua eruditus. Cātilenam āc psalmodiā precipuus: et in earum sensibus subtilissima exercitatione limatus. Lingua quoq̄ scholasticus: et loquendi maiori eloquutione politus. Exhortator oīm bonorū operū: plebiq̄ florētissime ingerens scientiā. Pauperatis amator: et erga inopes prouisione non solum mentis pietate: sed et studij sui labore solicitus. Lectio. ij.

Hic suscepit sanctā sertam synodum que per dei prouidentiā nuper in regia vrbe celebrata est: greco eloquio conscriptam: exequēte ac residente pyssimo ac clementissimo magno principe constantino: intra regale palatiū eius

quod appellatur trullus. Simulq; cum eo residebant legati sedis apostolice: et duo patriarche. id est constantinopolitanus et antiochenus: atq; centū quinquaginta episcopi. In qua condempnati sunt cyrus sergius honorius pirrhus paulus et petrus: necnō et macharius cum discipulo suo stephano: sed et policronius nouus sy- et
mon. qui vnam voluntatem et operationem in dño ihū xpō dicerūt vel predicauerunt: aut qui denuo predicaturi fuerīt aut defensauerūt. Sed vt nunc due volūtates et operationes in ipso dispensatore xpō et saluatore deo nostro dicātur: q̄ studiosissime i latinum trāstulit. Le. mj.

Ueruntamen supascripti defensores malarū hereseō: macharius stephanus polycronius q̄ anastasius: dum nollent a suo malo recedere proposito: p diuersa monasteria retrusi. Cuius predictus sanctissimus absoluit duos viros ad percipiēdam cōmunionē: qui de regia vrbe cū suprascripto machario et ceteris i romanam directi sunt ciuitatem: necdum a sy nodo anathematizati: id est anastasiū presbiterū et leontiū diaconem ecclesie constantino politane: in die sancto theophanie: exponentes videlicet per proprias scripturas fidē suam: uncta quod et sancta synod⁹ determinauit: anathematizantes videlicet cēt hereticos et suprascriptos viros complices: quos sancta synodus vel sedes apostolica anathematizauit. Le. mj.

Quibus temporib; percurrente diuina ultione clementissimi principis: restituta est ecclesia rauennatis sub ordinatione sedis apostolice: vt defuncto archiepiscopo qui electus fuerit uncta antiquā consuetudinem: ciuitatem romanam veniat ordinādus. Hic fecit constitutū quod archiuo ecclesie contineatur: vt qui ordinat⁹ fuerit archiepiscopus nullā consuetudinem p vsu pallij aut diuersis officijs ecclesie persoluere debeat: sed nec mauri quondam episcopi animuersitas aut agenda celebretur. Sed et typū aptocephalie quod sibi dicuerat: ad amputanda scandala sedis apostolice restituerūt. Leō. v.

Hic fecit ecclesiam in vrbe roma iuxta sanctam vuuanam: vbi et corpora sanctorū simplicij fausti et beatricis atq; aliorū martyrū recondidit: et ad nomen beati pauli apostoli dedicauit: sub die vicesimo secūdo mensis februarij vbi et dona obtulit. Huius temporib; die sedecimo mēsis aprilis indictione vndecima luna eclipsim pertulit: et post cenam dñi nocte pene totam sanguineo vultu elaborauit: et post gallorum cantum cepit paulatim delimpidari et in suo statu reuerti.

Hic Lectio sexta: fecit ordinationē vnam per mensā iunij die vicesima octaua. presbiteros nouem. diaconos tres: episcopos per diuersa loca numero viginti tres. Cuius etiam sepultus est ad beatum petrum apostolum sub die quinto nonarum iulij: et cessauit episcopatus menses vndecim. dies vinginti duos. Cuius supradictus vir sanctissimus ordinatus est a tribus episcopis. id est andrea ostiense. iohanne portuense. placentino velletrense: pro eo q̄ ecclesia albanensis episcopum minime habuit. Si predictum festū in dñica venerit agitur de festo cum commemoratione de sancto iohanne:

In vigilia apl'oz petri et pauli. Ad mat. iuitat.

Egem apostolorum dominū. Venite adoremus.

Uenite.

Eterna xpi munera: apostoloz gloriam: laudes canentes debitis letis canamus mentibus. Ecclesiarū principes: belli triumphales duces: celestis aule milites: et vere mūdi luminа. Quoꝝ sanctoꝝ fides: inuicta spes credentiū: perfecta xpi charitas: mundi triumphat principe. In hys paterna gloria: in hys voluntas spiritus: exultat in hys filius: celum repletur gaudio. Hi nūc recepto: quesumus: vt ipsoꝝ consortio: unigas precantes seruulos: in sempiterna secula. Amē. Ad nocturnales. ps. v. et b. R. dicitur de eoī apostolorum. Tres prime ītones. legūt de actibꝫ apostoloꝝ. Et alie tres legūtur de sm̄one scā leoms papx. Et tres de omel. sci ieronimi pbi fr̄i quadragesimali. Sedz matx.

Ent ihūs. De actibus apl'oz. iij. Lectio. p.

Petrus autem et iohannes ascendebāt in templū ad horā orationis nonam. Et quidā vir qui erat claudus ex vtero matris sue baiulabatur: quem ponebant quotidie ad portam tēpli que dicitur speciosa: vt peteret elemosinā ab introeuntibus in templū. Is cum vidisset petrum et iohannem incipientes introire in templum: rogabat vt elemosinam acciperet. Intuens autem in eum petrus cū iohanne: dixit. Respice in nos. At ille intendebat in eos: sperans se aliquid accepturum

nũ ab eis. Petrus autem
dixit. Argentũ et aurũ
non est mihi: qđ autẽ
habeo hoc tibi do. In no
mine ihũ xpi nazarem:
surge et ambula. Et ap
prehensa manu eius dex
tera: allevauit eum. Et
protinus consolidate sũt
bases eius et plante. et
exiliens stetit et ambula
bat. Et intrauit cũ illis
in templũ: ambulãs et
exiliens et laudans deũ.
℟. Symon petre antequ
de nauu vocarem te nouis
super plebem meã principẽ
te constitui. Et claues regni
celorũ tradidi tibi. ℣. Quod
cũq; ligaueris super terrã
erit ligatũ et i celis. et quod
cũq; solueris super terram
erit solutum et in celis. Et
claues. Lectio secunda:

Et vidit omnis po
pulus eum ambu
lantem et laudantẽ deũ.
Cognoscebant autẽ illũ:
qm ipse erat qui sedebat
ad elemosinam ad specio
sam portam tẽpli. Et
repleti sunt stupore et ex
tasi in eo quod contige
rat illi. Cum viderent
autem petrum et iohannẽ
et eum qui sanus fuerat
effectus: cucurrit omis
populus ad eos: ad por
ticum que appellabatur
salomonis stupentes. Lo
quentibus autem illis
ad populum: superuene
runt sacerdotes et magi
stratus templi: et sadducei
dolentes q docerent popu
lum et annũciarent in
ihesum resurrectionẽ ex
mortuis. Et iniecerunt
in eos manus: et posue
runt eos in custodiam
vsq; in crastinũ. ℟. Si
diligis me symon petre pa
sce oues meas. dñe tu nos
ti qui a amo te. Et animã
meam pono pro te. ℣. Si
oportuerit me mori tecũ nõ
te negabo. Et. Lectio. iij.

Factum est autem
in crastinũ vt cõ
gregarentur principes
eorum et seniores et scri
be in ihrusalem: et annas
princeps sacerdotum et
cayphas et iohannes et
alexander et quotquot
erant de genere sacerdo
tali. Et statuentes eos
in medio interrogabant.

In qua virtute aut in
quo nomine fecistis
hoc vos? Tunc petrus re
pletus spiritu sancto
dixit ad eos. Principes
populi et seniores audi
te. Si nos hodie diudi
camur in beneficio ho
mini infirmi in quo
iste salvus factus est:
notum sit omnibus vo
bis: et omni plebi isra
el: q in nomine ihesu
xpi nazareni: quē vos
crucifixistis: quem deus
suscitauit a mortuis: i
hoc iste astat coram vo
bis sanus. Hic ē lapis
qui reprobatus est a vo
bis edificantibus: qui
factus est in caput an
guli: et non est in alio
aliquo salus. Nec enim
est aliud nomen sub cē
lo datum hominibus
in quo oporteat nos sal
vos fieri. ℟. Tu es petrus
et super hanc petram edifi
cabo ecclesiam meā et por
te inferi non prevalebūt
adversus eam. Et tibi da
bo claves regni celorum.
℣. Quodcunq; ligaveris
super terram erit ligatum
et in celis. et quodcunq;
solveris super terram erit
solutum et in celis. Et tibi
dabo. Sermo sči leonis
pape. Leō. in

Omnium quidem
sanctarū solemp
nitatum dilectissimi to
tus mundus ē particeps:
et vnus fidei pietas ex
igit: vt quicquid p sa
lute vniversorū gestū
recolitur: cōmunibus
vbiq; gaudijs celebrēt.
Verumtamen hodierna
festivitas preter illam
reverentiam quam toto
terrarū orbe promeruit:
speciali et propria nostre
vrbis exultatione vene
randa est: vt vbi preapu
ostolorum apostolorum glo
rificatus est exitus: ibi
in die martyrij eorū sit
letitie principatus. Isti
enī sunt viri per quos ti
bi evangelium xpi roma
resplenduit: et que erat
magistra erroris: disci
pula facta es veritatis.
℟. Domine si tu es iube
me venire ad te super aquas.
Et extendens manū appre
hendit eum et dixit ibūs.
modice fidei quare dubitasti. ℣. Cumq; vidisset ve
hementem validum timuit. et cum cepisset mergi clamauit dicens. dñe
saluū me fac. Et extendēs
manū apprehendit. Leō. v.

Isti sunt sancti pa
tres tui veriq; pa
stores. qui te regnis ce
lestibus inserendā multo
melius multoq; feliciꝰ
condiderunt: q̄ illi quo
rum prima studio menī
tiorum fundamenta loca
ta sunt: e quibus is qui
tibi nomen dedit: fraterna te cede fedauit. Isti si
enim qui te in hanc gloria
am provexerunt: vt sis
gens sancta: populus
electus: civitas sacerdo
talis et regia: per sacram
beati petri sedem caput to
tius orbis effecta: latius
presidens religione diui
na: q̄ dominatione terre
na. Quāuis enim mul
tis aucta victorijs ius i
perij tui terminaq; dis
tenderis: minus tamen
est quod tibi bellicus la
bor subdidit: q̄ quod
pax xpiana subiecit.
Surge petre indue te vesti
mentis tuis accipe fortitu
dinem ad saluandas gen
tes. Quia ceciderunt ca
thene de manibus tuis. ℣.
Angelus domini astitit et
lumen refulsit in habita cu
lo carceris percussoq; latere
petri excitauit eum dicēs
surge velociter. Quia ce
ciderunt. Lectio sexta.

Deus namq; bonꝰ
ustus omnipotēs:
qui misericordiam suā
humano generi num q̄
negauit: nobis etiā hos
beatos apostolos et mar
tyres in hac vrbe pro cu
stodia collocauit: omēs
q; in cōmune mortales
ad cognitionem suam
habundantissimis sē
per beneficijs erudiuit:
voluntatum errantiū ac
catatem: et proclivem in
deteriora nequitiam. se
cretiori consilio q altiori
pietate misericordiꝰ est:
mittendo scilicet verbū
suū equale sibi atq; coe
ternū: quod caro factū
ita diuinam naturā na
ture vmane: vt
illius ad infima ichna

tio nobis: fieret ad sum
ma prouectio. Ut autē
huius memorabilis glo
rie per totum mundum
diffunderetur effectus:
romanū regnū diuina
prouidentia preparauit.
Cuius ad eos fines in
crementa perducta sunt:
quibus cunctarum vndi
q; gentium vicina et cō
tigua esset vniuersitas.
Tu es pastor omnū princeps
apostolorum. tibi tradidit
deus omnia regna mundi.
Et ideo traditę sunt tibi cla
ues regni celorum. ℣. Quō
cunq; ligaueris super terrā
erit ligatū et in celis. Et
ideo traditę sunt tibi claues.
Lectio sc̄i euangelij. sc̄dm
mathеū. xvj. Lectō. vij.
In illo tpe: Venit
ihūs in partes ce
saree philippi: et interro
gabat discipulos suos di
cens. Quem dicunt ho
mines esse filiū hominis.
Et reliqua. Omelia sc̄i
Hieronimi pbi:
Philippus iste est
frater herodis de quo su
pra diximus tetrarcha itu
ree et trachonitidis regionis:
qui in honorem tyberij
cesaris cesaream philip
pi que nunc paneas di
citur appellauit: et cui
prouincia plenas im
patuit herodem patrē qui
in honorem augusti cesa
ris appellauit cesaream:
que prius thurris stratо
nis vocabatur: et ex no
mine filie eius libiadem
trans iordanem extruxit.
Iste locus est cesaree phi
lippi vbi iordanis ad ma
dices oritur libam. Et
habet duos fontes: vnū
nomine ior et alterum
dan: qui simul uncti ior
danis nomen efficiunt.
Et interrogabat discipu
los suos dicens. Quē di
cunt homines esse filiū
hominis? Nō dixit quē
me esse dicunt homines
sed filiū hominis: ne tac
tanter de se quereре videre
tur. Et nota q; vbicunq;
scriptum est in veteri tes
tamento filius hominis:
in hebreo scriptum est fi
lius adā. Illud quoq;
quod in ps̄ legimus. Filij
hoim vsq; quō graui cor
de: in hebreo dicitur fi
lij adam. ℟. Ego prote ro
gaui petre ut non deficiat
fides tua. Et tu aliquando
conuersus confirma fratres
tuos. ℣. Caro et sanguis
non reuelauit tibi: sed pa
ter meus qui est in celis. Et tu.
Quem
dicunt homines
esse filiū hominis: qua
qui de filio hominis lo
quūtur homines sunt.
qui vero diuinitatē illi
intelligunt: non homines
sed dij appellantur. Alij
dicerunt. Alij iohannē
baptistam: alij helyā: alij
vero hieremiam. aut vnū
ex prophetis. Mouet q̄s
dam interpretes causas
errorū inquirere singu
lorum: et disputationē
longissimā texere: qua
re dominū nostrū ihesū
xp̄m. alij iohannem pu
tauerint: alij helyam a
lij hieremiam. aut vnum
ex prophetis: cum sic po
tuerint errare in helya et
hieremia quomodo here
des errauit in iohanne
dicens. Quem ego decol
lauī iohannem ipse fur

rexit a mortuis: et ideo vir
tutes operantur in eo. Vos
autem quem me esse di
citis? Respondēs symō
petrus dixit. Tu es xp̄us
filius dei viui. Prudens
lector: attende: q; ex con
sequentibus tertii q; ser
monis: apostoli nequaq̄
hominis sed dij appellā
tur. ℟. Quē dicūt homines
esse filiū hominis. dixit ihe
sus discipulis suis. respōdēs
petrus dixit. tu es xp̄istus
filius dei viui. Et ego dico
tibi quia tu es petrus et su
per hanc petram edificabo
ecclesiam meā. ℣. Beatus
es symon bariona quia ca
ro et sanguis nō reuelauit
tibi sed pater meus qui est
in celis. Et ego. Lectio. iij.
Cum cū dixisset q̄s
dicunt homines
esse filiū hominis subie
cit. Vos autem quē me
esse dicitis? Illis qui ho
mines sunt humana o
pinantibus vos qui dij
citis quem me existima
tis. Et petrus ex persona
omniū. Tu es xp̄istus A profectu:
filius dei viui. Deum vi
uū appellat ad distinc

tionem eorũ qui putantur dij: sed mortuu sũt: saturnũ: iouem. cererẽ veneremmineruam libe rũ herculem et cetera ydolorũ portenta figmentaꝫ nec nominanda. ℟ Respõdens autem ihũs dixit ei. Beatus es symon barjona: quia caro et sanguis non reuelauit tibi: sed pater meus qui in celis est. Testimoniũ de se apostolo reddidit vicẽ. Petrus dixerat tu es xp̃s filius dei viui: mercedẽ recepit vere confessio: beatus es symon barjona. Quare? Quia non reuelauit tibi caro et sanguis: sed reuelauit tibi pater meus qui est in celis. Quod caro et sanguis reuelare nõ potuit: spiritussancti gratia tibi reuelatum est. ℟ Petre amas me. tu scis dñe q; amo te. Pasce oues meas ℣? Symon iohannis diligis me plus his. tu scis domine quia amo te. Pasce oues meas. Notandũ q; isto die non fit cõmemoratio de sancto pau

lo: quia oratio cõmunis est: nisi fratres haberent ecclesiam sancti pauli sicut dictũ est. His duob' diebus nulla fit commemoratio de sancto iohãne: quia fit duplex officiũ. ¶ In cõmemoratione sancti pauli ad matutinas mutatorium.

Regem apostolorum dominum. Venite adoremus. ps: Venite exultemus. ymn: Doctor egregie paule mores instruens mente polum nos transferre satage donec perfectum largiatur plenus: cuius ato quod experte gerimus. Sit trinitati sempiterna gloria: honor potestas atq; iubilatio in vnitate cui manet imperiũ: ex tũc q; modo per eterna secula. Ãm. In primo nocturno. añ: Qui operatus est petro in apostolatum. operatus ẽ et michi inter gentes. et cognouerunt gratiã dei que data est michi a xpo dño. Ps de cõmun apostolorũ. ℣. Qui me segregauit

et vtero matris mee. et vocauit me per gratiam suã. In fine ps. dicuntur ℣ſi. añ. añ repe. añ. Excepto q; per horas dici nõ dicuntur tales. ℣ſi. Añ. Scio cui credidi et certus sum. quia potens est depositum meũ seruare in illũ diem iustus iudex. ℣ De reliquo reposita est michi corona iustitie. a'. Michi viuere xp̃s est et mori lucrum. glorian me oportet in cruce dñi nri ihesu xp̃i. ℣. Per quem michi mundus crucifixus est et ego mundo. ℣ In omnẽ terrã exiuit sonus eorũ. ℟ Et in fines orbis terre verba eorum. Alie dicuntur de cõmun apostolorũ. Leõ. j.

Erant autem in ecclesia que erat antiochie prophete et doctores: in quibus erat barnabas et symõ qui vocabatur niger. et lucius cyrenensis: et manaem qui erat herodis tetrarche collactaneus et saulus ministrantibus autẽ illis domino et ieunãtibus: dixit spiritussãc

tus. Segregate michi barnabam et saulum: in opus ad quod assumpsi eos. Tunc ieunantes et orantes imponentesq; eis manus dimiserunt eos. Et ipi quidẽ missi a spiritusancto abierũt seleuciam: et inde nauigauerunt cypr̃um. Et cũ venissent salaminam predicauerunt verbũ dei in synagogis iudeorum. Habebant autem in ministerio et iohannem. ℟. Qui operatus est petro in apostolatũ. operatus ẽ et michi inter gentes. Et cognouerunt gratiam dei q; data est michi. ℣. Gratia dei [illegible] in me vacua nõ fuit sed gratia eius semper in me manet. Et cognouerunt gratia dei que data ẽ michi.

Cum Leõ secũdus perambulassent vniuersas insulas vsq; ad paphum: inuenerũt quendam virum magũ pseudo prophetam iudeum: cui nomen erat barien: qui erat cum proconsule sergio paulo viro prudente. Hic accer

sitis barnaba et paulo: desiderabat audire ẏbũ dei. Resistebat autem illis elimas magus. Sic enim interpretatur nomen eius: querens auertere procõsulem a fide. Saulus autem q̃ et paulus: repletus spiritu sancto: intuens in eũ dixit. O plene omni dolo et omni fallacia fili diaboli. inimice omnis iustitie: nõ desinis subuertere vias dñi rectas. Et nunc ecce manus dñi super te: et eris cecus non videns solem vsq; ad tempus. Et confestim cecidit in eum caligo et tenebre et circuiens querebat qui ei manũ duret. Tunc procon sul cum vidisset factũ credidit admirans super doctrina dei. ℟. Bonũ certamen certaui cursum consũmaui fidem seruaui. Ideoq; reposita est michi corona iustitie. ℣. Sao au credidi et certus sũ quia potens est depositum meum seruare in illũ diẽ. Ideoq;. Lectio. iij.

ET quidam vir ipotens infirmus pedibus sedebat: claudus ex vtero matris sue: qui nunq̃ ambulauerat. Hic audiuit paulũ loquentem. Qui intuitus eum et videns quia haberet fidem vt saluus fieret: dixit voce magna. Surge et sta super pedes tuos rectus. Et statim exiluit et ambulabat. Turbe autẽ cum vidissent quod fecerat paulus: leuauerunt voces suas licaonice dicentes. Dii similes facti hominibus: ad nos. Et vocabant barnabam iouem: paulũ vero mercurium. quoniam ipse erat dux verbi. Sacerdos q̃q; iouis qui erat ante ciuitatem: tauros et coronas afferens ante ianuam cum populis volebat sacrificare. Quod vbi audierunt apostoli paulus et barnabas: cõscissis tunicis suis: exierunt in turbas: clamantes et dicẽtes. Viri quid hec facitis? Et nos mortales sumꝰ similes vobis homines: annũciantes vobis ab hijs vanis conuerti ad deũ viuũ: qui fecit celũ et terram. ℟. Reposita est michi corona iustitie. Quam reddet michi dñs in illa die iustus iudex. Sao cui credidi et certus sum quia potens est depositum meum seruare in illum diem. Quã reddet michi dñs. In secõ nocturno. a. Tu es vas electionis sancte paule apostole predicator veritatis in vniuerso mũdo. ℣. Per quem omnes gentes cognouerunt gratiam dei. añ. Magnus sanctus paulus vas electionis vere digne est glorificandus qui et meruit thronũ duodecimũ possidere. ℣. In regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue. ant. Bonũ certamẽ certaui. cursum consũmaui fidem seruaui. ℣. De cetero reposita est michi corona iustitie. Augustin⁹ i libro de gratia et libero arbitrio

POstolus. Lco. iij. paulus quem certe nemmus sine vllis meritis bonis. imo cũ multis meritis malis dei gratiam consecutũ: reddẽtis bona pro malis: sua iã appropinquante passione: scribens ad thimotheum: ista vtiq; iã merita sua bona cõmemorat: vt post pauca merita consequatur coronam: qui post multa mala merita consecutus est gratiam. Denique super est in quit michi corona iustitie: q̃ reddet michi dñs in illa die iustus iudex. Cui redderet coronam iustus iudex si non donasset gratiam misericors pater? Et quomodo esset ista corona iustitie nisi precessisset gratia que iustificat impiũ? Quomodo ista debita redderentur nisi prius illa gratuita donarentur? Proinde consideremus ipa merita p quibus dixit coronã reddi turũ iudicem iustũ: et videamus vtrũ merita ipius tanq̃ ipius: id ẽ ex ipo comparata an dona sint dei. Bonũ i quit certamen certaui: cursũ consũmaui: fidẽ seruaui. ℟. Tu es vas electionis

sancte paule apostole. Predi-
cator veritatis in vniuerso mũ-
do per quem omnes gentes
cognouerunt gratiam dei. ℣.
Intercede pro nobis ad deũ
qui te elegit. Predicator.

Primo Lectio. ℣.
Ista bona opera: si
non ea precessisset co-
gitationes bone: nulla
essent. Attendite itaq;
quid de ipis cogitatiom
bus dicat. Ait enim scri
bens ad corinthios. Nõ
q̃ idonei simus cogitare
aliquid a nobis tanq̃ ex
nobis: sed sufficientia
nostra ex deo est. Dei de
singulã inspiciamus. Bo
nũ inquit certamen cer
taui. Quero qua virtute
certauerit: vtrũ q̃ illi ex
semetipo fuerit: an que
desuper data sit. Sed ab
sit vt tantus doctor gen
tium ignorauerit legem
dei: cuius vox est in deute
ronomio. Ne dicas in cor
de tuo fortitudo mea. et
potentia manus mee. fe
cit michi virtutẽ hanc
magnam: sed memorabe
ris dñi dei tui: quia ipe
tibi dat fortitudinem et
facere virtutẽ. Quid au
tem prodest bonũ certa
men: nisi sequatur vic
toria? Et quis dat vic
toriam: nisi ille de quo
dicit ipe: gratias deo q̃
dat nobis victoriã. per
dñm xpm dñm nostrũ.
℟. Gratia dei sum id quod
sum. Et gratia eius in me
vacua non fuit sed semper
in me manet. ℣. Qui opt
ratus est petro in apostolatũ
est et michi inter gentes.
Et gratia. Lectio sexta.

Porsum consumma
tu. Sed ille hoc di
xit, Igitur non est volen
tis neq; currentis sz mi
serentis est dei. Que sen
tentia nullo modo potest
etiam sic conuerti vt di
catur. Non miserentis
dei sed volentis et curren
tis hominis. Quisquis
enim hoc ausus fuerit
dicere: aperte se ostendit
apostolo contradicere.
Postremo dicit. Fidem
seruaui. Sed ille hoc di
xit qui alibi ait. Miseri
cordiam consecutus sũ:
vt fidelis essem. Nõ enim
dixit: misericordiã con
secutus sum: quia fidelis
eram: sed vt fidelis essem
Hinc ostendens etiã ipam
fidem habere misi deo
miserante non posse et ẽ
domũ dei. Plus omnibz
laboraui inquit. Sed vi
de quid adiunxerit. Nõ
autem ego: sed gratia
dei mecum. ℟ Saulus
qui et paulus magnus pre
dicator. A deo confortatus
conualescebat et cõfundebat
iudeos. ℣. Ostendẽs quia
hic est xpus filius dei.
A deo. In. m. noctur. añ.
Saulus qui et paulus ma
gnus predicator a deo con
fortatus conualescebat et
confundebat iudeos. ℣. Os
tendens quia hic est xpũs
filius dei. ℟. Ne magnitu
do reuelationũ extollat me.
datus est michi stimulus
carnis mee angelus satha
ne qui me colaphizet. pro
pter quod ter dominũ roga
ui vt auferretur a me q̃ dixit
michi dñs. sufficit tibi pau
le gratia mea. ℣. Nam vir
tus in infirmitate pficitur.
añ. Reposita est michi co
rona iusticie quam reddet
michi dñs in illum diem
iustus iudex. ℣. Cooperãte
in me gratia spiritussancti.
Tres vltime lectiones de
omelia sã ilxrommi pbi
videlicet. Grandis fidu
cia. Sup euãgliũ. Sedm
mathxũ: Dixit symõ pe
trus ad ihm. ℟. Conuersi
one ei. ℟. Sancte paule
apostole predicator veritatis
et doctor gentiũ. Intercede
pro nobis ad deũ qui te ele
git. vt digni efficiamur grã
dei. ℣. Tu es vas electionis
sancte paule apostole predi
cator veritatis. Intercede p.
℟ Damasi prepositus gẽ
tis aretee regis voluit me cõ
prehendere a fratribus p mu
rum. Submissus sũ in spor
ta et sic quasi manus eius in
nomine dñi. ℣. Deus et pa
ter dñi nri ihu xpi scit quia
non mentior. Submissus.
℟. Magnus sanctus pau
lus vas electionis vere dig
ne est glorificandus. Qui
et meruit thronũ duodeci
mũ possidere. ℣. A xpo de ce
lo vocatus et in terram pro
stratus ex persecutore factus
est vas electionis. Qui et.
In oct. s. iohis bap. fit idez
offm sic in die one de aplis.

In festo visitationis
beate virginis. Ad ma
tutinas. Antiphona.

Ode beatus io
hannes vō pa
rentis meduss
xpi euangelia
uit aduentum. Vente ado
remus dñm. ps. Vente.
ym. Quem terra. In. pri
mo noct. Añt. Repletus
spūsancto ioannes non
dum seipsum sentiens virgi
nis matris presensit aduen
tum. ps. Dñe dñs noster
cū reliquis. psal. d̄ bā vgie
Añ. Aduemente que xpm
gestabat in vtero ioannes ex
iens in occursum ei gestuit
erumpere. Añ. In ipo salutati
onis occursū infans i vtero
virtutem vementis expertus:
gaudio et exultatione reple
tur. v. Speae tua et pulcri
tudine. tē. Lectiones i die
et per octauas. Ser prime
accipiende sunt de sermo
ne sancti quarti: tres vero
vltime ex homel. bi ambro
sij episcopi super euange
lio: secundum lucam:

In illo tpe. Exurgēs
maria. Leō pma:

Odierne festiuita
tis ratio atq; causa dilec
tissimi: deuotionem ve
stram latere non potest.
Quippe quam euange
licus sermo singulis ver
tentibus annis: tam luci
lenter a parte eq; percensēt:
vt ignorare fas non sit:
quōd tacens fuerit i om
nū auribus clarus eccle
vocibus repetitum. Verū
quoniam res diuinis mi
steriis plena est: ac mīs
ac magnis fecunda sacra
mentis: audebo equidem
de diuina largitate confi
sus aliquid loqui: vt qd
pro fidei pietate factū ēe
credidisse eterno dei con
silio non abrese fuisse
faciendum admiremini:
et in cōmun gaudio tan
to sit humus diei pietas
religiosior: quāto ap̄li⁹
fuerit singulis solēnitatis i
telligenti. ℟. Et audiuit he
lisabeth salutationem marie
exultauit infans in vtero ei⁹
Et audiens verba dñi pr⁹ of
virginis pertonantis i occur
sum eius gestuit erūpere. v.
Videbo et videbo visionem
hanc magnam: quare rub⁹
non comburitur et ardeat.

Et audiens. Lectio. scđa.

Migentus igit² dei filius q̄ p̄mū in vtero intemerate virginis: mortalitatis mīe dignatus est ímire cōsortium: renouationis humane cepit sacramēta cōtexere. Nam licet intra maternorum viscerū lateret angustias: potentiam tamen quam habet cum p̄re cōmunem: neq; assumpte carnis infirmitas: neq; parentis vteri potuit artitudo perstringere: quin salutis nostre iā tamen fundamenta disponeus clausum quoq; parētis vtero materne ioannem visitatione delegit: qui siu aduentus fact⁹ precursor et preco nouu testamenti populū antecederet: atq; vt tanq̄ strenuus dux execratus dñi: aduersus visibiles et inuisibiles hostes xp̄i amtatis vexilla deferret ītrepidus: intra viscera adhuc parentis inclusum: armis hunc insuperabilibus infigunt. ℟. In ipo salutationis occursu infans in vtero gaudio et exultatione repletur: et helizabeth voce magna clamauit. Vnde hoc mihi vt veniat mater dñi mei ad me: ℣. Tu gloria hierusalem: tu letitia israel: tu honorificentia populi nostri. Vnde.

Cecinit Lectio. iij. enim illū qui primus omniū in clientelā xp̄i additus est: et tam noua tamq; insolita ratione insertus corpori ei cunctis mortalibus non modo sanctitate verum etiam officio ac dignitate p̄stare: vt ex eo iam tempore credamus eum singularem illam prerogatiuam consecutum: q̄ non cuiuslibet sed dei atq; hominis testimonio omnibus meruit hominibus anteferri: xp̄o ipo docente: inter natos mulierum nō surrexit maior iohanne baptista. ℟. Vnde hoc mihi vt veniat dñi mr mei ad me. Que dum me verbo salutat: virtute sanctificat. ℣. Que est ista q̄ ascendit quasi aurora cōsurgens: pulcra vt luna electa vt sol terribilis vt castrorū acies ordinata. Que dñi. In. ij. nocturn. Ant. Vt salutantis vox salutate pulsauit auditum spūs latēs ventris interiora penetrauit. ā. Reclusus ventre mlesco gnouit regem suū: et i vtero parentis exiliens domino p̄ plexerunt aduentū. ā. Quia verbis salutantem se resalutare non potuit spiritu exultante recognouit. ℣. Adiuuabit eam deus vultu suo. ℟. Deus in medio eius non cōmouebitur. Lectio. iij.

Facta autem hec est visitante maria helizabeth: Nam in ipo salutationis occursu: q̄ admodū euangelica patefecit hystoria: infans in vtero virtutem veritatis expertus: gaudio et exultatione repletur. Quod magnū sane stupendumq; miraculū: et quod omnia ferme nostre salutis sacramenta complectitur. Ergo huic apostolica sedes non ab re festa celebrāda constituit: vt vno eodemq; religionis offō tametsi ratione diuersa visitātis et visitate: ac vtriusq; prignoribus digne hodie a fidelibus deferātur honores. ℟. Felix maria vox. Que dñi corporis tetigit aures intus spiritū sanctificationis īmisit. ℣. Sonet vox tua in auribus meis: vox enī tua dulcis. Que dñi. Lc. v.

Verū minime tunc in ecclesia dei magna quadam sollicitum: que xp̄i membra variis sub pontificibus: et lōgo quidem tempore vehementer afflixit: non ab omnibus vniuersim suscepta festiuitas est: nec potuit i ecclesiarū noticiam singulare tam sancta atq; salubris institutio peruenire: nec q; officiū fuit psallendū in ecclesijs ordinatū: qđ vt par erat tante festiuitatis mysteria rationibus congruis et verbis sufficientibus explicaret. Vñ ob res sixtus huius nois quartus romanus item pontifex: cui ea vel maxime deuotio cordi est: īmolate virginis festa sacris condecorare muneribus: pietatemq; fidelū ad ea

celebranda mulgentiaz
elargitione prouocare:
ad cromandam festiui
tatem istam pietate reli
gioms accessus sedulo
conuertit affectū. ℟. Au
tius matre iohānes audiuit
et vidit. Et quem verbis sa
lutare non potuit prophetī
co gaudio recognouit. ℣.
Insinuauit illi gratia que na
tura nequiuit actigē. Et quē.

Cogitaut Lō. Vj
namq; quēadmo
dum ecclesia xpi que filij
regenda credita est: et cuī
typum gerebat helisabeth
spiritu fecundata diuino:
vtero suo fideles omnes
celo partura concapiat.
Quam proh dolor in pre
sentiarū publicus ac im
pyssimus hostis rabie i
moderata desecuens a xpo
prorsus auertere nititur:
vel si auertere nequeat:
extinctis in vtero fetibus
eius aut abortis ferro at
q; igne populatam con
tendit delere de terra. Js
enī tanq; vrsus insidiās
factus est illi: ac veluta
per qui de silua infideli
tatis exiens: vineam
dñi exterminare molitur.
Hx. Reclusus ventre mlef
cognouit regem suū. Et in
vtero parientis exiliens dñi
euangelizauit aduentū. ℣.
Vox enim erat illi spiritus
vite: et iam merat spiritus
gratie. Et in vtero. In ter
cio noctur. añ. Helisabeth
autem repleta spūsco mira
culū sentiens: misterū re
cognoscens: magna voce cla
mauit. añ Benedicta tu iter
mulieres: et benedictus fruc
tus ventris tui. añ Subvm
bra illius quem desiderabā
sedi: et fructus eius dulcis
guttur meo. ℣. Elegit eā
deus. ℟ē. Alie tres sectiōs
legūtur de omel. sctī am
brosij epiſcopi scilicet.
Mozale est omnibz. sup
euangeliū. secundū lucā.

Exurgens maria. re
quirē sexta feria tertie do
minice de aduentu. Hx:
Duplici miraculo licet ho
nore diuerso prophetant
mīes spiritu parvulorum:
Et alter gratiam infudit i
alterū: alter infusam ab al
tero recognouit. ℣. Ex ore
infantū et lactentū perfe
cisti laudem propter inimi
cos tuos. Et alter. ℟ Deti
sub lege ordinem suū nō
potuit seruare naturā. Q°
nam per novam diuinita
tis gratiam: novū saluti
omnū misterū parabat.
℣. Ultra legem nascentū
baptista dñi natiuitatē suā
gaudio et exultatione pre
uent. Quomā. ℟ Beatā
me dicent omnes gene
tiones. Quia fecit mi ma
gna qui potens est et sanc
tum nomen eius. ℣. Et
misericordia eius a pgenie
in progenies timentibz eū.
Quia fecit. Lectiones
per octauas. Pro secūda
die de sermone sancti quar
ti. Leō prima:

Jnea autē dñi
ipsa mr ecclesi
a est: quam prophetā te
stante super filio dei ho
mine facto: altissimū der
tra complantauit. Mac
igitur dico atq; cruento
ore quo ad potest fera il
la depascatur: nec cessat
indies plurimorū cede
filiorū quasi nouā eam
vulneribus lautiare. Cui
vna sola via salutis reli
qua est vnicāq; reme
dium vite: si videlicet ad
hanc renisendam calca
tis montibz qui rabido
furore tumentes nomm
xpiano in festi sunt: vel
maria iam exta domi
nū patrocinium nobis
prebitura descenderit.

Jenum vox Leō. ij.
salutationis sue i
aures ecclesie pertonaue
rit: exultabunt profecto
proles in vtero eius: et
expiate peccatis pre gau
dio salientis in occursū
domm etiam obituri sb
hostibus mortem vltro
emtentur erumpere. Ma
ter vero ipsa: toto orbe
terrarum longe lateq;
diffusa: spū sancto reple
ta: pro filiorū fide atq;
constantia i laudes dñi
sacrata ora resoluet: scēs
quomam xpi militibus
ipsium vinci vincere est:
et cum videntur succūbe
tunc maxime gloriosos
reportant de hoste trium
phos. Hec itaq; fortius pō
tifex maximus sedulo a
nima duertens omnium
beate virginis festiuita
tem hanc vnā merito

precipuam existimant: que pro ratione mysterij et significatione sacramenti ad iplorandum eius auxiliū imminentibus ecclesie necessitatibus pre aliis conuenit ret:

Quam Lectio.iij.

ob rem pie ac religiose de cōmun filiorum salute sollicitus auctoritate apostolica vniuersis eam ecclesijs statuit inserendam: et omnibus qui illam cū deuotione susceperint: et quot ānis xpiana pietate celebrarint atq; coluerit: si tamen primū lachrimis atq; penitentia salutari crimina diluerint: de illius misericordia et largitate cōfisus: cuius vices in terris gerit: singulis interessentibus vtrisq; vesperis matutinisq; et missarum die solemnp singulis predictarum horarum quinq; annos et totidē quadragenas: centum vero dies pro vnaquaq; reliquarum horarum de vera indulgentia et peccatorū remissione cōcessit.

Et ne octaue fructu spiritualis commercij fraudarentur: diuinum quod gentiarū quas in die concesserat: in singulis etiam octauarum diebus vberiores gratie largitate distribuit. Lō.

Porro pre cēptā: tereundem esse nō arbitror: in hac festiuitate quatuor singulares personas matres videlicet duas suo vtrāq; cū pignore vna sub celebritate veneran: et quānis inter eas diuersa ratio fuerit variaq; pportio: nam pro diuersitate mēsure gratiarū atq; virtutū: iura quoq; in eis variantur honorū: in his tamen omne decus ecclesie ornamentum omne: ac velut in sūma vniuersum speculum sanctitatis inspicitur. Quippe hic saluator est et primitie saluandorum: et in his quidem si puritatē inno centum queris: habeto ihesum: si can dorē virgineum: mater dñi adest: si demq; nuat man

suetudinem: cōmentiā: atq; modestiam consectari: helisabeth respice: in qua patriarcharum quoq; pietas et religio commendatur. Vis postremo prophetarū spiritum cernere et admirari lumen quo diuina rum abdita rerū et ipsi pertingere et nobis patefacere potuerunt: iohānem animaduerto etiā in vtero prophetantē: cui neq; apostolici ordinis decus: neq; euangelistarū gloria defuit. Confessorq; almus et amūdator futurus veritatis: immaculatam vitā ipsius regis seuo mucrone finiturus. Lō.v.

Quid plura? Same hic nouu ac vetus testamenti sacramenta: si perscrutari libet cū maxime liceat: inuenire perfacile est. Nā et vmbrā illius et veritatem istius: vt amborū vtriq; lineis vna christens festiuitas ista complectitur. Merito igitur prefatus pontifex sanctus ab omnib; eam ecclesijs censuit celebrandam: cunctorumq; fidelium votis recolendam esse constituit: quando quidem in hac vna tāq; in omnibus xpianorum celebritatū origine: licet aliarum omnium vl' inchoata contemplari. Age igitur et euangelice narrationis hystoriam prosequentes tante festiuitatis mysteria atq; sacramenta disseramus: vt hos dies quos nobis letissimos ac iocūdissimos reddit ipsa celebritas: in tantarum contemplatione virtutum deuotius transigamus. Quid enim xpianis hominibus dignius: quid suauius: quid demq; salubrius? Sed et nobis dilectissimi qui in sortem dñi segregati altario deseruimus: quid sanctius esse potest q̄ in diuinis versari laudibus et redemptionis nostre inchoata mysteria toto mētis ardore venerari. Lō.vj.

Verum enim vero ad hec acligenda

nemo nisi maria opem
ferente perueniat. Quip
pe ad sacrū diuinitatis
archanū siue per fidem
q̄ deū peregrinamur a
domino: siue per spem
quando peregrinatione
consūmata tandē redu
ces in patriā venemus.
nusq̄ nobis nisi per ma
riam aditus patet. Q̄n
igitur tota ratio atq; ci
felhuitatis huius ab ei⁹
ineffabili salutatione p
ficiscatur: mariam imi
tantes in humilitate fi
dati et radicati: ab ipa
et a salutāte angelo di
cendi principium fac
amus. De omelia sācti
ambrosij epi. Lectō. vij.

Iudicastis virginē
pudorem marie:
discate humilitatem. Ve
nit propinqua ad pro
manum: non ad semorē:
nec solum venit: sed etiā
pro: salutauit. Decet
enī vt q̄to castior: ygo:
tanto humlior: sit: no
uerit deferre semoribus:
sit magistra humilitatis ī
qua est professio castita
tis. Est et causa pieta
tis: est etiam et norma
doctrine. Lectō. viij

Ontuendū ē enī
qua superior ve
nit ad inferiorem: vt in
ferior adiuuetur: maria
ad helisabeth: xp̄us ad
iohannē. Denq; etiam
postea vt sanctificaret
baptismū iohannis dñs
venit ad baptismū. Cito
quoq; aduentus marie:
et presentie dominice be
neficia declarantur. Si
mul autem vt audiuit sa
lutationem marie helisa
beth exultauit infans in
vtero eius: et repleta est
spūsancto. Lectō. x

Ide distinctionem:
singulorūq; verbo
rum proprietates. Nec
prior audiuit helisabeth:
sed iohannes prior grām
sensit. Illa nature ordi
nem audiuit: iste exulta
uit rōne mysterij. Illa
marie iste dñi sensit ad
ventū. Femina mulieri
et pignus pignori. Iste
gratiam loquuntur: illi
intus operantur: pieta
tisq; misterū materni
adorantur profectib⁹:
duplicaq; miraculo pro
phetant matres spiritu
parvulorū. Pro die
tercia de scr. sixti quarti.

Situr Lectio. i.
celestis ille para
nymphus gabriel qui e
toto celorū exercitu pro
sui nominis atq; virtu
tis prerogatiua electus
est: qui diuine incarna
tionis sacramenta p oēs
temporū vices sub vtro
q; testamento reuelaret:
ille mq̄ fortissimus an
gelorum et archāgelor
verter: et vniuersē milit
e celestis: vel ex hoc mu
nere facile princeps am
ad virginem destinatus
legationis paterne offi
tio fingeretur: oraculū
cernens mentem virgis
superare ad humliora
sermonem declinans fidē
dictorum studuit ex sen
sibus suadere. Lectō. ij.

Otuit enī mem
misse sare: potuit
ille vel rebecce: vel dem
q; rachelis: aut postremo
anne illius que lacrimis
sterilitate superata offe
rendum dño genuit sa
muelem. Verū hec anti
qua admodū erant: et
que mihi mens credat ra
tio non demōstrat. Que
enī adsunt: et quorū per
facile periculum facere
in mā est potestate con
stitutum: vehementius
mouent: et quoniam ne
gari nequeunt facillime
possunt astruere de aliis
potioribus fidem mētē
firmiter stabilire creden
tium. Lectio. iij

Ā propter ad ro
borandam creden
tis fidem angelus helisa
beth concepisse demina
at: cui tamen nature vi
tiū et intempesta etas spē
prorsus procreandorum
adimerat filiorū: a viri
q; impedimentum ange
lus ingerit: q̄ semo vi
delicet confecta esset et
sterilis haberetur: vt al
terū ex altero ostendat
difficilius. Et nō exigua
hec sed vberi numerū co
acervata congestiōnū
na beneficia persuadeat.

Audiens Lcō. iij:
autem maria cog
natam grauidam: leta

quidē p̄o voto: sed multo lētio⁹ p̄o miraculo cōtimuo de illius obsequio cogitauit. Subijt enim mentem eius cognate annus arescentibus pro etate membris exhausta virtus subire lāguores crebri quos vteri onus solet afferre pregnantibꝫ: et q̄ꝑ vegeto calentiq; animo esset: vt proprij corporis morbos fouere vt cūq; posset: quoniam tamen in fluctibus alie ne manus semper remigiū queritur et optatur pietatis debitū censuit velamina cōsolationis pregnanti exhibere cognate. Lcō. v.

Quoq; ferueret in ea gratia dei: flagraret charitas: et obsequendi auiditas emineret: ad p̄opinquā p̄o rima: ad amū iuuēcula: ad vētris onere p̄grauatā que milla sēsit fastidia vētris ai festiacōe p̄cedit. Sz secretore vtute ab eo atato ferebat curſu: quē vētris armario deferebat. ffestiabat q̄ppe dñs: in vtero constitutum sanctificare iohannem: replereq; spiritusancto: vt a ventre parentis ex orsus precursoris offitium inchoaret: atq; vt in hoc maria offitiū exhiberet: et plena deo foras odorem videret spirare celestem: virtutemq; simul cum voce depromere: ad p̄oximam cū festinatione conscēdit: vt dexteram contingere dextera: et vuas possēt sibi mutuo edere et reddere voces. Lcō. vj.

Nec vero mariam: neq; aspitas mōtium: neq; itineris longiusculi discrimina retardare ab instituto potuerunt. Quippe agebatur spiritu sancto: in quā do indefessi amoris igne succensa: ad cor altum accedens humane vite consuetudinem videbat excedere: nimirū si corpore spiritum cōsequente facile conca ualluū et montiū iuga abrupta q; transcenderit. De omelia sancti ambrosij episcopi. Lcō septima.

Exultaut infans: repleta ē mater. Non prius mater repleta q̄ filius: sed cū filius esset repletus spū sancto: repleuit et matrem Exultauit iohannes exultauit et marie spiritus. Exultante iohanne repletur helisabeth: maria tamen non repleri spiritu sed spiritū eius exultare cognouimus. In comprehensibilis enim incomprehensibiliter operatur in matre: et illa post conceptum repletur: ista aū p̄ceptū. Lcō. vij.

Benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus ventris tui. Et vnde hoc michi vt veniat mater domini mei ad me. Nouit ſmonem suū spiritus sanctus nec vnq̄ obliuiscatur: et prophetia non solum verum completur miraculis: sed etiam p̄opter etate verborū. Quis ē ventris iste fructus: nisi ille de quo dictū est: ecce hereditas domini: filij merces fructus ventris? Hec est hereditas domini: filij sunt qui merces sunt fructus illius qui de marie ventre p̄ocessit. Lectio nona:

Ipse fructus vētris est flos radias: de quo bene p̄ophetauit ysaias dicens. Exiet virga de radice iesse: et flos de radice eius ascendet. Radix enim est familia inde orū: virga maria flos mane xp̄us: qui veluti bone arboris fructus p̄o nr̄e virtutis p̄cessu nunc florет: nunc fructificat in nobis: nunc reduuua corporis resurrectione reparatur. Ip̄o quarta die de sermone sixti quarti. Lcō p̄ima:

Adit ergo iheru salem petit: zacharie domū subit: cognatam querit: ac licet more maiorum potiores ab inferioribus salutari deberent: mdilomnius mater ip̄a dei pium hominis matrem: ac subinde anallam domina humilitate p̄euenens in dño salutauit. At vero vt sa

lutantis vox salutante
pulsaut auditū: resi
ctu mirabilis: mirabi
lis item cogitatu: spū
alis virtus in cor audiē
tis illapsa est. Ille qui
dem ignis qui paulo
ante a summa celi arce
demissus pectoris gabrielis
aurem virginis penetra
uerat: rursus virginis
ore helisabeth preco: diui
nus funditur: atq; ad par
uulum vsq; peruenies
matrem ac sobolem amo
re aduentus accēdit.
Tunc autem repletus
est spiritu sancto iohā
nes. Non enim fuerat
ante repletus: nō emū
datus a labe que omnes
filios ade vna eademq;
lege tenet obnoxios: do
nec assisteret que xpm
gerebat i vtero. Le. cō. ij:

Hec mora quidem:
aduentus marie
et domum presentie mi
steria reserantur. Nam
vt vox salutantis isonuit:
exultauit infans i vtero
salutate. Si quidem sa
lutantis verba prior he
lizabeth audiuit: si gre
mumus exhausit prio
ipse iohannes. Precessit
illa ordine temporis: or
dine perfectionis iste p
uenit: quoniam illa ma
ne tantum: iste autem ma
tris et filij sensit adue
tū. Acutius ergo parēte
prophetā intuetur: sub
limiusq; audit: prophe
tatūq; mirabilius cōsa
lutat. Verum quoniā
verbis refundē nequit:
saltat in vtero: a quod
maximū est exultat i gau
dio. Quis quero nouit
vngē tripudiū natiuitate
antiquius? Nempe insi
nuauit illi tunc grā que
nature ignota erant: vt
inclusus ventre mires:
dominū ac regem suum
non oculis corporis sed
spū recognosceret. Le. iij.

Dixit namq; ver
ba dñi per os vir
ginis pertonantis: et i
vtero matris exiliens in
occursum eius gestuit e
rumpere. Helizabeth aūt
mulier quidem vetula:
sed mater nouā spiritu
sancto repleta est. Et
enim de plenitudine

filij in parentem plenitu
do manauit: donaq; ce
lestia intra cordis archa
mū continere non valēs:
spiritu feruentissimo ma
gnam: erupit in vocem.
Benedicta tu inter mulie
res et benedictus fructus
ventris tui. Eadem enim i
voce maria ab helizabeth
atq; ab angelo benedicta
tur: vt angelis simul et
hominibus venerāda mō
stretur. Et vere sola inter
mulieres benedicta pha
betur: que omnibus sub
maledicto natis ac na
scaturis: benedictionem
atq; salutem erat viris
ac mulieribus pariturā.

Nulla Lectio. iij:
enim pura crea
tura tante particeps gre
cie fuit vel futura est: quan
doquidem ceteris per par
tes: sed huic vni tota se
se infudit gratie plenitu
do. Cur enim aliquādo
non tam hominū dice
rum sed etiam angelorū
dictum legimus: ave
gratia plena dñs tecū:
et rursum spiritus sanctus
superuenet in te: a virtus

altissimi obumbrabit
tibi. Nempe conditor
celi terreq; hanc solam
elegit: quam i terris
unde posset appellare pa
rentem. Huic se subdi
tum prestitit filiū: con
iūxq; facta est patri eter
ni coē; cum eo habens
vnicū natum. Nā quē
genuit ille in eternitate
sine matre: ista in tem
pore sine patre cōcepit.
Mater ergo dei e gem
uit verbi: vtero illū ges
tans qui vnūsa palmo
complectitur. Et alie
quidem mulieres filios
gignunt peccato infec
tos: ire obnoxios: hunc
autē dicitur: et benedic
tus fructus ventris tui:
quoniam sine ardore cō
cupiscentie gemitus ab
q; labe conceptus inuo
lato claustri pudore e
rat nascaturus. Le. cō. v.

Vero aliarū mul
erum soboles cum
suscepto semine generē
tur: manibus tribuūt:
iste solus fructus mīm
ventris dia mento po
tuit: quē sine semine

te spiritusancto: mater
sola virgoq; cõcepit:
hinc inq; fructus ille
est in quo gẽtibus om
nibus longe antea fu
erat repromissa bñdic
dictio: et de quo ppheta in psalmo preloqui
tur: Ecce hereditas do
mini filij merces fructꝰ
ventris. Hunc ergo fru
ctum nondum tamen
excisũ ab arbore prius
q̃ legeretur, virga que
de radice iesse preclarã
traxit originẽ: helisabeth
spiritu erudiente re co
gnouit atq; ait. Vnde
hoc michi vt veniat mr̃
dñi mei ad me? Nõ em̃
ignorabat operationẽ
esse spiritussancti: q; cã
mater domini visitaret.

Lectõ. vj.

Verum hoc non siu merito sed diuum muneꝝ esse
cognoscens: vnde iquit
hoc michi: hoc est qua
iustitia: quibus meritis. Miraculum sẽtio:
misteriũ recognosco: sacrarũ trinitatis adue
nit: templum spiritus
sancti adest: presto est
spectaculum angelorũ:
spes vinca mũdi refulget: animus me incredibiliter cõsolatur aspect?
obtutus recreat: verba
reficiunt. Ille em̃ quez
vtero gestat per os eius
manũ virtutis imisit et
tetigit me: ventercq; meus intremuit ad tactu
illius. Nam vt facta est
vox salutationis eius in
auribus meis: exultauit
in gaudio infans in vte
ro meo. De omelia sancti
ambrosij epi. Lectõ. vij.

Vnde hoc michi vt veniat mr̃ dñi
mei ad me: Non enim
quasi ignorans dicit.
Scit enim esse sancti spiritus gratiam et operationem: vt mater pplẽ
a matre dñi ad pfectum
siu pignoris salutetur.
Sed quasi nõ humam
hoc meriti sed diuine gr̃e
munus esse cognoscat:
ita dicit. Vnde hoc michi:
hoc est quantũ bonũ michi accidit vt mater dñi mei veniat ad
me. Non cognosco me
um. Vnde hoc michi:

Quia iustitia: quibꝫ factis: pro quibꝫ meritis.

Mon Lectio. vij.

Visitata hec officia
femmarum sunt: vt ve
niat mater dñi mei ad
me. Miraculum sẽtio:
cognosco mysteriũ: ma
ter dñi verbo feta: deo
plena est. Ecce em̃ vt
facta est vox salutationis
tue in auribus meis: exultauit in gaudio infans
in vtero meo: et beata q̃
credidisti. Videes non
dubitasse mariã sed credidisse: et ideo fructum
fidei consecutã. Beata
inquit que credidisti:
sed et vos beati qui audistis et creditis. Quecũq; enim crediderit aia:
et concipit et generat
dei verbum et opera eius
agnoscat. Lcõ. iv.

Sit in singulis marie anima vt magnificet dominũ. Sit
in singulis spiritus marie vt exultet in deo. Si
secundũ carnẽ vna mater est xpisti: secundũ
fidem tamen omnium
fructus est xpũs. Dis

Quere beldum de ortana et acta sc̃i huius libri.

emm̃ anima accipit dei
verbũ: si tamen ima ala
lata et ĩmunis a vitijs
in temerato castimoniam pudore custodiat.

In festo scõz mr̃m preli et martiriam. Lcõ. p:

Tempore quo symon magus crepuit medius: impiissimus nero tradidit beatissimos apostolos xpi
petrum et paulũ paulino viro clarissimo: magisterie potestatis. Eodem autem tempore paulinus mancipauit eos in
custodia mamortim.
Et venebant ad eos mlti xpristiam infirm: et
curabantur ab infirmitatibus suis: atq; alij
a demonibus obsessi
liberabantur per orationes apostolorũ. Erant
autem custodientes eosdem beatissimos apostolos multi milites. Int̃
quos erant duo magistriam mello primapis
processus et martinianus. Lectio. ij:

Cum viderent mirabilia que fa

cebat per beatos apostolos suos dñs ihesus xpūs: mirari ceperūt dicentes. Viri venerabiles nostis qua hic imperator nero iam in obliuionem recessit per sonis vestris. Ecce enim nouem menses sunt: q in custodia estis. Rogamus itaq; vos vt ambuletis quo voluerit: et tantum nos in huius nomine in cuius vos cognouimus facere virtutes magnas baptizate. Tunc dixerunt eis beatissimi apostoli petrus et paulus. Nos credite ex omni corde et mente vestra in nomine sancte trinitatis: et vosipi potestis facere que nos facere cognouistis. Hec audientes qui in custodia erant clamauerūt vna mimiter dicentes. Date nobis aquam: quia siti perichitamur. Leō. iij.

Eadem autē hora beatissimus petrus apostolus in ipa custodia mamortuum dum esset: dixit ad eos. Credite in deum patrem omnipotentem et in dominū ihesū xpm filiū eius vingentium: et in spiritū sanctum: et omnia ministrabuntur vobis. Eadē autem hora miserunt se oēs prostrati ad pedes apostolorū: rogantes vt baptismū ab eis reciperent. At vero beatissimi apostoli ozauerunt in ipa custodia. Cūq; ozassent illico beatus petrus apostolus fecit signū crucis in mōte tarpeio in custodia mamortuum. Et eadē hora emanauerunt aque de monte. Tunc baptizati sunt beatus proces⁹ et martimanus magistriam mello principis a beato petro apostolo. Hec dum vidissent cuncti qui in custodia erāt: prostrauerūt se ad pedes beati petri apostoli: et baptizati sunt promiscuus et etatis numero quadraginta septem. Tunc obtulit pro eis sacrificiū laudis: et participati sunt omnes corpore et sanguine dñi nri ihū xpi. Le dō. nō.

Onc videntes beati proces⁹ et martimanus magistriam mello principis: dixerunt ad sanctos apostolos xpi petrum et paulum. Pergite quo desideratis: q; oblitus nero desperauit de vobis. Euntes autem de custodia sancti apostoli petrus et paulus: venerūt per viam que appia nūcupatur: et ceperunt pervenire vsq; ad portā appiam. Tunc beatissimus petrus apostolus dum tibiā demolitā haberet de compede ferri: cecidit a fascicola ante septem solia in via nona. Eodē tempore venit iuxta portam appiam: et vidit dominū ihesum xpm. Quem recognoscēs dixit ei petrus. Domine quo vadis? Et dñs ad eum. Romam redeo iterum crucifigi. Tu autem redi romam. Et rediit petrus romam.

Onq; Lectio. v. rediret mane ec ce magistriam milites temerunt eum. Eodē quoq; tempore nuntiatū est paulino viro clarissimo magistro officij: q; proces⁹ et martimanus magistriam milites effecti fuissent xpiam. Et misit milites et tenuit eos: et iussit in custodia retrudi. Alia autem die precepit eos sibi pītari. Qui cū adducti fuissent ante conspectū paulum viri clarissimi: dixit eis paulinus. Sic stulti facti estis: vt deserētes deos et deas quos iuictissimi principes colunt et antiquitas nostra adorat: sequentes vana i audatia vestra persistatis: et sacramenta militie vite amittatis? Respondit martimanus clam voce et dixit. Nos modo accepimus habere sacramēta militie celestis. Paulinus vir clarissimus magister officij dixit. Deponite iam amentiā vestram: et adorate deos imortales quos a cuna

bulis vestris veneran
estis. Beati martyres
processus et martim
anus responderũt vna
voce dicentes. Nos xpi
am facti sumus. Lcõ.
Erat autem: vj.
iterum ad eos pau
linus vir clarissimus.
Audite me cõsulto
nes mei: et facite que
dico. Estote amici mei:
et fruumini militia vel
tra: et estote preclari a
mica principũ: sacrifi
cate que dijs omnipotẽ
tibus et viuite. Respõ
dentes ambo simul tiq̃
ex vno ore dixerũt
ei. Sufficiat nobis de
clarasse tibi: quia xpi
am sumus veraces et
serui dñi nri ihũ xpi:
quem beatissimi apos
toli eius petrus et pau
lus predicauerũt. Pau
linus igitur magister
offitij dixit. Jam dixi
vobis et audistis: nũc
iterum dico vobis. Au
dite consilium meum
et viuite. Illi autẽ ta
cuerunt. Jterũ autem
atq; iterum interroga

*Sed cũ mihil responderent

uit eos paulinus: tũc
iussit vt cum lapidib;
ora eorũ contunderen
tur. Cũq; diu cederen
tur: clamabant ambo
pariter dicentes. Elia
in excelsis deo. Paulh
nus magister officij:
dixit militib; suis. Pro
ferte modo tripodã: vt
thurificent maiestati
bus. Beati igitur mar
tyres processus et mar
timanus hec audientes
dixerunt. Nos obtuli
mus nosmetipsos semel
deo oĩpotenti. Lcõ. vij.
Lata itaq; tripp
da. dixit paulin.
Facite que dico. et de
tulerunt deum ionem
ereum. Hoc autem cũ
viderent sancti marty
res: risum facientes ex
puerunt in iouem et in
tripodam coram paul
no magistro officij. Jte
rum autem ipse pau
linus precepit in eculeo
suspendi: et attrahi ner
uis: et fustibus cedi. Il
li autem alacri vultu:
gaudentes dicebãt. Gra
tias tibi dñe ihũ xpe

Paulinus magister of
fitij mimo furore accen
sus iussit vt flammas
ponerent circa latã eor.
Illi autem vociferabã
tur dicentes. Bñdic
tum sit nomẽ dñi nri
ihũ xpi: quem beatissi
mi apostoli eius predi
cauerunt. Erat autem
ibi quedam matrona
nobilissima nomine lu
cina: que stabat añ eos:
et cõfortabat eos dicẽs.
Milites xpi constãtes
estote et nolite metuere
penas: que ad tempus
sunt. Paulinus magis
ter officij dixit ad eos.
Que est ista amentia
vestra que in vobis est?
Illi autem corroborati:
dẽdebant tormenta:
Donec Lcõ. viij.
iussit militibus:
vt cum scorpionib; eos
suspensos in eculeo cas
tigarent: sub voce preco
nia dicentes. Precepta
primapum contẽnere
nolite. Eadem autem
hora paulinus magis
ter officij: amisit finistrũ
oculũ. Tũc pententia

ductus pre dolore cepit
clamare et dicẽ. O car
mina artis magice. Et
precepit eos deponi de
eculeo: et diu macerato
retrudi in custodia ma
mortim. Matrona aũt
lucina venerabilis femi
na: incessanter ministra
bat sanctis martyribus
quecũq; illis erãt neces
saria. Post triduũ autẽ
subito paulinus arrep
tus a demonio expirauit.
Tunc filius eius pom
pinus: cepit vociferãdo
clamare ad palatiũ per
gens. Moderatores et
gubernatores reipublice
nostre subuenite: vt ex
tinguantur arte magi
ca imbuti. Hec audiẽs
prefectus vrbis cesarij:
intimauit nerom augu
sto rẽ gestã. Lectio. ix.
Ero autem impe
rator precepit di
cens. Non tardetur: si
celerius extinguantur.
Pompinus vero filius pau
lini magistri officij: cepit
fortiter vrgere prefectũ
vrbis cesariũ. Tunc pre
fectus dedit in eos sentẽ

tiam. Ex missu quoq; ei⁹ ejciuntur de custodia: et ducuntur foras muros vrbis rome via que aurelia nuncupatur: vbi gladio capite sunt truncati. Beatissima autem lucina cum hec videret: sequebatur eos cum familia sua: vsq; dum peruenirēt iuxta formam aque ductus: vbi etiam decollati sunt et corpora eorū relicta sunt a canibus deuorāda. Tunc sanctissima femina lucina collegit corpora sanctorum: et condiuit cum aromatibus preciosis: et sepelit in predio suo i arenario: iuxta locū vbi decollati sunt: sub die sexto nonas iuly via aurelia. Vbi p̄cl̄antur beneficia eorum vsq; in hodiernū diem: regnante dño nostro ihū xp̄o: qui cum patre et spiritu sancto viuit et regnat in seacula seculoꝝ amen.

¶ In oct'. ap̄lorꝝ oīa officia dīr de cōi ap̄lorꝝ p̄ter lect'. Sermo sc̄i aug'. ep̄i in libro de verbis domini. Lectio prima:

Euangelium qd̄ recentissime relatum est de dño ihesu xp̄o: q̄ super aquas maris ambulauit: et de apostolo petro qui ambulans timēdo titubauit et diffidendo mersus: confidendo rursus emersit: admonet nos intelligere mare p̄sens seculū esse: petrum vero apostolum ecclesie vnice typū. Ipse enim petrus in apostolorum ordine primus in xp̄i amore promptissimus: sepe vnus respōdit pro omnibus. Ipse denique dño nostro ihū xp̄o requirenti quem nam eū homines dicerent esse: et opiniones varias hominū discipulis respondentibus: rursusq; dño interrogante q̄ dicente: vos autem quē me esse dicitis: respōdit petrus. Tu es xp̄us filius dei viui. Vnus p̄o multis dedit responsū vnitas multis. Tunc ait ei dominus. Beatus es symō bariona: quia caro et sanguis non reuelauit tibi: sed pater meus qui est in celis. Deinde addidit. Et ego dico tibi. Tanq̄ diceret. Ā tu dixisti michi tu es xp̄us filius dei viui: ego dico tibi: quia tu es petrus. Symon quippe antea vocabatur. Lēo

Hoc autem ||sedā ei nomen vt petrus appellaretur a dño impositum est: et hoc in ea figura: vt figuraret ecclesiam. Quia ei xp̄us petra: petrus populus xp̄ianus. Petra enim principale nomē est: ideo petrus a petra non petra a petro: quēadmodum non a xp̄iano xp̄us: sed a xp̄o xp̄ianus vocatur. Tu es ergo inquit petrus: et super hanc petram quam confessus es: super hanc petram quam cognouisti dicēs: tu es xp̄us filius dei viui: id est super me ihesum filium dei viui edificabo ecclesiam meā. Super me edificabo te non me super te. Nam volentes homines edificari super homines dicebāt. Ego quidē sum pauli: ego autem apollo: ego vero cephe. ipse est petrus. ^ Cephas Et alij qui nolebant edificari super petrum sz super petram: ego aut̄ sū ||dicebant xp̄i. Apostolus autem paulus vbi cognouit se eligi et xp̄m contemni: diuisus est inquit xp̄us? Nūquid p̄o vobis paulus crucifixus est: aut in nomine pauli baptizati estis? Quomodo non in pauli sic nec in petri: sz in nomine xp̄i: vt petra edificaretur super petrā non petra super petram.

Dem Lēo tertia. ergo petrus a petra cognominatus beatus ecclesie figuram portans: apostolatus principatum tenens: continuo post paululū iam audito q̄ beatus esset: iam audito q̄ petrus esset: iam audito q̄ super petram edificatus esset: postea q̄ audiunt futu

nam dñi passionē quā
prędixerat eam cito fu
turam discipulis suis:
displicuit ei timens ne
perderet morientē quē
confessus fuerat vite
fontem: turbatus ē di
cens. Absit a te inquit
dñe: non fiet istō. Pro
pitius esto tibi deus: no
lo te mori. Petrus dice
bat xpō nolo te mori: ſz
melius dicebat xpūs: vo
lo pro te mori. Dem q;
continuo reprehendit:
quem paulo ante lauda
uerat: et quem beatum
dixerat: sathanā appel
lat. Redi inquit post
me sathana: scandalum
mihi es. Nō enī sapis
que dei sunt: sed que ho
minū sunt. Quid nos
vult facere ex hoc quod
sumus. qui sic culpat
quod homines sumus?
Vultis scire quid nos
velit facere. Audite psal
mū. Ego dixi dij estis:
et filij excelsi omēs. Sed
humana sapiendo: vos
autem sicut homies mo
rieminī. Idem ipe petrꝰ
paulo ante beatus: post
ea sathanas in momen
to vno infra pauca ver
ba. Mirantis differen
tiam nominū differē
tias attende causarum.

Quid Lectō scdā.
Mirantis q; pau
lo ante beatus postea sa
thanas? Attende causā
Quare beatus? Quia
tibi non reuelauit caro
et sanguis: sed pr meꝰ
qui ē in celis. Ideo beat'
quia caro et sanguis nō
reuelauit tibi. Si enī
caro et sanguis hoc tibi
reuelaret de tuo: quia
vero caro et sanguis ti
bi non reuelauit: sed
pater meus qui i celis
est: de meo non de tuo.
Quare de meo? Quia
omnia que habet patr
mea sunt. Ecce audis
tis causam quare beat⁹
quare petrus. Quare
autem illud quod hor
rescimus et reprehendere no
lumus? Quare mihi q
de tuo? Non enī sapis
que dei sunt: sed que
hominū. Hec intuentes
nos ecclesie membra:
videamus: quid de dño:

quid de nostro. Tūc enī
non tituabimus: tūc
in petra fundabimur:
fixi et stabiles erimus
aduersum ventos. im
bres. flumina. tempta
ciones videlicet pūtis
seculi. Illum tamen vi
dete petrū qui tunc erat
figura nostra. Modo fi
dit: modo tituabat: mo
do īmortalem cōfitetur:
modo timet ne moriat?

Rom de Lō. V.
Quia xpi ecclesia
habet firmos: habet et
infirmos: nec sine fir
mis potest esse nec si
ne infirmis. Vñ dicit
apostolus paulus. De
bemus autem nos fir
mi infirmorū onera
sustinere. In eo q; di
xit petrus: tu es xpūs
filius dei vivi: firmos
significat. In eo autē
q; trepidat et tituba
et xpm pati nō vult:
mortem timendo vitā
non agnoscendo: infir
mos ecclesie significat.
In illo ergo vno apl'o
id est petro in ordine
apostolorū primo et
precipuo: in quo prefi
gurabatur ecclesia vtrū
q; genus significandū
fuit: id est firmi et infir
mi: quia sine vtroq; nō
est ecclesia. Hinc est er
go quod modo lectum
est. Dñe si tu es: iube
me venire ad te super a
quas. Si tu es iube
me. Non enī posset hoc
in me sed in te. Agno
uit quid sibi esset a se:
quid ab illo annuente volū
tate se credidit posse qđ
nulla humana infirmi
tas possit. Ergo si tu es
iube: quia cū iusseris
fiet. Quod ego nō va
leo presumendo: tu po
tes iubendo. Lectio. vj.

Et dñs vem in
quit. Et sine vl
la dubitatione petrus
ad verbum iubentis am
bulauit. Ad presentiā
sustentantis et regen
tis sine vlla cūctatione
desiluit in aquas: am
bulare cepit. Potuit
quidem non in se sed i
dño. Iustus enim ali
quando tenebre: nunc
autem lux in domino.

Nō nemo pōt i paulo: nemo ipetro: nemo i alio vllo aplōz: hō pōt i dño. Ideo bene paulus vtiliter se contemnēs illū commendat. Nūquid paulus inquit pro vobis crucifixus est: aut in nomine pauli baptizati estis? Non ergo ime sed meam: nō sub me sed sub illo. Ergo ambulauit petrus super aquas in iussu dñi: facēs hoc se a se habere non posse. Fides valuit quod humana infirmitas nō valeret. Hȳ sunt firmi ecclesie. Attendite audite intelligite agite. Neqz eñ agendum est cum in firmis alibi: vt sint infirmi. Multos autem ipedit a firmitate presūptio firmitatis. Nemo enim erit a deo firmus: nisi qui se aseipō sentit infirmum. Ltō scā euāglij scōm matheū: Ltō. vij:

In illo tpe. Iussit ihūs discipulos suos ascendere i nauicula et precedere eū transfretum: donec dimitteret turbas. Et reliq. Omel. scti ihronimi pbi:

Compulit discipulos suos dñs ascendere in nauiculam: et precedere eū transfretare donec dimitteret turbas Discipulos iubet trāsfretare: et compellit vt ascēdant nauiculam. Quo sermone ostenditur eos mutos a dño recessisse: dū amore preceptoris nec puncto quidem temporis ab eo volunt separari. Et dimissa turba ascendit in montem solus orare Si fuissent discipuli cum eo petrus et iacobus et iohannes qui viderāt gloriam transformati: forsitā ascendissent in montem cum eo. Sed turba ad sublimiora se qui non potest nisi docuerit eam iuxta mare in littore: et aluerit i deserto. Qr autem ascendit solus orare: non ad cū referas qui de quiqz panibus quinqz milia hominū saturauit: exceptis paruulis et mulieribus: sed ad eū qui animā suā dita morte iohannis secessit in solitudinem: non q' personam dñi separemus: sed q'modo opera eius inter deū et hominem diuisa sit ostendamus. Lc. vñ.

Nauicula autem in medio maris iactabatur fluctibz: Recte quasi inuti et retractātes a dño apostoli recesserant: ne illo absente naufragium sustineret. Demqz dño in montis cacumine commorante statim ventus cōtrarius oritur et turbatur mare: et periclitantur apostoli: et tā diu immensum naufragium perseuerat: q'diu ihūs veiat. Quarta autem vigilia noctis venit ad eos super mare. Stationes et vigilie militares in quaterna horarū spatia diuidūtur. Quando ergo dicit quarta vigilia noctis venisse ad eos dominum: ostendit eos tota nocte periclitatos et extrema noctis hora: id est i cōsūmatione seculi eis auxiliū p̄bituri. Et videntes eum supra mare ambulantem: turbati sunt dicentes: quia fantasma est. Si uera martionem q' mandet deum dñs noster non est natus ex virgine sed visus in fantasmate: quō nunc apostoli timent ne fantasma videāt. Lc. ix.

Et pre timore clamauerunt. Confusus clamor et incerta vox: magnū timoris est indicium. Statimqz ihesus locutus est dicens. Habete fiduciā. Ego sū. nolite timere. Quod primū versabatur i causa occurrit: et timentibus precepit dicens. Habete fiduciam. ego sum. Et quod sequitur ego sum: nec subūgit quid sit: vel ex voce sibi nota poterant eum intelligere: qui per obscuras noctis tenebras loquebatur: vel seipm esse repetebat: quem locutū ad moysē nouerat: hec dicens filius israel. Qui ēmisit me ad vos. Respōdēs autē

petrus dixit. Dñe si tu
es: iube me venire ad
te super aquas In om
nibus locis ardentissi
fidei inuenitur petrus.
Interrogatis discapu
lis quem eū homines
dicerent: xp̄m filiū dei
viui confitetur. Volen
tem ad passionē pgere
heet erret in re: tamen
non errat in affectu. no
luit enim mori quē fue
rat paulo ante ꝓfessus.
In monte cum saluato
re inter primos primus
ascendit: et ī passiōe so
lus sequitur. Peccatū
negationis quod er re
pentino timore dēcē de
rat: amans statim ab
luit lachrymis ¶ In
festo seraphici doctoris
sī bonauenture epi et cō
fessoris ordis minor oīa
dñr de coī sc̄or sicut de
doctoribz signatur pret
Lc̄es. et Vsi. ī vtrisq; vel
pis et laud. Et sc̄dm ordi
nationē dñi sixti pape
quarti ip̄m festū semp ī
dñica mēsis iulij celebra
tur debet

¶ Lectio prima:
Oriosus deus
i sanctis suis:
quos sibi ab
eterno predestinauit de
ctos: et secundū necessi
tatem temporū ad salu
tem humanam generis p
duxit in lucem: cū bea
tū bonauenturam vas
electionis sibi delegis
set: ac suus obsequijs ī
religione sancti franca
sci destinasset: quo ta
men illius conuersio
posset aliquando a deo
disponente profecta ī
telligi: et in illo fuema
iestatis gloria referri
eundem in extrema va
litudine pericitari per
misit. Cuius saluti an
xia sollicitudine timēs

dissima parēs: vbi
physicorū quos adhi
buit diligentiam fru
stra experta est: et mede
larū vires ad illū leuā
dum minus valere con
spexit: solius dei opem
quem sancta timebat:
et au castos pueri mo
res quos probe vt ma
ter nouerat ītelligebat
acceptos: humiliter ī
salutem pueri inuoca
uit: ac sancti francisci
suffragia reuerenter im
plorans: illū si sanum
recuperaret ipius religi
om perpetuo deuouit.
Exaudita est pro diui
na clementia et sua re
uerentia: et sanitate re
cuperata integer puer
euasit non sine admi
ratione physicorum:
presertim qui eū statū
corporis probe in illo
deprehenderant: vt hu
mana ope egrū leuari
posse penitus desperas
sent. Lc̄o. ij:

Dem iam adole
scens ac pcro e
tate prouectus: cum re
ligiom maturum se et

illi ex parentis voto debi
tū intelligeret: memor
q; duum mandati per
dauid prophetā huma
no generi prolati: vouē
te et reddite dño deo ve
stro: anno sue etatis cir
citer vigesimo et secun
do habitum religionis
sancti francisci deuotissi
me suscepit: in quē pro
fessionis emissione bñ
ficiū illius his verbis
aperte testatus ē. Voto
enim pro me languēte
grauissime ad beatum
franciscū emisso a matre
cum adhuc essem pue
rulus: ab ipis sū mor
tis faucibus ereptus: et
in robur vite ī columis
restitutus. Quod cum
viua memoria tenea:
vera nūc confessione p
fitear: ne tantū benefi
cium reticens sceleris ar
guar vt ingrat⁹. Igit⁹
vir sanctus in eadem
vocatione progrediens:
cum omnis ipius vitā
dei certa cognitione ac
contemplatione versare
tur: ad quā assequēdā
per sacrarū scripturarū

assiduam meditationē: per lectionem oratione ac contemplationes intenderet. docente illum alexandro de ales sacre pagine magistro: tāti doctrinarum perfectionem breui adeptus est: vt septimo sui ingressus anno consono magistrorū ordinis iudicio dilectus: librū sententiarū in parisiensi vniuersitate clarissime legerit: et cathedrā magistralem receperit. Lē

Mirabilis ī: proide auctus: q tā paruo spatio ei sufficacia doctrine valuerit comparare. Sed admirentur sane qui res humanas ex naturali tantū cursu non autem ex diuina potentia metiunt. Idem diuus dona sancti spiritus profusi assiduis mentis consecutus: magna in dies doctrine accrementa recipiebat: que magis diuinitus inspirata q̄ humanitus acquisita videbantur. Cunq; per tres annos sequētes cathedram magistralem rexisset: anno suę etatis tricesimo secundo: inter primos religiōe et doctrina in ordine habebatur. Hamq; illi tanq̄ infimitus thesaurus scientia erat: quo qui vsi sunt participes facti sunt amicicie dei. Et quod notabili erat in illo: quo magis scientia et auctoritate emerserat: eo magis humilitate mentis deprimebatur. Nec vt plerūq; litterarū scientia flatu: vilia domestica ministeria fastidiebat: sed vir nec nisi per obedientiam: egre tamē ab illorum executione coherebatur: reputātibus prelatis idignū: si a talibus nō vt egregius sequestraretur: in quo sancti spiritus gratia habitare perspicue cernebatur. Lcō. m:

Anto pietatis feruore ad dñi nri ihū xpi passionē fragrabat: vt prelectes verbis velut igniti calculis. et absentes sagittis ardentibus. scriptorum suorū inflammaret. Ob hoc seraphicū digne meruit nomen. Nulla tamen vir sanctus diuinitatis officia ob litterarias actiones preterimittebat: sed in omnes fratres oculo solicitudinis intendens: si quem forte tristem: aut professionis sue gratiam onere intelligeret: tanta dulcedine sermonē commendabat: consolabatur: monebat ac confirmabat: vt nullus ab eo discederet q̄m libens ceptum religionis iter prosequeretur. Infirmorum preterea cura supra q̄ credibile sic delectabatur quo vt grauioribus: aut contagiosis morbis gr̄iuentur eo magis se totum eorum obsequio applicabat: quibz officijs cum maiorē partem diei absumeret: nō omnino erat in publicas lectionibus et interpretationibus scripturarum: que tanta claritate audientibus intelligenda reddebat: vt ipse auctor illarū merito videri posset. In capitulis vero aut pumalibus aut generalib' tanta sapientia ipsius responsa dabantur: vt iam generalis minister perspecta magnitudine consiliorū illius: nil omino graue exequendum putaret: in quo tūc vir iudicium non antea explorasset. Quibz donis et gratijs illustratus: cum iam in religione esset omni merito clarus: defuncto generali ministro tercio decimo ipsius ingressus anno: ex tam multis sanctis viris quibus religio ista nouitate florebat. vnus omnium fine cōtradictione extitit subrogatus. Lcō. v.

Ic vir sanctus accingens se grauioribus actionibz: cum iam religiosi cepissent a fundatoris discipulis

paululū declinare: vbi
monendo. mistando. ca
stigando. ac operosius
laborando ad meliorē
vite frugem reduxisset:
in capitulo generali qō
primū narbone tenuit
regulam beati francisci
reformauit atq; expo
suit: ordinemq; i pro
uinciis et custodiis ta
xauit. Vbi strenue de
certans aduersus vene
nosas oppugnationes
obtrectatorum: qui in
religionem mendican
tum ac sanctum virū
francisci impudentius
ora soluerant atq; arti
ficiosis calūpnijs volu
tabantur: sola iustitia
atq; innocentia tutus
permansit inuictus: tā
q̄ qui integer vite scele
risq; purus: non eget
mauris iaculis nec ar
cu: nec venenosis gran
dia sagittis fuste phare
tra. Vbi etiā libellum
contra minores perni
ciosissimū: a magistro
girardo de abbatis villa
vt putant per apologiā
editum non minus elo
quenter q̄ subtiliter re
futauit. Qui etiā gi
raldus nō longe post
iusto dei dampnatus
iudicio: meritas siu pe
nas dedit paraliticus
ac miseranda lepra re
spersus: quibus crumpe
ns vitam finiuit. Eō
Dem etiā secta:
cultor pyssimus
gloriose virginis mātis
ihū: instituit vt fratres
populū hortarentur ad
salutandū candē signo
campane quod post cō
pletorium datur: eo q̄ re
ditum sit eandem ca lo
ra ab angelo salutatam
Tunc translatum fuit
venerabile corpus beati
anthonij ad pregrādē
ecclesiam paduanā: cu
ius lingua trigesimo
secundo sui obitus āno
recens et rubicunda re
perta est: quā vir sanct?
recipiens ac lacrimis per
fundens taliter affatus
est. O lingua bñdicta
que deum semper bene
dixisti: et alios benedi
cere docuisti: nunc per
spicue cernitur quāti
menti fuens apud deū:
cui oscula deuote infi
gens: illam honeste col
locari curauit. Cuius
etiam fama permotus
summus pontifex tūc cle
mens quartus: vt illū
in partem solicitudinis
traheret: opulenti epo
ratensi ecclesie prefecit.
Nec tamen assequi po
tuit vt vir sanctus eam
dem promotionem ac
ceptaret: velut qui pro
positi constans in religi
one maluit permanere
vbi diuitias et dignita
tes sibi procuraret in ce
lis. Cuius constantiā
pontifex admiratus: i
quit. Ista in testamēto
tuo et in illo colloquio
re: et in opera manuū
tuarū veteraſce. Lc. vij.
Cum iam reli
gionem bti fran
cisci annis decem-octo
sancto regimine guber
nauit: ipsius momtis
et exemplis in solidiori
statu sanctitatis firma
ta est. Cūq; viri claritas
ob vite sanctitatem doc
trine eminentiam. atq;
operū diuinitatē vbiq;
eluceret: atq; tunc ro
mana sedes plurimum
laborabat difficultati
bus: que in consilio lu
gdunensi inextricabi
les emerserant: grego
rius tunc papa vndeci
mus et religiosus sacer
dos: illectis studio vi
ri quem leuandis dictis
difficultatibus. ac vni
uersalis regimini eccle
intelligebant plurimū
prestiturū: in cardinalē
q̄ius reluctantem pro
mouerunt: et ob viri ex
cellentiam in episcopū
albanensem. Dor q; p
tractandis rebus conci
lij vnus ipse delectus ē:
deputatis illi qui assis
terent rothomagense
et tripolitano clarissi epi
scopis. qui et ipsi de re
ligione sancti francisci
ad episcopatū ob meri
tum vocati fuerant. In
quo concilio de multis
illius sapientia sancte
consultum est atq; de
cretum: et grecorū cō
posite hereses qui tunc
presente palelogo cor

imperatore: qui in hoc lugdunũ venerat libere ad romane sedis obedientiam redierunt. Successiue quoq; in ea vocatione pari sanctitate et operum fructu perseuerans. cum in dei ecclesia diutius laborasset: ita vt cum apostolo uere dicere posset. bonũ certamen certaui: cursum consummaui. fidẽ seruaui: anno salutis millesimo ducentesimo septuagesimoquarto: et sue etatis quinquagesimotercio. hora matutina die dominica qui mensis vltimus erat tertiadecima: ex humanis sublatus est: et sanctis patribus vt credere debemus meritũ victurus redditus.

Qua die ipius venerabile corpus sepulchro reconditur: in ecclesia sancti francisci lugdun: cũ multis lachrymis et consternatione fratrũ lamentantiũ se tãti viri societate destitui: quia parẽ sibi in dei ecclesia relinquere non videbat: gregorio pontifice permaximo cum reputãte: qui ibidem publice testatus est: ecclesiã dei illius morte magnam incurrisse iacturam.

Hinc Lectio. vñ. vero se offert numerosior cumulus diuinorũ scriptorũ ipius. Cum parisius legisset primum librũ geneseos: nobile opus quod de septem vitiis ombus bonauenture intitulatur editum est. In libros sẽtentiarum celebria cõmentaria edidit: secũdum et quartum presertim: quos etiam metrice exarauit prosecutus: et inrapuit oflos splẽdoris vas dulcoris et amoris. Quibus obsẽ lime ingemũ auctoris ubi inspersũ: sententie sẽtentiarũ bonauenture titulus inditus est. Super euangelijs compendiose et vtiliter scripsit: luce presertim cancellarij pie matris ihũ: quã pectoris impressam assidua meditatiõe semper exarauit venerabilis. Rursus officiũ de cruce denotissime edidit: quod ab ecclesia nullo immutato receptũ ea solẽnitate vbiq; legit. Scripsit et de vita sancti francisci hystoriam seriosotractatu. Composuit et libellũ de septem alijs seraphim. In mõte aluerne duo nobilia opuscula edidit: pulcherrimas contemplationes fragrantia: quoz alterũ itinerariũ mentis in deum: et alterũ i scripm appellata sunt. Composuit et libellũ approbatoriũ religionis mẽdicantiũ: quod defensoriũ appellant. Item et libellũ de vitijs xpi: siue medicationũ passionũ ipius: quẽ arborẽ crucis nominant. Cõposuit et breuiloquium. Item et sermones dñicales super euangelijs et epistolis: per totum anni circulum. Itẽ cõpendiũ veritatis sacre scripture. Itẽ libellum ordinationis siue institutionis nouitiorum. Item libellũ de stimulo amoris. Composuit et libellũ quẽ appellant pharetram: in auctoritatibus principalibus doctoriũ approbatoriũ: quem ordine alphabeti exarauit prosecutus. Composuit et alia plura opuscula vsq; ad tricenariũ numerum: que in partibus gallicanis frequentius habẽtur i manibus.

Nona itõ legit de omel dñice: In festo scõrum mrũ septem fratrũ et sororũ virginũ rufine et secũde mrũ. Lectõ prima:

Ome septem fratrũ filiorũ sancte felicitatis id est ianuarij felicis philippi siluani alexandri vitalis et marcialis: sẽ profecto vrbis publio tẽpore antonini principis. Cum primũ auditi: deinde p varios iudices vt varijs supplicijs lamarentur sunt missi. E quibus ianuarius post verbera virgaz et carcerem plumbatis occisus est: felix et phi

luppus fustibus macerati: siluanus precipitio interemptus est: alexander vitalis q martialis capitali sentētia puniti sunt. Sācti augustini epi. Lectō scdā:

Magnū spectaculū positum est ante oculos fidei nre. Audiuimus. corde vidimus optantem matrem ante se istam vitā finire filios suos: longe contrarijs votis consuetudim humane. Omnes enim hominē filios suos ex hac vita migrando precedere volūt: et non sequi. Illa autē optauit posteros mori. Non enim amittebat filios: sed premittebat. Nec mutuebatur tanq̄ vitam finirent: sed tanq̄ mcboarent. Desinebāt enim vuere vbi quādoq̄ fuerant morituri: et incipiebant vuere fine fine victuri. Parum est fuisse spectatricem: nr̄ati sumus potius hortatricem. Secundos virtutibus q̄ fetibz: videlicet certantes in quibz oibz et ipa certabat: et i oibz vincentibus etiam ipa vincebat. Lō. nō

Illa mulier vna mr quomodo nobis ante oculos posuit vnā matrem sanctā ecclesiā vbiq; exhortantē filios suos pro illius nomine mori: de quo eos concepit et peperit. Sic sanguine martyrū impletus est orbis: et de illis preiactis seminibus seges ecclesie pullulauit. Vnde hoc homīm misi q salus iustorū a dño: et protector eorū in tpr̄ tribulationis? Videm? nouimus protectorē fuisse dñm in tempore tribulationis triū virorū illorum: qui deambulabant inter ignes in nomine: et deum sine vlla lesione laudabāt. Vbi homo seuiebat: flāma parcebat. Videmus nouimus quemadmodū salus eorum iustorum a dño fuerit: vt i igne mitterētur nec vrerent? et illum asperū regem quem loquendo irritauerant: viuendo cōuertērēt

Credidit Lō. nō: quippe in eorum deum: proposiutq; edictū: vt quicūq; blasphemarent deum sydrach misach et abdenago in interitū irent: et domus eorum in dispersionem. Quam dissimilis iussio secunda prime iussioni? Qualis prima iussio? Pereat qui statuam auream non adorauerit. Qualis secunda? Pereat qui deū verū blasphemauerit. Fideles homines non mutati: infidelem hominem mutauerunt. Illum in perfidia stare nō permiserunt: quia tpi fide steterunt. Salus autem eorū a dño manifesta fuit. Quando illi non ardebant et laudabāt: aderat dñs. Quādo isti ardebant confitebantur et tamen moriebantur: vbi erat dñs? An forte illi iusti erant: isti pctōres? Audiuimus enim istos cum paulo ante eorū passio legeretur cō fiteri peccata sua et dicere: quomā illa omnia non irascente sibi dño: sed paterne legis merito paterentur. Lctō. v.

Quid illi? Legite et videbitis? etiam ipsos propria peccata confiteri: et dicē se merito perpeti. Et qualiter iusti confessores: eqliter petōres? Et io iusti: q cōfessores petōr. Ideo irreprehēsibiles: q nō mēdaces. Si enim dixerim? aut iohannes? q peccm nō habem?: nosipsos seducimus? et veritas in nobis non est. Si autem confessi fuerim? peccata nostra: fidelis ē et iustus qui dimittat nobis peccata: et mūdet nos ab omni iniquitate. Ad iustos ergo pertinet confessio peccatorū: ad superbos pertinet defensio mentiorum. Pariter ergo isti peccata confitentes: pariter deo gloriantes: pariter pro eis legibus morīūtur. Lō

Mare illi ab vj: igmbus liberātur: isti ab igmbus consu

muntur? Ergo ne illis deus aderat et hos deseruerat? Absit. Immo vtrisq; affuit. Illis in aperto: istis m occulto. Illos visibiliter liberat: istos inuisibiliter coronat. Illi quidem de morte liberati sunt: s; in hui' vite temptatione manserunt: ab igne liberati sed periculo reseruati: vno tyranno victo cum diabolo adhuc certatum

Fratres Lectō. vij. mei sicut xp̃ianum intelligite. Illa adhuc melius et tutius liberati sunt. Ab illis tribus viris et ceteris remanentibus. illa vna est temptatio liberata: ab istis ip̃a vita finita est: que tota temptatio est. Deinde diuino iudicio occulto p; culpa dubio sed tamen iusto: nabugodonosor meruit conuerti: antiochus meruit obdurari. Ille inuenit misericordiam. iste auxit superbiam? Audi psalmistam. Vidi impiū exaltatū super cedros libani. Quā diu? Transiui et ecce nō erat: quesiui eū et non est inuentus locus eius.

Hene Lectio. viij. quesisti et non inuenisti: quia transisti. Vis videre impiū non esse? Vis querere locū eius et nō inuenire? Trā si. Quo dico transi noli expauescere: nō dixi morere. Putasti enim me dixisse transi de hac vita: et ideo expauisti q; non transisti. Quid est non transisti? Nō transisti directione cordis: temporalis felicitatis illecebras. Nō transisti blandimenta carnis nō traisti suggestiones seculi cor titillantes: immittentes timorem miseriarū varietatū. Ideo i hac mundo putas esse felicitatē. in hac mūdo non putas esse calamitatem. Felicitas regni celor non tetigit cor tuū: non maculata est cestus: tuis aura refrigerij. Lectō. ix.

Quando tibi dicat falsa est felicitas mundi: et si non audes ita vt videam: tamē forte in corde tuo os torques. subsannas. irridens et dicis tibi. O si hic michi bene sit: postea quid futurū sit nescio. Et nō est parū quia vel nescio dicas: ne forte etiā hoc dicas. Exiguū et cū tedio tempus vite nostre: et non est reuersio in fine hominis: et non est qui agnitus sit reuersus ab inferis vel nescio dicas. Confessio ignorantie: gradus est sapientie. In festo sācti ꝑ ꝑ ꝓ mīs. Le ꝓma.

Ius natione ꝓtalus. ex patre rufino. frater pastoris de ciuitate aquileia: sedit ānos vndecim. menses quattuor. dies viginti unū. Fiunt autē temporibus antonini: a consulatu clari et seueri. Sub huius episcopatu hermes libru scripsit: in quo mandatum continetur quod ei precepit angelus dñi cum venit ad eum i habitu pastoris et precepit vt sanctū pascha die dñi co celebraretur. Hic constituit hereticū vehementē ex iudeorū hereli suscepi et baptizari: q̄ cōstitutū de ecclesia fecit. Hic fecit ordinationes quinq; per mensem decembrū: presbiteros decē. diaconos viginti unū. episcopos per diuersa loca numero duodecim. Qui etiā sepultus est iuxta corpus beati petri in vaticano q̄nto idus iuly: et cessauit episcopatus dies quattuor decem. In festo sācti

Macletus natione grecus de athenis ex patre antiocho: sedit annos nouem. menses duos. dies decem. Fiunt autem temporibus domiciani a consulatu domiciani decimi et sabini: vsq; ad domitiani decimū septimū q̄ decimum consules. Hic memoriam beati petri composuit et construxit Dum namq; presbiter factus fuisset a beato petro: fecit alia loca vbi episcopi reconderentur se

pulture. Ibi autem ip̄e
sepultus est: iuxta corp̄
beati petri tertio id' iuly.
Hic fecit ordinationes
duas per mensam dece
brū. presbiteros qū q̄.
diaconos tres. epōs per
diuersa loca numero sex:
et cessauit episcopatus
dies tredecim. In festo
sōr mīm simphorose cū
septē filys suis. Lectō. p̄:

APud tyburtinā
ciuitatē ytalie
natale beate sim
phorose beati getuly mar
tyris virorus cum septem
filys suis: crescēte. iuli
ano. nemesio. primitiuo.
iustino. stacteo. eugenio.
cum quibus simul passa
est sub adriano primo p̄.
Cum ipsam symphorosā
iussit palmis cedi deide
suspendi crinibus. Sed
cum superari nullatenus
posset: iussit eam alliga
to saxo in flumine preci
pitari. Cuius frater eu
genius curie principalis
tyburtine: colligēs cor
pus eius sepeliuit. Ma
ne autem facto iussit ip̄e
rator septem figi stipitē:
ibiq; filios eius ad tro
cleas extendi: et crescē
tem in gutture transfi
gi: iulianū in pectore:
nemesiū in corde: primi
tiuū per umbilicū: iusti
nū per membra distētū
scindi per singulos cor
poris nodos atq; nūctu
mus: stacteū lanceis im
merabilibus donec mo
reretur in terra configi:
eugenium scindi a pecto
re vsq; ad inferiores par
tes. Altera autem die a
drianus precepit corpo
ra simul auferri: et proi
ci in foueam altam. Et
posuerunt pontifices sa
crorū nomen loci ipius
ad septem biothanatos.
Natalis vero sanctorū
martyrū quintodecimo
kalendas augusti cele
bratur quorum corpora
requiescunt via tyburti
na miliario nono. In
festo sc̄e praxedis virgis.

OMne Lectō. p̄.
sancte praxedis
virginis. Hec
cum sorore sua beata po
tentiana vel pudentiana
a sanctissimo patre pu

dente: qui fuit edoctus i
fide ab apostolo paulo
in omni castitate et le
ge diuina erudita: p̄
transitū parentis vigi
lys et orationibus atq;
ieiunys assidue vacās:
omne patrimonū suū
simul cum predicta soro
re in substentatione pau
perū et xp̄i sanctorū erogauit. In titulo vero que
pater earū pudēs nomine
beati pastoris dedicauit:
vna cum consilio beati
py sedis apostolice episco
pi fontem baptismatis
construere soror et ipsa
studeant: vt familia earū
die sancto pasche baptiza
retur: quos ad nonagi
ta sex numero manumis
sos beatus pius aquis sa
lutaribus abluit. Inde
post innumera pietatis
opera: post multorum mar
tyrum sepulturas inter
quos beatū sinetrium
presbiterum cum alys
viginti duobus apud ti
tulum supradictum sepe
liuit: qui per martyrij
palmam ad regna celorū
transierunt eadem bea
tissima virgo ingressa
ad dominū corona iusti
cie recepta. duodeci
mo kalendas augusti.
Sepulta est autem in
cimiterio prisille via
salaria: iuxta sororem
suam atq; sanctū patrē
pudentem posita.

In festo sc̄e m̄ magda
lene. ad matut'. Inuita.

AUdemus deū
nostrum. In
conuersiōe ma
rie magdalene
Ps. Venite exultem. y̆.

MArdi maria pisti
ca sumpsit libram
mox optimi vnguenti pedes vngendo
lachrymis. Honor de
cus imperium: sit trini
tati vnice: patri nato

parachto pr in ſtimta ſe
cula. Amen. In primo
nocturn. añ. O q̄ pulchra
es. ps: Dñe dñs nr. Cū
reliquis de cōi virginū.
Añ. Leua eius. añ. Reuer
tere reuertere. ℣. Speci
tua et pulchritudine tua:
Sermo ſancti auguſtini
epiſcopi. Lectio prima:

Euangelium cum
legerētur. attētiſ
ſime audiſtis: et
res geſta narrata atq;
verſata eſt ante oculos
cordis veſtri. Vidiſtis e
nim non carne ſed mē
te dñm ihm xpm i domo
phariſei recumbentem:
et ab illo mutatā non
faſtidientem. Vidiſtis e
tiam mulierem i ciuita
te famoſam: male vitq;
fame eo q̄ erat peccatrix:
non inuitatam irruiſſe
cōuiuio vbi ſuus medi
cus recumbebat: et que
ſiſſe pia impudentia ſa
nitatem. Inuiens quali
importuna cōuiuio o
portuna beneficio. Move
rat enim quanto mlto
laborare: et illū ad ſa
nandū proneū eſſe ad
quem venerat ſciebat. Ac
ceſſit ergo non ad caput
dñi ſed ad pedes: et que
diu male ambulauerat:
veſtigia recta querebat.
Primus fudit lachrymas
cordis: et lauit dominū
pedes obſequio confeſſio
nis. Capillis ſuis terſit:
oſculabatur. vnxit. tacita
loquebatur. Non ſermo
nem promebat: ſed dilec
tionem oſtendebat. Re.
Maria magdalene et altera
maria ibant diluculo ad mo
numentum. Ihesum quem
queritis non eſt hic ſurrexit
ſicut locutus eſt, precedet vos
in galyleam ibi eum videbi
tis alleluya alleluya. ℣. Et
valde mane vna ſabbatorū
venerunt ad monumentum
orto iam ſole. et ecce monte
viderunt iuuenem ſedem in
dextris qui dicit illis Ihesū.

Gloria ergo Lō. ij:
tetigit dominū: ri
gando oſculando. tergen
do. vngendo pedes eius:
phariseus qui inuitauerat
dñm ihesū xpūstum:
qua et illo genere erat
hominū ſuperborum: de
quibus plangit propheta
dicat: qui dicunt. recede
longe a me: noli me tan
gere quoniā mundus
ſum: putant dominum
neſciſſe mulierem. Ixe a
pud ſe cogitans dicebat i
corde ſuo. Hic ſi eſſet p
pheta ſciret que mulier
illa accedit ad pedes. Idō
neſcire credidit quia ille
non repulit: quia accedē
tem non prohibuit: a tā
gi ſe a peccatrice permiſit.
Nam illū neſciſſe vnde
ſciebat? Quid cum ſcie
bat? O phariſee iniustator
et irriſor dñi: dñm paſ
as et a quo paſcēdus ſis
non intelligis. Vnde ſal
domonū neſciſſe que fue
nt illa mulier: niſi quia
permiſſa eſt accedere: ni
ſi quia illo patiente oſ
culata eſt pedes eius: niſi
quia terſit: niſi quia vn
xit? Hec cū non debuit
permitti facere i pedib;
mundis: mulier i mun
da. Re. Congratulamini mi
chi omnes qui diligitis do
minū. quia quē querebam
apparuit michi. Et dū fle
rem ad monumentum vidi
dominū meū alleluya. ℣.

Recedentibus diſcipulis nō
recedebam. et amoris eius
igne ſuccenſa ardebam deſi
derio. Et dum. Lō tria:

Dillius ergo phā
riſei pedes ſi talis
mulier accediſſet: dicturꝰ
erat quod pſalmus de talib⁹
dixit. Recede a me noli
me tangere: quoniā mū
dus ſum. Accediſſit autem
ad dñm immūda: vt rediret
munda. Accediſſit egra: vt
rediret ſana. Accediſſit cō
feſſa: vt rediret profeſſa.
Audiuit enim dñs phari
ſeū cogitantem. Iam hic
intelligat phariseus: ſi
non potuerat videre pec
cantem: quomodo po
tuit audire cogitantem?
Proposuit ergo hominē
ſimilitudinem: de duob⁹
qui debebant vni fenera
tori. Et tam ipm ſanare
cupiebat: ne gratis apd
eum panem comederet.
Ipſum paſcentem eiurie
bat: ipm emendare. ip;
mactare. ipm manducā
re: ipm in ſuū corpus
trajicere volebat: ſicut a
illi mulieri ſamaritane
dixit. Sitio. Quod eſt

sitio? Desidero fidem tuã. ℟. Tulerunt dñm meum et nescio vbi posuerũt eum. Dicunt ei angeli. mulier q̃d ploras: furrexit sicut dixit. Precedet vos in galileã ibi eũ videbitis alleluya alleluya. ℣. Dum ergo fleret inclinauit se et prospexit in monumentũ. et vidit duos angelos in albis sedentes quorum dicunt eis. Precedet vos: In secundo ℣ tercio nocturnis. ps. ℣. dicuntur de cõi virginũ. Lectio quarta: Dicantur ergo ℣ba dominꝰ in hac similitudine et agitur vtrũq; vt et mutatos ille sanet eam suis discẽbentibus: dñm nostrũ ihesum xp̃m pariter videntibus: pariter ignorantibus: et vt illa mulier habeat fiducia confessionis sue: ne pungatur vlterius aculeis consciencie sue. Debebat vnus inquit quinquaginta denarios: alius quingentos. Donauit ambobus. Quis eorum plus dilexit? Respondit ei similitudo proposita erat: quod respondere vtiq; ratio cõpellebat. Credo dñe: q̃ ille cui plus donauit? Attendens mulierem dixit ad symonem. Videsne hanc mulierem? Intraui domũ tuam: aquã pedibus meis non dedisti hec autem lachrymis suis rigauit m̃ pedes: et capillis suis terfit. Osculũ mihi non dedisti: illa ex quo ingressa est non cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meũ non vnxisti: illa pedes meos vnxit vnguento. Ideo dico tibi: dimittuntur ei peccata multa: quoniam dilexit multũ. Cui autem modicum dimittitur: modicum diligit. ℟. Dissipata est gratia. Lectio q̃nta. Queritur questio profecto soluenda que attentionem vestre charitatis desiderat: ne forte sufficere nõ possim verbis ad totam eius obscuritatem remouendam et diluciandam pro angustia temporis: maxime cum caro illa esuribus fatigata iam requiem desideret: et debitũ suũ poscens q̃ nunc auditatem impediens ostendat quod dictum est. Spiritus quidem promptus est caro autem infirma. Metuendum est et valde metuendũ ne in hijs verbis dñi non bene intelligẽtibus: hijs qui concupiscentias suas carnales faciunt: et ab eis in libertatem ducã pigrescant: subrepat illa sententia que predicantibus etiam apostolis nata est in linguis maledicorũ. Vnde dicat apostolus. Et sicut q̃dam dicunt nos dicere: faciamus mala vt veniant bona. Dicat eñ aliquis. Si cui modicum dimittitur: modicum diligit. cui autem plus dimittitur plus diligit: et expedit plus diligere q̃ minus diligere: oportet vt multum peccemus et multũ debeamus quod nobis dimitti cupiamus: vt dimissorem magnorũ debitorum amplius diligamus. ℟. Spes tua.

Precatrix Lõo. vj. illa mulier quãto plus debebat: tanto dimissorem debitorꝝ suorꝝ amplius diligebat dño ipo dicente. Dimittuntur ei multa: quia dilexit multum. Cur autem dixerit multũ nisi q̃ multũ debebat? Demq; addidit et aduenit. Cui autem modicũ dimittitur: modicũ diligit. Nonne expedit inquit vt multũ michi dimittatur q̃ minus: vnde amplius diligam dñm meũ? Videtis certe profunditatẽ questionis. Sed videtis angustias temporis: q̃ hec videtis et sentitis. Accipite ergo pauca. Si magnitudinem questionis non satisfecero: iterum presentem recondite sermonem in futuro tenete debitorem. Date nunc duos homines vt sub exemplis euidentibus quod proposui cogitetis. Vnus eorum

plenus est peccatis: diu pessime vixit. alter eorū peccauit pauca. Accedit ergo ambo ad gratiam: ambo baptizantur. Intrant debitores: exeunt liberi. Plus donatū est vm minus alteri. ℟. Dilexisti multum. Sequitur lucā. vij. ca. Lectio: vij.

IN illo tempore. Rogabat ihesū quidam pharisēus vt manducaret cū illo. Et ingressus domū pharisei discubuit. Et reliq. Omelia sancti gregorij pape:

Cogitāti michi de hac mulie penitentia flere magis libet q̄ aliquid dicere. Cuius enim vel fareā pectus ille huius peccatrices lachrume ad exemplum penitendi non emolliant? Consideremus nāq; quod fecit: et noluit moderari quod faceret. Super cōuiuantes ingressa est: non ausa venit: inter epulas lachrimas obtulit. Discatis quo dolore ardet que flere et inter epulas nō erubescat. Hanc vero quam lucas peccatricē mulierē: iohannes mariā nominat. illam esse mariam credimus: de qua marcus septem demonia eiecta fuisse testatur. Et q̄d per septem demones nisi vniuersa vitia designantur? Quia enī septē diebus omne tempus comprehenditur: recte septenario numero vniuersitas figuratur. Septem ergo demonia maria habuit: que vniuersis vicijs plena fuit. Sed ecce quia turpitudinis sue maculas aspexit: lauanda ad fontem misericordie accurrit: cōuiuantes non erubuit. Nam quia semetipsam grauiter erubescebat intus: nichil ē credidit quod verecundaretur foris. ℟. Dilexisti multum. Lectio octaua:

QUid igitur miramur fratres mariam venientē ad dominū susapientem? Susapientem dicam an fatuam? Dicamus melius et fatuentem et susapientem: quia mirum q̄m per misericordiā tantū intus: qui p̄ manifestudinem fuscepit foris. Sed iam tertiū cuiusq; gressum percurrentes: ipm quoq; ordinem quo venerit sananda videamus? Attulit alabastrū vnguēti et stans retro secus pedes ihū lachrymis cepit rigare pedes eius: et capillis capitis sui tergebat. et osculabatur pedes eius: et vnguento vngebat. Liquet fratres q̄ illecitis actibus prius mulier intenta: vnguēti sibi pro odore sue carnis adhibuit. Quod ergo sibi turpiter exhibuerat: hoc iam deo laudabiliter offerebat. Deus terrena cōcupiscentē: sed hos iam per penitentiam conterens flebat. Capillos ad compositionem vultus exhibuāt: sed iam capillis lachrymas tergebat. Ore superba dixerat: si; pedes dñi osculans: hoc in redemptoris sui vestigia figebat. Quot ergo in se habuit oblectamēta: tot de se inuenit holocausta. Conuertit ad numerū virtutū criminū numerū: vt totū deo seruiret in penitentia: q̄quot in se deum contēpserat in culpa. ℟. Regū mundi et omnem ornatū seculi cōtempsi propter amorē dñi mei ihū xpi. Quē vidi quē amaui in quē credidi quem dilexi. ℣. Eructauit cor meū verbū bonū dico ego opera mea regi. Quē vidi. Gloria sit deo. Quem vidi.

SEd hoc Lectio. ix. pharisēus intuens despicit: et non solū venientem peccatricē mulierem sed etiam susapientem dñm reprehēdit dicens intra se. Hic si esset propheta sciret vtiq; que et q̄lis ē mulier que tangit eum: quia peccatrix est. Ecce pharisēus veraciter apud se superbus: et fallaciter iustus: egrū reprehendit de egritudine medicū de sanatione: qui ipē quoq; de elationis vulnere egrotabat. Inter duos autē egros medicus adest.

Sed vnus eger in febre integrū sensū tenebat: alter vero in febre carnis et sensū perdiderat mentis. Illa quippe flebat quod fecerat. Pharisseus falsa iustitia elatus vim sue iualitudinis exaggerabat. In egritudine ergo et sensū perderat: qui hoc xpm quoq; q a salute longe esset ignorabat. Sed interea gemitus nos cogit quosdam nostri ordinis viros intueri qui sacerdotali officio prediti si quid fortasse iuste exterius vel tenuissime egerunt: protinus subiectos despiciunt: et peccatores quosq; in plebe positos dedignantur: eisq; compati culpam suā cōfitentibus nolunt: ac velut pharisei more a peccatrice muliere tāgi dedignantur. Que profecto mulier si ad pharisei pedes venisset munerū epulis repulsa discederet. Inquinari enī se alieno peccato crediderat: quia hunc vera sua iustitia non replebat. ¶ In festo sancte xpine virginis et martyris. Ic prima.

APud vticam in tyro que est carcer lacū vulsinū natale sancte christine virginis. Que in xpm credens deos aureos verbam patris sui prefecti confregit: et pauperibus distribuit. Ob hoc iubente pre alapis afflicta: verberibus dilamata. ferro onusta in carcerem coniecta est. Post hec cum diutissime et crudelissime dilamarent: de carnibus sinus patris faciem proiecit. Cuq; alligata rote igne supposito et fuso oleo desuper torqueretur: erūpens flamma mille gentiliū interfecit. Iterū carcen tradita: angelo visitante sanata est et refecta. Deinde cum magno saxo ponderi in mare: id est in lacum vulsinū iacta ta angelico presidio liberata est. Quam successor patris eius dionisius iterū supplicijs affli xit. Sed orante illa simulacrū apollinis qđ adorare iubebatur in fauillam subito redactū est. Quo miraculo tria milia hominū ad fidem xpi conuersi sunt. Nouissime successor predicti iulianus post fornacē cadentem vbi quinq; diebus illesa permānsit: post serpentes a venefico immissos sed xpi fide superatos: post absciſionē lingue sagittis eam configi precepit: sicq; earsū gloriosi martyrij consummauit. ¶ In festo sancti iacobi apli. Primo sācti iohānis os aurei. Lectō. i.

IEcessit ad ihm mater filiorum zebedei: hec est salome —: cuius apud alterum euangelistam nomē vere pacifica: que filios genuit pacis. Non solum autem ex marco euangelista qui manifeste ipos fratres expmit accessisse ad ihm: et hec ea dē postulasse intelligere possum? quoniam a filijs erat ꝛb missa: sed ex presentibus xpi sermonibus quibus non quasi ad mulierem ipsam per se petentem: sed quasi ad filios submittentes rndit. Nescatis qđ petatis. Estimo enī q hij fratres cū audissent dominū de passione sua prophetantem: ceperunt cogitare intra se cum essent fideles. Leo

Hec rex ‖ secunda: cum celestis descendet ad regna tartarea: vt regem quidem mortis destruat: ipsam autē mortem diuinitatis sue potentia calcet: et sic vinculo tenebrarum soluto: captiuas animas ad sua regna reducat: nec innumerabilis militia demonū resistere potent contra eum. In quem eū in corpore constitutum fremuerūt dicētes: quid nobis et tibi ihū fili dauid fili dei excelsi: venisti ante tempus torquere nos: quomodo nudam ipsam diuinitatem contra te descendentem poterūt sustinere?

Ecce post dies mortis sue reuertetur ab inferis quasi victor de bello. Nam cū victoria fuerit consūmata: quid aliud restat nisi vt regni gloria subsequat. Lcō. m.

ERgo quid faciam fratres: Quomodo possumus regni illius esse participes? Sam? quia inuidus non est. Qui cūm sepm donauit hominibus quomodo regni sui societatem nō donabit? Petentis negligentia reprehendit: vbi de tanti misericordia nō dubitatur. Si nos rogamus magistrū. forsitā ceterorū fratrū corda concutiem? Et dum nobis duobus prouidere volumus. inter omnes scandalum excitamus. Nam et si sancti sunt tamen homines sunt. Et si vinci a carne non possunt. iā quasi spirituales: tamen precauti possunt quasi adhuc carnales. Vt quid ergo mouere vel leues occasiones debemus: quibus improba carnis natura trāquillas animas eorū inquietet. Submittamus g̃ matrem nostram: vt suo nomine deprecetur pro nobis: et fiunt duo bona. Si cūm res ipa reprehensibilis inuenta fuerit. facile meretur venam quasi mulier: ipe enim serus excusat errorē. Si autem fuerit opportuna: facilius impetrabit mater pro filys rogans. Ipe cūm dñs qui maternos affectus in nos filiorū miserationē impleuit: facilius exaudiet maternum affectum. Lectio. quarta

MAgna laus huius mulieris ex hoc loco colligitur. Primum quia non solum illi reliquerunt patrē: sed etiā ipa reliquerat virū suū et secuta fuerat xp̃m. Et illi ostenderunt quia filij erant huius matris: et ipa ostendit quia mater erat talium filiorū. Quia autē viuū reliquerat virū sermo demonstrat: q̃ de vocatione eorū scripsit dicens. Illi autē dereliquerunt patrem suū zebedeum in naui cū marinarys et secuti sunt xp̃m. Nisi forte quis dicat: quia xp̃us plusq̃ tri enim o vocauit: et intra tempus vocationis apostolorū et passionis xp̃i mortuus est zebedeus: et sic illa secuta est xp̃m: tamen secuta ē. Qualis radix talia et germina. et qualis terra talis et fructus. Non eam vicit sicut ceteras mulieres maritalis affectus: quia ille tēporalis erat maritus. iste autem perfectus sponsus. Illius amor deceptio erat carnalis: istius autē dilectio incorruptibilis vita. Non illam tenuit insatiatio senectutis eius: qz ille sine ista viuere poterat: ista autem sine xp̃o salua esse non poterat:

COgitauit Lcō. v. enim qm̃ amplius prodent viro suo si propter deum reliquerint virū: q̃ si propter virum reliquerit deū. Propterea tus est dicens. Illi autē dereliquerunt patrem suū zebedeum in naui cū marinarys et secuti sunt xp̃m. Nisi forte quis dicat: quia xp̃us plusq̃ tri enim o vocauit: et intra tempus vocationis apostolorū et passionis xp̃i mortuus est zebedeus: et sic illa secuta est xp̃m: tamen secuta ē. Qualis radix talia et germina. et qualis terra talis et fructus. Non eam vicit sicut ceteras mulieres maritalis affectus: quia ille tēporalis erat maritus. iste autem perfectus sponsus. Illius amor deceptio erat carnalis: istius autē dilectio incorruptibilis vita. Non illam tenuit insatiatio senectutis eius: qz ille sine ista viuere poterat: ista autem sine xp̃o salua esse non poterat:

COgitauit Lcō. v. enim qm̃ amplius prodent viro suo si propter deum reliquerint virū: q̃ si propter virum reliquerit deū. Propterea

secuti fuerit: etiā etate defecta xp̃i vestigia sequebatur: quia fides nūq̃ senescat: et religio fatigationem nō sentit. Ita ergo non sentit illa sicut cetere matres: que corpora natorū suorū amant: animā autē contemnūt. Desiderāt enim illos valere in seculo isto: et non curāt q̃ sint passuri malio. Alij multitas filys prouidet. alij honores: et nemo filys prouidet deū. Perditionem illorum cum magno precio cōparāt: et salutem illis nec dono accipere volunt. Si vident illos pauperes: tristantur et suspirāt. Si autem viderint illos peccantes: nemo tristatur: vt ostendant quia corporū sunt parentes nō animarum. Lectio. vj:

ACcessit ergo ad iesum rogans et petens aliquid ab eo. Audacem eū fecerat eam natorū affectus. et reuerentiam forsitā spiritalē vicerat amor carnalis.

Dicat ei ihesus. Quid vis. Non interrogat quasi nescaens vt audiret qđ vellet: sed vt illa exponẽte manifestum faceret irrationabilem petitionem ipozum: quam petebant quidem quasi religiosi et celestis glorie amatozes: nõ quasi sacentiam habentes vtilium postulationũ et nociuarũ. Nam frequẽter dñs patitur discipulos suos aliquid non recte aut dicere aut agere ãt cogitare: vt ea illozum culpa occasiones inueniat docendi exponendi qꝫ regulã pietatis: scaens quia et ipse error cozũ non nocet presente magistro: et omnes non solum in presenti sed etiam in futuro doctrina eius edificat. Lõ.

Illa dixit. vij. Dic vt sedeãt hij duo filij mei: vnus ad dexteram tuam et alius ad sinistram tuam in regno tuo. Non dicam? quia recte petit: sꝫ hoc dicimus quia non terrena sed celestia filius suus optabat. Tunc dñs occultozũ cogmtor: non ad verba intercedentis mulieris respondit: sed ad consilia suggerentiũ filiozũ: dicens. Nescatis quid petatis. Concupiscentia enim carnalis consideratione in vobis spiritualem exclusit. Non audistis me referentem: qꝫ cum venerit filius hominis in maiestate sua: ponet oues ad dexteram hedos autem ad sinistrã: et dicet his qui ad sinistram sunt. discedite a me maledicti in ignem eternum? Quomodo vos vultis vt vnus sedeat ad dexteram et alius ad sinistram? Ego vos vocaui ad partem dexteram de sinistris: et vestro consilio curritis ad sinistrã.

Deo Lectio. viij. Forsitã per mulierem res agebatur. Dixit enim diabolus quia per illos ipsos ad vsus eos agere nõ valebit: contulit se ad consuetam anima mulierem: vt sic adam per mulierẽ spoliaret: ita et istos supplaret per matrem. Nam? si mater erat tamẽ mulier erat: propter qđ et si affectus eius dulcis erat quasi matris. ītellectus tamen eius nociuus erat quasi mulieris. Sed iam non poterat per mulierem perditio ĩtroire in sanctos: ex quo muliere salus sanctozũ processit. Intelligere ergo debemus et nos: vt non illud a deo petam?: quod non bonum esse iudicamus: sed oratẽs in potestate eius ponam. vt in illo nos eruditat: quod ipe nobis expedire cognoscat. Nescatis quid petatis. Bonum quidem desiderium sed inconsiderata petitio. Ideo et si impetrare non debebat simplicitas petitionis eozum: tamen confundi non merebatur. Propterea non voluntatem neqꝫ propositũ eoz culpat: sed solã ignoratiam reprehendit dicẽs. Nescatis quid petatis.

Quid Lectio. ix. autem athleta proneus ante certamẽ de premio pactũ facit? Si cuius certamẽ bene processerit postea potest iudex secundum meritũ certaminis premiũ mẽsurare et estimare. Si autem ante premiũ constitutũ fuerit: non omnimodo secundum qualitatem premij potest certum habere certamen: qua quale premium detur in potestate ẽ munerantis. Qualẽ autẽ certũ habeat vnũ gõqꝫ certamen non est in potestate certantis. Nescatis ergo quid petatis. Quod est bonũ si aliter intelligeretis: illud petẽ debebatis dicentes. Quia in hoc mundo periculosissimo viuimus: quasi in pelago vbi nunqꝫ ẽ mina tempestas. Et si tempestas interdum facta nõ fuerit: tamen timor tẽpestatis semper est: ideo da nobis auxilium gr̃e

tue: vt non vincamur a
malo sed ipi omne ma
lum vincamus ℣ In
festo sc̃i cristoferi mr̃is.
℟ Luca ℣ Le prima.
Cautate samo na
talis sancti cristoferi mar
tyris. Qui virgis ferreis
attritus et a flammis es
tuatus incendij xpi fi
virtute saluatus: ad vlti
mũ sagittarum ictibus
confossus: martyriũ ca
pitis obtruncatione cõ
pleuit ℣ In festo sc̃i pãtha
leonis mr̃is. ℣ cõ. p̃.
Leomedie passio
sancti panthale
onis. Qui cum
ulente maximiano artẽ
disceret medicine: a pres
bitero hermolao ad fidẽ
xpi conuersus multa mi
racula fecit. Patrẽ siuꝝ
senatorem custorẽ gũ xpi
fidi subiugauit. Ob quã
causam tentus ab eodem
maximiano eculei pena
et lampadarum ereus hoc
cruciatus est. Sed inter
hec dño sibi apparente re
frigeratus: tandem ictu
gladij martyriũ consu
mauit ℣ In festo scõꝝ
mm̃m nazarij. celsi. victo
ris et ĩnocentij. ℣ p̃ma.
Nazarus gentus
a patre nomine
africano matre
vero eius nomine perpe
tua caue romana: bapti
zatus per manus lĩ
successoris beati petri:
romam egressus et pla
centiam et mediolanũ
pertransiens in ciuitatẽ
gallie nomine camelliũ:
cum predicaret nomen
xpi et baptismũ penitẽ
tie: filiũ cuiusdam mu
lieris que erat prima ci
uitatis nomine celsiũ:
a matre oblatum bapti
zauit: et in fide xpi sti
plenius instruxit. De
inde treuerim deuenẽs:
cum nomen xpi publi
ce predicaret: nero
de eo per corneliũ qui
illi ciuitati preerat sig
nificatũ è. Qui misso
centone milite suo: na
zariũ et celsium sibi pre
cipiens presentari: mi
sit eos ligatis manibus
et pedibus i mare pro
fundũ precipitari: dicẽs
nautis. Tollite hos in
nauem vestram: et liga
tis manibus ac pedib:
mittite eos i mare. Ac
cipiat eos profundus
maris: et demergat eos
fluctus humidi. Et si sal
ui eecti fuerint in locũ
quẽpiam: i cendite eos
igne: et cinerem eoꝝ in
mare mittite: ne resur
gant adhuc: et nobis
maiora dampna iferãt:
et renũciate michi: q̃ da
bo vobis dona mũdi hu
ius: et honorabo vos et
ritis gloriosi i dys. Et
eleuantes naute in vnã
nauim nazarũ q̃ celsiũ
nauigauerũt. ℣ cõ. ij.
Beatus autẽ naza
rius gratias agẽs
deo: terit faciem suam
et pueri et obdormierũt.
Nauta vero proiecerũt
eos in mare: q̃ nubes mor
suscepit eos. Et factum
est cum nauim totũ ma
re tenebrosum. Angelus
autem dñi descendit ad
nazariũ: et ostendit ei te
stamentũ dñi in mari.
Et exultauit dñs spiritu
stridentem ex iferioꝝ ab:
abyssi: et facta est tem
pestas magna circa na
uem: et timuerũt naute
dicentes. Peccauimus
coram deo nazarij: ideo
q̃ perimus. Nauigãtes
vero stadia fere quĩquã
ginta cum iam demerge
rentur: viderũt nazariũ
supra mare ambulantẽ
cum puero: et exclamauc
runt naute vna voce di
centes. Sancte vir dei
nazari salua nos pr deũ
qui te saluauit: et credi
mus tibi: et adducem?
nauem in quẽcũq̃ portũ
volueris. Respondẽs au
tem sanctus nazarius di
xit eis. Creditis quia
deus meus potest libera
re vos? Et dixerũt nau
te. Nos quoq̃ exclama
uimus vna voce inuocã
tes deũ tuũ: et credim?
quia potest ipe deus tu?
liberare nos. Et ascen
dens beatus nazarius in
nauem dixit eis. Custo
dite vos a doctrinis de
moniorũ nequã. Tũc
catheczati in fide xpi sti
nauigare ceperũt. Et fac
tum est mare pacificũ.
Et iter agentes venerũt

ad ripam: ⁊ depositerũt sanctũ nazariũ in loco quodam: procul a ta
uensi vrbe: passus fe re sexentos. Vbi per ip sius merita orationes et vota soluũtur: et vo catur locus ad sanctos pregrinos. Lcõ. ũj

Eunte ingressi a tutatem inuenis sem: perrexit mediolanũ Vbi requisiuit nazari' in carcere sanctos marty res dei geruasiũ ⁊ protha siũ et inuemt eos. Quibus adherens confortabat eos. Audiens hec a nolinus qui eum iam ex vrbe mediolanensi expulerat: qd hec faceret beatus nazarius: indignatione repletus dixit militibus suis. Quomodo effugit manus neronis homo iste? Et iussit eum in alio carcẽ mitti. Et missis muneribus et premijs ad neronem imperatorẽ scripsit ei. Nerom cesari ipratori et principi pyssimo in omnibus diysnostris. anolinus seruus tuus salutem. Vtrum qui dicatur nazarius iuem fugientem potestatem tuã seditionib: perturbantem nostrã cautitem et peruertẽtem aliqnos quos iam dudum in carcere tenebam: expectans iussa tua magnitudinis. qualiter eos de terra perdam. Accipiens vero epistolam nero: exiluit de se de sua dicens. Adhuc vuit deorũ nostrorum aduersarius? Et querebat occidere nautas: et non inuenebat. Scripsit autem anolino dicẽs. Incide colla eorũ et da auubus carnes eorum. Non post multos dies: iussit anolinus decollari absconse nazariũ cũ puero celso. Et obseruantes xpianam: sumti sunt sancta et preciosa corpora eorũ: tulerũt die quinto kalandarũ augustarũ foras portã que dicatur romana: ĩ proprijs ortis. Jussert autem cuidam ceratio: qui corpora eorum tulerat: vt illa absconderet. Qui libellum certaminis eorum: a quodaz philosopho fideliter cõscriptum: collocauit ad caput sanctorũ martyrum. Jpo autem tẽpore vindictam fecit deus sanctorũ martyrũ: sup neronem. et super dentonẽ et anolinũ: qui erstrãgulati a dyabolo mortui sunt. Tanta vero signa fecit deus noster: dns ihũs xpũs in gloria sanctorum martyrũ suorũ: vt confestim cognosceretur qd in virtute et gloria dñi nostri ihũ xpi efficerent: cui est honor et gloria in secula seculorũ amen.

Pro scõ victore. Lco. ũj.

Victor: natione afer ex patre felice: sedit annos decem. menses duos. dies decem. fuit autem temporibus augusti cesaris: a commodo quinto et grauione vsqz ad laterinum et ruffum. Hic constituit vt sanctum pascha die dominico celebrare tur sicut euelthery. Hic fecit sequentes clericos martyrio coronatur. Et constituit vt necessitate faciente vbicũqz inuentus fuisset siue in flumine siue in mari siue in fontibus: tantuz xpiana confessione clarificata quicunqz homines ex gentibus venens baptizarentur. Hic fecit ordinationes suas p mẽsem decembrũ. presbiteros quatuor. diaconos septem. episcopos p diuersa loci numero duodecim. Hic fecit constitutũ ad interrogationẽ sacerdotũ de circulo pasche cum presbiteris et episcopis facta collatione: et accersito theophilo episcopo alexandrie facta congregatione vt a quarta decima luna p̃ mi mensis vsqz ad vigesimam: primo die dominico custodiatur sanctũ pascha. Hic sepultus cũ urta corpus beati petri in vaticano quinto kalendas augusti: et cessauit epatus dies duodecim.

Pro scō īnocētio. Lcō. v.

INnocentius natione albanensis. ex patre innocentio sedit annos quindecim menses duos. dies viginti. Hic constitutum fecit de omni ecclesia et de regulis monasteriorū et de uiris. et de pagamis: et multos cathaphrygas inuenit quos in cerlio monasterij relegauit. Et hic inuenit pelagiū et celestinū hereticos et dāpnauit eos. Et hic constituit vt qui natus fuerit de matre xpiāna demo nasci debeat per baptismū hoc est baptizari: qđ pelagius dampnabat. Eodem tempore dedicauit basilicam sanctorū gerualij et protbasij ex deuotione testamēti cuiusdam illustris fēie vestine libramtibus presbiteris vsticiano et leopardo et diacono libiano. Quę femina supra scripta testamenti paginam sic ordinauit: vt basilica sāctorum martyrum ex ornamentis et margaritis construeretur venditis uultis estimationibus. Et constructa est vsq; ad perfectū basilica. In quo loco beatissimus innocentius ex delegatione illustris femine vestine titulū romanū constituit: et in eadem domo obtulit patenas argenteas duas: pensātes solidos sexagintaunū: balneū in vico longo q̄ cognominatur templū: preciū solidorū quadraginta siliquas. vntias tres porte iuxta mentane prestans solidos triginta tres. Lcō. vj

HIc constituit sabbato ieiunū celebrari: quia sabbō dñs in sepulchro positus ē: et discipuli ieiunauerit Hic constituit basilicā beate agnetis martyris a presbiteris leopardo et paulino solicite ac digne gubernari et regi: et ornari eorū dispositiōe. Tituli quoq; supradicte vestine presbiteris concessa est potestas. Hic fecit ordinationes quatuor: per mensem decembrū. presbiteros triginta. diaconos tredecim. episcopos per diuersa loca numero qui quadraginta quatuor. Qui etiam sepultus est in cymiterio ad vrsum prelatum quinto kalendas augusti: et cessauit episcopatus dies viginti duos. In festo scōrū mārtirum felicis simplicij fausti et beatricis. Lc prima:

BOme via aurelia beati felicis pontificis sub constantino filio cōstantini. Idem constantinus augustus dolens hereticorum ac valētis et vrsatij arrianorum approbans: qui et ipse arrianus erat: ab eusebio nicomediēsi rebaptizatus cecidit sanctum felicem vrbis episcopū de sede episcopatus sui. Et facta est persecutio maxima in clero: ita vt presbiteri et clerici plures necarentur et martyno coronarentur. Sāctus autem ac beatissimus papa felix depositus: habitauit in predicto suo: quod est via portuensi. Et a gentibus postmodū hereticas crimen lauatus ductus est in ciuitatē: capiteq; truncato martirio coronatur quarto idus nouembris. Et ceperaptum est corpus eius a presbiteris et diaconis et sepultū est in basilica q̄ ipse construxerat via aurelia. quindecimo kalendas decembris. imliano secundo ab vrbe. Cuius natale celebratur quarto kalendas augusti. Lc.

FElix natione ij. romanus ex patre felice presbitero. de titulo fasciole sedit annos octo. menses vndecim dies decem et octo. Hic fuit temporibus odobrachi regis vsq; ad tēpora theodorici. Hic fecit basilicam sancti agapiti iuxta basilicā sancti laurētij martyris. Sub huius episcopatu iterū venit relatio de gretia: petrus alexandrinū reuocatum abuchatio epo cōstātio

politano. Tunc venerabilis felix archiepiscop' sedis apostolice vrbis rome mittens defensorem cum consilio sedis fuc. facto concilio dampnauit achacium cum petro. Post annos tres iterum venit relatio ab imperatore zenone vt pmtēs rediret achacius. Le. ñ.

Hinc papa felix misit duos epos mesenum et vitalem vt si inuenirent complicem petri achatiū iterū dāpnarent eos: si non offerrent libellum penitentie Qui dum introissent ciuitatem ecclesiam corrupti sunt pecunia data supradicti episcopi: et non fecerunt secundū preceptum sedis apostolice. Dementes vero romam ad sedem apostolicam eodem tempore venerabilis felix papa fecit synodū: et operatus est discussionem. Et inuenit in iudicio ambos episcopos: id est mesenū et vitalem reos q corruptos pecunia. Et eiecit mesenū et vitalem episcopos a cōmunione fidelū. Tunc mesenus episcopus nō se tacuit corruptū pecunia: cui concilium concessit tempus penitentie. Hoc facto est tempore odobrachi regis. Hic fecit ordinationes duas i vrbe roma per mensem decembrū. presbiteros viginti octo. diaconos quinq. episcopos per diuersa loca numero triginta vnū. Hic sepultus est in basilica beati pauli apli: et cessauit episcopatus dies quinq. Et post transitū eius factū est a presbiteris et diaconibus constitutum de omni ecclesia. P scīs simplicio. faustino et beatrice. Le. ō. mj

Temporibus dyocleciani et maximiani imperatorum natale sanctorū martyrū simplicij faustini et beatricis. Qui post multa ac diuersa supplicia missi sunt capitalem subire sententiam: et ligato saxo in collo eorū iacta ri per pontē qui vocatur lapideus in thyberim rumatibus. Quorum corpora dei nutu inuēta sunt a beata sorore cor beatrice: et a beatis presbiteris crispo et iohāne et sepulta sunt. in loco qui appellatur sertum philippi via portuensi quarto kalendas augusti. Le cō. v.

Beata autem beatrice sororis martyrum cum oraret apud venerabilem lucinam: factum est. vidimus quidam possessor lucretius ambiret possessiunculā eius. Post hoc itaq; fecit teneri sanctam beatricem: et adduci ad sacrificandū. Tunc beata beatrice exclamauit xpiana sum non sacrificio demonijs. Ducta est itaq; et carcerali custodie mancipata. Cūq; in dei nomine libere ageret: fecit ambitiosus lucretius pfectam eam noctu. Quā venerabilis lucina sepeliuit iuxta sanctos martyres germanos eius quarto kalendas augusti. Lectio. vij.

Dum exc mgressim predio sanctorum lucretius: dum ibi epularetur quedam mulier infantulū lactabat. Qui infantulus coram omnibus in cōmunio vocem emisit dicens. Audi lucreti. Occidisti et mactasisti. Ecce datus es in potestatem ūmica. Ad hanc vocem mutatus est a maligno spiritu in cōmunio ibi: et per tres horas vexatus a diabolo emisit spiritū. In festo scōrum martyrum abdon et semen. Le cō prima:

Dme abdon et semen subregulorum sub decio imperatore. Quos decius in corduba ciuitate persarum sibi presentari iussit. Quibus et dixit. Sic stulti facti estis vt nō recordemini: qua non colentes deos traditi estis in manus romanorū et mās? Cui beatus abdon respondit.

Magis nos victores fa
cti sumus: deo fauente
et dño nostro ihũ xpo
qui regnat in eternum.
Jubente igitur deo am
bo vincti cathenis: redu
si sunt in arta custodia.
Tunc dixerunt abdon et
semen. Ecce glorią quã
semper speramus. Leo. ij.

Dost menses qua
tuor: venĕs dec'
romam adducens secũ
beatos abdon et semẽ ca
thenis vinctos iussit om
nem senatũ conuocari:
et fecit conventũ in tel
lude cum valeriano pre
fecto quinto kalendas
augusti. Et iussit sibi
presentari abdõ et semẽ
macratos diuersis pe
nis: et dixit ad senatũ.
Dij deeq; tradiderũt ho
stes ferocissimos: i ma
nus nostras. Ecce ũm
a republice et romam i
perij. Et introducti fũt
ornati auro et lapidĕ p
cioso: vincti cathenis:
Omnisq; senatus mira
ri cepit in aspectib; eor.
Et cũ constanter xpm
in conspectu eorũ fatere
tur. Deinde iussit
valeriano prefecto: vt
si non adorarent deum
solem: ferarũ morsibus
interirent. Qui denuda
uit eos et duxit ante si
mulachrũ solis: iussit
amphiteatrũ vt sacrifi
carent. Verum illi cõtẽp
nentes: expuerunt in si
mulachrũ solis. Le. ij.

Onc valerianus
iussit vt cum plũ
batis cederentur: deinde
introducti sunt in am
phiteatrũ: et dimissi sũt
eis leones duo et vrsi qua
tuor: Qui rugientes ve
nerunt ad pedes sancto
rũ: et nullatenus rece
debant sed magis custo
diebant eos. Valerian'
vero plenus furore ius
sit gladiatores introire
et beatos subregulos in
terficere: et ligare pedes
eorũ: et ante simulachrũ
solis tractare. Vbi tracta
uerunt corpora sanctorũ
tribus diebus. Post tri
duũ venit quidam qui
nimus xpianus subdiaco
nus: qui manebat iuxta
amphiteatrũ: et collegit
corpora nocte: et recon
didit in area plũbea in
domo sua tercio kalen
das augusti. Vbi latu
erũt vsq; ad tempora cõ
stantini. Tunc se reseri
tes beati martyres: leua
ti sunt et translati in ci
uitatem pontiam. In
festo sci petri ad vincula.
Ad matut. inuitat. ante
noctur. ps. Verbum. et bre.
Ry. dñe de coi apostolor.
Ad noctur. lc. ij. ry.

Petrus beatus ca
thenarũ laqueos
christi iubente nupit im
mobiliter: custos omnis
et doctor ecclesie pasto:
et gregis cõsentaneor om
nium: arcens luporũ tru
culentam rabiem. Co
rona deo per immensa secu
la sit tibi nate deus et
imperiũ honor potestas
sanctoq; spiritui sit tri
nitati salus in omnia p
infinita seculorũ secula.
Amen. Tres prime lectiones
legũtur de actibus apos
tolor. vij. Leo prima:

Ifit herodes rex
manus vt affli
geret quosdam
de ecclesia. Occidit autẽ
iacobum fratrẽ iohannis
gladio. Videns autem
quia placeret iudeis: ap
posuit vt apprehenderet
et petrum. Erant autem
dies azimorum. Quem
cum apprehendisset mi
sit in carcerem tradens
quatuor quaternionib;
militũ custodiendũ: vo
lens post pascha produ
cere eum populo. Et pe
trus quidem seruabatur
in carcere: oro autem
fiebat sine intermissione
ab ecclesia ad deum pro
eo. Cum autem produc
turus eum esset herodes
in ipa nocte: erat petrus
dormiens inter duos mi
lites vinctus cathenis
duabus: et custodes an
te ostiũ custodiebant car
cerem. Ry. Symon petre.
Te. Oia hec in hac figurata
porro mẽ requirit. in natali
apl̃or petri et pauli. Le. ij.

Ecce angelus do
mini astitit et lu
men refulsit in habita
culo carcere: percussoq;
latere petri excitauit eum
dicens. Surge velociter

Et ceciderunt cathene de manibus eius. Dixit autem angelus ad eū. Precingere et calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi. Circūda tibi vestimentū tuū: et sequere me. Et exiēs sequebatur illū et nesciebat: quia verum ē qđ fiebat per angelū. Existimabāt autem se visū videre. Transeūtes autē primam et secundā custodiam venerunt ad portam ferream que ducit ad ciuitatem. que vltro aperta est eis. Et exeūtes processerunt viam vnū: et continuo discessit angelus ab eo. Et petrus ad se reuersus dixit Nunc scio vere quia misit dñs angelū suū: et eripuit me de manu herodis: et de omni expectatione plebis iudeorū. ℟. Si diligis me. Lc. ūj

In illo tempore: Ibant discipuli in castellum quod erat ab hierusalem quasi stadiis sexaginta nomine emaus. Et ipsi loquebantur ad inuicem de his omnibus que acciderant. Et factum est dum fabularentur et secum quererent: et ipse iesus appropinquans ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent. Et ait ad illos. Qui sermones hi quos confertis ad inuicem ambulantes et estis tristes? Respondens autem vnus cui nomen cleophas dixit ei. Tu solus peregrinus es in hierusalem et non cognouisti que facta sunt in ea in diebus istis? Et ait illis. Quę? Et dixerunt ei. De iesu nazareno qui fuit vir propheta potens in opere et sermone coram deo et omni populo. Et quomodo tradiderunt eum principes sacerdotum et duces nostri in damnationem mortis: et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus israel. Et nunc super hec omnia tertia dies hodie quę hec facta sunt. Verum etiam mulieres quędam de nostris terruerunt nos que ante lucem fuerunt pausate in monumento: et non inuenta corpore eius venerunt dicentes se etiam visionem angelorum vidisse qui dicunt eum viuere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum: et ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt: ipsum vero non viderunt. Et ipse dixit ad eos. O stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quę locuti sunt prophete. Nonne hec oportuit pati christum et ita intrare in gloriam suam? Et incipiens a moyse et omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis que de ipso erant. Et appropinquauerunt castello quo ibant: et ipse se finxit longius ire. Et coegerunt illum dicentes. Mane nobiscum quoniam aduesperascit et inclinata est iam dies. Et intrauit cum illis. Et factum est dum recumberet cum eis: accepit panem et benedixit ac fregit et porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum et cognouerunt eum. Et ipse euanuit ex oculis eorum. Et dixerunt ad inuicem. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in via et aperiret nobis scripturas? Et surgentes eadem hora regressi sunt in hierusalem: et inuenerunt congregatos vndecim et eos qui cum illis erant dicentes. Quod surrexit dominus vere et apparuit simoni. Et ipsi narrabant que gesta erant in via et quomodo cognouerunt eum in fractione panis. Dum autem hec loquerentur: stetit ihesus in medio eorum et dixit eis. Pax vobis. Ego sum: nolite timere. Conturbati autem et conterriti existimabant se spiritum videre. Et dixit eis. Quid turbati estis: et cogitationes ascendunt in corda vestra? Videte manus meas et pedes quia ego ipse sum. Palpate et videte: quia spiritus carnem et ossa non habet sicut me videtis habere. Et cum hec dixisset ostendit eis manus et pedes. Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus prę gaudio: dixit eis. Habetis hic aliquid quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi et favum mellis. Et cum manducasset coram eis: reliquias dedit illis. Et dixit ad eos. Hec sunt verba mea que locutus sum ad vos adhuc cum essem vobiscum: quoniam necesse est impleri omnia que scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. Et dixit eis. Quia sic scriptum est et sic oportebat christum pati et resurgere a mortuis tertia die: et predicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab hierusalem. Vos autem testes estis horum. Et ecce ego mitto promissum patris mei in vos. Vos autem sedete in ciuitate quoadusque induamini virtute ex alto. Eduxit autem eos foras in bethaniam: et leuatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis recessit ab eis et ferebatur in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno: et erant semper laudantes et benedicentes deum. Amen.

Tu es petrus. Sermo sancti ambrosii epi. Le. ūj.

Audiamus fratres quid ad similitudinem eius: beatum petrum hostiaria quoque mulier decepisset. Et sicut adam mulier circumscripsit: ita et apostolum petrum femina circumuenit. Vbi tantus cum seruus est ad decipiendum. Frandis fuit vasculum: diabolus in hystoria recognouit. Fideles viros: non nisi per mulieres oppugnare consueuit. Ibi adam per euam superat: hic petrum per hostiariam. Fuit enim sicut legimus in paradiso delitiarum diabolus: nec defuit sicut intelligimus in pretorio iudeorum. Ibi immebat sathanas serpens: hic iudas coluber perurgebat. Est ergo eadem similitudo deceptionis in petro que in adam fuit: quia eadem est similitudo mandati. Accepit enim vterque a domino mandatum: adam ne tangeret: apostolus ne negaret. Ille ne lignum sapientie presumeret: hic ne iugum sapientie preteriret. Sed transgrediens vterque preceptum paruo delinquerunt. Gustauit ille quod non licebat: loquitur ille quod non decet. Et tamen facilior est negatio petri: quam de preuaricatio. Cibus cum apostolo quippiam hospitalis subuenitur. Huic cum deus ad vesperam requirenti errantem: illum dominus pulsorum cantu denegantem. ℟. Surge petre. Lc. v.

In illo tempore: Dum turba irruerent in ihesum ut audirent verbum dei et ipse stabat secus lacum genesareth: et vidit duas naues stantes ad lacum. Piscatores autem descenderant et lauabant rete suum. Ascendens autem vnam nauem que erat simonis rogauit eum a terra reducere pusillum. Et sedens de nauicula docebat turbas. Vt autem cessauit loqui: dixit ad simonem. Duc in altum et laxate retia vestra in capturam. Et respondens simon dixit illi. Preceptor per totam noctem laborantes nichil cepimus: in verbo autem tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent: concluserunt piscium multitudinem copiosam. Rete autem rumpebatur eorum. Et annuerunt sociis qui erant in alia naui: ut venirent et adiuuarent eos. Et venerunt et impleuerunt ambas naues ita ut pene mergerentur. Quod cum videret simon petrus procidit ad genua ihesu dicens. Exi a me quia homo peccator sum domine. Stupor enim circumdederat eum et omnes qui cum illo erant in captura piscium quam ceperant. Similiter autem iacobum et iohannem filios zebedei qui erant socii simonis. Et ait ad simonem ihesus. Noli timere. Ex hoc iam homines eris capiens. Et subductis ad terram nauibus: relictis omnibus secuti sunt eum. ℟. Dum ergo. Lc. vj.

Dum ergo transiret ihesus per hierico: ecce homo nomine zacheus et hic princeps erat publicanorum et ipse diues. Et quęrebat videre ihesum quis esset: et non poterat a turba quia statura pusillus erat. Et ascendit arborem sycomorum ut videret eum: quia inde erat transiturus. Et cum venisset ad locum: suspiciens ihesus vidit illum et dixit ad illum. Zache festinans descende: quia hodie in domo tua oportet me manere. Et festinauit et descendit et excepit illum gaudens. Et cum videret omnes murmurabant dicentes quod ad virum peccatorem diuertisset. Stans autem zacheus dixit ad dominum. Ecce dimidium bonorum meorum domine do pauperibus: et si quid aliquem defraudauit reddo quadruplum. Ait ihesus ad eum. Quia hodie saluus domui huic factus est eo quod et ipse filius sit abrahe. Venit enim filius hominis querere et saluum facere quod perierat. ℟. Ecce ego. Lc. vij.

Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui preparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto: parate viam domini rectas facite semitas eius. Fuit iohannes baptizans in deserto et predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis iudee regio et hierusalem et baptizabantur in iordane flumine confitentes peccata sua. Erat autem iohannes vestitus pilis camelorum et zona pellicia circa lumbos suos: esca autem eius erat locusta et mel siluestre. Et predicabat dicens. Venit fortior me post me cui non sum dignus procumbens soluere corrigiam calciamenti eius. Ego baptizaui vos aqua: ille autem baptizabit vos spiritu sancto. Et factum est in diebus illis: venit ihesus a nazareth galilee et baptizatus est a iohanne in iordane. Et statim ascendens de aqua vidit apertos celos et spiritum tanquam columbam descendentem et manentem super eum. Et vox facta est de celis. Tu es filius meus dilectus in quo mihi complacui. ℟. Ecce ego. Lc. vij.

Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui preparabit viam tuam ante te. Vox clamantis in deserto: parate viam domini rectas facite semitas eius. Fuit iohannes baptizans in deserto et predicans baptismum penitentie in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad eum omnis iudee regio et hierusalem et baptizabantur in iordane flumine confitentes peccata sua. Erat autem iohannes vestitus pilis camelorum et zona pellicia circa lumbos suos: esca autem eius erat locusta et mel siluestre. Et predicabat dicens. Venit fortior me post me cui non sum dignus procumbens soluere corrigiam calciamenti eius. Ego baptizaui vos aqua: ille autem baptizabit vos spiritu sancto. Et factum est in diebus illis: venit ihesus a nazareth galilee et baptizatus est a iohanne in iordane. Et statim ascendens de aqua vidit apertos celos et spiritum tanquam columbam descendentem et manentem super eum. Et vox facta est de celis. Tu es filius meus dilectus in quo mihi complacui. ℟. Ecce ego. Lc. vij.

qua scriptū est. Oculi dñi super iustos ⁊ aures eius ad preces eorū. Ergo petrus prorupit in lachrimas: audiit voce precantur. Jnuemo enī q̄ fleuerit: non inuemo quid dixerit. Lacrimas eius lego: satisfactionē non lego. Recte plane petrus fleuit et tacuit: quia quod defleri solet: non solet excusari: ⁊ qđ defendi non potest: ablui potest. Lauant enī lachryme delictū quod voce pudor est cōfiteri. Lachryme ergo verecūdie pariter consulūt et saluti: nec erubescunt impetrando: et impetrant rogando. Lachryme iā tacite quodāmodo preces sunt. Vemā autem postulant et meretur. Causam nō dicūt: et misericordiam conseq̄untur. Quare: nisi q̄ vtiliores lachrymarum preces sunt q̄ sermonū? Quia sermo in precādo forte fallit: lachryma omnino non fallit. Re. Tu es pastor. Lectio vij.

Sermo enī inter duum non totum profert negotiū. lachryma semper totum ostendit affectū: et ideo petri non vtitur sermone q̄ fefellerat: quo peccauerit: quo fidem omiserat: ne per id ei nō creatur ad confitendū: quo vsus fuerit ad negandū. Ac per hoc magis vult causam suam flere q̄m dicere: quod voce negauerat lachrymis cōfiteri. Jnuemo autem et aliud cur tacuerit petrus. Flet tam cito veniē postulatio per impudētiā plus offenderet q̄ impetraret. Solet enim etiā mereri indulgentiam: qui verecundius deprecatur. In omni igitur culpa ante flendum est q̄ precandū. Sanctus hoc iam exemplo: quē admodū nostra peccata curemus. Ecce michi nobis apostolus nocuit q̄ negauit: ⁊ plurimū profuit q̄ emendauit. Deinq; timentur cum dicentem alibi. Cū eī terio interrogaretur a dño. Tertiō amas me? respondit ei tertio. Die tu scis: quia diligo te. Ait dñs. Pasce oues meas: et hoc tertio. Quod quidem vt dictū est; ad operationem prorsus p fecit errorus. Qui enim dñm tertio negauerat: tertio confitetur. Et quotiens culpam deliquendo contraxerat: totiens gratiam diligendo conquirit. Videte ergo q̄ntum fletus profuerit petro. Antēq̄ fleret lapsus est: et postq̄ fleuit erectus est. Et qui ante lachrymas peccatorē erubuit: post lachrymas assumptus est pastor: et alios regendos recepit. ipō adiuuante qui cū patre et spīritu sācto vivit et regnat in secula seculorū. amen. Re. Ego prote. Lectio sci euāgelij secūdū matth. xvj. Lectio vij.

In illo tpe: venit ihūs in partes cesaree philippi: et interrogabat discipulos suos dicens. Quem dicunt homines esse filiū hominis? Et reliqua. Omelia sci hieronimi presbiteri.

Philippus iste est frater herodis de quo supra diximus tetrarcha ituree et trachonidis regionis: qui in honorem tyberij cesaris cesaream philippi que nunc paneas dicitur appellauit: et est in prouincia phenices: imitatus herodem patrem qui in honorem augusti cesaris appellauit cesaream: que prius turris stratonis vocabatur: et ex nomine filie eius liuiadem transiordanem extruxit. Iste locus est cesaree philippi vbi iordanis ad radices oritur libani. Et habet duos fontes: vnum nomine ior et alterum dan: qui simul uniti iordanis nomen efficiunt. Et interrogabat discipulos suos dicens. Quem dicunt homines esse filiū hominis? Nō dixit quē me esse dicunt homines sed filiū hominis: ne iactanter de se quereretur vi

ceretur. Et nota q; vbi
cũq; scriptum est ĩ veti
testamento filius hom
nis: in hebreo scriptum
est filius adã. Illud quo
q; quod in psalmo legi
mus. Filij hominũ vsq;
quo graui corde: ĩ hebreo
dicãtur filij adam. ℟. E
go pro te rogaui petre vt
non deficiat fides tua. Et
tu aliquando conuersus
confirma fratres tuos. ℣.
Caro et sanguis nõ reue
lauit tibi: sed pater meus
qui est in celis. Et tu alu.

Deinde Lcõ. viij.
autem interrogat.
Quem dicunt homines
esse filiũ hominis: quia
qui de filio hominis lo
quãtur. homines sunt.
qui vero diuinitatẽ illi'
intelligunt: non homi
nes sed dij appellantur.
Alij vero alios. alij
helyam: alij vero hieremi
am. aut vnũ ex prophe
tis. Alios quosdam ĩ
terpretes causas errorũ
inquirere singulorum:
et disputationẽ longis
simam texere: quare do

minum nostrum ihesum
xpm. alij iohannẽ pu
tauerunt: alij helyam
alij hieremiam. aut vnũ
ex prophetis: cũ sic po
tuerint errare in helya
hieremia quomodo he
rodes errauit in iohãne
dicens. Quem ego de
collaui iohannem ipse re
surrexit a mortuis: quo
virtutes operantur in eo.
Vos autem quem me
esse dicitis? Respondẽs
symon petrus dixit. Tu
es xpus filius dei viui.
Prudens lector: attẽde:
q; ex consequentibus tex
tuq; sermonis: apostoli
nequaq; homines sed
dij appellantur. ℟. Quẽ
dicunt homines ee filiũ
hominis. dixit ihesus dis
cipulis suis. respondens pe
trus dixit. tu es christus
filius dei viui. Et ego dico
tibi quia tu es petrus et
super hanc petram edifica
bo ecclesiam meam. ℣.
Beatus es symon bario
na quia caro et sanguis
non reuelauit tibi sed pa
ter meus qui est in celis.
Et ego. Lectio nona:

Solue mihee deo terras
pete cathenas. Cui taas ut pateat
celestia regna beatis Quodcũq;
ligaueris sup terrã erit ligatũ et
in celis. et quodcũq; solueris super
terrã erit solutũ et in celis. Cui fa

Dom enim diceret
quem dicũt ho
mines esse filiũ hominis:
subiecit. Vos autẽ quẽ
me esse dicitis? Illis qui
homines sũt humana
opinantibus vos q; dij
estis quem me existima
tis. Et petrus ex persona
omniũ. Tu es xpus filius
dei viui. Deũ viuum
appellat ad distinctionẽ
eorum qui putant dij:
sed mortui sũt: saturnũ.
iouem. cererem. venerem
mineruã liberũ hercule
et cetera ydolorũ portẽ
ta significans nec nomi
nanda. Respondẽs autẽ
ihũs dixit ei. Beatus es
symon bariona: quia ca
ro et sanguis non reue
lauit tibi: sed pater me
us qui est in celis. Tes
timonio de se apostolo
reddidit vicem. Petrus
dixerat tu es xpus filius
dei viui: meritodem rece
pit vera confessio: beat'
es symon bariona. Qua
re? Quia nõ reuelauit
tibi caro et sanguis: sed
reuelauit tibi pater me'
qui est in celis. Quod

caro et sanguis reuela
re non potuit: spiritus
sancti gratia tibi reuela
tũ est. ℟. Petre amas me
tu scis dñe quia amo te.
Pasce oues meas. ℣. Sy
mon iohannis diligis me
plus his. tu scis dñe quia
amo te. Pasce oues meas.
In festo scõrũ machabeorũ. de secundo lib'. ma
chabeorũ. Lcõ. j.

Contigit autem
et septẽ fratres
vna cum matre
apprehensos compelli a
rege contra fas ad carnes
porcinas flagris et tauri
is cruciatos. Vnus autẽ
ex illis qui erat primus
sic ait. Quid queris et
quid vis discere a nobis?
Parati sumus mori: ma
giscq; patrias dei leges
preuaricari. Iratus ita
q; rex iussit sartagines
et ollas eneas succendi.
Quibus succensis: ius
sit ei qui primus locutus
fuerat amputari linguã:
et cute capitis abstracta
summas quoq; manus et
pedes ei precidi. ceteris
eius fratribus et matre

mſpiciẽtibuſ. Lectõ. iij.

ET cũ iam pro ſua
unutilis factus eſ
ſet uſſit ignem admo
ueri: et adhuc ſpirantẽ
torreri in ſartagine. In
qua cũ diu cruciaretur:
ceteri ai matre mutcem
ſe hortabantur mori fo
titer dicentes. Dñs deus
aſpiciat veritatem et con
ſolabitur in nobis: quẽ
admodũ per protestatio
nem cantica declarauit
moyſes: et in ſeruis ſuis
conſolabitur. ¶ Mortuo
itaq; primo hoc modo.
ſequentem ducebãt ad
illudendũ. Et cute capi
tis eius cum capillis ab
ſtracta interrogabant ſi
manducaret: prunisq; to
to corpore per membra
ſingula punieretur. At ille
reſpondens patria voce
dixit. Non fatuã. Propter quod et iſte ſequenti
lacu: primo tormẽto ſuſ
cepit. Lectio. iij:

POſt hunc tertius
illuditur: et li guã
poſtulatus: ato ptulit
et manus cõſtanter ertẽ
dit. et cum fiducia ait. E
celo iſta poſſideo: ꝟ ppter dei leges mune hoc ip
ſa deſpitio: qm̃ ab ipſo
me ei receptuꝝ ſpero: ita
vt rer et qui cũ ipo erant
mirarentur adoleſcentis
animũ: q̃ tanq̃ nil doue
ret cruciatus. Et hoc ita
defuncto: quartũ ſimili
ter vexabant torquentes.
Et cũ iam eſſet ad mortẽ:
ſic ait. Potius eſt ab ho
minibus mortẽ datoſ ſpe
rare a deo: iterũ ab
ipo reſuſcitandos. Tibi
cm̃ reſurrectio ad vitam
non erit. Lectõ quarta:

ET cũ admoniſſet ma
quitũ verabãt eũ.
At ille reſpiciens mi cum
dixit. Potestatẽ mt̃ ho
mines habens: cum ſis
corruptibilis facis quo
vis. Noli autẽ putare
genus noſtrũ a deo eſſe
derelictũ. Patienter ſu
ſtine: et videbis quali
ter magna poteſtas ipſ
te et ſemen tuũ torque
bit. Poſt hec ducebant
et ſextũ. Et is mori im
piens ſic ait. Noli fru
ſtra errare. Nos enim pp
ter noſmetipos: hec pa
timur peccãtes in deum
noſtrum: et digna ad
mirãtione facta ſunt i
nobis. Tu autem ne exi
ſtimes tibi impune fu
turũ: q̃ contra deũ pugna
re tẽptaueris. Lectõ. v:

QUa modũ ma
ter mirabilis et bo
norum memoria digna:
que pereuntes ſeptem fi
lios: ſub vnius diei tem
pore conſpiciens: bono
animo ferebat propter
ſpem quã habebat. Sin
gulos autem illorũ hor
tabatur voce patria for
titer: repleta ſapientia:
et feminee cogitationem
maſculinũ animũ inſe
rens: dixit ad eos. Neſ
cio qualiter i vtero meo
apparuiſtis. Nec enim
ego ſpiritũ et animam
donaui vobis et vitam:
et ſingulorum membra
non ego ipſa cõpegi. Sed
mũdi creator: qui for
mauit hominis natiui
tatem: qui quoq; inuenit ho
minũ originem: et ſpiri
tũ vobis iterum cũ mi
ſericordia reddet et vi
tam. Lectio. vj

ANtiochus autem
contempm ſe ar
bitratus: ſimul et expro
bantis voce deſpecta:
cum adhuc adoleſcenti
or ſupereſſet. nõ ſolum
verbis hortabatur ſed et
cum iuramento affirma
bat: diuitem ſe et beatũ
facturũ: et tranſlatum
a patrijs legibus amicũ
habiturũ: et res neceſſa
rias prebiturũ. Sed ad
hec cum adoleſcens neq̃
quaq̃ inclinaretur: vocauit
rex matrem et ſuadebat
ei vt adoleſcenti fieret i
ſalutem. Cũ autẽ multis
eam verbis eſſet hortata:
promiſit ſe filiam ſuam
filio ſuo. Lectio. vij:

ADmonita itaq; mr
ſe filiũ irridẽs an
delem tyrannũ: aut patria
voce. Fili mi miſerere mei:
que te in vtero decẽ men
ſes portaui: et lac trien
nio dedi et aliu: et i hanc
etatem perduxi. Peto
nate vt aſpicias ad celũ
et terram: et ad omnia
que in eis ſunt: et intelligas quia ex nichilo fe
cit illa deus et hominũ

genus. Ita fiet vt nō tu
meas carnificem istum:
sed dignus fratribus
tuis effectus suscipe mor
tem: vt in illa miserati
one cum fratrib; tuis
te recipiam. Lcō: viij:

Dum hec illa adhuc
diceret: aut adole
scens. Quem sustinetis?
Non obedio precepto re
gis sed precepto legis q̄
data est nobis per moy
sen. Tu vero qui muen
tor omnis malicie facty
es in hebreos: non effu
gies manū dei. Nos enī
pro peccatis nostris hec
patimur. Et si nobis p
pter increpationem et
correptionem. dñi deus
noster modicū iratus è:
sed iterum reconciliabi
tur seruis suis. Tūc au
tem scelestę et omnium
hominū flagitiosissime
noli frustra extolli vanis
spēbus: in seruos eius in
flammatus. Nondum
enī omnipotentis dei.
omnia inspicientis iudi
cia effugisti. Lectio. ix.

Eo autem sicut
fratres mei aiam
et corpus meum nunc
trado pro patrijs legib;
inuocans deum matui
genti nostre propitiu
fieri: teq; cum tormen
tis et verberibus confi
teri: q ipse est deus solus.
In me vero et in fratrib;
meis: desinet omnipotē
tis ira: que super omne
genus nostrū iuste sup
ducta est. Tunc rex accē
sus ira. in hūc super om
nes deseuit crudelius: i
digne ferens se derisum.
Et hic itaq; mundus
obyt: per omnia in dño
confidens. Nouissime
autem et mater: post fi
lios consumpta è. In
festo scī stephani pape
et martyris. Leo pma:

Dme in cymte
rio caluti nata
le sancti stepha
ni pape et martyris sub
valeriano et galieno im
peratoribus. Qui cum
persecutione seua crassa
rentur. tunc beatus ste
phanus congregato v
niuerso clero suo hortа
batur eos: vt pro xpo
coronam martyrij acla
cuter susciperent. Ordi
nauerat aūt tres presbi
teros. vii. diaconos septē.
et clericos sedecī. cum
quibus de regno dei docebat
assidue. Ltō. ij:

Juuna autem gra
tia procurante oc
currebant multi ex gen
tilibus et honesti viri:
vt baptizarentur ab eo.
Inter quos erant neme
sius tribunus cū omni
domo sua filiaq; ipius
nomine lucilla que cecа
per beatum stephanum
illuminata fuerat: et o
lympius alter tribunus
cum vxore sua eruperia
et filio theodolo quot
quot crediderant in do
mo olimpij: qui post
ea gloriosa cōfessione
martyrium meruerūt.
Celebrante autem eo
missas atq; consilia per
cryptas martyrum: fa
ctum est vt valerianus
et galienus persecutore
nominis xpi summo re
quirerent studio beatū
stephanū: vt cum vel
dericos eius diuersis
affligerēt penis. Lc. iij.

Iserūt itaq; mul
titudinem mili
tum: et tenuerunt eu;
cū multitudine clerico
rū presbiterorū et dya co
norū. Qui vemens ad
tribunal valeriani solus
inuenit. Cui valerian.
Tu es stephanus qui rē
publicam conaris euer
tere: et persuasionibus
atq; hortationib; ma
lis populū a deo; sua
des recedere cultura? Be
atus stephanus dixit.
Ego quidem nō euerto
rēpublicam: sed hortor
vt derelictis demonijs
que adorantur in ydo
lis: ad deum vnū ⁊ ve
rum creatorem celi et
terre redeant: et agnos
cant xpm filiū dei deū
verū esse: qui cū patre
et spiritusancto solus
est sempiternus: vt nō
pereant cum diabolo in
interitum sempiternū.

Onc Lectō. iij.
misit valerian⁹
eum duci ad templum
martis: et ibidem dicta
ta sententia capite trun
cari si non acquiesceret

adorare nefandi martis simulachrū. Perducty beatus stephanus a militibus foras muros porte apie ad templū: leuatisq; oculis ad celū dixit Domine deus pater dñi nostri ihū xpi. qui turrim confusionis babyloms destruxisti: destrue nunc et hunc locum: vbi diabolica superstitione per ydolorū culturaz anime pereunt populorum. Et statim facto fragore tomtrui cū terroribus chorusationū corruit maxima parš tēpli: et milites pauefacti oms fugerūt. Lcō. v.

BEatus vero stephanus perrexit cum ommbus xpianis ad cymiterū sancte luciane: et multis eos cōsolatus sermombus: obtulit pro eis sacrificiuz deo ommipotenti. Que gesta audiens valerianus: misit plurimos milites qui beatum stephanū punirent. Quivehementes inuenerunt sacrificiū deo offerentē: intrepidū q; et constantem ante altare solempna incepta perficentē. et in eodem loco i sua decollauerunt sede. sub die quarto nonarū augustarum. Cuius corpus xpiam populi sepelierūt in eadem capta cū ipsa sede vbi adhuc sanguis eius effusus est: in loco qui hodie appellatur cymiterū calisti. Lcō. vj.

STephanus er pñe iulio sedit annos quatuor. menses duos. dies quindecī martyrio coronatur. Fiunt autem temporibus valeriam et gallicam i maximum vsq; ad valerianū terciū et gallicanū secundum. Hic constituit sacerdotes et leuitas vestibus sacris in vsu quotidiano non vti nisi tantum in ecclesia. Hic fecit ordinationes duas per mensē decembrū. presbyteros septem. diaconos quinq; episcopos tres. Qui etiā et sepultus i cymiterio calisti via appia quarto nonas augusti et cessauit episcopatus dies viginti duos. In inuētōe sancti stephani protomartiris Ser leonem legitur de inuentione eius. Lectō. i.

IHerosolimis inuentio corporis beatissimi stephani protomartyris et sanctorū gamalielis necdem atq; abibon: sicut reuelatū est a dño beato presbitero luciano septimo kalendas Januarii. Nam dum quiescerent in basilica baptisterij in stratu suo serta fenea illucescente quarta horam tertiam noctis: dii adhuc pene vigilarent: tanq; in excessu mentis effectus: vidit virum senē. statura procerum vultu decorū. plena barba. in vestitu candido amictū pallio: i cuius simitatibus erant tanq; auree cruces contexte: calceatū caligis i super fulue coamantis. Et i manu tenebat virgam auream: de qua tangens eum dixit se esse gamalielem: qui nutriuit apostolum paulū. Et iterum dixit illi. Summa cū diligentia nrōs patres facto tumulos: quia indecenter despecto loco reconditi sumus. Lcō. ij.

GEt cum interrogasset. quis esset cum eo dixit. Unus est iquit dñs stephanus a iudeis pro fide xpi ihesolimis lapidibus obrutus oppressus: iussuq; sacerdotum relictus extra portā via que mittit ecdar bestijs ac canibus deuorandus. Sed hec omnino prohibuit ille: cui illesam idē martyr fidem seruauit. Quo facto rarescente iudeorū perfidia: cōuocatis accersitis mndi religiosorū virorū turbā comitū fidelium: quam blandiens affatus sum iti. Obsecro vos fratres charissimi vt nemmē reuerentiam colligentes sancti pignus beati stephani et deferte in villule nostre possessionem: quā felicis nomine suo appellauerunt ciphargamala: que vicesimo secundo ab vrbe

ilxerosolima lapide distat:
et more soluto solẽni eũ
timere sepelite. Quod
et factum est. Lectõ. iij.

Ille vero qui huũ
modi locello iacet
contiguus: ipe est mo
demus nepos meus: qui
vt nasceretur ex aqua et
spiritu sancto a saluatore
audiuit: qui a beato pe
tro est baptizatus. pro
quo postmodũ idigna
ti principes sacerdotum:
subtracto ei principatus
honore conabantur illũ
tradere morti. Sed mĩ
gratia nr̃eq; propiqui
tatis iure repressi nõ fe
cerunt. Expulso autem
eo foras vrbẽ diripuerũt
omnem supellectilẽ eius:
multisq; afficientes pla
gis semiuiuũ reliquerunt
Ego mmrũ et hũc col
legi: et adhiberi curam
precepi. Cui cũ paululũ
instanti fuerit superstes
vita: ad optatam q ipe
quietem migrauit. Quẽ
exhibitis funeris exeq̃is
ad protomartyris pe
des iussi tradere sepul
ture. Lcõ. iij:

Ille quidẽ terrenus
qui meaũ quiescẽ
di possidet locũ: ipe est
abibon filius meus: q̃
meaũ ihũ xp̃o vigesimũ
habens annũ etatis pa
riter credidit: et a prefa
to apostolo eterm fon
tis est vnda perfusus. Is
dũ esset legis doctrina ple
nus eruditus: templo
dei cum paulo sedulo va
cans diuina meditando
precepta: ab illo vitio au
se genus subdere marie
solet humanũ: protecti
one tuente superna erdi
tit liber: et in hoc propo
sito castitatis paulatim
in pace: cum quibus et
ego iaceo. Cõũr quo
q; mea ethena et selem
as primogenitus noster
nolentes credere xp̃o: seo
religionis vnitatem ac
fidei negantes in possessi
one caphharrelemma sunt
tumulati. Veruntamen
quo nos positi sumus:
cum fodere ceperis ma
nes eorum reperies tu
mulos: quia nobis cũ
non fuerunt digni tu
mulari. Lcõ. v.

Cunq; venerabilis
presbiter predic
tum virum sectaretur
dicens: vbi vos ũneme
mus dñe: aut illi. In a
gello nostro qui iuxta
et delegabrica necnõ
delbathalia vocatur: id
est virorum dei seu bea
torũ possessio. Que vi
sio consimilis ei iteruꝝ
atq; iterum apparuit.
Surgens autem vene
rabilis presbiter perre
xit in ciuitatem ad anti
stitem iohannẽ de quo
per visionem monitus
fuerat. Cunq; illi clero
q; eius visionis seriem
perticulatim retulisset:
ille lachrymis pre gau
dio fusis benedixit do
minũ. Req; vera est vt
erat per omnia cõperta.
beatus episcopus sub
omni celeritate ad fres
et coepiscopos vicinarũ
vrbiũ misit. Qui cum
occurrissent et locũ pre
signatũ fodere cepissent
terremotu facto: statim
immensi odoris suauitas
tanta exinde respersa est:
quanta nullorum etas
hominũ tunc temporis
meminerit se sensisse: vt
putarent se presentes i
amenitate paradisi po
sitos. Et in ipsa hora de
suauitate odoris septua
gintatres animẽ sunt sa
nate a diuersis infirmita
tibus. Lectio. vj:

Erant tunc tem
poris testes mira
culorum cum beato iohãne
custodinus sebastia
nus et eleutherius ibi
continus pontifices aut
clericorum sanctissimo
comitatu. Qui osculan
tes beati stephani pigno
locũq; claudentes cũ gau
dio ad propria sunt re
uersi. Post paucos aũt
dies corpus ptiomarty
ris stephani in sanctam
syon ecclesiam vbi archi
diaconus fuerat ordina
tus septimo kalendas ia
nuarij cum psalmis et
hymnis detulerũt. Tunc
temporis cum protinus fic
catis esset immensitas:
sufficiens superne pieta
tis pluuia descendit: que
sitientem largius terram
madefaciens irrigauit.

Quod meritis beati ste
phani protomartyris
nullus ambigit perdi
tanti populo concessu
fuisse. Hanc reuelationē
lucianus presbiter: gre
co sermone ad omnium
ecclesiarum personam de
scripsit. Quā autus pres
biter homo hyspanus in
latinū conuertit: et per
horosiū presbiterū occi
dentalibus dedit. Qui
etiam simul reliquias
beati stephani primus
occidenti detulit: vbi ad
memoriam sancti mar
tyris innumerabilia mi
racula facta sunt: de q̄
bus plurima beatus au
gustinus de ciuitate dei
commemorat. Lectio
sancti euangelij. secūdū
mathеū. xxiij. Lectō. vij.

IN illo tpe. Dice
bat ihesus turbis
iudeorum et principib;
sacerdotū. Ecce ego mit
to ad vos prophetas et
sapientes et scribas: et ex
illis occidetis et crucifi
getis. et ex eis flagellabi
tis in synagogis vestris.
Et reliqua: Omel. seti

ihronimi pbī.

QUod anteq̄ di
cerem⁹. Impleti
te mensuram patrum
vestroz̄ ad personā dñi
pertinere eo q̄ occidēdus
esset ab eis: potest q̄ ad
discipulos eius referri
de quibus nunc dicit.
Ecce ego mitto ad vos
prophetas et sapientes
et scribas: et ex illis occi
detis et crucifigetis. et ex
eis flagellabitis i synā
gogis vestris: et persequ
mini de ciuitate in ciui
tatem: vt impleatis mē
suram patrum vestroz.
Simul q̄ obserua nutu
apostolum scribentē ad
corinthios varia dona
esse discipulorū xpi: a
lios prophetas qui ven
tura predicent: alios sa
pientes qui nouerint.
quando debent proferre
sermonem: alios scribas
in lege doctissimos. Ex
quibus lapidatus ē ste
phanus. paulus occisus.
crucifixus petrus. flagel
lati in actibus apostō
lorū discipuli: et persecu
ti eos sunt de ciuitate in

ciuitatem: expellentes
de intra vt ad gentiū po
pulū transmigrarent.

ATtendat Le. viij.
super vos omnis
sanguis iustus qui ef
fusus est super terram:
a sanguine abel iusti vs
q̄ ad sanguinē zachari
e filij barachie quē occi
distis inter templum et
altare. De abel nulla est
ambigendus quin iustus sit:
quem cum frater eius
occiderit. Justus enim
non solum ex dñi nunc
sententia sed ex geneseos
testimonio comprobā
tur: vbi accepta eius a
dño narrantur munē
ra. Querimus quis sit
iste zacharias filius ba
rachie: quia multos le
gimus zachariās. Et ne
libera nobis tribuatur
errandi facultas additū
est: quem occidistis in
ter templum et altare.
In diuersis diuersa le
gi: et debeo singulorū
opiniones exponere. Alij
zachariā filiū barachie
dicunt: qui in duodeci
prophetis vndecimus
est patrisq̄ nomen in eo
consentit: sed vbi occisus
sit inter templū et alta
re scriptura nō dicit ma
xime cum temporib; ei⁹
vir nunc templi fuerint
Alij zachariam patrē io
hannis baptiste intelligi
volunt: ex quibus dā apocri
phorū sompnijs approbā
tes: q̄ propterea occisus
sit: quia saluatoris pre
dicaret aduentū: hoc q̄
de scripturis nō habet au
ctoritatem eadem facilita
te contempnitur qua p
batur. Lec. iij.

ALij illum volunt
esse zachariā qui
occisus est a ioas rege in
dee inter templū et alta
re: sicut regum narrat
hystoria. Sed obseruā
dum q̄ ille zachariās nō
fuit filius barachie sed fi
lius ioiade sacerdotis. Un
de et scriptura dicit. Nō
fuit recordatus ioas pa
tris eius ioiade que fibi
fecisset bona. Cum ergo
zachariam teneamus et
occisionem consentiat loc⁹
querimus quare barachi
e dicatur filius et nō ioia

de. Barachia i lingua no
stra: benedictus domin
dicatur: et sacerdotis io
iade: iustitia hebraeo no
mine demonstratur. In
euangelio quo vtūtur
nazarei: pro filio bara
chie filium ioiade scrip
tum reperimus. Sipli
catores fratres inter ruina
templi et altaris siue i
portarū exitibus rubra
sua monstrantes: zachā
ne sanguine putant esse
polluta. Non condemp
namus errorem qui de
odio iudeorum et fidei
pietate descendit.

In vigilia festi mul
tiplicentur. Ad matu
tinas. Inuitatorium:
Sancta maria dei
genitrix virgo
Intercede p nob.
℣ Dominte ex.
℣. Quem terra. In pmo
nocturn. An. Benedicta tu.
Sicut murra. Ante thorū.
℣. Species tua. aī reliqs
de sancta maria. Deo. ℣.
Om ad ommū sā
ctorum reuerētiā

xp̃ianoꝝ debeat deuotio
excitari: ad beate marie
virginis laudem ⁊ pre
comũ extollendam: eo
magis debet se humanꝰ
sensus erigere: q̃to ma
gis certum est per ipsam
nobis reparationis nos
tre remedia prouenisse:
et celestis regni aditum
reseratum fuisse: quẽ pa
rum parentis culpa seua di
re mortis obstruxerat. Ipsa
siquidem est illa scala ce
lestis: quam extremus ille
patriarcha iacob de terris
vsq; ad celoꝝ sũmitatẽ
erectam in somnijs cla
ra reuelatione inspexerat
Hanc etiam sanctissimam
virginem virga illa signa
uit: que a sue radicis vi
riditate cõmulsa tempe
stiua maturitate flores
et poma produxerat. Nec
quoq; multis mysteriorũ
signis et prophetarum
oraculis nunciata: huma
no tandem generi p fruc
tũ ventris sui reparationẽ
indulxit: et salutem ardẽ
tibus suis precibus suffra
gijs acquisiuit. Nam q̃
ta nobis ipius meritis et
intercessionibus benefi
cia diuina prouenerit:
nullis vnq̃ potuit ser
monibus explicari. R.
Sca et ĩmaculata. Le. ij.

Cerũ quali ĩtra ro
mane vrbis memo
bilissima dei gentẽ spalẽ atq; si
gularẽ domũ elegit atq; pa
trociniũ sue dignationis
alme vrbi prestare vo
luerit: id ratio flagitat:
digniũ duximus igno
rantibus reserare. Sic
enim et gestis antiquo
rum et tempoꝝ serie
legitur ⁊ reperitur. Ad
poꝛbus constantinꝰ q̃
primus inter augustos
pro construendis eccle
sijs licentiã relaxauit:
vsq; ad tempora unio
nis pape liberij in honoꝛ
rem perpetue virginis
gemtricis marie nulla
vnq̃ in tra vrbem fuerat
ecclesia fabricata. Et
qñ satis videbatur in
digniũ vt vrbs que to
tius orbis caput esse di
gnoscatur et xp̃iane re
ligionis omniũ eccle
siarũ obtineat principatũ:
a patrocinio et constitu
tione seu habitatione
beatissime dei gemtricis
appareret ĩmunis: pla
cuit diuine prouidẽtie:
egregiam hanc vrbem
matris sue habitaculo
decorare: quatenus dũ
a populo frequenter ve
neratur in terris: opem
sue intercessionis de cel
sibi gaudeant aduenisse
Igitur omnipotens deus
q̃ glorioso et q̃ stupẽdo
miraculo sue sanctẽ ge
mtricis voluit edifican
dam ecclesiam omnib;
demonstrare: dignũ est
vt ad nostre deuotio
nis studia excitandi:
quod diuinis reuelati
onibus gestũ est repli
cemus. Re Congratula
mini michi omnes qui
diligitis dominũ. Quia
cum essem parvula placui
altissimo et de meis visce
ribus genui deũ et hom
inem. V. Beatã me dicent
omnes generatiões quia
ancillam humilẽ respexit
deus. Quia cũ. Le. co. ij.

Tempore namq;
quo prefatus pa
pa liberius: beati petri
apostoli sedem prouida
gubernatione regebat:
quidam iohãnes nomi
ne alme vrbis patricius
tius curam gerens: tam
moꝝ q̃ nobilitatis ge
nerositate preclarus. pos
sessionũ ac multarũ di
uitiarum opulentia lo
cuples: cum filiũ non
haberet: vna cũ cõiuge
sua que sibi diuina pro
uidentia: tam moꝝ q̃
nobilitatis simlitudine
fuerat sociata: beatissimã
dei gemtricem sibi in pre
cipuam ac specialem do
minam preelegerũt. Ipsi
simul vno ore pariq; de
uotione beatissime vir
gini vota soluentes di
cebant. Regina celoꝝ.
domina angeloꝝ et
saluatrix omniũ: tibi
tanto deuotius fragiles
supplicamus. quanto
viscera pietatis tue co
piosius erga homines
benigna impendis. Ac
cipe igitur sanctissima ma
ter que tibi sincera deuo
tione persoluimus: et
ita vitam nostram ⁊ oĩa
que in terris vt homĩes

possidemus. solita misc
ratione dispone: qua
tenus tibi nostra deser
uiat actio: et nostre fa
cultates tibi in aliquo
beneplacito obsequio
erpendantur. Non igi
tur diuina clemẽtia pre
cibus defuit supplican
tũ. nec pyssime virgis
aures a iustorũ peticiõe
defuere: sed eorũ vota de
us ex alto suscipiens: pe
ticiones ipsorũ voluit ef
fectui mancipare. a fun
debito tradere. ℟. Con
tinet in gremio celũ terrã
q; regentem virgo dei ge
nitrix preceres comitãtur
heriẽ. ℣. Per quos orbis o
uans xpo sub principe pol
let. ℣. Virgo dei genitrix
quem totus nõ capit or
bis in tua se clausit visce
ra factus homo. Per quos.
In. ij. nocturn. an. Spraet
tua. Adnuabit eã. Si
cut letantiũ. ℣. Adnuabit
eam. Lectio. nij:
Attrahit tũc quip
pe calor mẽsis au
gusti: et ipsius mensis
principiũ: quando ari
doribus solis ardoribus
telluris germina desic
cantur. et hominẽs ma
gis solis adustionibus
decoquũtur. Eo igitur
tempore volens beata
dei genitrix locum edifi
cande sibi basilice hom
inibus demonstrare: qua
dam nocte dicti iã men
sis id est nonis augusti.
subito contra naturam
aer minima frigoris con
gelatione constrigitur:
et tanta nubiũ constipa
tione densatur: vt ibre
de super fuso in ipso casu.
muiũ multitudo defluc
ret. que solũmodo loci
edificande basilice coop
riens. miraculũ pariter
et algorem subministra
uit. In ipsa demq; noc
te prenominato pontifi
ice atq; iam dicto patri
cio et vrori sue. similem
visionem sancta dei ge
nitrix voluit demõstrare
Que res et reuelationẽ
miraculi confirmaret as
pectu et subita temporis
immutatio: oculate vi
sionis reuelatione nos
certetur. ℟. Exaltata sum in libano et
sicut cypressus in monte
syon. quasi murra electa
dedi suauitatem odoris.
℣. Et sicut cinamomũ
et balsamum aromatizãs.
Dedi suauitatẽ. Lcõ. v̄.
Apparens itaq;
beatissima virgo
prenominato pontifici:
tibi eũ ammonitionis
oraculo voluit edocere.
Operũ tuorũ intentio
et circũspecte solicitudi
nis vigilantia: qua oĩ
potenti deo plurimũ pla
cere cognoscens: te modo
in hoc cõmendabilẽ red
diderunt: ita vt quod hi
ctenus erga nominis mei
deuotionem ab alijs nõ
fuerit attemptatũ: p te
nunc michi placuerit
consummari: a deo vt
causa salutis existas oĩ
bus. qui deuotionẽ tuã
pretioris fuerint imitati.
Verũ ne perfunctorii
huius reuelationis mys
terii ambiguis cogita
tionibus credas: quod
presentibus tibi verbis
asserui: sub omnii ad
monitione. maximo etiã
miraculo volui confir
mare: ita vt contra tem
poris naturam tantum
modo eum loci infusionẽ
mirande nuis: que can
dorem et donũ spiritus
sancti significat repleue
rim: in quo basilicã no
minis mei tibi precipio
construendam. Habebis
siquidem et iohannem
patricium in hoc opere ydo
neũ adiutorem: qui ad
te sũmo diluculo tuis cep
tis paritурus venies
properabit. Cum quo
simul et vniuerso clero
ac populo vrbis ad mõ
tem qui superagius dici
tur incunctanter accede:
ibiq; locũ a me de mon
stria reseruatum inueies
atq; meo mox ecclesie
nomini meo incipias fa
bricare. Cumq; ille in ti
te visionis stupore posi
tus miraretur: et ad co
gnitionem persone am
plius hesitaret: ab ea pro
tinus responsũ audiuit:
se esse dei genitricẽ mari
am de qua dei filius dñs
ihũs xpũs: velut spon
sus de thalamo ad ho
mines incarnatus pro

cessit. His dictis beata visio ab oculis eius subtrahitur. ℟. Quæ est ista quæ processit sicut sol et formosa tanquam Hierusalem. Viderunt eam filiæ Sion et beatam dixerunt et regine laudauerũt eam. ℣. Et si aut dies verni crassabant eam flores rosarũ et lilia cõualluũ. Viderũt. Lc. vij.

Quem mometo prætarato patriarcho et eius conivgi: subiungis verbis beatã dei genitrix apparuit. Deuotionẽ inquit tuã pectoris: et fidele propositum quo mea nomina et defensionis patrocinũ elegisti: pio respexi intuitu: et solicitudinem erga xpi fideles miserationem suscepi. Quam obrem scire te volo qm̃ tuarum rerum hereditatiq; perpetuũ successorem tibi volui prouidere: ita vt dum michi domũ in terra construxeris. ego tibi in celis copiosiũ thesaurũ in eternã constituã mansionem. Hoc igitur tibi impero faciendum vt cũ summo mane surrexeris ad liberũ papam festinãter accedas. Ego enim domum meæ locum specialem elegi. Et vt solẽpnius perpetuo habeatur: voluntatem meam mgẽti volui miraculo demõstrare: ita vt in hoc tempore nr locum ipm cooperuerit: et aliũ locũ nulla penitus infusione cõtigerit: in quo meo nomini basilicam cum consilio liberij pape tibi precipio erigendam. Cũ et huic et suæ cõiugi nomẽ suũ sancta dei genitrix indicasset: sancte revelationis inspectio ab eorum oculis elabitur: et in tãti eos admiratione dimisit. vt reliquum noctis partem: in somnem ducerent: et in diuinis laudibus exultarent. ℟. Ornatum monilibus filiam hierusalem dñs concupiuit. Et videntes eam filiæ Sion beatissimam prædicauerũt dicentes vnguentum effusum nomen tuũ. ℣. Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Et videntes eam.

In tertio nocturno. Ant. Dum fabricaret. aũ. Dignare me. aũ. Post partum. ℣. Elegit eã. Lectio. vij.

Quoniam primo mane patritius ad palatij sui ad pontificem exisset pretorium: sicut in somnis audierat: totũ locũ mire coopertum inspexit. Qua de re aperte visionis attestatione firmatus: mirantis impensis animus obedire cupiebat. Unde vt loci aditu ad laterinẽse palatiũ vehemens: pontificis hostiũ prius cepit violentia infestare: credens latere pontificem quod eadem hora sibi fuerat revelatũ. Sed cũ amotis obstaculis ad pontificẽ peruenisset. animusq; cupiret quod sibi revelatũ fuerat indicare: simonẽ concepti gaudij papa præuenit dicens. Omnipotenti deo filij clarissime immensas gratias persoluere nos oportet: qui cui sumus indigni et omni meritorũ sublimatione priuati ad specialẽ tã

ctæ suæ genitricis obsequiũ nos dignatus est deputare: atq; cũ ingenti admiratione hoc quod per nos impleri voluit dignatus est declarare: vt qualitate tẽporis immutata: pauore ac stupore mimo omnibus cordi concusserit. Unde tesare ait pio: qm̃ nũc iam ex parte nostra directu: populũ simul et cleri totius vrbis ad nos pariter venerunt. Sic cũ in mãdatis accepi: vt cum ad nos commenerint ad supernagũ montem simul pergere debeamus: illum locum potissimũ requirentes: quem beatæ dei genitrix inopinata miraculi infusione sibi ornatũ speciali prerogatiua reseruauit. ℟. Beatã me dicent omnes generationes. Quia fecit michi dominus magna qui potẽs est et sanctum nomen eius. ℣. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eũ. Quia. Lc. viij.

Quoniam hec verba cõpleuisset: senatus

et totus populi maiore
preforibus astiterũt põ
tificem magna cũ mistã
cia requirentes: tum er
vocatione sua: tũ etiam
ex nouitate miraculi plu
rimũ concitati. Cũ aũt
ad eos pontifex vna cũ
prioe et cardinalibus
vniuersis exisset hoc ser
mones intuũ ad eos pa
pa exorsus ẽ dicẽs. Plu
rimũ fratres in domino
gaudere et exultare nos
conuenit: quod cum su
perna clementia egregiã
hanc vrbem caput et fũ
damentum xpiane relu
gionis effecerit: et in ea
primatũ totius ecclesie
per beatorũ apostolorũ
petri et pauli merita col
locauerit: hodie tũ eam
pijs muneribus et spiri
talibus domis ampliare
atq; decorare dignatur:
ita vt tanti presidij nobis
in hoc tempore voluerit
aduitorũ adhibere. vt
nullus possit ambigere
nobis celitus immensa
diuina beneficia puenis
se. Ecce fratres charissi
mi: nr quã de celesti hoc
feruentissimo tempore
concedisse conspicatis:
diuum beneficij indicũ
declarat. Quam ideo oĩ
potens deus voluit tibi
influere: vt nos sua mi
sericordia de alban dos
ostenderet: si ad hoc qđ
nobis per sanctam suã
genitricem imperare di
gnatus est deuotissimis
mentibus accingamur.
Cum igitur omnibus
seriatim exponeret: que
sibi et iohanni patrino
fuerant reuelata: omẽs
vnanimiter clamauerũt
Benedictus deus. Et ad
predictũ locum vna cũ
pontifice omnes exultã
tes cũ diuinis laudibus
perrexerunt. Requiẽn
tes vero locum quẽ sctã
dei genitrix pontificem
promiserat: cum plenũ
altis muribus inuenere.
In cuius siquidem circu
itu tam alta nr limitem
fecerat: vt nulli videtur
ambiguũ: q̃ ille hunc
locũ participem nrium
infusione fecisse certus
videretur: qui quondã
in area gedeonis vellus
roridũ celesti pluuia cũ
ventus cõseruauit. Ad
quem videlicet locum
plebs vniuersa concur
rens: imensas gratias
deo et beatissime vgini
retulere. Re. Felix namq;
es sacra virgo maria et oĩ
laude digmissima. Quia
ex te ortus est sol iustitie
xps deus noster. ℣. Ora
pro populo interuenit pro
clero intercede pro deuoto
femineo sexu sentiant om
nes tuũ iuuamen quicun
q; celebrant tuam sanctã
festiuitatem. Qua. Le. ij.
AD vero põtifex
fossorũ letus ac
cipiens: sicut nr designa
uerant propijs manu
bus terram cepit effodẽ:
que ex tempio aperta est
per circuitũ. Et ita hui
gloriose virginis meri
tis: architectonicis ma
nibus diuina clemẽtia
reseruauit fundamentũ.
Immensi igitur miraculi
tam pontifex cum
vniuersa curia: q̃ clerus
et populus admiratio
ne repleti: vota dño et
sue genitrici vnanimi
ter persoluentes: diuum
pro totius populi expia
tione mysterijs celebra
tis: vnusquisq; ad sua
cum gaudio repedauit.
Illustris vero patritius
tam habundanter om
nia que necessaria fue
rant ministrauit: vt ni
hil pateretur deesse: qđ
videretur operi necessari
um. Vnde omnia que
habebat beatissime vgi
conferens: ipsã venera
bilem basilicam sibi et
sue vxori fecit hẽredem.
Quam perfectam idem
pontifex in honorem dei
et beate marie virginis
consecrauit. In qua qui
dem presepe dñi. cunabu
la videlicet. fenũ et pan
nos nostri redemptoris:
in eiusdem presepis altu
ri miro ordine reuerẽter
cũ multis alijs apostolo
rũ martyrũ confessorũ
atq; virginũ reliquijs:
quorũ nomina supua
cuũ est nominare collo
cauit. In maiori siquidẽ
altari de lacte eiusdẽ glo
riose virginis de capillis
ipius: et velũ sue sacra

tissim capitis. vna cum
vestimento sui sacratissi
m corporis: devotissi
me condidit. Ante quod
quidē altare sub lapide
porphyrico bti mathie
apostoli corpus requie
scat: et eius caput ere
rius a canonicis ipius
basilice cōseruatur. Cui
quidē beneficia plemis ef
fectibus in ipa ecclesia
cruberant quotidie ad
laudē et gloriam omn
potentis dei: cuiusq; ge
nitricis semper virginis
marie et oīm sanctorū.
qui vivit et regnat in
secula seculorum amen.
Sequentes tres lectio
nes de omelia posite sūt
propter illos qui solū
ser lectiones de legenda
festi. i trel de omel. facere
consueuerunt. sm lucā.
In illo tēpore. Lo
quente ihesu ad
turbas: extollens vocē
quedam mulier de tur
ba dixit illi. Beatus vē
ter qui te portauit. i ube
ra q̄ suxisti. Et rel. Omē.
Exigens. Leō. vij.
Agne dnoci ois

et fidei ostenditur ꝺ mu
lier. Que plantis blas
phemantibus dominū
tanta sinceritate eius in
carnationē confitetur:
vt et presentū, et futuro
rū confundat perfidiā.
Si enī caro verbi dei a
carne virginis matris
esset extranea vt multi
heretici dixerunt: sūi eius
sa venter qui eum por
tauit: et vbera que eum
lactauerunt beatificarē
tur. Vnde dicat apostо
lus contra hereticos. Mi
misit deus filiū suū fac
tū ex muliere factū sub
lege. Lectio. ij.
Audiendi sūt
qui legendū pu
tant natū ex muliere nō
factū. Alioquin verus
filius hominis non es
set: nisi ex matre carnē
traxisset. Secundū quo
q; phisicos ex eodē fonte
et lac nutriendis. i semē
procreandis puens ma
nat. Ergo de semine vir
ginis potuit concipi:
qui eius lacte potuit
nutriri. Hec mulier ty
pum gessit ecclesie: ex

antis xp̄m verum deum
et verū hominem natum
fuisse. Vere beata parēs
xp̄i que sicut quidam
ait. emula ē puerperii re
gem qui celū terramq;
tenet per secula semper.
Beati qui Leō. xc.
audiūt verbū dei
et custodiunt illud. Pul
chre saluato: attestatio m
mulieris annuit: nō tā
tūmodo matrem suam
asseuerans esse beatam:
sed etiam omnes qui i
se verbū auditu fidei cō
apiunt: et bom operis
custodia corū in corda
prorum ozū partūt. i nu
triunt. Qua sententia
iudeos clā percutit. qui
filiū dei xp̄m esse negāt.
Tota perfecto vite celes
tis perfectio duob; hijs
comprehenditur: vt ver
bum dei audiamus. i fa
camus. In festo sācti
dominica conf. Lectio. i.
Beatus dominus
ais predicato
ri dux et pater
meritus qui appropīn
quante mūdi termino
quasi nouū sydus eem

cauit: ex hyspanie ptibz:
villa que dicatur caralo
ga exomensis diocesis
ozū dus fuit. Decebat
sane vt qui olim lucife
rū in tempore suo pdu
xerat: hesperū quoq; ad
vesperascente iam die su
per filios terre consurge
re faceret ab occasu: vt
extremis temporibz; ab
extremis terre nubes edu
ceret: quarū imbre sero
tino vineam quam der
tera eius plantauerat
vberius irrigaret. Sicut
enī iohannes baptista ve
lut lucifer solis ortū pre
uemens: saluatoris pri
mū prenūciauit aduen
tū. sic sanctus iste dñi aut
vespertim syderis in se ge
rens officium occidente
seculi luce vicinū credit
preuenisse iudicū. Le. ij.
Quus mater ante
q̄ ip̄m conciperet:
vidit in somp̄nis se ges
tare catulū: accensam i
ore faculam baulantem:
qui egressus ex vtero: to
tū mundū incendere vi
debatur. Quo prefigura
batur ex ea predicatorem

v partibus

crimũ naſcaturũ: qui facem diuum igniti q; portaret eloquij: quo frigeſcentẽ in multoꝝ cordibus charitatẽ vehementius inflãmaret: et ſedule predicationis latratibus lupos arceret a gregibus: dormientesq; in peccatis animas: ad virtutum vigilãtiã excitaret. Quod q rei p' modũ comprobauit euẽtus. Fuit enim vitioꝝ mirabilis oburgator: oppugnator hereſium: fidelium diligentiſſim' exhortator. Verba quidem eius ardebant vt facula: quia in ſpiritu veherat et virtute helye:

Natus autem ex piis parentibus et religioſe nutritus: cepit eſſe puer ingemoſus: vtpote q ſortitus animam bonam. a dño ſiquidem in benedictionibus dulcedinis eſt preuentus. Pater eius felix. mater vero iohanna nuncupata eſt. Horum itaq; pio ſtudio: pruiſq; ſeculare aliqd eius illaberetur animo: traditus eſt eccleſiaſtico imbuendus officio: vt ſanctitatis odorẽ velut teſta recens imbiberet: quem poſtmodum antiquata perpetuo tenore ſeruaret. In illa ſua puerili etate cor ei ſemle iaz merat: et ſenſus venerãda cunctis: ſub tenella facie latitabat. Diuina igitur gratia iam in eo mirabiliter operãte: nõ dũ a nutricis diligẽtia ſegregatus: deprehẽſus eſt ſepe lectũ dimittere: quaſi carnis delitias abhorreret. Ex tunc diurnũ conſuetudinem: dedignata ſtratus molliciem. frequentiſſime ſuper terrã dormire. Lcõ. iij.

Olens quoq; aliquid profuturum ex puero futuroꝝ preſciis deus oſtendere: cuidam matrone que eum ex baptiſmatis fonte leuauerat: viſionem huiuſcemodi demõſtrauit. Videbatur ſiquidẽ puer dominicus quaſi ſtellã habens in fronte: que totam terram ſuo lumine perluſtrabat. Quo dabatur intelligi: q; dandus foret quandoq; in lucẽ habitantibus ſuper terram: illuminare hijs q in tenebris et i vmbra mortis ſedent. Erat aũt hec matrona nobilis que viſionis magnitudine ſtupefacta: matri eius q videnat eum ingẽti gaudio nuntiauit. Puerili igitur animo innocẽter excurſis: miſſus eſt patrem: vt liberaliũ artiũ compararet ſtudij exercitatione peritiã. Ibi eñ tunc temporis gẽnerale vigebat ſtudium tam multitudine numeroſa ſcolariũ: q; ſtudioſa protectione doctoꝝ: florentiſſimũ. Lectio. v.

Epit autem puer ſancte indolis nõ ſegniter agere. atq; erditionem cuius grã imiſſa erat diligenter intendere: omniſq; friuoliſ quibus adoleſcentioꝝ ſolet etas effluere: maturioribus ſeſe ſtudijs occupare. Et vt animũ ſuũ plenius transferret ad ſapientiam: cogitauit a vino abſtinere carnem ſuam. Vnde et vinũ per decẽnũ non bibit. Poſtmodũ autem laceſcente ſtomacho: compulſus eſt a bone memorie didaco eromenſi epiſcopo modico vino vti: quod tñ ita temperatũ ſumebat: vt vir in eo ſaporis veſtigiũ remaneret. Vnde factũ eſt: vt in liberalium artiũ eruditione: ſup̃ multos coetaneos ſuos ſpatio breuiore profice̅t. Hijs ergo competenter inſtructus: ad theologie ſtudiũ ſalubrius ſe totũ cõtulit: cepitq; i diuinis mirabiliter vehementer eloquijs: quoꝝ mellea delectatus dulcedine: hauriebat inde qõ poſtmodũ effudit habunde.

Is itaq; Lcõ. vj: ſapientie ſalutaris ſtudijs quatuor annis mirabiliter: tanta diligentia tantaq; diſcendi auiditate ſacris litteris inhęrebat: q; pene noctes diuebat in

sompnes. Effudit p:o
mde fons sapientie sup
latitudinem cordis ei⁹
largius intellectum: et
quod peritie deerat. hec
in eo diuine gratie ha
bundans illuminatio
supplebat. Sanctitatē
quidem vite ratio cna
tionum angustijs: ⁊ spi
ritualem operum fruc
tum: verborum foliss pre
ponebat. Fame demq;
pernalida vniuersis hi
spanie partibus ingru
ente: arbus egentium
necessitatibus stimula
tus: cum videret nullum
egenorum consolato:ē:
cogitauit vno simul o
pere: et euangelias ob
temperare consilijs. ⁊ p
rimorum subuenire in
fertys. Ab infantia nāq;
cum eo creuerat miseria
tio: que cum participe
afflictionis inspecte in
proximo quodam com
passionis telo confodie
bat. Venditis igitur li
bris sibi necessarijs ⁊ oī
supplectili: acceptum
precium dispersit dedit
pauperibus. Quo exem
plo magnos diuites et
diuites ac magistros:
ad opera misericordie
prouocauit: propie par
atatis ignauiam et do
minica liberalitate pen
santes. Lcō. vij:

Beatus vero dñi
cus appropin
quante fine certamin⁹.
cursus meta. et bonoꝝ
fructuum gloria: repos
tam sibi coronam iusti
ce acceptarus in celo:
cepit apud bonomam
positus graui corporis
egrotatione langueſcere:
spiritu tamen deo infat
gabiliter adherere. Inva
lescente siquidem infir
mitate corporis: non de
ficiebat: sed proficiebat
potius virtus interio:
mentis. Conuocatis ita
q; ex finitribus bonomē
sis conuentus duodecā:
cepit eos ad canonice re
ligionis obseruantiam
et ad virtutum constā
tiam exhortari admo
nuit quoq; cauēda esse
summopere femnarū
et maxime uuicularum
rum suspecta consortia.

que quemadmodum il
lecebrosa viriles etiam
animos aut emolliunt
aut meinant. Sepm
etiam quem ex matris
vtero in carnis integri
tate diuina gratia con
seruatum asserunt: nō
dum illam imperfecto
nem euadere potuisse:
quin magis afficētur
iuuencularum collocis:
qm affatibus vetularū.

Lectio octaua:

Ve autem filios
quos dederat ei
dominus exheredes et
orphanos derelinquere
videretur: vt pote tan
ti patris ope et consola
tionū ipsius operibus
destitutos: testamentū
condidit quale decebat
pauperem: quod rep:o
misit deus diligentib:
se. Testamentum inq;
non terrene pecunie sed
gratie. non materialis
supplectilis sed spiri
tualis virtutis: non
terrene possessionis: sz
celestis conuersationis.
Denq; quod possidebat
hec legabat. Hec sunt ī

quit fratres charissimi
que vobis tanq; filijs
hereditario iure possidē
da relinquo. Charitatē
habete: humilitatē ser
uate: paupertatem vo
luntariam possidete:

Lectio nona.

Fratribus autem
tanti patris decessum e
gre ferentibus: asseruit
non oportere eos de sua
decessione tristari. Cer
tus quippe de sua pro
fuorum erat salute sol
citus: eo potentiorem
se ad impetrandum fo
re non dubitans: quo
in potentias dominū se
curio: introisset. Illud
autem pater egregius
quanta potuit districti
one prohibuit: ne qs
in hoc ordine possessio
nes inducerent tempo
rales: maledictionem
dei et suam terribiliter
imprecans ei qui hunc
ordinem quem prece
pue paupertatis dece
rat professio: terreno
diuitiarum puluere p
sumpserit maculare.
Deinde beatus domin

aus post labores diutur
nos quibus in vinea
domini sabaoth fideli
ter desudauerat: intro
uit in gaudium domi
ni sui: diurnũq; acce
pit denarium: et com
pleuit in bonis dies su
os in gloria: anno dñi
millesimo ducẽtesimo
vigesimoprimo: octa
uo ydus augusti. Se
pultus est autem in ec
clesia sancti nicolay fra
trum predicatorum:
quorum ordinis ipse
primus extitit institu
tor:

In festo transfiguratiõis dñi nr̃i ihu xp̃i. Ad matutin̄ iuuta.

Omnium regem gloriæ xp̃m a doremus. Et pro dono gratiæ ei⁹ ubilem⁹.

℣. Venite. Iaymus:

Exultet laudibus sacrata contio: cœ lũ agminibus uũcta tri pudio pro verbi gloria

qua splendent omnia ter
ra pontus et etheria Ro
missu panditur fratrū
de medio patris cum la
bitur vox de fastigio di
cens hunc filū dectorē
celicā auditu q̄ dignis
simū. Succedit i spō
sa pro fratris semine a
viro repulsa viribus ca
rente mandante domio
moysi in monte calcamē
ta soluere. Speciosus
forma pre natis aliys ve
stitus gloria fit sponsus
sanguinis o res mirabi
lis gubernat omnia cel
sus pauper et humilis.
Te trina deitas vna
q̄ poscamus sic nos tu vi
sita sicut te colimus per
tuas semitas duc nos q̄
tendimus ad lucem quā
inhabitas. Amen. In
primo noctur. añ. Pau
lominus abangelus mino
ratus. gloria et honore co
ronatus est et cōstitutus
super opera manuū tu. ps.
Dñe dñs noster. a. Re
uelamine dñs condensa et i
templo eius omnes dicēt
gloriam. ps. Afferte dño.
añ. Speciosus forma pre

filijs hominū diffusa est
gratia in labijs tuis. ps.
Eructauit. ℣. Gloriosꝰ
apparuisti in cōspectu. ser
mo orgens super libū
exodi. L cō. j:

Presentis solemp
nitatis misteriū
figurarum veterum ipleti
uū nos ad intelligētie
inquisitionem vel imi
tat vel repellit. Incitat
mentes studiosas a lite
ras: desides et occupatas
repellit. Scriptū est enim:
quia vidit aaron et om
nes filij israel moysen:
et glorificata erat facies
eius: et colos vultus eius
et timuerunt accedē ad
eū. Et post pauca. Ipo
nebat inquit moyses su
per faciem suam velamē.
Cum autem introiret
in conspectu dñi vt loqre
tur illi: deponebat vela
men. Hoc autē apostolus disserens magnifi
co illo sensu quo in ce
teris vtitur: de quo dic.
Nos autem sensum xpi
habemus? Si ministeri
um mortis in litteris
deformatum i lapidib:

fuit in gloria: ita vt nō
possent intendere filij is
rael in faciem moysi p
pter gloriam vultus ei⁹
que abolebatur: quomo
do non magis ministe
riū spiritus erit in glo
ria? Et iterū paulo post
dicit. Et non sicut moy
ses velamen ponebat su
per faciem suam: vt nō
intenderent filij israel i
faciem vultus eius. Ob
tusi sunt eōrū sensus cor:
vsq; in hodiernū diem
cum legitur moyses: ve
lamen est positum super
cor eorum. ℟. Surge il
luminare ierusalem venit
lux tua. Et gloria domini
super te orta est. ℣. Et am
bulabunt gentes in lumi
ne tuo et reges in splendo
re ortus tui. Et glia. Le. ij.

Quis non admire
tur misteriorum
magnitudinem? Quis
non pertimescat notā
cordis obtusi. Gloriosa
erat facies moysi: sz
non poterant intendere
in faciem vultus eius filij
israel: et nō poterat
intendere populus sy

nagoge. Si quis autē
conuersationem q̄ vitā
potest habere eminenti
orem quem reliquum
vulgus: iste potest itu
eri gloriam vultus eius.
Et nunc enim sicut dic
apostolus: velamen est
positum in lectione ve
teris testamenti. Et nūc
moyses glorificato vul
tu loquitur: sed gloriā
que est in vultu eius nō
possumus intueri. Idcir
co autem nō possumus:
quia adhuc populus su
mus: et nichil studij: ni
chil meriti plusq̄ reliq̄
plebs habemus. ℟. In
splendenti mihi spiritus sanc
tus visus est paterna vox
audita est. Hic est filius
meus dilectus i quo mihi be
ne complacui ipm audite
℣. Apparuit nubes obū
brans et vox patris intō
nuit. Hic est. Lectio. ij.

Verum quia dic
apostolus: idip
sum autem velamen in
veteris testamenti lecti
one manet amputaret
nobis omnem intelligē
tie speculum. tanti ac talis

apostoli probatu sententia: nisi addidisset. Cum autem conuersus fuit quis ad dominū: auferetur velamen. Igit' causa auferendi velamini conuersionem dicit ee ad dominū. Et quo colligenda sunt nobis ista q' donec legētel scripturas diuinas latet nos intellectus: donec obscura sunt nobis et clausa que scripta sunt: nōdū conuersi ad dominū sumus. Si enim cōuersi ad dominū essemus sine dubio auferretur velamen. R. Dicte quale charitatem dedit nobis deus pater —. Et filij dei nominemur et simus. ℣. Sanus qñ cū apparuerit similes ei erimus qñ videbimus eum sicuti est. Et filij. In secō nocturn. Ant. Illuminans tu mirabiliter a montibus eternis turbati sunt omnes insipiētes corde. Ps. Motus i indicatū. ant. Adhoc: est dies vna i atrijs tuis super milia. Ps. Quam dilecta. ant. Gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Ps. Fundamēta eius. ℣. Gloria et honore coronasti eum dñe. R. Et constituisti eum super opera manuū tuarū. Lō

Ed et hoc qñta: ipsum conuerti ad dominū: quale sit videamus. Et vt euidentius videre possimus q̄s sit conuersus: dicendū nobis prius est. quis sit auersus. Omnis cū qui cum recitantur verba legis: carnalibus et fabulis occupatur. auersus est. Omnis qui cū legitur moyses de negocijs seculi: de pecunia. de lucris sollicitudinem gerit: auersus est. Omnis qui possessionū auaris stringitur et diuitarum cupiditatibus distenditur: qui glorie et mundi honoribus studet: auersus est. Sed et qui ab hijs quidem videtur alienus: assistit autem et audit verba legis: et vultu atq; oculis intendit: corde tamē atq; cogitationib; euagatur. auersus ē. Quid ergo est conuerti? Si hijs omnibus terga vertam: et studiosis actibus mētis sollicitudine verbis dei operam demus: et i lege eius die ac nocte meditemur: atq; omnibus obmissis deo vacemus et exerceamur i testimonijs eius: hoc est conuersum esse ad dominū. R. Inebriati sunt ab vbertate domus tue. Et torrente voluptatis tue potasti eos. ℣. Quoniam apud te est fons vite et i lumine tuo videbim? lumen. Et torrēte. Lō. ℣.

Illud quoq; intuere quale sit q' vultus quidem moysi in lege glorificatus refertur: licet velamine cōtegatur: manus autem ei' intra sinū missa: leprosa facta memoratur sicut mr. In quo mihi videtur forma tocius legis plenissime designari. In vultu eñ huius sermo legis: in manu opera designātur Quia ergo ex operibus legis nullus erat iustificandus. nec aliquē ad perfectum ducere potuit lex: idcirco manus moysi lepr̄osa fit et in sinū reconditur tanq̄m medijl perfecti operis habens: facies vero eius glorificata est sed velamine tegitur: quia sermo eius habet sapientie gloriam: sed occultam. Vnde etiam p̄opheta dicat. Nisi audientis occulta peribit aia vestra. Et dauid dicat. Incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi. Intelligē ergo. Moyses solam faciem habet glorificatam: neq; manus eius habet gloriam: imo potius habet contumeliam: sed neq; pedes. Dum q; soluere iubetur calciamentū suū: sicq; mulla erat in pedibus suis. licet et hoc fieret nō sine alicuius formā mistery. R. Preceptor bonum est nos hic esse. Faciamus hic tria tabernacula. tibi vnū moysi vnū et helye vnum. ℣. Non enim sciebat q̄d diceret. Faciam'. Lcō. vij.

Duissima pars hominis pedes

sūt. Ostendebatur ergo
q̄ in nouissimis tēpori
bus solueret moyses ca
ciamentū suū vt alius
acciperet sponsam: et il
la vocaretur domus dis
calceati vsq; in hodier
nū diem. Nichil ergo
aliud habet moyses glo
riosum in lege: nisi sola
facem. In euangelio au
tem: totus glorificatur
ex integro. Audi enim
quid dicatur in euāge
lio. Cum ascendisset
ihūs in montem excel
sum: assumens secum
petrum iacobū et iohā
nem: transfiguratus ē
ibi coram ipis. Et ecce
apparuerūt inquit mo
yses et helyas in gloria:
loquentes cum eo. Hic
non refertur quia vult'
eius glorificatus est: sz
quia totus apparuit in
gloria: colloquens cum
ihū. Re. Similitudo mo
tis littere deformata ī la
pidibus fuit i gloria ita
vt non possent intendere
filij israel in faciem mosi
propter claritatem vultus
eius que euanuerat. ℣. Nil

tomagis ministratio spūs
que manet erit in gloria.
℟. Amplioris enim glie
rpūs pre moyse dignus ē
habitus quanto amplioꝛē
honoꝛē habet domus qui
fabricauit eam. ¶ Multoma
gis. In tercio nocturn. Añ.
Thabor et hermon in noīe
tuo exultabunt tuum bra
chium cum potentia. Ps.
¶ Misericordias dñi. añ.
Lux orta est iusto et rectis
corde letitia a. Ps. Dñs re
gnauit exultet terra:
Añ. Confessionē z decoꝛē
induit. amictus lumine si
cut vestimento. Ps. Bene
dic anima mea. ij. ℟.
¶ Magna est gloria eius in
salutari tuo. Re. Gloriam
et magnū decoꝛem ipones
super eum. Secundū ma
thēū. xvij. Lectio vij:
In illo tpe: Assūp
sit ihesus petrum
et iacobum et iohannē
fratrem eius: et duxit
illos in montem excel
sum seoꝛsum: et transfi
guratus est ante eos. Et
reliqua: ¶ Omelia sancti
iohannis crisostomi.
Quoniam multa

de periculis. multa de ne
ce. multa de passioē sua
et cede discipuloꝛ: locu
tus est et aspera ꝯplura
ma atq; ardua eis iūnxit:
que omnia cū presentem
vitam sequerentur. imme
re iam atq; in cūbere vi
debantur: bona vero q̄ pol
liceb antur longioꝛe spe e
rant exp ectanda: vt puta
quia seruarent animam
suam si perderent eam: et
qua in gloria pris sui
venturus sit et premia red
diturus: vt visu etiā cer
tioꝛes faceret quantum
possent capere: gloriam
suam quam cum ventu
rus est in presenti vita
ipis ostendere. et iam vi
suros pollicetur. ne aut su
a aut dñi morte doleāt:
et maxime petrus. Rem
Docuit nos deus vocatioē
sua sancta secundū gratiam
suam que manifestata est
nunc. ℣. Per illuminationē
saluatoꝛis nostri ihū xpi.
℟. Qui destruxit mortē
illuminauit autem vitā i
incoꝛruptionem. per illu.
Unde ad Cō. viij.
quod aut cum de

regno et gehenna disse
ruerit. Quā do eū dicit
qui inuenit aiam suaꝛ
perdet eam: et qui eā q;
perdiderit eā gratia mei:
eam inuenet: et q; vnī
cuiq; reddet secūm opera
sua: regnū et gehennam
designauit. Cū igitur de
vtriusq; disseruerit: regnū
quidem vt oculis cernat
concedit. gehennam autē
minime: quoniā rudio
ribus atq; ineptioꝛibus
id necessariū erat. Pro
bis vero et iam perspica
cibus: satis fuit a melio
ribus confirmari. Preterea
hoc multomagis ipm
decebat: non tamen om
nino illam partem pre
termisit: scilicet quādo
atrocitatem gehēne ēsti
mam ante oculos horroꝛē
proponit: veluti quando
lazari effigiem describit:
et cuius meminit qui de
narios centum repetijt:
et illius qui sordida ve
ste vestitus erat. Re. Deo
qui dixit de tenebris lumē
splenescere illuxit i coꝛdi
bus nostris. Ad illumina
tionem sacre claritatis ter

in faciem ihu xpi. ℣. Exortũ est in tenebris lumẽ rectis, misericors et miserator et iustus. Ad illumina-
cõde tionem. ℒ cõ. ix.

IN illo tẽpore: assumpsit petrum iacobum et iohannem fratrem eius. Aliusq; autẽ euangelista post octo ait. Nec ulla certe dissonantia est. Nam alter tã illã diem qua xp̃us locutus est: q̃ eam qua discipulos in montem duxit: alter vero intermedias solũ cõnumerauit. Tu vero mathei philosophiã considera: qui non celauit nomina eorum qui prepositi fuerant: quod et iohannes sepius facit: cum errumas petri laudes verissime ac diligentissime describit. Nullũ enim in hoc apostolorũ consortio: huius aut mams gloria locũ habebat. Primoq; igitur apostolorũ adduxit in montem excelsum seorsum: et trãsfiguratus est ante eos: et resplẽduit facies eius sicut sol: vestimenta vero eius facta sunt alba sicut nix. Quã obrem accipit hos misi qua excellentiores erãt. Et petrus quidem quia valde xp̃m diligebat. ideo circo prestabat: iohannes vero quia mitium diligebatur: ac iacobus a responso quod dedit interrogatus dicens: possumus hunc calicem bibere. ¶ In festo sanctorũ martirũ sixti pape et felicissimi et agapiti. ℒ cõ prima.

SIxtus natione grecus ex philosopho sedit annos duos. menses undecim. dies sex. martyrio coronatur. Fuit autem temporibus valeriam et decij: quo tempore fiut maxima persecutio. Eodem tempore hic comprehensus est a valeriano: et ductus est ut sacrificaret demonijs. Qui contempsit precepta valeriam et capite truncatus est: q̃ ideo alij ser diaconi: id est felicissimus et agapitus ianuarius q̃ magnus vincentius et stephanus: octauo idus augusti. Et predicti prefuerunt a consulatu maximi et grauiomi usq; ad cõsulatũ tui sci basi: et cœperunt a tredecimo kalendas augusti Quo tempore seuissima persecutio agebatur sub decio. ℒ cõ. xj.

IN illo tẽpore post passionem beati sixti post tertiam diem passus est beatus laurentius cuius archidiaconus quarto idus augusti: q̃ subdiaconus claudius: et seuerus presbiter: et crescentius lector: et romanus hostiarius. Hic constituit ut missarum actionem sacerdote incipiente populus decantaret hymnũ. sanctus. sanctus. sãctus. dñs deus sabaoth. Hic fecit ordinationes duas per mensem decembrium: presbiteros quatuor. diacones septem. episcopos duos: qui etiam sepultus est in cimiterio calisti via appia. Nam sex diacon supradicti sepulti fũt in cimiterio pretarati via appia: sup. dictus autẽ beatus laurentius in cymiterio cyriace magno verano in crypta cum aliis multis martyribus sepultus ẽ. Et cessauit episcopatus dies triginta quinq;. ℒ cõ. xj.

SIxtus urbis rome episcopus athenis natus et doctus: et primus quidem philosophus: postea vero xp̃i discipulus: temporibus decij cesaris et valeriam prefecti resedit. Qui susceptũ sibi sanctũ sixtũ episcopũ presentari cum clero suo noctu mira auctate intellexit. Tunc sixtus episcopus dixit ad clerũ suũ. Fratres et commilitones mei nolite expauescere. Omnes sancti q̃ pro xp̃o passi sunt tormenta: ut securi perpetuam obtinerent vite eterne palmam: Nam et dñs nr ihũs xp̃us passus est pro salute nostra: ut nobis relinqueret exemplum. Et voce clara dixit. Demite: nemo metuat terrores. Felicissimus et agapitus dixerunt. Et

nos sine te patre quo ibi
mus? Et presentatus e
noctu deao ⁊ valeriano:
cum duobus draconib⁹.
Hunc Lectio. iij:
dixit ad sanctum
sixtum episcopū deus
cesar. Cras quare tētus
et conuentione publica
nobis presentatus es?
Respondit sixtus episcop⁹.
Sacrificabo et bene sacrificabo. Deus
dixit. Ergo si sacrificas fac vt
vniuersi sacrificent: vt ⁊ tu vi
uas et clerus tuus augeatur. Respondit sixtus
episcopus. Vere fecundi fi
lio vt clerus meus augeatur. Dixit deus. Ergo
sacrifica diis immortalib⁹:
et esto princeps sacerdo
tum. Beatus sixtus epi
scopus dixit. Ego sacri
ficium semper et sacrifico
deo patri omnipotenti:
et dño meo ihu xpisto:
et spiritu sancto hostiā
puram et immaculatam.
Deus dixit. Consule
senectuti tue sicut ⁊ nos
consulimus tibi: ita et
consule tu tibi ⁊ clero tu
o. Beatus sixtus episco
pus dixit. Vsq; a deo cō
fultus sum et michi ⁊ de
ro meo vt de profundo
mortis eterne coner me
cū oīs eripere. Lectio. v.
Deus dixit. Sa
crifica. Nā si nō
sacrificaueris: tu eris ex
emplum omnū. Sixtus episcopus dixit. Jā
semel tibi dixi quia sacri
ficiū semper offero deo me
o: et ihū xpō filio eius.
Deus dixit ad milites.
Ducite eū ad templum
martis vt sacrificet deo
marti. Quod si noluerit
reducite eū in priuatam
custodiā mamortim. Et
dixerunt eū ad templū
martis et coartabant eū
vt sacrificaret cōmquma
retur. Tunc btūs sixtus
episcopus dixit. O in
felices quid non plora
tis: sed adoratis ydola
vana manu facta muta
et surda: que nec sibi nec
alijs prosunt. Sed au
dite filij et liberate am
mas vestras de eterno
supplicio: et nolite pa
uescere ista tormenta:
sed illa metuite que fi
nem non habent: et a
gite penitentiam quia
nefas centes sacrificastis
ydolis vanis. Et contēp
to deao introduxerunt
eum in priuatā custodiā:
cū duobus draconibus
sus felicissimo et aga
pito. Lectio. vj
Dnq; audisset be
atus laurentius
archidiaconus sixtum
episcopum in custodia
reclusi: his verbis appel
lare cepit. Quo progre
deris sine filio pat⁹? Quo
sacerdos sancte sine dyaco
no properas? Tu numq;
sine ministro sacrificasti:
nec offerre consueueras.
Quid in me ergo tibi di
spliceat pater? In quo
degenerem me probasti?
Experire certe vtrū ydo
neum ministrū elegeris:
an cōmisisti dominice sā
guinis consecrationem.
Tu consummandorū con
sortiū sacramentorum
credidisti: hunc sangui
nis tui consortiū negas?
Vide ne pericliteris in
me iudiciū tuū: dū for
titudo laudatur. Abiec
tō discipuli detrimentū
est magistri. Quid? Illu
strius certantes vin discī
pulorū certaminibus q̄
suis vincunt. Demq; ab
bam filiū obtulit ⁊ petrus
stephanū premisit. Et tu
pater ostende in filio vir
tutem tuam: et offer quē
eruditi: vt secuius iudi
cij tui comitatu nobili
peruenias ad coronam.
Hunc Lectio. vij.
sixtus episcopus
dixit. Non ego te fili de
sero neq; derelinquo: sed
maiora tibi debentur p
fide xpi certamina. Nos
quasi senes leuioris pu
gne cursum reapimus:
te quasi iuuenē manēs
glorioso: de tyranno ex
pectat triumphus. Flere
desiste: post triduū me
sequeris. Inter sacerdo
tem et leuitam medius hic
numerus decet. Nō erit
tuū sub magistro vince
re: quasi adiutorū que
reres. Quid consortium
passionis mee expetis?
Totum passionis mee:
tibi hereditatē dimitto.
Quid presentiam mea
requiris? Debes hereditā

reliquit: et virtutem nō
abstulit. Et dixit beat⁹
sixtus ad beatū laurētiū
Accipe facultates ⁊ thē
sauros ecclesie ⁊ quibus
tibi videtur expende. Tūc
beatissimus sixtus epis
copus tradidit archidi
acono suo laurentio om
nes faculates ecclesie.
Eodem tempore accepta
potestate beatus lauren
tius: cepit per regiones
peregrinos auriose que
rere: et vbicūq; sancti
clerici vel pauperes essēt
absconditi: et portans
thesauros p̄out cuiq; o
pus erat ministrabat.

POst hec Lō. viij:
beatus sixtus du
cātur ad tellurem vt au
diretur: et cum eo duo
diacones felicissimus
et agapitus. Et sedens
decius ac valerianus: di
xit decius ad beatū six
tū episcopū iracundia
plenus. Nos quidē con
sulimus senectuti tue:
audi p̄cepta nostra et
sacrifica. Respondit be
atus sixtus. O miser tu
tibi consule: et noli blas
phemare: sed age pēnte
tiam de sanguine sanc
torū quem effudisti. De
cius furore repletus di
xit ad valerianū. Si iste
extinctus non fuerit: nō
eris clarus adutor. Va
lerianus respondit. La
pite punatur. Agapit⁹
et felicissimus dixerunt
O miseri si audientes p̄ce
pta patris nostri: eua
detis eterna tormenta q̄
vos torquere habēt. Va
lerianus p̄fectus dixit.
Quādiu vuuent isti q̄
nobis eterna tormenta
p̄mittunt? Ducantur
ad templum martis vt
sacrificent. Quod si no
luerint sacrificare ⁊ sup
plicare: in eodem loco
capite truncentur. Et
ducti sūt foras muros
porte appie. Tūc cepit
beatus sixtus dicere. Ec
ce vvola vana surda. et
muta et lapidea: quib⁹
miseri inclinantur vt p
dant vitam eternā. Et
dixit ad templū martis.
Destruat te xp̄us filius
dei vivi. Et cū hec dixis
set beatus sixtus: respō
derunt omnes xp̄iani: ha
men. Et subito cecidit
aliqua pars templi: et
cōmutata est. Lectio. iij.

ONe beatus lau
rentius cepit cla
mare. Noli me derelin
quere pater sancte: q̄
thesauros tuos iam exp̄ē
di: quos tradidisti mi
hi. Tunc milites tenu
erunt beatū laurentium
archidiaconem: audien
tes de thesauris ecclesie:
sixtū vero et felicissimū
atq; agapitum diacō
nes: duxerūt ad cliuū
martis ante templum
et ibi decollatus est cū
duobus diacombus: ⁊
dimiserunt corpora in
platea. Noctu vero ve
nerunt p̄sbiteri cleri
ci et diacones: et maxi
ma pars plebis xp̄iani
morū: et collegerūt cor
pora sanctorū. Et sepeli
erunt beatū sixtū episco
pū et martyrem in cryp
ta in cymiterio calixti:
sanctos vero felicissimū
et agapitū sepelierunt i
eadem via in cymiterio
p̄textati: sub die vdus
augustarū. Martyriza
tus est autem beatus six
tus episcopus octauo
idus augusti: regnante
dño nro ihū xp̄o cui ē
honor et gloria in secu
la seculorū amē.

In fe
sto sācti donati episcopi et
martyris. Lectio prima.

IN tusciā ciui
tate aretio: nata
le sancti donati episcopi
et martyris. Qui mitri
tus a sancto pigmemo
p̄sbitero: i titulo sācti
pastoris eruditus est:
non solū in diuinis ve
rū etiam in humanis
litteris sufficētissime.
Cum quo et iuuenis
creuit et subdiaconus or
dinatus: reiecto post
modū gradu ūtilis fa
ctus ad imperiū aspira
uit. Quo tempore bea
ti pigmenii rome i cu
stodia manapauit: ⁊ sā
ctos patrem et matrem
donati gladio occidit.
Donatus vero fugam
petijt aretiū ciuitatem:
et habitauit cum hylari
ano gloriosissimo mo
nacho: seruiens deo cō

tinuus oratiombus q̃ ie
iunys. Leco. ij

Actū est autē vt
mulier quedā no
mine sirina gentilis et
pagana captā oculis et
corde vere ceca: cū vnico
filio suo herculiano no
mine cellam beati hyla
riam cū quo beatus vir
habitabat: requireret.
Quam in fide xpi⁹ in
structam: ad beatum sa
tyrū episcopum hylari
anus et donatus pduxe
runt. Qui vt fidem ip̄i⁹
accepit: gratias deo a
gens indixit ei ieuniū:
vt humiliaretur in cine
et cilicio. Lectio tercia:

Et sic deinde cathe
rizauit eā et bap
tizauit tam ipsam q̄ fi
liū eius. Et mox aperti
sunt oculi syrine: cepit
q; clamare. Vere dei fi
lius est xp̄us: qui illuxit
mihi oculos meos. Quod
factū audiens amprom
anus: non multo post
attulit filiū suū demon
iacū ad beatū donatum.
Quo orante cū beato sa
tyro episcopo et hylaria
no: expulsus demon pu
erū sanū reliquit. Sed
et non longo post tem
pore vir quidam cuta
sius rector tusciae et ex
actor fiscī: dum occupa
tus alicubi teneretur su
perniementibus hostib⁹
uro: ipius eufrosina pe
cuniam fisci abscondit:
et paucis diebus succe
dentibus absenti adhuc
viro defuncta ē. Le. iij.

Ediens autē post
modū vir eius in
uenit vxorem suā mor
tuam: pecuniāq; fisci si
bi celari. Qua de re nō
parui tristis efficitur si
mul pro requisita pecu
nia: cum etiam a prin
cipibus eiusdē supplicia ip
si meditarentur: fugiēs
idem eustasius venit ad
beatū satyrū et donatū:
et indicauit eis animo
rem animi sui. Stans
itaq; donatus super se
pulchrū vxoris ipsius:
voce magna clamauit.
Eufrosina per ihm xp̄m
tibi crucifixū te cōiuro:
vt dicas nobis quid sit
factū de pecunia fisci:
qua vir tuus pro ea ab
exactoribus valde affli
gitur. Que mox de se
pulchro respondit. In i
gressu domus: suffossa
latet pecunia quam que
ritis. Recepta ē igitur
pecunia: liberato eustā
sio ab impositione calūp
nie. Leco. v.

Erum recepto be
ato satyro cū pa
tribus suis: eius loco sa
cerdotiū beatus donatus
suscepit. Cū die quadā
missam celebrasset popu
lo: et de corpore xp̄i sa
cratissimo sanguine ipius pplūs
uenerabiliter recrearetur:
dominus quidam no
mine anthimus tra de
bat sanctum sanguinē
xp̄i: et subito paga
norū impulsu ceciderat
sanctū calicē cōminuit.
Unde valde tristis tam
ipe q̄ populus xp̄i fi
ebatur. Cumus tristitiā:
deus per beatū donatū
illico relevauit. Nā col
lecta sunt fragmēta do
minici calicis: et beato
viro allata. Que flens
ille suscipiens: oratiō
facta vas in pristinam
formam restaurauit. Q⁹
signo perculsi pagani
simul cū xp̄ianis deita
tem xp̄i confessi sunt: ac
circiter septuagintaocto
ammē in xp̄m credētes
per baptismū saluate sūt.

Voltis Lectio. vj.
ergo signis dñs
glorificans sanctū suū:
ad coronam martyrii p
duxit. Demq; tētus ip̄e
nissiu uliam ip̄eratoris
a quadratiano augusta
li: simul et cū eo hylari
anus vir dei: iubetur ydo
lis sacrificare. Cui fi
deliter reluctanti iussit
quadratianus eius os
lapidibus contundi: hy
larianū ergo monachū
in conspectu eius tā diu
fustibus cedi: donec spi
ritum emitteret. deinde be
atū donatū in custodia
recludi. Ubi cū innumera
mirācula dñs per seruū
suū operaretur: iussit qua
dratianus qui cum gla
dio peraueret septimo
idus augusti. Cui⁹ cor
pus xp̄iani iuxta cuita
tem cum veneratione se

pelierunt. ¶ Martyris vero hylariam ossa: in hostia ciuitate tumulata fuãt.

¶ In festo scõr mrũ cyriaci largi ⁊ smaragdi. Lc. i.

BOme natale sãcti cyriaci mrĩs: qui post longã carceris macerationem quam sub maximiano ptulit cum sisinnio diacono suo et smaragdo et largo: post multa mira cula facta in quibus filiam dyocletiani artemã ipius rogatu a demonio curauit et baptizauit: filiam quoq; saporis regis persarum iobiã: missus illo a dyocletiano ppter hoc: eque liberauit a demonio et baptizauit cũ ipõ rege: et alijs quadrigentis triginta. Rediens vero romam post mortem dyocletiam: tentus ẽ inter alios xpianos a filio eius maximiano: et ĩ custodiã missus: eo q; sororẽ suam xpianam fecisset. Deinde precepit vt in die processionis sue nuduꝰ cathenis obligatus ante rhedam eius traheretur. Lctõ. ij.

ET post hoc ductus de carcere cũ socijs largo et smaragdo et crescentiano per carpasium vicariũ: pice reliquata caput eius perfusum est. Et rursum post dies quatuor eductus denuo de carcere in castrata extensus attractusq; nerius ⁊ fustibus cesus: postmodũ iubente maximiano capite truncatus est: cũ largo ⁊ smaragdo et alijs trigintaSeptẽ. Scriptũ est ĩ gestis marcelli pape. Ipõ tempore maximianus interfecit sororem suam artemiã. Postq̃ vero maximianꝰ augustus iussit vt omĩ qui erant ĩ custodia vna cum cyriaco diacono capite truncarentur: primꝰ cui secus numero triginta et vnus decollati sunt via salaria intra thermas salustij foras muros. Eorũ autem corpora collegit noctu iohannes ꝓsbiter et sepeliuit in eadem via sub die septimo kalendarũ aprilium. Lectio. iij.

POst dies autẽ octo venens beatissimꝰ marcellus episcopus cũ lucina matrona xpiana: missima: corpora sancto rũ condiuit cũ aromatibus et linteaminibus. Deinde sustulit ea ⁊ trãstulit in prediũ suum via hostiensi. miliario ab vrbe roma septimo: et manu sua recondidit in sarcophagis lapideis: cum quibus et beatum cyriacũ octauo die mẽsis augusti sepeliuit. Carpasius vero vicarius petijt domũ beati cyriaci: quam donauerat ei dioclecianus augustus et concessit. Ingressus in eam carpasius inuenit locũ vbi sanctus cyriacus diaconus fontem edificauit quẽ consecrauerat marcellus episcopꝰ: vbi vehementes ad fidem baptizabat sanctus cyriacus diaconus. In quo loco sibi carpasius balneum statuit. Et dum lauisset et epulas exhibuisset: carpasius et decem et octo pariter cum ipso: et crederent fidem xpianã: subito ceciderunt et mortui sunt. ¶ In festo sctõ romam mrĩs. Lcõ ꝓma:

BOme sancti romam militis sb dioclo imperatore et valeriano prefecto. Hunc cum sanctus laurentius ad dñm conuertisset cepit dicere ad beatũ laurentiũ. Video añte iuuenem pulcherrimũ stantem cum linteo ⁊ extergentem membra tua: qua propter te aduro ꝓ xpm q̃ t' misit angelum suũ ne me derelinquas. Tunc decius furore plenus et dolo: dixit ad valerianũ. Puto q̃ victi sumus per artem magicam. Eadem hora veniens beatus romanus et afferens vrceum cum aqua: misit se ad pedes beati laurentij: et rogabat eum cum lachrymis vt baptizaretur. Et accepta aqua benedixit et baptizauit eum. Audiens autem decius hoc factũ dixit: Exute eum et fustibus cedite. Et adductus beatus romanus ante cõspectũ decij cesaris: nõdũ interrogatus cepit clama

re voce tlam dicēs. Chri
stianus fū. Et iussit eū
decus cesar in ipa hora
capitis subire sententiā.
Et ductus foras muros
porte salarie decollatus
est: quinto idus augu
sti. Tunc venit noctu in
stinus presbiter: et colle
git corpus beati romani
martyris: et sepeliunt illō
in crypta in agro veriano.

℣ In vigilia sancti Lau
rentij martyris. Ad ma
tutinas. mutatorium:

Beatus laurētius
xpi martyr triū
phalit coronatus
in celis. Venite adoremus
dominū. ps. Venite exul.
hy. ℣. ℟. hec dicūtur de
vno martyre In. i. nocte.
Quo progrederis sine filio
pater. quo sacerdos sanc te
sine ministro properas. ps.
Beatus vir. ℣. Beat' lau
rentius dixit. ℣. ad. nō di.
catur mihi hac nocte tin. a.
Noli me derelinquere pater
sancte. quia thesauros tuos
tam expendi quos tradidisti
michi. ps. Quare fre. ad.
Quid in me ergo displicuit
paterni tui. ad. Nō ego te
desero fili neq; derelinquo. sed
maiora tibi debentur pro fi
de xpi certamina. ps. Dixe
runt. ℣. Beatus sixt' dix.

Ostq; ad primā
beatus sixtus vbis
rome episcopus martirij
coronam adeptus consū
mauit agonem: venerūt
milites et comprehēderūt
beatum laurentiū archidi
aconem: et duxerunt ac
tradiderunt eū partheno
tribuno. Et dū hora partic
mius tribunus nūciauit
decio: eo q; laurētius archi
diaconus sixti: q; thesau
ros reconditos habebat i
custodia teneretur. Gau
sus est decius: et iussit si
bi beatū laurentiū presen
tari. Quem ita aggredi
tur decius cesar dicēns.
Vbi sunt thesauri eccle
quos apud te nouimus
esse reconditos? Beatus
laurentius nō respondit
ei verbū. Eodē die decius
cesar tradidit eum valeri
ano prefecto dicens. Ex
quire ab eo thesauros di
ligenter: et persuade vt sa
crificet. Et si non sacrifi
cauerit: diuersis eum pe
nis cruciatibusq; interfice.
Beatus laurentius bonū
opus operatus est. qui per si
gnū crucis cecos illuminauit.
Et thesauros ecclesie dedit pau
peribus. ℣. Dispersit dedit
pauperibus iustitia eius ma
net in seculū seculi. Et thesaur.

Hunc lectio sequē:
valerianus dedit eū
custodiā vicario i custodia:
nomine hyppolito. Et cū
accepisset hyppolitus bea
tum laurentiū: reclusit eū
in carcerem cum multis.
Erat autem in custodia
ibi homo multo tempore
gentilis nomine lucillus:
qui plorando amisit oculis
cecus factus erat. Et
dixit ad eū beatus laurē
tius. Crede in filium dei
dñm ihm xpm et bapti
zare in nomine eius: et
illuminabit te. Respon
dit lucillus. Ego semper
desideraui baptizari in no
mine dñi ihū xpi. Beatus
laurentius dixit. Si ex to
to corde credis? Respōdit
lucillus cū fletu dicens.
Ecce credo in dñm ihesum:
et ydola vana et falsa respu
pio. Hyppolitus vero
patienter auscultabat ver
ba eorum. Tūc beat' lau
rentius catheizauit eum:
et accepta aqua baptiza
uit eum in nomine patris
et filij et spiritussancti.
Et in ipa hora aperti sūt
oculi eius: et cepit clama
re dicens. Benedictus do
minus noster ihūs xpūs
deus eternus: qui me illu
minauit per beatū lauren
tiū. ℣. Puer meus noli ti
mere quia ego tecum sum
dicit dñs. Si transieris p
ignem flāma non nocebit te.
et odor ignis non erit in te.
℣. Liberabo te de manu pes
simorū. et eruā te de manu
fortiū. Si tran. Lectio. iij.

Hunc multi ceci au
dientes hoc factum
venebant ad beatū lauren
tiū cū lachrymis. Et beat'
laurentius in custodia po
situs hyppoliti: ponebat
manū super ecorū oculos
et illuminabantur. Audi
ens autem hoc hyppolitus:
dixit ad beatum laurentiū.
Ostende michi thesauros.
Dixit ei beatus laurentius.
O hyppolite si credis i deū
patrem et filiū eius dñm

nostrũ ihm xpm: et the
sauros tibi ostendo: q vi
tam eternam promitto.
Dixit ei hyppolitus. Si
dictis facta compenses:
faciam q hortaris. Tũc
beatus laurentius baptiza
uit eum cũ omni domo su
a. Post hec decius cesar
dixit beato laurentio. Sa
crifica dys. Nã tota nor
ista in te expendetur cũ sup
plicys. Beatus laurentius
dixit. Mea nor obscurũ
non habet sed omnia m
luce clarescunt. ℟. Stri
xerunt corporis membra po
sita super craticulam mini
strantibus primas insultat
ienta xpi. Beate laurenti
martyr xpi intercede pro no
bis. ℣. Mea nor obscurum
non habet. sed omnia ĩ luce
clarescunt. Beate. In secdo
noct. añ Beatus laurentius
orabat dicens. dñe ihũ xpe
deus de deo miserere mi chri
seruo tuo. ps Cũ inuoca.
℣. Quia accusatus nõ ne
gauit nomen sanctum tuũ.
interrogatus te xpm confes
sus sum. ℟. Durit roman⁹
ad beatum laurentiũ. video
ante te iuuenem pulcherri
mũ festina me baptizare.
ps. Verba mea. ℣. Affe
rens autem vrceũ aĩ aqua
misit se ad pedes eius. añ.
Beatus laurentius dixit.
mea nor obscurũ nõ habet.
sed omnia ĩ luce clarescunt.
ps. Dñe dñs ñr. ℣. Quia
ipse dñs novit. quia accu
satus non negauit nomen
sanctũ suũ. Sermo sãcti
augustini epi scopi. de. iii.

Dum omnes beatos
martyres quos no
bis tradidit antiquitas
honorificentia digna ve
neremur: precipue tñ be
atũ laurentiũ martyrem
debemus tota deuotione
suscipere. Maiorem eñ
affectũ ibi debeo: vbi ar
dulitatem meam cogit:
contemplatio: q̃ vbi fi
dem meam hortatur opi
mo. Maiorem inq̃ affec
tum illic debeo: vbi per ea
que vidi: compellor deuo
tione credere etiam illa q̃
non vidi. Nam cum
audiui aliquando que in
impossibilia viderentur:
cepi ea credere: potuisse fi
eri: dum similia facta cõ
spexi. Et ideo temporib⁹
nostris passi hanc nobis
prestiterunt gratiam: vt
fidem preteritam confir
marent. Supradictum
igitur beatum virũ tota
debemus deuotione susci
pere: primũ quia preci
osũ sanguinem suum pro
pter dñm tradidit: dein
de q̃ prerogatiuam nobis
apud dñm nostrũ nõ mi
nimam contulit: ostendẽs
qualis debeat esse xpiana
fides: de cuius consortio
existere martyres merẽ
tur. Tertio q̃ idem tam
sancte conuersatioĩs fu
erit: vt coronam marty
rij tempore pacis inuene
rit. ℟. Quo progredens
sine filio pater: quo sacer
dos sancte sine dyacono pro
peras? Tu nũq̃ sine mĩstro
sacrificiũ offerre cõsueueras
℣. Quid in me ergo displi
cuit paternitati tue. nũq̃d me
degenerem probasti: ut ex
perire certe vtrum idoneũ
mĩstrum elegeris. cui cõ
misisti dominici sanguinis
dispensationem. Tu nũq̃.

Sed cum Lectio. ℣.
infideles tanta sãc
titate beatũ laurentium
pro xpisti nomine vidis
sent certare: erroresq; eo⁹
manifestos rationabili
castigatione conuincere:
tunc illi mebriati furore
rapuerunt eum: et cede
crudelissima sauciatum:
beati viri corpus flãmis
in craticula tradiderunt.
Vere beatum corpus qd
non ad penam timentis
ignis vel tormenta a fide
xpi imutauit: sed ad reqẽ
dominicam sancta religi
o coronauit. Sed tamen
ipa flamma non ideo su
scepit martyrem: vt eũ a
fide sua ignis imutaret:
sed vt approbatum dño
suo redderet. Tali autem
incendio beati laurentij cõ
secuta sunt viscera: nõ cõ
sumpnata. ℟. Noli me de
relinquere pater sancte: q:
tha[illegible]uus tuos iam expendi.
Non ego te desero fili neq;
derelinquo: sed maiora tibi
debentur pro fide xpi certa
mina. ℣. Nõ quasi senes
lenioris pugne cursum re
cepimus. te autem quasi iu
uenem manet glorioso⁹ de
tyranno triũphus. post tri
duũ me sequeris sacerdotẽ

leuter. Non. Lectio vij.

Omuent huic pas sionem: quod aut a postolus. Ipse autē sal uus erit: sic tamē qua si per ignem. Saluus enim iste est factus: dū eius venerabile corpus confessionis est incendio crematū. Hec ergo to ti causa passionis ē fact: propter quam morti ad ditus ē sanctus vir: vt sui similes esse ceteros ho: taretur. Nam exhortatio illa i tantū profecit: vt illo e seculo recedente: fi des eius regionis illius loca vniuersa pualerit: ita vt xpūs vbi tunc in beato martyre suo laudē tio persecutionē passus ē: nunc illic plurimorum xpianorū exultet i popu lis. Sufficere nobis de bent ad profectū salutis nostre martyrii exēpla sā ctorū: qui propter adi piscendam celestē coronā ommbus se mandatis do minicis subdiderūt: a ita sanctis deuinxerunt se le gibus saluatoris: vt pro pter ante actam vitam mererentur ad hāc mar tyrij gloriam peruenire. ℟. Beatus laurentius cla mauit et dixit. deum meū colo et illi soli seruio. Et ideo non timeo tormenta tua. ℣. Nox non obscurū non habet. sed omnia i luce cla rescunt. Et ideo. In tra noctur. añ. Struxerunt corporis membra posita su per craticulā. ministrantib: penas insultat laurēt xpō. ps. Dñe quis habita. ℣. Carnifices vero vrgentes ministrabant carbones subter craticulā ferreā. ℟. Igne me examinasti et non est i uenta in me iniquitas. ps. Exurdi dñe iusti. ℣. Pro basti dñe cor meū et visitasti nocte. ℟. Interrogatus te dñm confessus sum. assat gratias ago. ps. Dñe i vir tute. ℣. Gratias tibi ago dñe quia tanquas tuas ingre di merui. Sedm iohēm:

In illo tempore: Dixē ihs discipulis suis. Amen a men dico vobis: nisi gra nū frumenti cadens i ter ra mortuū fuerit ipsum solū manet. Et reliqua:

Omel. sci augustini epi.

Ipse dñs ihūs erat granū mortifican dum et multiplican dum. Mortificandū i infidelita te idolorū: multiplicādū in fide populorum. Jam vero exhortans ad passio nis sue sectanda vestigia: qui amat inquit aiam suam perdet eam. Quod duobus modis intelligi potest. Qui amat perdet: id est si amas perdes. Si cupis vitam tenere cum xpō: noli mortem timere pro xpō. Itē alio modo. Qui amat animam suā perdet eam. Noli amare ne perdas. Noli amare i hac vita: ne perdas in eter na vita. Hoc autem quod posterius dixi: magis lau dare videtur euangelicus sensus. Sequitur enim. Et qui odit animam suā in hoc mundo: i vitā eter nam custodit eam. Ergo quod supra dictū est qui amat: sub intelligitur i hoc mundo ipe vtiq; perdet. Qui autem odit vtiq; in hoc mundo: in vitam eter nam custodit eā. Mag na et mira sententia: quē admodum sit hominis i animam suam amor vt pe reat: odium ne pereat. Si ma le amaueris tunc odisti: si bene oderis tunc amasti. Feliciter qui oderunt custo diendo: ne perdant amā do. ℟. In craticula te deum non negaui. Et ad ignem applicatus te dñm ihesum xpm confessus sum. ℣. Pro basti dñe cor meū et visitasti nocte. Et ad ignē. Le. viij.

Ed vide ne tibi sub repat: vt teipsum velis interimere sic intel ligendo: q debes in hoc mundo odisse aiam tuam. Hinc enim quidam malig nantes: peruersi: et i seip sis crudeliores et sceleratio res homines de flammis se donant: aquis prefocant: precipio colliduunt et pere unt. Hoc xpūs nō docuit: imo etiam diabolo precipitiū suggerenti respondit. Vade retro sathana. Scriptum est. Non tēptabis dñm deū tuū. Petro autē dixit significās qua mor te clarificaturus esset deū. Cum esses iunior: cinge

bas te et ambulabas vbi volebas: cū autem senuer is alter anget te ⁊ feret quo tu non vis. Vbi latis expressit non a seipso: sed ab alio debere occidi: qui vestigia sequit' xpi. Cum autem causse articulus venerit vt hec cōdi tio preponatur: aut faciē dum esse contra dei precep tum: aut ex hac vita mi grandum: quorū duorū homo cogatur alterū eligere cōminante mortem persecutore: ibi chgat dō dilecto mor q̄ offensō viuere. Ibi odērit in hac mundo animam suā: vt in vitam eternam custodi at eam. ℟. O ypolite si credis in dñm ihm xpm. Et thesauros tibi ostendo et vitam eternam promitto. ℣. Beatus laurentius ypolito dixit si credis in dñm ihm xpistū et thesauros tibi. Lectō .xv.

Si quis mihi mīstrat me sequatur. Quid est me sequatur: nisi me imitetur? Epūs enim pro nobis passus ē vt aut apostolus petrus: vobis relinquens exemplum vt sequamini vestigia eius. Ecce quod dictū est. Si quis mihi mīstrat me sequatur. Quo fructu? Qua mercede? Quo premio? Et vbi sum inquit ego: illic et mīster meus erit. Gratis ametur: et operis quo mīstratur illi: premiū sit esse cum illo. Vbi enī bene erit sine illo? Aut qui male esse poterit cū illo? Audi cuidentius. Si qs mihi mīstrauerit: hō norificabit eū pater meus qui est in celis. Quo honore nisi vt sit cum filio eius? Quod enim supra aut. vbi ego sum: illic et mīster meus erit: hoc intelligitur exposuisse cū dicat. Honorificabit eū pater meus. Nam quem maiorem honorē potest accipere adoptatus: q̄ vt sit vbi est vnicus? Non e qualis factus diuinitati: sed consociatus eternitati. Quid sit autem mīstrare xpō: cui operi merces tā ta propomitur: hoc potiꝰ debemus inquirere. Si enim hoc putauerimus esse xpō mīstrare: ea que sunt corpori necessaria p̄ parare: aut cenanti cibū coquere vel apponere vel poculum dare potum q̄ miscere: fecerūt hoc illi q̄ potuerunt eum ī corpore presentem habere: sicut martha et maria: quādo et lazarus vnus erat ex discumbentibus. Sed eo modo xpō etiam nudas peditus mīstrant. Nā et oculos ipse habebat: ⁊ q̄ius ex eis que mittebāt sceleratissime furabatur: per illū tamen etiā necessaria parabantur. ℟. Bau deo plane quia hostia xpi efficia meritu. accusatus nō negauit. Interrogatus xpm confessus sum: assatus gnāl ago. ℣. Probasti dñe cor meum et visitasti nocte. igne me examinasti. Interrogatus. ℟. Voluit esse hostia lauta laurentius. qui dum assaretur nō negauit dñm. Et ideo inuentus est sacrificiū laudis. ℣. Immola deo sacrificiū laudis et redde altissimo vota tua. Et ideo in. ℟. Beatus laurentiꝰ dixit. dixe miser q̄ta est virtus dñi. Nam carbones hic non dolorem sed refrigerū mihi prestant. ℣. Ecce miser assasti me vna parte regyna alia et manduca. Nam carbones.

¶ Infra octauam sancti laurentij fit officiū de cō mūni festum occurrat. ⁊ fiunt quotidie nouē lectiones. Infra octauam. Le.ij.

Post hec decus cesar dixit bto laurentio. Sacrificia dijs. Nam tota nox ista ī te expendetur cum supplicijs. Beatus laurentius dixit. Nec nox obscurū non habet: sed omnia in luce clarescunt. Tūc iussit decus: vt os eius cū lapidibus cederetur. Cūq; cederetur: confortatus in dño dicebat. Gratias tibi ago dñe ihū xpiste: qui tu es deus omniū xpianorum liberator. Decus dixit. Date lectulū ferreū: vt requiescat laurentius cotumax. Allatus est autem lectus cum costis tribus in cōspectu decij cesaris, modum craticule. Tunc expoliatus est beatus laurentius vesti

mentis suis in conspectu dei et valeram: et certe sus est in craten ferreā. Et allati sunt batilli cū prunis: et miserunt subter craten ferream: et coartan cum furca ferrea fecit beatū laurētiū. Lō. ij.

Et dixit decus cesar ad beatū laurētium. Sacrifica diis. Respondit beatus laurētius. Ego me obtuli sacrificiū deo in odore suauitatis. quia sacrificium deo est spūtus contribulat. Carnifices vero vrgentes ministrabant carbones mittentes sub crate: et desuper comprimentes cum furcas ferreis. Beatus laurētius dixit. Disce miser quia carbones tui michi refrigerū prestant: tibi autem eternū supplitiū. Quia ipse dūs nouit quia accusatus non negauī nomē sancti suū: interrogatus xpūs hū confessus sum: assatus gratias ago. O infama vīa: o infelices qui nō cognoscatis: quia carbones ignis non ardorem sed refrigerium impresstant. Lectio. iij.

Cepērūt omnes qui aderant admirari: quomodo precepérat cum decens viuū assari. Ipse autem vultu pulcherrimo dicebat. Gratias tibi ago dñe ihesu xpe: qui me confortare dignatus es. Et eleuās oculos contra decū beatus laurentius sic dixit. Ecce miser assatus in me vna in parte: regira aliam et manduca. Tūc gratias agens dño cū gloria dixit. Gratias tibi ago domine ihū xpe: quia tuas tuas ingredi meruit: et hec dicens emisit spūtū. De sermone sci augustini epi. Lō. iij.

Notandum vero q non tantum illo tē pore perfecerūt sancti martyres preceptū dñi quo confessiones supplitium pertulerunt: sed necesse fuit illos primus secundū euangelium ipius vitā se: vt xpi passionib: participarent. Necesse m̄ erat vt untia bona fierēt. quorum finis è optimus subsecutus: et martyres eos non solū fuisse cum passi sunt: sed etiā martyres xpi fuisse cū vuerent. Martyr enim grece latine dicitur testis. Igitur quocunscūq: bonis actibus mandatum xpi facimus: tocies xpō testimoniū perhibemus. Vnde et crux dñi non tantū illa dicitur que passionis tempore ligni affixione structur: sed est alia que totius vite carnalo cū eterū disciplinarū virtutibus coaptatur. De qua undi videtur saluator dicere. Qui vult post me venire: abneget semetipsum et tollat crucem suā et sequatur me. Lō: v.

Quid enim omnes martyres qui sancti sunt dñm: crucifixi sunt cum dño? Aūquid omnes virgines. qui virtutū apocalipsim sequūtur agnum dei: crucifixi sunt vt sequerentur? Aūquid apostolus paulus crucifixus fuerat qui dicebat? Michi autem absit gloriari nisi in cruce dñi nostri ihū xpi: per quem michi mundus crucifixus è et ego mūdo. Hoc autem dicat vt intelligas crucē non ligni esse patibuli: sed vite virtutisq: propositum. Tota igitur vita xpiana hominis fidei cundum euangelii vivat: crux atq: martyrium est.

Gaudeam. Lō. vj. ita q: dilectissimi gaudio spūtuali: et de felicissimo inclyti viri fine gloriemur in dño: qui est mirabilis in sanctis suis. In quibus nobis et presidiū constituit et exemplum: atq: ita per vniuersum mundū clarificauit gratiam suā: vt a solis ortu vsq: ad occasum ieuticorū lumināū coruscante fulgore: q̄ clarificata est iherosolima ihe plano: tam illustris fieret roma laurentio. Cuius oratione et patrocinio nos adiuuari sine cessatione confidimus: vt q: onēs vt apostolus ait: quicūq: in xpō volunt pie vivere persecutionem patiuntur: corroboremur spūtu charitatis: vt ad super

andas omnes temptatio
nes constantis fidei perse
uerantia numamur. De
omelia sc̃i augustini epi
scopi super euãglio iohis.
Nisi granũ frumẽti &c.
Ministrare Lc̃tõ. vij.
autem xp̃o: nõ est
ea que sunt corpori necessa
ria preparare: sicut iu
das peditus ministrauit
Nam illa que xp̃o mittebã
tur portabat: et ex hys ne
cessaria preparabat. Hinc
est illud q̃ cum ei diceret
dñs: quod facis fac cele
riter: arbitrati sũt quidã.
q̃ cum missent propter
diem festum necessaria p̃
parare: vel indigentibus
aliquid dare. Nullo mo
do igitur de huiusmodi
ministris diceret dominꝰ:
vbi sum ego ibi et minister
meus erit: et si quis mi
hi ministrauerit honori
ficabit eum pater meus:
qñ iudam talia ministrã
tem: reprobatum potius
q̃ honorificatum videm⁹.
Vt quid ergo alibi que
rimus quid sit ministra
re xp̃o: et non potius m
isis ipsis verbis agnosca
mus. Cum enim dicit:
si quis michi ministrat
me sequatur: hoc intelli
gi voluit ac si diceret. Si
quis me non sequitur
non michi ministrat. Mi
nistrant ergo xp̃o illesu:
qui non sua querũt: sed
que ihũ xp̃i. Hoc ẽ enim
me sequatur. vias ãbu
let meas non suas: sicut
alibi scriptum est. Qui
se dicit in xp̃o manere:
debet sicut ille ambula
uit et ipe ãbulare. Lc. vij.
Debet etiam si pos
git eiusmodi pene:
de misericordia facere nõ
de iactantia. Non aliud
debet ibi querere q̃ op⁹
bonũ: nesciente sinistra
quid faciat dextera: idest
vt alienetur intentio a
peditatis ab opere char
itatis. Qui sic ministrat:
xp̃o ministrat: rectequ il
li dicetur. Cum enim vn
ex minimis meis fecis
tis: michi fecistis. Nec
ea tantum que ad mise
ricordiam pertinẽt cor
poralem: sed oia opera
bona propter xp̃istum
faciens. Luc enim erunt
opera bona: qñ fims le
gis xp̃us ad iustitiam
omni credenti. Minis
ter est xp̃i sti vsq; ad il
lud opus magne charı
tatis: quod est animam
suam p̃o fratribus pone
re. Hoc est enim et p̃o xp̃o
ponere: quia et hoc p̃o
pter membra sua dictu
rus est. Cum p̃o istis
fecistis: p̃o me fecistis.
De tali quippe opere et
iam se ministrũ facere
et appellare dignatus ẽ
vbi ait. Sicut filius ho
minis non venit ministrari
sed ministrare: et a
nimam suam ponere p
multis. Hinc ergo est v
nusquisq; minister xp̃i:
vnde est minister et xp̃s.
Sic igitur ministrantẽ
xp̃o honorificat p̃ eius:
honore illo magno vt sit
ũ filio eius: nec vnq̃ de
ficat felicitas ei. Lc̃õ. ur
Dm ergo audistis
fratres dominũ
dicentem: vbi sum ego
illic et minister meus e
rit. nolite tantummodo
bonos episcopos et clericos
cogitare: etiam vos p̃o
modulo vestro ministra
te xp̃o bene viuendo: ele
mosynas faciendo: no
men doctrinamq; eius
quibus potueritis p̃edi
cando: vt vnusquisq; e
tiam paterfamilias hoc
nomine agnoscat pater
nũ affectum sue familie
debere se p̃o xp̃o: et pro
eterna vita suos homines
moneat doceat. hortetur.
corripiat. impendat bem
uolentiam: exerceat disci
plinam. Et ita in domo
sua ecclesiasticum q̃ quo
dãmodo episcopale iple
bit officium: ministrans
xp̃o vt in eternũ sit cum
ipso. Nam et illã maxiã
passionis ministrationẽ
multi ex vestro numero
ministrauerunt: multi
non episcopi neq; clerici
uuenes et virgines sene
xes cum uxoribus:
multi coniugati et cõiu
gate: multi patres fa
tresfamilias ministrãtes
xp̃o etiam animas suas ĩ
eius martyrio posuerũt:
et honorificante patre
coronas gloriosissimas
receperunt

In festo scoꝝ martyrū
tyburcij ⁊ valeriane. Lcō. p.

Dome iter duas
lauros natale sci
cti tyburcij mar
tyris: filij cromatij vrbis
prefecti: quem erudierūt
in fide beatus sebastianus
et sanctus tranquillinus
ac gloriosus polycarpus
presbiter: qui ipsum in sa
cro fonte baptismatis ino
uauit: et familiam eius p
miscuu sexus mille quadrū
gentos aī eo pariter bap
tizauit. Dnus etēm filius
tyburtius: cum propter i
manitatem persecutionis
idem pater eius et ingens
multitudo xp̄ianoꝝ cum
illo in campumam er con
silio pontificis gaij perre
xisset: amore martyrij fla
grans resedit in vrbe roma.

Cum Lectio scdi
ceunus et oratiom
bus ibi cum beato papa ga
io occuparetur: quadam
die transiens occurrit ho
mini qui de alto lapsus fu
erat: et ita caput et omma
membra quassauerat: vt
de sola sepultura eius age
retur. Juxta quē ipe accel
sit: et cepit dicere super
vulnera eius lente ora
onem dominicā et sym
bolū. Et ita factus ē ho
mo consolidatus mēbris
incolumis: quasi mihil
contigisset ei malū. Hic
apprehendens parentes
eius segregauit eos a tur
bis: et indicauit eis vir
tutem nominis xp̄i. Et
videns animū eoꝝ fixū
fortiter in timore dei: per
duxit eos ad papā gaiū.
Qui iuuenem sanatum
deo gratias referentem:
et parentes eius pariter
baptizauit. Lcō. iij

Interea dū procella
persecutionis gra
uiter mundaret: unus
se quidā simulata fide
beato gaio. Porro hic a
postata extiterat: et erat
fraudulentus in oī ser
mone: et callidus i omi
cōmisso. Qui dū a beato
tyburtio viro scolastico
et nobili et sancto frequē
ter argueretur: q̄ capillos
super apicem frontis ton
soris arte componeret: et
q̄ assidue potaret et lusō
do p̄deret: q̄ libentius
se femineū aspectib: da
ret: q̄a ieuunys et ora
ombus se tolleret: q̄ sō
no deditus non interes
set pernigil i hymnis dei.

Dom p̄o Lcō. iij
His igitur ommib:
a beato tyburtio arcius
arguerctur simulauit se
equanimiter monentem
accipere. Et egit arte qua
tenus sanctum tyburtiū
orantem pagam compre
henderent. in qua compre
hensione seipm fecit tene
ri: et simul duci ad secreta
rū iudicis. Ut vbi intro
ducti sunt: fabianus di
xit ad eum qui se arte tra
diderat. Quis dicens?
Ille respondit. Torquat⁹
fabianus dixit. Quid p
fiteris? Christianus igit
sum. Fabianus dixit. Ig
noras tu q̄ imuictissimi
principes iusserunt vt qui
sacrificare noluerint: di
uersis supplicijs macerē
tur? Torquatus ait. Hic
magister meus est: ipse
me semper docuit: quod
hunc videro facere necesse
est vt ego hoc faciam. Fa
bianus conuersus ad ty
burtiū dixit. Audisti q̄d
torquatus assent. Lcō. v

Sanctus tyburtius
respondit. Dum est
q̄ torquatus se esse xp̄ianū
mentitur. Virtus em̄
ipsa nominis sancti gra
uiter ferit et molestē: sūi
nomen a non suis morib:
vsurpari. Reuera em̄ illu
strissime vir hoc christianū
vocabulū diuine virtutis
est sectatoꝝ scilicet xp̄i:
qui vere philosophi facti
sunt: qui veri christiani
dicti sunt: et horum qui
ob terendas libidines fo:
titer dimicarunt. Nec cre
das vir illustrissime hunc
esse xp̄ianū: qui in lenoci
nio fui mollicndo capitis
crinibus obmittit: qui tō
sorem diligit: qui in scapu
lis moliter gestit: q̄ flumū
gressuū impudico mētu dis
dit: qui viros diligenter a
git femineus diligentius i
tuetur. Hūq̄ tales pestes
xp̄us dignatus est habere
seruos. Verū qm̄ hic me
se imitatorē asserit: hic i
tuo conspectu probabit eū
esse mentitū. Hic ei qua
lis semper fuerit: nūc cui

denter ostendet. Lectio.vj.

FAbianus dixit. Cō sultus fatues si salutis tue consulas: & pmapiū decretū non contempnas. Tyburtius dixit. Ego saluti mee melius nō consulo: qp̄ vt deos deasq; contempnens vnū dīm ihm̄ xp̄m esse confitear. Torquatus adiecit. Nō solū ip̄e xp̄ianus crudelis est: verū etiam multos persuadet et docet omnes deos demones esse. Ipse autem cum sociis suis cum quibus magicas artes exercet: die noctuq; incantationibus occupat. Beatus tyburtius dixit. Falsus testis non erit impunitus. Lcō. vij.

ISte quem vides illustrissime vir malitie sue cunis exstinans: ad nichil aliud xp̄ianam ē functus: nisi vt cogitaret quomodo xp̄ianum se nobis ostenderet: & quomodo alijs se fidelissimū mentiretur. Reprehendebam tamen in eo exlopeam etatem: emersum vmo putorem & sepultā diuum nominis sanctitatem. Ebrius patiebatur sitim: esuriem vomens. Nec vt xp̄ianus: sed vt antomanus quondam ille cōuiua. manducabat. bibebat. vomebat. Et nūc xp̄ianos arguit: xp̄ianos accusat. In nos mittem iudicem imitat: gladium nolenti iudici porrigit: et demonis cerui ces nostras inclinemus hortatur. Videmus vt tū tuū: videmus cruēta consilia: et scelerata arte verborū venena tua pectoris ituemur. Lectō. vij.

ALangere nunc o xp̄iane et vtere officio carnifias: iudicat et ipsius iudicis voce. Applica eculeos: appēde xp̄ianos: dama. percute. incende. Bene nos accipis: si eculeū imitaris: hec philosophantibus totus est mundus. Si ignes: maiora horū in cupiditatibus viam. Discerne quicquid libet Omnis nobis vilis est pena: vbi pura conscientia. Post hec fabianus cum verissime iuuenis sanctissimus xp̄m confiteretur: iussit ante pedes eius carbones ardentes effundi dicens. Elige tibi vnū de duobus. Aut thura in istis carbonibus adyce: aut pedibus super eos nudis incede. Tu autem. Lcō nona:

ILle autē faciens signū crucis cōstanter super eos nuda ingressus planta est: et cepit dicere. Depone infidelitatem et discе: quia hic solus est deus quem confiteo: creatuis omnib; dominari. Nam michi in nomine dīi nostri ihū xp̄i videtur q; super roscos flores ingrediar: quia creatura ipsa creatoris sanguinolatur imperio. Cui fabianus. Quis ignorat artē magicā vos docuisse xp̄i: vestrum. Obmutescē infelix exclamat tyburtius: et noli animibus meis hāc iniuriam facere vt audiā te rabido ore latrantē melliflui nomen et sanctū nominare. Iratus fabianus dictauit sententiam vt gladio animadverteret. Ductus est autem via laurentina quarto miliario ab vrbe: et oratione effusa. dens vno ictu gladij percussus absciscit. In eodē quoq; loco: a quodā apparente xp̄iano sepultus est: quarto idus augusti.

In cel to seculo clare virgi
nis cel to matutē. Inuitat.

Egi qui carnē
induit sit laus
cordis et oris
Cunis in cla
ra clarui per
fecti vis amoris. ℣. Dem
te exultemus.

Enerat virgo filias
materne mentis cō
sanas xpi sponsas a socias
corruptionis uelcam. Cla
ri nomen effunditur fac
ti nomen extendit fae
to doctrina proditur vir
tus diuina proditur. ō
struūtur cenobia vasta p
orbis spatia crescit sororū
copia claret matris nomi
na. Efficiat virtus cor
poris morbo prolixi tem
poris fiunt augmenta:
roborus virtus sacrati pe
ctoris. Tandē languo
re premitur leta mūdo e
greditur dies extrema clau
ditur spiritus celo redditur. Te proseq̄ntes
laudibus pijs tuccto pre
cibus adesto postulanti
bus tuus virgo supplici
bus. Virgīs hūmus
mento laus patru sit im
gento gloria vmgento
virtus sūma paraclito:
Amen. In primo nocturno.
Hec vna de parentibus
prefulsit virgo prudens, ānis
mis puellaribus tpō placere
studens. ℣. De cor virginū
amplū. Excelsi seruus vir
ginem franciscus meritauit
amare deū hominem quem
amor humanauit. ℣. Quin
ta pro xpi noie contempnēs
crine tonso: coram altari dom
ne nubit eterno spōso.

Enerabilis xpi spō
se deoq̄ dicate vir
ginis clare natali cū die
fratres charissimi honori
ficentia debita celebran
tes: sacre vite ipius pri
mordia processum et cur
sum succincti sermonis cō
pendio pertractamus. Vir
ginis quidem nobilitate
ac conuersationis honesta
te preclaris parentibus ex
orta: post acceptā superne gratie claritatem non
solum in vrbe assisio clarui
it: verū etiam in orbe mūdano clario: refulsit. Hāc
cū mater ipius noie lor
tulana nobilem hāc plan
tulā vteri sui gestauet m

horitulo: et partu iam vi
cina ante crucem crucifi
xū orauit attente: vt eī
de partus periculo salu
briter expediret: vocem
audiuit dicentē sibi. Ne
paueas mulier: q; quod
dam lumen salua partu
ries: quod ipsum mundū
clarius illustrabit. Quo
edocta oraculo iam natā
infantulam et sacri baptis
matis vnda renatā clari
vocauit: indubitabili fide
tenens manifestandam i
ea fore de proximo a deo
sibi promissi celestis lu
minis claritatē. ℟. Fran
cisca pia plantula mire fructi
ficauit in orbe cū discipula
clara quā informauit. Cas
titatis per secula cultū mul
tiplicauit. ℣. Virgo sb sa
cra regula multarū iam pre
ambula se deo cōsecrauit.
Castitatis. Lectio. ij.

Dita mox in lucem
parvula clara tem
pestiua velut aurora diui
norū cepit cum sanctū lumi
ne clarescere: ac iter tene
ros annos laudabilū mox
ingenua probitate clarere
Pietatis quidem suauis
tate repleta: et dono tā
nature q̄ gratie: manū
libenter extendebat ad
paupes. Et vt suum
sacrificiū gratius deo of
ferret: proprio corpusculo
delicata cybaria subtra
hebat: clamq; per interu
gios mittens: reficiebat
viscera pupillorū. Sāc
te orationis studiū habe
bat amicū: vbi xpi ibū
sepius odore bono resp
sa: suauisq; spiritus gu
stu ad perhennes attrac
ta delicias: paulati vi
tam celibem actitabat.
Sub vestibus quoq; p
ciosis ac mollibus ali
cuius gerebat abscōdi
tū: et tanq; nobilis al
tera virgo cecilia mūdo
exterius florens xpm i
terius induens. dissimu
lato in posterum mortali
cōiugio: virginitatem
suam dño cōmendabat.
Suauibus proinde ve
lut aromatica cella re
dundans vnguentorū
odoribus: ore vicinorū
laudari nescia cepit: a se
cretos actus veridica fa
ma prodente: rumor p

bitatis eius vulgabatur
in populo. Talia fuerit
in domo sua paterna de
libamenta virtutis: ta
les premitie spiritus ta
lia preludia sanctitatis.
℟. In via penitentie glebas
terit membrorū. semē sem
nitie lucē diffūdit mox.
Lucratur sic quotidie the
sauros meritorum. ℣. Cū
feruenter hodie gressus de
note filie sequūtur exēplor.
Lucratur sic. Lectio. iij.

Audiens vero tunc
celebre nomē frā
cisca: qui velut nouus
homo missus a deo obser
uatam perfectionis viā
crucifixa sectando renoua
bat vestigia: inspirante
patre spiritui: vbi opor
tunitas societatis et tem
poris affuit: ad eundem
se contulit siuq; cordis
archanū desiderii patefe
cit. Suadente igitur viro
dei mundi contemptum:
et more fidelissimi para
nymphi dulcia xpi cōmu
nia virginis unibus i
stillante: non trahit in
longum virgo preclara
cōsensum: quinimmo

celestis ignis ardore sic
censa: terrene gloriam
vanitatis exalto cōtēp
sit: carnis illecebras pri
sus horruerat: thorum i
delicto se nescituram pro
posuit: ac eiusdem beati
patris consiliis se pen
tius cōmittit. Iubet ex hac
famulus dñi celebritate i
minente palmarū: vt in
die festo ornata procedat
ad palmam cum frequē
tia populorū: ac nocte se
quenti cū xpo exeuns ex
tra castra: mūdanū gau
diū in luctū conuertat
dominice passionis. ℟.
Hec paupertatis titulo pol
lens intitulata. post xpm
sine saeculo cunit exonera
ta. ℟. Electo forte sclo mens
intus est ditata. ℣. In pau
pertatis modulo nti presepis
parvulo pauperi conformā
ta. ℟. Electo. In. ij. noct.
ant. Oblata est per gregō
rū refutat possidere. nichil
q; transitorū cum xpisto
vult habere. ant. Parat ma
gistra vasculū vt oleū que
ratur. mox vero per miracu
lū vas plenū celo datur. ant.
Hortatur hec vt pauperes

pauperis mris nate. neqꝫ
sint de generes a mris pau
pertate. Lectio. viij.

Hitur domo ciui
tate et consangui
neis derelictis: ad sctã
mariã de angelis festina
uit: vbi fratres qui i an
la dei sacras obseruabãt
excubias: prudentem vir
ginem obuiam sponso cũ
lampade non vacua proce
dentem: gestantes et ipsi
lucernas ardentes i ma
nibus ceperunt: cam
qꝫ post crimũ attonsio
nem: coram altari virgi
nis marie matris dei hũ
tum religionis induxã:
ad vianum quoddã san
ctimonialiũ monasteriũ
deduxerunt. Nec eñ de
cet alibi florugere virgi
nitatis ordinem ad vespe
ram temporis excitari qꝫ i
eius thalamoꝛque pma
omniũ atqꝫ dignissima
sola extitit mater et vir
go: vt quasi ante ipius
sacratissimi thoꝛũ humi
lis ancilla sublimi sponso
cõiuncta: decantanda iu
giter dulcia canticoꝛa magi
natis angelici psallentiũ

nũciatione perciperet: et
armonica polleret modu
mirabilitate citaret. ℣.
A cuius obsidio remoue
tur ob lacrimas et preces
sancte clare. Dum genere
alicuo iubet sororel optias
ad deum exclamare. ℟. Ora
tionũ prelio meretur gẽtes
pessimas de claustro detur
bare. Dñ audiere. Lectio. v.

Iam post hec perse
cutione cõsangui
neoꝛũ deo sacrate virgi
ni ab hoste humani gẽris
suscitata: sed celestis de
cere superata virtute: ad
ecclesiam sctã damiani
pro cuius reparatione vir
dei franciscus voce de ipa
cruce mirabiliter ad sẽta
cta mandatũ acceperat:
vna cũ sororе virgine no
mine agnete: per ipius
preces et lachrymas ad si
milia vota conuersa: de
eiusdem patris consilio
cõmigrauit. In huius
locelli ergastulo: pro ce
lestis amore sponsi virgo
clara se concluſit: m hoc
a mundi tempestate se ce
lans coꝛpus quo ad vltimũ
ret carceraut. In huius

caverna macere velut ge
mebunda simplexqꝫ colli
ba mdificans: virginum
xpi collegiũ gemuit: mo
nasteriũ sacrũ instituit:
pauperumqꝫ dominaru
ordinẽ inchoauit. O pi
one siquidem sanctita
tis eius circũquaqꝫ diffu
sa: in odoꝛem spiritualiũ
vnguentoꝛũ ceperunt ado
lescentule currere: omni
qꝫ suauitati mundialium
iudicioꝛum sponsi celes
tis preferre cõnubium:
pro ipius amoꝛe perpuo
sub clausura perpetua vi
tam satagentes religiosã
et celibem agituare. ℣. A
mica cernas plangere cruci
fixum noticias docet quei
ipsi plangit. crux ei digno
pondere. ℟. Maioꝛes dat deli
cias quo maioꝛ doloꝛ agit.
℣. Hec xpi sui munere mo
bos atqꝫ molestias fugat dũ
mice rangit. ℟. Maioꝛes dat.

Ludouis Lectio. vj.
Itaqꝫ religionis
tpo domino dedicate. la
pidem se aduertens esse
primarium: in fundamẽ
to sancte humilitatis vir
tutũ omnium fabricam

collocare sic ab ipo princi
pio studuit: vt cunctis
sibi succedentibus: suoꝫ
regimini subditis tanqꝫ
reputatione propria vi
hoꝛ: et obsequio promp
tioꝛ. et cultu despectioꝛ: i
semetipa vere humilitatis
formulam demonstraret.
Nam et regimen sororum
pauperum vir etiam per
obedientiam coactus susci
piens: pie sub ministrati
oms operibus: quãqꝫ de
spicabilibus et abiectis
humiliato non minus coꝛ
de qꝫ coꝛpoꝛe solicitus in
tendebat. Foras exeũtiũ
famularum lutulentos pe
des abluens: extergens q
oscula ns: iuxta nri salua
toris exemplum: intusqꝫ
ministrantiũ laboꝛiosis
obsequijs: ac si ancilla
foret empticia: cũ omni
promptitudine tenerum
exponens coꝛpusculum:
fams infirmis ac debilib⁹
tanqꝫ dominabus suis:
promptum et hylarem
cui opoꝛtunitas aderat: i
pertiebatur pro viribus
famulatum. Sic igitur
humilis franciscа discipu

la: magistra virginū et
fecta. sicut a sanctissimo
patre didicerat: non tā
p̄fectū affectabat quā
subiici: nec tā obedientie
sancte iugū aliis impo-
nere q̄ portare: quatenꝰ
perfectionis omnis radi-
cem humilitatem sponta-
neam: et in semetipsa per
exercitationis frequētiā
tringeret et excoleret: et i
filiarū cordibus per exem
plaritatis efficatiam cō-
plantaret. ℟. Dulcis in
mundo labili sponso cōiuncta nobili sursum delicatur
clausoq; carne fragili tanq̄
in vase fictili. Thesauro glo
riatur. ℣. Nec in rota versa
tili fulta virtute stabili cui
xp̄o delectatur. Thesauro
gloriatur. In. uj. nocturn.
ant. Cor verbis sapientie
medullitus apponit. cum
p̄dicatoꝝ gratie verba vi
te p̄opomit. ant. Trahit de
testa nucleū. de littera sapo
rem. de petra fugens oleum
de spina legens florē. ant.
Formar clāri discipulas ce
lesti disciplina cuius est ad
iuuenculas conuictus pro
doctrina. Lcō. vij.

Paupertatis euan
gelice cuius inde
ficientem affluentiā be
atus pater filijs i succes
sionem hereditariā dere
liquit: hec tanq̄ legitima filia: legitima nolu
it portione carere. Propter quod in sue conuer
sionis initio: paternam
hereditatem que ad eam
peruenerat distrahi fecit:
sibiq; de precio nil reser
uans totum pauperib;
erogauit. Tantū demq;
cum sancta paupertate
fedus iniit et amorem
contraxit: vt nichil pre
ter deum habere vellet:
nichil p̄ter necessarii
victū et vestitū p̄mitteꝝ
a sororibus reapi: nichq;
in posterū reseruari.
Paupertatis p̄uilegiū
a dño innocētio tertio:
cū multa ipius pontifi
cis dignatione cōcessit:
cuius primā notulam
propria manu nō sine
lachrymis idem cōscrip
sit antistes: cum dominus gregorius nonus
paterno compassus affe
ctu mitigare disponeꝝ:
et eandem sanctam vir
ginem a voto paupertā
tis absoluere tam arte:
respondit deo charissa
filia: de peccatis quidē
se velle libenter absolui:
non autem de observan
dis consilijs ihū xp̄i sti.
Altissime siquidem pau
pertatis voto tam fortī di
lectionis mixerat vinculo: vt tolerabilius ei vide
retur seuienti spiculatoꝝ
ferendam cruicem p̄o
tendere: q̄ tam p̄ciose
margarite pulchritudinē
perdere: faciegq; cōuersa
retrorsum a tante perfec
tionis p̄posito resilire.
℟. Carnis templo soluto.
spiritus celos scandit et pa
ter aditus. Benedictus sit
talis exitus multo magis ta
lis introitus. ℣. Duo pa
rum morte iuncta vita vuit
vita finietur. Benedictus sit
talis exitus. Lcō. viij

Largo itaq; p̄uilegii
luculenter aduer
tens: p̄o gloriose paup
tatis copia celestis erū
berantie gloriā esse red
dendam: elemosynarum
fragmina panūq; minu-
tias quas elemosynarij
comportabāt valde fusci
piebat hylariter: q̄ quasi
mesta de pambꝰ integris
exultabat potius in frag
mentis. Cum vmquā tā
tum semel foret in mona
sterio pamis: et hora tam
instaret edendi: dispensa
trice recurrente ad matrē:
iussit illa dimidiū pamis
eiusdem fratribꝰ erogari:
dimidiū vero residuum
reseruatum sororibus. in
quinquaginta diuidi
uirta earum numerū in
sextinas. Hac igitur iuſ
sione insolita fidelis famu
le xp̄i: ab humili filia q̄si
cum admiratione suscep
ta non sine deuotione ti
men effectu manapata:
creuit diuino munere in
ter frangentis manus par
ua illa materia: et cuilibet
de conuentu sua extitit por
tio copiosa. Modo quo
q; consimili cū defecisset
oleum in lecythio: allatū
vasculū virgo preclara
p̄oris manibꝰ ablutū:
confestim q; sororum lo
catū superfuso diuinitus
oleo: vsq; ad summum

repleri sacris suis precibus impetrauit. ℟. De pane pascat vnico turbam sororũ pauperũ. claret signo munifico virtus signorũ veterũ. Dum abat er tam modico magnũ conuentus numerũ. ℣. Pro tenui viatico mensã letatur superũ regno beatur celico pro vilitate anerũ. Dũ abat er tam modico. Lectio. iiii.

OStentatis sacre nigoremꝫ pro quo xpi sponsa prefulgida mgrã se non imerito assere re potuit sed formosam: partum: unitabilem partim admirabilem: qui bn milit audire voluerit: ve rnater comprobare valebit. Simplanamq; tu mcula et vili pallioloꝫ de rudi primo tegebat potius qꝫ fouebat corpusculũ: plumarũ. pellium et etiam calcaorum penitus ignorabat vsum: et tenerã carnem omni tẽpore continuatis ieunijs atte rebat. Quadrage simam: et eĩ que dicitur sancti martim: cõtinue i pane et aqua ieunans: solis diebus dominicis vim modicaĩ degustabat. Cum autem beatã clarã tam anims quadragintaĩ paupertatis formace velut aurum purgatum et tri ginta octo annis velut lapidem vnũ languoris malleo quadratam in edi ficio celesti collocare dño placeret: et ipa iertremis ium ageret: candidus be atarum virginum cetus mcantibus coronis ornatus visus est domũ intra re vbi eadem xpi famula decumbebat: et vsq; ad lec tum eius procedere et ar ca eam quasi visitacois officiũ ad confortationis solamen quodam humanitatis studio exhibere. Quarũ vna eminentior ceteris et fulgidior mate rnq; quã dñs nr̃i ihũ xpi ac cessit ad lectũ: et amãtissi me se inclinans suauẽ spõ se filij prestat amplexum. Profertur a ceteris virgi nibus mire pulchritudi nis pallium: et certatim cunctis deseruientibus: corpus beate clare tegit: et quasi thalamus adornatur. Et inter diuina colloquia anima egredi tur sanctissima: premio perpetuo laureanda. Cõ mouetur sequenti die to ta ecclia xpi vicario cum cardinalibus: alexãdro papa scilicet virgins exe quias non minus letan ter cꝫ deuote celebrante.

¶ In festo scor̃ trium ypo litiscoꝫ eius. Lecõ. v.

BEatus ypolitus martyris: sub decio impe ratore et valeriano pre fecto. Hunc beatum ypo litum vicarium: sanctus laurentius cum apud eũ esset in custodia baptiza uit. Quo peractis sãctis cequipis martyris: post tertiũ diem ad domũ suã rediens: dedit pacẽ om nibus seruis suis et an cillis: et cõmunicauit cor de sacrificio altaris beati laurentij martyris. Et po sita mensa primoq; cibum sumeret: venerũt milites et tenuerunt eum: et per duxerunt eum ad detium. Quem videns detius et sar subridens dicit ei. Istũ quid et tu magus effec tus: quia corpus laurẽtij abstulisse diceris? Sanc tus ypolitus respondit. Hoc non fec quasi magꝰ: sed quasi xpianꝰ. Leco. vi.

ETius furore reple tus: iussit vt cum lapidibus os eius contũ deretur. Et expoliauit eũ veste qua induebatur ha bitu xpiano: et dixit ei. Sacrifica dys et vnes: si autem peries p tormẽ ta sicut laurentius. Sanc tus ypolitus dixit. Oti nam exemplum merear beati laurentij fieri: quẽ tu miser ausus fuisti ore polluto nominare. Extẽ sus igitur fustibus et cur dis timidum celius est: do nec cedentes deficerent. Inde leuatus a terra iussit eum detius vestiri milita ri veste qua gentilis vte batur: et dixit ei. Recole militiam tuam et el to nostrum ritus: et i con spectu nostro vtere mili tia prisca quam semper habuisti. Leco. vii.

COm beatus mar tyr dixisset militia mea hec est firmissime deo

meo ihū xpo militare: vnde cupio ad celerem palmam cū fructu venire: detius macēdia plen dixit valeriano. Accipe omnes facultates eius: et interfice eum crudeli examinatione. Porro valerianus exquisita oi facultate eius inuenit i domo ypoliti omnem familiam xpianam: quā i conspectu suo presentari fecit. Et iussit beatum ypolitum foras muros porte tyburtine cū familia sua duci. Beatus hypolitus confortabat omnes dicens. Fratres mei nolite metuere: quia ego et vos vnū deū habemus. Et decollati sūt pmisau secus: numero decem et nouem. Beatus vero ypolitus ligatus pedes ad colla indomitorū equor: sic per cardetū et tribulos tractus: emisit spiritum. Nocte vemt beatus iustinus presbiter et collegit corpora sanctorū: et sepeliuit i campo eodē iuxta nymphas ad latus agri veranum idibus auguste.

De sca concordia. Le. iñ.

Dome sancte cōcordie: nutrica eiusdem sancti ypoliti. Cum valerianus ad familiam ypoliti sibi presentatum duci set: considerate etates vestras ne simul pereatis cū ypolito dño vestro: respondit beata cōcordia nutrix eiusdē sancti ypoliti. Nos cū dño nostro desideramus magis pudice mori: q̄ impudice viuere. Ad hec valerianus. Uenus seniorū non misi cū supplicys emendatur. Et iussit vt beata concordia cum plumbatis ederetur: et cum ederetur emisit spiritum. Corpus q; eius in cloacam proiectū cum diu quereret sancta iustinus et non inueniret: tristis redditur: vt adeo non cessarent flere oculi eius. Lectio. v.

Tertio decimo vero die post passionē sancti ypoliti venit quidam noie porphirius miles ad hireneum cloacarū qui occulte xpianus erat et dixit ei. Si fecerit possis custodire: idirco arti tue multū questū. Ante hos dies iussit valerian' prefectus quādā creditariā ypoliti plūbatis defici ere: et corp' ei' i cloacam iactari. Hec i vestibz sius spero q̄ margarita' habet absc̄sa' vel aurū. Lectō. vj.

Odiē hec hireneus: tinxit secreto beato iustino presbitero. Qui flectēs genua grās egit deo. Porphirius autē vemēs nocte simul cū hireneo ūuenit corpus sancti: sed i vestimētis eius mīhil ūuenit. Beatus autē hireneus vocauit ad se quēdā xpianū abundiū noie: q̄ tulerūt corp' ei' q̄ posuerūt ad beatū iustinū. Qd grās agēs deo ille suscepit: et iuxta corpora martyrū ypoliti q̄ aliorū sepeliuit octauo kalēdas septembris. In festo sā eusebij conf. Lectō. j.

Beatus eusebi' presbiter: cū presente cōstātio fidē catholicā cōstātissime defēsaret: et liberiū papā doleret arriane perfidie cō sensisse: ab irato cōstātio iperatore arriano iclusit' i quodā cubiculo domus sue: habēte i latitudine pedes quatuor. Multis igitur ibi mēsibz i ozone constāter pseuerauit: q̄ nono decimo kalēdas septēbris post mēses septē adhuc tamē iclusus dormitionem accepit. Cuius corpus collegerunt gregorius et hozosius pbri: q̄ sepelierūt i crypta iuxta corpus bti sixti martyris q̄ epi via appia i cymiterio calixti. Ubi q̄ titulū ipius scribētes posuerūt ita. Eusebio boi dei. Audiēs cōstātius q̄ gregorius et hozosius sepelissent corpus bti eusebij i eadē crypta vbi eū condiderant: precepit viuū iclusi gregorū. Hūc seminiuū noctu hozosius presbiter excepit inde: et post paululū defunctum iuxta corpus beati eusebij sepeliuit. Facta q; est grauissima persecutio i ecclesia catholica ab arrianis: sedem apostolicā tenente tunc liberio.

In vigilia assumptio
nis beate marie virginis
Ad matutinas laudatoz.

Amte adoze
mus regem
regum. Cui
hodie ad ethe
reum thalamum virgo mr
assumpta est celum. ps. De
mte exultemus. ℣. Quē
terra. In primo nocturno. A
Exaltata est sancta dei ge
nitrix super choros angelorū
ad celestia regna. ps. Dixit
dñs noster. an. Paradisi
porte per te nobis aperte sunt.
que hodie gloriosa cū ange
lis triumphas. ps. Celi enar
rant. an. Benedicta tu in
mulieribus et benedictus fru
ctus ventris tui. ps. Dñi ē
terra. ℣. Exaltata est sanc
ta dei genitrix. ℟. Super
choros angelorū ad celestia
regna. Sermo sci iheron
im presbiteri. Leo prima.

Cogitis me o pau
la et eustochium
imo caritas xpisti me
compellit: qui vobis du
dum tractatibus loqui
consueueram: vt nouo
loquendi genere sanctis
que vobiscum degūt vir
gimbus: latino vtens
eloquio exhortationis
gratia sermonem fatiā de
assumptione beate v glo
riose semperq; virginis
marie more eorum qui
declamatorie i ecclesijs so
lent loqui ad populum:
quod vtiq; genus docen
di nondum antigeram.
Sed qua negare neqo
quicquid iniungitis:
minima vestra victus dile
ctione: experiar que hor
tamini affectu: infātiū
more balbutientiū: qui
quecūq; audierint fari
gestiunt: cum necdum
possint ad plenū vba for
mare. Illud rime q; propter simpliciores quasq;
ad me depromere cōpel
litis vt habeat sanctum
collegiū vestrū sermone
latino: quibus se occu
pent laudibus et eadem
die: quibus ne diuinis
vacent lectionibus: pre
sertim cum et eadem in
multis festiuitatibus
multorū sanctorum pa
trū studia mīro ciderint
eloquio: que de hac qui
dem vberius vbiq; in

scriptuns duums pre
dicata legũtur. Quod
eñ aliud sonant euan
gelia: nisi nascentem do
minũ ex maria virgine:
et omnia eius ieremẽta
quousq; fiut in mundo
dũtaxat duums efferũt
precomns? ℟. Vidi speci
osam sicut colũbã ascendentẽ
de super riuos aquarũ cui
mestimabilis odor erat in
mis in vestimentis eius. Et
sicut dies vernũ circũdabãt
eam flores rosarũ et lilia
conuallium. ℣. Quę est ista
que ascendit per desertum
sicut virgula fumi ex aro
matibus mure et thuris.
Et sicut dies vernũ circũda
bant eam. Ad co. ij.

Omo ab exordio
sancti euangelij.
gabrielem archangelũ
colloquentem marie
audistis: et demceps oia
reliqua plenius legistis.
Ad presepe quoq; paula
te teste: nato puero mul
titudinem angelorum
inter crepũdias nouu par
tus et querelas nescij
ploratus pro fescẽnmis
gloria in excelsis deo: et
in terra pax hominibus
bone voluntatis cantã
tem audistis: et radiantẽ
stellam vidistis. Pastori
bus insuper euangelizã
tibus credidistis. Magos
preterea tria deferentes
munera in visione be
atis oculis conspexistis.
ipsã eadẽ mente bene i
telligendo votis omn
bus fide deo obstitistis.
Nam et cum eisdem ma
gis deum puerũ in pre
sepio adorastis. Deo fo
rte conquesta me delato
rem q te prodiderim da
mabis. Ad quod ego.
Si celatũ esse volebas
teste conscientia: nudi
narrare ante presepium
vbi plurimũ lachrymã
ta es nõ debueras. Quod
de verum fatear: ipsius
precordia etiam si volue
ro admiratus: neq; tuas
laudes omnino tacere
queo. Iccirco tue te in
terrogent filie quas lã
cte nutris: tu ei medius
resonabis: que nescio si
per spetiẽ aliquã cõtem
plant in spiritu vidisti.
Vnde vos o filie pulsa
te matrem precabus: pul
sate ad hostiũ limitantis
amici: si quomodo tan
dem vobis aperiantur q
sunt reserati matri. Ve
rũtamen de his qd plu
ra dicam? Omnia salua
toris gesta et beate man
e obsequia: necnon q ac
tus vite ex euangelio di
scistis. Et nunc quid
superest: vt ab aliquo do
ctore requiratis. ℟. Si
cut cedrus exaltata sũ in
libano et sicut cypressus in
monte syon quasi murra
electa. Dedi suauitatẽ odo
ris. ℣. Et sicut cinamomũ
et balsamum aromatizans.
Dedi suauitatẽ. Lectõ. iij.

De assumptione ta
men eius qualiter
assumpta est: quia id ve
stra deposcat intentio pre
sertim absens scribere vo
bis curaui: que absẽtia
presens deuotus obtuli:
vt habeat factũ collegiũ
vestrũ in die tante solẽp
nitatis munus latum ser
monis: in quo discat te
nera infantia laetis expe
riri dulcedinem: et de ea
quis comma cogitare:

assumpta fuerit simℓ cũ
corpore: an obierit relic
to corpore. ℟. Que ẽ ista
que p̃cessit sicut sol ⁊ for
mosa tanq̃ ierusalem. Vi
derunt eam filie syon et bea
tam dixerunt et regine lau
dauerunt eam. ℣. Et sicut
dies verni circumdabant eã
flores rosarũ et lilia conual
lũ. Dixerunt eã filie syon.
In. ij. noctur. ant. Spe
cie tua et pulchritudie tua.
intende p̃ospere procede et
regna. ps. Eructauit cor.
ant. Adiuuabit eam de⁹ vul
tu suo: deus in medio eius nõ
cõmouebitur. ps. De⁹ no
ster refugiũ. ant. Sicut le
tantiũ omniũ nostrũ habi
tatio est in te sancta dei ge
nitrix. ps. Fundamẽta eius.
℣. Assumpta est maria i
celum gaudent angeli. ℟.
Laudantes benedicãt dñm.
In. iij. noctur. ant. Quomodo
autem vel quo tẽ
pore aut a quibus perfe
ctus sanctissimum corpus
eius inde ablatũ fuerit
vel vbi transpositũ: vtrũ
ue resurrexit nescitur: q̃
nus nõnulli astruere ve
lint eã iam resuscitatam:
et beatã cũ xp̃o imortali
tate in celestibus vestiri:
quod et de beato iohan
ne euangelista eius mi
nistro: cui virgin a xp̃o
virgo cõmissa est plura
asseuerant: qua i se
pulchro eius vt fert nõ
nisi mãna inuentur: qd
et scaturire cernitur. Ve
rũtamen quid horũ veri
censeatur ambigimus.
Melius tamen deo totũ
cui nichil impossibile ẽ
cõmittimus: q̃ aliquid
temere diffinire velimus
auctoritate nostra quod
non probamus. Sicuti
et de his qui cũ domino
teste euangelio surrexis
se creduntur. sed vtrum
redierint i terre puluer
an non certum non ha
bemus: nisi q̃ legim⁹:
q̃ nullia corpora sanctorũ
qui dormierant surrexe
runt ac venerunt in sã
ctam ciuitatem scilicet
ierusalem et apparuerũt
multis. De quibus pro
fecto nõnulli doctorũ se
serunt etiam et in suis
reliquerunt scriptis: q̃
in illis perpetua cõpleta
sit resurrectio. Fatentur
enim q̃ veri testes nõ es
sent: nisi et vera ẽet cor
resurrectio. Vnde et bea
tus petrus dixisse legit
cum de dauid loqueretur
in testimoniũ. Et sepul
chrum inquit eius est
apud nos: quasi nõ sit
ausus dicere: q̃ ipe aut
corpus eius apud nos ẽ:
sed tantum sepulchrũ in
quo conditus fuerat.
Hinc aiunt resurrexisse
et ipsum cũ ceteris sanc
tis: et ideo vacuum re
mansisse mausoleũ: vt
nunc beate marie cernit.
Quod sane factũ et de
aliis quibuslibet locis sep
turarum affirmare cona
tur: q̃ hij iam cum xp̃o
regnent resuscitati i eter
na societate. Quod quia
deo nichil impossibile est:
nec nos de beata maria
factum abnuimus: quia
q̃ propter cautelam fal
sa fide: pio magis desi
derio optinari oporteat
q̃ inconsulte diffinire:
quod sine periculo nesci
tur. ℟. Oriatam omni
bus filiã ierusalem dñs
concupiuit. Et videntes
eam filie syon beatissimã
predicauerunt dicẽtes vnguẽ
tui effusui nomen tuum. ℣.
Astitit regina a dextris tuis
in vestitu de aurato circũda
ta varietate. Et videntes eã
filie syon ⁊ beatissimã. Ve. ℣.
In hys ergo vnde
et quibus certi fu
imus tantisper loquamur
ad exhortationem vestrã
qualicũq; sermone: ad
edificationem et laudẽ
nominis dei: vt et religi
o seruetur p̃o famulatu:
et deuotio augeatur p̃o
affectu: quoniam hec est
virgo que sola iteremit
vniuersam hereti cã p̃a
uitatem: sola sit post deũ
que nos confirmet in oĩ
veritate: suisq; commen
det p̃ecibus et meritis
auxilietur: vt et ipi digni
mur eius laudi
bus. Q̃ si queritur post
ascensionem dñi quid
egerit: vnum p̃o certo
est: quia virgo sancta cor
pore ac mente permãsit.
Quam sane angelus ga
briel: ac si celestis pan
nymphus intactã custo

diuit: et iohannes apostolus et euangelista: cui xpūs eandem in cruce cōmisit: virgo virginem seruauit: suisq; deseruiut obsequijs. Nō q̄ ceteros illi sanctorū apostolorū choros eam deseruerint: inter quos post resurrectionem ut rans et ceteris familiarius cōtulit de xpi incarnatione: tanto siquidem verius: quanto ab ipso per spiritum sanctū plenius oia didicerat et prosperat oculis vniuersa: licet a postoli per eundē spiritū sanctū oīa cognouerint: et in omnem edocti pertenerint veritatem. ℟. Beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potens est et sanctum nomē eius. ℣. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. Quia fecit mihi magna qui potens est et sanctū nomē eius. Lectō. vij.

(B)eatam sane beatā virginem: et si ōes veneratī sunt discipuli eiq; famulabantur officio dilectionis: iohannes tamen amplius ac specialis vsq; ad finem vite: qui sibi cōmissam accepit in suā quasi matrem filius. Huic etiam benignus magister de cruce: mulier inquit ecce filius tuus ad discipulum autem ecce mater tua: vt virgo virgini coleretur: et deseruiret officiosissime cura adoptionis. Non enī pudicissima virginitas alicui discipulorum rectius q̄ virgini cōmendatur: vt esset ad inuicē grata societas et floridus aspectus: necnon et venustus conuersandi vsus alternatim pudicitiarū splendore decoratus. Vna siquidem virginitas in ambobus: sed altera proportio in maria. Alia siquidem quia fecūditas: sed ipsa. Ipsa vero sed altera: quia et si ipsa eidem q̄ in corrupta: tamē fecunditas integritatis longe gloriosior q̄m virginitas. Iccirco et fecūditas in illa tota deificata est et virginitas. Aliquum nusq̄ secundum naturam nascendi virginitas vbi fecūditas predicatur: neq; fecunditas vbi virginitas integra conseruatur. Ideo q; totum super excellunt de illa que dicuntur: q; sunt diuina atq; mirabilia. Vnde virginitas et fecunditas prolis super omnēs nouitas est q̄q̄ humanū cernatur et carne quod nascatur. Verū tamen et si magnificentior multum virginitas in maria propter gratie excellentiam: vna tamen integritas carnis et vna virtus que ad inuicē quasi cognate socientur. Hic quoq; iohannes quicq̄d est quod maria genuit: euangelizando suo commendat eloquio. Verbū inquit quod i principio erat et verbū erat apud deum: et deus erat verbū. Hoc quippe verbū quod erat in principio: et apud deum erat: et deus erat verbum: ipm deum genuit beata virgo maria ex se carnē factū. Iccirco et virginitas longe sanctior: et fecunditas. vt ita dicī multo ineffabilior: q̄ suo potuerit ille explicare eloquio. Verū tamen quando virginitas cognatior virginitati: tanto beatus euangelista ceteris excellentior et viciniori verbo. Ideo quicquid est quod virgo genuit: totum prout potuit homo per spiritum sanctum nobis reserauit manifestius reuocauit. Ceterū ad exēplū humane vite conuersatio eius post ascensionē xpi generaliter ad apostolis fuit: quousq; dispergunturi: sicuti lucas memint dicens. Qui regressi quidem a mōte oliueti hierosolimam venerunt et ascenderunt i cenaculum. Ibi quippe manebant cum maria matre ihū vnanimiter aspirati i caritate: perseuerantes in oratione: donec indue rentur virtute ex alto. Ecce ihū ascendente: virgo vacat in schola virtutū: et meditatur i lege mā

datoꝝ dei: vt et ipa sit
forma disciplinę xpi et
exemplum perfectionis
virginibus. Conuersa
tur autem cum celibus
sancte resurrectionis et
ipsa celis: conuersatur
cū senatoribus celi ista
curiam paradisi: sub spi
ritusancti disciplina: et
magisterio togatus duu
ne maiestatis. Inuenit
beata et gloriosa virgo
maria prima inter pri
mas summi regis coloꝛ
tes: quarum vita non e
rat iam e terris i quibus
xpūs prędicabatur: sed de
celis. quos et vos o filie
mi tamen que i schola
xpi permanere voluistis.
Perseuerate in oratiom
bus vnanimiter viuētes:
quousq; intrare possitis
gaudia eterne vite: quo
beata virgo feliciter hodie
intrauit alternantibus
hymnodias angelorum
choꝛis infra pascua etne
ꝛnitatis. vbi vna socie
tas omniū supernoꝝ:
vbi tulas solempnitas
angelorum: vbi post la
boꝛes q̄ triumphis felix
et suauis est refectio am
marū. ℟. Beata es virgo
maria que dñm porexisti
creatoꝛem mundi. Genui
sti qui te fecit et i eternum
permanes virgo. ℣. Aue
maria gratia plena dñs te
cum. Genuisti qui te fecit.
In tercio nocturno. ant.
Laude maria virgo cūctas
hereses sola interemisti i vni
uerso mūdo. ps: Cātate. j.
ant. Digneꝛe me laudare te
virgo sacrata da michi vir
tutem contra hostes tuos. ps
Dñs regnauit exultet t.
ant. Post partū virgo in
violata permansisti. dei gēnīx
intercede pro nobis. ps Can
tate. ij. ℣. Maria virgo as
sumpta est ad ethereū thala
mū. ℟. In quo ꝛex regū stel
lato sedet solio. Lectio sci
ēuangelij. Secundum
lucam. v. Lcō. vij:
In illo tēpoꝛe. In
trauit ihesus i quod
dam castellū: et mulier
quedam martha noīe ex
cepit illū in domū suam
Et reliqua. Omelia sci
augustini episcopi:
Anctū euangelii
cum legeretur au
diuimus a femina religi
osa susceptū esse dñm
hospitio: ea q̄ martha
vocabatur. Et cum cēt
ipa occupata i ama mīm
strandi: soꝛoꝛ eius man
a secedebat ad pedes dñi: q̄
audiebat verbū eius. La
borabat illa: vacabat ista
illa erogabat: hec imple
batur. Verūtamen mar
tha laborans multum i
illa occupatione et nego
tio mīnistrandi iterpel
labat dominū: et de so
roꝛe sua conquesta est:
q̄ eam laborantem non
iuuaret. Dominus au
tem pro maria respōdit
marthe: et ipe eius fac
tus est aduocatus: qui
iudex fuerat interpellat.
℟. Diffusa est gratia i la
bys tuis. Propterea ben
edixit te deus meternū. ℣.
Murrha et gutta et cassia
a vestimentis tuis a gradi
bus eburneis. ex quibus de
lectauerunt de filie regum
in honoꝛe tuo. Propterea
benedixit te deus. Lcō. viij.
Martha martha in
quit circa multa
occupata es: qui vnum
est necessariū. Maria
optimam partem elegit
que non auferetur ab
ea. Audiuimus ergo
et interpellationē inter
pellantis et sententiam
iudicis: qua sententia
interpellanti respondit
susceptā defendit. Erat
enī maria intenta dulce
dum verbi dei. Intenta
erat martha quomodo
pasceret dominū: itēta
erat maria quomodo
pasceretur a dño. A mar
tha cōuiuiū dño parabā
tur in cuius cōuiuio ia
maria iocundabatur. Cū
ergo maria suauiter audi
ret verbū dulcissimum:
et coꝛde intentissimo pa
sceretur: interpellato do
mino a soꝛoꝛe sua. quo
modo putamus eam ti
muisse ne diceret ei dñs:
surge et adiuua soꝛoꝛem
tuam. ℟. Beata es virgo
maria dei genitrix que cre
didisti dño. perfecta sunt in
te que dicta sunt tibi. ecce
exaltata es super choꝛos an
gelorum. Intercede pro no
bis ad dominū deum nostrū.
℣. Aue maria gratia plena

dominus tecum. Intercede pro nobis ad dñm. Ltō. ij.

ANima enī sua in tribulatione tenebatur: quia profecto maior est refectio mentis q̄ vētris. Excusata est: sedit secum. Quomodo autē excusata? Attendamus. ispiciamus. perscrutemur qđ possumus: pascamur et nos. Quid enī putamus nos reprehensū esse ministerū martheę quam cum hospitalitatis occupauerat: que ipm dñm hospitio receperat? Quomodo ergo recte reprehēdebatur: que tanto hospite letabatur? Hoc si verū est: dimittant homines q̄ ministrant egentibus: eligant sibi partem meliorem que non auferetur ab eis. Nacēt verbis: inhyent doctrie dulcedini: occupētur arca scientiam salutarem. Nichil eis cure sit quis peregrinus in vico iacet: quis egeat panē: ēs induendus? quis visitandus: quis redimendus. quis sepeliendus. Da cent operi misericordie: vim mistent sacrie. Si melior pars est: cur nō omnes hoc faciunt: qui ipm dñm in hac causa patronū habemus? Nō enī timemus i hac re ne offendamus eius mīham: cū patronā teneam eius sententiā. Re O gloriosa domina excelsa super oēm que nec prīmā similem visa est nec habere sequentē Sola sine exemplo placuit virgo vpo. ℣. Sola fuit mulier patuit qua tanta leti. er qua vita redijt. Sola sine exemplo placuit. ¶ Infra octauā beate marie sēlationes legūtur de ymone sācti hieronimi pbri lectiones. Hodie namq; Et infra octauā festiuitatis eiusdem. De festiuitatibz vero que infra octauā assūptionis occurrūt nichil hīc agit: sed post octauā celebrant. Sed de octaua beati laurentij et de sācto ludouico episcopo et confessore fit eodem die quo cadunt. Prō prima die infra octauā assumptionis beate virgis de ymone sācti hieronimi presbiteri. Ltō. ij.

HOdie n̄ q̄ gloriosa semp virgo maria celos ascendit: rogo gaudete: quia vt ita fatear: mei fubiliter sublimata cum vpo regnat in eternum. Regina mundi hodie de terris: et de presenti seculo nequā eripitur. Iterū dico gaudete: q̄ secum de sua īmarcessibili gratia ad celi palatiū iam peruenit. Exultate iquaz ac gaudete et letetur omnis orbis: quia hodie nobis omnibus interuenientibus eius meritis salus aucta est: vobis quoq; diligentibus eam honor et virtus vna cū reliquis virginibus sacris amplior prestatur et gratia. Idcirco dilectissime letemur et laudate: quia si deū ore p phetico in sanctis suis laudare iubemur: multomagis eū hac celebritate beate marie virginis matris eius oportet nos cum hymnis et cāticis diligentius extollere: et digne deo iubilare p cunctis: ac mīstcis honoribus muneribus. Ltō. ij.

OMni dubiō quin totum ad gloriā laudis eius pertineat: quicquid digne gemitria siue impensū fuerit ac solempniter adimpletum. Ex quo timeo satis et valde pertimesco: dū vestris animis parere profectibus: ne forte sicut improbis: ita et mihi gnus laudator inueniar. Profecto enī cum nec sanctitas nec fecunditas suppetat: vt beatam et gloriosam virginem digne laudare queā: quoniaz vt verū fatear quicquid humanis dici potest verbis: minus ē a laude eius: quia diuinis et angelicis est excellentius predicata et laudata preconijs. A prophetis quidē prenunciata: a patriarchis figuris et enigmatibz prefigurata: ab euangelistis exhibita et monstrata: ab angelo venerabiliter atq; officiosissime salutata. Ltō. iij.

Dcetera qualis et quanta esset ab eodem diuinitus declaratur cū ait. Aue gratia plena dominus tecū: benedicta tu in mulieribus. Talibus namq; decebat virginem oppignerari muneribus: vt esset gratia plena: que deuit celis glozū: terris domīū placemq; refudit: fidem gentibus. finem vitys vite ozdmē: moribus disciplinā. Et bene angelus ad virgiē mittitur: quia semper ē angelis cognata virginitas. Profecto in carne preter carnē viuere non terrena vita est: sed celestis. Vnde in carne angelicam glozū acquirere: maioris est meriti ꝯ habere. Esse cū angelum felicitatis est: esse vero virginem virtutis: dīc hoc modo obtinere viribz mittitur cū gratia: quod habet angelus ex natura. Vtrunq; tamen et esse virginem et angelū: diuini nuncius ē officiū. non humanum. Leō mq

Dc inquit gratia plena. Et bñ plena: quia ceteris per partes prestatur: marie vero simul se tota infudit gratie plenitudo. Hoc ꝯp re est quod dauid canit. Descendet sicut pluuia in vellus. Vellus itaq; cum sit de corpore: nescit corporis passionem: sic et virginitas cum sit in carne: vicia carnis nescit Celestis plane imber in virgineum vellus placido se infudit elapsu: et tota diuinitatis vnda se contulit in carnē: quādo verbum caro factum est. ac demde per cruces patibulum expressū tertis omnibus pluuiā salutis effudit: et stillicidia gratie humanis prestitit mentibus. Dñs tecum inquit. Mira res. Etiam erat cū virgine: qui ad virginem intrebat angelum. Et precessit nūtiū suū dñs: sed a deo non recessit: nec teneri potuit locas qui oibus habetur in locis: et totus vbiq; est: sic quo

mdvil totum. Leō vj

Ergo verbum patris nūq̄ a patre discedens: homo pro nobis fieri dignatus est: secreto suo misterio quod ipe nouit. Qui quomā totū suscepit quod ē homo: homo totus est: et totū retinens quod deus est: omnino aliud ꝯ dē qui natus est ex maria esse non potuit. Scit ēi deus omnia et potest. Propterea quia ita est: sicut se ac potuit i vtero virginis sine sui corruptione miscen atq; vnin. vt vnus esset xp̄us deus et homo: vna psona: vna substantia. Ob quod dei genitrix electa et preelecta: iure ab angelo salutatur et predicat gratia plena. Vere plena. p quam largo sancti spūs imbre: perfusa ē oīs creatura. Et ideo satis ei deuotissime: primū angelus veneratur et salutat. Admiratur itaq; q ipe: qualis aut quanta sit quam salutat. Non enī simplex fateor: vel con

ficta fuit ista salutatio: sed omni admiratione digna. Siquidem veneratioms fuit delatio: oblatio muneris: fimulatus obsequiū. Quia et si in sanctis patribus et prophetis gratia fuisse creditur: non tamen ea tenus plena. In mariā vero totius gratie que i xp̄o est plenitudo venit: quā ꝯ. aliter. Et ideo inquit. Benedicta tu iter mulieres: id est. bñdicta pluscp̄ omnes mulieres. Ac per hoc quicquid maledictioms infusum est per euam: totū absulit benedictio marie. Infu per et gratiam refudit ē oztus: quā non habuit prius oīs mūdus. Leō vij

Situr quod natura non habuit: visus nescaut: ignozauit ratio: mens non capit humana: pauet celum stupet terra: creatura oīs etiam celestis mīratur: hoc totum est quod per gabrielem marie diuinitus nuntiatur et p xp̄m adimpletur. Quā de eau

sa de tali tanta q; loq; me
dignũ fateor. Sed et
puto q; nemo sit qui p
sumat mihi qui quanta
sint que panduntur pe
nitus ignorat. Tamen
et si ad hec nemo ydone
ũuenitur: votis omnib;
cessare non debet quilib;
etiam peccator a laudib;
q̃ nus explere nequeat qd
sentit. Unde sermo di
unus aĩ de peccatore a
geret in psalmis: sacrifi
ciũ mquit laudis hono
rificabit me: et illic iter
quo ostendam illi salutа
re dei. Ac si patenter di
catur. Illic iter ẽ laudis
ad eternam laudem fine
fine mansu-ram: sed ne
mo apprehendet illud:
nisi ego premõstrauero.
De omelia sci augustini
episcopi sup euangelio.

Intrauit ihũs i quod
dam. Lectio. vij.

Maria optimã par
tem elegit: que
non auferetur ab ea. Si
melior pars est: cur nõ
omnes hoc faciũt: quan
do ipm dominũ in hac
causa habemus patro
nũ? Non eũ timemus
in hac re ne offendam?
eius iustitiam: cum pa
tronam teneamus eius
sententiam. Et tamen
ita non est: sed sicut di
xit dñs ita est. Quomo
do intelligis non est: est
autem quomodo intelli
gere debes. Ecce aduerte
Circa multa es occupata:
quando vnum est neces
sariũ. Leo. viij.

Maria meliorẽ par
tem elegit. Non
tu malam: sed ista meli
orem. Sed vnde meliorẽ?
Quia tu circa multa. ista
circa vnũ. Preponitur
eĩ vnũ multis. Nõ eĩ
a multis vnũ: sed mul
ta ab vno. Multa sunt
que facta sunt: vnus q̃
fecit. Celũ. terrã. mare.
et oĩa que in eis sunt: q̃
multa sunt? Quis ista
numeret? Quis horum
multitudinem cogitet?
Quis hec fecit? Deus oĩa.
Ecce bona valde. Bona
valde que fecit: quanto
magis ille qui fecit? Leo
Attendamus. viij.
ergo occupatiões
nostras circa multa. Ne
cessariũ est ministeriũ
corpora reficiens. Quare
hoc? Quia esuriunt. q;
sitiunt. Misericordia
miseris necessaria est.
Frangis panem esurienti:
quia uuenisti esurientẽ.
Tolle famẽ cui frangis
panem? Tolle pegrina
tionem: cui exhibes ho
spitalitatem? Tolle nu
ditatem: cui prestas ve
stem? Non sit egritu
do: quẽ visitas? Non
sit captiuitas: quem re
dimis? Non sit rixa:
quem concordis? Nõ
sit mors: quẽ sepelis?
In illo futuro seculo nõ
erunt ista mala: ergo nec
ista ministeria. In vespe
ris diei ante octauã sci
laurentij a capitulo i an
tea fit de scõ laurentio cũ
commemoratione de as
sumptione. Ad matuti.
fit idem officiũ qd in die
p horas diei vsq; ad ca
pitulũ i sedis vesperis t tũc
a capło mantea fit de as
sũptõe sce marie cũ come
moratõe de scõ laurẽtio.
Sedi die missa octauam
assũptionis sce de octaua
sci laurentij. Pro tertia
die de sermone sci ihero
nimi pbi. Leo prima:

Reterea charis
sime quia iter
salutis vestre i
laudibus est saluatoris:
hortor vos et commoneo
m hac sacra solẽpnitate
genitricis dei marie: nolu
te cessare a laudibus. Q;
si virgo es: gaude quia
meruisti esse q tu quod
laudas: tantũ cura: vt
sis que digne laudare
possis. Q; si continens
es et casta: veneranare et
lauda: quia non aliũde
constat vt possis esse cas
ta: q̃ ex gratia xpi q̃ fuit
plenissime i maria qua;
laudas. Q; si cõiugata
certe aut peccatrix: mõ
omnis confitere q lau
da: quia inde misericordi
a omnibus profluxit et
gratia vt laudent. Et q̃
ius non sit speciosa laus
in ore peccatoris: noli
cessare: quia inde tibi p
mittitur vena: vnde et
omnibus: vt laudes. Ali
quum misi iuxta modu

lū ingremy nostri deū lau
dare in sanctis suis stu
deamus: quomodo eū
secundum qđ cammus
iuxta multitudinē ma
gnitudinis eius laudā
re poterimus? Lectio. ij.
Dnnio hoc pretermittendū non est
quod impletum sumus
quandoq; secundū quod
dicatur. beati qui habi
tant in domo tua dñe.
in secula seculoꝝ lau
dabunt te. Interdum
vero quia īmensus est:
quod voce non possimꝰ:
nec facundia valemus:
etequamur votis et me
dullis cordis: quia ma
gnus et bonus est atq;
immensus: tantus ac
talis: q̄tus et qualē ipe
se nouit. ore ac spiritu cō
fiteamur ad iusticiam
salutem. Hinc ergo om
nes pariter festiuitatem
gloriose semperq; virgi
nis marie deuotissime
celebremus: quia hec ē
dies preclara: in qua me
ruit exaltari super chorꝰ
angelorū: et peruenire
vltra q̄ nāe humanita
tis est naturam. Vbi nō sub
stantia extollitur: si glo
rie magnitudo mōstra
tur: cum eleuatur in dex
tera patris: vbi xp̄us p
nobis intronuit pōtifex
factus in eternū ad cele
palatium. Lcō. iij.
Hec est mq̄ dies: in
qua vsq; ad thronum
celsitudinem intemerata
mater et virgo processe
rit: atq; in regiū solio sib
lunata. post xp̄m glori
osa resedit. Sic itaq; v
biq; confidenter sancta
dei caut ecclesia: quod
de nullo alio sanctorum
fas est credere: vt vltra
angelorū vel archange
lorum merita transcēde
rit: quia et si similitudo
reprōmittitur sanctis:
veritas nō negatur. Ne
quippe priuilegiū non
nature est sed gratie vir
ginis marie: de qua nat⁹
est ip̄e deus et homo. Je
circo et ip̄a plus est me
ritis et non natura. q̄
virgo et homo. Vnde et
si cētere virgines imitā
tur illam vsq; ad cōcep
tum partus et noue sa
lutationis gabrielis ob
sequiū: demceps totum
diuinū est quod operat⁹
mea teste angelo. quia
spiritus sancto et virtute
altissimi obumbratur.
Ante hoc Lcō. iij.
Ipsū sane vterus
virginis q̄nis mundus
q̄nis impollutus et alie
nus a contagione pecca
ti: q̄nis sanctus: tamen
adhuc vilitate humani
tatis induitur: vt ita
dicam: ac si lana candi
dissima: suoq; colore de
albata. Ad quam sane
cū accessit spiritus sanc
tus: quasi ipsa eademq;
lana cum infician̄tur san
guine conchy vel muri
cis vertitur in purpurā.
versa est et ip̄a sine coitu
in matrem: vt non sit iā
admodum quod fuerat:
sed purpura verissima ad
mōdumentum et gloriā
sūm regis diuinitus ap
tissime dedicata: vt nulli
deinceps ea vti vsu femi
neo liceuerit nisi deo. quip
pe vt ita loquar: beata et
gloriosa virgine maria
eo modo q̄nis dudum
m comparabilis cēt vni
uersis que sub celo sūt vir
ginibus: vt deceter possi
in se suscipere diuinitatis
admixtionē: salua vtra
q; natura tamen cū gra
tia repletur: cū spū sancto
perfunditur: cum vir
tute altissimi obumbra
tur: fit preciosior meri
tis: celsis sublimior: fas
tigijs pulchrior: sancti
tate glorioſior: suorum
prerogatiuus meritorū:
ita vt nullis iam vsibus
sit ipsa eademq; mancipā
da misi dnums. Lectō. v.
Ade o sanctissime
virgines: et si nm
tam oportet tantam ac
talem virginem: tamq;
preclaram venerari mul
tū conuent et vltra āge
licum quodāmodo digni
tatem: quantū fas ē cū
gaudio digmissimis, et laudibus
ferri. Que vt dicimus
non temere per xp̄i gra
tiam super chorꝰ ange
lorū exaltata deuotissi
hodie predicatur: quia
preelsit eam dñs et sal
uator noster ex ea vera
fide gentis ad celestia

vt pararet ei sicut ipe sui promisit discipulis: in ethereis mansionib; loci. Hinc quoq; dauid prophetа olim gratulabundus xpo cant. A summo inquit celo egressio eius: et occursus eius vsq; ad summū eius. Ascendit ergo eundem gloriā resumptuus: licet non amiserit quā prius habuerat anteq; mundus fieret. Ascendit et preparauit huic sanctissime et gloriosissime virgini locū imortalitatis: vt cū eo regnare posset in perpetuum. Lcō. vj.

ET hꝫ ē presentis diei festiuitas: i qua gloriosa et felix ad ethereum peruenit thalamū. Que profecto festiuitas: sicuti et virgo incomparabilis est ceteris virgunbus: ita incomparabilis est ista festiuitas omniū sanctoꝝ festiuitatibz: admiranda etiam virtutibus angelicis. Propter quod ex persona superiorū ciuium in eius assumptione admiras: spiritussanctus aut i eiticas. Que est ista que ascendit per desertum quasi virgula fumi ex aromatibus. Bñ quasi virgula fumi: qua gracilis et delicata. qz diuinis extenuata disciplinis: etem cōcremata untis in holocaustum incendio pij amoris et desiderio charitatis. Vt virgula inquit fumi ex aromatibus. Numerum qua multis repleta erat virtutū odoribus: inanans ex ea fragrabat suauissimus odor etiā angelicis spiritibus. Ascēdebat autem de deserto presentis seculi virga de radice iesse olim exorta. Sed admirabitur electoꝝ agmine pre gaudio: que nam esset que etiā meritoꝝ virtutibus angeloꝝ vinceret dignitatem. De omelia sci augustini episcopi. Lectio vij.

BEne ergo martha circa cōporalem domum: quid dicam necessitatem an / uolumtatem: an necessitatem

/ uolumtatē occupata est.

simul et voluntatē occupata: ministrabat carni mortali. Sed qs erat in carne mortali? In principio erat verbum et verbum erat apd deū: et deus erat verbū. Ecce quod maria audiebat. Et verbum caro factum est: et habitauit i nobis. Ecce martha cui ministrabat. Ergo maria meliorē partem elegit: que non auferetur ab ea. Hoc enim elegit quod semper manebit. Ideo non auferetur ab ea: quia circa vnum uolunt se occupare. Lc. vij.

DAm tenebat maria: michi adherere deo bonum est. Sedebat eiñ ad pedes capitis mi. Et qui appropinquāt aut moyses pedibus eius accipient de doctrina ei⁹. Et qto humilius sedebat: tanto amplius capiebat. Confluit enim a qua ad humilitatem cōuallis: denatat de tumoribus collis. Non ergo dñs opus martꝫ reprehendit sed munus distribuit: circa multa inquit es occupata. Porro vnū est necessarium. Iā hoc sibi maria elegit. Trāsit labor multitudinis: q remanet charitas vnitatis. Lectio. ij.

ERgo quod elegit maria non auferetur ab ea: a te autē quod elegisti: vtiq; hoc sequit: vtiq; hoc intelligitur: a te quod elegisti auferet. Sed bono tuo auferetur: vt qd melius est detur. A te ei auferetur labor: vt requiescetur. Auferetur a te qñq; occupatio necessitatis: vt detur dulcedo eterne ueritatis. Tu naufragas: illa iam in portu est. Non auferetur ab ea quod elegit: sed tamen augebitur qd inchoauit. In hac quidem vita augetur cōtēplatio: in alia perficietur: munq; autem auferetur. Quarto die fit festū sci ludouici epi et cōf. annus officiū hre post lēdes octaue assūptionis. Pro. v. die. De simone sci thaddei apostoli. Lcō prima:

Ecce assumptione virginis marie

rursus spiritussanctus
in canticis. Que ē ista
que ascendit inquit q̄
aurora consurgens: pul
chra vt luna electa vt
sol terribilis vt castrorū
acies ordinata? Admira
tur autem spiritussā ctus:
quia omnes de ascensu
huius virginis admirā
tes facit: q̄ quasi nou
diluculi aurora rutilans
ascensu suo resplendeat:
multis fretā et vallata
sanctorum agminibus.
Vnde dicitur terribilis
vt castrorū acies ordina
ta. Siquidem terribilis e
ius freta virtutibus vt
castrorū acies admodum
ordinata: hinc in de sanc
torū angelorū fulta pre
sidijs. Pulchra vt luna
imo pulchrior q̄ luna:
quia iam sine defectu su
orum sol coruscat celestibus illus
trata fulgoribus. Electa vt sol fulgore virtutū:
q̄ ipe eam elegit sol iusti
tiae vt nascereturex ea.
Dauus Leo ser.
profecto æquialis
q̄tum fas est credere fa
mulabantur angeli: et
vniuerse celorū congra
tulabantur curie. Illec
mirum quia honor ma
ternus eius est qui nat⁹
est ex ea: quem omnis ce
lorū ordo veneratur et
adorat super se elevatū
cum patre in sede maies
tatis deum. Legimus
ergo q̄ sepe ad funera n
non ad sepulturas quo
rūlibet sanctorum ange
los aduenisse: et ad exē
quias eorū obsequia pre
stitisse: necnon et aias
electorum vsq; ad celos
cum hymnis et canticis
atq; laudibus detulisse:
vbi et vtriusq; sexus dies
cōmemorantur frequen
ter auditi laudes ecclesie
se in terra et quod plus
catius est: multo nōnū
q̄ lumine eosdem resplen
duisse insuper et adhuc
viuentes in carne ibidē
mirī odoris fragrantia
diutius persensisse. Le. iij.
Quod si ad recreandam spem dilectis
sime et corroborandam
fidem interdū astantiū
saluator nr̄ xp̄us ob men
ta suorum amplius com

probanda talia et tāta
dignatus est exhibere p
suos celi ministros circa
defunctos: q̄nto magis
hodierna die credendum
est militiam celorum cū
sius agminibus festine
obuiam aduenisse gem
tricī dei eamq; in gentī
lumine circūfulsisse: et
vsq; ad thronum olim
sibi ante mundi constitu
tionem paratum cū lau
dibus et canticis spiri
tualibus perduxisse? Nul
li dubū omnem illam
celestem ihrusalem tūc
exultasse ineffabili leti
cia: tunc ioiandā esse
mestissimabili charitate:
tuncq; cum omni gratu
latione iubilasse: quan
do festiuitas hec que no
bis hodie reuoluitur an
nua: illis omnibus fre
quens est continua. Nec ime
rito. Creditur enī q̄ sal
uator omnū ipe q̄tum
datur intelligi per se to
tus festiuus occurrit: et
cum gaudio eam secum
i throno collocauit. Aliās
autem quomodo imple
uisse creditur quod in

* in solis iustitie splendidissima
mater secreta celorū penetrauit

lege ipe precepit. Honora
patrem tuum
et matrem. Leo. iij.
Honora quatrem
suum honorauit
ipse sibi testis est: cū ad
iudeos ait. Ego gloriā
meam non quero: ē qui
queat et iudicet. Sed e
go honorifico p̄rem meū:
et vos inhonorastis me.
De matre vero euangeli
sta cum rediret: venīt
ait nazareth: erat subdit⁹
illis. Sed alia est natu
ra qua deus pater secun
dum se honoratur: alia
qua idē parentibus sub
ditur. In vtraq; tamen
vnus idemq; xp̄us recte
creditur: eo q̄ verbū ca
ro factū est i habitauit
in nobis: vnus emanue
el quod est nobiscū deus.
Hanc quippe vnionem
duumtatis atq; humā
nitatis inconfusā indiui
samq; fides catholica ser
uat. Quam sane intelli
gendo cognoscat natura
lis atq; secundū subsistē
tiam conuentio vnitatis:
vt neq; conuersio i alter
vtram duarū substantiarū

par tē recipiatur neq; diuisio. Lectio .vi.

Sic namq; credere honorare est matrem dñi: que et deum nobis genuit et hominē neq; hoiem sine deo: neq; deū sū hoiem: sed deū et hominem vnū et verū ihm xpm. Alioquin dei genitrix dici non posset: qđ multi hereticorū negare conati sunt: nisi vere deū genuisset incarnatū. Et propterea nos duas in xpō recte confitemur naturitates: vnam videlicet de patre sine matre et sine tempore sempiternā et coeternam deo patri: alteram autem de matre cū tempore: quando nuscemus nationem induens et misericordiam: spontanea voluntate ad nos descēdit natus homo deus: ac per hoc iuxta veritatem matris gestatur i vtero qui deus semper agnoscitur.

Hinc etiā Lectio .vij. Nestorio hoc concedimus vere confitemur: deū saluatorem genuisse: nec non et christotocon: nō q; verbū carnē sectum detulerit: neq; olim prefate carni copulatū sit: sed tunc quando verbū caro factum est: ex carne virginis diuinitatis atq; humanitatis substantia in vtero ita mirabiliter confuse vnitur: vt vna persona sit deus et homo xpūs. Ex duabus siquidem naturis sine confusione alterius: vt non nisi vnus unigenitus dñs ihūs: manēs deus in forma dei qui semetipsum formam serui accipiens exinanuit: manens vnus idēq; in forma quā suscepit. Totus quippe deus in carne virginis de qua natus est: et totus homo. Hinc q; apostolus: in quo habitat omnis quit corporaliter omnis plenitudo diuinitatis. Hic omittatur quilibet epūs nisi vij.

Maria optimā partem elegit q̄ nō auferetur ab ea. Ita ait quod elegisti non auferetur. Videtis igitur fratres dilectissimi: qm̄ quā arbitror iam intelligitis: i hijs duabus mulieribus: que amīe fuerunt deo gratie: ambe amabiles: ambe discipule: videtis ergo et magnū aliquid intelligitis quo audire et scire debetis: etiam quod non intelligitis. Videtis mē in istis duabus mulieribus duas vitas figuratas: presentem et futuram: laboriosam et quietam: erumpnosam et beatam: temporalem et eternam: actiuam et contemplatiuam. Quarū actiua populo dei cōmunis via viuendi est: ad contemplatiuā vero: perpauci sublimiores q̄q; post perfectionem pie actionis ascēdūt. Lectio .viij.

Actiua quippe vita est xpō studiose famulatum reddere: mundis laboribus insistere: seipsū primus ab hoc seculo immaculatū custodire: mentem. linguam. manus. ceteraq; corporis membra ab omni inquinamento peccati continere: ac sedulus perpetuo subiugare seruitutis. Deinde proximorum necessitatibus iuxta facultatū suppetentiam occurrere: non solū corporalibus sed et spiritualibus. Nauus enim egenū et pauperem de manu fortioris diripientis eripere: q̄ esurientem cibare: aut sitienti potum tribuere. Nauus quoq; erranti viam veritatis ostendere q̄ nudū vestire: vel morituro corpori infirmo visitationis solatiū impēdere. Lectio .ix.

Contēplatiua autem vita: est cum longo quisq; bone actionis exercicio edoctus: diuturneq; orationis dulcedine instructus: ac crebra lachrimarum compunctione assuefactus: a cunctis mundi negocijs vacare: et i sola redemptoris dilectione oculum mentis intēdere didicerit: gaudiū quoq; perpetue beatitudinis quod in futuro percepturus est: etiam in vita presenti ardēter desiderando pregustare.

Duc sunt vite: quas de
scripsi breuiter vt po
tui. Jam de illis vos co
gitate copiosius: quod
hec vita habeat: nō di
co mala: non inqua.
non nephanda. nō luxu
riosa. non impia: sed la
boriosa erumpens plena:
timoribus castigata. tēp
tationibus solicita. Die
secta. De sermone sācti
hieronymi pbi. Lectio.j.

Exhortor o filie
estote prudētes
sicut serpentes:
et simplices sicut colūbe:
vt ex prudentia perfecte
intelligentie: animum
fidei vestre et margaritā
pro qua omnia reliqui
stis integram inuolatā
q; seruetis: ne dotem si
mul et arram spiritus
sancti quod absit perda
tis. Diligentius itaq;
procurate: si quo modo
simplicitas colūbe que
fuit in maria: illesa inu
olataq; custodiat. De
qua salomon in cātibus
quasi in eius laude: ve
nī inquit columba mea.
īmaculata mea: iam enī
hyems transiit. ymber
abyt et recessit. Ac de
inde inquit. Dem de li
bano veni. Nec īmeri
to de libano venire iube
tur quia libanus candi
datio interpretatur. Erat enim multis meritorum candidata virtutibus et dealbata: nunc candori spiritussancti muneribus: simplicitatem colūbe in omnibus representans. Quoniam quicquid in ea gestum est: totum puritas et simplicitas. totum veritas et gratia fuit: totū mansuetudo cordia: veritasq; iustitia que de celo prospexit. Et ideo īmaculata quia in nullo corrupta. Curam dedit enī viri in vtero sicut ihoremias sanctus testatur: et non aliūde accepit. Facet inquit dñs nouum super terrā: mulier circumdabit virum.

Ere Lectio sācti
nouū et omnū
nouitatū superemnēs
nouitas virtutū: quādo
deus quem ferre non po
test mūdus nec videre
aliquis vt vnē possit:
sic ingressus ē hospitiū
ventris: vt corporis clau
stra nesciret: sicq; gestā
tus. vt deus totus in ea
esset. Et sic inde exiuit
vt testatur ezechiel: porta omnino clausa. Unde
canitur in eisdē canticis
de ea. Hortus cōclusus fōs
signatus: emissiones tue
paradisus. Uere hortus de
liciarum in quo consita
sunt vniuersa florū gene
ra: et odoramenta virtu
tum. Sicq; conclusus
vt nescirt violari: neq;
corrumpi vllis insidiatorū fraudibus. Fons
itaq; signatus sigillo to
tius trinitatis: ex quo
fons vite manat. In cu
ius lumine omnes vide
bimus lumen: qz iuxta
iohannem ipe est qui il
luminat omnē hominē
venientem ī hunc mun
dum. Cuius profecto
emissio vteri supernorū
cuiū omniū est para
disus. Lēō. iij:

Et isto namq; ve
tustis agro: ysaac
patriarcha longe odorāf
rabat dicens. Ecce odor
filij mei sicut odor agri
plenum quem benedixit do
minus: cuius putēt pri
mū intelligentes: qz pro
res sancti minus de xpo
intellexerint mysterium
incarnationis: cui et ipsi
eadem saluati sunt gratia.
Unde constat tēpus non
preiudicasse sacramento
vnitatis hominis ac dei: ita
vt iam esset in illo per vnitatem persone ab initio
seculi: qui nec dum natus erat de maria virgine. Quod multis scripturarum declaratur indiciis. Unde dñs ad iudeos: anteq; abraham ī quit fieret ego sum. Quibus vtiq; verbis ostendit se
qui loquebatur ī eo sēper fuisse mysterio vnitatis
persone: qui semper idē
est. Et ideo vt vnitatem
cōmendaret xpi: anteq;
abraham inquit fieret ego sum. Nam abraham
anteq; fieret humanitatis est breuitas: ego sum
autem eternitas nature
declaratur. In qua omnium eternitate iā se fuisse

qui loquebatur: p̄ sacramentum siue ī carna cōsummat. Lcō. nō.

Quod apostolus monstras volens dilucidare apertius: ihesus iquit populū ex egypto saluans secundo: eos qui non crediderunt perdidit. Et alibi paulus apostolus. Neq; temptemus xp̄m: sicut quidam eorū temptauerunt. Nō q̄ tā ihēs esset aut xp̄us quā natus ex maria: s: quia in vnico illo filio dei tā vnitas persone commendabatur: que occulta erat in mysterio. Quod et alibi euidenter: qui elegit nos inquit in ipso ante mūdi constitutionē: quia profecto quicquid deus fecit ab initio: xp̄us fecit totū per vnitatem sacramenti. Et ideo iam ihēs erat in filio qui populū educebat: et xp̄us in eo qui temptabatur: qm̄ semper per sacramēti vnitatem in deo fuisse nō dubitatur. Alioquin misi ita credideris aut xp̄us deus non erit omnino aut contra prophetam deus recens esse videbitur. Sed ne talibus quantiamur calūpnijs scripturande sunt scripture ī quibus vnitas in xp̄o commendatur persone: cui non preiudicat tēp̄: ne vnus semper dicat:

Dne quoq; Lcō. vj. beatus petrus de patribus loquens ait. Per gratiam dñi nostri ihū xp̄i: credimus saluari quemadmodū et illi. Nam q̄ illos dñs solus ducebat: et non erat cum eis deus alienus. Unde nec nobis cū deus recens: q̄ vnus idēq; est qui et eorum ductor fuit: et nr̄ per passionem siue carnis redemptor. Unus siq̄dem sua in carne: vnus in sacramento atq; vnus in spiritu. Nec admittitur omnino vt alius filius hominis. alius filius dei intelligatur: qui nec tempore p̄sentia bitur nec passione separatur: sed totus deus in xp̄m: et xp̄us in deum

mānsit: vt q̄cq̄d dei filii ē xp̄s dicat: et q̄cq̄d xp̄s ī carne ptulit. id dñs ptulisse recte credat. Alioquī si ad rationem respicias et ad sensus humanos nequa q̄ ita eatenus potuerūt inter se cōuenire diuinitas et humana conditio. Conuenerunt tamen in xp̄o et vnus ex amborbus emanuel. Unde michi videtur q̄ altitudinem tanti mysterij diligenter intelligere et videre non potuerunt: quia ut duos filios certe aut aliū xp̄istum q̄ dei filiū esse manere. Lcō. vj.

Ora propter nec nos hominē seorsum colimus q̄d nefas est nec adoramus: sed deum magis incarnatū. qui proprium sibi corp̄ animatum vnuit: ita vt deus verbum caro fieret et non in aliū quēlibet sed in semetipsū caderet vnitas: qui vnus et verus dei filius semper erat. Iccirco nō aliū q̄ eundem ip̄m q̄ dei filiū colimus et adoramus:

qui michil in se pro assumpto homine est auctus: michil q̄ q̄ verbū caro factū est immutatus vel imutatus. Et ideo vnus idemq; semper cū patre filius adoratur: non nouus neq; recens ex tempore: nō alienus a natum vel genere. Qd̄ si tibi nouū videtur q̄ p te hominem assumpsit: noueris q̄ hoc semper cū eo et ī eius cōsilio fuit vt sic fieret: et nūc quādo plenitudo temporis venit id factum est: q̄d in xp̄o semper fuit. Lalibus quippe priores sancti diuinitus afficiebāt adorationis: talibus ī spirabantur de xp̄o p̄re sagijs. q̄ nasciturꝰ erat in mūdo: in quo esset omnium salus et benedictio eterne hereditatis. De omel. sci augustī epi. Lc. vj.

Idete quid hec vita actiua habeat nō dico mala. non inquam non reprobaria. non luctuosa. non impia: sed laboriosa. crūpnis plena. timoribus castigata.

temptationibus sollicita. Hanc ipsam innocentem vitam dico: qualem decebat circa mortem habere martham. Hanc ergo q̄m tum potestis inspicite: et de hac vt diu copiosius q̄ loquimur cogitate. Vita vero inqua abeerat ab illa domo: nec cū martha erat. nec cū maria. Et si aliquando fuit: dño intrante fugit. Fugūt em̄ tenebre. oriente sole: fugit iniquitas omnis. ad uemēte sole iustitie. Lcō

Emanserunt / nij. ergo i illa domo q̄ susceperat dominū in duabus femmis due vite. ambe laudabiles: sed vna laboriosa. altera ociosa: nulla facinorosa. nulla desidiosa. Ambe īnocentes. ambe in q̄ laudabiles: sed vna laboriosa. altera ociosa. Nulla facinorosa quā cauere debet laboriosa: nulla desidiosa quam cauere debet ociosa. Erāt ergo in illa domo iste due vite. et ipe fons vite. In martha erat ymago presentis tū: in maria futurorū.

Quod agebat martha ibi fumus: q̄d agebat maria hoc speramus. Hoc agamus bene: vt illud habeamus plene. Lcō. ix.

Am de illa futura vita. quid nunc habemus: aut q̄tū habemus? De illa enim et modo aliquid agimus: remoti a negotijs. sepositis familiaribus curis. Conuenistis. statis. audistis. In q̄tum hec agitis. marie similes estis: et facilius vos q̄d agit maria agitis: quā ego qui prelogo. Si quid tamen dico xpisti est. Ideo autem vos pasat qua xpi [illegible] pans est cōmunis: vnde et ego vobiscū viuo. Nūc autem vnumus fratres: si vos statis in dño. Nolo in vobis. sed in dño: qua neq; qui plantat est aliquid neq; qui rigat: sed qui īcremētū dat deus. ¶ In octaua assumpsioms beate virginis fit idem officiū q̄d in die.

In festo sancti ludo
uici epi et confessoris de
ordine minorū. Ad ma
tutinas. inuitatorium.
Regem qui re
gnit oēs dor
laudet sacra
tus.cum quo
regnat in gloria ludouic⁹
beatus. ps. Venite. ymn.
Dum medium si
lentiū noctis nūc
tenent omnia cetus cū
tet fidelū ludouici pre
coma. In nocte nēpe
seculi plenus fulsit vir
tutibus clarus director
populi velut celum syde
ribus. Nic splēdet sa
pientia nitescit et vir
ginitas roxā inserico
dia rubet q; feruens ca
ritas. Hunc regulat
religio motum firmat
tranquillitas extollit⁹
templatio perficit hu
militas. Hic patet ab
undo virtutum vinuer
sitas qs mro magistro
scripsit beata trinitas.
Tu qui plenus virtu
tibus fluuii sine numero
tuis sacris influxibz nos
uuia cursu prospero. Et
qui minorum habitum
portauit minor ceteris
post vite ingressus tran
situm tibi deuotos supis
Orde ore nouo mox
congaudeat marsilia q̄
preclara nouu sancti expe
ritur magnalia. Ve
no deo et simplia digna
laudum preambula sunt
et tanto pontifici per ifi
nita secula. Amen. ij. n.
Ludouicus equitatis dū
sedet in solio. cui madens
fluuio dedit fructus sancti
tatis. ps. Beatus vir q̄.
Cū reliquis de festo ubi.
Super ffon predicauit pre
ceptum dominicū quē deus
vt vinc̄i filiū sic adoptauit
ait. Voce supplicatiois cla
mauit ad dominū. et opta
tum terminū sumpsit eam

ditionis. Lectio prima:

Iohannes episcopus seruus seruorum dei: vniuersis xpi fidelibus: salutem & apostolicam benedictionem. Sol oriens mundo i altissimus: dei filius ex patre ante luciferū genitus deus verbū qui erat creator rerum: i principio fundans terram in sapientia. celos prudētia stabiliuit: adornando celos syderibus germinantibus arectis terrā: quoq; in fine temporū pro salute generis humani nostram assumendo naturā: texit nube nostre carnis fragilis semetipm. Nūc instante hora nouissima illuminando per cuncta respiciens. opus pduxit mirabile. claritate glorie sue plenū: bonitatem suā monstrans magnifice: sponsam suam sanctam matrem ecclesiā reddens nouitate tam preclare sobolis letabundā. Nā qui facit mirabilia magna solus. dilectū suū confessorem eximiū. beatum vide licet ludouicum: puritate candidū. charitate fecundum. electum ex multis: produxit nouiter vt exemplar prefulgidū: et amicis fidelibus immutandum: cuius vite singularem excellentiam signis probans et prodigys declarascentibus ceteris miraculis manifestans. Re. Regis summi potentia de stirpe tedit regia beatum ludouicū. qui summens vite mumtem. Habet magistrum multē sanctitatis amicū. Ve. Sanctū fore preludia monstrat. dum tenet humilem et pudicū. Habet magīm.

Letentur celi et exultet terra: iocundetur pariter omnis orbis. Nam qui effulsit i dei templo dum vigilaret. in medio nebule sue carnis vt stella matutina. ac luna plena solari lumine: velut etiam sol refulgens in sua stola formosus: in virtute multa repentine ad summa graditur: regibus dignus aspectibus: vt cantens liliū: ac odoris suauissimi rosa rubens. Hunc celi spiritales prestant hospitiū: celi cives vt sibi cōformē et parem. ad suū consortiū hunc admittunt. In superna xpūs hunc reficit: idem ipse prandiū et cōuiua. Hic felix sanctus ex regali prosapia: patre videlicet clare memorie karolo rege sicilie: matre vero charissima in xpo filia nostra maria sicilie regina: et regis vngarie filia origine tūlens: alta sui generis recusauit sapere: humilia semper diligēs et amplectens. Sciebat namq; q excelsus dñs alta de longinquo prospiciens: humilia respicit et viciano. Re. Dum sub tenello pectore virtutis sumpto robore portat penalitatem. pro patre victus aspere. Manens in arto carcere monstrat hylaritatem. Ve. Non mquit in hoc tempore. sic prosimt capta prospere. vt per aduersitatem. Manens. Lectio iij:

Namq; autem singula preclara opera lucide vite sue pauas verbis enarrari non possunt: aliqua tamen de q plurimis ad vtilitatem legentiū referam: vt ex hijs deum patrem glorificent: et in hijs reapiāt vmendi regulam quam sequantur. Sānctus iste sicut probatū est testimonijs fide dignis. i etate existens tenera: sub magistri religiosa diligētia cū suis fratribus tenebatur. Ipse tamē maturis intendendo moribz: subtenello pectore gestare se semlem animum ostendebat. Ductus autem i cathaloniā cum duobus fratribus eius obses pro liberatione dicti regis: tam feruenter se dedicauit studio: q infra septēnū quo ibi obses fuit: sub instructione fratrū minorū quos secū habebat in socios: in primitius sacerdotijs et sacra pagina sic profecit: q vir dei pollens ingenio. de predictis sacerdotijs non

solum publice et priuate subtiliter disputare valebat: seo etiam solēpniter populo et clero pponere verbum dei: vt putaret hec sciencia magis sibi ouum tus mfusa: q̄ hūmanitus acquisita. Re: Ad perfectum sciencia cito per assistentiam venit fratri mnozum. qui post felix exitum floret in lucem gentium faconda verborū. ℣. Quod per diuinam gratiam factū mfra septēnū mens crebrit deuotorū. floret In seōo noct. aīi. Post cor sancti dilectum filij vos hominū satote per dominū sanctum fic mnificatum. ℟. Intrat presul dei templū vt adoret timdus et amore feruidus sedans amictus i exemplum. aīi: Ex quem diminuisti paulo plus q̄ supera tua sup opera presulem constituisti. Antem Lcō. iij. quoq; eleuatā ad deum tenuit m fine oza tiombus sedulis et deno tis: profecto sciens q̄ oīo humiliātis se nubes pene trans: pro cenuditoms suffragio deū adit. In tempore namq; dicto: sa cramentali confessione premissa: missas audie bat deuote. In magnis vero festiuitatibus: cū preparatione multa cor pus sumebat dominicū Factus autem sacerdos diebus quasi singulis ce lebrabat. Audientie ver bi dei attente mistebat. Pro pastu vero anime i scripturis deuotis studeb: habebat ad hoc solatio sā ctos libros. Castitatis a mor a puericia eius mē tem a deo affecerat: q̄ ob ipius fidam custodiam mulierum cōsortia vita bat omnino: in tantum q̄ mīi forsā cum matre et sororibus: solus cum sola nullo vnq̄ tempo re loquebatur. Mulierē namq; nouerat amā orem morte. Verba etiā inhonesta vitabat audi re: ac loquentes talia grauiter arguebat: atte dens q̄ corrūpūt mores bonos colloquia mala. ℟. Degens in arragoma. multiplicat ieiuma. tractu deuotioms. per quē conce

pit spiritum. Vt minorū sumat habitum facere religi oms. ℣. Oratione preua uouet tale propositum et i corruptioms. Vt mnoz. Fratres Lectō. v. mobilomn' duo et interdū quatuor in sua camera iacebant: in testimoniū sue puritā tis. Cum apostolo pau lo sobrietate abstinebat potus corpus suū castigabat assidue: seq; frequenter manu sua: quamdoq; au tem alicuius cōsocij. cū cathenis ferreis disciplinans: vestiendo pro ci misia rudem stamineam: et deferendo ad nudum corpus: pro cingulo cor dam grossam et rudem: ipsam carnem in seruitutem spiritus redige bat: sūmoq; studio cun cta terrena calcare studēs. q; desiderio eternorum. Considerans eteinm q; mūdus iste sit positus totus in maligno: ipm fugiendo deseruit tota liter et contempsit. Mā rediens de cathaloma ad rege predicto: votū qō

de intrando ordinem fra trū minorū i obsidione fecerat: in cōuentu fra trū de monte pessulano voluit adimplere: seo videns q; tumore predicti regis ipīn fratres reape re non auderent: votum ipm solempniter iteraut. Et quia preceptum datū nouerat vouentibus de reddendo: suadente felicis recordationis bonifatio predecessore nostro. q; as sensum preberet proinsi om de se facte ecclesie tho losane: respondit se hoc non facturum quousq; votum dictum quod fece rat complesset. Ne videdi contempta species libens re gno sicalie sume renūciauit. deū q; timens iudicem. Pō tificatus apicem constanter recusauit. ℣. Donec nostre mlitie fiat summū pontifi cem ad istud melnauit. Pō tificatus apicem. Lectō. vj. Quus deuotiom an nuente predecesso re predicto: habitum or dinis predicti fusapiens in presentia bone memo rie iohannis episcopi por

tuensis. tunc cuiꝰdē ordi
ms generalis mmstr:
erp̄ssiam p̄fessionē
fletis gembus i mam
bus suis fecit: sicq; p̄o
uisiom ecclesie predicte
suuꝫ p̄bendo assensū.
apostolicas mandatis o
bedmit. Et q̄p̄ de mssu
predecessoꝛus cuiꝰdē dic
tū habitum velatū po
tauerit vsq; ad festū bea
te agathe tunc vicinū:
in dicto tamen festo in
p̄sentia duoꝛum cardi
nalium recepit publice:
ac sic extunc portauit
continue: atq; ipsa die
vsq; ad sanctum petrum
patenter detulit pedi tan
do. ¶Miranda res et aliaꝫ
in consueta. Vir namq;
virtutum hic positus m
sublimi uri primo gem
ture resignauit q̄ regno:
et regalis solij spreta pō
pa. p̄o regno coꝛrupt̄bi
li eternū et plenū delitiꝫ
regnū beatitudims mer
cans. ℟. Francisci carus
filius augens bonū in me
lius. peroptat patrizare. a
bum fleris poblitib;. Quo
tidie pauperib; non cessat
mmstrare. ℣. Sicq; p̄e
latus altus humilitatis
actibus non cessat p̄edi
care. Quotidie. In termo
nat̄. ant. Ludouicus egꝛi
gressus celi tabernacula.
seruans sine macula sēper
sue vite gressus. an. Bene
dicens p̄uenisti dñe ea
p̄amsū coꝛdis desideriuꝫ
sancto tuo tribuisti. an. Lō
ge sit ab omni soꝛde. deum
generatio tanto querens
studio. innocens et mūdo
coꝛde. Letō. vij:

¶Ira compassione
ad pauperes fer
batur: quibus largas
tam p̄uiatis q̄p̄ publi
cas elemosynas faciebat:
Unde tam factus epūs
tholosanus: per vnum
suuꝫ familiarē secretariū.
mandauit m quiri de su
oꝛū quantitate reddi
tuū: q̄tū q; sibi suffice
ret p̄o moderatis exp̄n
sis et rationabilibus fa
ciendis: volens q; resi
duū in sustentāōis pau
peribus poneretur: q̄q̄
p̄elatus esset tam mag
nus. et filius tāti regis.
¶Cum autē uet parisius
pauperi quem quasi nu
dum reperit multum cō
patiens. Abscondite cap
pam contulit quā poꝛti
bat: sibiq; secrete fecit a
liam apporꝛari. Certus
enī erat q; miseꝛi coꝛdes
miseꝛicoꝛdiā consequū
tur. In hoc etiam xp̄isti
vero ūmitatoꝛe: humili
tas vera fuisse. Attende
bat namq; q; deus qui
merentes hospitate en
git: pomt i sublimn hu
miles. Ipse enī viginti
quinq; pauperib; quos
in sua domo refici ebat:
aquā manibus quotidi
e infundebat: manuq;
sua xp̄is fercula appone
bat: ac panes sandebat
eisdem et genu flecto in
xp̄is xp̄o seruire et ipsum
reapere delectans: hospi
talia pauperū aliquotiēs
visitabat. ℟. Epūs p̄e
bet oscula nona regalis pla
tula cultrice humilitatis.
dat et p̄ompte subuenīs.
¶Pauperibus compatiēs mi
nister pietatis. ℣. Et mu
lieriū verbula velut venenū
fugiens custos virginitatis.
¶Pauperibus. Letō. viij.

¶Liens tamq; q;
qui vestiuntur
mollibus in hoc a dño
non laudantur: post
sumptum diaconatus
ordinem semper veste
humili vsus fuit. ¶Post
mgressū vero ordims
p̄dicti: vili habitu ac
bruno coloꝛe. i tapetis
et coꝛtims ac lecti coop
toꝛio vtebatur. ¶Pontifi
catus etiam offitiū exer
cebat cum diligētia: ser
uus xp̄i hic fidelis q; pru
dens missas dicendo as
siduc: ordines deuotissi
me celebꝛando: et cleri
cos quibus de beneficiis
p̄ouidere volebat exami
nando de articulis fidei. vita
et moꝛibus diligenter.
Judeos et gentiles zelo
fidei feruens: mducebat
sedule ad baptismū: ac
quosdam de sacro fonte
leuauit. ℟. Gradu fune
tus autentico imperio pa
pali. actu viget angelico
et vita virginali. Verba
semper vtilia loquens eu
tat vilia voto p̄ecoꝛdiali.
℣. Subiectas oues diri
git ducatu pastoꝛali. cui

tes dure corrigit alitro pō
tificali. Verba. Lectio. ix.

EMū gloziosus
iste sanctus. cur
su vite sue cōsūmato:
in infirmitate decubans
vltima: deuote sumpsit
corpus dominicū. Quod
vt sumere debuit. lecto
cubens in occursū salua
toz: cruce sibi data per
quēdam ex socijs. gemb. fle
ctens in lecto vt potuit.
ac in oratione deuota q
silentio postmodum dor
mansit. In cruce namq;
dñi nr̄i ihū xp̄i. et nō m
altero didicerat glozian
Tandem gloziosus iste
resolutus in mortē: qui
hic viuens ambulauit i
innocentia in medio do
mus sue: ad deum suū
contemplandū in gau
dio. facie reuelata: i sua
īnocentia est ingressus.
℟. Adultis vernans mira
culis vitam concessit mo
tuus et lumen ceas oculis.
surdis prebens auditum.
Vt creat signis congruus
quem vis vget mutum.
℣. Hunc resides in ar
duis celum procura purum

lus sic per nos concupitum.
Vt creat. In festo sctī
agapiti mr̄is. Lō pma:

APud prenestī
nam ciuitatem
in hadriano ab vr
be tricesimo tertio. nata
le sancti agapiti martiris
sub aureliano imperatore:
preside antiocho. Cū ēet
amorū quundam et a
more xp̄i feruenter: missu
imperatoris tentus: et
primo neruis crudis dm
cesus: deinde p̄sidi vt
sacrificare compelleretur
traditus est. Qui dum
simo carcere eū reclusit:
et per quatuor dies abū
omnem negauit. Inde de
carcere p̄sidi exhibit̄ re
qui primas ardentes su
per caput eius impom
nussit. Lō. ij:

CUī gratias deo
martyr ageret. fla
gellis est cesus: et nudus
suspensus capite deorsū
verso. atro subter fumo
facto. Et cū diceret pre
sidi sapientia tua et va
nitas tua in fumo labo
rant: iterū flagellis ce
ditur a quatuor sibi m

micem succedentibz. De
inde bulientem aquaz
super ventrē eius mīstri
diaboli effudērūt: q ma
xillas eius cōfregerunt.
Interea uidet de tribuna
li suo cadens: collectus
a mīnistris in lecto recli
natur: et sentiens de vir
tutem in martyre: post
modicam tristem ām
emisit. Lō. iij:

DE beato vero aga
pito renūciatum
est imperatori: qui beatū
virū leombus iussit su
bijci. Sed fere mansue
te facte: pedibus marty
ris ad lambendū se mol
liuerunt. Videntes au
tem scelerus mīnistri: tu
lerunt de medio sanctū
martyrem. Et venerūt
contra ciuitatem p̄ene
stinam vbi sunt due co
lūne: et ibi eū cum gla
dio percusserunt: sub die
quintodecimo kalendā
rū septembrū. Corpus
eius nocte sublatum est
a xp̄ianis: et positū mil
iario primo a ciuitate in
agro in sarcophago no
uo: nutu diuino ibi m

uento. In sctōrum martyz
thymothei hypoliti t sim
phoriani. Lectio pma:

DOme via hosti
lis natale sāc
ti thymothei.
Qui ab antiochia ven
iens romam: sub melchi
ade papa susceptus est:
Qui cum annū totum t
aliquot menses ibi pre
diceret. multos ad xp̄m
conuertisset: tentus p
tarquimo vrbis prefec
to. et longa carcere cas
todia maceratus: cū sa
crificare noluisset: tertio
cesus. et grauissimis sup
plicijs attrectatus: ad vl
timū decollatus: et iuxta
beatū apostolū paulum se
pultus est. Scriptū est
in hystoria sctī siluestri.

In festo sancti bartho
lomei apli. Lcō pma:

BArtholomeus a
postolus nomen
est hebraicum siue syrum
filius suspendentis aquas.
Lycaoniam in sorte pre
dicationis accepit: atq;
euangelium iuxta matheū
apud indos i corr lingua

conuertit. Ad vltimum
m albano maioris arme
me vrbe vniens a barba
ris decoratus: atq; p uil
sum regis astragis decol
latus est: sicq; terre cō
ditus. Demente[s] aut[e]
innumerabiles ppli duo
decim ciuitatū: qui per
cū crediderant: vna cū
rege polemio abstulerūt
eum cū hymnis & omni
gloria: et construxerūt
ei ecclesiā nimie magni
tudinis: & in ea posuēr
corpus eius. Factus est
aut[e] timor sup omnes
mercdulos: et crediderūt
vniuersi atq; baptizati
sunt. Presbiteris quos or
dinauerat beatus bartho
lomeus. Ascte postēp i ly
caonia quam i sortem
predicationis acceperat
xp̄m deum predicauit.
ad modos etiam vt p̄missum est sua predicatione
extendit: atq; eū gelii
iurta matheum in cor
lingua conuertit. Pas
sus est autem venerabil[is]
apostolus et martyr xp̄i
bartholomeus octauo
kalendas septembris:

regnante dño nro ihū
xp̄o. cui est honor & glo
ria cum deo patre et spi
ritu sancto i secula secu
lorum. Amen

¶ In festo sc̄i ludouici .ff.
regis francie. Lcō p̄ma:

Beatus ludo
uicus quon
dam rex fran
corum illu
stris: patrem habuit re
gem xp̄ianissimū nom
ine ludouicū. Hic de albi
gesio. et comitatu tholo
sano hereticos debellauit
et hereses extirpauit: et
dum reuerteretur in frā
ciam migrauit ad xp̄m.
Puer ergo sancte indo
lis patre strenuissimo
sic orbatus: sub tutela
matris videlicet blance

regime: quondam regis
castelle filie remansit.
Quem ipa tenerrime di
ligens. sub cura specia
lis magistri: et consor
cio religiosorū maxime
ordinis fratrū minorū
et predicatorū in mori
bus et sacentia litterarum
tradidit imbuendū. Lcō. ij.

a

Cui velut alter sa
lomon puer inge
niosus. et bonā sortitus
animam: supra coetane
os suos profecit valde
laudabiliter in vtriscq;.
Cuius sanctitati cōgau
dens pia mater: pluries
dicebat eidem. Pruis vel
lem te charissime fili mo
rtem incurrere corporale:
q̄ per aliquod peccatum
mortale te tuū offendere
creatorem. Quod vbi
deuotus filius i animo
suo sic firmauit: q̄ diui
na se protegēte gratia:
nūq̄ se sensisse letalis cri
minis contagium pha
betur. Lcō. iij:

Cum de prouidētia
matris ac peerū.
ne tam nobile regnum
regulo successore careret

vrorem duxit: de qua sus
ceptam prolem generosā
vir sanctus sūmopere stu
duit educare ad amorem
dei. cognitionem sui. et
contemptum: salutaribus
monitis et exemplis. Et
quando sibi secreto vaca
re poterat. eos personali
ter visitans. et de eorum
profectu requirens: velut
alter thobias dabat eis
monita salutis: docens
eos super omnia timere
deum: et ab oi peccato
mortali abstinere. Lc. iij.

Certa quoq; de ro
sis. seu alios capel
los eos portare sertis flo
ribus prohibebat: propter
coronam spineam tali die
impositam capiti salua
toris. Et quia sciebat q̄
in deliciis castitas: et in
diuiciis pietas. et in ho
noribus humilitas peri
clitari solet: ideo sobrie
tati. humilitati. et mise
ricordie animum dedit.
Ab insidijs mūdi carnis
et diaboli. solliciate custo
diens semetipm et exem
plo apostoli corpus suū
castigans. et in seruitu

tem redigens: castiga
tione multiplici suo spi
ritui seruire cogebat. Lc.

Multo namq; v.
tempore cilicio
vtebatur ad carnem: et
quando propter nimiã
debilitatem hoc dimitte
bat ad instantiam ppri
confessoris: volebat q; re
confessor quasi in recom
pensatione pro qualibet
die quadragita solidos
parisiensium pauperib;
secreto erogaret. Jeuna
bat omni tẽpore certis
feriis: et maxime in ad
uentu. et in quadragesi
sima hys diebus a pisca
bus et fructibus absti
nebat. Vigilys. laboribus.
orationibus et alys se
cretis abstinentijs et di
sciplinis: ingiter se affli
gebat. Lcõ. vj:

Quod nũ virtutũ cul
tos et decor humili
tas a deo refulgebat ĩ eo:
vt q̃to maior erat: velut
alter dauid tanto humi
lius se gerebat coram deo:
et in oculis suis vilior ap
parebat. Quo hbet nãq;
sabbato consueuerat in
loco secretissimo: quozi
dam pauperum pedes
manibus pedes abluere:
et deinde tergere et hũili
ter osculari: similiter in
manus cuuslibet certã
summam pecunie tribuẽdo.
Plures etiam centumu
gurti pauperibus: qui i
curia sua omni die refici
bantur habunde i diebz
solempnibz. ac quibusdã
certis diebus per annum:
anteq; ipe comederet ma
nu propria fercula mini
strabat. Lcõ. vij.

Semper etiã in pri
dio tres senes pau
peres prope se recũbẽtes
habebat: quibus de absi
bi appositis charitatiue
mittebat. Et quandoq;
cum scutellas aut aplos
vidit quos xpi pauperes
manibus contrectabant.
precipue offas quas libẽ
ter comedebat: vt et ipse
inde gustaret rea spoztan
precipiebat. ac xpm in
pauperem in suis paupe
ribus honorando. de cor
reliquijs sic comedẽ non
abhorrebat. Scarleto
aut etiam brunetto. aut

vnidi. seu alia veste pom
posa vti nolebat: nec pel
libus varijs aut minũ
sumptuosis: maxime post
q̃ de partibus transma
rinis redijt prima vice.

Deinceps Lcõ. viij.
Itaq; in singulam
de virtute in virtutem
proficiens: ad perfectio
nem omnimodam vite
peruenit. Nullus enim
enarrare sufficeret. q̃ pia
super pauperes et afflic
tos gestabat viscera: ho
spitalia construens. egẽ
tibus distribuens. lep
rosis horribilibus manu
propria seruiens: mlta si
etiam domos et monaste
ria religiosorũ cõstruẽs:
et eisdem largas elemosi
nas et prouentus ipen
dens. Demens eñ sepe
ad domos in quibus ia
cebat infirmorũ multi
tudo pauperũ: nullam i
firmitatem vel ĩmundi
ciam abhominans eis
interdũ fleris gemibus
ministrabat. Lcõ. x.

Eadem post mul
torum articula
temporum. mala terre

sancte non sustinens: ai
natribus et filijs q copi
oso exercitu. iterato mare
transiens. deuenit tum ad
adiacentem regionem
feliciter occupauit. Ubi
finis tentorijs post laudi
bilũ virtutũ opera: dispo
nente deo qui labores su
os voluit feliciter adipisci
et fructum ei tribuere glo
riosum: lecto decubuit. ac
febre continua fatigatur.
Et post documenti facti
suo primogenito et i scri
ptis tradita: ingalescente
morbo. sana mente. integro aspectu et auditu: di
cens psalmos. sanctos i
nocentis: susceptis deuotis
sime sacramentis: sup stra
tum cinerum. in modum
crucis extensus dicens. in
manus tuas dñe cõmẽdo
spiritũ meũ: migrauit ad
xpm. Hic sanctissimus
princeps migrauit ad ci
elum. in exitu sci bar
tholomei apostoli: anno
dñi millesimo ducentesi
mo septuagesimo.

In
festo sci zepherini
pape et mris. Lc. j.
Ephrem natu

one romanus ex patre a
bundio sedit annos no
uem: menses septē: dies
decem. Fuit autem tem
poribus antonini et se
ueri: a consulatu saturi
nini et gallicani vsq; ad
presentem et strigatum
consules. Hic fecit cōsti
tuū de ecclesia: q patenas
vitreas teneri precepit an
te sacerdotes astantes cū
misse celebrarentur: excep
to q̄ uidā episcopi inter
est tantū. ñ clerus sustine
ret omnibus presenti
bus ex ea consecratione
de manu episcopi: iam
cōmunionem cōsecutā
acciperet presbiter tradē
dam populo. Hic fecit
ordinationes septē: per
mensem decembrū: pres
biteros quatuor decī. dia
cones septem. episcopos p
diuersa loca numero tre
decim. Qui etiam sepul
tus est in aurelio suo
iuxta aurelii caluti vi
a appia septimo kalen
das septembres: et cessa
uit episcopatus dies ser.
In festo scti augustī
episcopi et cōf. ac eccle
doctoris. Lectio prima:
Mediolanensis depo
sitio sancti augu
stini episcopi. Et
pronuntia ergo hic aphri
cana ciuitate tagastensi
de numero ciuiū: pa
rentibus honestis q xpi
ane progenitus: ab ipsis
q; ac nutritus eorū cura
ac diligentia: ipse insuper
secularibus litteris eruditus apprime. omnibus vi
delicet discipulus ibutus
quas liberales vocāt. Hāc
et grāmaticā puer i sua
ciuitate. et rethoricā in
aphrice capite carthagi
ne postea docuit: cōsequē
ti etiam tempore trāsma
re in vrbe roma et apud
mediolanū. In qua vr
be tunc episcopatum ad
ministrabat acceptissim⁹
deo: et moribus optimus viris
preclarissimus sacerdos
ambrosius. Hui⁹ interea
vrbi dei predicatoris fre
quentissimis ī ecclesia
disputationibus assīs
in populo: intendebat
suspensus atq; attonitus.
Et factū Lectō. ij.
est diuina presti
te opitulatione: vt per
illum tantum ac talem
ambrosiū: et doctrinam
salutarem ecclesie catho
lice et diuina perciperet
sacramenta. Mox q; ex i
timis cordis ac medullis
spem omnem quā habe
bat in seculo dereliquit.
Jam non vxorem. nō fi
lios carnis. nō diuitias:
non honores seculi que
rens: sed deo cum suis
seruire statuens: et cum
his qui eidem adhērēbāt.
deo viuebat: nequitiis ora
tionibus. bonis operib:
in lege dñi meditans die
ac nocte: et de hijs que
sibi deus cogitāti atq; o
ranti intellecta reuelaut:
et presentes et absētes ser
monibus atq; libris docē
bat. Factum est autem vt
ordinaretur presbiter in
ecclesia hyppone nisi oīb:
id vno consilio et desiderio
perfici petentibus: magno
q; studio ac clamore flagi
tantibus. Mox ibi mo
nasterii intra ecclesiā in
stituit: et cum dei seruis
viuere cepit: secundum
modū et regulam sub sāc
tis apostolis constitutā:
maxime vt nemo pprīū
quicq̄ in illa societate ha
beret: sed eis essent oia cō
munia: et distribueretur
vnicuiq; sicut opus erat.
Interiecto Lēo. nj:
autem tempore sēdō
episcopo id valerio agēte:
omnibus gratulantibus
atq; id fieri ingenti desi
derio clamantibus: episco
patū suscipere suo viuēte
episcopo compulsus est
atq; coactus: atq; ita fac
tū est: vt episcopus ordi
natus multo instantius
ac ferentius maiori auc
toritate verbum salutis e
terne alacriter pullulante
ac crescente domini eccla
predicaret. Obiit autem
in clericatu vel episcopatu
annis fere quadraginta.
Etatis vero illius anno se
ptuagintaser. Verbū dei
vsq; ad extremam egritu
dinem īpetermisse: ala
criter et fortiter et sana
mente. sanoq; consilio. ī
ecclesia predicauit. Hēbris omnibus suis corpo
ris membrorum. integro as
pectu atq; auditu: et a

stantibus atq; videntib; fratribus suis et oratib; obdormiuit ai patribus suis: enutritus in senectute bona. Testamentum nullum fecit: quia vnde faceret pauper dei non habuit. Tertio obsidionis mense. nam cautas eius quatuor: decim mensibus conclusa et obsessa est. a vuandalis alanis. aliisq; commixtis gentibus: decubuit febribus et illa vltima est extinctus egritudine. Hic beatus episcopus augustinus spiritu diuino tactus: in sancta ecclesia catholica ad istructionem animarū fecit libros. tractatus. epistolas. numero mille triginta: exceptis que numerari non possunt: quia nec numerū designant corā. Huius corpus venerabile primo de sua ciuitate propter barbaros sardiniam translatū: nuper a luitprando rege lōgobardorū dato precio magno ticini relatū: et honorifice conditum est.

Sermo sancti augustini episcopi. Lectio quarta.

Mantati vestre de nobis sīpis hodie ſmo reddendus ē. Quia cū vt ait apostolus: spectaculū facti sumus mundo. et angelis et hoībus: qui nos amant querunt quid laudent in nobis: qui autem nos oderunt: detrahunt nobis. Nos autem in vtroq; medio constituti: adiuuante dño nostro. et vitam nostram et famā nostrā sic custodire debemus: vt nō erubescant de detractoribus laudatores. Quomodo autem viuere velimus: et quomodo deo propitio viuimus. ex quibus de scriptura sancta multa nouistis: tamen ad cōmemorā dos vos. ipa de libro actuū apostolorū vobis lectio recitabitur: vt videatis vbi descripta sit forma quam desideratis implere. Dū ergo recitatur vos intentissimos esse volo: vt post eius recitationem. quod instituo loquar dño donante intentionem vestre. Lcō. v.

Cum lazarus diaconus legit. Cū orasset

motus est locus vbi erāt congregati. Et repleti sūt omnes spiritu sancto: et loquebantur verbum dei cum fiducia omni volēti credere. Multitudinis aūt erat credentiū aia vna et cor vnū: et nemo eorum que possidebat aliq̄d suū esse dicebat: sed erāt illis omnia cōmunia. Et quidem virtute magna reddebant apostoli testimoniū resurrectionis dñi ihesu: gratia q; magna erat super omnes illos. Neq; ēi egens quisq; fuit inter illos. Quotquot enī possessiones prediorum vel domorum erant: vendentes afferebant precia eorū et ponebant ante pedes apostolorum. Distribuebatur enī vnicuiq; prout opus erat. Lcō. vj

Cum lazarus diaconus recitans codicem episcopo tradidisset augustinus episcopus dixit. Et ego legere volo. Plus enim me delectat huius verbi ee lectorem: q̄ verbi mei disputatorem. Cūq; orasset

sent in quit motus ē locus vbi erant congregati: et repleti sunt omnes spiritu sancto: et loquebantur verbum dei cum fiducia verbum dei omni volenti credere. Cūq; episcopus legeret dixit Audistis quid velimus: orate vt possimus. Contingit autem quedam necessitas: vt hec diligētius agere. Quoniam sicut in nostris presbiter in nostra societate constitutus quasi societati testimonium perhibet lectio quā modo cum recitaremus audistis: monens testamētū fecit: quia habebat vnde faceret. Et erat quod diceret suū: cum in ea societate viueret: vbi nemini licebat dicere aliquid suū: sed esset illis oīa cōmuna. Lectio. vij.

Si quis dilector: et laudator noster apud detractorem nostrū predicaret istam societatem: et diceret cum episcopo augustino sic viuunt omnes cohabitatores ei⁹ quomodo scriptum est in actibus apostolorū: continuo ille detractor caput

monens. dentes promo
uens diceret. Ita vere si
ibi viuūt quomodo viuu
tur. Quare falsa laude ho
noras indignos? Nōne
ibi in domo mea cōiū socie
tate positus presbiter te
stamentū fecit: et quod
habuit quomodo voluit
disposuit et reliquit? Nū
quid certe ibi sunt oīa
cōmuna? Aut certe nemo
dicat aliquid suū? Sub
hys verbis quid ageret
ille laudator meus? Nō
ne os eius quasi plumbo
opilaret ille detractor?
Nonne illū laudasse pen
teret? Nonne reuerentia
perfusus: et illius sermo
ne confusus idem nobis
vel testator illi maledi
ret? Hec fiunt necessitas
vt ad hanc indigentiaz
veniremus. Lēō. vij:

Dntio ergo vobis
ynde gaudeatis.
Omnes fratres et conde
scipulos meos qui mecū ha
bitant: presbiteros. dya
cones. et subdiaconos. et
patriciū nepotem meū:
tales inuem quales deli
derau. Sed quia de sua
qualicūq; paupertate: qđ
statuerunt nondū fecerit
hy duo scilicet valēs dy
aconus: et paulo ante
dictus nepos meus sub
diaconus: et matris vitā
impediebat. quia ide vi
uebat: et expectabatur i
illo etiam legitime eta
tis accessus: vt qđ face
ret firmissime faceret. Nō
dum autem facat: quia
tpōs agellos habet cum
fratre suo cōmunes: et
pro indiuiso possidētur
Sic autem eos cupit ec
clesie conferre: vt inde
alantur siu que sunt in
proposito sanctitatis: q
usq; in hac vita degent.
Scriptū est enī: et hoc
apostolus loquitur. Si
quis autē suis et maxi
me domesticis non pro
uidet: fidem negat: et in
fideli deterior est. Adhuc
autem et manapia sunt
ei similiter cum fratre cō
muna nondum diuisa
Disposuit ea manumit
tere: et non potest aliq̄
diuidantur. Que enim
ad ipm pertineāt adhuc
ignorat. Lectio. ix.

Dpm sane qui
maior est timet
diuisio: et ad fratrē elec
tio: et ipe frater eius deo
seruit. Subdya conuis est
cum sancto fratre meo et
coepiscopo seuero in eccle
sia mlibitana. Hoc agit
per sine dubitatione per
agendū est: vt illi seruu
li diuidantur et manumit
tantur: et sic det ecclesie:
vt eoī accipiatur alimē
tum. Nepos autē meus
er quo cōuersus est et me
cum esse cepit: impedie
batur et ipe aliquid de a
gellis suis agere vite vsu
ano matris sue: que hoc
anno defuncta est. Inter
ipm autem et sorores eius
sunt quedam cause i xpi
aduitorio ato finiende:
vt et ipe faciat quod dei
seruū decet: quod ista p
fessio et ista exigit lectio.
In festo scē hermetis
martyris. Lēō prima:

Natalis beatissi
mi hermeti mar
tyris. Hunc il
lustrissimum beatus ale
xander pontifex et martyr:
cum esset prefectus vrbis
rome baptizauit cum: cū
vxore et filys ac sororе
theodora. Cūq; eo pari
ter mille ducentos qui
quaginta seruos eius:
vxores quoq; et filios eo
rū: primus in genuitate il
lis concessa. Non multo
post ab aureliano impetato
re trusus in carcere: beato
etiam alexandro i custo
dia posito tribuno quin
no cōmendatur. Qui di
xit ad beatum hermen.
Que ratio est vt vir illu
stris vite sacra iudicans:
non solum ad illam iu
riam redigi velis: verum
etiā prefecture honore m
unicipalis tanq̄ primatus:
in honorari te equanimi
ter feras. Lectio ij:

Anctus hermes a
it. Ego prefecturā
non perdidi sed mutaui.
Nam dignitas terrena a
terrenis tollitur ac muta
tur. Dignitas vero celes
tis: eterna sublimitate sū
fulcit. Dicat ei quirinus.
Miror te prudentem vi
rum ad tantam stultitiā
deuenisse: vt credas extra
istam vitam te aliquid

habiturū: postꝙ cineres
corporis ita ad michilum
redigantur: vt nec ista
subsistant ossa. Cui bea
tus hermes. Et ego ante
hos annos illos debebā
et istā carnalē vitā vilē
esse dicebam. Lectio. iij:

Dixit quirinus. Et
me fac probare: vt
si ita est sicut tu dicis: hi
et ego credam. Beatꝰ her
mes dixit. Sanctus a
lexander qui habetur in
vinculis: hec me docuit.
Audiens hec quirinus
cepit maledicere alexan
dro: et dixit ad beatū her
men. Ego te rogaui dicēs:
fac me probare iuste te
credidisse: et tu michi no
minasti hominē magum
quem in vinculis habeo:
et in carceris ymo cōclu
sum. Si verū est ergo
quod dicis vado ad eū:
et triplicabo illi vincula
et custodes. Si potuerit
hora cenandi venire ad
te: credam que docuerit.

Dixit Lectio. iij:
itaq; quirinus et
triplicauit vincula: et cu
stodes posiuit. Primo igi
tur noctis initio: vidit pu
er qui videbatur esse non
amplius quinq; annorū:
ferens faculam ardentē
in carcerem. Et flectens
genua sua cum beato ale
xandro orauit: dicēs ora
cionem dominicam. Et
apprehendens manū eius
duxit per fenestrā. et per
duxit eū ad beatum her
metem in domū quirini.
Quirinus hec factum vi
dens exterritus ē. Lō. v.

Dixit beatus her
mes quirino. Ecce
nos vides in vnū: quos dimisi
custodys manicipatis. Ca
sa vero cur ego crediderim
sancto alexandro ista est.
Domeus cum michi esset
filius in primo languore
positus: qui adhuc ambu
labat ad litterarū studia:
hic in capitolio cū esset
ductus ad me: mater sua
et ego cū sacrificaremus
diis: et pontificibus pre
mia dedissemus: mortu
est. Tunc increpare me
cepit nutrix eius dicens.
Si cū ad limina sancti pe
tri duxisses: et credidisses
xpō: filiū tuū in columen
haberes. Cui ego respōdi.
Dum tu ipsa cecā sis fac
ta. et non sis curata: q̄
modo filiū meū redder
in columen? Si añ istos
inquit quinq; annos ca
didissem xpō: redditi mi
essent oculi. Lectio. vj:

Odi dixi. Vade et
crede. Et si tibi o
culos aperuerit alexāder:
credam q̄ et michi reddat
filiū meum. Abiit ad ipz;
cecā: et ecce reuersa ē ad
me sana. Imponensq;
humeris filium meum
mortuū cucurrit: et iac
tauit eum ante pedes ale
xandri. At ille oratione
facta: resuscitauit eum.
Et ego confestim mi si
me ad pedes eius: et ro
gaui me fieri xpiſhanū.
Patrimoniū vero matris
eius ipi contuli: aliquan
ta etiam de meo addidi.
Cetera vero aut pauperi
bus erogaui: aut seruis
meis qui mecum facti
sunt xpiani dedi. Hec et
his similia cum egissem
carea quirinū beatus her
mes: credidit cum omni
domo sua et baptizatus
est. Aurelianus audita hec
audiens dictauit in vlti
mo sententiam: vt beatus
hermes puniretur. Qui
decollatus a beata sorore
sua theodora collectus: vi
a salaria vetere non lon
ge ab vrbe roma: sub die
quinto mensis septēbris
sepultus est.

In decollatōe sci iohānis
baptiste. Capla. hymn. Ihs.
iuxta. añ. noct: psal. et Re
lre. dicūtur de vno martī
re. Sermo sancti iohānis
os aurei. Lectio prima:

Odie nobis io
hannis virtꝰ
herodis feritas
cum refertur:
confusa sunt viscera: ordi
tremuerunt caligauit vi
sus. hebuit intellectus:

aufugit auditus. Aut
quid constat in sensibus
humanis: quando prodi
dit virtutum magnitudi
nem criminū magnitudo?
Herodes inquit tenuit io
hannem: et alligans po
suit eum in carcerem. Jo
hannes schola virtutum.
magisterii vite: sanctita
tis forma norma iustitie:
virginitatis speculū pu
dicitie titulus: castitatis
exemplum. penitentie via.
peccatorū venia. fidei dis
ciplina. Johannes maior
homine. par angelis. le
gis summa. euangelii sanc
tio. apostolorū vox. silētiū
propheterum lucerna mū
di. precursor iudicis. xpi
mediator. dñi testis. toa
us mediis trinitatis. Et
hic tantus datur iciunio.
traditur adultere. addica
tur saltatrici. Merito er
go confusa sunt viscera
corda tremuerūt. Ry. Mi
sit herodes et manus et tenuit
iohannem et vinxit eū in car
cerem. quia mechabat eū pro
pter herodiadem. Quam tule
rat fratri suo philippo vxorē
Ry. Arguebat herodē iohānes
propter herodiadem. Quā
tulerat fratri suo. Lō sequa.

IT vero herodes pro
phanauit templū.
sacerdotiū sustulit. cōfu
dit ordinem. temerauit
regnū. corrupit quicquid
erat religionis. quod le
gis. quod vite. qđ moris.
quod fidei. quod disci
pline. perdidit et confudit.
Herodes sicarius i cives.
in nobiles latro. i socios
populator: i domesticos
predo. plebis interceptor.
occisor: filiorum. in extra
neos homicida. i propin
quos parricida. mebrians
terram cruore: insiti san
guinis permanebat. Hoc
est q iohannis sanguinem
piū: in poculo crudelita
tis absorbuit. Sed ista
lectio iam loquatur. He
rodes inquit tenuit et alli
gauit iohannem. Qui vi
cula soluerat peccatorum:
peccatorū vinculis alliga
tur: vt vincta vena. locū
venie nō relinquat. Alli
gauit eum et posuit i car
cerem. Herodes tu adulte
rū facis: et incarcerē vi
dit iohannes? Sic iudi
cas sedens i loco iudicis
reus: sed in loco iudicis
innocentie persecutor. Re
Johannes baptista arguebat
herodem. Propter herodiadē
quam tulerat fratri suo ve
nienti vxorem. Ry. Missio he
rodes speculatore precepit a
putari caput iohannis in car
cere. Propter hero. Lō. iij.

EGo vbi rerū fa
ces. vbi forma. v
bi pudor. vbi existimatio
publica cognitoris. vbi re
us. vbi homo. vbi fas. vbi
lex. vbi ipius nunc nature?
Simul omnia sunt hero
des te agente. te iubēte. te
iudicante cōfusa. Tenuit
inquit iohannem: et alli
gans posuit in carcerem.
Herodes te petit causa. te
arguit vincula. te carcer
accusat. te vulgat produ
cta in publicam penā. Jo
hannes immunatur. Cau
sam custodie qui requirit:
in te mouent quod pium
at. et in iohanne quod de
leat. Johannes orbi no
tus. in fama virtutis co
gnitus. celebratissimus
sanctitate: dū attrahit ad
se inquisitores immun-
dicie:
facit vt amicus tuus in
notescat incestus. Agit
vt te habeat confusio pu
blica: quem corrigere nō
valet secreta correptio et
priuata. Re. Puelle saltā
ti imperauit mater. Nichil
aliud petas nisi caput iohā
nis. et contristatus est rex
propter iusiurandū. et propter
simul discumbentes. Ry. Aut
puella matri sue quid petā.
at illa dixit. Nichil aliud
petas nisi caput iohannis.

HEroem Lō. iij.
iohānes montis
non accusatione pulsa
uit: vt pote amator casti
tatis: quem corrigi vo
luit non perire. Sed he
rodes fucabus libidinis
ardens: perire maluit qm
redire: et vxorē fratris
illicite possidere: et pla
cere captiuis criminum.
Innocentie inimicas: o
diosa fit semper libertas
Nam virtus cōtraria est
vicioris: sacrilegis ero
sa sanctitas: immica ca
stitas impudicis: corru
ptis integritas pena: lu
xuriosis aduersa fruga
litas: crudelibus dum

semper miserecordia: impius pietus non ferenda Probat hoc euangelista cū dicat. Dicebat iohānes herodi. Non licet tibi habere vxorem fratris tui. Ecce vnde iohannes offendit: ecce vnde herodes furit. Malos qui monet offendit: incurrit odiū qui arguit erroneos. Dicebat iohānes quod erat legis: qd erat iusticie: quod erat salutis: certe quod erat non odij sed amoris. Ecce qualē consecutus est ab impio pro pietate mercedē: volens mquit occidere cum timuit populū. ℟. Justus germinabit sicut lilium. Cui reliquus per ordinem de vno martyre. Lectio. v.

Acie demata iustitia: qui in causis non deum sed hominem formidat. Huic peccādi differtur facultas: si nō auferatur voluntas. Vnde etiam quos suspendit a crimine audiores reddit ad crimen: et estuat animo quousq; pficiat qd cogitat malū. Solus enim dei est timor qui nocētes corrigit fugat crimina: innocentiam seruat: perpetem tribuit facultatem. Sed audiamus ipsam iohannis baptiste passionē Dic mquit natalis herodis saltauit filia ipius herodiadis in medio triclinio et placuit herodi et ombus amicis eius: et iureurando pollicitus ē dare ei quodcūq; postulasset ab eo. At illa premonita a matre: da michi inquit in disco caput iohānis baptiste. Lectio. vj:

Hec est mulierantiqua malicia: que adam eicit de paradisi delicijs. Hec celestes homines facit terrenos: hec vitam abstulit mundo: propter vnus arboris pomū: hec humanū genus mersit in infernū: hec malum ducat hominēs ad mortē. Hoc malū fugit hester proplexta. Et cuius lingua dauus facta est ceci: tanquā reus fugit a facie muliens. Hec mouent verū laborē et pressuram: que nūc occidit iohannem baptistā. Hec excecat puericiā: pervidit iuuentutem: illicit et inquietat senectutem. Premonita a matre sua: da michi inquit in disco caput iohānis baptiste. Libidine ebrians miscetur incestu: et extinguit lucernā mundi. Tunc contristatus est rex vehementer: tamē propter iusiurandū et recūbentes iussit dari: misitq; spiculatorem et decollauit iohannem. Et allatum est caput eius in disco: et datum est puelle: puella autem dedit matri sue. Audisti fratres q̄lta sit nata de voluptate crudelitas: de libidine ipietas. Allatū est caput iohannis in disco: qui salutaria monita dabat incestu. Nō sanguinat in cauea: in aream vertitur domus: fūt de pransoribus spectatores: mutatur furore conuiuiū: fit cibus cedes. Finis apponitur natali: mortu exhibetur occasus. Conuiuiū mutatur in lamadiū: organa vertuntur in fimus: tragedie personant seculorū. Inuitat bestia non puella: querit caput amputare non saltare. Discurrit fera nō femina: aspergit rubas per ceruices nō capillos: anfractibus dilatat membra: seuitia crescat augmentis: fit grandis crudelitate non corpore. Et singularis fera vsq; dū capiat predam: fremit ore: dentibus frendit: ferrū nō sitit capit sed producit. Premonita mquit a matre sua. De matris peccato dans mugitū abscidit caput. corpus reliquit truncū. Noua belua que contēpta corporis preda: caput ipm truncatum pfualit. Lectō sci euangelij secdm matheū. Lectio. vij:

In illo tēpore: audiit herodes ac tenuit iohannem et vinxit eū in carcerem: propter herodiadem vxorē philippi fratris sui: quia duxerat eam. Et reliqua. Omelia sancti augustini epi. Dum euangelium legeretur: crudele spectaculum ante oculos nostros constitutum est.

Caput sancti iohannis i
disco feralis misit crudeli
tas: propter odiū veritā
tis. Puella saltat: sicut
mater: et inter delicias et
lasciuias cōuiuantium te
mere iuratur: et impie qđ
iuratur impletur. Factū
est iohannis: quod ipe pre
dixerat. Illum oportet ac
scere duerat de dño: me
autem minui. Iste minu
tus est in capite: ille cre
uit in cruce. Odiū pepit
veritas. Non potuit equo
animo tolerari: quod ho
mo dei sanctus monebat:
qui vtiq; salutem eorum
querebat: quos sic mone
bat. Responderūt illi ma
la pro bonis: Quid enim
ille diceret. misi quo plen'
erat: Et quid illi respōde
rent misi quo plenerant?
In triticū seminabat: sed
spinas inuenit. Dicebat
regi. Non licet tibi habere
vxorem fratris tui. Ome
bat regem libido: tenebat
apud se prohibitam vxo
rem fratris sui. Sed cum
tamen sic habebat: vt nō
seuiret. Honorabat eū: a
quo verū audiebat. Sed
detestabilis mulier odium
conapiebat: qđ aliquan
do dato tempore pareret.
Quando parturiebat?
Quando peperit filiam:
et filiam saltatricē. Le. viij.

Iret ille qui sanc
tum virum hēbat
iohannem: qui eum pro
pter deum timebat. Et si
non obediebat: postq; ab
illo petitū est caput iohā
nis in disco: contristatus
est. Sed propter iurati
onem et propter recūben
tes: misit speculatorem:
et impleuit quod iurauit
Ammonet nos locus iste
charissimi: vt propter vi
tam et mores nostros ali
quid de iuramento tacea
mus. Falsa iuratio non
est leue peccatum. Immo
tam magnū est peccatum
falsum iurare: vt propter
reatum falsę iurationis:
dñs prohibuerit omnem
iurationem. Ait enim.
Scriptum est nō periu
rabis: reddes autem dño
iuramenta tua. Ego au
tem dico vobis nō iurare
omnino: nec per celū q;
thronus dei est: neq; per
terram. quia scabellū pe
dum eius est: neq; aliud
quodcūq; iumentum.
Neq; per caput tuū iura
veris: quia non potes fa
cere capillū vnū album
vel nigrum. Sit autē
sermo vester: est est. non
non. Si quid amplius
est: a malo est. Lectō: xx.

Nemmus autem
in sanctis scripturis
ipm dominum iurasse:
quando ei vsq; ad immo
lationem dilecti filij obe
diuit abrahaam: locutus
est ei angelus de celo di
cens. Per memetipsum
iuro dicit dñs: quia obe
disti voci mee et non pe
perasti filio tuo vnigeni
to propter me: misi bene
dicens benedicam te: et
implens implebo semen
tuū sicut stellas celi. et sic
arenam maris: et benedi
centur in semine tuo om
nes gentes. Item q; in
psalmis: vere de deo i xpo
sum prophetatum est.
Iurauit dñs et nō penite
bit eum: tu es sacerdos i
eternū secundum ordinē
melchisedech. Cū ergo
dñs iurauerit: quare do
minus xpūs suos iurare
prohibuit? Dico quare:
non q peccatū sit verū
iurare: sed quia grande
peccatum est falsum iu
rare. Longe est a pecca
to falsum iurandi qui
ommno non iurat: pro
pinquat autē falsę iura
tiom: qui vel verū iurat.
Dñs ergo qui iurare pro
hibuit: supra ripam no
luit te ambulare: ne pes
tuus in augusto labatur
et cadas. Sed dominus
mquis iurauit. Securꝰ
iurat: qui mentiri nescit.

In festo sācte sabine
martyris. Lectō prima:

Ome in aventi
no in oppido vi
dimensi ad arcē
tiustim: beatissime et il
lustrissime sabine marty
ris: que fuit vxor quon
dam preclarissimi valen
tim: et filia herodis metal
lary. Que passa est adri
ano imperante sub prefec
to elpidio. Hanc beata
virgo seraphia cū in do
mo eius conuersaret: p
suasit in fide dñi nostri

ihũ xpi. Que postmodũ
eandem virginem vsq; ad
locum passionis secuta ẽ
Cui p̃ses herillus dixit
Quid tibi ipsi devegas:
aut quare temeritatem vi
lem reddis? Aut cũ re non
consideras que es. aut cu
ius filia es? Cõmunesh
cũ te xpianus. Noli oblita
es natalis tui: et memo
riam tanti viri cuius vxo
risti: et deorũ quoz irã
vereo: ne mauras. Red
ire magis ad domũ tuã:
et dimitte hanc nephãdã
que maleficijs te et plu
res demutauit a deorum
cultura. Lcõ. xi

Beata sabina respõ
dit. Justus facte pu
elle de qua dicis maleficijs:
vtinam et tu suasus essel.
sicuti et ego suasa sum: et
ab imũdis profecto rece
deres ydolis: et verum ac
certissimũ agnosceres deũ:
qui bonos ad eternã vitã
vocat: et malos in pnã
relinquet perpetuã. Qd
p̃ses audiens reuertit
illam dimisit. Vt vero be
ata seraphia gloriosissi
mo martyrio coronata ẽ:

illustrissima sabina col
ligens reliquias eius: ce
lebratis venerabilib; eius
obsequijs: vt thesaurum
sempiternũ vel margari
tam pretiosam reposuit
in monumento suo: qõ
ipa sibi cum sũmo orna
tu fecerat. Lcõ. xi.

Deinde interpositis
aliquot diebus:
comperiens sabina apud
dioclecianum p̃sentatur. Quam
ille videns dixit. Tu es i
quit sabina vxor quon
dam valentini illustris
sime memorie: et filia
herodis? Cui sancta ma
trona respondit. Ego sũ.
Et gratias ago domino
meo ihũ xpo: qui me pe
catricem per sanctam fi
mulam suam seraphiã.
de multis sordibus. ydo
latrie demonũ liberare
dignatus est. Cõmotus
est postmodum prefectus:
et cũ videret i confessione
xpi constantiam eius. se
tentiam dictauit dicens.
Sabinam diis [illegible] iobe
dientem: dominos quo
qz augustos nostros blas
phemantem gladio per

sua me ce seductam

cussi decernimus: atq;
omnes facultates eius
publicas fiscalibus desigua
ri. Dicta ei beatẽ religi
osissima famula xpi sa
bina. quarto kalẽdas
septembris: et a xpianis
corpus eius sublatum se
pulti est in monumẽto:
vbi ipsa venerabiliter re
posuerat magistram fidei
sue seraphiam ad aram
fusthm: iuxta aream
i oppido vindonesi.

In festo scoz martyrũ
felicis et adaucti. Lcõ. p.

Bome via hosti
ensi miliario se
cundo ab vrbe:
beatorum martyrũ felici
et adaucti: sub diocletia
no et maximiano imperato
ribus: prefecto et iudice
draceo. fuerunt autem
duo fratres nomine et ope
felices: ambo presbiteri.
Quoz semoz hic felix: qui
ex missione imperatorum
iam ad secretariũ iudicis
esset perductus iuxta tem
plũ serapis: dũ ageretur
ad sacrificandum. ex suf
flauit in faciem statue e
re: et statim cecidit. Itẽ

ductus ad statuã mercu
rij in alia edicula: simili
modo illam exsufflauit:
et mox cecidit. Item ad
simulachrũ diane: quod
pari modo dirupit. Lcõ. xi.

Deductus ad prefec
tum imponitur e
culeo: et inquisitus qui
bus maleficijs hec fecis
set: beatus felix respon
dit. Non maleficijs de
aboli: sed beneficijs om
nipotentis dei mei hec e
gi. Furore itaq; accensus
prefectus: misit cũ duq
extra vrbem via hostiensi:
qua illic arbor excellẽtis
sima stabat demonibus
consecrata: iuxta quem
templũ erat: vt ibi ad
sacrificandũ ipellereturr.
Quo perductus oratione
facta dixit ad arborem.
Precipio tibi i nomine
dñi ihũ xpi vt radicitus
corruas: ac templum et
simulachrũ vel ara eius
funditus cõmuas: vt
amplius cultu tuo am
me non decipiantur. Que
statim ad verbum ipius
uta euersa est: vt et tem
plũ et simulachrũ com

mnueret: et quod fuerat amplius nō appareret. Qō cum nunciatum fuisset p̄fecto. statim misit eū decollari: et corpus eius inhumatum lupis et ca mbus derelinquī. Lec. iij.

Data sentēcia obui ci fuit quidam vir xp̄ianus: hominibus quidam absconsus: deo vero manifestus. Hic cū diuidisset q̄ beatus felix dux fuisset ministus: cepit clamare et dicere. Et ego ex eadē lege sū: et ipsum quem hic sanctus p̄sbi ter confitetur dñm ihesū xp̄m colo. Mox et ip̄e ab officio p̄fecti comp̄ehē sus: pariter dato sibi ob culo cum beato felice de collatus est. Huius no men quia non inuenerūt xp̄iam. quod modicum ad fructum: postea adau ctum cum vocauerūt: co q̄ sancto felici martyri auctus sit ad coronam: ipsiq; profidei cōfessione corona sit aucta. Christi anitiq; hos inuenētes ibi in eodem loco vbi ar bor steterat: que eadem

mmam altitudinē terre aperuerat. eos sepliuerūt. Quorū corpora volētes pagani inde effodere: cū manus apposuerūt statī a diabolo arepti sūt. Ubi postea pacis tempore ba silica fabricata est: a mar tyrū memoria digne et culta. Compleuerūt aūt martyriū suū tertio ka lendas septembris

In vigilia natiuitatis beate marie virginis. Ad matutinas. Inuitatorium.

Natiuitatem virginis mariæ celebremus. Xp̃m

ci filiū adorem⁹ dominū.
℣. Dēte exulte. ꝑm⁹.
Quem terra pōtbus.
In primo nocturno. ant⁹.
Benedicta tu in mulierib⁹ et benedictus fructus vēt⁹ tui. ℣. Dñe dñs nr. añ.
Sicut murra electa odorē dedisti suauitatis sancta dei genitrix. ℣. Eli enar. añ.
Ante thorū huius virgis frequentate nobis dulcia cātica dragmatis. ℣. Dñs est terra. ℣. Spēs tua.
Incipit cātica cāticor salomonis. Lectō. prima:
Osculetur me osculo oris sui. Quia meliora sunt vbera tua vino: fragrātia vnguentis optimis. Oleum effusum nomen tuū: ideo adolescentule dilexerūt te. Trahe me post te: curremus in odorem vnguētorū tuorū. Introduxit me rex in cellaria sua. Exultabimus et letabimur in te: memores vberū tuorū super vinū. Recti diligunt te. Nigra sum sed formosa filie ierusalē: sicut tabernacula cedar. sicut pelles salomonis.

Nolite me considerare quod fusca sim: quia decolorauit me sol. Filij matris mee pugnauerunt contra me: posuerūt me custodem in vineis. Vineā meam non custodiui. Indica michi quē diligit anima mea vbi pascas: vbi cubes in meridie: ne vagari incipiam post gregēs sodaliū tuorū. ℟. Hodie nata est beata virgo maria ex progenie dauid. Per quā salus mundi credentib⁹ apparuit cuius vita gloriosa lucem dedit seculo. ℣. Natiuitatem beate marie virginis cum gaudio celebremus. Per quam solus. Lectō. ij
Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres: egredere et abi post vestigia gregum tuorum: et pasce edos tuos iuxta tabernacula pastorū. Equitatui meo in curribus pharaonis assimilauī te amica mea. Pulchre sunt gene tue sicut turturis: collū tuū sicut monilia. Corenulas aureas faciemus tibi: vermiculatas argento. Dum esset rex in accubitu suo nardus mea dedit odorem suum. Fasciculus murre dilectus meus mihi: inter vbera mea cōmorabitur. Botrus cypri dilectus meus mihi: in vineis engaddi. Ecce tu pulchra es amica mea ecce tu pulchra: oculi tui columbarū. Ecce tu pulcher es dilecte mi: et decorus. Lectulus nr floridus: tigna domorū nostrarū cedrina: laquearia nostra cypressina. ℟. Beatissime virginis marie natiuitatem deuotissime celebremus. Vt ipsa p nobis deprecetur ad dñm ihm xpm. ℣. Cū iocunditate natiuitatem beate marie virginis deuotissime celebremus. Vt ipsa.
Ego flos campi: et lilium conuallium. Sicut lilium inter spinas: sic amica mea inter filias. Sicut malus inter ligna siluarū: sic dilectus meus inter filios. Sub vmbra illius quem desideraueram sedi: et fructus eius dulcis gutturi meo. Introduxit me rex in cellam vinariā ordinauit in me charitatem. Fulcite me floribus: stipate me malis: quia amore langueo. Leua eius sub capite meo: et dextera illius amplexabitur me. Adiuro vos filie ierusalem per capreas cernosque camporū: ne suscitetis neque euigilare faciatis dilectam: quoadusque ipsa velit. Vox dilecti mei. Ecce iste venit saliens in montibus: transiliens colles. Similis est dilectus meus capree hynuloque cernorū. En ipse stat post parietem nostrū respiciens per fenestras: prospiciēs per cancellos. ℟. Gloriose virginis marie ortum digne recolamus. Cuius dñs humilitatem respiciēs angelo nunciante cōcepit saluatorem mundi. ℣. Beatissime virginis marie natiuitatem celebremus. Cui.
In secundo nocturno. añ.
Species tua et pulchritudine tua: intende prospere procede et regna. ℣. Eructauit. añ. Adiuuabit eā deus vultu suo: deus in medio eius non commouebitur. ℣.

Deus noster refugium. ant. Sicut letantiũ omniũ nostrũ habitatio ẽ i te sancta dei genitrix. ℣. Fluenta eius. ℣. Adiuuabit. Sermo sancti augustini epi. Lectio. iij.

Dest nobis dilectissima optatus dies beate ac venerabilis semperq; virginis marie. Ideo cũ summa exultatiõe gaudeat terra nrã: tante virginis illustrata natalib. Hec est enim flos cãpi: de qua ortum est preciosum liliũ conualliũ: per quẽ pars tũ mutatur natura prothoplaustoũ: qua delect⁹ et culpa. Peccatum est in ea illud cue infelicitatis eloquiũ: de quo dicatur in tristicia paries filios: q; ista in letitia dñm partuiuit. Eua cũ luxit: ista exultauit. Eua lacrimas. maria gaudiũ in ventre portauit. quia illa peccatorem: ista edidit innocentem. Virgo quippe genuit: quia virgo concepit. Inuiolata peperit: quia in conceptu libido non fuit. Vtrobiq; mira

culũ. Et sine corruptiõe gignunda: et in partu virgo puerpera. ℣. Natiuitas gloriose virginis marie ex semine abrahe orta de tribu iuda clara ex stirpe dauid. Cuius vita inclita ecclesias. ℣. Hodie nata est beata virgo maria ex progenie dauid. Cuius vita. Lectio. v. sancti

Ite inquit angelus ad eam: gratia plena dñs tecũ. Im. ergo pleta est maria gratia: et cui gratiata est a culpa. Maledictio eue: in benedictionem mutat⁹ marie. Ave gratia plena dñs tecum. Tecum dñs in corde. tecũ in ventre. tecum in vtero. tecũ in auxilio. Gratulare beata virgo: xpũs ex eo ho suo. venit in vterum tuũ. Ex sinu patris: in uterũ dignatus est descẽdere matris. Benedicta tu in quit in mulieribus: que vitam et viris q; mulieribus peperisti. Mater generis nostri penam intulit mundo: genitrix dominum nostri salutem

attulit mundo. Auctrix peccati eua: auctrix meriti maria. Eua occidendo obfuit: maria viuificando profuit. Percussit illa: sanauit ista. Pro inobedientia cũ obediẽtia cõmutatur: fides pro perfidia compensatur. ℟. Cũ iocunditate natiuitatem beate marie celebremus. Vt ipa pro nobis intercedat ad dñm ihm xpm. ℣. Corde et animo xpo canamus glorie hac sacra solempnitate p̃ celse genitricis dei marie. Vt ipa pro nobis. Lectio sancti

Eta igitur maria gestat infantem: exultans amplexatur filiũ: portat a quo portabatur. Nec fortuito vt fingũt fabellam reppert parulum: sed decursis nouem mensibus peperit xpm. Plaudat nunc organis maria: et inter veloces articulos tympana puerpere concrepent. Concinuant letantes chori: et alternantibus modulis dulcisona carmina misceantur. Audite igitur: quemadmodum tympa

nistra nrã cantauerit. Ait enim. Magnificat anima mea dominũ: et exultauit spiritus meus in deo saluatori meo. Quia respexit humilitatẽ ancille sue: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi magna qui potẽs est et sanctũ nomen eius. Causa igitur tante salutis mundescentis erat maiestatis nostri. Nouꝰ marie partus partum eue enutrit: et eue planctũ marie cantus exclusit. ℟. Natiuitas tua dei genitrix virgo gaudium annunciauit in vniuerso mundo. Ex te enim ortus est sol iustitie christus deus nr̃. qui soluens maledictionem dedit benedictionem et confundens mortem donauit nobis vitam sempiternam. ℣. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Ex te. Jn. iij. nocte. ant. Gaude maria virgo cũctas hereses sola interemisti in vniuerso mundo. ℣. Lãtare. J. ant. Speciosa facta es et suauis. in deliciis tuis sancta

dei genitrix. ℣. Dñs regnauit cultet. ℟. Post partum virgo inuiolata p manifestu. dei genitrix intercede pro nobis. ℣. Sancta te. ij. ℣. Elegit eam deus.

In festo sancti euangelij secundum matheū. Le. vij.

Liber generationis ihū xpi filij dauid filij abraham. Abraham autem genuit ysaac. ysaac autem genuit iacob. Et reliqua. Omelia sancti hieronimi presbiteri.

Ysaia legimus. Generationē eius quis enarrabit? Nō ergo putemus euangelistam prophete esse contrariū. vt quod ille impossibile dixit affatu: hic narrare incipiat: quia ibi de generatione diuinitatis: hic de incarnationis dictū. A carnalibus autē cepit: vt per hominem deū discere mereamur. Filij dauid. filij abrahā. Ordo preposterus: sed necessario cōmutatus. Si cū primū posuisset abrahā et postea dauid: rursus ei repetendus fuerat abraham: vt generationis series texeretur. Ideo autē ceteris pretermissis hoc filiū nūcupauit: quia ad hos tantū facta est de xpo repromissio. Ad abraham: in semine tuo benedicentur omnes gentes: quod est xpūs. Ad dauid autem. de fructu ventris tui ponā super sedem tuam. ℟. Beatam me dicent omnes generationes. Quia fecit mihi dñs magna qui potens est et sanctū nomen eius. ℣. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. Quia. Le. viij.

Dadas autē genuit phares et zaram de thamar. Notandum in genealogia saluatoris nullam sanctarū assumi mulierū: sed eas quas scriptura reprehendit: vt qui propter peccatores venit: de peccatoribus nascens omniū peccata deleret. Unde et in consequentibus mab meretrix. et ruth moabitis ponitur: et bersabee uxor vrie. Naason autē genuit salmō.

Iste est naason princeps tribus iude: sicut inuenimus legimus. Joram autem genuit oziam: ozias autem genuit ioatham. ℟. Felix namq; es sacra virgo maria et omni laude dignissima. Quia ex te ortus est sol iustitiae xpūs deus nr. ℣. Ora pro populo interuenit pro clero intercede pro deuoto femineo sexu sentiant omnes tuum iuuamen qui caq; celebrant tuā sanctam natiuitatē. Quia.

In quarto Leō. ix. regum volumine legimus de ioram. ochozi am fuisse genitū. Quo mortuo ⁊ athalia filia regis ioram sororo ochozie tulit ioas filiū frīs sui: et cum interfectorum que crescebatur ab athalia sb traxit cū successit i regnū filiū eius amasias. Post quē regnauit filius eius azarias q̄ appellat ozias: cui successit ioathā filius eius. Certus ergo q̄ sm fidē hystorie tres reges i medio fuerūt qs hic euangelista ptermittit. Joram quippe nō genuit oziam sed ochoziam: et reliquos quos enumeramus. Verum quia euangeliste propositum erat tres thessere de ea dē in diuerso statu tempor ponere: et ioram se genuisse mentiebatur impiissime ieiabelis: ideo usq; ad tertiam generationē eius memoria tollitur: ne in sancte natiuitatis ordine poneretur. Infra octauam natiuitatis beate marie nouē quotidie legūt lectiones. In primo nocturno de canticis. In hebdomada de sermone sancti augustini episcopi. In tertio de omelia sci hieronimi presbiteri: et semper scripturam p̄mo. ℟. De ortu. Xo fit eo die quo cadit: etiā si occurrerit i dñicis: que habet hystoriā p̄mo ponēdā. De festis infra octauam occurrentibus mdū penitus agitur: sed pacta octaua celebrātur. dēpto festo circumcisionis sce crucis: qō infra octauā eo die quo occurrit celebratur. Pro prima die infra octauā natiuitatis bte marie. De canticis canticorū. Le prima.

Ecce dilectus meus loquitur mihi Surge propera amica mea. formosa mea et veni. Jam enim hyems trāsiit: imber abiit et recessit. Flores apparuerunt in terra nra: tempus putationis aduenit. Vox turturis audita est in terra nostra: ficus protulit grossos suos: vinee florentes dederunt odorem suū. Surge propera amica mea speciosa mea. et veni: columba mea in foraminibus petre: in caverna macerie. Ostende mihi faciem tuam: sonet vox tua in auribus meis. Vox enim tua dulcis: et facies tua decora. Capite nobis vulpes parvulas: que demoliuntur vineas: nā vinea nostra floruit. Lcō. ij.

Dilectus meus mihi et ego illi: qui pascitur inter lilia donec aspiret dies. et inclinentur umbre. Reuertere similis esto dilecte mi. capree hynnuloq; cernorū: super montes bether. In lectulo meo per noctes quesiui: quem diligit anima mea. Quesiui illum et non inuenī. Surgam et circuibo ciuitatē: per vicos et plateas querам quem diligit anima mea. Quesiui illum et non inuenī. Inuenerūt me vigiles: qui custodiunt ciuitatē. Nū quem diligit anima mea vidistis? Paulū eū pertransisse eos. inuenī quem diligit anima mea. Teneā eum nec dimittam: donec introducam illum i domū matris mee: et in cubiculū genitricis mee. Adiuro vos filie ierusalem per capreas cervosq; camporū: ne suscitetis neq; evigilare faciatis dilectam donec ipa velit. Lcō. iij.

Quę est ista que ascendit per desertū sicut virgula fumi ex aromatibus myrre & thuris: & vniuersi pulueris pigmentarij? En lectulū salomonis sexaginta fortes ambiunt ex fortissimis israel: omnes tenētes gladios: et ad bella doctissimi. Omnis vir super femur suū: propter timores nocturnos. Ferculū fecit sibi rex salomō: de lignis libani. Columnas eius fecit argenteas: reclinatorium aureū: ascensum purpureū media charitate constravit. propter filias ierusalem. Egredimini filie syon: et videte regem salomonem in diademate quo coronauit eum mater sua: in die desponsationis illius: et in die letitie cordis ei.

De sermone sci augustini episcopi. Lectio quarta.

Eamq; post illius benedicibilis prefagium: dū tacita secū virgo mentis alterationē conflingeret qualis esset ista salutatio: nūtius interum celestis exequit. Ne timeas maria inuenisti enī gratiam apud deū. Ecce concipies in vtero et paries filiū: et vocabis nomen eius ihesum. At illa. Quomodo iquit fiet istud quoniā virum non cognosco? Et angel⁹ ad eam. Spiritussanctus aut superuenet in te: et virtus altissimi obūbrabit tibi. Jam audisti quomodo fiet hoc: respōde nūc verbū vite. Audisti quomodo fiet hoc: quia spiritussanctus superuenet in te: vt prolem gignas et virginitatem non amittas: filiū profetas: et post partū incorrupta permaneas. Lcō. v.

Beata maria: secundum omne captiuū. tuū deprecatur assensum. Te domina mūdus sue fidei obsidē fecit. Hodierni virgo: nūtio festinanter respōde verbū: et suscipe filiū. Da fidē: et senti virtutem. Ecce inquit ancilla dñi: fiat mihi secundum verbū tuū. Nec mora reuertit nūtius: et virginalē thalamū ingreditur xp̄us. Efficitur subito p̄gnās beata dei genitrix: & cūcta per secula predicatur hec felix. Concipit mox ad credulitatem verbi: virilis ignara cōsortij. Impletur vterus: nullo humano pollutus amplexu.

Extat maria virgo cum concipit: virgo grauida. virgo cū parit: & virgo post partum. Preclara ergo illa virginitas: et gloriosa feconditas. Exultat maria et matrem se leta miratur: et de spū tu sancto se peperisse gaudet. Nec quia peperit nupta creditur: sed quia genuerit cū exultatione miratur. Lectio.vj.

Audeamus ergo et nos fratres in die tante virginis: que dum desponsaretur fabricauit celi cuplit architecto. Pmittitur enim ei filius: per visitationem sancti spiritus. Nec illa audiēs gaudet: capitq; effici mater. Quid igitur mirum si sine corruptione nascat qui de sanctificatione cōcipitur? Nō enim decebat vt ille qui nobis afferebat salutem: matri preriperet integritatis dignitatem. Nam qui terram manu eloq; non capitur: intra vnius corpusculi membra finitur. Hec est illa nouitas iheremie prophete vatici mo prenūciata. Fiet inquit nouū dñs super terram: femina circūdabit virum. O femina super femnas benedicta: que virū omnino non nouit: et virū suo vtero circūdedit. Circumdat virū maria angelo fidem dando: quia cum perdidit virus serpenti consentiendo. Initium sancti euangelij: Secundum mathei. Lcō.vij.

Liber generationis ihū xpi filij dauid: filij abraham. Abraham autem genuit ysaac. Ysaac autem genuit iacob. Et reliqua. De omelia sancti hieronimi presbiteri.

Post transgressionem babylonis ieconias genuit salatiel. Si voluerimus ieconiam sine prime tessere decadis ponere: in sequēti nō erunt quatuordecim sed tredecim. Sciamus ergo ieconiam proorem ipsius et quem et ioachim: secundum autem filiū non patrem. Quorū prior p.k. 7. m. sequens p c. 7. n. scribitur: quod scriptorum vitio et longitudine tē porū apud grecos latinosq; confusum est. Jacob autem genuit ioseph. Hoc loco obiicat nobis iulianus augustus dissonantiam euangelistarū: aut euangelista matheus ioseph filiū dixerit iacob: et lucas eum filiū heli appellauerit: nō intelligens consuetudinē scripturarū: quod alter secundū naturam. alter secundū legem ei pr̄ sit. Cimus Lcō.viij: cum hec per moysen domino iubente preceptū vt si frater aut proximus absq; liberis moriatur fuerit: alius eius accipiat vxorem ad suscitandū semen fratris vel proximi sui. Super hec et africanus temporū scriptor: et eusebius cesariēsis libros apophomas euangeliorū plenus disputant. Nobis ergo innuere ostendere: quomodo ioseph secundū mathei dicatur genuisse iacob. qui deducat per salomonem: secūdū lucā vero heli. qui deducitur per nathan. Ish vtiq; id est iacob et heli q̄ erant duo fratres: habentes quidem patres vnus nathā. alius vero mathat ex diuerso genere venientes: et vtiq; ipi ioseph aui ei videntur. Lectio.ix.

Est ergo modus ille. Mathei et mathat diuersis temporibus: de vna eademq; vxore cum ea nomine: singulos filios procreauit: qua mathā qui per salomonem descendit: vxorem eam primus accepit: et relicto vno filio iacob nomine defunctus est. Post cuius obitū: qñ lex viduā alij viro non vetat nubē: mathat qui per nathan genus duxit: cum esset ex eadem tribu sed non ex eodem genere: relictam mathe accepit vxorē: ex qua et ipe accepit filium: nomine heli. Propterquod ex diuerso patrū genere efficiūtur iacob et heli: fratres vterini. Quorū alter id est iacob. fratris heli sine liberis defuncti vxorem ex mādato

legis accipiens: genuit
ioseph: quē natiua qui
dem generis sui filium
appellat. Propter qō
scribitur. Jacob autem
genuit ioseph. Secūdū
autem legis preceptum
lxiv efficitur filius: cui
iacob qua frater erat.
vterem ad suscitandum
semen accepit. Hec autē
non a nobis ad subitum
reperta aut absq; vllis do
ctoribus cōmentata sūt:
sed ipi hec saluatoris no
stri secundum carnē pro
pinqui: studio tanti se
nnms demonstrādi seu
docendi: que secundum
veritatem gesta sūt tra
diderunt. Pro secūdo die i
fra octauā natiuitatis de
cantico canticorū. Leō. j.

QUam pulchra
es amica mea: q̄
pulchra es: oculi tui columbarū absq; eo
quod intrinsecus latet.
Capilli tui sicut greges
capraru: que ascenderūt
de monte galaad. Dētes
tui sicut greges tonsarū
que ascenderunt de laua
cro. Omnes gemellis
fetibus: et sterilis nō est
inter eas. Sicut vitta
coccinea labia tua: et elo
quium tuū dulce. Sicut
fragmen malipunice ita
gene tue: absq; eo quod
intrinsecus latet. Sicut
turris dauid collū tuū:
que edificata est cū pro
pugnaculis. Mille cly
pei pendent ex ea omnes
armaturā fortiū. Duo
vbera tua sicut duo hīnu
li capree gemelli: qui pa
scuntur in lilijs donec aspi
ret dies: et inclinētur
vmbre. Lcto. ij:

VAdam ad montem
murre: et ad collem
thuris. Tota pulchra es
amica mea: et macula
non est in te. Vem de li
bano sponsa mea: vem
coronaberis de capite a
mana. de vertice sanir et
hermon. de cubilibus le
onū: de montibus par
dorum. Vulnerasti cor
meū soror mea sponsa:
vulnerasti cor meum in
vno oculorū tuorum: et
in vno crine colli tui. Ecce
pulchre sunt mamme tue
soror mea sponsa. Pul
chriora sūt vbera tua vi
no: et odor vnguentorū
tuorū super omnia aro
mata. Fauus distillans
labia tua sponsa: mel et
lac sub lingua tua: et o
dor vestimentorū tuorū
sicut odor thuris. Leō. iij.

HOrtus conclusus
soror mea sponsa:
hortus conclusus fons si
gnatus. Emissiones tue
paradisus malorū pum
corū: cum pomorū fructi
bus. Cypri cum nardo.
nardus et crocus: fistula
et cynamomū cū vniuersis
lignis lybani. Myrra et a
loe cum omnibus primis
vnguentis. Fons hortorū.
puteus aquarū viuentiū:
que fluūt impetu de lyba
no. Surge aquilo et ve
ni auster: perfla hortum
meū: et fluent aromata
illius. Veniat dilect⁹ me
us in hortū suū: vt come
dat fructū pomorū suorū.
Veni in hortum meū so
ror mea sponsa: messui
murram meam cum aro
matibus meis. Comedi
fauū cum melle meo: bi
bi vinū meū cum lacte
meo. Comedite amici et
bibite: et inebriamini cha
rissimi. Ego dormio: et
cor meū vigilat. De ser
mone sc̄i augustini epi
VAlutat pri. Leō. iij.
angelus puellā.
viri salutationis ignarā
Terretur virgo nouitate
verborū. Ad quam ange
lus quod supra premisi
mus dicit. Ne timeas ma
ria: inuenisti enī gratiam
apud dīm. Ne inquit a
conspectu meo: mater dīn
mei terreatis. Ego cōcep
tionis tue minister adue
ni: non vt virginitatem
amittere interuenī. Ipe
me misit ad te: qui ē na
sciturus ex te. Concipies
enī et paries filiū: non au
tem quilibet meriti hominem:
sed totius seculi saluato
rem. Recole maria in li
bro psalmorum prophete: virgi
nem quam pānturā legi
sti: et gaude atq; exulta.
quia tu sola esse meruis
ti. Tu enim ibi prefigu
rata es virgo. Tu ecce
concipies in vtero: non
de viro. sed de spiritu sāc
to. Et paries filiū: et i

corrupta manebis. Pa
nes quidem filiū: a vir
ginitatis non patieris de
trimentū. Efficaris gra
uida: et eris mater sem
pitherni. Senties pōdem
ventris et pudorem non
perdes castitatis. In tu
mescent vbera tua: et in
tacta manebunt gemi
lia tua. Letō. v.

Ancilla dñi: fiat
mihi secundum verbū
tuū. O felix obedientia.
o insignis gratia: q̄ dū
humiliter fidem dedit: cui
in se opifex corporaut
Impleuit in ea dñi quod
dudum prędixerat obedi
entiam volo plusq̄ sacri
fitiū: et scientiā dei plus
q̄ holocausta. Hęc fiut
vere obedientia omni sa
crificio gratior: hęc volū
tas cunctis hostijs accep
tior. Hinc promeruit
gloriam: quā ipsa post
modum plausit. Ecce a
ut er hoc beatā me dicent
omnes generationes. O
beata maria: quis digne
tibi valeat una gratiaꝝ
et laudum precōma ipē
dere: que singulari tuo
assensu mūdo succurristi
perdito? Quas tibi lau
des singilitas humana
generis persoluet: que
solo tuo cōmertio recupe
randi aditum inuenit?

Capx itaq; Lc. vj.
quasiāq; mentis
tuus impares gratiarum
actiones: et cum suscepe
ris vota: culpas nostras
curando excusa. Admitte
preces nostras in tra sa
crariū exaudtiones: a re
porta nobis antidotum
reconciliationis. Sit p
te excusabile quod per te
ingerimus: sit impetra
bile: quod fida mēte pos
cimus. Accipe quod offe
rimus: et dona quod ro
gamus: et excusa quod
timemus. Sancta ma
a succurre miseris: iuua
pusillanimes. refoue fle
biles. Ora pro populo i
teruem pro clero: intercede
pro deuoto femineo se
xu. Sentiant omnis tuū
iuuamen: quicunq; cele
brant tuū natalē. Assiste
parata votis poscentium:
et repende oibus optatū
effectū. Sit tibi studiū
assidue exorare pro plo
ro. que meruisti benedic
ta precium ferre mundi:
qui vnit et regnat in se
cula seculorum. Amen.
Sancti euangelij se
cundum mathēū. Lc. vij.

Liber generationis
ihū xpi filij dauid
filij abraham. Abraham
genuit ysaac. ysaac autē
genuit iacob. Et reliq̄.
De omelia sci hieronimi
presbiteri.

Genuit ioseph: vi
rum marie. Cū vi
rum audieris: suspitio
tibi non subeat nuptiarū:
sed recordare consuetudi
nem scripturarū. q̄ sponsi
um et sponse vocētur vxo
res. De qua natus ē ihe
sus: qui vocatur xpūs.
Pulchre nō de quibus
sed de qua posuit: vt de so
la virgine fine semie ma
ritali natum demonstra
ret. Q autem primum
dicat. de qua natus ē ihe
sus. ac deinde sequitur.
qui vocatur xpūs: pro
prīū nomen id est ihūs
primū ponit: quod ante
conceptū eius ab angelo
nuntiatū est. Deinde
cōuenienter aptat. q̄
in pontificib; et regib;
prius in ymagine prece
debat. Hoc est xpūs: vt il
le in quo hoc duo nomina
mistice conuenerunt. di
stingueretur a ceteris: q̄
in figura eisdem nomini
bus. sed diuisim nunci
pati precesserūt. Lcō. viij.

Erum illi quoma
breue tempus vite
huius. xpi appellabātur
ad solam veri xpi ymagi
nem conseruandā: cuius
compositione quadam
mistica consecrati. olea ta
men huius quod iter nos
haberi solet materia per
ungebantur. Verus aūt
xpūs qui de celo venerat.
et cui omnia precedebāt
que gesta fuerant: non
humanis opibus quesi
ta assumpsit vnguenta:
sed nouo ac singulari pa
terno spiritu infusus et
vnctus xpūs efficitur: si
cut multis ante seculis
de eo vates ysaias predi
xerat. et persona patris
dicens. Spūs domini

super me: eo q̄ vnxit me:
euangelizare pauperib;
misit me: predicare ca
ptiuis remissionem et
cecis visum. Lectio. ij:

DOn solum ysaias
diuinus predixit
oraculis: sed et dauid si
militer inspiratus testa
tur de xp̄o: dicens ad ip;
xp̄m. Sedes tua deus in
seculū seculi: virga equi
tatis: virga regni tui.
In quibus vbis primo
quidem eū deū esse dicit
designat: secundo vero p
equitatis virgā: sceptrū
in eo regale cōmemorat.
Post vero etiam qualiter
xp̄us effectus sit iudicat:
dicens q̄ vnctus sit a deo:
non oleo cōmuni: sz oleo
letitie. Oleo vero letitie
in sacris voluminibus:
intellectu mistico spūsā
ctus designatur. Sed de
pontificatu eius. idē di
cit aliomodo archanius
designat eloquijs: tanq̄
ex persona dei patris de fi
lio pronūcians. de vētre
inquit ante luciferū ge
nui te. Iurauit dñs: nec
penitebit eū: tu es sacer
dos in eternū secundum
ordinem melchisedech.

℣. Pro tua die ihu octa
uā nauitatis bē virgis
de cātico cāticoꝝ. Le. prima.

VOx dilecti mei
pulsantis. Aperi mihi soror
mea. amica mea, īmacu
lata mea: quia caput me
um plenū est rore: et cin
cinni mei guttis noctiū.
Expoliam me tunica mea
a: quomodo induar illa?
Laui pedes meos: quō i
quinabo illos? Dilectus
meus misit manū suam
per foramen: et venter
meus intremuit ad tac
tum eius. Surrexi vt a
perirem dilecto meo. Ma
nus mee distillauerunt
murram: et digiti mei ple
ni murra probatissima.
Pessulum hostij mei ape
rui dilecto meo: at ille
declinauerat atq; transi
erat. Anima mea liquefa
cta est: vt dilectus lo
cutus est. Quesiui q̄ nō
inuenī illū: vocaui q̄ nō
respondit mihi. Inue
nerunt me custodes qui
circueunt ciuitatē: per
cusserunt me et vulnera
uerunt me: tulerūt pal
liū meū custodes murorū.

DIuro vos Leō. ij.
filie ihrusalem: si
inueneritis dilectū meū
vt nūtietis ei. q̄: amore
langueo. Qualis est di
lectus tuus ex dilecto. o
pulcherrima mulierum?
Qualis est dilectus tuus
ex dilecto: quia sic adiu
rasti nos? Dilectus meus
candidus et rubicundus:
electus ex mlibꝫ. Caput
eius aurum optimum:
come eius sicut elate pal
marū. nigre quasi corui.
Oculi eius sicut columbe
super riuulos aquarum
que lacte sunt lote: q̄ resi
dent iuxta fluenta plenis
sima. Bene illius sicut
areole aromatū. consite
a pigmentarijs. Labia
eius lilia distillantia mur
ram primam. Leō tertia

MAnus illius tornatiles auree: plene
hyacinctis. Venter eius
eburneus: distinctus sa
phiris. Crura illius co
lumpne marmoree: que
fundate sūt super bases
aureas. Species eius vt
libani: electus vt cedri.
Guttur illius suauissi
mū: et totus desiderabi
lis. Talis ē dilectus me
us: et ipse ē amicus meus
filie ihrusalem. Quo a
bijt dilectus tuus o pul
cherrima mulierū? Quo
declinauit dilectus tuus.
et queremus eum tecum?
Dilectus meus descēdit
in hortū suū ad areolas
aromatū vt ibi pascat
in hortis: et lilia colligat
Ego dilecto meo et dile
ctus meus michi qui
pascitur inter lilia. Pro
lecō nocturno resumitur.
Sermo sci augustini epi.
videlicet. Adesto nobis di
lectissime. Et filii pro ter
tio nocturno resumuntur
Omelia sancti iheronimi
presbiteri sci. In ysaia le
gimus ℣. Pro quarta
die de cātico cāticoꝝ. Le. j.

POlchra es amica mea suauis
et decora sicut
ihrusalem: terribilis vt
castrorum acies ordina
ta. Auerte oculos tuos
a me: quia ipsi me auo

lare fecerunt. Capilli tui
sicut greges caprarum: que
apparuerūt de galaad.
Dentes tui sicut greges
ouū: que ascenderūt de
lauacro. Omnes gemel
lis fetibus: et sterilis nō
est in eis. Sicut cortex
mali punica sic gene tue
absq; occultis tuis. Sexa
ginta sunt regine: et octo
ginta concubine: et ado
lescentularū non est nu
merus. Vna ē columba
mea perfecta mea: vna est
matri sue: electa genitrici
sue. Viderunt eam filie sy
on et beatissimam predi
cauerunt eam: regine et
concubine: et laudauerūt
eam. Lectio secūda:

Hec est ista que p
greditur quasi au
rora consurgens: pulchra
vt luna. electa vt sol terri
bilis vt castrorum acies
ordinata. Descendi i hor
tū nucū vt viderē poma
conuallū: et inspicerem
si floruisset vinea et ger
minassent mala punica.
Nesciui. Anima mea cō
turbauit me: propt̄ quā
drigas ammadab. Re
uertere reuertere sunamā
tis: reuertere reuertere vt
intueamur te. Quid vi
debis in sunamite nisi
choros castrorū. Quā
pulchra sunt gressus tui
in calciamentis: filia p̄
apis. Juncture femorū
tuorum sicut monilia: q̄
fabricata sunt manu arti
ficis. Umbilicus tuus cra
ter tornatilis: nūq̄ mdi
gens poculis. Uēter tuus
sicut acervus tritici: val
latus lilijs. Lectio tertia:

Duo vbera tua sicut
duo hynnuli ge
melli capree. Collū tuū
sicut turris eburnea. Ocu
li tui sicut piscine i esebō:
que sunt in porta filie ml̄
titudinis. Nasus tuus sī
cut turris libani: que re
spicit contra damascum.
Caput tuū vt carmelus:
et come capitis tui sicut
purpura regis nūcta ca
nalibus. Quā pulchra
es et q̄ decora dilectissima
in deliciis? Statura tua
assimilata est palme: et
vbera tua botris. Dixi. Ās
cendam in palmā: et ap
prehendam fructus eius.

Et erunt vbera tua sicut
botri vince: et odor oris
tui sicut odor malorū.
Guttur tuū sicut vinum
optimū: Dignū dilecto
meo ad potandum la
bijsq; et dentibus illius
ad rumnandū. Ego di
lecto meo: et ad me con
uersio eius. Lectio nona p̄
scēdo et tertio nocturnis re
sumūtur de sermone sācti
augustini atq; omelia sāc
ti ilxronimi ordine seruā
to. Pro die quinta de ci
nclis cantorum. Lectio p̄.

Em dilecte mi
egrediamur i
agrum: cōmo
remur in villis. Mane sur
gamus ad vineas: videa
mus si florut vinea: si
flores fructus parturiūt:
si floruerunt mala puni
ca. Ibi dabo tibi vbera
mea. Mandragore dederūt
odorem in portis nostris
Omnia poma noua et
vetera dilecte mi feruaui
tibi. Quis mihi det te
fratrem meū sūgentē vbe
ra matris mee: vt inuenā
te solū foris et deosculer.
et iam me nemo despica
at. Apprehendā te et du
cam in domū mātis mee:
et in cubiculū genitricis
mee. Ibi me docebis: et
dabo tibi poculū ex vino
condito: et mustū malo
rū granatorum meorū.

Eua eius Lectō. ij.
sub capite meo: et
dextera illius āplexabitur
me. Adiuro vos filie hie
rusalem: ne suscitetis ne
q; euigilare faciatis dilec
tam: donec ipa velit. Que
est ista que ascendit de de
serto delitijs affluens. in
nixa super dilectum suū?
Sub arbore malo suscita
tiui te. Ibi corrupta est
mater tua: ibi violata ē
genitrix tua. Pone me
vt signaculum super cor
tuū: vt signaculū super
brachiū tuū: quia fortis
est vt mors dilectio: du
ra sicut infernus emula
tio. Lampades eius vt
lampades ignis: atq; flā
marū. Aque multe non
potuerunt extinguere cha
ritatem: nec flumina ob
ruent illam. Si dederit
homo omnē substantiā
domus sue pro dilectiōe:

quasi medul despiat et cā.
Oro: mīa Lco. ix.
parua: et vbera nō habet. Quid faciem? so
ror nostre ī die quando
alloquenda est? Si mu
rus est: edificemus sup
eū propugnacula argen
tea. Si hostiū est: com
pinguamus illud tabu
lis cedrinis. Ego murus:
et vbera mea sicut turris:
ex quo facta sū coram eo
quasi pacem reperiēs. Vi
nea fuit pacifico: in ea
que habet populos. Tra
didit eam custodib: vir
affert pro fructu eius mil
le argenteos. Vinea mea
coram me est. Mille tu
pacifia: et ducenti hys
qui custodiunt fructus
eius. Que habitas ī hor
tis: amici auscultāt: fac
me audire vocē tuā. Fuge
dilecte mi et assimilare
capree hynnuloq; cerui
rū: sup mōtes aromatū.
Lectiones pro festo et tēpo
re octurne resumuntur de
sermone sci augustini at
q; de omelia sci gregorii
ordine suo to vt sc. Octa
die celebrat festū eiusdē

ti omnes sebe cruces. Cum
offitiū q̄re infra ī ordine
suo. Et fit cōmemoratio
de natiuitate btē virgis.
et consuetudine hactenꝰ
seruata. In octaua natiui
tatis beate virginis fit si
cut ipa die. In festo sci
adriani martyris. Lco. p.
Apud nicomediā
natale sācti adria
ni martyris: cū
alijs viginti tribus. Ma
ximianus cū grauissime
persequeretur xp̄ianos a
pud anthiochiam: obla
ti sunt ei quidam xp̄ia
fide ac religione insignis
simi: quos ille post ver
berum confessionem: extē
sos lignis et neruis crudis
cedi iussit: ac demde lapi
dibus ora eorū ꝯtundi
linguasq; precidi. Hec
omnia cernēs adrianus
qui erat prior offitij: di
xit ad eos. Aduro vos
per deum vestrū p quo
hec patimini: dicite mi
hi in veritate que ē re
munerato vestra: quā
expectatis phys tormē
tis. Videtur enim mihi
magna et mirifica esse.

Cui viginti tres vene
biles martyres dixerūt
Expectamus quod nec
oculus vidit. nec auris
audiuit. nec in cor hom
nis ascendit: inenarrabi
le bonū: quod p̄parauit
dñs diligētib: se. Lto. ij:
Audiens hec adri
anus: statim eri
liens stetit in medio cor:
et dixit hys qui gerebāt
exceptores offitium. An
notate confessionē mei.
cū hys sanctis ꝯ athletis
dei: qua et ego xp̄ianus
sū. Post non multū spa
cij cū audisset maxima
nus nomē eius reatum
inter nomina sanctorū
martyrū: euocato ad se
dixit ei. Insanis adriane?
Nūquid et tu vis male
perire? Adrianus respōdit.
Non insanio: sed de mul
ta insania ad sanam mētē
reuerto. Cūq; perseueran
ter que sunt fidei et veri
tatis prosequeretur: fu
rore repletus maximian
iussit eū ferro vinctū ci
rcaquis sanctis martyri
bus ad carcerē pertrahi.
Erat autē ipse iuuenis

anorū viginti octo. Lto. iij.
Cū fama celeriter p
currente: didicit
vxor illius natalia: an
cta que erat adriano
marituꝰ suus euenerāt. Et
gaudio plena q: mulier
erat xp̄ianissima. accur
rit ad carcerem: procidēs
q: ad pedes viri sui: osculā
batur vincula eius dicēs
illi. Beatus es dñe mi a
driane: quia inuenisti di
uitias quas tibi non di
miserunt parētes tui. Va
de securus iam pergens
ad xp̄m: recondens ī ipo
diuitias. quas inuenes
tempore necessitatis: vbi
de pēs dampnatorum
neminem quisq̄ habebit:
non pater filiū nō mater
filiam. non diuitie tran
seuntes: non vlla seruo
rū ambitio q patrimonij
amplitudo ad extremū
nec amicus amicū. Om
nes enī tunc propria sar
cina comitabitur. Tu do
mine mi tecum dēs xp̄i
stū: in quo omnia tua
reposuisti. Perge fidua
liter. perge ne timeas:
vt percipias promissa

ipius. Non reuocet te vl-
mtuus rerū velut vm
bra transeuntiū: non af
fines. non parentum gr
mtus. non pulchritudo
ipa corporis tui: execratio
seductorū: adulationes
amcorū: non te terreant
species tormentorū. Hor
qui tecum sunt martyrū
constantiam et patientiā
aspice: his solis intende.
Hec postq̄ Lō.mj.
gloriosissima femi
na prosecuta ē: singulor
beatissima vincula deosculans dixit. Rogo vos m
quit seruu xpi cōfortate
hunc adrianū beatissimū
montis vestris: et lucri
facite aiam eius xpisto.
Vos fitis ei patres: vt per
vos nascatur etne vite. Ad
quā adrianus dixit. Per
ge nunc soror mea in do
mū tuā: et cum agnouō
fieri interrogationē nos
tram: accersiā te vt vide
as finem rei. Post aliq̄t
dies cū questio immine
ret: beatus adrianus da
to pretio custodibus. et
datis fideiussoribus: per
rexit ad domū suā vocare
beatam nataliam. Cūq;
pergeret vidit eū quidā
qui bene eū nouerat: et
p̄cucurrens ad domū nū
ciauit nataliē eī venire.
Quod illa audiens p̄mo
non credidit. Quis m
quit potuit eum absoluē
de vinculis illis? Nō mi
chi contingat vt absolua
tur: nequando separetur
a sanctis illis. Lectio. v.
Cū puer domesti
cus superueniens
affirmāret eū dimissum:
suspicata illa q̄ martyrū fugisset: contristata
flebat amarissime. Et cū
iam videre adrianū ingaret,
proiecit que erant in ma
mbus: et accurrens clau
sit hostiū domus clamās
et dicens. Longe effugā
tur a me hic qui corrut:
et mentitus est dño deo
suo. Non loquatur mi:
nec audiam linguam do
lose egit in conspectu ce
atoris sui. Et conuersa
dicit in eū. O sine deo
p̄e omnibus hominibz.
Quis te coegit appreh̄e
dere opus quod non po
tuisti perficere? Quis te
separauit a sanctis? Aut
quis te seduxit vt rece
deres a comentu pacis
vel pausationis? Dic mi:
quare in fugā conūsus
es antēq̄ fieret pugna?
Quare proiecisti arma
tua antēq̄ videres hostē
tibi repugnantem? Quo
modo vulneratus es nec
dum emissa sagitta. Quod
facam infelicissima que
communicata sum ipio? Nō
est michi concessū vt vo
carer vxor martyris: sed
vt dicerer vxor trāsgressō
ris. Ad horā fuit exulta
tio mea: et ecce per secula
erit opprobrium meum.
Qui beatus Lō.vj.
adrianus p̄e fori
bus stans dicebat. Aperi
michi soror mea natalia:
quā non sicut tu erisi
mas effugi martyrium.
Nem autem propterea q̄
mstat tempus questionis
nostre: vt sicut promisi
presens fias. At illa non
credens: videt iquit: quo
modo me seducat trāsgres
sor? Ecce quomodo men
titur alter nudus? Recc
de a me homo: nam ante
meipsum interficiā: q̄ ti
bi socer. Cumq; beatissi
mus martyr de zelo tipi
a cōiugis letus sermon
bus suis ei satisfecisset:
et misi citius aperiret mo
nas se facere nō posse asse
reret: tandem illa ei apen
ens prouoluitur ad pedes
eius. Et q̄ citius ide ex
euntes properabant ad co
fessionem: vt in numero
coronatorum adrianus
inuenretur. Lectio. vij.
Dmq; adhuc esset
in via: dixit beat⁹
adrianus. Soror mea:
dic quomodo ordinasti
substantiam tuam? Cui
illa. Noli dñe mi noli me
morari iam que sunt mū
di huius: ne attrahāt am
mū tuū. Auferantur ab
animo tuo omnia corru
ptibilia: solūmodo illa fe
stina videre que reposita
sunt tibi: et sanctis cum
quibus ambulas in via
dei. Completa itaq; die
vt producerentur exhibi
ti sunt beatissimi martyres
in conspectu maximiani:
putrefactis iam iam carni
bus eorū p̄e acerbitate

tormentorũ: vt vermes de vlceribus eorũ scaturirent. Natalia vero apprehens se beato adriano viro suo dicebat. Vide dñe mi: vt solũmodo ad deum fiat mens tua: ne tuũ cor in aliquo trepidet: dũ videris tormenta tibi proposita. Labor quidẽ nunc modicus: sed in secula seculorũ eterna repausatio. Leo. viij.

Adrianus respiciens adrianum ait. Adhuc tu permanes in insania? Beatus martyr respondit. Pro hac amentia et insania paratꝰ sum hanc vitã finire. Iratus post piam cõfessionẽ ipius tyrannus: iussit cũ tam crudeliter inuicem sibi succedentibus flagellatoribus cedi: donec aptus costus viscera patefierent. Iterum constrictus ferro in carcerem mittit. Et cum aliquibus diebus cum reliquis sãctis dei clausus ibi fuisset: tãdem reductus simul cũ eo alij quos immẽsitas penarũ pene absũpserat: sistitur maximiano. Qꝫ ille iam videns irreuocabiles: iussit vt vecte magno ferreo confringerẽtur tibie eorũ. Cõfractis itaqꝫ eorũ cruribꝫ ac pedibus incisis: in super beato adriano incisa manu: orantes et gratias agentes domino emiserũt spiritum. Lectio. ẽ.

Orpora eorũ iussit tyrannus incendi: sed subito facte sunt due rusticationes cũ tonitrua et pluuia: et extinctus ẽ ignis. Plurimumqꝫ de apparitoribus fulminibꝫ percussi: pauci fuga vix euaserunt. Accurrentes interea xpiani: rapuerũt ex igne iam extincto reliquias martyrũ. Et ascẽsis nauibus fugerũt: peruenerunt qꝫ byzantium: et reuerenti honore susceperunt eas ibi. Non longo post tempore: beati adriani corpus romã etiã translatũ honorabili in templo ornatũ est. Natalia vero et ipa de medio media sanctorũ martyrũ amore byzantiũ emigãs: post paucos dies aduẽtus sui dormitionem accepit in dño: et iuxta sanctorũ corpora: sepulta ẽ kalendis decembris. Passio horũ martyrũ agitur sexto idus septembris: ad laudem dñi nri ihesu xpi: qui cũ patre et spũsãcto viuit et regnat in secula seculorum. ℟ In festo sã gorgonij martyris. Leo. j.

Passio beatorum martyrum dorotei et gorgonij: apud meomediam sub diocletiano imperatore. Horum prior dorotheus magister in officijs que mtra palatiũ exhibebantur: erat cubiculi regij prepositus: habens secum offitio. fide et magnanimitate. parem gorgonũ. Quorũ institutionibus optimis omnes pene cubiculi mmistri: in fide dei vigilanter et libere persistebãt. Hydemqꝫ cum viderent quẽdam martyrẽ crudelibus atqꝫ inmanibus supplicijs cruciari: constanter et libere: cur auit imperator primus in hoc solo sentẽtiã que in nobis omnibus viget? Vt quid in illo crimen inducatur. quod a nobis omnibꝫ confitet? Hec nobis fides: hic cultus vnanimis: eademqꝫ sententia. Quos ille mdiu lominus cũ i medium venire iussisset: iussit eos appendi: et flagris toto corpore lamari: et visceribus iam pelle nudatis iubentur aceto et sale perfundi. Cũqꝫ etiã hoc genus tormenti constãter ac fortiter tolerassẽt: cratícula primus subter strata pomitur in medio. Ibiqꝫ quod reliquũ fuerat in verberibꝫ assũpti corporis superpon: et non ad subitũ: sed sẽsim paulatimqꝫ succendi. Ad vltimũ laqueo appensos iussit necari. Interiecto vero tempore beatus gorgomus romam transfertur: positusqꝫ est venerabiliter via latina. iter duas lauros. Cõpleuerunt autem martyrium sinum quinto idus septembris. ℟ In festo scõrum martyrũ prothi et iacinthi. Leo. p.

Dome via sala
ria vetere in cy
mitterio basille:
natale sanctorū prothi
et iacinti: qui erāt eunu
chi beate eugenie virgis
cū qua ab heleno episco
po baptizati: aliq̄to tp̄e
diuinis solū eruditionib⁹
bus vacantes in sancto
proposito perstiterunt: at
q; in seruorum dei mona
sterio mira humilitate
conuersati sunt: et hoc a
pud egyptū. Inde cū bea
tissima virgine romam
reuersi: sub galieno ip̄era
tore q; essent xp̄iani dep̄
hensi. cogūtur sacrificare
Sed non consentientes
durissime verberantur.
Cūq; deo fidem seruantes
gauderent: pariter decollā
tur tertio ydus septēbris.
Post hec tenetur beata eu
genia: et iubetur a prefec
to vrbis miceno diane sa
crificia exhibere. Que stās
ante templū: manibus
extensis fudit oratiōnē.
Qua orante simulachrū
diane ita cōmutum est:
vt sola pulueris eius in
dicia remansissent. Sed
magicas artibus hec repu
tantes: ingenti saxo cir
ca scapulas eius cōstricto:
in thyberī eam precipitem
dederunt. Quomodo au
tem agonem passionis
sue compleuerit breuiter
supra notatum est. octa
uo kalendas ianuarij:

In exaltatione sanctis
sime crucis. Ad matutinas
Inuitatorium:

Xpristum regem
dominū p nobis
i cruce exaltatū.

Demte adoremus. ps. De
mte exulte. ym. Pangt
lingua. In p. noctur. añ.
Nobile lignū exaltatur xpi
fides rutilat dum crux ab oi
bus veneratur. ps. Beatus
vir. añ. Sacra crux extol
litur a cunctis regib; virga
regia erigitur in qua salua
tor trūphauit. ps. Quare
fremuerūt. añ. O crux ve
nerabilis que salutem attu
listi mīsens quibus te refe
rum preconijs quia vitam
nobis celibem preparasti. pr.
Dñe quid multi. ℣. Hoc
signū crucis. Lectio. pma.

Quom venerabile lignū sancte crucis
ablcleña constantinus ma
tre iuentū fuisset: ita per
medū sectū est: vt crux
stantinopolim portari sit:
et crux iherosolimis fixas
argenteis sit reseruata.
Multorū itaq; temporū
labente curriculo: focas ro
manis imperante: perse
aduersus rēpublicā cos
droe rege grauissima bel
la gerentes: multas roma
norū prouincias: q ipam
iherosolimam inuadunt.
Et destruentes ecclesias
sanctaq; loca prophanā
tes: inter ornamenta sa
cra que ablulerunt: etiā
vexillū dominice crucis
abducunt. Fecerat nāq;
quosdroe rex turrē argen
team: in qua interlucen
tibus gēmis thronū ex
truxerat aureū. Ibiq; so
lis quadrigam. lunei stel
larū ymagines collocaue
rat: atq; per occultas fis
tulas aque meatus addu
xerat: vt quasi deus plu
uiam desuper videretur i
fundere. Et dū in subter
raneo specu equis m ar
cautu trahentibus carum
acta turris fabrica move
ri videbatur: quasi quodā
modo rugitū tonitrui imi
ta possibilitatem artifi
mentiebatur. Qui etiam
in tantam prūpere audaci
est pteruiam: vt ab mco
lis vicinarū gentium qs
impetu vastans barbarico
suo nephando sbiugarat
imperio: coli se uiberet vt
deum: vocariq; regē regū
et dñm dominantiū. Re.
Trophēū crucis vndiq; distē
ditur. ab vniuersis hodie ex
altatur. qua hoc est signū
quod leuauit dñs in natio
nes. Et congregauit disper
sos israel. ℣. Sceptrū cru
cis aureū pretendit omni
potens. quo clementie sig
nū fidelibus demonstrauit.
Et congregauit. Leo sēda.

In hoc itaq; loco se
dem sibi preparauit
rat: atq; iuxta se collegam
sibi crucem dominicam po
suerat: filioq; suo tradito
regno. ipe in phano hui?
cemodi residebat. Mortu
oq; phoca eraclius impe
rator creatur: vir strenuus
et armis exercitatus: lin
gua eruditus: corpore de
corus. Pergens itaq; fi
lius cosdroe contra eraclū:
iuxta danubiū fluuiū cū
suo descendit exercitu. Tā
dem inspirante clemētia
saluatoris. vtrisq; prima
pibus placuit: vt et ipi
singuli in medio fluuiis
pōte dimicarent cōfligere
rent: et cui sors victoriā
contulisset: ipe sine damp
no vtriusq; exercitus ipe
rium vsurparet. Decreuerē
etiam cum iuramēto: vt
si aliquis ex eorū populo
principi suo venire i au
xiliū presumpsisset: cruri
bus erectis et brachijs
mergeretur in flumine.
Cumq; vtriq; populo
hoc placuisset: ipi duo
dimicantes i pontis me
dio congressi sunt. Deus
autem illis inter se certā
tibus: tandē dñs pul
satus lachrymis xpianor
per virtutem sancte crucis.
cui se die eodem memorat
princeps attentius cōmē
dauerat: fideli suo eracho
clio concessit de hoste tri
umphū. Tantaq; mētis
immutatio cosdroe inualit
exercitū: vt voluntarie
omnes eracho se subderēt
tā pace q fide. Quos il
le benigne suscipiens in
hoc illis clementiam pre
stitit: vt omnes ad bap
tismū conuolarēt. Quod
vtiq; se facturos pariter
cum ch sponderunt. Re.
Nos autem gloriari oportet
in cruce dñi nostri ihū xpi.
in quo est salus vita q resur
rectio nostra. Per quē sal
uati et liberati sumus. ℣.
Tuam crucem adoramus
dñe et recolimus gloriosam
passionē. Per quē. Leo añ.

Ipse autem xp̃i a
missimus p̃ceps
regna que cosd:oe tenue
rat aramquaq; plustrãs.
ad sedem illius peruenit: cãr
et cũ pauas ad eũ ascen
dit: sedentemq; i throno
repperit aureo. Cũq; cosd:oe
d:oe tremefactus salutа
cionis verba p:oferret ex
clio: ip̃e respondit. Si vis
salutem habere perfectam:
p:o eo q; lignum sancte
crucis q̃uis indignus.
honorifice tamen uirtu
modulũ tuum tractasti:
et si credere in dn̄m ihesũ
xp̃m volueris. cũq; in ve
ritate confessus fueris: re
gnũ persarũ tibi tantum p:o
patrimonio et vitа acep
tis a te pauas obsidibus
dabo. Si autẽ aliud ege
ris: mor meo gladio in
terbis. Cũq; cosd:oe sa
lutiferis monitis nequaq̃
acquiescеret: exclius ex
tracto gladio caput eius
amputauit. Tamen cum
sepelиri fecat qua rex fuat:
et q̃n honorem domum
ex crua detulerat: filiumq;
eius vmcũ de sacro fonte
suscepit. Erat enim tunc
annorũ decem. Descriptu
ones etiam regni persa
rũ sub eius nomine fieri
precepit. Totũ vero argẽ
tũ turris illius: i p̃dam
sibi exeratus deputauit.
Aurũ vero et gemmas. a
vasa. et reliqua vtẽsilia:
ad restaurationem eccle
siarũ quas tyrãnus destru
erat reseruauit. ℟. Vir
gam extendit altissimus et
in fauũ nostre redẽptionis i
tingens caligmose nubis te
tra clarificans. Cecorũ ocu
los signaculo crucis repara
uit. ℣. Crucem exclius le
tanter suscepit succũbit cos
d:oe et deus suus magnalia
prestat. Cecorũ. In secundo
nocturn. añ. O crux victo
osa et admirabile signum.
in celesti curia fac nos capta
re trũphũ. ps. Cũ inuo
carem. añ. Funeste mortis
dampnatur supplicũ. dum
xp̃us in cruce nostra destru
xit vmcula criminum. ps:
In dn̄o confido. añ. Rex
exaltatur in ethera. cũ tro
pheũ crucis ab vmũsis xp̃i
colis adorатur per secula.
ps: Dn̄e in virtute. ℣.
Adorамus te xp̃e et benedi

cimus tibi. ℟. Quia per
crucem tuam redemisti mun
dum: Lectio. m̃j.

Rex vero exclius su
sapiens ligmũ sãc
te crucis ihersolimã p:o
perat: omnesq; gaudẽtes
populi cũ hymnis et can
ticis obuiam pergũt. Cũ
q; de monte oliueti descẽ
disset: et per eam p:otam
quã dn̄s intrauit quãdo
ad passionem venerat ip̃e
equo regio ornamentis
imperialibus decoratus
sedens voluisset intrare: re
pente lapides p:ote caden
tes clauserunt semitam:
et factus est paries vnus.
Cũq; mirarentur attoni
ti: immoq; terrore et me
rore constricti: respiacẽtes
in altum viderunt signũ
crucis in celo flãmeo ful
gore splendere. Angelꝰ
autẽ dn̄i accipiens illud
signũ crucis in manibus:
super p:otam stetit. et aut.
Quando rex celorũ q̃ dn̄s
totius mundi passionis
sacramenta per hãc aditũ
completurus itrauit: nõ
se purpuratum nec dia
demate rutilantem exhi
buit: aut equi potẽtis ve
hiculũ quesiuit: sed hũi
lis asselli terga superscdẽs.
cultorибus suis humilita
tis exemplũ reliquit. His
dictis confestim angelus
dn̄i ad celos rediit. Tunc
imperator gaudens de visi
one angelica. depositis ip
si⁹ insignijs: discalciatus
protinus crucem i mambꝰ
sus sapiens. properabat ad
p:otam. Statimq; p:ota
se erigens: liberũ intranti
bus patefecit ingressum.
Et cum magno honore:
imperator p:eciosam par
tem ligni quam secum de
tulerat suo loco restituit.
℟. Incessus humiles dauid
exhibuit cui arcba dn̄i fertur
a populo. Christi signaculũ
in mundi medio dũ se pbuit
humilem in crucis termino.
℣. Crucem p:otat humeris
tyro magnificus p:otam in
greditur perfusus lacrimis
deponit regia supplexq; hu
milis. Christi. Lectio. v.

Statuta vero cruce
suo loco: gloria dn̄i
replent templum. Imce
bat eũ odor suauissimus
volitans: oia aromata.

et thuma balsam atq; mir
re. Confestim populans
gaudij fauor ī altū sbla
tus: diuinam laudabat
potentiam. Sicq; etiaz
gloriosius semper augustꝰ
crūpens ait. O crux admi
rabile signū: in qua dñs
noster ihūs xp̄ūs dei filiꝰ
pendens pro nostrozū pō
dere criminū: mortis dīp
nauit supplitiū. O sāgiuꝰ
eius adorandus a throms
et angelis: qui effusiuꝰ est
in nostre salutis p̄cauī.
O crux splendidioz cūctis
astris: mundo celebriꝰ. ho
minibus multū amabilis.
sanctioz vniuersis: que so
la fuisti digna portare ta
lentū mundi: dulce lig
nū. dulces clauos. dulce
pondus sustinuisti. Sal
ua p̄sentem cateruā in
tuis hodie laudibus con
gregatam: et tuo vexillo
signatam. ℟. Templi do
mina completo opere con
fert donaria salomon sapi
ens crucem apostolis mātē
discipulo. Pacem hūilibuꝰ
dat xp̄ūs singulis aursus ma
gnifica adepto bramo. ℣.
Offert magnalia p̄mceps
magnificas et p̄mulegia de
dit ecclesijs tendit ad pro
p̄ria completis omnibus.
Pacem humilis. Lectō. vj.
Hec cum diuisset fle
xis genibus cum
lachrymis osculatus ē sāc
tam crucem: p̄cē dās om
nibus famulis ꝛ dei seruis.
Tunc reuocante deo anti
qua miracula: eodem die
mortuus vnus recepit p
p̄riam salutem et samta
tem. Paralytica quoq; q̄
tuor amissam adepti sūt
sanitatem: leprosi vero de
cem cutē recep̄erunt mūdi:
quindecim quoq; cecꝰ lucē
sanitatem restitutam ac
ceperunt. Plurimi etiam
a demonibus erepti: mul
tiq; alij varijs infirmita
tibus sunt liberati. Unde
ab vniuerso terrarū orbe
digne colitur: digneq;
glorificatur nomē signī
q; viuifice crucis: p quā
vita et salus est credētib;
restituta. Tunc imperator
offerens multa donaria:
ecclesias reparari fecꝫ sius
sumptibus: reddens p̄
uilegia sua auctoritate
p̄rolata: restituens cap
tiuos in p̄priā: dans o
portuna p̄sidia. Cōstā
tinopolim rediit diuina
potentia rectus: perseue
rans in sancte crucis sig
naculo: perapiensq; mi
raculorū eius plurima
incrementa: donāte dño
nostro ihū xp̄o: cui ē ho
nor et gloria cum patre ꝛ
spūsancto per omnia se
cula seculorum āmē. ℟.
Confertur sanctas dine sau
tatis cum dei famulus ī lu
gno sublim serpentē exal
tat. Et deuicta morte salus
acquiritur cū xp̄ūs i cruce
altius sublimatur. ℣. Arbor
digniss̄ima dum plebi p̄m
ditur resurgit mortuus an
tiqua miracula renouātur
Et demeta. In. nj. noctur.
Adorāmus te xp̄e cū
benedicamus tibi. quia per
crucem tuam redemisti mū
dum. Ps Cantate. j. ant.
Per lignū seruꝰ facti sumꝰ
et per sanctam crucem libe
rati sumus fructus arboris
seduxit nos alla. Ps. Dñs
regna. exultet terra. ant.
Saluator mūdi salua nos
qui per crucem ꝛ sanguinē tuū.
redemisti nos auxiliare nob
te deprecamur deus noster.
Ps. Cantate. ij. ℣. Om
nis terra adoret te deus et
psallat tibi. ℟. Psalmum
dicat nomi tuo. Secundum
In illo tohānē: xij.
tempore. Dixit ihc
suis discipulis suis. Nūc
iudicium est mūdi: nunc
princeps huius mundi
ejicietur foras. Et reliq̄:
Omelia sancti augustini
episcopi. Lectio. vij:
Nunc inquit iudi
cium ē mūdi. Quid
ergo expectandū ē in fine
seculi? Sed in fine seculi
quod expectatur iudiciū
erit iudicandorū vnorū
atq; mortuorū. Judiciū
erit p̄mmorū penarū q;
eternarū. Quale ergo nūc
iudiciū est? Jā in superio
ribus lectionibus q̄tum
potui cōmoui charitatē
vestram: dicēs etiam iudiciū
non damnationis sed di
scretionis. Unde scriptum
est. Judica me deus ꝛ di
scerne causam meam de
gente non sancta. Multa
autem sunt iudicia dei.
Unde dicitur in psalmo.
Judicia dei abyssus multa.

Dicat etiam apostolus. O altitudo diuitiarū sapiē tie et scientie dei: q̄ i cō prehensibilia sunt iudia ā eius. Et quibus iudiasſ etiam hoc est: quod hic a it dñs. Nunc iuditū est mūdi: seruato, in fine iu ditio: vbi nouissime vnu et mortu iudicandi sūt. Re. Dulce lignū dulces cla ūos dulce pondus sustinuit. Que digna fiut portare pre cū seculi. ℣. Hoc signū cru cis erit in celo cum dñs ad iudicandū venerit. Que di.

Dicebat Alco. vij. ergo dyabolus ge nus humanū: a reos sup plicioꝝ tenebat cyrogra pho peccatoꝝ. Dominabatur in cordibꝫ filioꝝ incredulitatis ad creaturam colendā de serto creatore: deceptos captiuosq; pertrahebat. Per xpi autem fidem que morte eius et resurrectio ne firmata est: atq; per eius sanguinem: qui in remissionem effusus est peccatoꝝ: multa milia credentiū a dominatu dyabo li liberantur: et xpo copu lantur: et sub tanto capi te vno eius spū fideliū mē bra vegetantur. Hoc vocabat iuditū. hanc diſtinctionem: hanc a suis redēptis dyaboli expulsionem. Demq; attende q̄d dicat: quasi quereremus quod est quod aut: nunc iudicium est mundi: secutus exposuit. Aut cū: Nunc princeps mundi huius ejicietur foras. Audiuim quale dixerit ēe iuditū. Non ergo illud quod in fine venturū est. vbi vnus et mortuus iudicādi sunt. alys ad sinistram alys ad dextrā sepatis. Sz hūc est iuditū quo princeps mundi huius ejicietur foras. Quomodo ergo iustus erat et quomodo cū dixit eyciendū foras: Hūquid i mundo erat: et extra mundū missus est foras? ℟. Hoc signum crucis erit in celo cum dñs ad iudicandum venīt. Tūc manifesta erunt abscōdita cordis nostri. ℣. Cū venerit filius hominis i sede maiestatis sue et aperit iudicare seculum per ignē. Tunc manifesta erūt. Lectō. vj:

Cū ergo de illo iudicio diceret quod in fine venturū est: posset aliquis opinari eternū ignem: quo mittēdus est dyabolus cum ā gelis suis. et cum omnib; qui sunt ex parte eius: non natura sed vitio: non q; ceciderunt et gemunt: sz quia persuasit et tenuit. Posset ergo aliquis opinari illū ignem extra mūdū esse: et ob hoc esse dictū ejiciet foras. Quod vero aut nūc iudicatū est mūdi exponēs quid dixerit nunc i quit princeps huius mundi ejicietur foras: hoc intelligendū est iuditū quod nunc fit: non quod tanti post futurū est in nouissimo die. Præuidebat ergo dñs q̄ sciebat post passionem resurrectionē et glorificationem suum per vniuersū mūdū multos populos credituros: i quoꝝ cordib; dyabolus intus erat: cui quando ex fide renūciant: et quando non tenet locū cordis vbi vera fides habitat: eiectus est foras. Sed dicet ali quis. Nūquid de cordib; patriarcharū et prophetarū veterūq; iustoꝝ non est eiectus foras? Eiectus est plane. Quomodo ergo dictum est nūc ejicietur foras? Quomodo putam? nisi quia tunc quod i paucissimis hominibus factū est. nunc in multis magnisq; fit populis. In festo sanctoꝝ martyrū. cornelij et cypriani. Lectō prima.

Cornelius natione romanus ex patre eusebio: sedit annos tres. dies decem martyrio coronatur. Sub huius novatus novatiani extra ecclesiam ordinauit: eraphica michostratū. Hoc facto confessores qui se separauerunt a cornelio cū maximo presbitero: qui cū moyse fuit ad ecclesiam sunt reuersi: et facti sunt confessores fideles. Post hec cornelius episcopus centū cellis pulsus est: et ibi scriptam epistolam de sua confirmatione missam a cypriano: quā cyprianus in carcere subscripsit a celerino lectore

suscepit. Hic temporibus suis rogatus a quadã matrona lucina: corpora apostolorũ petri et pauli de ca tacũbis leuauit noctu. Primũ quidem corpus beati pauli beata lucina posuit in predio suo via hostiẽsi: ad latus vbi decollatus est.

Beati autẽ Lectõ. ij: petri corpus accepit beatus cornelius episcop⁹: et posuit iuxta locum vbi crucifixus est: inter corpora sanctorũ martyrum episcoporũ in templo apollinis: in monte aureo in vaticano palatij neronis. tertio kalendas iulij. Post hec cornelius epũs ambulauit noctu ceutũcellis. Eodem tẽpore audiuit detius de eo q̃ episto lã accepisset a beato cypriano carthaginensi episcopo: misitq; ceutũcellis et adduxit beatum cornelũ. Quem iussit sibi presentari cum prefecto vrbis i tellude noctu: cui ita dix. Dic definisti: vt nec deos consideres: nec precepta principũ vel minas nostras timeas: vt cõtra rẽ publicam litteras accipias et dirigas? Cornelius episcopus dixit. Ego de corona dñi litteras accepi: non cõtra rẽpublicã: sed spirituale consiliũ ad animas redimendas. Lectõ. iij:

Tunc detius iracundia plenus. iussit os eius cum plumbatis cedi: et precepit cũ duci ante templum martis vt adorare q̃ si nõ faceret capite truncaretur. Itaq; ante passionẽ suã omnia bona ecclesie tradidit stephano archidiacono suo. Hic fecit ordinationes duas p mẽsam decembus. presbiteros quatuor. diaconos quatuor. episcopos septem. Qui etiam decollatus est in loco supradicto et martyr effectus est. Cuius corpus noctu collegit beata lucina cũ clericis: et sepeliuit in crypta iuxta cymiteriũ callisti in predio suo via appia. decimooctauo kalendas octobris: et cessauit episcopatus dies vi gintiquinq;

De sco cypriano epõ. Lectõ. iij:

Apud affricã beati cypriani epi sub valeriano et galieno imperatoribus: galerio maximo procõsule. Quibus agentibus et elaborantibus: comprehensus ex precepto aspasij paterni proconsulis in exiliũ ciuitate cordubitana missus ẽ. Habitauitq; ibi suspẽsa mẽte: tantum ad calcandas passiones huius tẽporis amore xpi aiatus. Quo conuenebant ad cũ plures egregij, clarissimi ordinis et sanguinis: sed et seculari nobilitate gloriosi: qui propter animam eius antiquã secessũ sibi inde suaderẽt. Et ne parũ esset nuda suasela: etiam loca in qua secederet ei offerebãt. Lcõ. v.

Post dies autem multos egressus de exilio habitabãt i hortis suis. Et cum illic moraretur: venerunt ad eũ duo principes ex officio proconsulis galerij maximi: qui aspasio paterno successerant. Et leuãtes eũ in curriculo duxerũt ad proconsulem i locũ serti: vbi pro reparanda sanitate degebat. Collectusq; ab aristore officij: secessit in hospitiũ eius i viã saturni. Conuenit autem ad eum omnis populus fratrũ. Quod cũ comperisset beatus martyr: precepit custodiri puellas q̃ venerant audire verbum dei: quoniã ante hostium principis manebant obamorem martyris gloriosi.

Altera die Lectõ. vj. decimooctauo kalẽdas octobris: mane galerius maximus sanctũ cypriani episcopũ offerri sibi p̃cepit in atrio secutiolo. Cum inter alia cũ diuisset p cõsul: iusserunt te sacratissimi principes. cerimoniari: sanctus cypr̃ianus dixit. Non faciam. Maximus proconsul dixit. Consule tibi. Sanctus cypr̃ianus dixit. Fac quod tibi p̃ceptũ est. Nam in re tam iusta: nulla cõsultatio ẽ. Maximus proconsul dixit. Diu sacrilega mente vi

ristī: et nephandos tue cō
spirationis hominesq; ag
gregasti: et inimicum te
os romanis et sacris reli
gionibus constituisti: nec
te pij imperatores ad sectā
ceremoniarū suarū vocare
potuerunt. Cum ergo sis
nequissimus omnium auc
tor et signifer: deprehēsus
eris ipō documento. cū hijs
quos in scelere tuo tecū ag
gregasti: vt sanguine tuo
satientur disapline tue.
Et hijs Lectio. vij.
dictis decretum er
tabella recitauit. Latius
cypriani gladio animad
uerti placet. Sanctus cy
prianus hec audiens dixit
Deo gratias ago. Et cum
duceretur: populus fra
trū plangens dicebat. Et
nos cū eo pariter decollem.
Et ita perductus gloriosus
martyr post pretorū in a
gro sexti: exuit se lineo
birro: et cōplicās posuit
ad genua sua. Deinde dal
maticam tunicam tulit et
diaconibus tradidit: et
stans in linea sustinebat
speculatorem: cui viginti
quinq; aureos dari precepit.

Fratres Leō. vij.
vero flentes inte
rim et oratū ante eū
ponebant: ne sanctus cru
or defluens absorberetur
a terra. Qui cū licinias
manibus sibi ligare non
potuisset: iulianus pres
biter et iulianus diacon
ipi ligauerunt. Ipse vero
manu propria sibi oculo
erit: et genua in terra
posuit: orationemq; ad
dominū fudit: et sic gla
dio percussus migrauit.
Corpus eius propter gē
tilū curiositatem in pro
ximo collocatū est. Sed
ne a gentibus tolleretur:
nocte aduemente et eodē
loco vbi positum fuerat
sublatū est: et inde cum
cereis et scolantibus in a
rea cuiusdam candidi p
curatoris in via mapāli
ense iuxta piscinas: cum
magno triumpho sepul
tum est. Lectio. nona:
Post multa vō cur
ricula annorū glo
riosissimo karolo frācis
imperante: contigit lega
tionem francorū fertes
illustres ac sapientes ar

aīspectos legatos trāsitū
per affricā fecisse. Hy cū
arthaginem diutam q
loca venerabilū martirū
reuerentes a rege persarū:
qui exceptā media totum
pene tenebat orientē vi
dissent: facile sibi conci
liato principe ac fauorē i
re tali prestante. pio ma
gno munere rogauerunt:
vt ossa beati cypriani eis
ferenda permitteret. Quod
ille non magnum ducēs cō
tinuo postulata cōcessit:
vt quia pio imperatori
cuius gratiam omnium
qui in toto orbe terrarū.
erant regum ac principū
amicitie preponeret ipsi
ea ferrent libenter assēsit.
In festo sancti mcome
dis martyris. Lō prima:
Natale sancti mco
medis martyris
quem flaccus co
mes cum ad eum perlatū
fuisset q; corpus sācte fe
licule virginis quā ipse
pro xpō pumerat sepeliū
set. fecit teneri: et duci ad
sacrificandū. Qui cū di
ceret ego non sacrificabo
nisi deo omnipotenti qui

regnat in celis: non hijs
exanimis lapidibus qui i tē
plis quasi in carceribus
custodiūtur clausi plum
batis diutissime cesi mi
grauit ad dñm. Corpus
eius in tyberim precipita
tū est: quod a clerico ipi
nomine et opere iusto col
lectum: et perductum ad
horti cellū suū: sepultum
est iuxta muros via nu
mentana In festo scōr
martyrū lucie et gemmiane
et sancte euplemie virgis
et martyris. et fit officium
plurimorū martyrū. Lc. p.
Imperantibus
diocletiano et
maximiano: iu
diciabus abophrasio et me
grisio: passio sanctorum
lucie et gemmiani. Nam
serat autem beata lucia i
viduitate annos triginta
ser. Totus autem vite
ipius fuerant anni sep
tuagintaquinq;. Que
accusata a filio cuprepio
q; xpiana esset: iussit eā
diocletianus sibi adduci
et dixit ei. Audio quia
reum illū crucifixū confi
teris: et deos nros deridet.

Nunc ergo si parata es
vuicere: parati sunt q̄ dij
omnipotentes. vt eis of
fenas thum: vt possint ti
bi esse propitij et viuas.
Sancta lucia respondit.
Nec sunt sibi propitij nec
cultoribus suis. Nam in
propiciabitur dñs meus
ihūs xp̄ūs: pro cui amo
re parata sum ignem. vin
cula. et quas volueris pe
nas sufferre. Lectio. ij.

AVdiens dyocletianꝰ
constantiam fidei
eius: iussit eam trahi ad
carcerem: vbi consolatio
nem diuinam promeruit.
Reducta autem iterū an
te dyocletianū sedentē pro
tribunali: extensa est glo
riosa femina. et fustibus
diutissime verberata. Et
ecce subito terremotꝰ fac
tus est: et templū iouis
ita subrutum: vt nec la
pis super lapidem edificij
remanserit. Dyocletianꝰ
autem ollā ereā adduci fe
cit: eamq; pice et plūbo
iussit impleri et i circuitu
ligna aggregari et succē
di: et sanctam luciā intra
ollam demergi. Vbi sētā
dei psallens triduo vixit.
Mittens vero dyocletia
nus qui renunciaret ei.
si tota iam in cinerē ēet
resoluta: is qui missus
fuerat nunciauit impera
tori q̄ absq; vlla lesione
vuiuret. Tunc impius tā
to miraculo nullo modo
ad credendū xp̄o ī catus:
iussit vt onerata ferro et
plumbo per cuitatis pla
teas duceretur. Lectō. iij.

CEruerunt autē
ante domū hōmis
p̄potentis nomine ge
mmam: in cuius domo
demonū simulacra inu
mera erant. Cūq; sancta
lucia domū ip̄am pertrā
sisset: subito colūba alba
velut nix de celo sup caput
gemmiam tertio figurā
crucem reledit. Gemma
nus respiciens: vidit sibi
patere celū. Et statim ar
ripiens cursum: peruenit
ad locū vbi iam sētā dei
torquebatur. Et p̄ostern
nens se pedibus eius: ce
pit narrare quod vidit:
et baptisma luuachrum
expetere. Reducta est igi
tur beata lucia i carcerē.

Erat autem quidā sacer
dos p̄othalius nomine
Cui nocte appāruit ange
lus dñi: monuit vt iret
ad carcerem: et hominem
gemmianū. qui fontem
salutis requirebat bapti
zaret. Qui cū cucurrisset
festinus abiit: et beatā
virū aqua salutari lauit.

POst tertiū Lēō. iij.
vero die exhibita
est sancta lucia dyoclecia
no. et cū ipa gemmianꝰ:
de quo iam imperator
audierat. Quos ille pe
nis grauissime afflictos
diuq; torquos: tradidit
carnifici peruersissimo iu
dici: vt quod deerat pe
narū ip̄e suppleret. Qui
primo iussit cervices eoꝝ
fustibus cōtūdi: et mox
terremotu facto camera
domus iudicaria ceciderit
et iudicem impiū oppres
sit. Deinde sēti martyres
exhibiti sunt primo ab
abofrasio: sub quo septu
agintaquinq; martyrū
impleuerūt. q̄ visis
miraculis que circa sāc
tos suos dñs operabatur
crediderant. Hic impius
simus iuter: post sāctoꝝ
horū martyrum necem:
a diabolo equus eius in
atuatus de lapideo ponte
precipitatus est ī fluuiū:
corpusq; eius postea mul
to loco repertum est. Dein
de beata lucia et beatus ge
mmianus a megasio cō
sulari viro arcati: post lau
dabilem victoriā martirij.
gladio animaduersi sūt:
sub die septimo kalēdas
octobris. Quoꝝ corpora
rapuit quedam mulier
xp̄iana nomīe maxima:
et vt decuit martyres se
peliuit. Ic. ỹ. pscā euphemia.

NAtale sancte euphe
mie virginis: que
martyrizata est sub dyocle
ciano imperatore. procō
sule autem prisco: i ciui
tate calcedona. Que de
ferente imquissimo ap
polliano cum aliis qua
draginta et nouē tradi
ta est proconsuli prisco.
Cui prisc⁹. Honora te
ipām et generis tui dig
nitatem ne amittas: et
īmola deo marti. Beata
euphemia eius imq̄ sua
sionem contempnens:

pectus suū signaculo xp̄i
munens ip̄territa stetit.
Prusias iratus vt eā su
perare posset post tormen
ta et carceres: etiā verbera
et argumenta rotarum:
ignes ac pondera lapidū
angularū: bestias et pla
gas virgarū: secures et sar
tagines igneas adhibuit.
Ad vltimū in theatrū du
ci iussit: et leones et besti
as ei laxari. Lectio. vj:
Vnc beata virgo
fundens oz̄onem
ad dominū dixit. Tu do
mine notus omnib; qui
te inuocant fide pura et i
tegra: suscipe animā an
cille tue sicut suscepisti sa
crificiū patris nr̄i abrahe:
ita dignetis suscipere sa
crificium humilitatis mee:
quod tibi ob cōfessionem
laudis tue īmolo. Tunc
vna solūmodo de bestijs ac
currens morsū sancto cor
pori eius infixit: et ita im
maculatū spiritū virgo
deo reddidit. Dementes
autem mater eius theo
dora et philophiron pa
ter eius: cruentum corpus
eius sepelierunt q̄i mille
passus a ciuitate calcedo
nia. Completū est autē
martyriū eius die sexta
decima mensis septēbris.
In festo ip̄ressionis sacro
rū stigmatū sc̄i fr̄ancisci oia
fiūt sicut i natali ei⁹ p̄ter. añ.
ad mag̃. oz̄onē. et lectiones.
Lectiones in mat̄. legū
tur de stigmatibus sacris
videlicet. Lectio prima:
Idelis reuera famu
lus et minister ē
franciscus. bien
suo anteq̄ spiritum celo
redderet: cum i loco erecl
so seorsum qui mons alū
ne dicitur: quadragena
rii ad horonem archan
geli michaelis ieiunii in
choasset: superne contem
plationis dulcedine ha
bundantius solito super
fusus ac celestiū desideri
orū ardentior flāma suc
census: supernarū cepit i
missionū cumulatius do
na sentire. Dum igitur se
raphias desiderioū ard
oribus sursū ageretur in
deum: et affectus cōpassi
ua teneritudinem in eum
transformaretur aut er dul
citate mira crucifigi cō
placuit: quodam mane
circa festū exaltationis scē
crucis in latere montis o
rans: vidit quasi sexalē
ymus seraph ser alas tur
fulgidas q̄ ignitas habē
tem de celorū sublimitate
descendere. Qui volatu ce
lerrimo ad aeris locū viro
dei propinquū peruenit: et
non solum alatus sed et
crucifixus apparuit. ma
nus quidem et pedes ha
bens extensos et cruci af
fixos: alas vero sic nuro
modo humane dispositas:
vt duas supra caput er
gerret. duas ad volandū
extenderet: duabus vero
reliquis totū corp̄ aram
plectēdo velaret. Lēc. ij:
Hoc videns vehemē
ter obstupuit. mer
tumq; dolori gaudiū mes
cuit: dum et in
gratioso xp̄i aspectu sibi
tam mirabiliter q̄ fami
liariter apparentis. ereclsi
suam q̄dam cōcipiebat
letitiam: et dira cōspecta
crucis affixio. ipius animā
compassiua doloris gladi
o pertransibat. Intellexit
quidem illo docente iteri
qui et apparebat exterius:
q̄ licet passionis infirmita
cum īmortalitate spiritus
seraphica nullatenus cōue
niret: ideo tamen huīmo
di visio sibi fuerat p̄sēta
ta conspectibus: vt amā
cius ip̄m xp̄i p̄cognosset. se nō
per martyriū carnis sz̄ per
incendiū mentis: totum
in xp̄i ih̄u crucifixi exp̄es
sum similitudinem trāsfor
mandū. Disparens igitur
visio post archanū ac fa
miliare colloquiū: mēte
ip̄ius seraphico interius
inflāmauit ardore: carnē
vero crucifixo conformi
exterius insigniuit effigi
e: tā q̄ si ad ignis liquefa
ctiuam virtutem p̄cam
bulam: sigillatiua quedā
esset impressio subsecuta.
Statim Lectio. iij:
Namq; in manib;
eius et pedibus apparere
ceperūt signa clauoz̄ū: ip
soz̄ū capitibus i interiori
parte manuū et superiori
pedum apparentibus: et
eorum acuminibus extē
tibus ex aduerso. Erātq;
clauoz̄ū capita in mamb'
et pedibus rotunda et in

gra: ipa vero acumina ob
longa retorta et reperus
sa: que de ipa carne sur
gentia carnem reliquam
excedebant. Di quidem re
percussio ipa clauorū sub
proibus a deo pminens
erat et extra pōtensa: vt
non solū plantas solo li
bere applicari nō sineret:
verū etiam intra circuitio
nem arcualem ipsorū acu
minū facilter imitti vale
ret digitus manus: sicut
et ab eis ipe accepi qui o
culis propriis cōsperexerūt.
Dextrū quoq; latus qua
si lancea transfixū rubra
cicatrice obductū erat: qđ
sepe sanguinem sacrū ef
fundens tunicam q femo
ralia in tanta copia resp
gebat: vt postmodū fra
tres socij ei lauantes pro
tempore. indubitāter ad
uerterent: q sicut in mam
bus et pedibus sic et i la
tere famulus dnī expresse
haberet. impressam sim
hitudinē crucifixi. Leō. vij:

Mens autē vir
deo plenus q stig
mata carnis tam lucidēter
impressa. socios familia
res latere non possent: ti
mens inhibilominus pu
blicare dnī sacramentū:
in magno positus fuit du
bitationis agone: vtrū
quod viderat diceret vel
taceret. Compulsus tan
dem conscientie stimulo:
quibusdam ex fratribus
intimoribus sibi. cū mul
to timore seriem retulit vi
sionis prefate: addens q
is qui sibi apparuerat ali
qua dixerit: que nunq
dū viueret alicui hōim ap
perire. Postq igitur ve
rus xpi amor in eandem
ymaginem trāsformauit
amantē: quadragenario
dierū numero iuxta qđ
decreuerat in monte illo
solitudinis consumato:
superueniente quoq; so
lempnitate archangeli
michaelis. descendit an
gelicus vir francischus de
monte: secum ferens cru
cifixi effigiem. non in ta
bulis lapideis vel ligneis
manu figuratum artifi
cis: sed in carneis mem
bris. descriptā digito de

Ivit. Lectio: v:

Ortho licet vir sāc
tus et humilis. sacra illa
signacula omni diligen
tia studeret abscondere:
dño tamen cōplacuit ad
glorian sui mirabilia q
dam aperta per illa mon
strare: vt dum illoz vis
occulta per signa clara pa
tesceret: inter densas cali
ginosi seculi tenebras vt
sydus prefulgidum radi
aret. Nam et circa montē
alueme prefatum. aīq
vir sanctus ibidē morā
traxisset: nube obscura ex
ipo monte surgēte. gran
dims violenta tēpestas.
fructus terre consuetudi
narie denastabat. Verum
postquam felicem apparitio
nem: non sine incolarū
admiratione ac gaudio.
grando cōsueta cessauit:
vt celestis illius visionis
excellentiam. et stigma
tum ibidem impressorū
virtutem: serenata preter
morem ipsa celi facies de
clararet. Lectio. vj.

Lio quoq; tēpore
in prouincia reatina
pestis valde grauis in
ualuit. que omes fere bones
in tantū cepit inuadere:
tus et humilis. sacra illa
signacula omni diligen
tia studeret abscondere:
dño tamen cōplacuit ad
glorian sui mirabilia q
dam aperta per illa mon
strare: vt dum illoz vis
occulta per signa clara pa
tesceret: inter densas cali
ginosi seculi tenebras vt
sydus prefulgidum radi
aret. Nam et circa montē
alueme prefatum. aīq
vir sanctus ibidē morā
traxisset: nube obscura ex
ipo monte surgēte. gran
dims violenta tēpestas.
fructus terre consuetudi
narie denastabat. Verum
postquam felicem apparitio
nem: non sine incolarū
admiratione ac gaudio.
grando cōsueta cessauit:
vt celestis illius visionis
excellentiam. et stigma
tum ibidem impressorū
virtutem: serenata preter
morem ipsa celi facies de
clararet. Lectio. vj.

Lio quoq; tēpore
in prouincia reatina
pestis valde grauis in
ualuit. que omes fere bones
in tantū cepit inuadere:
vt viderentur pene omes
irremediabili morbo lan
guere. Vir autem quidā
timens deū. nocte fuit per
visionem cōmonitus: vt
ad heremitoriū fratrū in
quo beatus pater tūc mo
ram trahebat festinanter
accederet: lotiūq; manuū
ac pedū ipius impetraret
a socijs. ac sup animalia
languida spargeret et sic
pestis illa omnis cessaret.
Quod cū vir ille diligēter
implesset: tantā illi que
sacras cōtigerat plagas
contulit deus atque virtu
tem: vt dū ipius aspsio
languentes gregesq; mo
dicum attigisset. omnem
illam pestilentie plagam
repelleret: pristinoq; recu
perato vigore. ad pascua
animalia currerent: tāq;
si nil mali penitus ante se
fissent. Lectio. vij:

Emq; tam mirum
er tūc cōsecute fuit
manus ille virtutem: vt
suo contactu salutifico. va
lidam redderent sospitatē
egrotis. et vnicē sensum
paralitica iam membris
et artis: et quod manus

hys ommbus est. vitā incolumen letaliter sanabatis. Nam vt de plurimbus eius prodigijs. duo quedam anticipando simul et perstringendo cōmemorē: cum apud yleradam vir q̄dam iohannes nomine beato francisco deuotus: a deo sero quodam fuisset vulnerum atrocitate consaucius. vt vix crederetur superuecturus in crastinum: apparente sibi mirabiliter patre sanctissimo. q̄ vulnera illa sacris manibus cōtingente: hora eadem sic integre sospitati redditus ē: vt mirabilem crucis signiferū omni reuerentia dignissimū omnis illa regio proclamaret. Quis enim posset sine admiratione conspicere. hominē non ignotum sub eodem quasi momento temporis. nec quidem plagis lamatum seuissimis. nūc incolumitate gaudentem? Quis sine gratiarum actione recolere. quis demq̄ sine deuotione tam pium virtuosum preclarū q̄ miraculū. fideli valeat mente pensare. Lectio. viij:

APud potentiam ciuitatem apulie: clericus quidam rogerius nomine. cū de sacris beati patris stigmatibus cogitaret mamia: subito fuit in manu sinistra sub cirotheca percussus. ac si proiectum fuisset spiculū de balista: ipa tamen cyrotheca omnino manente intacta. Cū vero per triduū vehementis fuisset doloris cruciatus: ac leo: et iam mente cōpunctus beatum inuocaret q̄ aduraret francisceum per gloriosa illa sibi stigmata ꝓbuenire: salutem a deo perfectam obtinuit: vt omnis dolor: abscederet: nullūq̄ remaneret ommno vestigiū percussum. Ex quo luculenter apparet. q̄ sacre illa signacula illius fuerunt impressa potētia et predita virtute: eum offendere et mederi afferre: obstinatos punire. contritosq̄ sanare.

Igne quidē Lō. ñ. vir iste beatus singulari hoc priuilegio insignitus apparuit: cū omne ipius studiū. tam publicum q̄ priuatum circa crucem dñi versaret. Mi et mim mansuetudinis lenitas, austeritasq̄ vite. humilitas illa profunda. obediencia prompta paupertas exima. castitas illibata. amara compunctio. lachrimarū profluuiū: pietis viscerosa. emulationis ardor. martyrij desiderū. charitatis excessus: multiplex demq̄ xpi fo:mū prerogatiua virtutū: quid aliud in eo pretendunt q̄ assimilationes ad xpm. et preparationes quosdam ad stigmata sacra illius? Propter quod a sua cōuersione toto ipius vite decursu. preclaris cruciꝰ xpi adornata misteriis: tandem ad conspectum sublimis seraph. thuminis crucifixi. totus fuit mutate forme effigiem vi q̄dam dei formi et ignea trāsformatus: quēadmodū attestati sunt. qui viderūt. palpauerunt. osculati sūt: et tactis sacrosanctis hic fuisse et se vidisse mirātes. habundantiora certitudine firmauerunt.

In festo sci mathei apostoli et euangeliste. Lec. p.

BEatus matheus apostolus et euāgelista qui latine interpretatur donatus: qui etiam ex tribu sua licui sumpsit cognomē i qua ortus fuit: in latino autem ex opere publico nomen accepit: qui ex publicanis electus fuit a domino: et translatus i apostolatū. Hic scripsit in iudea euangeliū litteris et sermonibꝫ hebreis: initians ab humana xpi natiuitate dicens. Liber generationis ihesu xpi filij dauid filij abrahām:

significans xpm corporaliter descendentem ersemine patriarcharum: sicut per spiritū sanctū promissū est p ppletas.

Ic etenim Leō. ij: eundem redemptorem nostrum natum et passum ānūtians in similitudine hominis ammali primo cōparatur. Prius quidem in iudea euangelizauit: postmodum in macedonia. Dehinc cū se pararet transire ad ethyopiam que ei in sortem predicationis aduenerat. patria lingua hoc est hebrea euāgeliū composuit: et ea que predicauerat cōprehendēs: hijs a quibus proficiscebatur ad memoriam reliquit. Cūq; venisset in ciuitatem magnam cui nomen dicitur nabeber: in qua erat rex nomine egyptus: filiū vmeū eius a mortuis suscitauit: eūdemq; regem cum vxore et toto regno ad xpianismū conuertit. Lectio. iij.

Eliam quoq; eiusdem ephigeniam sacro velamine consecrauit. Quam ei hyrtacus successor illius vellet suo cōiugio copulari: ab apostolo prohibitus est. Tunc natus rex hyrtacus iussit altare vbi corpus xpi ab eo fuerat cōfectum. mittit speculatorem: qui orantem apostolum expansis manib' a tergo punctum ictu gladij ferens: xpi martyrem fecit. Passus est autem beatissimus apostolus matheus in persida: et requiescat in montibus parthorū: vndecio kalendas octobris. Tres alie lectiones de eōi euangelistarū leguntur videlicet. Sancta quatuor alia. Lectio sā euangelij secūdū matheū. ix. ca. Lectio. vij.

In illo tpe: Videns ihūs hominem sedentem in theloneo matheum nomine: et ait illi. Sequere me. Et surgens secutus est eū. Et reliq. Omelia sā ambrosij epi.

Iustica vocatio publicam: quem sequi dñs iubet. non corpris gressu: sed mentis affectu. Itaq; ille prius auaram de mercedibus: dura de laboribus periculisq; nautarū emolumēta cōquerens: verbo vocatus propria reliquit: qui impiebat aliena. Ac ville illud sedile destituens: toto post dominū vestigio mentis incedit: conuiuiuq; quoq; magnum exhibet apparatum. Qui eñ domicilio xpm recipit interno: maximis delectationibus exuberantium pascitur voluptatum. Itaq; dñs libenter ingreditur: et in eius qui receperit recumbit affectu. Sed rursum accenditur inuidia perfidorū: et future pene species prefigurātur. Epulantibus eñ fidelibus et in illo celorū recumbentibus regno: perfidia ieiuna torquebitur. Simul Lectio. viij. etiam ostenditur quātū interfit inter emulos legis et gratie: q' illi qui legem sequūtur ieiunent mentis famem patiātur eternam. Qui vero verbū in interioribus animē receperunt: alimēti celestis et fontis vbertate recreati: esurire et sitire non possunt. Et ideo qui animo ieiunabant: murmurabant dicentes. Quare cum publicanis et peccatoribus manducat et bibit? Serpētina vox est ista. Denique hāc primam vocem serpens emisit dicens eue. Quid vtiq; deus vobis dixit: nolite manducare ex oi ligno? Ergo patris sui venena diffundūt: qui dicunt. Quid vtiq; cū publicanis et peccatoribus manducat et bibit? Unde dñs cum peccatoribus manducando: etiā cum gentibus non prohibet nos imire cōuiuiū dicens. Nō egent qui sani sunt medico: sed qui male habent. Lectio. ix.

Duū medicamentū nouus magister addiscit. Hoc de terra non pullulauit. Imperans eñ est creatura oīs huius cōfectionis. Uenite omnes qui iam tristis

precatoꝝ varias passiones: vtinim peregrino medicamento. quo venenū serpentis excludatur: quod non solū passionū absterit cyatricē: sed etiam caulam dim vulneris amputauit. Hoc cū medicamentū nō famē iducat: sed abū aīe sōm ministrat. Dicit em filius hominis manducans et bibens et dicunt: demoniū habet: et ideo nō est mens mā ieiuna. Ieiunant hij quibus abest xp̄istus: bonoꝝū q; meritoꝝū copijs egent. At vero qui virtus sua volūtate sufficiat: qui sua recipit domo xp̄m: cōuiuiū magnū exhibet. Hoc è bonoꝝ operū spirituale cōuiuiū quo diuel populus eget: pauper epulat. Et ideo inquit: ieiunare non possunt filij sponsi: q̄diu cū illis sit sponsus. Venient autem dies cū auferetur ab eis spōsus: et tunc ieiunabunt in illis diebus. ¶ In festo sācto-rū martyrum sotioꝝ q̄ eius. Lectō. p.

A gallijs ciuitate sedunoloco agauno: sācto-rum martyrū thebeoꝝ. mauritij ecuperij cādidi victoris innocentij et vitalis cū socijs suis: q̄ sub maximiano passi p xp̄o gloriosissime cozonati sūt. Dt igitur beatissime passionis eoꝝ causam breuiter loquamur: sub maximiano qui romane rei publice cū dyocleciano collega imperū tenuit: per diuersas fere prouintias lamati aut interfecti sunt martyrū plurimi. Idē nāq; maximianus erga deum celi prophanus: impietatem suā ad extinguendū xp̄ianitatis nomen armauerat. Si qui tunc confiteri veri dei cultum audebant: sparsis vsq;quaq; militū turbis: vel ad supplicia vel ad necē rapiebantur. Lectio. ij:

Erat eodem tēpore in exercitu legionis militum: qui thebei appellabantur. Legio autē vocabatur: que tūc ser mila ac sexcentos semigita

ses viros i armis habebat. Hyemauriliū maximano ab orientalibus partibus accersiti venerāt: viri in rebus bellicis strēnui: virtute nobiles sed fide nobiliores. Erga ipsum imperatorem fortitudine: erga xp̄m deuotione certabant. Itaq; cū hij sicut et ceteri militum ad dilamandū xp̄ianoꝝū multitudinem destinarentur: sola crudelitatis ministeriū detrectare ausi sunt: atq; huiusmodi preceptis se obtemperaturos negant. Maximianus non longe aberat. nam se circa octodoꝝ itinere fessus tenebat. Lō

Igitur cognito. ij. thebeoꝝ responso: precipitanti ira feruidus ob neglecta imperia: decimū quēq; ex eadem legione gladio feriri iubet: q̄ facilius ceteri rebus certis territi metu cederent. Redintegratisq; mandatis edicat: vt reliqui in persecutionem xp̄ianoꝝū cogantur. Vbi vero ad thebeos denūtiatio iterata peruenit: cognitūq; est ab eis mūgi sibi rursus executiones prophanas: vociferatio passim ac tumultus in castris exorti: affirmantiū nūq̄ se vllo i hec tam sacrilega ministeria cessuros. Hijs demde compertis maximianus omni belua crudelior: rursus ad ingenij sentiam redit atq; imperat: vt iterū decimus eoꝝ neci daretur: ceteri mobilonimus ad hec que spernerent cōpellerentur. Quibus iussis denuo in castris prolatis: segregatis est atq; pausius qui decimus sorte obuenerat. Reliqua vero se militū multitudo mutuo sermone inhigabat: vt in tam preclaro ordine persisterent. Lō. iij

Mentamentū tamē maximū fidei penes sanctum mauritium fuit primoriū legionis eius: qui ann exercitatus appellat cāpiductore et candido senatore militū accedebat exhortando singulos et monendo fideliū cōmilitonū. etiā martyrū exempla ingerens.

Hys itaq; p̄ionib; suis atq; auctoribus animati beatissim viri: maxima adhuc m̄ fama est tuãte mandata mittunt: sicut pia ita et fortia. ¶Milites simus inquiunt ip̄erator tui: sed tamen serui quod libere cõfitemur dei. Tibi militiam debemus: illi innocentiam. A te stipendiũ laboris accepimus: ab illo vite eroꝛdiũ sumpsimus Sequi imperatoꝛẽ i hoc nequaq̄ possumus: vt auctoꝛem negemus deũ: vtiq; auctoꝛem dominũ nostrum auctoꝛem veliscui tuũ. Si non ad tam funesta compellimur vt offendamus: tibi vt fea mus hactenus adhuc pa rebimus. Sm aliter: ip̄i parebimus potiusq̄ tibi.

Eferimus ‖ Lõ. v̄. nostras in quaslibet hostiũ manus quas sanguine innocentũ cruẽtare nephas ducimus. Dertẽ ip̄e aduersus impios pugnare ac immunes scit amare: pios et concanes nescunt. ¶Demmimus nos p̄o cuibus potuisq̄ aduersus cuncs arma sũ pssse. Pugnauimus sẽ per p̄o iustitia. p̄o pietate. p̄o innocentiũ salute. Hec fuerũt nobis hactenus p̄etia periculoꝛũ. Pugnauimus p̄o fide: quam quo pacto conser uemus tibi: si hanc deo nostro non exhibemus? Iuramus p̄imũ in sacramenta diuina nram mus inde in sacramenta regia. Nichil nobis de secundis eredas necesse esse: si prima p̄erũpim. Christianos ad penã per nos requiri nolues. Jam tibi ex hoc aly requirendi non sunt. Habes nos hic confitentes deũ patrẽ auctoꝛem ommũ: et filiũ eius ihñ xp̄m credim. Lõ. v̄j.

Idemus laboꝛum p̄iculoꝛũq; nroꝛ socios: nobis quoq; sanguine coꝛũ aspersis truci dari ferro: et tamen sanctissimoꝛũ cõmilitonũ moꝛtes et fratrũ funera non fleuimus. non doluimus: sed potius laudauimus, et gaudio prosecuti sum: quia digni habiti essẽt p̄o dño deo coꝛum pati. Non nos vel hec vltime vite necessitas in rebelli onem cogit. Non nos ad uersus te imperatoꝛ ar mauit. ipsa saltem que i periculis est fortissima de speratio. Tenemus ecce arma et non resistimus: quia moꝛi q̄ occidere sa tis maluimus: et interire innocentes q̄ noxy viuẽ peroptamus. Si quid i nos vltra statueris. si q̄d adhuc iusseris: si q̄d admo ueris: ignes. toꝛmenta. ferrũ. fubure parati sum: xp̄ianos nos fatemur: p̄ sequi xp̄ristianos non pos sumus. Lectio. v̄ij:

Om hec talia maxi mianus audisset: obstinatosq; in fide xp̄i cerneret animos viuoꝛũ: desperans gloꝛiosiam coꝛ constantiam posse reuo care. vna sentẽtia iterfici oẽs decreuit: et rẽ confia circũfusis militũ agmini bus iubet. Qui cũ missi ad beatissimam legionẽ venissent: stringunt i sic tos impiũ ferrum: moꝛ non recusantes vite amo re. Cedebantur itaq; pas sim gladijs: nõ redamã tes saltem aut repugnã tes: sed et depositis armis ceruices persecutoꝛibus p̄bentes: et iugulũ per secutoꝛi vel intectũ coꝛp? offerentes. Lco. vij:

Jctoꝛ autem martir nec legionis eiusdẽ fuit nec miles: sed emeri te iam militie veteranus. Hic cum iter agens subi to incidisset in hos qui passim epulabantur leti martyrũ spolijs: atq; ab hijs ad conuiescendum inuitatus cum p̄olatam ab exultantibus causam letitie cognouisset: detes tatus cõmunas. detestatũ q; cõmunũ refugiebat. Re quirentibusq; ne et ip̄e foꝛsitã xp̄ianus cẽt: xp̄i anũ se et semper futurũ esse respondebat: ac sta ti ab inuentibus iterfectus: ceteris martyribus sicut moꝛte et honoꝛe conuin ctus est. Lectio. ix.

Vid deinde maxi mianũ tyrannũ sit consecutũ: b; eui colli gere placuit. Cũ dispo

situs insidijs genero suo
constantino mortem mo
liretur: deprehensus dolo
apud massiliam captus
est. Nec multo post stran
gulatus. teterrimoq; sup
plicio affectus: impiam
vitam digna morte fini
uit. At vero beatissimorũ
martyrum corpora post
multos passionis eorum
annos. sancto theodoro e
piscopo reuelantur: et i
eorũ honore basilica hone
ste componitur. Deo p'
multũ tempus tantum
innocentij martyris mẽ
bra rhodanus reuelauit:
que non ideo a fluu retro
protulit. vt in gurgitis
sui procellam demergeret:
sed vt ceteris martyribus
sepultã venerabiliter soa
aretur. In festo sctõ lim
pape et mrs. Leõ prima:

Janus natione ytha
lus. de regiõe thu
scie. patre heraclano: sedit ãnos qñ decẽ.
menses tres. dies duodecẽ.
fuit autẽ tempore neronis
a consulatu saturnini 7 sa
pionis: vsq; ad capitonẽ.
et rufũ consules: marty

rio coronatur. Hic ex pre
cepto beati petri cõstituit:
vt mulier in ecclesiam ve
lato capite intraret. Hic
fecit ordinationes duas.
episcopos quidem. presbi
teros decẽ et octo. Qui
etiam sepultus est iuxta
corpus beati petri in vatica
no sub die nono kalẽdas
octobris In festo sctorũ
mrũ cypriani 7 iustine. Lc.

Auctor martyr
cypriam episco
pi et iustine: q̃
passi sunt sub diocletiano
imperatore. iudice eutel
lio. Justine pater erat eu
clusius apud antiochiam. Qui vitã xpi
ane religionis a diacono
nomine predio audiẽtes.
baptizati sunt a sancto epi
scopo optato. Virgo aũt
iustina dño seruiens: fre
quentabat ecclesiã. A gla
dius autem quidã scolasti
cus videns virginem fre
quenter euntem ad eccle
siam: exarsit ob amorem
eius. Et cũ nullo modo
posset pertingere ad eam:
rogauit cyprianũ magũ.
precium pollicens: vt arte

sua demones inuocaret.
qui eam in amorẽ ei' excitare possent. Lectio secda:

Cyprianus autem
magus vocatis de
monibus: cepit agere vt
virginem xpi ei adduceret.
Qui semel bis et tertio ve
mentes ad beatã iustinã
nichil penitus apud illã
suis deceptionibus value
runt: sed xpi signo repul
si: victi recesserunt. Cypri
anus vero cũ illorum vir
tutem aduersus virginẽ
haud quicq̃ valuisse vi
deret: dixit ad diabolum.
Dic michi: quẽ damodũ
vicht elius a virgine xpiana? Cui diabolus. Dice
re tibi non possum: misi
prius iures michi. Cũq;
cyprianus illi iurasset: a
it diabolus. Vidi signũ
crucifixi: et extimui. Cy
prianus dixit. Ergo cru
cifixus maior est te? Diẽ
ei diabolus. Etiam ma
ior est omniũ. Leõ. mj:

Videns cypriani
virtutem xpi: con
temnens virtutem dya
boli: et curreus venit ad e
piscopũ antiochie: cecidit
q; ad pedes eius rogãs vt
doceret eum: et baptismo
xpi consecraret. Beatus
autem antistes episcopi
gratias agens deo: catheu
mizauit eum. Et reuertẽs
cyprianus in domũ suam:
omnia ydola confregit.
Tunc rediens ad ecclesiã:
diligenter verbũ salutis
ausultare cepit. Hora de
inde qua catheumenum fo
ras mittebantur i eccliã
residens: monitus est a
diacono: vt cum reliqui
catheumenus egredẽtur.
Conuersus vero ad dya
conũ dixit ei. Seruus fac
tus sum xpi: 7 tu foras me
mittis? Dicit ei diacon?
Factus es perfectus seruus
xpi? Cyprianus dixit.
Viuit michi xpũs qui de
mones confundit. et mi
chi misertus est: quia nõ
ideo hoc misi perfectus fu
ero seruus xpi. Leõ. mj.

Audiauit diacon?
beato antistite epõ:
ea que dicebat ei cypria.
Qui secundum ordinem
institutũ baptizauit eũ:
et non multo post etiam
diaconũ ordinauit. Qui

doctrina et moribus plus
q̄ dia possit excrescens:
miraculorum gloria pre
clarissime floruit. Verū
non multo interiecto tē
pore factus est episcopus:
sanctiq; iustinam matrē
virginū instituit. Quor
virtutem non ferens dya
bolus: per satellites suos
apud cutelluū comitē ori
entis hoc egit: vt compre
henderetur cypr̄ianus epi
scopus et virgo iustina.
Cuius conspectu vinculis ligati cum fuissēt ad
ducti: comes dixit ad be
atū cypr̄ianū. Tu es cypr̄i
anus doctor xp̄ianorum:
qui per maleficia multos
errare fecisti? Beatus cy
pr̄ianus dixit. Aliquā do
m perditione demonum
positus: multos luxurio
sos feci. Sed saluauit me
deus per virginem iustinā:
dum ea per demonia tem
ptare vellem: que illa fide
xp̄i per omnia vicit et cō
tempsit. Lectio. v:

Omes inquus
sit sanctum epi
scopum post hec suspendi
et ecungulari: beati vero
iustinam post alapas. cru
dis neruis immanter cedi:
deinde sanctū episcopū i
carcerem recludi: et san
ctā virginem in domo
cuiusdam matrone custo
diri. Qui post aliquot
dies in presentia sui re
ductos in sartagine fer
rea iussit torqueri. piceq;
adipem. et ceram desuper
ministris infundentibus.
Et cum ibi laudem omni
potenti deo dicerent: athā
nasius sacerdos ydoloꝝ
postulauit comitē dicēs.
Iubeat claritas tua: et i
nomine deoꝝ vincā vir
tutem xp̄ianoꝝ. Et cum
appropinquasset ad sar
thaginem: erupit ignis
et cōsūpsit illū. Leō. vj.

Omes acceptis tot
miraculis q̄ xp̄us
in seruis suis operabatur:
scripsit imperatori quid fi
eri eis iuberet. Qui rescrip
sit vt dirigerentur mecome
diam: et ibi gladio ferriē
tur. Perductis igitur ad
locū decollationis vidit
eos quidam xp̄ianus: hic
ognitus: et accurrens os
culatus est cypr̄ianum.

Quod cernens seruus
cognatus regis: iratus
egit vt cū sanctis cypr̄i
ano et iustina thеognitꝰ
decollaretur. Et iacuerūt
corpora sanctorū proiecti
tis feris sex diebus insepul
ta. Quidam autē naute
xp̄iam nocte inuenerunt
ea: et naugantes deportauerunt ad vrbē romā.
et matrona venerabilis
rufina reuerenter excipiens illa: sepeliuit ea i prē
dio suo. Passi sunt autē
sexto kalendas octobris.

In festo sancti elzearij
conf: tcij ordinis sancti
francisci. Lectio prima:

Elzearius vir in
signis de regio
ne prouincie ori
undus: apud spectabi
les comites nobilitatis
lympide non obscurus:
imo pre ceteris gratia ge
nerositatis ornatus: qua
si refulgens lucifer inter
astra processit. Anno si
quidem tertiodecimo vi
te sue. ieiuniis vacās: cor
da multorū nodos subtilis
angebatur ad carnem fre
nū lasciue petulantis:
et secretū memoriale vul
nerum saluatoris. Pre
cepta salutaria sue fami
lie dedit: quibus offēsa
dei caueretur. q̄ prorsum
vitaretur iniuria: et ma
iestas altissimi laudaret.

Elzearius Leō. ij.
vir perfecte castita
tis: pro tempore sanitatis
cum sompnus interpellaret
necessitas: nunq̄ mollis
diciturꝰ obdormisse. In
die alicui portabat vt q̄
luce et tenebris dolores
sustineret: sine quibus
spiritus desideria neque
unt possideri. Ceterū pro
carnis reprimendis cu
piditatibus. et pro sapi
entie fructibus capiscen
dis. artioribus se abstinē
tie astringebat frenis: cor
pusq; suum ieiunando
castigans i seruitutē spi
ritus redigebat. Leō: ij:

Elzearius pudicae
virtute ab annis te
nerrimis. vt pote i viro
dei tam prestanter effulsit: vt sanctam et imaculatam virginitatem non
solum animo. sed etiam
corpore conseruaret: et

cū sancta delphina cōiuge sua duceret perpetuū celibatū: non aspernētes una cōiugij. nec virginitatem in aliquo violātes: adiuuantes spiritu: sed neq; q̄ corpora cōiugētes carni fragili: sed thesauros absconditos in vasis fictilibus possidētes. Ic. ūj.

Lazarus cognoscēs quia p̄cipua est sanctorum virtus humilitas: in eo siquidem nō generis claritudo: non affluentia diuitiarum. non magnitudo glorie. non sublimitas potētiatus: virū iustū in excelsū superbie sustulerunt. Sermo ipius mitis erat et placidus. Et vt perfectius xp̄i amator contēpneret semetipm: lepr̄osorū famē lauabat. et vulnera et pedes osculabat. et ora. Seruebat q; vir nobilis eis affectu tante deuotionis: tanq; si ipm xp̄m cerneret i lepr̄osis.

Lazarus Lcō. v. vero iam vti iustus rector: et pius in dandis sententijs ac iudicijs p ferendis: in sh rectiq; se per indeclinabiliter tenar sinut: vt pote qui non timore retractus. non cō tatus odio. nō munerū cupiditate corruptus īmaculate tenuit vias in sua. Illud autē memorabili dignū laude. vir oīm discretissimus observabat: vt i vniuersis miserationibus suis et humilis fauoris gloriam declaret: et initiata vota non spernēret: et in cetera delinquentib; non p̄cederet. Lcō. vj.

Lazarius quoq; vir sanctus a deo i pauperes erat liberalis: vt nullus ommno pauper p̄o dei amore postulans ab eo feratur habuisse repulsam. Proposita sua erat esurientes pascere. nudos vestire. infirmos visitare. peregrinos tecto suscipere. Consumptis languoribq; atq; icolis miserorū mēbra refouebat: qui i pauperibus xp̄m pauperem: in infirmis infirmitates quas p̄o nobis assumpsit agnoscebat

Lazarus homo virtuosus et sanctus. intelligens q; ad orationis perfectionem omniū tendit structum virtutū: vir vnq; cū poterat ab oratiōe cessabat. Sicq; in omni loco aptos erat orare: vt in oi sede terrarū constituta monstraret regna celorū. Hymnis canonicis ritu quē tenet sancta romana ecclesia. tam deuote dicebat: quasi oculis mentis deū iugiter cerneret: et tam integre vt nec quidē vnā iota vel apicem p̄teriret.

Lazarus Lc. viij. athleta xp̄i arma patientie ad exercitium virtutis fertur sic induisse: vt eū q̄uis multa perpessii. nūq; ad indignationem vis vlla compulerit: nemo turbatum viderit. nemo mutatum: q̄n imo opp̄obria et cōtumelias passus. cuncta sic humiliter sustinebat vt in ore ipius nō insi vox laudum: et gratiarum actio personaret. Hostibus suis clementer indulsit. ac omnem offensā tanta facilitate donauit: vt nō solū mitigatum aut sedatum: sz neq; vel modicū indignatum se fuisse monstraret. Lectio: ij.

Lazarus ergo dū esset parsius cognoscens se morti appropinquare: confessus est deuote cum magna lacrimarū effusione: q̄ q̄uis in tota vita virginitatez suam. et sancte siue consortis delphine celauerit studiosissime: michilominus in fine dierum suoz spiritu sancto cōpulsus loquens de ea cora simul astantibus: in hec verba p̄orupit. Saluatus est homo malus per mulierem bonam: quā sicut virginem accepi: ita in hac vita mortali virginem et īmaculatam reliquo. Dicq; deuote post omnia sacramenta p̄cepta: feliciter migrauit ad dūm. In festo scōz martyrū cosme et damiani. Le. j.

Apud egeam ciuitatem: natale sanctoz martyr

cosme et damiam sub p
secutione diocleciam.
preside lisia. Hy venera
bili matre theodora ge
niti: sacris litteris erudi
ti: professione artis me
dice. virtutibus clarissi
mi. Horum religionem
audiens preses lisias: mi
sit apparitores qui eos
adducerent. Quos aspi
ciens interrogauit ex q̃
prouincia: aut que essẽt
eorũ nomina. Beat⁹ cos
mas et damianus respõ
derunt. Ex arabia sum⁹:
nomina nostra cosmas
et damianus: xp̃iani su
mus. Sunt nobis et a
lij fratres: antimus leõ
tius. cuprepius. Quos
misso officio: iussit sibi
illico preses presentari:
et cepit agere vt sacrifi
carent. Lectio. ij:

Cum nulla ratio
one fundatos am
mos eorum supra petrã
xp̃m mouere posset: ma
nibus et pedibus victos
iussit eos fortiter torqri:
deinde sicut erant cõstrictos
nati in mare mergi. Qui
bus statim angelus dñi
affuit: et diruptis vinculis
de pelago liberauit. Hec
videntes milites. renũ
ciauerunt presidi. Ille
mox eos ad se reductis:
docete me inquit maleficia
vestra: et ego sequar
vos cõmunicans operi
bus vestris. Sancti vo
resp̃onderunt. Xp̃iani su
mus. maleficia nescim⁹:
et in xp̃i nomine maleficiorum virtutem cõtẽpnimus. Recepti sunt iubente preside in carcerẽ.
et sequenti die procõsul
sedens pro tribunali fe
cit copiosũ ignem para
ri: et beatos martyres de
carcere productos i me
dio iactari. Sed oranti
bus sanctis ignis virtu
tem suã amisit. Leõ. iij.

Stupefactus pre
ses et que circa
martyres dei prouenerãt
magicas artibus desig
nans: suspendi ac torqri
eos iterũ iubet. Sed ai
grato et hylari vultu su
periores tormentis exi
sterent: paratis cruci
bus iussit impius proconsul
gloriosos martyres fus
pendi atq; extendi: a la
pidibus in cruce leuatos
persequi. Sed cũ ictus
lapidũ in iacentes retor
querentur: preses furo
re succensus sagittis eos
aggredi iussit: vt saltẽ
leniori volatu ferrũ eis
infigeretur. Verum cui
nec in aliquo sanctos le
sissent: plurimum mittẽtis
sagittas vulneribus earũ
defecerunt. Cernens ita
q; preses maliciam suam
virtute diuina superari:
gladio illos animaduerti
iubet. Martyrizati sunt
autem beati cosmas et da
mianus. antimus leon
tius et cuprepius: vice
simoseptimo die mẽsis
septembris. Quorum cor
pora religiosi viri sepeli
erunt in loco venerabili:
non longe a ciuitate e
gea. Duorum autẽ fra
trum cosme et damiani
memoriam: roma tẽplo
preclaro opere nomini
eorum edificato solẽp
nit celebrat.

In dedicatione sancti
michaelis archangeli.
Ad matutinas. Inuitato.

Regem archan
gelorum do
minum. Venite adorem⁹. ℣.

Ibi xp̃e iuste splen
dor patris vita vir
tus cordiũ i conspectu
angelorum votis voce
psallimus alternantes
concrepando melos dam
nabus. Collaudam⁹
venerantes omnes cel
situtes. sed precipue p̃
matem celestis exercitus
michaelem in virtute
conterentem zabulon.
Quo custode procul
pelle rex xp̃e pyssitte omne
noxias inimici mundo
corde et corpore: paradi

so redde tuo nos sola clementia. Gloriã patri melodis personemus vocabus gloziam xpo canamus gloziam paraclyto qui deus trinus q vnus erat ante secula. Amen.

In primo noctur. añ. Concussum est mare q cõtremuit terra vbi archangelus michael descendebat de celo. ps. Dñe dñs noster. añ. Laudemus dominũ quem laudant angeli quem cherubi et seraphim sanctus sanctus sanctus proclamãt. ps. In dño confido. añ. Ascendit fumus aromatum i cõspectu dñi de manu angeli. ps. Dñe quis habitabit. ỽ. Stetit angelus. Lcõ prima:

In mõte gargano venerabilis memoria beati archangeli michaelis. Ubi nomine ipsius consecrata habetur ecclesia: vili quidẽ facta scemate: sed celesti predita virtute. Uertice siquidem excelsi montis posita: de corpore cuidẽ sancti spelũce instar precauata ostenditur. Est autẽ locus in apulie finibus: vbi inter sinũ adriaticũ et montem garganum cautis sypõtus posita ẽ: qui a membus cuitatis ad duodecim mlia pre rectus in cacumine suo sup̃mo. hanc venerãdã toto orbe gestat ecclesiã: que hoc modo mortalib̃ cognita est. Quidam vir predives noie garganꝰ: qui ex cuentu suo monti vocabulũ indidit: i sima multitudine pecoz; pollebat. Contigit autẽ taurũ armenti gregis cõ sortia spernentẽ singulare meedere solitũ: ad extremũ redeunde pecore domũ non reuerti. Quẽ dñs per deua quecq; req̃rens inuenit tandem i vertice montis pre foraꝫ cuiusdam assistere spelũce. Quem cũ sagitta appetisset: illa velut flamme vẽti retorta cum a quo iactata est mox reuersa percussit. Turbati aues et stupefacti qualiter fuãt res effecta: non eum accedere propius audebãt: consuluntꝫ episcopũ q̃d fieri op̃ sit. Q̃ indicto ieunio triduano a deo monuit esse quendã

Ỽ. Factũ est silentiũ in celo dum cõmitteret bellũ draco cum michaele archãgelo. Et auditi est vox mlia mlia dicentiũ salus honor et virtus omnipotenti deo. ỽ. Mlia mlia mlia ministrabant ei et decies centena mlia assistebant ei. Et auditus est. Lcõ. ij.

Do pacto: sãctus michael apparuit episcopo per visionem dicens. Ego sum michael archangelus: qui in cõspectu dñi semper assisto: ꝑpius loci esse me custodẽ. atq; ommũ que ibi gerũtur inspectorẽ: hoc voluj indicio pbari. Mys reuelatione compertis: cõsuetudinem fecerũt auesbie deum precibus sanctũ q; intercessorem poscere michaelem: duas quidẽ tantum ibi cernentes: q̃z vna aus brutis que et maior erat aliquot gradib; in occasum vergentibus adimi poterat. Sed nec i tua cryptam intrare aulis: pre foribus quotidie oratiom vacabant. Inte rea napolite beneuẽtanos bello lacessere temptãt. Qui antistitis sui monitis edocti: triduanũ ieunium agunt. Et ecce nocte ipa que belli precedebat diem: adest in visione sãctus michael apparens antistiti: preces cozũ dixit exauditas: spopondit victoziam seq; eis ad futurũ. Quod mox ventas facti demonstrauit. Domũ itaq; victores reuersi vota dño gratiarum ad templum festinant: referre. Uidentq; mane iuxta aquam septẽtrionalem in star posterule pusille q̃si hominis vestigia marmori artius ipressa: agnoscãtq; beatum michaelem presentie sue signũ hoc voluisse monstrare. Ubi post ea culmen appositũ ipsa ecclesia obsignatis vestigiorũ apodanea est vocata. Et postmodũ collatione facta: sypõtum ad meridiem loci illius: beati petri apostolozũ primapis nomine condiunt ecclesiam.

Ỽ. Stetit angelus iuxta aram templi habens thuri

bulū aureū in manu sua et data sunt ei incensa multa. Et ascendit fumus aromatū de manu angeli in conspectu dñi. ℣. In conspectu angelorū psallam tibi et adorabo ad templū sanctū tuū et confitebor nomini tuo dñe. Et ascendit. Lō. mj.

Terum romano pontifice: et sypōtino episcopo de consecratione illius loci querentibus: ac propterea triduanū ieunīū cū cunctis celebrantibus: nocte ieunij suprema: sic tuis michael sypontino episcopo per visionē apparens: monuit vt intraret ecclesiam quam ipse dedicauit: et missas iuxta morē ibi ageret. ¶Deū inquit erit ois dē: quomodo p me ipm locum consecrauerim. Aduenunt mane cum oblationibz et magna instantia precū intrant regiā austrinalem. et ecce longa porticus in aquilonem porrecta. Atq; illam contingens posterulam: extra quā vestigia marmoris dirumus impressa. Sed postquā huc venirent apparet ad orientem basilica pregrandis: qua per gradus ascenditur. Hanc cum ipa porticu sua ingentos fere hominēs capere videtur: altare venerandū rubroq; coopertum palliolo prope medīū parietis meridiam ostendens. Erat autem ipa domus angulosa: non in modum operis humani parietibus erectis: sed instar speluncē præruptis et sepius eminentibus asperata scopulis: culmine quoq; petroso diuerse altitudinis: quod hic vertice tangi: alibi manu vix possent attingi. Credo docente archangelo: deum non ornatum templi sed cordis querere et diligere puritatem. Nullus autem huc nocturno est tempore ausus ingredi: sed aurora transacta matutinos ibidē decantant hymnos. Et ipō autem saxo quo sacra cōtegitur edes ad aquilonē altaris: dulas et mirrā lucida guttati aqua dilabitur: quam incole stillam vocant. Ob hoc et vitreum vas eiusdem est receptui preparatum. Denicq; nō nulli post longas febrū flāmas hac hausta stilla: celeri confesti refrigerio potiūtur salutis. Innumeris quoq; et aliis modis ibi crebro sanantur egroti: multaq; angelice tantū illic potestati gratificata comprobantur. ℟. In conspectu angelorū psallam tibi et adorabo ad templum sanctum tuū. Et confitebor nomini tuo dñe. ℣. Super misericordiam tuam et veritatem tuā qm magnificasti super nos nomen sanctū tuū. Cōfitebor. In secō nocturn. anī. ¶Michael archangele veni in adiutoriū populo dei. ps. Celi enarrant. anī. ¶Michael prepositus paradisi quem honorificant angelorum ciues. Ps Dñi est terra. Antē. Gloriosus apparuisti in cōspectu dñi propterea decorem induit te dñs. Ps. Benedicam dñm. ℣. Ascendit fumus aromatū in conspectu dñi. ℟. De manu angeli. Gregorii in moralib. Lc. mj.

Atum angelica et si contemplatione auctoris mirando in statu suo īmutabiliter permanet: eo ipō tamen quo creatura est: in semetipsa vicissitudinem mutabilitatis habet. ¶Mutari autē ex alio in aliud ire est: q in semetipsam stabilem non esse. Vna quaq; enim res quasi tot passibus ad aliud tendit: quot mutabilitatis sue motibus subiacet. Sola autē natura incomprehensibilis a statu suo nesciat moueri: q ab eo quod semper idē est nesciat imutari. Nam si angelorum substantia a mutabilitatis sue motu fuisset aliena. bene ab auctore condita: nequaq̄m in reprobis spiritibus a beatitudine sue arce cecidisset. ¶Dire autem omnipotens deus naturam suorū spirituū bonā: sed mutabilem condidit: vt qui permanere nollēt ruerent: et qui i cōditione sua

consisterent. tanto in ci
tam digmus. quanto ex
arbitrio starent: et co ma
ioris apud dñm meritu
fierent: quo mutabilita
tis siue motu voluntatis
siue studio fixisset. ℟. In
conspectu gentium nolite ti
mere. vos enim in cordibus
vestris adorate et timete do
minu. Angelus enim eius vo
biscum est. ℣. Stetit ange
lus iuxta aram templi habes
thuribulu aureum in manu
sua. Angelus. Lectio. vi.

Dia ergo ipa quo
ex natura angelica
est in semetipa mutabilis:
qua videlicet mutabilita
tem vicat per hoc q ei qui
semper idem est vinculis
amoris alligatur: recte
nunc dicatur. Ecce q̃ ser
uiunt ei non sunt stabiles.
Atq; eiusdem protinus do
cumentu mutabilitatis
adiungitur: cui de aposta
tis spiritibus subiiceretur
Et in angelis suis repit
prauitatem. Ex quoru
casu bene infirmitatis
humane consideratione
colligit cum ilico subnec
tit. Quanto magis hy
qui habitant domos lu
teas. qui terrenu habet
fundamentu consumen
tur velut a tinea. Luteas
quippe domos habita
mus: qui in corpora ter
rena subsistimus. Ex re
bus sensibilibus discam:
quid de insensibilibus
atq; intelligibilibus sen
ciamus. Terra nãq; aere
fecundatur: aer enim ex ce
li qualitate disponitur.
Sic unientis hominis:
hominibus angelis: archi
gelis vero angelis prest.
Nam q̃ uidemus homines
prosint: et usu cernimus:
et psalmiste verbis doce
mur: qui ait. Omia sub
iecisti sub pedibus eius:
oues et boues vniuersas
insuper et pecora campi.
Quo angeli hominibus pro
sint: per prophetã testat
angelus dicens. Princ
eps regni persarum resi
stit mihi. ℟. Hic est mi
chael princeps militie ange
lorum. Cuius honor pstat
beneficia populorum oratio
perducat ad regna celorum.
℣. Archangelus michael
prepositus paradisi quem
honorificant angelorum
cuies. Cuius. Lectio. vii.

Quod vero angeli
a superioribus an
gelorum potestatibus
dispensantur: zacharias
perhibet propheta q̃ aut.
Ecce angelus qui loque
batur in me egrediebatur
et angelus alius egredi
ebatur in occursum eius:
et dixit ad eum. Curre
loquere ad puerum istu
dicens. Absq; muro habi
tabitur hierusalem. Di
cem in ipis officiis scoru
spiritui nequaq; ptates
sume immima disponeret:
nullo modo hoc quod ho
mini diceret angelus ab
angelo cognouisset. Qui
igitur auctoris conditor
omnia per semetipsum te
net: et tamen ad distinguẽ
du pulchre vniuersitatis
ordinem: alia aliis dispẽ
santibus regit: nõ imeri
to reges angelorũ spũs
accipimus: quia quo
auctor omniu familiari
seruiunt: eo subiecta ap
tius regunt. ℟. Dum
michael archangelus cum
multitudine angelorũ cu
tradidit deus animas sanc
torum. Vt perducat eas in
paradisũ exultationis. ℣.
Emitte dñe spiritũ sanctũ
tuũ de celis spiritũ sapiẽtie
et intellectus. Vt perducat.
In tertio nocturn. añ. Ange
lus archangelus michael de
mutus de animabus iustis
alleluia alleluia. ps. Can
tate. j. añ. Data sunt ei in
censa multa vt adoleret ea
ante altare aureu quod est
ante oculos dñi. ps. Dñs
regnauit exul. añ. Magna
magnalia de michaele
archangelo qui fortis i pre
lio fecit victoriã. ps. Bene
dic. j. ℣. In conspectu ange
lorũ psallam tibi deus meus
℟. Adorabo ad templũ sanc
tum tuũ et confitebor nomi
ni tuo. Scdm matheum.

In illo tpe. Accesserunt di
scipuli ad ihm dicentes.
Quis putas est maior
in regno celorum? Et reliq̃.
Omelia sancti ieronimi

Videte ne pncipiat
contemnatis vnũ
ex pusillis istis q̃ credũt
in me. Dico enim vobis q̃
angeli eorum in celo: semper

vident faciem p̄is mei qui in celis est. Dent filius hominis saluare qđ perierat. Sicuti eñ absedendos vel eruendos ī fideles ac perfidos homines qui scandalo sūt corpori ecclesie dñs p̄cepit: ita quoq; monet ne quē ex paruulis. id est humilibus hominibus seculi: qui simpliciter ac fideliter credūt ī dei filiū contemnamus. Fas eñ non est contemnere vnū quēq; credentē ī xp̄o: qui non solū seruus dei: sed et filius per adoptionis gratiam nuncupatur: eiq; regnū celorū et consortiū angelorū promittitur. Et merito addit dñs dicens. Dico enim vobis. quia angeli eorū ī celo semper vident faciē p̄is mei qui in celis est. ℟. In tempore illo cōsurget michael qui stat p̄o filijs vr̄is Et veniet tempus quale nō fuit ex eo ex quo gentes esse ceperunt vsq; ad tempus illud. ℣. In tempore illo salvabitur populus tuus oīs qui inuentus fuerit scriptus ī libro vite. Et ve. L tō. viij.

Quantam gratiā circa vnūquēq; credentem in se dñs habeat. ipe declarat: eū angelos eorū semper videre faciem patris sui qui in celis est ostendit. Et enim circa omnes credentes ī xp̄o: angelorū magna ē gratia. Denq; oīones eorū in celo angeli perferunt. Vnde illud ad thobiam a raphaele angelo dictū est. Quādo orabas tu et nurus tua sara: ego obtuli memoriā orationis vestre ī conspectu dñi. Est etiam circa eos et firma angelorum custodia: quorū auxilijs vnusquisq; ab insidijs liberatur. Nec ei posset tuta esse humana infirmitas inter tot et tantas hostis illius insidias: nisi sanctorū angelorum munieretur auxilio. Deus autem angelos ad custodiam sanctorū dari propter nequitias spirituales: non solum ex p̄senti loco: sed etiam ex alijs testimonijs possumus agnoscere cū dicatur. Immittit angelus dñi in circuitu timentiū eū: et custodiet eos. Et iterū. Montes ī circuitu eius: et dñs ī circuitu populi sui. Vnde et de beato petro legimus in actibus apostolorum. Forsitan angelus illius ē. In apocalipsi autem: non solū sanctorū: sed et fidelium custodes esse angelos legimus. Ex. Michael archangelus venit in adiutorium populo dei. Stetit in auxiliū p̄o animabus nr̄is. ℣. Stetit angelus iuxta aram templi habens thymbulum aureū in manu sua. Stetit ī. L cō: vc.

Cūq; et sanctus Alexius cum iā diuidum ab hostibus obsideretur dicente puero suo. quid faciemus dñe: respondens ait ad eum. Noli timere: qm̄ plures sunt nobiscū q̄ cum illis. Viderat enim ad auxiliū suū: p̄opter insidias hostiū angelos aduenisse. Quos vt puer quoq; illius videret: dñm deprecatus est dicens. Dñe aperi oculos pueri huius vt videat. Et vidit iquit exercitū et quadrigas: et turbam multam in montibus. aduenerat eñ ad defensionem helysei exercitus angelorū. In libris quoq; machabeorum ad expugnandos nimicos: frequenter p̄opter ppli defensionem aduenisse angelos legimus. De hiis modi ītaq; angelis. qui sanctis ac fidelibus hominibus ad gratiā vel ad custodiā dantur: in p̄senti loco dñs loquitur cognoscatur dicēdo. Dico eñ vobis q̄ angeli eorū semper vident faciē patris mei qui ī celis est.

In festo sancti ieronimi p̄sbiteri et confessoris ecclesieq; doctoris. L cō p.

Apud bethleem iude depositio sancti ieronimi p̄sbiteri. Hic natus est in oppido stridonis: qđ dalmatie quondam pannonieq; confinium fuit: patre eusebio. Deinde xp̄i puer rome susceptus: ibiq; litteris grecis ac lati

ms: a prime eruditus est.
Postq̄ autem omnē mū
danarū studiū litterarū
adeptus est: probatissimo
rum quoq; monachorū
habitum factūq; mutat⁹
est: romane ecclesie post
modum presbiter ordina
tur. Cūq; per triennū cō
munū carus acceptusq;
populis veneraretur: om
nūq; uoditio dignus esse
summo sacerdotio deceme
retur: quidam ex cleri co
rū monachorūq; ordini
bus: pro petulantia pro
q; ingluuie discurrētes:
ad effugandū vrbe ihero
nymū: qui vtrorumq;
corū scribens vitiū depre
hendenat: insidias para
uerunt. Verum ip̄e pro
pter celorū regna: domū
parentes sorores. cogna
tos. romam egressus dere
liquit: et ihersolimam
mutaturus deo pergens.
primo ad gregorii nazi
zenū tunc constantinopo
litane vrbis episcopum.
suppler doctusq; discipu
lus accessit: vt sanctarū
scripturarū studijs eru
diretur. Inde in syriam
perrexit: et i possessione
euagrij epi aliquātulū
cōmoratus est. Lētō sēda.

ID deserta loca dem
de ita letus accessit
tusq; accessit: vt volasse
cū magis q̄ measse cre
deres. Quadrēnū itaq;
in illa vasta solitudine q̄
exusta solis ardoribus:
horrid⁹ monachis p̄stat
habitaculū exegit. Inde
q; ad bethleem oppidum
remeauit: vbi prudens a
nimal ad presepe dñi se
obtulit permansurum.
Bibliothecā sane suam:
quam sibi summo studio
ip̄e ediderat: omnūq; li
brorū orationes quas pe
ne memoriter retinebat:
iterū relegens diem ieu
nans ducebat ad vesperā.
Plures quoq; ad eum re
ligiosorū. quibus vite
eius fama comperta est
protinus confluxerunt:
bonūq; doctorem paruo
adhuc sub tugurio bom
obseruauere discipuli.
Nec multo post cellulas
ibi ob discipulorū suo
copiam: et propter fre
quentiam aduentātiū

ad bethleemniticā portā
que ad occidentē conspi
cit. et egredientibus ad
septentrionē videtur: par
uulū habitatiuncula loccel
lū cōstruxit. Lecho: nj.

Dibus mensibus q̄
tisue laboribus: he
braicam linguam atq;
chaldaicam. litteraq; he
breas didicerit vt verbis
eius ediceam: cum essem
inquit iuuenis: et solitu
dinis me deserta vallarēt:
incentiua vitiorū. ardorē
q; nature ferre non pote
ram. Quā cū crebris ie
iunijs frangerem: mens
tamen cogitationibus
estuabat. Ad quam edo
mandam cuidam fratri.
qui ex hebreis crediderat
me in discipulū dedi: vt
post quintiliam acumi
na. et acerorum fluuiū:
grauitatemq; frontomis.
et lentatem plinij. alpha
betū discerem: strydentia.
hamelantiaq; verba medi
tarer. Quid ibi laboris
sūpserim: quid sustinue
rim difficultatis: quoti
ens desperauerim. quoti
enisue cessauerim: et con

tentione discedi rursus
inceperim: testis est con
scientia mea. Armatus
itaq; fide. grāmq; xp̄i
adeptus: hebreorū volu
mina que in canone cō
mentur: de hebreo i la
tinam linguam vertit: ea
q; pene omnia cōmenta
tus est. et alia q̄ plurima
ad efficationem ecclesie
catholice pietate compo
suit. Libros suos p quin
quaginta ferme annos con
fecat. Ex epistola sancti
ieronimi pbi ad eustho
chiū virginem. Letō. uij.

Dia impossibile
est in sensum ho
minis non irruere motū
medullarū calore: ille
laudatur ille predicatur
beatus: qui statim vt ce
perit cogitare interficiat
cogitatus: et allidit eos
ad petrā. Petra autē est
xp̄us. Quotiens ego ip̄e
in heremo constitutus et
in illa vasta solitudine:
que exusta solis ardorib⁹
horrid⁹ monachis pre
stat habitaculū: putabā
me romanis interesse de
liciis. Sedebam solus:

quia amaritudine replebatur eram. Adorabant sacco membra: deformem sordidam cutis sitiu ethiopisse carnis adducent. Quotidie lachrime: quotidie gemitus. Et si quando repugnantem somnus immanis oppressisset: nuda humo vix ossa lecto tua collidebam. De abisso et potu taceo. cu etiam languentes monachi aq frigida vtantur: et coctu aliquid accepisse luxuriose sit. Ille igitur qui ob iram me carcere ipse damnauerat sospitonu tantu sotius et ferarum: sepe choros inter eram puellarum. Lectio. v.

Lebant oratione mys: et mens estuabat in frigido corpore. et ante hominem iam sicca carne premortuum: sola libidinum incendia bulliebant. Itaq: omni auxilio destitutus: ad ihesum lacebam pedes: rigabam lacrimis. crine tergebam: et repugnantem carnem hebdomadarum media subigebam. Non erubesco confitent ifelicitatis mee misericordiam: quin potius plango me non esse quod fuerim. Audiui me clamante die crebro tunsisse cui nocte: nec prius a pectoris cessasse verberibus: quam redderet dño imperante tranquillitas. Ipsam quoq: cellulam meam quasi cogitationum mearu conscia am pertimescebam: et me ipsum eram et rigidus. solus deserta penetrabam. Si cubi concauua vallium. aspera montium. rupium prupta cernebam: ibi mee orationis locus: illic miserrime carnis ergastulum. Et vt michi testis est dñs: post multas lacrimas: post celos oculos inherentes: non nunq videbar michi interesse agminibus angelorum: et letus gaudensq: canebam. Post te in odorem vnguentorum tuorum curremus. Lectio. vj.

Si autem illi hassurgent temptationes libidinum. qui exesso corpore solis cogitationibus oppugnantur: quo patitur puella que in delitiis vnit? Hempe, illo sanctum apostoli viuens mortuu est. Si quid traq: in me potest esse consilij si experto creditur: hoc primu moneo: hoc obtestor: vt sponsa xpi vinu fugiat pro veneno. Nec aduersus adolescentiam prima arma sunt demonum. Mo sic auarum quatit: iflat superbia: delectat habitio. facile hys carent vitys. Die hostis intus iclusus est. Quocunq: pergimus obuiam habemus portas. Omnu et adolescentia: duplex est medicinu voluptatis. Quid oleum flamme adijcimus? Quid ardenti corpusculo fomitem ingenuu ministramus? Paulus ad thimotheu scribit. Jam noli aquam bibere: sed modico vtere vino: propter stomachu tuu et frequentes tuas infirmitates. Vide quibus cunctis vinu potio concedatur. Vir hec stomachi dolor et frequens infirmitas. Et ne nobis forsitan de eroga tionibus blandiremur: modicu precepit esse sumendu: medicu potius vsus consilio q apostoli: licet apostolus medicus sit spiritualis. Lectio. vij.

Referam tibi mee infelicitatis hystoriam. Cum ante annos plurimos domo. parentibus. sorore cognatis: et quod his difficilius est consuetudine lautioris abi: propter celorum me regna castrasse: et liberos solum am militaturus pergerem. bibliotecam quam michi rome summo studio ac labore cõfecerã: carere non poteram. Ita q: miser ego lecturus tullij iciunabam. Post noctu crebras vigilias: post lachrymas: quas michi preteritorum recordatio peccatorum ex intimis visceribus eruebat: plato sumebatur in manibus. Si q do in me metipm reuersus propheticas legere cepissem: sermo horrebat incultus. Et quia lumen cecis oculis non videbam: nõ oculorum putabã culpam esse sed solis. Dum ita me

antiquus serpens illudere: in media ferme quadragesima medullis infusa febris. corpus mutasset exhaustū: et sine vlla requie quod dictu quoq; incredibile sit: sic infelicia membra depasta est: vt ossibus vix hereret.

Interim [Lcō. viij.] parabantur exequie: et vitalis animę calor iam toto corpore frigescente. in solo tepēte tantum pectusculo palpitabat. cum subito raptus i spiritu: ad tribunal iudicis pertraxor. Vbi tantū lumms. et tantū erat ex aduantantū claritate fulgoris: vt proiectus in terram. sursū aspicē. nō auderem. Interrogatus de conditione: xpianū me esse respondi. Et ille qui presidebat: mēturis aut. ciceronianus es. nō xpianus. Vbi enī thesaurus tuus est: ibi et cor tuū. Illico obmutui: et inter verbera. nam cedi me iusserat: consciencie magis igne torquebar. Illū mecum versiculum reputaui. In inferno autem quis confitebitur tibi? Clamare tamen cepi: et eiulans dicere. Miserere mei dñe: miserere mei. Hec vox iter flagella resonabat. Lcō

Tandem ad pedes sidentis genua p uoluti qui astabāt: precabantur vt veniam tribueret adolescentie. et errori locum penitentie comodaret: exacturus demde emendatū. si gentilū litterarū libros aliquando legissem. Et ego qui in tanto constrictus articulo. vellē etiā maiora promittere: accepi deū inuocare. et nomen eius obtestans dicē. Domine si vnq̄ habuero codices seculares: si legero te negaui. In hec sacramenti verba dimissus: reuertor ad superos. Et mirantibus ceteris oculos aperio: tanto lachrymarum imbre perfusus: vt etiam incredulis fidē facerē ex dolore. Nec vere sopor ille fuerat: aut vana somnia quibus

sepe deludimur. Testes fuit
em tribunal ante qd ia
cui: iudicii triste quod
timui. Ita michi nunq
contingat talem incidere
questionem. Scio luc
tes habuisse me scapulas:
plagas sensisse post somp
ma: et tanto de hinc studi
o diuina legisse: quanto
mortalia ante non legerã.

In festo sancti remigij
episcopi ⁊ confes. Lectio. i.

Emus sãcti remi
gij cpi et confes
soris vir precla
rissimum virtutis et sancti
tatis. Hic gentem francoꝝ
ydolorũ cultuus dedi
tã. conuertit ad xpm: rege
ipsorũ sacro fonte baptis
matis. et sacramentis fi
dei prius untato. Sep
tuaginta et eo amplius e
episcopatu annos expleuit.
Hic inter cetera facta: pu
ellam a morte corporis su
scitauit.

In festo sci sixti pris nri
martiris. Ad matutinas tui tri.

Egi que feat
opem xpo con
fiteantur. Lu
ens in sancto
vultum francisco renouatur
Ps. Venite exultemus dñ.
Electis collegio
nouus collegio
itur in sanctorũ rosario
nouellus flos ponatur.
Francisans floces gra
tia forma factus humilis
letus potitur gloria sor
tis consors sublimium.
Cecit de sparso semine
plene messis manipulũ
fallens sub terre tegmine
nostre salutis emulum.
Hic carnis superaui
legi subiecit spiritus nũ
dũ viat et vicii se victo

victor inclitus, [illegible]ingue
manus p̄cambula verbo
parauit semitam et ap̄le
ctuntur scula doctrinam
facto p̄dita, In pau
pertatis p̄dio: minorū
plantans vineam ostendit magisterio vite viuē
di lineam. [illegible]o eternas
diuitias turbam allexit
pauperū quos ad celi deli
cias lingua vocauit o pe
rū. Cuius doctrina splen
dut: resplendet et mira
culis sic p̄fuit quod p̄o
fuit via lucerna populus.
[illegible]ūm regis palatio d
ctor: loca discipulos salu
tis p̄uilegio vbi p̄mu
m tumulos. Qe tenebr
miserē sequaces stelle p̄
ne quer amus patrē gra
tie consortes tandem glo
rie. [illegible]atri nato paraclito deus honor et gloria
sint huius sancti merito
nobis eterna gaudia. A
men. In p̄mo nocturn. añ.
Dic vir m vanitatib⁹ mitis
tus m̄ocenter. duimis cari
matibus p̄uentus est cle
menter: ps. Beatus vir.
cū reliq̄s de cōfessore. añ.
Ecclī de tre gratia mutatus. dat lapsis spem
de vema ei vp̄o iam beatus.
añ: Assuescat sed non pe
mtus m p̄mis per langue
res. qui captis armis celes
ad plenū mutat morel. ℣.
Amauit eū dñs. Lectio. i.

Apparuit gratia dei
saluatoris nostri
diebus ultis nouissimis
in seruo suo fr̄a asco: que
pater miserico:diarū et lu
minū in tam larga dulce
dims benedictione p̄ce
uenit: q̄ sicut ex ipsius
vite decursu luculenter
apparet: non solum de
mundialibus tenebris
eduxit in lucem: sed et p
fectis effecit virtutū p̄e
rogatiuus et meritis cele
brem: necnon et p̄eclaris
carca cū cruas ostensis
misteriis insigniter demō
strauit illustrem. Hic m
norū de vallis spoletane
partibus ciuitate assisij
traxens originem: p̄mū
q̄ iohannes vocatus a
matre. deinde franciscus
a patre: nominationis
quidem paterne vocabu
lū tenuit: sed et rem ma
terne nominis non relu
quit. Licet enī inter va
nos fuerit hominū filios
uuenili etate nutritus i
vanis: et post aliqualem
litterarū noticiā lucrati
uis mercationū deputa
tus negotijs: supremo ta
men sibi assistente p̄sidio. nec inter lasciuos iu
uenes post carnis petulā
tiam abijt: nec inter cu
pidos mercatores sp̄auit
in pecunia et thesauris.
Hic Francalsaus vt i publicā
cessat negociari. i agrū mor
dominicā secedit meditan.
Inuentū euangelicum the
saurū vult mercari. ℣. Deū
quid agat vnicā consultis
audit celicā insigne sibi da
ri. Inuentum. Lectio. ij.

Erat namq; u
nus frāciscus p̄e
cordijs diuinitus ictus:
cum lenitate mansuetu
dims. quedam ad pau
peres miseratio liberalis:
que sensum ab infantia
crescens tanta cor illius
benignitate repleuerat:
vt iam euangelij nō sur
dus auditor. omni p̄o
poneret se petenti tribu
ere: maxime si diuinum
allegaret amorē. In ipo
namq; uuenitutis flore.
firma se dño spōsione cō
stringens: q̄ mū q̄si pos
sibilitas afforet. petenti
bus p̄o amore dei se ne
garet. Dū q̄ promissum
tam nobile vsq; ad mor
tem seruare non desistit:
ad copiosiora in deum di
lectionis et gratie mere
menta peruenit. Verum
licet hic iugiter i corde ip
sius. diuum amoris vige
ret igniculus: ignorabat
adhuc adolescens curis
terrenis implicatus cele
stis allocutionis archanū:
donec facta manu dñi su
per eum. et castigat⁹ fuit
exterius p̄oluti languo
ris grauedine: et clarifi
catus interius sanctis spi
ritus. ℟. In dei feruēs ope ℣ vnctione
re statim vt sua vendit pau
peribus impendere pecuniā
intendit. Que grauis suo
pondere cor liberū offendit.
℣. Quam formidāte pau
pere p̄esbitero reapere ab
iectā vilipēdit. Que. Le. ij.

Oportuit postmo
dum vnius vtei
q; resumptis mētis mu

tata in melius: cū militē quendā nobilem quidē genere: sed inopē rebus obiuū inſperato habuiſſet occurſu: generoſi regiſ et pauperis xp̄i memoi effectus: tanta fuit erga virū pietate permotus: vt decentia que ſibi de nouo parauerat indumenta deponeret: illūq; protinus ſe nudato veſtiret. Nocte vero ſequenti cū ſe ſopori dediſſet: palatiū ſpaciosū et magnū cum militarib' armis cruce ſignaculo i ſignitis. is pro cui' amore militi egeno ſubuenerat dignatiua ſibi reuelatiōe monſtrauit: necnō viſa omnia ſua fore militi q; ſuoru. ſi crucis xp̄i vexillū conſtanter aſſumeret: ſb aſſeuerationis certitudie repromiſit. Ex tunc a publice negociationis tumultu ſe ſubtrahens. ſolitaria loca querebat amena moribus: in quibus cum gemitibus menarrabilibus meſſanter intenderet poſt longam p̄cā iſtā tiam quā ſibi perfectionis ſemitā a dño poſtulabat oſtendi: ad votum exaudit promeruit. ℟. Dū pater hunc perſequitur latens dat locum ire. conſtiter poſt aggreditur i publi cū prodire. Squalenti vultu cernitur putatur iſanire. ℣. Luto ſanis ꝑpetitur ſed patiens vir mutatur vt ſurdꝰ pertranſire. Squalenti vultu. In ſcando nocturn. añ. Pertractū domꝰ vberat plus amentis furens pater obturgans vinctū carcerat quem furtim ſoluit mater. añ. Ja liber patris fame non cedit effrenati. clamans ſe voluntarie p̄o xp̄o mala pati. añ. Ductus ad loci p̄ſulē ſua patri reſignat nuduſq; manens exulem in mundo ſe deſignat. ℣. Os iuſti. Le. uij.

Illa quippe dierū dum ſic ſequeſtratus oraret: apparuit ei xp̄us ihūs veluti cruce cōfixus: eidem tam efficaciter ingerens euangelicā illud: qui vult venire p' me abneget ſemetipſū. et tollat crucem ſuam et ſequatur me: Vt mentē ꝑius intrinſecus et mēdio dilectionis adduceret: et abſinthio compaſſionis impleret. Nam et ad p̄emiſſe viſionis cōtuitum liquefacta eſt aia ei⁹ et memoria paſſionis xp̄i. viſceribus cordis ipius a deo impreſſa medullitꝰ vt et crucifixi dñi plagaſ oculis mentis iteruſ quaſi ingiter cerneret: a viris exterius a lachrymoſis gemitibus continere valeret. Igitur cum iam p̄o dilectione xp̄i ihū. omnē ſubſtantiam domus ſue. ēſi mobil reputando deſpiceret: thеſaurū ſentiebat ſe reperiſſe abſconditū. p̄cioſiq; margarite fulgorem: quorum deſiderio tractus. ſua diſponebat amicta diſtrahere: diuino q; mercandi modo. negociationem mūdanam. in euangelicam cōmutare. ℟. Dum ſeminudo corpore laudes decantat gallice zelator noue legis latrombus inemore. Reſpondet ſic propheticē preco ſui magni regis. ℣. Audit in minus frigore proiectus iuuice ruſticē futurus paſtor gregis. Reſpondet ſic prophetice. Lectio. ℣.

Greſſus itaq; ſemel ad meditādū in agro: cū deambularet iuxta eccleſiam quandā ſancti damiani. que inhabitabatur p̄e inmanitate vetuſtate ruinam: et inſtigante ſe ſpū. eandem cauſā orationis intraſſet: p̄oſtratus ante ymaginem crucifixi. nō modica fuit in orando conſolationis ſuauitate repletus. Cūq; lachrymoſis oculis iintenderet in dominicā crucē: vocem de ipa cruce ad ſe mira quodā modo delapſam: corporeis auditu auribus ter dicentē. Frā aſce vade repara domū meam: que vt cernis tota deſtruitur. Ad cuius ſtupende vocis cōmonitionem mirificā vir dei primū quidem perterritus: dehinc gaudio et admiratione repletus ptinuſ cucurrit: totum ſe recolligens ad perficiendum mandatum de reparāda materialis eccleſie domo: licet principalis intentio verbi ad cam ferret: quā xp̄us ſuo ſanguine ac

quifuut p:eciofo commer
tio: ſicut eũ ſpirituſſan
ctus edocuit: et ipe poſt
modũ ſibi familiaribuſ
reuelauit. ℟. Amici que
rit p:iſtinũ qui ſpretum in
cenobio tumaila contexit.
contemptu gaudens hom
nũ. ℣. Lep:oſis fit obſequio
quos antea deſpexit. ℣. Sub
tipo triũ ordinũ tres nutu
da p:auo eccleſias erexit.
℣. Lep:oſis ſit. ℣. ectio ſexta:

EX amicis vt po
tuit p:o chriſto a
more diſtractus: eccleſie
p:eſente ſacerdoti pauper
culo ad ipius reparatio
nem et pauperum vſum
pecuniam obtulit: et q
cum ad tempus ſecum
morari permitteret ſup
pliciter requiſiuit. A cq
eſcente autẽ illo de mora:
ſed timore parentum re
cuſante pecuniã: verus
ille iam pecuniarum con
temptor. in quandam
feneſtram pondus me
talli p:oijciens: abiectũ
velut piluerem vilipẽdit
Sentiens autem ex hoc
aduerſũ ſe patris conci
tatum eſſe furorem: vt
ire locum daret diebꝰ ali
quibus in quadam occul
ta fouea terreana oratis
et lachrymans latuit: ti
demq; ſpirituali quadã
completus letitia et vir
tute indutus et alto: ex
ternus fiducialiter pro
diit: et ciuitatem cõſtã
ter intrauit. Quem ci
uuenes cernerent face
ſqualidũ et mente muta
tum. ac per hoc alienatũ
putarent a ſenſu: lutoq;
plateaꝝ velut ſtultum
impeterent: et clamoro
ſis ei vocibus inſultarent:
famulus dñi nulla p:or
ſus fractus aut mutatuſ
iuuia: vt ſurdus i oibuſ
pertranſibat. ℟. Audit i
euangelio que ſuus xp̃us
loquitur ad p:edicandum
miſſis. hoc mquit eſt quod
cupio. Letanter hijs imma
tur memorie cõmiſſis. ℣.
Non vtens virga aut
pera fame angitur duplicã:
dimiſſis. Letanter hijs im
mitur. In tertio noct. añ.
Cor verbis noue gratie ſol
hatus appoint verbum q;
penitentie ſimpliciter propo
nit. añ. Pacem ſalutẽ nũa
at in ſpiritus virtute. vereq;
pia fecerat longinquos a ſa
lute. añ. Vt nouũ ſãcti me
rita remunerantur natiſ hijſ
noua tradit monita viam
ſimplicitatis. ℣. Ler dei ei.

HAEc oibꝰ Lco. vij.
autem pater ipſi
furens et frenens. tã q̃
ſi naturalis eſſet miſera
tionis oblitus: pertractũ
dom filiũ verberibus et
vinculis angere cepit: vt
dum eius per moleſtias
corpus atteneret: ad mũ
di blandicias animũ in
clinaret. Experientia tan
dem certa cognoſcens do
mum famulum ad quecũ
q; aſpera p:o xp̃o perferen
da p:omptiſſimũ: cum li
quido cerneret q; eum re
uocare non poſſet: cepit
eidem vehementer inſistere:
vt epiſcopũ ciuitatiſ vna
ſecum adiret: ciuiq; renũ
ciaret in manibus heredi
tario iuri paternarũ om
nium facultatũ. At quod
exequendũ dominum ſeruꝰ
vltro ſe offerens mox vt
peruenit coram antiſtite
nec moras ẽ paſſus. nec
cunctatus de aliquo: nec
exegit verba nec reddidit:
quin potius veſtimenta
ſic amicta depoſuit. q; et
femoralia ipa reiecit: to
tuſq; coram aſtantibꝰ vt
ebrius ſpiritu amoris illi
nuditati non horruit: qui
nudus in cruce p:o nobis
pependit. ℟. Carnis ſpreti
contemptus area fruſcus
fruges terens terrea. Hora
nũ purũ excuſſa palea ſũm
regis intrat in horrea. ℣.
Duo pium morte victuſ vi
ta vnit vita finctus. Gra
nũ purũ excuſſa palea. ℣. vij.

SOlutus exinde mũ
di contemptor a
vinculis terrenarũ cupi
dinũ: dñi cunctate relicta
ſecurus et liber laudes do
mino in medio nemorũ
gallica lingua cãtaret:
occurrentibus ſibi latro
nibus magni regis p:eco
non timuit. nec a laude
ceſſauit. vt pote qui via
tor ſemnudus et vacuuſ
erat: et apoſtolico more
in tribulatione gaudebat.
Exinde totius humilita
tis amator: ad obſequen
dum lep:oſis ſe tranſtulit:
vt dum miſerabilibuſ et

abiectis persoms seruitu
tis iugo se subderet: sui
mūdiq; contemptū. per
fecte prius disceret q̄ do
ceret. Et quidē cū prius
eos super omne hominū
genus horrere soleret. dif
fusa in eū copiosius gra
tia corde tam humili se il
lorū mancipauit obsequis:
q̄ et lauabat pedes 7 liga
bat vlcera: et educebat pu
tredinem. et sanem abster
gebat. Inauditi quoq; fer
uoris excessu. vlcerosarum
plagarū ruebat i oscula:
os suū ponens i puluere:
vt saturitus opprobrijs
carnis superculiū legi spi
ritus potestatiue subyēet:
suiq; dominū hoste sibi eto
domestico pacifice possi de
ret. Rē. De paupertatis hor
reo sanctus franciscus sa
at turbam xp̄i famelicam i
via ne deficiat. Iter pandit
ad gloriam et vite viā am
pliat. ℣. Pro paupertatis
copia regnat diues in patria
reges sibi substituens quos
hic ditat inopia. Iter pan
dit ad gloriam. Lectio. vē.

Gitur cū iā esset i
xp̄i humilitate
fundatus. ac paupertate
dines effectus: q̄ius ml
prorsus haberet. reparati
om tamen ecclesie iuxta
datū sibi e cruce mādatū
a deo solliciate cepit inten
dere: vt et corpus attritū
ieuunijs oneribus lapidū
subderet: et elemosynarū
subsidia etiam ab illis nō
abhorreret deposcere: apō
quos consueuerat habū
dare. Deuotione quoq;
sibi assistente fidelium.
qui preclaram in viro
dei iam ceperāt nosse vir
tutem: non solū sancti
damam. verū etiā pan
cipis apostolorū. et vir
ginis gloriose rumoras
et derelictas reparauit ec
clesias: vt que per eum
in posterum dīs spiritu
aliter operari disponeret:
sensibili foris opere in
sternaliter presignaret.
Nam instar reparate tri
plicis fabrice. ip̄ius san
cti viri ducatu secundū
datam ab eo formam re
gulam et doctrinam: xp̄i
triformiter renouanda
erat ecclesia: sicut et vox
facta ad eum de cruce. ter
tio replicans de dom̄ dei
reparatione mandatum.
preambulum exiterat
signū: et nunc i tribus
ab eo institutis ordibus
cernimus esse completū.
℟. Ser fratrū pater septi
mus absorptus luce celitus
futum contemplatur. inter
minores minimus. Quis
prauum gregis exitus preclare
speculatur. ℣. Quadrāsis quo
q; nouissimus culparū sibi
pentus dimitti reuelatur.
Quis. ℟ Archana suus re
serans octauū tandem recipit
et ad diuersas gentes binos
mittendos fecerunt. Humili
am precipit et esse patientes.
℣. Dixit procidit obtempe
rans pastor erectos suscipit
ad oscula gaudentes. Humi
liam precipit. ℟. Euntes
inquit in eum qui nutriet
vos dominū iactate cogitatū
sic fratribus erroneum. Pre
cludit et interminū callem
cupiditatū. ℣. Dic cum
cor extraneum nō prouidet
in exitum in zonis eis liga
tum. Precludit et interminū.
℟. Regressis quos emiserat
completur bissenarius fra
trū dum confirmando nor
mam sancto quā scripserat.
Iussā dat innocentius papa
de predicando. ℣. In mna
francisci fenerat quē dati
monet ratio de lucro reportā
do. Iussa dat innocentius.

In festo sancti marci pa
pe et confessoris. Lectio. i.

Arcus natiōe ro
manus ex patre
prisco: sedit an
nos duos. menses octo. di
es decem. Fuit autē tem
poribus constantini 7 ne
potiani ac secundi consu
lū: ex die kalendarum fe
bruariarū: vsq; i diē ka
lendarū octobris. Hic cō
stituit vt episcopus hosti
ensis qui consecrat episco
pos vrbis pallio vteretur:
et ab eodem episcopus vr
bis rome consecraretur:
et constitutum de omni
ecclesiastico ordine fecit.
Hic fecit duas basilicas:
vnam via ardeatina vbi
requiescit: aliam in vrbe
roma iuxta templum pa
latinum. Lectio. ij:

Ulius suggestione
obtulit constantin9
augustus basilice quam
cimiterū constituit via

ardeatina: fundū rosarū
cū omni agro campestri
precuū solidorū quadra
ginta. In basilica i vrbe
obtulit hec. Patenam ar
genteam pensantem lib̄
triginta. lamas argenteas
duas pensantes libras vi
ginti: cyphū argenteum
vnū pensantē libras decē:
calices ministeriales argē
teos pensantes libras du
as: coronam argenteam
pensantem libras decem.
ffundum antomanū via
claudia precuū solidorū
quadraginta: fundum
bacchanas via appia pre
cuū solidorū quadragīta
et ternissos duos: fundū
orteam via ardeatina pre
cuū solidorū quadragīta
et ternissium. Lectio tca:

Hic beato marco
vrbis rome pape:
sepsit athanasius alexā
drinus super capitulis ny
cen generalis concilij.
Qui et ob hoc instituit
ministra ministrarū solempnia:
diebus dominicas et solēp
nitatibus. symbolū nice
nū decantari. Hic feat
ordinationes duas per
mensem decembrū. presbiteros viginti quīq;. diacones septem: episcopos per diuersa loca numero viginti septem. Qui etiā sepultus est in cymiterio balbine via ardeatina. pridie nonas octobris: et cessauit episcopatus dies viginti. In festo sanctorū martyrū dyonisij rustici et eleutherij. Lectio prima

Apud parisius:
natale sanctorū
martyrū dyonisij episcopi. eleutherij presbyteri: et rustici diaconi.
Qui beatus episcopus a
pontifice romano i gallias directus vt predicationis opera populis a fide
xpi alienis exhiberet: tā
dem parisiorū ciuitatem
deuenit. Et p aliquot annos sanctum opus fideliter et ardenter exercuit:
a prefecto fescēmno fisinio comprehensus: et cū
eo sanctus presbiter eleutherius et rusticus diaconus: gladio animaduersi martyriū compleuerūt.
In festo sci calixti pape
et martyris. Lcō prima:

Calixtus natiōe
romanus ce pa
tre demetrio de
regione vrbe rauēnātiū:
sedit annos quinq;. menses duos. dies decē. fuit
autem temporibus ma
crini et heliogabali: a cōsulatu antonini et alexā
dri. Hic martyrio coronatur. Hic constituit ieiunū die sabbati quater i
anno fieri: frumenti vini
et olei: secundū pphetā.
Hic feat basilicam trans
thyberim. Hic feat ordinationes quinq; p mēsam decembrū. presbiteros
sedecim. diacones quatuor: episcopos per diuersa
loca numero decem et nouem. Qui sub persecutione alexandri imperatoris: martyrij gloriam a
deptus est. Lectio. ij:

Osseum palma
tiū consulem cū
omni domo sua baptizauit: et senatorē simplicianū ac domū eius. atq; felicem cum vxore sua blāda. quam a paralisi cum
uit: et idem ipi ab alexādro occisi vniuersi gliam
martyrij consecuti sunt:
sed et postq̄ calepodius
presbiter eius. gladio
martyriū sumpsit: tentus est beatus calixtus papa ab alexandro. et diutissime fame cruciatus.
et quotidie fustibus cesus:
atq; prohibitū est ne q̄s
ad eum veniret. Si vero
aliquis venire noctu audiret: comprehensus occideretur. Qui cum multis
diebus esset in custodia:
venit ad eū calepodius p
visiū: et consolabatur eū
dicens. ffirmus esto pater. quia corona tua iam
perfecta est. Lectio. iij

Erat autē ibi mi
les quidā nomine
priuatus vlceribus plen̄:
qui doloribus continuis
cruciabatur. Hic misit
se ad pedes sancti calixti:
rogans vt sanaret eū ab
vlceribus et doloribus suis.
Quem mox sīctus pōtifex ab vlcerū dolore ac
feditate. simul et ab infidelitate: in nomine sancte trinitatis baptizatum
curauit. Quod audiens
alexander ipm quidem

mlitem fecat plumbatis
deficere: beatū vero calix
tum per fenestram dom⁹
precipitant: et ligato ad
collū eius saxo in puteū
demergi: et cū per rudera
tumulant. Post dies ve
ro decem et septem presbi
ter eius austerus cum
clericis noctu vemens le
uauit corpus eius: et se
peliunt in cymiterio cale
podij via aurelia: sub pri
die idus octobris. Et fe
cat aliud cymiterū via
appia vbi multi sacerdo
tes et martyres requiescūt:
quod appellatur vsq; in
hodiernū diē cymiterū
calixti: et cessauit episco
patus dies ser

¶ In festo sancti luce euā
gelistę Jheronimus i libro

illustrium virorum. Lec
tio prima:

Lucas medicus
antiochēsis: vt
eius scripta in
dicant. greca sermonis nō
ignarus fuit: sectator a
postoli pauli: et oīs eius
peregrinationis comes.
Scripsit euangeliū de q̄
idem paulus: mittimus in
quit cū illo fratrem: cui
est laus in euangelio per
omnes ecclesias. Et ad co
losenses. Salutat vos lu
cas medicus dilectissim⁹.
Et ad tymotheū. Lucas
est mecū solus. Aliud q̄
q; edidit volumen egregiū:
quod titulū apostoli actu
actionū prenotatur. Cu
ius hystoria vsq; ad biēn
mū rome commorante
paulo peruenit: id ē vsq;
ad quartū neronis annū
Ex quo intelligimus: in
eadem vrbe libzū esse com
positum. Lectio secunda:

Igitur de laudibus
pauli et tecle et to
tam baptizati leonis fabu
lam: inter scripturas apo
crifas computemus. Nul
le enim est vt i diuturnus
comes apostoli. inter ce
teras eius res hoc solum
ignorauerit? Sed et ter
cullianus vicinus illoz
temporū refert presbite
rū quēdam in asia spudi
ctum pauli apostoli con
uictū apud iohannē: q̄
auctor esset libri: et con
fessū se hoc pauli amore
fecisse loco excidisse. Qui
dam suspicantur quotiēs
aliq; paulus in epistolis
suis dicat. iuxta euange
liū meū de luce signifi
re volumine: vt lucā non
solū ab apostolo paulo di
dicisse euangelium. qui
cū dño in carne nō fuerat:
sed et a ceteris apostolis:
quod ipse quoq; in prin
cipio voluminis sui decla
rat dicens. Sicut tradi
derunt nobis qui a prin
cipio ipi viderunt: et mi
nistri fuerunt sermonis.
Igitur euangeliū sicut
audierat scripsit: acta ve
ro apostolorum sicut vide
rat ipse composuit. Sepul
tus est constantinopoli:
ad quā vrbem octauo
constantini anno ossa ei⁹
cum reliquijs andree a
postoli translata sunt.

Lectio tra
Hebraice: latine
interpretatus ipse
consurgens siue ipse cle
uans. Qui dicitur clu
catus euangelista. eruditissimus i sermonibz gre
cis: arte medicus. natione syrus. Scripsit i gre
ca euangeliū theophilo
episcopo: imitans a sacer
dotali spiritu dicens. Fuit
in diebus herodis regis
inde sacerdos nomine za
charias: vt ostenderet xp̄i
hostiam fuisse effectum p
salute mūdi: et i aduen
tu eius obmutescere sacer
dotū iudeorū. et prophe
tiam cessare. Jpse ē enim
apostolice cōscriptor hy
storie: quem plerq; tra
dunt proselitum fuisse:
et hebreas litteras igno
rasse. Dicit quidē per vitu
li mysticū vultū xp̄m p
nobis predicat īmolatū
Vnde merito in similitu
dine animaliū: bouis cō
paratur. Dicit tamen fuit
pauli discipulus: et i di
uturnus comes peregri
nationis eius. Qui ab i
cunte pueritia castissim⁹

fuit: et euangelice predi
cationis opus exercuit:
seruiens dño sine crimi
ne. Nam neq; vroꝛē
habuit neq; filios. Obiit
autem septuagesimo quar
to vite sue anno: a sepul
tus est in bithinia plen'
spiritu sancto. Cuius of
ficia regnante constantino
in constantinopolim fuit
translata: cuius natali
tiū celebꝛatur quinto de
cimo kalendas nouēbꝛis.

¶ In festo scī hylarionis
abbātis. Lectio prima.

Hylarion ortus vi, et
co tabatha qui
cirater quinq;
milia a gaza vrbe palesti
ne ad austrum situs est:
cum parentes habēt ydo
lis deditos: rosa vt dici
tur de spinis floꝛuit. A
quibus missus alexādriā:
grāmatice traditus ē: ibi
q; ꝑtū illa patiebat etas
magna ingenij et moꝛū
documenta ꝓbuit: i bre
ui carus omnibus et lo
quendi artegnarus. Oō
q; his mauis ē omnib;:
credens in dño ihū: tota
q; illi voluntis i ecclesie
congregationibus erat.
Audiens autem tunc cele
bꝛe nomen antonij quod
per omnes egypti ppl'os
ferebatur: incensus visen
di eum studio: perrexit
ad heremū. Et statim vt
eū vidit. mutato pristino
habitu: duobus mēsib;
iuxta eum mansit: conti
plans oꝛdinem vite eius:
moꝛū q; grauitatem: quā
creber in oꝛatione. quam
humilis in suscipiendis
fratribus: seuerus i coꝛ
ripiendis. alacer i exhoꝛ
tandis fratribus esset: et
q; continentiā cibi q; eius
asperitatem: nulla vnq;
infirmitas frāgeret. Ec. ij.

Beuersius autē cū
quibusdā monā
chis ad patriā. parētibus
iam defunctis: partē sub
stantie fratribus partem
pauperibus largitus est:
nichil omnino sibi reser
uans. Erat autem tunc
annoꝛū quindecim. Sic
nudus et armatus i xp̄o
solitudinem ingressus est:
sacco tantū membꝛa coo
pertus et pelliceam habēs
impeditē. quā illi beat'
antonius proficiscenti
dederat: sagūq; rusticā:
quindecim tantū diebus
eis post solis occasum
comedens. Igitur a sex
todecimo anno vsq; ad
vicesimū etatis sue āmū:
estus et pluuias breui
tuguriūculo declinauit:
quod iunco et carice texe
rāt: structa deinceps bre
ui cellula. que vsq; hodie
permanet: latitudine pe
dum quatuoꝛ altitudie
pedū quinq; hoc est sta
tura humilioꝛe. Pꝛoꝛo
longitudine paulo am
plioꝛe q̄ eius coꝛpusculū
ꝓiacebatur: vt sepul
chꝛū potius q̄ domum
crederes. Lectio. iij:

Capillū semel i an
no die pasche totō
dit. Sup nudā humū i
stratu iuncco vsq; ad moꝛ
tem cubitauit: facciā quo
semel fuerat indutus nū
q̄ lauans: nec mutauit
alteram tunicam. nisi ci
ꝓiꝛ penitus scissa esset
Scripturas quoq; sanc
tas memoꝛiter tenens:
post oꝛationem. psalmos
quasi deo ꝓsente recita
bat. A vicesimo primo
anno vsq; ad vicesimū
sextum. tribus annis di
midiū lentis sextarium.
madefactū aqua frigida
comedit: alijs tribus pa
nem aridum cum sale et
aqua. Pꝛoꝛo a vicesimo
septimo vsq; ad tricesimū:
herbis agrestibus et vir
gultoꝛum quoꝛūdam ra
diabus crudis sustentat'
est. A tricesimo autē pri
mo vsq; ad tricesimū quā
tum ser vncias oꝛdeacei
panis: et coctum modice
olus absq; oleo i cibo ha
buit. Lectio. iiij.

Tentiens autē cali
gare oculos et to
tum coꝛpus impetigine
et pumicea quadam sca
bꝛedine contrahi: ad su
periꝛem victū adiecit o
leū: et vsq; ad septuagesimū
tertiū vite sue annū hoc
continentie cursum gra
du: ml extrinseeus aut
pomoꝛū aut legumine
aut cuuslibet rei gustās.
Hic dum se videret coꝛpo
re defatigatū: et ꝓpin
quam putaret imminere
moꝛtem: a sexagesimoquar

to anno vsq; ad octogesi
mū pene abstinuit inar
dibili feruore mentis: vt
eo tempore quasi nouus
accederet ad seruitutem
dñi: quo solent ceteri re
missius viuere. Fiebat au
tem ei de farina et comm
nuto olere sorbitiuncula:
cibo et potu vir qū q; vn
cias appendentibus. Sic
q; complens ordinē vite:
nū q; ante solis occasum
nec in diebus festis: nec
in grauissima valitudine
soluit ieunū. Lectio .v.

Igitur potentissi
mus in miraculis.
et sanctitate icōparabilis:
octogesimo etatis sue an
no cum absens esset eccli
us qui eū semp familia
rissime colebat: quasi in
testamenti vicē manu
propria scripsit epistolam:
omnes diuitias suas ec
clesiq; relinquens: cuculū
scilicet et tunicam sacca
nam. cucullam et pallio
lū. Jamq; modicus calor
tepebat in pectore: nec p
ter sensū quicq; viui ho
minis superat: et tamen
apertis oculis loquebatur

Egredere quid times? Egre
dere anima mea: quid du
bitas? Septuaginta et
quinq; annis seruisti xpo:
et mortem times? In hec
verba exalauit spiritum.
Statimq; humo corpus
obrutū est: quia sic oīs
ūpe qui ad egrotantē ve
nerant adiurauit: ne pū
cto quidem hore post mor
tem seruaretur. Lectio .vi.

Quod postq; pales
tine sanctus vir
ecclesius audiuit perrexit
cyprum: et simulauit in
eodem se velle habitare lo
culo. vt diligenti custodi
a suspitionem tolleret ac
colis: et cū ingenti sue vi
te periculo post decem fer
me menses corpus eius
furatus est. Quod in re
gionem palestinam de
ferens totis monachorū
et oppidorū turbis sequē
tibus. in antiquo mona
sterio condidit: illesis
tumica. cuculla. et pallio
lo: et toto corpore quasi
adhuc viueret integro:
tantisq; fragrante odo
ribus vt delibutum vnguē
tis putaretur. In festo

sanctorum crisanti ⁊ darie
Lectio prima

Ollemnis illu
strissimus vir
alexandrie vr
bis honoratus et prum
ad vrbem romam cū filio
suo crisanto veniens: a ro
mano senatu susceptus
est: et magis honoribus
a numeriano imperatore
illustratus: cathedrā in
curia romana susceptit.
Hic autem filiū suū vn
cum nomine crisantum:
omnibus liberalibus stu
diis tradidit. Erat enim
ardentis ingenij: ita vt
omnia quecūq; ei ab ora
toribus aut philosophis
fuissent tradita captu a
nimi fortiter retinēt. Cu
ius reuera prudentie. ac
iusq; fuerit intelligētie:
rerū exitus docet. Lectio .ij.

Nam cum vniuersa
librorum volumi
na animo curiosius dis
cuteret: ad euangelicos ap
ices peruenit. Et figens
curiositatis sue cursū ad
semetipm ait. Tam diu
te edoce crisante p libro
tenebras cuiarum tua
frena laxare: q̄diu ad lu
men pertingere valeas ve
ritatis. Hec secū quotidie
animo reuoluenti: et quo
tidie xpi famulos requi
renti: occurrit qui diceret
se nosse quendam carpo
phorū nomine virum per
omnia eruditū xpianū ⁊
sanctū: sed persecutionis a
trocitate seuiente. in qua
dam montis spelunca col
locatū: vir posse a paucis
simis ac fidelissimis visi
tari. Audiens hec crisātus
cepit esse feruentior: et
gemibus referentis fusis
precibus aduolutus. etiā
cū lachrymis postulare:
vt ad eius notitiā mereā
tur peruenire. Lcō tercia

Dixit prouidēte deo
quod eius fidei de
siderium flagitabat. Et
peruenies ad sanctū car
pophorū quīte regionis
presbiterū intra paucos
menses omnibus diuinis
litteris imbuitur: et ita ce
pit esse diligenter instruc
ta: vt statim post septem dies
baptisim suū ihm xpm filiū
filiū dei voce publica pre
dicaret. Tunc affines ei

vir nobiles et potentes
comprehendentes patrē
eius pollemū: ceperunt
arguere eum dicentes.
Periculo patrimonij et
capitis tui iste nuiemsē
tra deos deasq; nostras vo
ciferat clamoribus vanis:
dicitq; nesamus quem
xp̄m verum deum cē. Quē
si audierit imperator ista
prosequentem nō potūt
nec nobis esse consultū.
Quis enim audeat ista
presumere. nisi qui scīat
sine rege vel sine lege ro
mana agere credat impune.

Cōne Lectio. nij:
Iratus pater eius
pollemus: fecit eum in
tenebrosō et squalido lo
co claudi: et vesperum
horis paruissimo cibo
refici. Hoc autem vir dei
crisantus magis ad exer
citationem sibi q̄ ad sup
plitiū dicebat inferri. Cū
q; hec factū publicī con
fabulatio detexisset: dixit
patri eius vnus ex audi
entibus. Si filiū tuum
ab hac vsurpatione cona
ris cripere: magis eū de
lictis et voluptatibus oc
cupa: q̄ auīcaīq; elegātissīe
atq; prudētissīe puelle nuptio
trade: vt cum didicerit
esse maritus obliuiscat
esse xp̄ianus. Nā istas
tenebras et afflictiones
quas ad supplicū illi te
credis inferre: ad laudē
xp̄i et perpetuā gloriam
sibi estimat euenire. Ly.

Audiens hec polle
mius iubet triclinia
vestibus sericis strata pa
rari: ip̄m quoq; auferēs
de squalida illa et tetra
habitatione. induit eū
vestibus preciosis: et po
nens eum in triclinio. e
legit quinq; pulcherri
mas virgines ex ancillis
suis: et accuratissimis ve
stibus et ornamentis cō
posiuit: et simul eas cum
crisanto cōstituens iussit quotidiana cōuiuia
affluentissimis dapib;
exhiberi. Puellis autē
interminatus est dicēs.
Nisi eū iocis vestris tam
pleribus ab intentione
xp̄ianitatis separaueri
tis: diuersis vos fatiam
iterum supplicijs. Re.

Ditur inter sexta
lxe ludibria: vir dei īmo
bilis animo. delicias q̄si
sterco. a contemnebat:
puellas autem virgines
quasi viperas phorrebat.
Jacebat autē i oratione
īmobilis: et amplexus
eorū et oscula quasi sa
gittarū ictus. sancto sue
fideī excipiens: clamabat
ad dīm dicens. Exurge
dīne in adiutorū mihi:
die anime mee salus tua
ego sum. Quis eū isti
pugnam a diabolo exci
tatum vincere preualet:
nisi tua pro eo fuerit dex
tera diuinitus? Errat qui
se putat castitatē perfec
tam suis insibus obtinē.
Nisi eū tuo ibre fuerit
extincta flāma libidinis:
non potest animus vem
re quo pergit. Lectio. vij.

Post hec virgo ve
stalis nomine da
na: gemmis et auro ra
dians. repente ad crisan
tum ingreditur: et tāta
eū sermonis elegātia allo
quitur: vt si esset ferro
durior: plumbo mollio
rem redderet. At ille iter
se et illam medū spiritū
sanctū postulans: sic eā
affatur. Si michi mor
tali alijs amoribus occu
pato: tantum pulchritu
dinem. et sermonis dul
cedinem. spe cōnubij tē
poralis ostendis: quare
non magis te amantem
et desiderantem īmortalē
deum regem seculorum.
habere et obtinere sitā gis?
Quem et obtinere. et habē
re potens: si animā tuā.
cum corporis integritate
custodiens: vt sint cor
pore pulchra. ita mente
pulchriores fias. Erunt ti
bi hymnis cōnubij laudā
tores angeli: parani phi
apostoli. martyres. ama.
Clarissimus virginis filius
sponsus: qui thalamū ti
bi in celo custodiens: pa
radisi possessiones tribuet
dote sempiterna. At hec
verborū eius virtute cō
punctā respondit. Nulla
mecū o iuuenis cum hijs
vestibus signa petulātis
animi ad te adduxi: sed
patris tui lachrymas in
sanata: te patri reddere vo
lui. Cui dum crisātus
altius deorū falsitatem

perpetue veritatē ostendis
set: daria credidit. Lō.
Bitur simul viij.
lata voluntate cō
iugij inter crisantum et
dariam: ambo i dei timo
re et castitatis gloria p
durarunt. Baptizata ita
que daria: quia nō corpo
reo calore sed spūssancti
feruore sancto crisāto so
ciata est: multos vtriusq;
sexus uuenes ad celiba
tum custinome portum
dño genuerunt. Igitur
post hec celerinus prefec
tus: ann cogeret sanctū
crisantū ad sacrificandū.
simul cum beata daria vir
gine quā prius vt dictū
ēst vir dei vt sibi cōiugio
copularetur adductam.
ium ad fidem xpi cōuerte
rat: et diuersa diceret et
audiret: iussit sanctum
crisantum cauleo igenti
suspendi. Cūq; ponere
tur cauleo crisantus. lig
na omnia cōmuta sūt:
vincula vero vniuersa di
rupta. Lampades quo
q; que erant ad latem ē
extincte sunt. Quicūq;
etiam mittebant manū

ad sanctam virginem da
riam: stupebant nerui co
rū: et pre doloribus ge
mitū cordis reddebant.
Idens itaq; Lcō. iij.
hec celerinus pre
fectus vehementer expauit
et cursu rapidissimo ad i
peratorem properans: cū
cta que gesta fuerāt enar
rauit. Tunc numerianus
non virtutibus diuinis
hec. sed maleficijs iputās:
iussit eos duci in vrbē sala
riam: atq; in arenario de
pom simul crisantū et da
riam: et viuos terra et la
pidibus obrui. Tunc be
atissimus crisantus cum
beata virgine daria depo
nūtur in fouea: psalmis
hymnis et oratiombus
insistentes. Facta q; est
in passione societas san
guinis. sicut fuerant etiā
mente cōiuges: et quasi
in vno lectulo ita in vna
fouea atq; in vna volū
tate perdurantes: simul
pertingerent ad coronā.
In festo sā cuanish ppr
et mīs: Lectio i.
Carissus natio
ne greeus: er

patre iudeo nomine iudā.
de ciuitate bethleē: sedit
annos tredecim. menses
septem. dies duos. Fiunt
autem temporibus do
mitiam et nerue et traia
n: a consulatu valentis
et veteris vsq; ad gallum
et barduā consules: mar
tyrio coronatur. Hic ti
tulos in vrbe roma diui
sit presbiteris: et septem
diaconos ordinauit: qui
custodirent episcopū pre
dicantem propter simū
veritatis. Hic fecit ordi
nationes tres per mensē
decembrū: presbyteros
septem. diaconos duos:
episcopos per diuersa loca
numero quinq. Qui et
am sepultus est iuxta cor
pus beati petri i vaticano
septimo kalendas nouē
bris: et cessauit episcopa
tus dies decem et nouem.
In festo sancti yuonis
confess. Lectio. i.
Om nostris tē
poribus quadā
stellam nouam
in celesti firmamēto pro
diuerit altissimus: de ci
uius splendore decorarētur

celestia. et corpora illium
narentur humana: vide
licet sanctissimū xpi vio
nem presbiterū et confes
sorem de britania. Pro ci
ius meritis congaudet ce
lestis patria. triumphat
ecclesia. supprimuntur pote
stas diabolica: humana
reparatur natura: et vbiq;
terrarū iam refulgēt sua
miracula. Lectio. ij
Ide ipō sācto presbitero inter mortā
les agente. et demū imor
talibus congaudente: ei'
meritis appare ceperunt
salutis eius exempla: ro
borantis flāme tomitrua:
et vbiq; diuersa miracula.
Ex quibus fides est multi
plicata spes fidei erecta. cha
ritas exaltata: fidelium de
uotio feruefacta. gaudia
ipiorū densata: et ad meli
orem vitam sunt merito
mutata. Quā prout sup
hys apicibus apostolicis
solēniter attestantibus. et
diuersorū ecclesie prelato
rū principū q; secularū q;
plurimorū. atq; multorū
aliorū fideliū dignorum
fide. ipsis testimonio cō

mumtis. Lectio. iij.

Am vestes pamm delicati. quas an tea secundum exigentiã sui status deferebat iaz statum dimisit: et pãno albo rudi modici valoris se vestiuit: et subtalares quidem albos et corrigia tos ad instar pauperum religiosorũ sibi sumpsit. Cilicaũ quoq; uncta car nem suam continue ipse deferebat. vt ipm aliquã ab alijs videri posset. Vnã camisiam grossam de stup pis supra aliquã assidue gestabat: et mobilomin" cuncta ieiunia ab ecclesia idicta i pane et aqua tãtũ ieiunabat. Lco. uij.

Ceteris vero tẽpori bus feria quarta et sabbato cum magna abstinentiã etiã ieiunabat. Et panem gros sũ ac potagiũ rudissimũ: quãdoq; tantum cũ mo dico feraculo comedebat. Cũ autẽ esset i domo sua: semper continue vel quasi oratiom et contempla tiom libenti animo secre te vacabat: in tantum q de aliquo alimento tem porali tunc recipere aliqd nõ curabat: vt apparet cun dẽter sequẽti exẽplo. Leo. v.

Am quadam die contigit: q ipse sanctus presbiter sterit solus in camera sua per quinq; dies in oratione et contemplatione: absq; tamen aliquo alio tempo rali sibi administrato: nec ab eodem requisito. Qui quidem in bono statu et facie iocunda omnibus apparuit: ac si omnia a baria delicata illis diebus ipse comedisset. Lectio. vj.

Ipse namq; tante erat deuotionis q omni die exceptis illis qui bus legitime erat impe ditus. cũ summa affectiõe et deuotione missarum solẽnia celebrabat: vt ex sequenti exemplo euiden ter demonstratur manife sto. Quadam enim die ac adiit: q ipse beatus puo sacra missarum solẽpnia celebraret: et corpus do minicũ prout est mos eleuaret: superuenit qui dam globus magn splẽ dozis: qui circumdans ip sum xpi corpus et etiam calicem statim post ipoz elevationẽ ab oculis oim eudẽter disparuit. Lc. vij.

Cedebat autem al sidue circa horas canonicas: nisi necessita te vel pijs negocijs prepe ditus fuisset. Nam iuxta morem profectũ semp media nocte p officio ma tutino deo persoluendo: et cunctis diei horis iter esse non deficiebat. Nam illius profecte exemplo erat inductus: qui septi es in die deo cantum per soluebat. Et raro de die vel de nocte ipse dormiebat: nisi laboze orationis stu dij vel in verbis fuisset fa tigatus: seu naturali sõ pno grauatus. Et tunc necessitate compulsus re quiescebat. sed tamẽ om nibus vestibus indutus remanebat. Lectio. viij.

Lectus vero ipius erat nuda terra. vel cleda grossis et nodosis virgulis seu bracilis con tecta. Cerucal autẽ eius liber biblie: considerans verbũ dominicũ: q plus esset esse cum rege eterno q̃ cum rege terreno: qua qui mollibus induuntur. in domibus regum sunt.

Tenebat autem magnã hospitalitatem in domo sua in tantũ q aut raro vl nũq̃ sine pauperibus hos pitibus esse volebat. Erat enim misericordiosus: et circa elemosynas paupib; erogandas valde attentus.

Am paupes. Lco. ix. egenos. languidos. et deformes tanquã suos fratres reuerenter et benigne suscipiebat: et affabi lem atq; familiarem eis se prebebat. et etiam sua bona eis libenti animo q siuae alacri distribuebat et in suo hospitio recipie bat: atq; iuxta se i mesa collocabat: et de suis ali mentis sine tamẽ distinc tione ipos reficiebat. De lectis etiam illis decenter prouidebat: et propriis manibus aquam super eoz̃ manus et pedes la uandos deuote infundebat. Administrabat autẽ sibi deus ea: quibus infuse

sibi chananeus admple
re posset officiū: i tantū
q̄ xp̄e frequenter vltro
subsidia humana sibi
subtrahebat.

Jntersit sanctorum a
postol cū symone
ce tropuinat

Symon chana
neus ad distic
tionē symois
petri dicatur
de vico galilee chana: v
bi aquas dñs mutauit
in vinū. Jpe est qui ma
tho euangelista scribitur
zelotes. Chana quippe
zelus interpretatur. Si
mon autem hebraice: la
tine interpretatur audi
ens. Symon zelotes: id
est chananeus zelo dei fer
uens: par i cognomēto
petri. et similis i honore:
au in sorte predicationis
egyptus aduenit: Post
q̄ aliquāq; xp̄i euange
liū predicauit: demum
post martyriū iacobi et
consensu ommū aposto
lorū ihrosolymitane ec
clesie episcopus est ordi
natus. Quam cū per an
nos plurimos rexisset et
centesimū annū ageret:
temporibus traiani impe
ratoris cū apud ihrosoly
mam atticus consula
ris haberetur: accusatur
ab hereticis tanq̄ xp̄ianꝰ.
Qui cū ab attico cōsula
ri tentus esset. multis sup
plicijs per plurimos dies
afflictus est: ita vt etiam
uideret ipe cū amicis suis
de eius patientia mirare
tur. Ad vltimū iubet
eū simili quā dñs pertu
lit passione vitā finire:
omnibus qui aderant
nichilominus: et ipso
iudice mirantibꝰ: vt cē
tū et viginti annorum
senex. cruas supplicij
pertulisset. Passus ē au
tem die quinta kalenda
rū nouembrū: quo etiā
die festum beati iude co
postoli cuius simili honore
celebratur. Lcō. ij. R

Iudas qui inter
pretatur confes
sor. iacobi frater: qui ali
bi appellatur lebeus. figu
ratum nomen habet a cor
de: quod nos diminuti
ue coraulū possumus ap
pellare. Jpe in alio euan
gelista thadeus scribitur:
quem ecclesiastica tradit
hystoria missū edissā ad
abagarū regem: hūc ha
bens modum. Dñm i sal
uatoris nri ihū xp̄i diui
nitas: cum per mirabilis
virtutis opem per ommē
locū celebraretur inumero
tā de viciniis q̄ de peregri
nis et longe positis p re
mediorū et cure virtuti
bus muitabat: si qui pre
apue morbi alicuius egri
tudine laborarent. Unde
et rex quidā abagarus
nomine gentis vltra eu
phratem posite primapa
tū nobiliter tenēs: mor
bo quodā corporis irreme
diabili q̄tū iter hominēs
tenebatur. Qui cū de noie
ihū et de mirabilibꝰ vir
tutū eius audisset: suppler
ei per epistolā factus leua
men erorat: missoq; ad eū
nūtio. petijt hominem diu
tim morbi vinculis q̄bus
tenebatur absolui. Sed ad
presens quidē a dño corpo
ris eius cura differtur: di
gnus tamē efficatur episto
la saluatoris. In qua simꝰ
etiā pmittitur ei: q̄ nō mꝰ
to post desideriū suū cōsequē
retur effectū. Denq; post
resurrectionem atq; ascēsi
onē dñi ad celos: missus
est ad eū thadeus apls er
cōmonitione diuina ad
edissā ciuitatem eiusgeli
sta et predicator verbi dei:
q̄ a dño promissa fuerant i
pleturus. Iste est thadeus
frater dñi: qui i mesopo
tamia atq; in inferioribus
ponti euangelizās effenas
et indomitas gētes. quasi
beluarū naturas sācto dog
mate mitigat: et fidei do
minice subiugat. Sepul
tus est in edisso armenie
vrbe: cuius festiuitas cele
bratur quinto kalendas
nouembrus.

In vigilia ommū sanc
torum. Ad matutinas

Inuitatoriū.

Egem regū
dominū ven
te adoremus.
Ymn ūpe est
corona sanc
torū oīm. ps. Venite ex. ȳ.
Christe redēptor om
mū cōserua tuos fa
mulos: beate semper vir
gīnis placatus sanctis
precibus. Beata quo
q; agmina: celestiū spū
tuū: preterita presentia:
futura mala pellite. Cla
tes eterne uidias: apostо
liq; dñi supplicater expo
scamus: saluari vñs pre
abus. Martyres dei ic
ti confessores q; laudi: ves
tris oratiombus nos fer
te in celestibus. Chori
sanctarū virginū: mona
chorūq; ommū simul cū
sanctis oīmbus: cōsortes
xpi facite. Gentē auferte
perfidam credentiū de fim
bus: vt xpo laudes debi
tas persoluamus alacres
Gloria patri ingento
cuiq; vnigenito vna cū
sancto spiritu: in sempi
terna secula. Amen. Inuit.
nocte. añ. Adorate dñm vi
uentiū qui in lege eius me
ditantur die ac nocte. ps. Be
atus vir. añ. Mirificauit
dñs sanctos suos et emūdā
uit eos clamantes ad se. ps.
Cum inuocarem. añ. Ad
mirabile est nomen tuū dñe
qua gloria et honore coronā
sti sanctos tuos et constituisti
eos super opera manuū tuarū.
ps: Dixit dñs mr. ȳ. Lauda
mus in dño. Lectio prima:

Legimus in eccles
asticis hystoriis q
sanctus bonifatius qui
quartus a beato gregorio
romane urbis episcopatū
tenebat: suis precibus a pho
ca cesare iperante: ut donā
ecclesie xpi templū rome:
quod ab antiquis pātheon
vocabatur: quia tocius
simulachrū ommū videre
tur esse deorū. In quo ex
minata omni spurcitia.
fecit ecclesiam sancte dei ge
nitricis atq; ommū mar
tyrū xpi: vt exclusa multi
tudine demoniū. multitu
do ibi sanctorū a fidelibus
in memoria haberetur: et
plebs vniuersa in capite

Kalendarū nouembrū .fi
ant in die natalis dñi ad
ecclesiam in honore oīm
sanctorū consecratā con
uenirent: ibiq; missarū
solempnitate a presule se
dis apostolice celebrata
oīmbusq; rite perfectis
vnusquisq; in sua cū gau
dio remearet. Ex hac er
go consuetudine sācte ro
mane ecclesie. crescente re
ligione xp̄iana decretum
est: vt in ecclesijs dei que
per orbem terrarum lon
ge lateq; constituuntur
honor et memoria oīm
sanctorū in die quā pre
diximus haberetur: vt
quicquid humana fragi
litas per ignorantiā vel
negligentiā seu per occu
pationem rei secularis i
solempnitate sanctorū
minus plene peregisset: i
hac sancta obseruatione
solueretur: quatenus eor
patrocinijs protecti ad
superna polor gaudia
puenire valeamus. ℟.
In dedicatione templi dēi
tabat populus laudē. Et in
ore eorū dulcis resonabat
sonus. ℣. Fundata est do
mus dñi supra verticem mō
tū et vement ad eā omnes
gentes. Et in ore. Lcō. ij.

Dos ergo fratres
dilectissimi i oīm
primordijs sanctorū no
minare laudare. et glori
ficare condecet eum qui
amictos condidit sctos:
per quem facta sunt oīa
per quem amicta sbsistūt
clementia: cuius maiestas
nec incepit nec desinit i
seculū: vt merito oīs
principiū ac finis creā
ture nominetur. Unde
per quem dam sapientē
dicatur. Omnis sapien
tia a dño deo est: et cū
illo fuit semper: et ē an
te euū. Altitudinē cēli
et latitudinem terre. et
profundum abyssi quis
dimensus est? Arenam
maris. et pluuie guttas
et dies seculi quis dinu
merauit? Ipe solus mue
stigare. metiri ac dinu
merare hec omnia potest:
qui celi ambitum sua
circuit sapientia: et pro
fundū abyssi sua penetrat
virtute. Et egregius ille
versificator sapientiā

omnia posse atq; nosse
confidenter dicens. Qui
stellas numeras. quarz
tu nomina solus: signa
potestates. cursus. loca.
tempora nosti. Cunus
principiū atq; virtutez
inuestigare supra modū
esse humanū: apostolus
spiritusancto preuentus
cōmēdabat dicens. O al
titudo diuitiarū sapiētie
et scientie dei: cp̄ incompre
hensibilia sunt iudicia e
ius: et inuestigabiles vie
eius. Quis enim cognos
cit sensū dñi. aut quis
consiliarius ei⁹ fuit. Aut
quis prior dedit illi. et re
tribuetur ei? Qm̄ ex ipo
et per ipm et in ipso sunt
omnia: ipi honor et gloria
in secula seculorū. amen.
℟. Vidi dñm sedentē sup
soliū excelsū et elevatū et ple
na erat omnis terra maies
tate eius. Et ea que sub ipo
erant replebant templū. ℣.
Seraphin stabant subter
illud ser ale vm et ser ale al
terum. Et ea que. Lectio. iij.

Beata dei genitrix
et semp virgo ma
ria: templū dñi sacratū
spiritussancto: virgo ante
partum. virgo post partū:
presentis die solempnita
tis cum suis virginibus
expers nullo modo exden
dā est. Que dei populū
faciendo monebat sperne
re peritura luxus seculi: a
lenocinio mortalis natu
re declinare: carnis pudi
ciciam cum virginitatis
honore intra cordis hospi
tia obseruare eamq; oīm
virtutū regnum fructū
salutis perpetue. sociam
esse angelorū. suis affir
mabat exemplis: ita vt
innumerabilis vtriusq;
sexus multitudo eius se
queretur vestigia: et re
lictis copulationibz nup
tiarū. spretaq; liberorum
propagine: sponso qui i
celis est perhenni mente.
actu. habitu et gestu ap
plicari maluerint.
orationibus instantes.
ieuniis adherentes. vigi
lias sacras adamantes.
elemosynas sectantes. pau
peres recreantes. nudos
vestientes. infirmos visi
tantes: in tribulatione
gaudentes. in verbis ca

lumpme vel cõtumelie patientes: in augmento siue p̃fessioms hũles: in dampno rerũ tempoz lũ deo gracias agentes. Hys ommibus. et hys similibus p̃o desiderio re gm celestis: et p̃opter spem eterne remuneratiomis ardentissimo amore indeficienter atq; libẽter insistunt. Et sic in charitate dei ac proximorum amore perseuerantes: dõ soli vitam finire gaudẽt. ℟. Sancta et imaculata virgmtas quibus te laudibus referam nescio. Qa quem celi capere non poterant tuo gremio cõtulisti. ℣. Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui. Quia quem. In secundo noct'. añ. Dñe qui operati sunt iustiã habitabunt in tabernaculo tuo et requiescent in monte scõ tuo. p̃s. Dñe quis ha. añ. Hec est generatio querẽtiũ dominũ querentiũ faciem dei iacob. p̃s. Dñs ẽ terra. añ. Letamur in dño 7 exultate iusti. et gloriamur omnes recti corde. p̃s. Beati quorũ. ℣ Exultẽt iusti in conspectu dei. ℟. Et delectentur i leticia. Lctõ. iij.

ODi superna celoz regna spiritibus angelicis ad laudem et gloziam atq; honozem sui nominis ac maiestatis i perpetuũ miro ozdine collocauit: deus est. De quibus plura loqui pertimescimus: quia soli deo scire est quomodo vel quenadmodũ eozũ nobis inuisibilis absq; cõtagione seu diminutione: in sola sua puritate consistat natura. Sz tamen nouem esse angelorũ ozdines. ad dei iudicia ac ministeria complenda testante sacro eloquio cognouimus: quozum principatus atq; potestates subtiliter ac mirabiliter dei omnipotẽtis nutu distinguntur. Alij ex illis ad nos in mundum missi: futura predicẽdo preuemũt. Alij ad hoc sunt constituti: vt p eos signa et miracula frequẽter fiant. Alij subiectis angelorũ spiritibus p̃ce sunt: atq; eis ad explenda diuina ministeria disponendo p̃incipantur. Alij mira potentia ceteris p̃ecminent: p̃o eo q eis ad obediendum alia angelorũ agmina subiecta sunt. Alij vero tanta diuinitatis gratia replẽtur: vt in eis dñs sedeat: q per eos sua iudicia decernat. Alij tanto perfectiozi sapientia plem sunt: quãto claritatem dei vicinius contemplantur. Alia ita deo conũcta sunt agmina angelorũ: vt iter hec et deum nulli alij spiritus intersint. Tantoq; magis ardent amoze: q̃to subtiliozem claritatem diuinam aspiciunt. Talibus vt diceim' a primordio capientis vite: beatozũ spirituum distinctiombus superna celozũ regna a deo conditoze in p̃petuũ mirabiliter collocata subsistunt. Hys ommibus frẽs dilectissim tam decoris ac deo dilectis angelorũ agmmbus: huius diei solempnitatem credimus esse cõsecratam. ℟. In cõspectu angelorũ psallam tibi et adorabo ad templũ sanctũ tuũ. Et confitebor nomini tuo dñe. ℣. Sup misericordiã tuam et veritatẽ tuã quoniã magnificasti super nos nomẽ sanctum tuũ. Et cõfitebor.

QDhuc Lectio. ij. tamen aliquid de hac tam pulchra ac preclara festiuitate loqui capiamus: que non solũ vt p̃diximus angelorũ spiritibus. verũ etiã sanctis ommbus qui in terra fuit ab exordio mũdi procreati: honorabiliter predita consistit. Ex quibus primi fuerunt patriarche viri religiosi in vita sua: patres p̃opheterũ et apostolorũ: quozũ memoria non relinquetur: et nomen eozum manet in eternũ: qua deo digni inuenti sunt: fide p̃eclari. hospitalitate p̃cipui: astuti in sensu. sapientes in opere. rebus secularibus locupletes: repastozes orbis atq; rectoratozes. iustitia insignes. longanimes in spe. obedientes in p̃ceptis. credulii in promissiombus. sus

ceptores angelorũ effecti
facie ad faciem deũ vidẽ
tes. in consilio prudẽtes.
in prelio victoriosi: statũ
mundi regentes. sceptrũ
regni obtinentes. Quor
imperij posteritas nõ cel
sauit: quo aduscq; xpũs
ex eorũ germine per vterũ
intacte virginis. qui est
spes omniũ gentium nat⁹
in mũdo coruscando appa
ruit: et primatum totius
orbis. atq; monarchiaz
capiendo retinebat. Hos
sequitur electio proplxeta
rũ: cũ quibus locutus est
deus. et ostendit illis secre
ta sua: vt que vetera erãt
quasi presentia spũsãcto
illuminati agnoscere at
q; enũtiare potuerint. R̃
Precursor dñi venit de quo
ipe testatur. Nullus maior
inter natos mulierũ iohan
ne baptista. ℣. Hic ẽ enim
propheta et plusq̃ pphẽta
de quo saluator ait. Nullus.

Hic Lectio sexta.

Athlete dei electus
concordat duodenus apo
stolorũ numerus: quos a
primis miraculorũ virtu
tibus ad componendum
noue fidei fundamentum:
erigendumq; adhuc tene
re statũ ecclesie. prouidẽ
tia diuina ex omnibz quos
capiebat mũdus elegit:
vt in omnẽ terrã sonus
eorũ predicationis exiret:
et in fines orbis terre eor
procederent verba. Qui ve
re vinee. adest xpõ tanq̃m
palmites adhesurũt: quo
rũ fructus in sẽpiternũ p
manens non marcescat:
quibus ipe dñs locutus ẽ
dicens. Vos estis lux mũ
di. Non potest ciuitas ab
scondi supra montem po
sita: neq; accendunt lu
cernam et ponũt eã sub
modio sed super candela
brũ: vt luceat omnibus
qui in domo sunt. Sic
luceat lux vestra coraĩ ho
minibus vt videãt opera
vestra bona: et glorificẽt
patrem vestrũ qui in celis
est. Et iterũ. Jam nõ di
cam vos seruos sed ami
cos: quia seruus nescit
quid faciat dominus ei?
Vos autem dixi amicos:
quia omnia quecũq; au
diui a patre meo: nota fe
ci vobis. Et quodcũq; li

gaueritis super terrã.
ligatũ esse et in celis: et qdcũ
q; solueritis super terrã
super terram: solutũ esse
et in celis pmsit. Et iterũ
cũ venturum se promisis
set ad iudicandũ seculũ:
eos super sedes duodecim
esse sessuros: et secũ iudi
caturos orbẽ terre pdixit.
Talibus vt credimus pa
troms hec dies sublima
ta declaratur. R̃ Isti sunt
qui viuentes in carne plan
tauerunt ecclesiam sãguine
suo. non sunt de terris corpo
ra eorũ separata. Quorum
merita sunt in celis cocqua
ta. ℣. In omnem terram ex
iit sonus eorum et in fines
orbis terre verba eor. Quo
rum merita. In tertio noct.
ant. Timete dñm omnes
sancti eius quoniam nichil
deest timentibus eũ. ccce oc
li dñi super iustos et aures
eius in preces eorum. ps:
Benedicam dominũ. ant.
Dñe spes sanctorũ et turris
fortitudinis eorũ dedisti he
reditatem timentibus nomẽ
tuũ et inhabitabunt in taber
naculo tuo in secula. ps Et
audi deus deprecer. ant.

Qui diligitis dominũ leta
mini in dño et confitemini
memorie sanctitatis ei. ps.
Dñs regnauit exul. ℣.
Justi autem in perpetuũ vi
uent. R̃ Et apud dñm est
merces eorum. Lectio. vij.

Iste subiectũ est tri
umphale martyrũ
nomen: qui per diuersa
tormentorũ genera xpi
passionem non laceseen
tibus precordiorũ menti
bus mutabantur. Alij fer
ro perempti: alij flammis
exusti. Alij flagris verbe
rati: alij vectibus perfora
ti. Alij cruciati patibulo:
alij pelagi periculo demer
si. Alij vuis decorati: alij
vinculis mancipati. Alij
linguis priuati: alij lapi
dibus obruti. Alij frigo
re afflicti: alij fame cruci
ati. Alij vero truncatis
manibus siue ceteris celis
membris: spectaculũ con
tumelie in populis. nudi
propter nomen dñi portã
tes. Hi sunt triumpha
tores et amica dei: qui eõ
tempnentes sceleratorũ
uissa principum: modo
coronantur. et accipiũt

palmam laborũ: quia fi
dati erant supra firmam
petram: id est xp̃m. De ta
libus et huiusmodi apo
stolus mente cõpũctus
ingemiscens ait. Bachi
ludibria et verbera exper
ti: insuper et vincula et
carceres. Lapidati sunt.
secti sunt temptati sunt:
in occisione gladij mortui
sunt. Circuierũt in melotis
et in pellibus caprinis: e
gentes angustiati afflic
ti: quibus dignus non
erat mũdus. Hunc ergo
martyrũ xp̃i certaminã at
q; victorias audiuimus:
eis nimirũ hunc diẽ tan
tũ credimus sãctificatũ:
quantum in semetipsis vt
sanctificarentur laborare
per tormenta non cessaue
runt. ℟. Sancti mei qui
in carne positi certamen ha
buistis. Mercedem laboru;
ego reddam vobis. ℣. Vem
te benedicti patris mei pos
pite regnũ. Mercedẽ. Lc. viij.

Christi vero sacerdo
tibus atq; doctorũ
bus siue confessorũbus huiꝰ
festiuitatem diei nõ ignoto
tam esse credimus: qui
corda fidelium spiritualiter
quasi imbribus irrigant
celestibus: vt feliciter p
ferre inarcessibilẽ bonoꝝ
operum possint fructum.
Qui talenta sibi credita
non solum reddere: verũ
etiam cum vsuris fine fran
de ampliare procurauerũt:
qua bonũ quod per gra
tiam spiritussancti intel
ligendo didicere: nõ sibi
tantũmodo: sed et alijs sb
iectorũ mentibus profu
turũ secum diu apostolici
preceptũ. arguendo. obse
crando. increpando. cum
q; facilitate. inserere mi
nistrantur. Quorum mens
dulcissima. manus vero
plene sunt munditia: co
q; immensa altaris sacrosca
xp̃i corporis et sanguinis
misteria celebrantes: et in
siu cordis penetralibus ho
stiam viuam deoq; placẽ
tem: id est semetipsos sine
macula. atq; animarũ de
prauo operis offerre non
desistant. Et licet plecto
rũ non sensissent gla
diũ: tamen per vite mer
itum deo digni. martyrio
non priuantur: qꝝ mar
tyrũ non tantũ effusione
sanguinis: sed abstinẽtia
peccatorũ. et exercitatiõe
dei preceptorũ perficitur.
Nos ergo fratres charissi
mi tantorũ patrocinia in
tercessorũ. de quibus locu
ti sumus. tota mentis in
tentione quemamus: vt
per temporalia festa que
gerimus eorũ meritis i
tercedentibus ad eterna
gaudia peruenire valea
mus. ℟. Sint lumbi vri
precincti et lucerne ardentes
in manibus vestris. Et vos
similes hominibus expectã
tibus dominũ suũ. quando
reuertatur a nuptijs. ℣. Vi
gilate ergo quia nescitis q̃
hora dñs vester venturus sit.
Et vos. Lcõ nona legit de
omel. sci augustini epi:
Si queritur quid si
gnificet mons. Aĩ. Super
eu angelum. Videns ilre
sus turbas. Legre if. i coi
plioꝝ mrm. Nisi p totã octa.
octo lcõs legit de oib; scis. et
nona de resono omelie poicte
ordie finito. pcq; i dõ. occurrẽ
te ifra octã. i q̃ nona lco dr de
omel. dñice. Aprimitiꝰ omel
de oib; scis. mũ i casu q̃ numer
dñicar officia dõcha excedũt. q̃
casu modo fit de dõ. put melius
hẽt i qõi tabula de ipis dñicis.

Infra octauas oim scoꝝ.
rehdnũ ltõnũ ipius sacrarij
sine sollẽpnitatis. Leo pma.

Hodie sicut opti
me nouit caritas
vestra: et lectio
presenti memorie hominũ
traditum constat cõsecra
tionem templi quod olim
pantheõ dicebatur celebra
mus. Et iuste ac merito.
gaudentes celebramus fe
stiuitatem: in qua recolli
tur q̃ locus olim spurcicijs
plenus benedictus est: et
deo sanctisq; omnibus de
putatus: vt vbi abunda
uit delictum: ibi habũdet
gratia. Sic quippe super
uenies fortior: illũ for
tem tam miserabili pace
omina fere crudeliter pos
sidentem vicit: et vasa ei
diripiens. templa quoq;
eius aut potius de lubra
sino cultu dedicauit. Per
hoc enim sensibile factum:
docemur spiritualiter q̃
homo factus in adam ha
bitaculũ demoniũ in bap
tismate templum fit dei

Ibi enũ dicit ex quacũq; es
ímũdæ ſpiritus ab eo: ꝙ da
honorem deo viuo ꝙ vero:
et da locũ ihũ xp̃o domino
noſtro. et ſpiritui ſancto.
per peccatum quippe ori
ginale fit homo mãcipũ
diaboli ſeruus peccati filius mortis: per baptiſmũ
vero efficitur habitaculũ
beatiſſime trinitatis: trãſ
fertur in libertatem filioꝝ
dei. et generatur p̃ gratiã
filius adoptionis. ¶Merito ergo vt diamus celebra
mus templi conſecrationẽ:
per quam iſta nobis collata beneficia ad memoriã
reuocamus: et corda nr̃a
templũ dño dedicare mo
nemur. Ob hoc nãq; quoſ
libet ſanctos veneramur;
quia in eis per operũ vir
tutũ effectus: deũ habitare credimus. ℟. In dedica
tione. Lectio. ij:

¶Via autẽ fratres
dilectiſſimi: vt di
ximus omnes quoſ ab in
tio operũ dñi tam i celo
q̃ in terra conſtat creatoſ.
ſingulari veneramur feſti
uitate ſanctos: dignũ eſt
ab illo laudem hodierne
mapianus feſtiuitatis:
qui vt ab omnibus laudaretur. celum angelis ꝙ
terram ceteris creaturis
decorauit. Et nr̃o quidem ſe fons eſt bonitatis:
vt agnoſceretur fecit rationalem creaturam que
ſummũ bonũ intelligeret:
intelligendo amaret. amãdo poſſideret. et poſſidendo
frueretur. Vnde dũ queritur cur facta ſit creatura
rationalis: reſpondetur.
Ad laudandũ dñm. ad
ſeruiendum ei: ad fruendũ eo: in quibus nõ ipſe
deus ſed ipa proficit. Laudem inquit ſcriptura dicte dño omnes ſancti eius:
et qui timetis dñm puſilli et magni: quia qui bonoꝝ noſtroꝝ non egет:
fons vt diximus bonitatis. neminem excludit a
participatione lucis. Laudantes autem alli mente
integra offeramus vota
nr̃a: quia ſicut quod geſtimus facere non valemus: ita nec qđ debem⁹
ſcimus. Nec tamen obꝫ
ceſſare debemus: quia cũ
plus ponderet dñs deus
deſideria q̃ facta: in acceptione muneris ponduſ re
piat bone intentionis.
Vnde et yſaias non valens exprimere voce qđ
mente conceperat: ait.
¶Miſericordias dñi recordabor. laudem dñi ſuper
omnibus que reddidit
nobis. ℟. Vidi dominum.

¶Dm Lectio tertia
vngentus domi
ante ſeculã. homo i tẽ
pore ex beatiſſime virgis
vtero natus eſt: ineſtiga
bili miraculo facta eſt et
ancilla hominis per diui
nitatem: et mater xp̃i per
carnem. Et quia in tempore nobis protulit ſaluatorem: et temporale noſtrum ſibi iure vendicauit
obſequiũ: et viceuerſa ſe
auriſſimũ facta è refugiũ
noſtrũ. Quia vero nobis
eternũ preparauit pmiũ:
continuũ et ſempiternũ
meretur noſtre deuotionis affectum. ¶Huius erudite
ſancte virgines exemplo:
in dñi dei ſeruitute feruẽtes. ſacras vigilias adamantes. in tribulatione
gaudentes. et in caritate
dñi ac proximi perſeuerãtes: ſoli dño vitam ſuã
dedicare ſtuduerunt. Et
qua in marie vita mdõ
torum. mdõ reprehenſibile. mdõ q; verecũdũ
cernitur: vitã ipius tanq̃
perfectionis exemplar pro
ſpeculo proſpicientes et
ei ſe conformare i actib;
vite ſũmo ſtudio ſatagẽtes. ſine peccati macula
et ſpurcicijs carnis ꝙ tẽptamenta diaboli repreſſerunt. In earũ quippe cõuerſatione nõ geſtus fictor. non meſſius laſciuor: non vox petulãtior
fuit: vt ipa corporis ſpecies ſimulachrũ mẽtis fuerit: figuraq; probitatis.
Nec eis ſatis fuit mariã
imitari in virginitatis puritate: ſed et in prolis fecunditate ſectare conate
ſunt: dũ diuum verbi ſemine et ſancte locutionis
irrigatione. ac fructuoſe
orationis caloꝛe: ſpirituales fetus ex vimentis p
creantes. copioſam meſſem in horreũ dñi congregauerunt. ℟. Sancta et
immaculata virginitas.

Ora a Lectio. iij.
primordio cõditionis beatorũ spirituũ.
celorũ regna inrabilib; distinctionib; a conditore bene i perpetuũ collocata subsistunt. dignũ ẽ vt ad nostre solempnitat' gaudia eosdem iuuare studeamus. Cũ enim eorũ obsequia arceamus: videamus esse cognoscamus: viceuersa ad eos vota nostra leuare debem'. Nec imerito: quia ad eorũ consortiũ quandoq; p gratiam dñi assumẽdi sũt: qui hic eorum officia studiose imitati fuerunt. Angelorũ enim ruina et hominibus reparanda est: ideoq; gaudent in cõuersione peccatorũ: salutem sitientes hominũ. Lacrime etiam penitentiũ: vinũ sunt beatorũ angelorũ. Nec ambigo quin gratanter secum in palatio celesti colligãt: quos tam gratanter in sterquilinio et luto iacentes visitant. Vnde et lazarus ille beatus pauper euangelicus vlceribus plenus: ore dñi ab angelis in sinũ abrahe pronunciatur deportatus. Si quis haberet oculos apertos. quos olim prophete puero reseruauit: videret profecto quẽadmodũ preuenient principes cõuictu psallentibus in medio nuiencularũ tympanistriarum. Videret mq; qua cum q' verecundio interseat cantãtibus. assistant orantib;. insistant meditantibus. superstent quiescentibus: ordinantibus et procurãtib; presint. Taceamus interim de secretis celestibus: et ante conditoris nostri oculos tergamus peccatorũ maculas: vt ad eos de quibus loquimur peruenire valeamus. ℟. In conspectu angelorum. Lectio. v.

Et quia hec dies veneranda sanctis oibus qui ab exordio mũdi p creati sunt. dedicata est vt diximus: patrib; antiquis non ignota putanda est. Dignũ igitur est vt eorum facta cõmemoremus: quorũ solẽpnia veneramur. Hoc primi sancti fuerunt patriarche patres prophetarũ et populorũ. quorũ iperij posteritas vsq; ad xp̃m nobis scriptura sinuante nota est. Hos sequitur electio sacerdotũ et prophetarũ cum quibus locutus ẽ de?. eisq; secreta sua reuelauit. Qui fide plen: deuotione sũm: industria sollertes: excellenti ingenio prediti sunt: quia in exercitatione disapline assidui et in sancta meditatione istructi extiterunt. Et ideo mentis mortis intrepidi. verberuerunt tyrannos: sicarios legos interfecerũt. Claruerunt quoq; refrenatis ymbribus celũ et iterum parcendo apperuerũt. Peccatis populi planxerunt: eorũ se vltionẽ opponẽtes: et vindictam dñi. ira eius placando mitigãtes. Multis etiam miraculor signis effulsisse leguntur: hõm tam infirmitates q' mala cumando et auferendo: et mortuorũ corpora suscitando. Xp̃i vero per virginẽ natiuitatem. ac passionẽ nec non resurrectionẽ. et ad celos ascensionẽ: sancti quoq; spũs aduentum. et in finẽ seu consummationem mundi futurũ iudicii predixerunt voce preclara: edocti a dño. Hos omnes proculdubio veneranda hac festiuitate nequaq' credimus ẽe expertes: sed cõsortes speramus. ℟. Precursor. Lec. vj.

Fratres charissimi. q' nos antiquorũ memoriam precedentiũ patrũ. quos ante legem et sub lege scriptura cõmemorat sancta fecim?: ob hoc tantum egimus vt facilius intelligẽ valeatis: q'ta sit vel qualis hymnus sacratissime diei sollempnitas: que oĩb; constat esse ornata. Huc vero ad eos reuertamur. quos vnda baptismatis et effusio sanguinis xp̃i ab errore paterni delicti. ab squalore vetuste gentilitatis. in nouo testamẽto per gratiam spũs sancti abluendo purgauit. Q' rũ beati oculi: qui xp̃m venientem in carne videre meruerunt. Hunus autẽ tam preclare visionis iohannes baptista prima

tū tenet qui cōd angelo
quo xp̄us denūciante cō
ceptus est: exordiū q; sue
p̄dicationis q baptismi
in remissionem peccator
p̄otulit et docuit. Qui
xp̄m peccata mundi tollē
tem videndo agnouit: ac
digito demōstrauit. Qui
merito p̄cursor domini
p̄eco iudicis. et prophetā
altissimi nūcupatur: quia
nondū editus. xp̄o sum
mō do exultatione mira
bili: et ad inferos descen
dentem p̄o redemptione
animarū gloriosa p̄ecur
rit passione. Huius
quoq; beate et felicis visi
onis: et p̄cioso sanguīe
facte redemptionis: partī
cipes et ministratores. le
ati extiterūt apostoli et di
scipuli xp̄i. Quin p̄ma pe
cclesie. fideiq; fūdatores.
p̄lati sanctorū. et iudi
ces orbis facti: vniuersū
mūdū sua sanctitate. doc
trina et miraculorū signis
illustrauerunt. Tales nā
q; se mundo. sanctitate
miraculis et patientia ex
hibuerunt: vt quoslibet
ad se audiendū et ānimā

dum inducerēt. R̄. Ista sūt.

Huius ℒectio. vij.

Die gloriosa sol
lempnitate p̄mo sanc
torum martyrū trūpha
le nomen honoratū con
stat: qua ecclesia cuius
hodie dedicationis men
tionem fecimus sanctis
sime: ad martyres p̄mo
vocata est: eo q; tempore
illo solū sanctorū martyrū
festa celebrabātur. Qui
bus cū multi sanctiante
lla tempora sine sangui
nis effusione p̄sentem
vitam excesserint: tamen
sub titulo martyrij q no
mine colūtur: quia si
licet aliquo genere pas
si sunt. exilio videlicet:
rerū spoliatione. longa
carceris inclusione. aut
graui flagellatione: ante
q; p̄sentem vitā fini
rent: licet in pace quieue
rint. De hijs omnibus
beatus gregorius in ex
positione euuāgelij querimoniā facit
do dicit. Sancti dei elec
ti ecce carnem domāt. spi
ritū roborant. demonib;
umperant. virtutib; cho

rusc̄ant. P̄sentia despi
ciunt: eternam autē patri
am vocibus moribusq;
p̄dicant: eamq; etiam
moriendo diligunt: atq;
ad eam per tormenta per
tingere satagunt. Et in
libro sapientie de eisdem
scriptum est. Et si coram
hominibus tormenta pas
si sunt: spes tamen illorū
immortalitate plena est. In
paucis vexati in multis be
ne disponentur: qm̄ de
temptauit eos. et inuenit
illos dignos se. Tā q; au
rū in fornace probauit
illos: et quasi holocausta
hostie accepit illos. Qui
etiā namq; mentis habi
taculū sanctorū martyr
tanta pace fruebatur: vt
omnia mala exteriora: e
tiam q̄us tormentorum
genere et grauitate mem
bra torquerentur ip̄orū:
p̄dicte pacis silentium
minime perturbare vale
ret. Nunc ergo martyrū
xp̄i certamina atq; victo
rias audiuimus: eis m
inimū hunc diem tantus
credimus sanctificatum:
q̄tum in semetipsis vt re

nascerentur in deo. laboza
re per tormenta non cessa
uerūt. R̄. Septima. Le. viij.

Ps̄ vero sacerdoti
bus doctoribus siue
confessoribus huius diei
festiuitatem: nō ignotā
credimus. Sic et am-
doxitarū singulare p̄o
positum: ab huiusmodi
sollempnitate nō sepa
tum esse confidimus: q̄
per singula loca i
spelūcis. et exiguis cella
rū tugurijs vmi modi
co contenti pabulo demo
rabantur: bestijs socia
multi earum submini
strati. Liborū enī spernē
tes delitias: carnē duris
afflictionibus macerauē
runt. Sed et luxus seculi
calentes voluptates: lau
dem humanam tempora
lem non curauerūt: visū
hominū fugientes ange
lorū assueti loquelis. Plu
ribus quoq; virtutibus et
prodigiorū effulsere sig
nis. Ceas namq; visum
restituebant: claudis gres
sum firmabant et surdis
auditum restituebāt. Su
perabant demonia: mā

cis manus prestabantur:
et mortuos resuscitabant.
Quia enī in eoz cordib;
habitabat mūdus: vires ce
bat virtus. Quia morti
ficata erat carnis volup
tas: fervebat vera caritas.
Quia mortua erant mū
do: sancta conuersatiōe
viuebant in celo. Tanto
quippe quisq; a supero
amore disiungitur: ḡto
hic inferius delectatur.
Ob hoc sancti viri mūdū
deficientem et animā in
ficientem fugientes: deū
sibi presentem. ⁊ angelos
collegas habere: et ad ce
lozū regna feliciter ab an
gelis deferri meruerunt.
Verū hijs omnibus de
quibus locuti sumus: nō
mediocrē huius diei sa
cratissime atq; excellētis
sime festiuitas: perfecto
constat honore dedicata
Illos ergo tantozū patrū
fratres dilectissimi patroci
nio intercessozū tota mē
tis intentione querentes:
sic eos imitari studeamus
vt per temporalia festa q̄
gerimus: eozum meritis
intercedentibus. ad etna
gaudia peruenire valeam⁹:
p̄stante dño nr̄o ihesu
xp̄o: qui cum deo patre ⁊
spiritu sancto vivit et re
gnat in secula seculorum
amen. Tu. ℟. Sit lūbi.

¶ Infra octauas omniū
sanctorū. Sermo sancti leo
nis pape. ix. Lectio prima

Hodie virgo ma
ter ecclesia. p to
tum mūdū spiri
tu sancto propagante dif
fusa: spiritualibus gau
dijs exultat: triūpho tā
te sollempnitatis coronā
ta. Hodie namq; omniū
sanctorū veneramur sub
vna celebritate memoriā:
et sollempnem ducimus
in eozū honore letitiam.
Ita enī hac die fieri. cana
patrū mandauit ātiquu
tas: et legittimū sēpiter
nū. ad posteros vsq; trās
misit maiozū auctozitas:
vt dum singulis eozum
natalicijs. vel p̄e multi
tudine sanctoz. vel co
rozee necessitatis occupa
tione. debitū veneratio
nis honorem impēdere
nequimus: saltem hoc
votiue celebritatis obse
quiū: amicis i cōmune
soluamus. Hoc si quidē
apostolice sedis pōtifex
bonifacius: a sancto gre
gorio quartus. ab apo
stolozū vero primaq; pe
tro septuagesimus nonus
instituit: nacta occasiōe
ex superstitiōne gētiliū:
qui in omniū deozū ho
nore. in capite kalenda
rū nouembriū sollēpnez
et festiuū ducebant diē.
Et quia difficile videba
tur posse fieri. vt a malis
consuetudinibus sensua
litati placentibus aver
teretur romanus popu
lus: p̄fatus pōtifex cō
uertit ad religionē: qō
institutū fuerat i fraudē:
postulatoq; plano quod
edificatū fuerat i omniū
deozū honore. hac die ce
lebrima in omniū sanc
tozū reuerentiam dedica
uit: cultuiq; prophanū.
in ritū et cultū salubrem
mū gratia dei cooperāte
commutauit. ℟ In dedi
catione. Lcō. ij:

Ne itaq; rationabi
le sit discretū obse
quium nostrū: vt diligē
ter distinguamus gradus
celestiū virtutū et ordi
nes sanctorū. vt quod il
lorū singulis personis
non possumus nec vale
mus impendere: vel sin
gulis eozum ordinibus.
reuerenter hodie assurga
mus: vt sanctus sanctoz
in illis honoretur: i quib;
mirabilis predicatur. De
mus gloriam laudi eius
ℳ laudant omnes gētes:
qui ministros suos ⁊ lau
dat et laudabiles facit.
Ihe est cui assistunt ange
li ad audiendū vocē ser
monū eius: qui stellas
vocat. et dicunt assumus.
Ihe est cuius manus celos
extenderunt: cuius digiti
fixerunt mole terre: qui
fundauit super stabilita
tem suam: in q̄ desiderāt
angeli prospicere: cuius
pulchritudinem sol ⁊ lu
na mirātur. Ihe ē cuius i
telligere nobilissimū. ee
virtuosissimū. posse oīm
rerū productiuū et velle
optimū. Hic deus omn
potens nobilissimū virtu
osissimū et optimū rerū
omniū tam spiritualiū

q̄ corporaliū vmcū p̄n
apū: cum sit natura in
uisibilis et substantia in
comp̄ehensibilis: opera
fecat que sua bomtate et
perfectione: opificē com
mendarent et facto decla
rarent: mūdum scilicet
vmcū et rationalem cre
aturam. Fecat autem illa
vt potens maxima: mū
dum videlicet magnitu
dine mollis vero creatu
ram rationalem capacita
te intellectus. Fecat quo
q; illa vt sapiens pulcher
rima. vt bonus vtilia et
in suo genere optima: di
uersis tamen gradibus
distincta: et ordine decē
tissimo dispositā: quarū
obsequio et ad seruicē dū
ei inuemur. et puocemur
ad eū laudandū hic et in
eternū. ℟. Tibi domine.

℣ Ater oēs ℣ cō. ij.
autem quos mūdo
edidit ab initio creature
dei: et diuina bomtas gra
tuito iustificauit munere
re: sancta dei genitrix sē
per virgo maria: merito
primatum tenet sanctita
tis et dignitatis. q̄ grauidū matris habens cum
virginitatis pudore: re
gem edidit angelorum
sigillo saluo virginita
tis. Ipsa est enī quo nichil excellentius natura
humana p̄otulit: qua
nichil sanctius p̄eter de
eiusdem virginis vnge
nitum: carnalis origo
propagauit. Ipā deinq;
inter nouū ac veteris te
stamenti electos media.
vt vtrāq; partem conun
git: vt quod illi spiritu
sancto afflati p virginē
p̄eudebant et p̄enūcia
bant venturum: ista xp̄o
redimente saluati. p virginem mariā venerantur
et confitentur impletū:
vt merito omnis electo
rū chorus eam p̄edicet
reginam celorum et do
minam angelorū. Hanc
gloriosissime patrone q̄
castitatis regine: innume
rabilis virginū chorus
adhesit: et votū virgini
tatis quod ipa domino
primo obtulit: has eius
exemplo xp̄o offerre non
piguit: malentes spōso
celesti cum virginitatis castimonia copulari: q̄
nuptialibus gaudijs. q̄
luctuoso fine et misera
bili fato sepe terminatur.
falso filiorū nomine fedā
ri. Hec mundū natalē
abiacentes titulū vane
nobilitatis: et secularem
pompam generosi sāguinis. corpus in seruitutē
redigendo ieiunijs et vi
gilijs attriuerunt: animam
vero mūdis oratiombus
et feruidis meditatiom
bus ac lectiombus sanctis
pascendo: cunctis se legi
bus saluatoris deuixerūt.
℟. Beata q̄ immaculata. ℣ cō. iij.

Eamus mūc ad
sacratissimos ordi
nes beatorū spirituū: et
eos ad nostre sollempnita
tis iuuemus gaudium:
vt ipsi in sacris nrīs te
ritis hodie solito ipensius
nobis sint cooperatores:
adolentes incensū oratio
ns nostre. ante altare au
reū quod est ante oculos
dñi: ibiq; p̄o nobis fide
liter intercedant: et hic
contra antiqui hostis tēp
tamenta: perugili nos
tutione defendāt. Hoc enim ab eis auxilij quod iu
ure exigimus. et ea pri
uilegij fiducia petimus:
qua concines corū et cō
munis apes i celesti iheru
salem per dei gratiam nos
futuros speramus. Pro
de nos illis honorem: et il
li nobis impendant una
men: quod tanto nobis
impensius debent exhibē:
q̄ to magis nos talibus
auxilijs vident indigere.
Illi enim in sua eternitate
incorruptibili beatitudi
nis perfectione sunt sol
dati. nos vero in nostra
mortalitate adhuc fragili carne circundati. Illi de
visione dei omnipotentis
plena felicitate gaudent:
nos de corporee contagi
oms illuuie tristi corde do
lemus. Illi in sua bomta
te persistentes de perfecti
one sue beatitudinis nullam timent iacturā: nos
in nostre salutis custodia
negligentes sumus a per
fectionis arce elongati. a
status nostri iustitia ml'
tipliciter minuti: grauio
rem timemus p̄esuram.
Qua p̄opter opus ē vt

semper nobis presentissīe
assint beatissime celestis
patrie spiritus. cōcives
nostri: amministratorij
missi propter eos qui he
reditatem capiunt salu
tis. ℟. In cōspectu. ℒ tō: ỽ.

Odia vero fratres
dilectissimi huiꝰ
sacratissime diei celebri
tatem. omnibus in com
mune sanctis dedicatam
esse prediximus: restat
vt per dei gratiam singu
los eoꝝ ordines. illoꝝ
merita recitando curram⁹:
et ad celi terreq; gaudiū.
de celo et de terra omnes
pariter colligamus. In
uitatis ergo primum vt
oportet celestis milicie or
dinibus: eos vt dignum
est congruus excipiamus
honoribus: ac demū tri
sequamus ad eos qui simile
nobis in terra et de terra
duxerunt originem: sed
per dei gratiam et eoꝝ
meritum. excellentioꝛem
nobis adepti sunt i celo
beatitudinem. Inter oēs
autem quos ab ūtio mor
talis nature diuina bon
tas gratiuta pietate uis
tificauit. prima est patri
archarū electio: quibus
sunt facte repromissiones
in testamento: et diuino
rū secretoꝝ reuelatio:
et ad legis diuine debiti
susceptionem. prodigio
sa populi segregatio et
adoptio. Quibus et
si contra originale delic
tū medicinalis gratie la
uacro non fuisset subue
tū. tamen primo hostijs
et muneribus: deinde ce
remonijs remedio pu
rificati: fide et expectati
one filij dei sanctificati
sunt. Nos ante omnes
ex omni natione q̄ sub
celo est ante legem. sō
lege elegit sibi dominꝰ
in populū et in peculiū:
eiscq; dedit diuine hereditatis priuilegiū. Benedic
tus aut ysaias in persona
dñi populus meus egyp
ti: et opus manuū mea
rū assyrij: hereditas autē
mea israel. ℟. Precursoꝛ.

Hactenus ℒectō. vj.
ista memoꝛandoꝝ
patres: et antiqui testa
menti sanctos veluti si de
nocte mireꝛmur sydera et
stellas celestis firmamēti:
et tamen adhuc quasi i
tenebris ambulantes et
lucem in nocte desideran
tes offendimus: q̄ videz
priores seculi sancti. hic
vario decoꝛe virtutum et
multiplici tam adhuc re
centis nature q̄ infuse
gratie. donoꝝ fulgore
ornati fuerint: nullus
tamen erat q̄ tumlibet
perfectus q̄tiue luciduꝫ:
qui originalis peccati te
nebras valeret expellere:
sed adhoc omnes solē iusti
tiae expectabant et deside
rabant. Transacta igitur
nocte et facto mane diei
gratie: vemente iustitiae
sole cepit nox peccati de
pulsis tenebris in lucem
clarescere veritatis: factꝰ
q; est dies ille desiderabi
lis quem fecit dñs. quē
et constituit i cōdēpnis
vsq; ad coꝛnu altaris. vt
in ea exultemus. Decur
sis ergo diebus. ante le
gem et sub lege. illuxit
nobis ihūs xp̄ūs sol iu
stitiae: cuius igne caritā
tis calescamus. donec te
nebre priorū temporū
errores: fiant sicut meri
dies in cognitione eius.
Intueamur ergo dilectis
simi veri solis radios: vt
videre possimus in fine
synagoge quales patres:
quales origo nascentis
ecclesie habuerit editiꝰ
piscatores et primates.
Et quando ceperim⁹ sāc
te ecclesie totū coꝛpus in
uestigatione diligēti per
lustrare: quia nō valem⁹
articulatim eius mēbra
numerare. reuerenter at
tingamus vel ea que sunt
precipua: sanctos videli
cet apostolos et euangeli
stas: quoꝝ studio et so
lertia in naum ecclesie
per sagenam predicatio
nis tracta est multitudo
gentiū copiosa. ℟. Isti
sunt. ℒectio. vij.

Redictos ergo eccle
siarum principes et
spirituales pugne figu
feros: sequitur electissimoꝛ
militū expeditissima cater
ua: scilicet sanctoꝝ mar
tyrū triumphalis exercitus:
in disciplina xp̄iane reli
gionis et milicia virtutū
longanim patientia can

dioatus: in agone vero passionis sanguine preclaro laureatus. Qui quo
niam viriliter. strenue fi
deliterq; in stadio militie
fidei pugnauit: felici pre
mio dotatus. gloria q hо
nore coronari meruit. Hu
ius tam inimice pugne. tā
sene persecutionis et tam
crudelis cōmotionis: tāq;
insignis victorie causa et
ratio. hec probatur. Post
q̄ enī de celo itonuit dñs
et altissimus dedit vocem
suam per tubā euangelij:
auditi sunt filij tonitrui
et apparuerunt fontes la
ci baptismatis: fide nūi di
tos cordi et purificantes a
nimas fideliū. Time anti
quus ille draco vt leo sauis
simus infremuit cōtinuo:
Dolet vemisse quod vēturū
timebat: meret se ius per
dere tirannicum quod te
nebat. Nec tamē in tanto
delerimine deest xp̄c sibi:
vult et seipm ex integro a
omma iniquitatis sue ar
ma fortiter experiri: timet
q; ne assiduitate nocendi:
malitie sue vsus hebetet:
aut continuo vsu dei

piendi. frans denudati ta
lescat. Nouū decipiendi
ingenū reperit: quia q̄
nubebat hominēs pro deo
colere etiā iustos vt de mo
rsi corpore legitur nūc deū
verum hominem factum
dñm ihm̄ xp̄m debito cul
tu adorantes insequitur.
℟. Sancti. Lectio. viij

POst inuictissimos
xp̄i testes sequit̄
pontificum et sacerdotū
venerandi electio. q sanc
tissimorū confessorū bea
ta perfectio: qui euangeli
ce veritatis luce radiati.
et apostolice firmitatis cō
fessione solidati: vim deo
placuerunt: quia fidem
sancte trinitatis operum
perfectione ostenderunt.
Hy mirū q̄ quis de hac
luce neq; gladio. neq; q̄
uis alio genere penarum
ingrauerint. tamē in sco
la virtutū sub disciplina
euangelij. mirabili cruci
patientia eruditi: contra
crudelissimas peruersitatis
hereticē bestias dimicantes
gladio spiritus quod est
verbū dei: martyrij gloriā
meruerunt. Hoc primū

apostolica auctoritate pre
diti. loco aaron et duode
cim apostolorū succedēt:
quia tā q̄ aaron sacerdo
talis reverentie infulis in
pontifices consecrati sūt:
ac tanq̄ fideles prudentes
q; seruos dñs super fami
liam suam illos cōstituit:
vt et in tempore dent eis
spiritualis tritici mensu
ram. et peracto dispensati
onis curriculo: ad celes
tes thesauros creditū talē
ti reportarent vsurā. Se
cundi vero sacerdotij ho
nore prediti. et presbiteri
populorū. idest seniores
facti. iter vite ostendētes
et sacrificantes. locū filio
rū aaron et septuaginta
discipulorū xp̄i in eccliā
dei optinent. Et q̄quam
non nulli confessores sa
cerdotij dignitatē numq̄
sint adepti: tamen sancti
tate iustitia fide virtutib̄
et exemplis vite. sacerdo
tibus nequaq̄ inferiores
extiterunt. ℟. Dum hūi.

Infra octauas oim scōr
ū eiusdē die. Le p̄. de ser
mone scī leonis p̄re.
Duus diei finitre

dilectissim. oīm sanctorū
celeberrima festiuitas:
hinc de causa cōstat deo
ordinante supsisse primā
pascha: quia hac die vt le
gitur. sanctus bonifacius
papa: ad sagaciter com
mutandū in dei cultum
et reuerentiam. sanctorū
q; veneratione: que olim in ydolorū ritum et
cultum demonū fuerant
prophane instituta: hac
die in dei gentricis hono
re omniū q; martyrum
xp̄i. veneratione celebri:
ecclesiā consecrauit. Sup
ta nāq; occasione ex vana
prophana q; gentilium su
perstitione. qui simuli de
causa rome multa opis
phanū crerenāt: pātheon
illud nominantes: eo q;
generalis ibi esset omniū
cultum deorū. an; phan
festū in kalendis nom co
lebant mensis: idem bea
tissimus pontifex ab impe
ratore foca cesare predicto
phano impetrato: omnē
prophane superstitionis
ritū cum ipis simulachris
eliminauit: xp̄m q; tēplū.
et festū eius. deo sancte

tri gem tria manē. ℟ sanc
tis omnibus cōsecrauit.
Diuina profecto dispositione factū credimus: vt
sapientia dei xp̄us q̄ p̄n
cipem mūdi foras eiecerat.
etiam loca et tpa suo cul
tui deputata. sibi vēdica
ret. vt qui arroganter et
ipudenter altissimā sim
ilitudinem appetere p̄e
sumpserat: pedibus hu
miliū subiectus: doleret
ad suū p̄phanū cultū
erecta. conuerti in sancto
rū gloriā et honorē. Di
gnē tumen sanctos vene
ramur in terris. quorum
defensione et protectione
muniamur cēlis. ℟ In
dedicatione. I. cō. ij.

II. Nonc vero q̄ deo
auctore de omni
bus sanctis celebrem colu
mus festiuitatem: ante
quorūlibet distinctionē
eum venerari et adorare
decet: qui sanctos creauit:
de mūdo elegit: ℟ electos
iustificauit. Sed nō q̄d
iustos solū creauit. Ipse
est enim sicuti fideliter et
veraciter fides catholica cō
fitetur: omniū rerum vi
sibiliū et inuisibiliū cre
atorem. vnicus omnipotēs
sapientissimus et opti
mus: cuius maiestatis
potentiam per creationē
rerum: magnitudinis au
tem sapientiā per gubna
tionem et rerum distinc
tionem. et āmirabilē eius
bonitatem. per ipsarū re
rū vtilitatem cōspicimus.
Sed ideo p̄cipue et sin
gulari nūncupatione ho
minis creator dicitur: q̄
ipse homo finis visibiliū
censetur: et ipse deus finis
hominis spectatur. Deus
enim vt ait sapiens crea
uit hominem rectum: ℟
reliquit eum in manu cō
silij sui. Addiecit ei mandata
et p̄cepta sua. Si vo
luerit ea conseruare con
seruabunt eum: et i fine
fidem placati facient ei.
Ante hominem vita et
mors bonum et malum.
Quod voluerit dabitur
ei: quoniam multa est
sapientia dei: et fortis i
potentia. videns omnes
sine intermissione: ocu
li autem dñi ad timētes
eum: et ipse agnoscat om
nem operam hominis.
Non ergo vt ait ieremias
propheta glorietur
sapiens in sapientia sua.
nec fortis in fortitudine
sua. nec diues in diuitiis
suis: sed in hoc glorietur
qui gloriatur: scire et no
sse me. Cogitare enim de
eo sensus est consummato
idest perfectus. Quia er
go nosse deū sicuti ē aut
videre in natura sua non
potest homo nec angeli
supremi ordinis: hoc solū
facere incipiamus. quod
quandoq; facturi sumus
laudare scilicet et magn
ificare deum in secula secu
lorum Amen. ℟. Qui de
mnū sedentem. Lectio. iij.

Sicut beata vgo ma
ria inter regina p̄e
dicata angelorum inter
electos primatum tenet:
ita et in sollempnitate oi
bus dedicata sanctis: p̄e
ceteris et nominari ⁊ lau
dari debet. Ipsa enim in
domo domini plantata ⁊
speciali gratia spūs sancti
impinguata vt oliua fru
ctuem: omnis virtutis et
sanctitatis fructus protulit:
et gratie thesaurarū et
habitaculū facta ē. Pul
semus igitur humilibus
precibus ad ostiū caritā
tis: vt nobis aperire dig
netur cubiculum castita
tis: quatinus dum illuc
cum mentis puritate et
mūdis orationibus admis
si fuerimus: etiā ab huius
seculi ordine: nre salutis
gaudiū ip̄tremus. In re
gno quippe celesti cuius
fenestra et mimis fulgida
porta maria facta ē: con
iugalis et viduales conti
nentie cultus casta sancti
tas: ibi et virginalis sanc
timonie ceteris p̄feredā
regnat angelica integritas.
Ibi agnus filius oiui vir
ginis pascitur iter rosis
et lilia quem seantur q̄
cūq; ierint innumera virgi
nū milia. Illuc vt diuin'
portantes honorū operū
lucernas in manib; nris:
tam honeste q̄ pudice ac
cedamus ad floridū con
clauc sanctarū mulierū:
et pulsemus religiose ac
reuerenter: ad celestis tha
lami virginale secretum.
Hoc quippe secretum tha

lamū celeste. beata dei ge
mtrix virgo semper mā
a facta est: que spreta
cōnubij voluptate. ⁊ ab
iecta omm spe posteritā
tis: prima oīm. sola doc
ta spiritus sancti ispira
tione: cuius ipsa mūdis
simū habitaculum erat:
talem se deo obtulit qua
lis ab eo creata est. ⁊ ideo
viro desponsata nec agni
ta: et id quod vemt pmā
sit: et sola virgo mater et
fecta est. ℟. Sancta et i
maculata. Lectio. quarta
Beatissimi celestis
patrie spiritus cōci
ues et domestici dei: qui
sunt primitie creature dei.
oīm plenitudine beatitu
dims dotati: ad diuina
obsequia m suis ordīibus
plene. perfecte integreq;
distincti: excepto q̄ pesti
lens ille lucifer qui mane
oriebatur. de celo cū suis
complicibus cecidit: ⁊ de
nodo celestis milicie pri
matum amittens: angelo
rū integritatem dissoluit.
Illa autem beatorū spiri
tuū agmina que i luce
creatoris felici cōstantia
perstiterunt: horū electi
one a deo in sue beatitudi
ms perfectione solidata
sunt: vt nec velit vltra
nec possint a sue dignita
tis degenerare grā. Illi
vero fugitiui celestis mi
licie desertores: aī prima
pe suo leone seu draco
ne: m sue maligmtatis p
tinatia a deo obdurati sūt
vt nec velint nec possint
amplius a sue peruersita
tis obstinatione cedere.
Nos autem licet omnipo
tens creauerit bomtas ad
huius milicie dignitatē:
et a tam nocij casus ruina
sūma reparauit sapiēcia:
tamen adhuc mutabilis
nature motibus obnoxij.
quibus periculose possu
mus ad deteriora per tra
hi: m medio superiorum
et inferiorū positi. a deo
difficile contra spirituali
a nequitie nobis m infer
oribus mgruit luctamē:
vt subcūbere timeamus.
nisi per xp̄i gratiā nobis
superiorum occurrat leua
men. Ob hoc enim tam
studiose eorū memoriā
m nostra sollempmtate
fiamus: vt ipsorū meri
tis hic admiari merea
mur. ℟. In cōspcū. Leō. v.
Quia igitur frēs
karissimi dilectis
simis deo sanctis veteris
testamenti patribus pre
sentis diei votiua sollemp
nia constat dedicata: eo
rum et gesta nedū recolle
re conuenit: sed ⁊ imitari.
Illi sunt enī qui magno
opere salutaris desidera
uerunt aduentum: sicut
ipse dicit. Dico vobis q̄
multi reges et prophete
desideraueriūt videre que
videtis et non viderunt:
et audire que auditis et
non audierunt. Illi nāq;
regali pmissiōe ⁊ sacerdotali
successione electi ⁊ erecti i
dei ⁊ salutē ppli dei cōtra ho
stiles ipet⁹ fortiū pugnauc
runt manu: ceremonias
cultū q; diuinū: psalmis
et canticis mysteriis ple
nis: nec non amplo sacer
dotum et ministrorū nu
mero ampliauerunt. De
q; comprecssis hostib;.
templum dño in sancte
ecclesie typū erectum est:
vt ostenderetur q̄ dñs nr
ihūs xp̄ūs. ius tyrānidis
diaboli ad salutē fideliū
contereret. et regale sacer
dotiū ipse rex et sacerdos i
ecclesia sua ordiaret. Isti
quoq; fuit viri virtutib;
vite q; mentis gloriosi:
in diuino cultu legisq; ce
rimonijs religiosi: in di
uinis promissionib; ar
dui firmi in fide. longani
mes in spe. et in preceptis
obedientes. angelorum
facti domestici susceptio
res. In rebus quoq; belli
cis victoriosi: in compu
mendis hostibus terribi
les: omni sanctitatis per
fectione solidi et insignes
Post istorū patrū venera
tionem: primario ordine
censetur sanctorū prophe
tarū electio: quib; ob vite
meritū mentisq; puritatē:
beata successio reuelatōis
salutis fiende nō sine nona
et luadion illustratione
credita est: qui quoma;
a suorū maiorū virtute
non degenerauerūt: eun
dem hereditatis funiculū
sortiti sūt. ℟. Precursor dñi.
Honorem Leō. vj.
Igitur ⁊ veneremur

veri solis radios beatos a
postolos: quib; ipse dñs
dicat. Vos estis lux mũ
di: quia mundum sua
predicatione illumina
uerunt et exemplo illus
trauerunt. Idẽ ipi sunt
sancti ecclesie editui: qui
eius fundamenta locaue
runt: de quib; dictum ẽ.
Fundamenta eius in mõ
tibus sanctis. De eis quo
q; iure sancta eamt eccle
sia. Hi sunt qui vnẽtes
in carne plantauerunt ec
clesiam sanguine suo. Hos
ille cordiũ scrutator. et cõ
sanctorum iudex de fece
mundi elegit. et in opus
euangelij assumpsit: qui
infirma mũdi eligit vt
confundat mũdi sapientiam:
quia per stultitiam pre
dicationis placuit ei sal
uos facere credẽtes. Non
enim assumpsit sibi ille
opus reges et nobiles. o
ratores et sophistas: sed
ignobiles piscatores. idiõ
tas et simplices. vt illud
impleatur propheticum:
perdam sapientiam sapiẽ
tũ et prudentiam pruden
tũ reprobabo. Vos ergo
spiritu sancto et igne bap
tizatos: missit in mundũ
cũ voce tonitrui et tuba
euangelij vt in omnem
terram exiret sonus eor:
et in fines orbis terre ver
ba eorũ. Non enim sunt
loquele neq; sermones. q̃
rum non audiãtur voces
eorũ: quia mirabilis ille
spiritus. ꝑ. qui olim in cõ
structione turris babel tu
ndam mundi sapiẽtum
presumptionẽ linguarũ
diuisione dispersit: hic ad
simplicũ confessionẽ hu
milem eãdem linguarũ
diuersitatem i sancte ec
clesie edificationem mira
biliter recollegit. Hi dem
q; sunt: qui ante secula i
salutem gentiũ predestina
ti: in fine seculorum dest
nandi sunt. ℟. Isti sunt.

℣. Iniquis Leõ. vij.
ille seniusq; leo: dra
co propter malitie astutia
am dictus: videns per fi
dei vnitatem populũ ad
dominũ ad vnus veri dei
cultum quem per abrup
ta scelerum spelunca atq;
fedo ydolatrie cultu infe
cerat: querit animus si
quid superaddi aut inno
uari suis artibus possit:
si quo modo retinere que
at quod perdit inuitus.
Requirit scrutabundus
si qua sibi supersint vasa
iniquitatis. Preterea nõ
solũ q̃ sua sint vasa que
rit: sed que iam dolens
amiserat vasa captiuita
tis reperit et retractat: si
quos superstites habeat
ministros: quos ad ipu
gnandũ fidem ecclesie:
mille nocendi artib; mit
tat armatos. Reperit ita
q; adhuc perplura sibi su
peresse vasa ire: apta in in
teritum: atq; in ea trãsfu
dit sue nequicie venenũ:
quo idem perditionis fi
lij inebriati miserrime:
ceperunt in ecclesie filios
limpidata mente debachã
ri. Ad conflictũ ergo hui
felicis pugne ad studiũ
tam insignis victorie: aĩ
matat diabolus contra
domesticos fidei suos mi
nistros antixpi ꝓcursores
veros amicos nequitie fue
raculis armatos: mittit q
dñs ñr ihũs xpũs ad cõ
uersionem errantiũ mili
tes fortissimos: velut agnos
inter lupos: vt hys altrin
secus ex aduerso certãtib;
hi tandem aut conuersi. p
fidem ad vitam redeant:
aut vel peruersi a fide cu
iusdoze mortis in eternũ
pereant: isti vero aut de er
rantiũ conuersione gau
deant: aut ab eis paũlẽter
victimati: gloriosa coronã
passione. ℟. Sancti mei.

Lætissimi Leõ. viij.
xpi doctoz et confes
soz esq; gloriosi: ad ecclẽ
dam vineam dñi sabaoth.
per xpm de egypto eductã.
per apostolos plantatam i
monte hereditatis dñi. et
sanguine martyrũ irrigã
tam: in apostolicã successe
runt hereditatem: vt ab
ea saraculo lingue omnes
euellant impietatem: q̃
vt diximus de egypto in
manu forti eductã: et per
mare rubrũ obruptis egyp
tijs in confragosa huius
seculi deserta traductam.
variis doctrinis vel in via
iustitie plantando. vl vi
cia putando erudierunt:
eiusq; palmites propagã
do et propagines extendẽ

do: eius vmbra montes se
culans potentie operuit:
et arbusta eius cedros mũ
dane nobilitatis: donec
facta generali ĩmutatiõe
m resurrectione secundã
transplantabitur i mõte
sancto eius: omni corrup
tione deposita. Secũda
nãq; resurrectio generalis.
dicatur elector resurrectio:
qui primo a vitior mise
rabili. corruptione ãpu
tatis carnis illecebris sur
gentes: a xpo illuminati
sunt et de peccati morte
et legibus mferni erepti:
ad vitam animę et viam
mandatorũ vocati sunt:
dicentes cum prophęta.
Eripuisti animam meã
de morte oculos meos a
lacrimis: pedes meos a la
su. Nisi enĩ dñs adiuuis
set me: paulominus ha
bitasset in inferno anima
mea. Prima ergo resurre
ctio est peccatorũ cuasisse
tenebras: lumenq; possi
dere iusticie. Secunda
vero que et electorũ solũ
modo est: quãdo nouissi
me inimica destruet mors:
et igne sancti spũs sarcia

corruptioms carnis a cunc
tis electis excocta: stola ge
mina. corporis et animę
scilicet ĩmortalitate vesti
ti: ad videndam ppetuo
creatoris faciem. intra si
nũ celestis patrie feliciter
admittentur. ℟. Sit lũbi.

℣. Infra octauas oĩm scõr.
Lectio prima. de sermone sã
cti leonis pape:

Hec est fratres di
lectissimi. huius
diei magna so
lempnitas: hec est in oĩm
sanctorũ generalis et glo
riosa celebratas: quam ti
to maiori et deuotiori stu
dio colere debemus: et fre
quentiori honore venera
ri q̃to maiori auctoritate.
et rationabiliori causa
mstitutam cognoscam.
Statuit namq; sanctus
bonifatius papa vt eccle
siastice professioms statio
semper ista die celebretur i
oratorio quod olim pan
theon dicebatur. nũc vero
beate marie ad martyres
vocatur: quod ad dei ge
nitricis ommũq; martyrũ
xpi gloriam dedicauerat: vt populus roman⁹

cum sue dignitatis gra di
bus illuc conueniat. Ibi
quoq; a clericis pręctis
diuinis misteriis pro siu
ordinibus officiis: q fusa
cõmuniter oratione: ac
cepta benedictione: i pro
pria cum gaudio sese quis
q̃ recipiat. Apostolica de
hinc auctoritate confir
matum est: vt hic dies p
totum orbem a fidelibus in
honore ommũ sanctorũ
celeberrimus habeatur: et
annuatim per reuoluta tẽ
pora sollempnibus gau
diis honoretur. Digni
namq; est eorũ celebrari
memoriam: ad quorum
pertingere desideramus
gloriam: tantoq; et stu
diosiori et maiori deuoti
one frequentare debemus
hoc singulare festũ: q̃to
singulis eorũ hoc exhibẽ
nequimus. Sedulũ ita
q; vt merito debemus: oi
bus in cõmun exhibea
mus obsequiũ ad quorũ
tendimus peruenire con
sortiũ. Nam et ob hoc sca
mater ecclesia statuit fes
ta sanctorũ colere: vt co
lentes ad ipsorũ imitatio

nem. et glorie consortiũ
iuuaret. ℟. In dedicatiõe.

Dom autẽ ℣. cõ. ij.
sanctos omnes ve
neran. hac excellentissĩa
festiuitate desideramus:
dñm deũ quem i sanctis
suis laudare iubemur pri
mo ommũ et precipuo
studio veneremur. q laũ
demus. Sicut enĩ adipe
et pinguedine repleatur
anima id est fide iterior
et exteriorũ virtutũ per
fectione perficitur aĩa:
ita labijs exultationis
laudare debet os fideliũ.
Ac si dicat propheta. Si
cut de vase pleno eructu
at et procedit odor liquo
ris recepti: ita ab anima
dei amore plena procedat
laus diuina. labijs exul
tatioms et deuotioms
expressa. Tali enĩ laude
placatur et honoratur de
us: ac per hoc hominũ g̃
tia confertur. Sacrificiũ
inquit laudis honorifi
cabit me: et illic iter quo
ostendam illi salutare me
um. Illorũ quippe quor
corda longe sunt a dño p
peccata. laus nõ est spe

aosa nec accepta sicut ipe
per ysaiam testatur pphe
tam: populus hic labijs
me honorat: cor autem
eorũ longe est a me. Si
ne causa colunt me: docẽ
tes doctrinam hominũ et
mandata. Deus namq;
mente colitur. spiritu ve
neratur. et humili cor de
et mente adoratur. Dum
enim eius magna hom
mibus exhibita beneficia
mente tractantur: digne
colitur. Dum vero ad ei⁹
obsequiũ se spiritus de
uare conatur debite vene
ratur. Cum autem eius
laudi corde attente et cor
pore depresso insistitur:
fideliter adoratur. Bene
dicat propheta anima
mea dño: et omnia ĩteri
ora mea nomen sanctum
eius: quod est benedictũ
in secula seculorum amẽ.
℟. Deo. Lectio tertia.

Dia autẽ fratres
dilectissim singu
les sanctorũ ordines. ad
nostre sollempnitatis gau
diũ mutando peruenire
cupimus: restat vt pre
ceteris baltheo pudicitie
virginalis ornatam man
dam dei genitricem singu
lari deuotione et studio
precipuo veneremur. ip⁹
hanc autem sanctarum
virginũ roseũ cetũ: cete
rasq; mulierbris sexus de
notas societates: quarũ
nõ nulle sub titulo comu
galis federis. virginitatẽ
illibatam seruare solo tes
te deo et angelis sanctis
custodibus sius studuerit:
alie a mũdi spurcissimo
strepitu se cedentes: clau
se in monasterio velut in
carceris ergastulo plures
cũ filios filiasq; virgines
sacris eruditionibus et sãc
tis orationib; genuerũt
exemplo allecte virgims
mane: quasi carnaliter
nupte ꝙlibet prolixam h
neam generationis procre
assent. Tales namq; xpi
virgines mũdi delicias cõ
tempnentes et corporis
illecebras execrantes: flo
rentem mũdũ cum suis
illecebris mentis despec
tu calcauerunt: et cum de
core anime xpo placere
studentes: felici perseue
rantia in virginitatis pro
posito: contra aduersa et
prospera firmissime per
stiterunt. Videns enim dy
abolus per eam serũ redis
se vitam et salutem: per
quem olim indurerat mũ
do mortem: gemensq;
se ab eo sexu superari. quẽ
ad subigendũ mundi
famulatum habuerat: cõ
tra candidulas xpi oues
luporũ suorũ exitat rabiẽ:
et contra xpi tyrunculas
persecutorum dirigit ac
iem: sperans se eas sexus
debilitate vt sepe ceptus
est subigere: modo blan
dis. modo seuus. eas ag
grediens sermonib;. Ille
autem in femineis mem
bris virilem gestantes a
nimũ. tã terrentem quaz
blandientem in suis mẽ
bris dyabolum. mentis cõ
stantia deriserunt: quia
beatum virginem manã
caput serpentis contriuis
se ac per hoc eius virtutẽ
elisam esse cognouerunt.
℟. Sclã prima data. Lcõ

Ad hoc fratres nñ.
dilectissim omni
studio sancti patres huiꝰ
diei dignissimam sancte
runt colere sollempnita
tẽ. vt intercessorib; mul
tiplicatis: sic omnibus
viribus emulamur cor de
sincero amicos venerari.
vt et hic beatorum spiri
tuũ iuuamine ĩ cõflictu
malignorũ spirituũ vic
toria pocamur: et illic
vbi uigis est sollempni
tas ad eos ordines. ad
quos deligmati sumus:
in puritate innocentie et
celibis vite intore ascribi
mereamur. Hy demque
nouem sunt ordines an
gelorum: quos sacri elo
quij pagine diuine mini
strari assistere. et ei ministra
re testantur: sicut in dani
ele legitur. Milia milliũ
ministrabant ei: et decies
centena milia assistebant
ei. Ad horũ igitur consor
tiũ: homines qui in hac
vita bene se gesserint desi
gnantur: sicut scriptum
est. Statuit terminos
gentiũ iuxta numerum
filiorũ dei. Hy minorũ
que sigillatim habeant
officia. euidenter eorum
exprimunt nomina. Et
cũ cõmune eorũ sit offi

cũ ad laudem creatoris. ei
aspectu assistere: dantur
tamen privatis officijs
eidem ministrare: cũ au
tem ipis ministerijs ex p
cepto dñi fungũtur: tũc
etiam ex eisdem vocabula
sortiuntur. Sed ecce dũ
secreta celestiũ cuuum r
mamus: supra modum
nostre fragilitatis disgres
si sumus. Nos ergo desid
rabiles beatorũ spirituũ
ordines aduocemus ad
nostre sollempnitatis fe
stũ: vt ad suũ nos velint
admittere consortiũ. Nã
quotquot desertores et fu
gitiuos spiritus per superbiam princeps tenebrarũ
cadens de supernis per cõ
sensũ in de abstulit et totã
felices animas ihũs xpus
per humilitatẽ ab iferis
ad superna conscendens:
et captiuitatem nostram
secũ ducens: in paterne
maiestatis gloria collocauit. R. In cõspectu. Lectõ. v.

QUia igitur fratres
charissimi singu
los generũ quorũ hodie
sollempnia agimus cõ
memorare non valemus:
genera singulorũ vl' bre
iter percurramus. Nouz
primus qui similem nobis
e terra traxerunt originẽ
sancti fuerunt patriarche:
quorum aliquibus fide o
bedientia virtutibus q̃ p
batis per typicũ cum co
pore spetiei emigma: deifi
ce trinitatis ẽ ostensa ma
iestas: vt iam tunc xpiana
ne fidei et religionis race
retur fundamentũ: super
quod lapis angularis ips.
a iudeis edificare synago
gam volentibus sz destruentibus reprobatus: factus
est in caput anguli. duos
unigens parietes e diuso
vementes celeste condẽtur
corpitiũ. Alij quoq; ab e
gyptiaca seruitute liberati
et ymolato agno assumsq;
assumptis de domo seruitutis eouncti. mare transierunt et in moyse baptizati sunt: et eandẽ esci man
ducantes. eũdẽq; potum
spiritualem bibentes: rebus
ipsis ostendebant q̃ anti
quũ tenebrosi pharaonis
iugũ: a fideliũ cervicibus
excuteretur. et epulãtibus
xpianis in azimis sincer
tatis et veritatis: nouum
pascha agnus dei ĩmolatur. ihũs xpũs: qui po
pulũ suũ mari rubro per
aquam baptismi trãsito:
cibo spirituali pane vtiq;
qui de celo descendit refi
ceret: et potu spirituali.
doctrina scilicet fidei qui
de petra que xpũs est pro
fluxit satiaret. Hij ex pre
cepto dñi ad radicem legi
feri montis peruenientes:
siu ducis reditũ prestolabantur: qui eiusdẽ mon
tis verticem ascendẽs: fi
ciem ad faciem gloriã dñi
contuendo legis typica
edicta accepit: vt tũc da
retur intelligi q̃ dñs no
ster ihũs xpũs a patriar
chis desideratus et a pro
phetis denũciatus. a pri
bus prefiguratus et a iu
stis expectatus: post passi
onem mortis ad cõsessũ
glorie ascensurus erat i
throno paterne maiestatis. R. Precursor dominus
venit. Lectio. vj.

BEatos apostolos
qui sub xpo duce
legem igneã euangelicã
in monte sion ediderũt:
et populũ a miserabili
diaboli seruitute ereptũ.
in viam mandatorũ ad
duxerunt: duodenus patriarcharũ numerus prefigurabat: quibus interposito iusiurandi sacramento promisit deus qd̃
multiplicaret semẽ eorũ
sicut stellas celi: et velut harenam maris: mistice significans q̃ sicut ex
illis quãlibet lõgissimã
seriem porrecta carnalis
israhelis genero copiosa
proflueret: ita et per beatos apostolos in hereditatem abraham et in israeliticam dignitatẽ verbo
generata predicationis:
omnũ gentiũ plenitudo
intraret. essentq; in spirituali semine et fide abrahe aggregata sicut stelle
celi claritate fulgẽtes precelsa. Nos quoq; duodeã
lapides quos ioshue e medio iordanis alueo superlatos in miraculi mommẽtum precepit exponi: duodecim in belyn fõtes vbi
erant septuaginta palme
prefigurabant: quia et
dñs nr ihesus xpus duc

et liberatoz humanꝝ ge-
neris. duodecim elegit
apostolos ad aptandam
ecclesiam: et doctrina e
oz̃ irrigandam tanq̃m
aqua salutari salientia in
vitam eternam. Hos in
super duodecim prophete
quoz̃ ossa pululant de
loco suo presignant. du
odecimq; duces populũ
dñi gubernantes et liberã
tes: quoz̃ studio et
diligentia in hereditatẽ
dñi sanctam ecclesiã fide
les adunati: eoz̃ doctri
na reguntur et intereces
sione protegũtur. ac
virtutibus illustrantur
et fulgũtur. ℟. Iste sunt.

Beati tres. Lcõ. vij.
qui martyres xpi
eius eruditi verbis et ex
emplo confortati: se ag
noscentes agnos missos
inter lupos: scuto verita
tis fidei munita et actu
cti armatura dei: aduer
sus diaboli insidias. ca
ritatem pro armis habe
bant: patientiã pro mu
ro. veritatem pro scuto
opponebant: et quos ex
terius patienter ferẽtes
increpabant de perfidia:
eos interius ex caritate
diligentes. oratione bus
tulabant vt saluarẽtur
a ventura ira monentes
vt resipiscerẽt a diaboli
laqueis quibus capti te
nebantur: et conuerterẽ
tur ad xpm verum deum
cuius fidem cultũq; per
sequebantur. Illi autem
quoz̃ salutem querebãt
ulti: ipsas manus iferũt
in mitissimos agnos. tra
hentes ad custodias ad
reges presidesq; et cruc
iamenta propter nomẽ
xpi. At constantissimi te
stes xpi ab eius confessi
one et assertione vere fi
dei: nullis promissio m
bus: nullisue terroribus
possunt duelli: sanctus
ducentes fortiter mor
pro xpo: qꝫ vel tacendo
vel fingendo nõ cõfiteri
xpm filiũ dei. Impius
autem persequentiũ fu
ror. disquirit argumen
to: quid sanctis dei. ipie
tatibus coz̃um resistenti
bus possit inferre. Illu an
tem quia parati sunt qo
quid inferatur pro xpo
patienter ferre: inter tor
menta merentur a xpo cõ
fortari. ℟. Sancti mei.

Beati Lectio. vñ.
autẽ confessores
xpi facti ecclesiarũ colũp
ne super fundamentum
apostolorũ et prophetã
rũ posite: excellentes em
nentia meritorũ lapidis
sim claritate fignorum:
totam crescentis ecclesie
fabricam: et subtili predi
cationis artificio: a sibi
superimpositam. firmius
ac usq; extruxerunt: q̃
olim mutile gigantũ ro
bur illam confusionis tur
rim ad celos extulerunt.
Illi quidem pro lapidibꝫ
lateres: pro cemẽto glu
tinũ bituminis: isti vero
pro lapidibus sanctas a
nimas: pro glutino cari
tatem: et pro cemento spi
ritus sancti gratiam. Isti
vere beati mundo corde di
cendi sunt: qui mũdissi
mis manibus hostiã mẽ
redemptionis. pro salute
totius mundi. in mensa
dñi offerunt. Isti sb̃ nau
clero xpo gubernãt eccle
siaꝝ: inter seculi tempes
tates. venenatoz scilicet
hereticoz̃ fluctibꝫ ventis
et procellis laborantem.
Isti michi omnino spiritu
ali presulatus baculo. he
reticos confundebant: et
canes fermo netu obla
trantes exterminabant et
eiusdem baculi pastoralis
vncio superiori. obernãtes
a via veritatis. et incredulos
ad fidem traxebant eode
quoq; infirmos quosq; su
stentabant: ac in opere et
cultum agri dñi torpẽtes:
stimulo ipsius pungebãt
unxta quod scriptum est.
Virga tua et baculus tuus:
ipsa me consolata sũt. Ta
libus ergo patronis hui
temporalem sanctissime
diei sollemnitatem com
municamus: vt ipsi no
bisaum cõmunicare dig
nentur eam quã habent
et possident regnantes in
celo: letissimam et felicissi
mam eternitatem. In
fra octauas omniũ sancto
rũ de sermone sancti Icom
pape. Lectio prima.

Hodie fratres di
lectissimi festum
omniũ colimus

ſanctoꝝ: qui nos ad co
rũ conſortiũ perueniro
ſperamus. Hodie nãq; ce
leſtis hierusalem matris
noſtre cuius fines dñs pa
cem poſuit ſingulare cele
bramus feſtiuitatem: di
gniſſimamq; eccleſie tri
umphantis veneramur
ſocietatem. Hec enĩ oĩm
credentiũ mater eſt: que
generatos ad mortẽ: re
generat ad ſalutem. Hec
eſt que poſt primi hom
inis ade creationem ſtati
prefigurata eſt. Nam ſi
cut ex ade dormientis la
tere fabricata eſt eua: ita
ex vulnere lateris xpi in
cruce dormientis: redẽp
ta et producta creuit ec
cleſia. Hec mira archam
diluuio mundãte ſerua
ta: crucis beneficiũ et bap
tiſmatis miſterium preſi
gnauit. Hec eſt illa regia
que a finibus terre audi
re geſtiens ſapientiam
regis venit in hierusalẽ:
nunc vero virtutũ orna
ta floribus. et ſanctis di
tata aromatibus: ſũmo
uncta regi gloxie: glia
et honore coronata eſt.

De qua ad dominũ dicit.
Aſſiſtit regina a dextris
tuis in veſtitu deaurato:
precelſa ſcilicet fulta vir
tute caritatis. circumda
micta varietate. ideſt ſta
tuũ diuerſorũ variis vir
tutibus ornatorũ aggre
gata ſocietate. Diuiſ be
atiſſime celeſtis curie di
uerſorũ ſtatuũ pulcher
rimam adunationẽ illã
pelluũ varietatem. coxtina
rũ preciositatem. velorũ
extentionem. tabularũ
menſarũq; locationem.
et vaſorũ multiplicatiõ
prefigurauit: q̃ olim
dño oſtendente ipi moy
ſi in erectione tabernacu
li federis celebri feſtiuita
te diuinis cultibus et vſi
bus. dedicata miſticis ſã
ctificationibus legũtur.
℟. In dedicatione. Lectio. ij.

Clio quidem dilec
tiſſimi feſtũ hodier
nũ tam ſublimis eſſe di
gnitatis laudare ſcilicet
predicare. venerari et co
lere omnes ſanctos quo
rũ hodie iocundi colim⁹
ſollempnitatem: vt non
ſolum exiguitatis et hũi
litatis mee ſuperet tenuiſti
mũ ſenſũ: verum etiam ma
gnoꝝ ingemoꝝ excedat
facultatem. Sed non ita
nobis diuine maieſtatis cõ
fidemnda eſt magnitudo: vt
vel diffidamus vel erubeſca
mus de ſeruitute noſtra: cui
beneficia ſalutis nre nõ li
ceat taceri etiã ſi coꝝ nequit
quod capit verbis explica
re. Auxiliantibus ergo om
nibus beatis intercеſſoꝝ
quos hodie colimus. quo
rũ tamen ſedule frequẽ
ter implorauimus: affu
turam dei gratiã credimus:
que inſpiratione ſue vigo
re ſtrenuitatem nri cordis fi
firmat et aſpergat: vt lin
gue officio et corde humi
liato: laudare vt cũq; vale
amus ſecundũ fragilitatis
noſtre puritatẽ ſanctũ ſan
ctoꝝ: et omnes celeſtis cu
rie cives. Dicente enĩ dño
aperi os tuũ et ego adim
plebo illud: audemus cum
eodem propheta dicẽte. Do
mine labia mea aperies: et
os meũ annũciabit laudẽ
tuam: quia beati qui habi
tant in domo tua dñe: in
ſecula ſeculoꝝ laudabũt te.

℟. In die dñi. Lectio. iij.

Eatiſſima virgo ma
ria. iure regina ce
lorum predicata: meruit
ſingulari priuilegio pre
omnibus inſigniri: vt ſi
ne viri ad mixtione gra
uidante ſpiritu ſancto pa
reret filiũ dei vnũ: qua
ſine exemplo cunctaq;
precedentis: votũ deo obtu
lit integerrime virginita
tis. Quod ita ipſi accep
tum conſtat: vt et perma
neret quod vouerat: et fi
eret mater quod non erat.
Cunus exemplo ſancte mu
lieres oblite ſexus ſui fra
gilitatem: arepto crucis
troplxo: tam cõtra carnis
libidines: q̃ mũdi et dy
aboli temptamenta et hoꝝ
tamenta. fide xpi armate
fortiter dimicantes tum
cũ generis humani cuius
caput regina virginũ cõ
triuerat. et xpũs virginũ
ſponſus ſpolia diſtribue
rat deuicerunt. Hic ẽ ille
candidus virginũ exan
gelicarũ cetus que fatui
tatem lenocinantis mun
di. prudentis cõdaliq; auctо
ritate ſprenerũt: et oleũ

letice de bonorũ operum fructu expressiũ: m valis sue consacntie addiderũt. Que lampades ammar suarũ igne sancti spiritus mẽdentes: exierũt obuiã sponso et sponse: factusq; virginibus circa laudes mundanorũ inutiliter occupatis: sponso vemente. que preparate erant felix epithalamiũ canentes introuerunt cũ eo ad nuptias: vbi epulentur. & exultent in conspectu dei et delectentur in letica. Ecce sãcte virgines. alie lilys castitatis vestite: alie albis et candidis stolis quas in sanguine agni lauille scribuntur: alie rosis. alieq; lapidibus preciosis coronate referuntur: quia p virtutis eminentiam in premio dabitur glorie refulgentia. Et quia in matre dei refulsit ommũ virtutũ decus et pulchritudo: i ea dignissime et excellentissime refulget omnis glorie plenitudo. R. Sancta et imaculata. Lectio. viij.

Ducemus frẽs dilectissimi vene rabiles beatorũ spirituum ordines ad nre sollempnitatis gaudiũ: vt dũ nostre temporalis letice participes extiterimus: ipi nos ad eternam suam gloriã concaues et socios quãdoq; dignẽtur admittere. Quia enim ex multis sacre scripture testimonijs colligitur q hominibus per vite meritũ ascensus ad ordines promittitur angelorũ: si diligenter velimus inspicere: eorũ socios in sancta ecclesia possumus inuenire: vt cognoscamus adhuc in carne positos eorũ officio fungi: ad quorũ ordinem solluti carne sunt ascensuri. Distincte quippe cõuersationes hominũ singulorũ: distinctis ordinib; congruunt: et in eorum sortem vel ordinem p cõuersationis similitudinẽ deputantur. Qui enim fratribus bona q̃ valent ãnũciant. hortantes vt amore supernorũ bona facientes a malis desistant: hij in ordine sunt angelorũ. Qui vero dominice incarnationis misteria. et sũma celestis vite gaudia predicant: hij profecto sunt archangeli: per quos constat sũma nũciari. Qui autem mira faciunt: et signa valenter operantur: ad supernarũ virtutũ numerũ congruunt. Qui vero ab obsessis corporibus malignos spiritus fugant eosq; virtute orationis et accepte potestatis ejciunt: inter potestatũ celestium sortem sortiuntur. Qui autem acceptis virtutibus electorum hominũ mentia trascendunt: electisq; finibus principãtur: sortem inter numerũ principatuũ acceperũt. Qui vero in semetipis cũctis vicijs et desideris principantur: in numerum dominantiũ sortẽ recipiũt. Qui autem sibi ipsis dominantur. diuino semper timori inherentes hoc in munere accipientes vt et alios regere et iudicare tranquilla mente valeãt: hij profecto thronj cõditores sunt. Qui autem dei ac proximi charitate pleni sunt: sortem inter cherubin perceperũt. Qui vero in supreme contemplationis amore succensi solo eternitatis amore pascũtur: hij procul dubio cũ seraphin deputantur: q̃q; quia est cor in igne cõuersum. lucet & vnit. Ro. In cõspectu ange. Lectio. v.

Rum post celestis curie milites ordine temporũ: nec in nouel sanctitate sancti patres cẽsentur veteris testamenti patriarche et prophete: eo quod in disciplina legaliũ eruditos sanctionũ. & longanim patientia probatos: diuina prouidentia antiquj in concilij fecit secretarios. et quod iam ab eterno ad salutem humanj generis disposuerat: hoc istos spiritu sancto reuelante docuerat. Et q̃a in proximo erat vt ex dulcedine salutis vementis. melliflui fierent celi: idẽ in aduentu eius qui descẽdit sicut pluuia in vellus: et per totum mundũ rorem gratie distillarent:

hunc rorem iam isti colligebant quasi ante lucanū qua delectabiliter et penetrabiliter ibuti: qō interius videbāt exterius prophetabant: et contribulū suorū: imo potius omnū errores arguēdo increpabant: vt vicorū confragā complanando. et semitarū aspera dirigēdo: venienti dño ad salutem credentū fidei viam prepararent: et rectas ei mandatorū semitas ad cordi audientū ficerent. Hoy itaq; sancti viri. iam gratia aduentantis salutis perfusi: et vicina venientis quasi auroza. precurrente claritate illustrati: quanto limpidius ipsā lucem speculabantur: tāto certius de ea et sb enigmatum velamē: vt illius temporis exigebat qualitatis: loquebantur: ac vtrūq; saluatoris aduentum. et cuncta que gerenda erant per incarnādi verbi misteriū. expectanti et desideranti mundo nūciabāt Hos ergo salutis nobis erbibite et glie promisse sanctos prenūciatores: hodie veneremur. R. Precursor. L tō. vj.

Os sequitur gloriosus numerus apostolorum duodenus: qui veri solis claritate animatam sanctam matrē ecclesiam caritate fulgētē. veluti corona stellarū duodecim ornant: quarum luce qui claruerint q igne caluerint: nec erroris tenebras incurrent: nec perfido frigore sub peti nocte tabescent. Hi sunt filij pphetarū patres et primates ecclesiarū: qui eam et predicatione genuerunt. et proprij sanguinis effusione fundauerūt de quibus rex et prophēta spiritusancto afflatus. et de futurorū prenotione illuminatus: cum adhuc i lumbis eius esset ecclesie sponsus tanto ante tempore. quasi presens assisteret: felici exultatione dicat. Pro patribus tuis nati sunt tibi filij: constitues eos principes super omnē terrā: propterea populi confitebuntur tibi. Isti sunt amici dei de mundo assumpti verbis et sermonibus mundi facti: de tenebris vocati. et lux mūdi effecti: Isti vt nubes volant doctrina stillando et verbis pluendo seu irrigādo terram. miraculis choruscando. et terribili sono reboando: et vt columbe ad fenestras suas omnia simplicia oculo intuendo: et alis virtutū ad celestia volando. Isti demeq; sūt principes gentū populorumq;. qui cum deo abrahām congregati sūt: qñ dij fortes terre vehementer elevati sunt: quia et in presenti lingue eorū claues celi facte sunt: et in futuro accepta dignitate iudiciarie potestatis: sedebunt super thronos duodecim iudicantes duodecim tribus israel. R. Isti sunt. Corpureū. L tō. vij. typia sudoris stillicidiū de toto corpore dñi nri ihū xpi quodā mirabili presagio manās: designabat de toto corpe suo quod est ecclesia in predestinatis: martyrū passiones emanaturas: ad quas ipe martyrū caput ihesus xpūs: sue passionis exemplo: gestatores sue crucis animabat: quibus velut triumphantis speciem gerens. sed naturam passibilem eis preponens dicebat. Confidite qz ego vici mūdū. Qua spei longanimitate et exemplo vitā acitate. sci martyres solidati: et fidei certitudine roborati: per latitudinem caritatis alacriter cucurrerunt: et quodq; laborū et passionū i hac studio eis obuenerat fortiter pertulerunt: vt ad eū quem videre optabāt felicater peruenirent. Sic sic iuuctissim testes xpi pro assertione veritatis defensioneq; iustitie ac fidei. diuersis mortibus victimati: et manu xpi qua vicerunt coronati gloria et honore: testamento sanguinis eternitatis iuncti sortiūtur: et ad regnū beatitudinis quo caput martyrū xpūs precessit: triumphantes scēdūtur. cantantes. Transi

unnus per ignem ꝙ aquã
et eduxisti nos i refrigeri
um. Dys ergo xpi ſtiane
militie pugilibus ꝙ ſigni
feris iſignibus. hodierne
letitie gaudiũ celebram⁹.
rogantes humiliter: vt nos
carne ſolutos corũ parti
cipes faciant gaudiorũ:
que conregnantes ſuadeãt
cum rege celorum amen.
Cu autem. ℟. Sancti
mei qui in. Lectio viij.

BEati profecto cõ
feſſores i hodierne
die miſterio nobis de
bito venerãdi ſunt. qui
huius dignissime ſollẽ
nitatis et inſtitutores et
cooperatores poſt preſu
lem apoſtolicum extite
runt. Sunt quoq; ſacre
oblationis ſtudioſiſſimi
cultores: qua poſt pme
miſtitionis ſuſceptores
apoſtolos certiſſimi pro
bantur miniſtri. Dys au
tem orthodoxis patribus.
et apoſtolice auctoritatis
ſacerdotibus: etiã hi ſan
ctiſſimi confeſſores ãnu
merentur: qui i eccleſia
vel innocui vel nullo ſacer
dotio dum viuerent pre
diti ſunt: vite tamen pu
ritate lucidi et cõfeſſionis
ſue premio in cõſpectu do
mini gloriantur. Hi nã
pene omni gradu eccleſie
eligũtur ad brauiũ ſu
perne vocationis: et feli
ci renumeratione colligũ
tur intra ſinũ beatitudis:
quorũ alios probat obedi
entia regularis: alios a
via dei non impedit tu
multus ſecularis: quia
mente acceptis premis
colũbe: elongantur ꝙ mo
rantur i ſolitudine: ſolo
corpore mũdo ſeruiẽtes:
nullitia vero et ſanctitate
in celo conuerſationẽ ha
bentes. Alii vero more tur
ris in herem ſolitudĩe ha
bitantes: gemitum pro
cantu et lamenta pro mũ
di vana falſaq; letitia emit
tunt. Hi omnes quorum
cõmemorationẽ feeimus.
homines nobis ſimiles ex
titerunt. eaſdem quas pa
timur. mũdi diaboli ꝙ car
nis ſuſtinentes temptati
ones. In patriarcharum
prompta obedientia: in
prophetarũ magnanimi
fide et patientia: in apo
ſtolorũ paupertate et can
tate feruida: in ſanctorũ
martyrũ patientia ꝙ vite
preſentis contemptu. i
confeſſorũ mũditia ꝙ de
uotione: ac in ſanctarũ
virginũ puritate mirã
penſare debemus quid no
bis deſit: et ad eorum ſic
titatem noſtram redargu
ere tepiditatem. ac rẽ
uerſationem vt ad eor
peruenire valeamus ſoce
tatem. Infra octauã oim
ſcorũ. De ſermone ſci leonis
pape. rc. Lectio prima:

HOdie dilectiſſimo
rum ſanctorum
ſub vna celebra
mus ſollempnitatis letica
feſtiuitatem: quorũ ſocie
tate celũ exultat: quorum
patrocinijs terra letatur:
quorũ triumphis eccleſia
ſancta coronatur. quorũ
confeſſio ꝙto i paſſione
fortior tanto eſt clarior i
honore. Dũ enim creuit
pugna: creuit et pugnan
tiũ gloria: et martyrij tri
umphus multiplicat genẽ
paſſionũ adornatur. Per
que enim grauiora tormẽ
ta: gratiora fuere et pre
mia. Et dum mater eccle
ſia per totum mũdũ diffu
ſa in vno ſuo capite ihesu
xpo edocta. contumelias
crucis et mortem didicit
non timere: magis ma
giſq; roborata eſt eius ex
emplo non reſiſtendo ſed
perferendo. Vnuerſos au
tem quos agmine mixto
carcer penalis incluſit: ad
aggrediendũ certamẽ cõ
tra vitia et vitiorũ caput
diabolum: pari et ſimili
calore virtutis gloria tri
umphalis iſpirauit. Er
go agite nunc fratres liter
vite aggrediamur: reuer
tamur ad ciuitatẽ celeſtẽ.
in qua ſcripti ſumus ꝙ a
ctus decreti. Non enim ſu
mus hoſpites et aduene:
ſed ciues ſanctorum et do
meſtici dei: etiam illius
hereditatis felicitatis: cuius
hodie feſtiuũ ſub nomine de
dicationis ſancte marie
rotunde celebramus. ℟.
In dedicatione. Lectio. ij:

SIc rege autem qui
hanc celeſti ciuita
ti preſidet: dicere vox nul
la ſufficiat. Effugit omnẽ
ſermonem atq; omnem

sensū humane mentis exce
dit, deus illud. illa pulcri
tudo. illa virtus. illa glo
ria. illa magnificētia. illa
maiestas. Ultra enī om
nem sanctorū est gloriam.
ipius inestimabilem as
picere conspectū: et splen
dore maiestatis eius inu
diari. Si enim oporteret
nos quotidie tormenta
perferre. si ipsam ielxemā
longo tempore tollerare
vt xp̄m digni videre in
gloria. et sanctorū eius
numero sociari possem?:
tamen adhuc leue et mo
mentaneū esset quia nō
condigne sunt passiones
huius seculi: ad futuram
gloriam que reuelabitur
in nobis. Tanta ē quippe
pulchritudo illius ce. tan
ta iocunditas lucis etne.
hoc est incōmutabilis ve
ritatis et sapientie: vt si
etiam nō liceret eam vi
dere amplius q̄ vnus di
ei mora. propter hoc solū
innumerabiles anime hui?
vite plene delitijs et afflu
entia temporaliū bonorū:
recte mentoq; contemp
nerentur. Non enim fal
so aut paruo affectu dic
tū est: qm̄ melior ē dies
vna in atrijs tuis super
milia. Eterna enī beato
rū omniū iocunditas et fe
licitas. est hec ad hec
deū intuēri: eius dulcedi
ne sine fastidio saciari: vt
quem semper habent. sēp
habere velint: ac eius visi
one sine defectu pfrui. Sa
ciabor: inquit cum apparu
erit gloria tua. ℟. Dixi.

Ouus Lectio tra:
fratres charissimi
hec sola beata et vere beata
conditoris nostri visio
sufficeret. quia veraciter
omne aliud gaudium su
perat: est tamen adhuc
vna iocunda visio vt de a
lijs innumerabilibus tace
am: que omniū celestiū
spirituū et beatorū mētes
letificat: et inuo ac inesti
mabili gaudio omnem
beatam creaturam inebri
at: videre scilicet illius ce
lestis regie deificā clari
tatem: et sue beatissime p
lis glorificatam humani
tatem. Quis enī cogitare
sufficiat q̄tū gaudiū ge
nerat: illam matrē misera
cordie inuenire gratie.
regnam pietatis et cle
mentie videre: iam non
recumbentem cū paruu
lo vagientem i presepio:
sed inestimabili gaudio
super omnem creaturā
dignitatem exaltatam:
nunc regnantē cum xp̄o.
Illic beatissima virginū
turba agnū secuta xp̄m
ubīm: letatur decantans fe
liciter. Tenui eum nec
dimittam. O vere beata
mater nra celestis iheru
salem. q̄ sic beate trinita
tis visio letificat quam
beatissime dei genitricis
fulgor irradiat tam im
rabiliter: quam vincētiū
carnis illecebras muiola
te confessiones candidi
induit virginitas. Huic
euangelice virginū coro
ne: inferior quidē sed pri
mo gradu ille associātur
que vere vidue sunt: nō
que in delicijs viuentes
mortue censentur. Dem
de hijs inferius ordinan
tur castra copule coniuga
lis commercia: que de fru
ctu seruitutis cōiugalis
obtulerunt dō bona. Hij

numerū sexus quidē in se
fragilis. sed per gratiam
dei roborati et victoriosi
facti. gradus notati tāq;
valde decoratū variis colo
ribus stelliferū reddūt be
atissime dei genitricis tha
lamū. ℟. Sēi et immacul'.

Ouus Lectio. viij.
beatissime ciuitatis
et vrbis fortitudinis ia
nuas aperiet fortitudo: et
arta penitentia latum pre
bebit ingressū. Consi de
remus ergo inclitā vrbis
illius felicitatem: in q̄ntū
considerare possibile ē. Vt
enī vere est: nullus homo
comprehendere: nullus ex
primere sermo sufficiet.
Dicitur namq; de ea in
quodam loco: et vere di
citur. Aufugiet ibi oīs
dolor. et tristicia et gemi
tus. Quid hac vita beati?
Ibi nō ē paupertatis met?
non egritudinis infelici
tas: non cuiuscūq; aduer
sitatis calamitas. Nemo
leditur. insidiatur nemo:
nemo mundat. cupiditas
nulla exardescit: nullum
ibi desiderū vbi sanctas
plena: nulla potestatis

ant honoris pulsat ambi
tio: vbi suma omnib; ex
hibetur veneratio. Nul
lus ibi dyaboli metus. in
sidie demonū nulle: pro
cul terror ibi penit. Mors
ibi neq; amme erit: sz mu
nera imortalitatis locū
di. Nulla ibi discordia:
sed cuncta omnibus con
sona. cuncta cōuemētia:
qua omniū sanctorum
vna concordia: pax cunc
ta et letica sempiterna q
omniū desideriorū cōple
tio plenissima. Sedebit
aut dns populus meus i
tabernaculis fiducie: et i
requie opulenta. Verum
super omma hec: consoci
an angelorum choris ar
changelorū cetibus agre
gari: thronis etiam et do
minationibus principa
tibus et potestatibus col
letari: omniūq; celestium
supernarū virtutū contu
bernijs perfrui. ℟. In con
spectu angelorū. Lectio. vi.

Deus beatissime
felicitatis contem
platores deuotos: tanto ad
eum ecarserunt desiderio
adhuc corpore quod ag
gratat animam velut q̄
dam carcere clausi: q̄ pro
nichilo ducerunt quidq̄
m hijs infenorib; delec
tabile. quidquid carni
dulce: quidquid appeti
tui delicatosum et mundo
acceptum magnūq; vide
tur: et hostem amme fue
rudicauerunt quisquis
illa suggeret: qua sola
celestis prie dulassima
iocundissima q; felicitas:
in eorū mentibus fulgebat
Ob hanc leue rudicabant
pati quidquid triste alijs
videbatur: vt tanti bom
tanteq; gloie participes
haberentur. Que nā q;
fratres charissim erit il
la sanctorū gloria. quā
grandis iustorum letica
a: cū vnaquaq; faciei ful
gebit vt sol. Distinctis
quippe ordimbus dns
noster ihūs xpūs popu
lū suū in regno patris
sui recenseri faciet: et me
ritis atq; operibus sin
gulorū premia promis
sa restituet: pro terrenis
celestia pro temporalib;
sempiterna: et pro modi
cis magna prestabit. Ad

ducet enim sanctos in ce
lestibus mansiombus: in
troducet q; ad contuen
dū fontem luminis: vt
cum mentis auditate
haurant de fluuio fōta
lis dulcedinis beatissime
trinitatis: et intuicantur
agmina sanctorum splen
didius sydenibus micantia
tia: patriarcharum fi de
fulgentia. et longanimi
tate rutilantia: ac pphe
tarum spe letantia. pieta
teq; lucentia. ℟. Precan
tes dominum. Ltō. vij.

Regis ibi splēdo:
non ille qui nūc
hic est: sed tanto clarior q̄
to felicior: quia vt legit
ciuitatis illa sole non indi
get: sed dns omnipotens
illuminabit eā et lucerna
eius est agnus. Ibi sancti
fulgebunt sicut sol in con
spectu dei: et vt stelle i per
petuas eternitates ac sicut
splendor firmamenti: q̄
ad iustitiam erudiūt mul
tos. Qua propter nox ibi
nulla: ibi tot et tanta tam
splendide micantia lumi
naria. Tanta quippe erit
omniū mentem. memo
riam intellectū. voluntatē
affectū. sensus corporis
letificantiū copia et ple
nissima abundantia: qui
nec oculus vidit nec auris
audiuit: nec in cor hom
inis ascendit. nisi illorum
quorū nomina scripta sūt
in libro vite: qui ea perfru
digni inuenīntur: quia
oderunt eam que in mū
do est carnis corruptionē.
et lauerunt stolas suas cō
uersationes scilicet animi
q; status. quibus perpen
ditur animus ordinis quis
q; sit: et dealbauerūt eas
id est immaculatas seruā
uerunt: in sanguine agni
id ē exemplo xpi passionis
conscientias mundificā
tis: et sunt ante thronū
dei eiq; seruiūt die ac noc
te. Illic apostolorū glori
osus chorus: in duodecim
tribubus israel orbē vni
uersū iudicantia. ℟. Iste
sunt. Ltō. vij.

Quam leto sinu de
prelio reuertentes
ciuitas excepit celestis:
ac trophea de hoste feren
tibus occurrit. Cum triū
phantibus viris q̄ femine

ueniunt: que cum seculo
seuũ dyabolũq; vicerunt:
et geminata letitia ac glo
ria virginitas ⁊ martyrũ
copulantur. In celestibus
castris pax et acies habẽt
flores suos: quib; milites
xpi coronantur. Certent
nũc carissim singuli ad
vtroslibet honores: amplissi
mas accipient dignitatũ
coronas: vel de virginita
te candidas. vel de passio
ne purpureas. Dei enim
ineffabilis et immensa bon
tas etiam hec prouidit:
vt laborũ quidem tẽpus
et agonis non extẽderet.
nec longũ faceret aut eter
nũ: sed breue et vt ita di
cam momentaneũ: vt i
hac breui vita et exigua
agones essẽt ⁊ labores: i
lla vero que eterna est:
corone et premia mento
rũ. Et vt labores quidem
cito finiantur. meritor
vero premia sine fine du
rarent: vt post hui⁹ mun
di tenebras visum essent
candidissimam lucem et
acceptum maiorem passi
onũ cunctarum acerbita
tibus beatitudinem Ibi
martyrũ populus inume
rabilis ob certaminũ vic
toriam coronantur: pur
pureisq; vestibus laude
perpetua decorantur. R̃.
Sancti mei. Lectio. vij.
Hec tam preclara
celestis prie gaudi
a cetera fidelium turba im
bit: qui fidei sinceritate
mi conualuisse celestiũ precep
torũ disciplinis. vinea pa
ce obseruauerunt. Hec be
ati firmiter sentite: no
stris: hec intelligãtur ple
na fide: hec toto corde di
ligantur: hec operũ mode
stiarũ magnanimitate
acquirantur. Positũ est
in potestate facẽtis: quia
regnũ celorũ vim patit⁹
et violenti rapiũt illud.
Resista idẽ celeste regnũ:
alio non emitur precio m
si tecipo. Tantũ valet q̃tũ
tu es. Te da et habebis il
lud et teipm. Quid tur
baris de precio. Epũs se
metipm tradidit vt aqui
rẽt te regnũ deo et patri.
ita te ipm da vt sis regnũ
eius. idest nõ regnet pec
catũ in tuo mortali corpe:
sed virtus i aquisitione
vite. Ad hanc igitur dile
ctissim operũ salutariũ
palmam libenter ac pr̃op
te curramus: ob hanc cer
temus. Qui coronam in
persecutione purpurea:
pro passione donauit:
ipe in pace dabit candidã
vicentibus: pro mortifi
catione voluptatum men
tisq; uisitac. Cur nõ pro
peremus et curramus: vt
patriam nostrã vidẽ possi
mus? Magnus illic caro
rũ nos expectat numerus:
tam de sua salute secur.
adhuc de nostra sollicit.
Ad hos mundi cupiditate
properemus: vt xpm cũ
ipis videre valeam⁹. Ad
ipe concedat ihc̃ cũ patre et
spũ sancto vuut et regt
in secula seculor. Amen.
Re. Sint lumbi. Si fe
stinatus olim scor in dñi ca
venerit michil sit de domun
ca. post vespere dici cantic
tur solempniter vespere
pro defunctis et in fine
dicatur. Pater nost. secreto.
In festo sanctor mar
tyrũ vitalis ⁊ agri
cole. Lectio pma:
Obrosius seruꝰ
ihũ xpi vocatus episcopꝰ:
dilectissimis fratribus et
vniuersis plebibus eter
nam in dño salutẽ. Magna martyrũ ⁊ precelsa te
stimonia: que attenuat
noster potius q̃ explicat
sermo. Igitur immutatus
a plebe bonomensi negla
re presentiam mei nulla
tenus potui: quia tẽpus
aderat vt sua dñs mira
bilia que solet ostenderet
Ad proferitam quidẽ plenã
sanctitate et gratia. meam
detuli: xpi enim pnapis
nostri triumphi sunt mar
tyrũ palme. Ergo quia i
me minus est quã presu
mebatur: in martyribus
plus reperitur. Sed mar
tyris nomen agricola est:
cuius sanctus vitalis oli
seruus fuit: nũc consors
et collega martyrij. Precel
sit seruus vt preuenet lo
cũ: secutus est dñs seruꝝ
quo datam fidem seruili
am inuenret paratam.
Non alienam laudamus
passionem seruꝝ: dñi disci
pula est. Nec instituit. il
le implenit. Nichil illi de
cerpitur. Quomodo nn

nū potest quod xp̄ūs do
nauit egregie? Et ille q̄d
homīm seruiendo: didi
cit quomodo xp̄o place
ret. Hic tamen gemmā
laudem acquisiuit: i illo
magisterij. in se martyrij
Certauerunt inter se in
uicem beneficijs: postq̄
equales esse meruerunt.
Hic illū ad martyrium
p̄emisit: ille istum accer
siuit. Lō. ij:

Dulli ergo ad cō
mendationem ho
minis conditio affert i
p̄dimentum: nec dignī
tas p̄sapie meritum:
sed fides affert. Siue
liber siue seruus: omnes
eq̄ unū in xp̄o sumus: et
unusquisq; q̄d fecerit bo
nū. hoc recipiet a dn̄o.
Apud dn̄m bona seruit.
et bona libertas: equa lā
ce appenduntur. Quom
am nulla maior dignitas
q̄ seruire xp̄o: qui nos ta
li p̄cio estimauit: vt a
nimam suam p̄o nobis
traderet. Sed iā ad p̄o
positum reddamus. Cum
q; sanctus vitalis cogere
tur a persequentibus vt
xp̄m negaret et ille āpli
p̄fiteretur dn̄m ihesum
xp̄m: omnia tormētorū
genera in eū exercentes:
vt non esset in corpore ei
locus sine vulnere: oratī
onem fudit ad dominū
dicens. Dne ihū xp̄e sal
uator meus. et deus me?
nube suscepi spiritū meū:
quia iam desidero vt ac
piam coronam quam an
gelus tuus sanctus ostē
dit mihi. Et completa
oratione emisit spiritū.

Anctus Lectio. ij.
vero agricola unti
or habebatur morib;: vt
ab ipis etiam inimicis di
ligeretur. Ideoq; differe
bant eius passionē. Sed
hec persecutorū honorifi
centia omnē erat inamīta
te acerbior: que iurebat
martyribus. Demq; vbi
non acquiescunt persecuto
ribus. sanctus agricola
cruciatibus est: vt adūta
mus illas blandicias cor
non fuisse sedulitatis sed
fraudis. Per supplicia ei
et tormenta que i sancto
vitale exercuerunt: dn̄m
eius sanctum agricolam
terrere voluerūt. Sed cō
uertit hoc xp̄ūs dn̄s nr̄
in gratiam: vt martyrū
seruū dn̄s mirtaretur. Utri
q; nomen aptum: vt mar
tyrio designati iam ipsis
vocabulis viderētur. Ille
vitalis dictus est: quasi
cōtēptu istius vite: veram
illam eternā vitam sibi
acquireret. Iste agricola
qui bonos fructus spiritu
alis gratie seminaret: et
sacri sanguinis effusi de
meritorū suor omnīq;
virtutum rigaret plantā
ta. Lō. iij:

Dassi sunt autē sēti
martyres temporī
bus drocletiani et maxīi
imperatorū: et sepulti sūt
in iudeorū solo: inter cor
sepulchra. qui eorū dn̄m
negauerunt. Eundē locī
michi dn̄s mr̄ ihūs xp̄ūs
reuelare dignatus ē. Illic
martyrū excubias requi
rebamus: tanq̄ iter spi
nas rosam digētes. Cir
cūfundebamur a iudeis:
cum sacra corpora velarē
tur. Aderat populus xp̄i
anus cū plausu et letitia.
Dicebant iudei. Flores
visi sunt in terra nostra:
cum viderēt martyres xp̄i
Ep̄iam dicebant. Tem
pus malionis adē. Ji
qui meruit mercedē accē
pit. Alij seminauerunt:
nos martyrū metimus
fructus. Audiētes iudei
voces plaudentis ecclesie:
dicebant inter se. Vox tur
turis audita est in terra
nostra. Unde bene per p
phetā dicatur. Dies diei
eructat verbū: et nox
nocti indicat sciam
Dies diei: xp̄ianus xp̄i
ano. Nox nocti iudeus
iudeo. Detuli ergo mu
nera que meis elegantia
mbus: cruas tropheum:
cuius gratiā in operib;
agnoscatis. Certe a xp̄i
demones confitebantur:
et ab hominibus mor e
grediebantur. Et multi
qui egritudinibus diuer
sis affligebantur: confi
gentes fidem sanctor
sanabantur. Lō. v

Ed et alia
multa mirabilia
per sanctos suos in p̄sētia
populi facta sūt: dū
transferentur. Condāt

alij aurū atq; argentum: ac de latentibus eruant venis: legant preciosa monilia serta. Temporalis ille thesaurus est: et sepe habentibus permanet. Nos eligimus martyrū claues. Q multos q̄dem: vt plura fuerūt vulnera q̄ membra. Colegimus sanguinem trium phalem: et crucis lignū. Hec sancte vidue nēgare non potuimus postulāti. Humera utriq; salutis accipite: que nunc sub sacris altaribus recōdūtur. Ea igitur vidua sāctaq; miliana: que dño templū parauit atq; obtulit. Lectio vij

Hostis utriq; precibus te omnipotentē deū deprecor: vt supra domū hanc supbec altaria. sup hos lapides spirituales: quibus sensibile tibi in singulis virtutibus sanctorū tuorū vitulis et agricole templū sanctū est. quotidianus presul intendas: orationesq; seruorum tuorū que fundūtur in hoc loco: diuina tua suscipiat misericordia. Fiat tibi in honorē sanctificationis omne sacrificium: quod in hoc templo fide integra et pia sedulitate defertur. Et cū ad illam aspexeris hostiam salutarem. per quam peccatum mundi huius abluitur: respitias etiam ad has pie hostias castitatis et diuturno eas tuearis auxilio: vt fiant tibi in odorē suauitatis hostie acceptabiles xpō dño placentes: q integrū spiritum eorū et corpus sine querela: loca q̄q; vsq; in diem domini nri ihū xpi filij tui seruare digneris. Passi sūt autem sancti martyres vitalis et agricola. i prouincia ytalie in ciuitate bononiensi: sub diocletiano et maximiano imperatoribus. pridie nonas nouēbris: regnante dño nro ihesu xpō: cui est honor et gloria in secula seculorum amen.

In scōrum martyrū quatuor coronatorū. Lectio pri.

Dum perrexisset diocletianus augustus

pānomiā. ad metella dūsa in sua presentia de mōtibus abstrahenda: factum est dum omnes artifices metallicos congregaret: inuenit inter eos magne peritie artis hominēs ibutos: claudiū. castorium. simplicium. simphorianum atq; nicostratum: mirificos in arte quadrataria. Hi occulte xpiani erant audientes mandata dei: et quecunq; artis operabant in sculptura: in nomine dñi nri ihū xpi sculpebāt. Nē tū est autem quadā die imperante diocletiano augusto: vt simulacrum solis cū quadriga. ex lapide thaso artifices cū omni argumento: curru et equos vel omnia ex hoc lapide sculperent. Lectio secunda:

Odem autem tempore omnes artifices cum philosophis cogitantes: ceperunt artis huius declinare sermonem. Et cū audissent lapidē magnū ex metallo thaso: non conuenebat ars sculpture. secundum preceptū diocletiani augusti: et multis diebus erat contentio inter artifices et philosophos. Quadam autem die conuenerunt omnes artifices in vnū. numero trecenti viginti duo cū philosophis quinq; ad tertū lapidis: et ceperunt venas lapidis perquirere. Erat q; mira contentio: inter artifices et philosophos. Lectio. iij:

Dnc ceperunt philosophi contra claudiū. symphorianū. nicostratū. castoriū atq; simplicium: habere altercationem dicentes. Quare in arte vestra preceptis pfessum diocletiani augusti non obeditis. et facitis eius voluntatem? Claudius dicit. Nos nō blasphemamus creatorē nrm: quia nos ipos non confitemur vt rei inuemamur in conspectu eius. Philosophi dicerunt. Clamat quia xpiani estis. Castorius dicit. Vere xpiani sumus. Tūc philosophi elegerunt alios artifices quadratarios: et fecerūt sculptentes. asclepium ex metallo procoreo: et p

tulerunt ante philosophos
post dies triginta vnum.
Lectio .iij.
philosophi mutua
uerunt dyocletiano angu
sto: asclepiū perfectum:
Qui illico iussit vt ante
conspectū eius deferretur
Cum ergo vidisset simu
lachrū: iratus nimis di
xit. Hoc artis magicum
ꝓprū est: qui nobis i arte
sculpture placuerūt. Phi
losophi dixerūt. Sacratis
sime ꝑperator et semp au
guste: hos quos dedecorat.
seremtes vestra in arte q̄
drataria peritissimos esse:
id est claudiū symphoria
nū meo stratū cathecum
atq; simplitū: ꝰ noteſcat
mansuetudini vestre eos
sacrilegos xp̄ianos esse: ⁊
per incantationem carm
nū omne genus hūanū
sibi humiliari. Dyocletia
nus dixit ad eos. Si pre
ceptis iustis non obedi
erint: et vera est locutio
suggestionis vre: ferant
sententiā sacrilegii. Leo. v.
Cum dyocletianus
artem eorū consi
derans: precepit lampa
dio tribuno dicens. Amo
do si non sacrificauerint
deo soli: verberibus ⁊ sco
piombus eos affligе. Si
autem consenserint: de
duc eos ad mansuetudinē
Post dies autem quinq;
sedit lāpadius in eodem
loco ante templū solis et
iussit eos sub voce precoma
nitoria duci et ostendit eis
terrores et omnia genera
tormentorū. Quibus in
tromissis: sic eos aggre
ditur dicens. Audite me
et euadite tormenta. ⁊ est
tote chari et amici nobilū
principū: et sacrificate de
o soli. Nam iam loqui nō
est apud vos sermonibus
blandis. Respondit clau
dius vna cum socijs suis.
cū magna fiducia dicens
Jam hoc sciat dyocletianꝰ
imperator: tuus nos xp̄i
anos veraces esse: et nūq̄
discedere a cultura veri dei
nostri. Leo. vj:
Cum iratus lampa
dius tribunus: ius
sit statim eos expoliari: ⁊
scorpionibus mactari sub
voce precoma dicēs. Pre
cepta principū contemp
nere nolite. In eadem aūt
hora arreptus ē lampadi⁹
a demonio: et discerpens
se expirauit. sedens in tri
bunali suo. Hoc audiens
vxor eius et familia ad phi
losophos cucurrerūt cum
mugitu magno: ita vt di
uulgaretur diocletiano.
Hoc cū audisset dyocleti
anus imperator: iratus est
vehementer. et nimio furo
re repletus dixit. Fiāt lo
culi plūbei. et vinū in eos
recludantur: et proyciantur in flumine. Tunc m
cetius quidam rogatus q̄
assidebat lampadio. quod
iusserat dyocletianus exple
ri: et fecit loculos plūbeos:
et vinos omnes eos medu
sit: et precipitari iussit i
fluuiū. Sanctus vero cy
rillus hoc audiens cum
esset in carcere affluit se
nimis de nece sanctorū:
et transiuit ad dominum.
Sancti autem martyres
passi sunt pro nomine do
mini nri ihū xp̄i: sub die
octo idus nouēbris. Et
post dies quadraginta
duos quidā mercēnus
vir xp̄ianissimus: leuauit
loculos cū corporibus: et
posuit in domo sua In
sancti theodori martyris.
Lectio prima
Natale sancti the
odori martyris:
temporibus maxi
miani et maximi imperā
torū. Qui cū esset miles
et vere xp̄ianus: adduct⁹
est ad bracam prepositū
legionis. A quo dilatione
accepta vt sententiā fidei
mutaret: cū in sententia
irrevocabiliter permaneret:
iudicio populo fustibus
Qui iussit eum mitti in
carcere. et signari hostiū
carceris: vbi diuina visita
tione consolatur. Post a
liquot dies iterum ante
presidem adductus. suspē
sus est in ligno et vngu
lis ferreis latera eius rasa:
quousq; coste ꝓpius nu
darentur. Et cum nec sic
posset a fide diuelli: prefec
dedit sententiam dicens.
Theodorū non obtempe
rantem preceptis inuicto
rū imperatorū: potentie
q; deorū: credentem vero
ihm crucifixum iubeo ig
nibus tradi. Stās igit⁹

beatus martyr signaculo
crucis munitus. mambꝰ
post tergum ligatis i fo
co propellitur. Et circũ
spiciens vidit in turba la
chrymantem cleomcum
qui cum eo tyro adductꝰ
fuerat: et exclamans dix̃.
Cleomce expecto te. festi
na et me sequere. Et cum
iam flãmarum globis vn
diq; vallaretur: beatꝰ mar
tyr orationem fudit lau
dans et glorificans patrẽ
et filiũ et spiritũ sanctum:
ficq; sanctã animam xpo
reddidit quinto idus no
uembris. Quedam auteꝫ
mulier eusebia noĩe colle
git corpus illius: et i sin
done mũda inuoluẽs trãs
tulit in possessionem suã:
in loco qui appellatur eu
chaita.

In sancti martini epi
scopi et confessoris. Ad
matutinas. iuuatorium.
Iuuemus deum
nostrum. In con
fessione beati mar
tini. ps Dixit.
Ste cõfessoꝛ xpi
dñi sacratus: festa
plebs cuius celebrat p oꝛ
bem: hodie letus meruit sc
creta scandere cœli. Qui
prius prudens humilis pudi
cus: sobrius castus fuit et
quietus: vita dũ presens
vegetauit eius coꝛpoꝛis
artus. Ad sacrũ cuius
tumulũ frequenter mẽbra
languentum modo sanita
ti: quolibet morbo fuerit
grauata restituũtur. Cui
de nunc noster chorus in
honore ipius hymnũ ca
mt hunc libenter: vt pijs
eius meritis iuuemur oĩ
per euũ. Sit salus illi
deus atq; virtus qui su
pra celi residens culmen:
totus mũdi machinam
gubernans trinus & vnus.
Amen. In primo noct. aũ.
Martinus adhuc catheczum
nus: hac me veste contexit.
ps. Beatus vir. Cum reli.

de vno mrẽ. Ant. Sancte
trinitatis fidem martinus
confessus est baptisma gratia
am percepit. ps: Quare fre.
ant. Ego signo crucis non
clypeo protectus aut galea
hostiũ ameos penetrabo secu
rus. ps. Dñe quid multi.
Litur Lcõ pma.
martinus sabarie
pinnomoꝛũ oppido oꝛũ
dus fuit: sed mitra italiã
tiam alitus est: parentibꝫ
secundũ seculi dignitatẽ
non infimis gentilibus
tamen. Pater eius mlesꝫ
primũ: post tribꝫ mlitũ
fuit. Ipe armatam militiã
in adolescentia secutus: in
ter scalares alas sub rege
constantino: deinde sb iu
liano cesare militauit. Nõ
tamen sponte: quia a pri
mis fere annis diuinam
potius seruitutem flagra
lustris pueri spirauit ifan
tia. Nam cum esset ãnoꝛ
decem mnutis parentibus
ad ecclesiam confugit: se
q; catheczumnũ fieri pos
tulauit. Mox mirũ i mo
dum totus in dei opere cõ
uersus: cũ esset annoꝛum
duodecim. heremũ concu
piuit. Fecissetq; votis sa
tis: si etatis infirmitas
non impedimẽto fuisset.
Animus tamen eius aut
circa monasteria: aut cir
ca ecclesiam semper inten
tus: meditabatur adhuc
in etate puerili: quod po
stea deuotus ipleuit. Sed
cum edictum esset a regib
vt veteranoꝛũ filij ad mi
litiam scribẽtur: prodẽte
patre qui fabrilibus cuius ac
tibus inuidebat cũ esset
annoꝛum quindecim. cap
tus et catheznatus sacramẽ
tis militaribus ipliatus
est: vno tantũ seruo co
mite contentus: cui tamẽ
versa vice dñs seruiebat:
a deo vt plerũq; calamẽ
ti ei ipe detraheret: et ipse
detergeret: cibum simul
caperent. hic sepulcꝛum
struxit. ℟. Hic est martin'
dilectus dei pontifex: cui
dñs post apostolos tantam
gratiam conferre dignatus
est. Vt in virtute trinitatis
deifice mereretur fieri trib
moꝛtuoꝛum suscitatoꝛ ma
gnificus. ℣. Sancte trini
tatis fidem martinus cõfes
sus est. Vt in. Lectio sci

Rremmum fere
ante baptismum
in armis fuit: integer ta
men ab hys vitijs: quib⁹
illud hominū genus ip̄li
ci solet. Multa illi cir
ca cōmilitantes benigni
tas. multa charitas: pati
entia vero atq; humilitas
vltra humanū modū. Nā
frugalitatem laudari in
eo non est necesse: qua
ita vsus est: vt iam illo
tempore non miles sed
monachus putaretur.
Quibus rebus ita sibi
omnes cōmilitones de
uinxerat: vt cum mira
affectu venerarētur. Nec
dum tamen regeneratus
in xp̄o: agebat quēdam
bonis operibus baptisma
tis candidatū: assistere
scilicet laborantibus: op̄
ferre miseris. alere egētes.
vestire nudos: nichil sibi
ex militie stipendijs p̄ter
quotidianū victum reser
uabat: iam tunc euange
lij non surdus auditor:
de crastino non cogitabat.
℟. Dñe si adhuc populo
tuo sum necessarius: non
recuso subire p̄opter eos
laborem. Fiat volūtas tua
℣. Dailis ac manibus i
celum semper intentus n
unctū ab oratione spiritum
non relaxabat. Fiat volun.
Quodam Lectō. iij.
ita q; tempore cū
iam nichil beatus martin⁹
p̄ter arma et simplicem
militie vestem haberet: me
dia hyeme que solito aspe
rior inhorruerat: adeo vt
plerosq; vis algoris erti
gueret: obuiū habuit in
porta ambianentiū ciui
tatis pauperem nudum.
Qui cum p̄tereūtes vt
sui miserentur oraret: om
nesq; miserū p̄terirent: i
tellexit vir deo plenus sibi
illū alijs misericordiā nō
p̄stantibus reseruari. Ad
tamen ageret: nichil p̄e
ter clamidem qua indutus
erat habebat. Jam cēt reli
qua omnia in opus simile
consumpserat. Arrepto ita
q; ferro quo accinct⁹ erat
medium diuidit: partēq;
eius pauperi tribuit: reliq̄
rursus induitur. Interea de
circumstantibus risere nōnul
li: quia deformis esset: et
truncatus habitu videret.
Multi quidem quibus
erat mens sanior altius
gemere ceperunt: q⁹ mēb
simile fecissent: cū vtiq;
plus habentes. vestire pau
perem sine sua nuditate po
tuissent. Nocte igitur in
secuta cū se sopori dedisset:
vidit xp̄m clamidis siue q̄
pauperem texerat p̄te vesti
tū: intuen diligentissime
dominū: vestemq; quam
dederat: ut agnoscere.
Mox ad angelorum circū
stantiū multitudinē: au
diuit ihū clara voce dicē
tem. Martinus adhuc ca
thecumenus hac me veste
contexit. ℟. O beatū virū
martinū antistitem. qui nec
mori timuit nec viuere rec
sauit. ℣. Dñe si adhuc po
pulo tuo sum necessarius
non recuso laborem: fiat vo
luntas tua. Qui. In secūdo
noct. añ. Confido in domīo
q⁹ filia mea p̄cibus tuis
reddita sit sanitati. p̄s. Cū
inuocarem. añ. Deinde di⁹
cognita dei virtute ad bap
tismi gratiam p̄uenit. p̄s.
Verba mea. añ. O mirabi
lem virum per quem no
bis tanta miracula donā
sciunt. p̄s. Dñe dñs noster.
Ere Lectio. q̄rta:
memor dñs dicto
rum suorū que ante p̄e
dixerat: q̄ dū fecistis v
ni ex minimis istis mihi
fecistis: se in paupere p̄o
fessus est fuisse vestitum.
Et ad confirmandū tam
bonī operis testimoniū in
eodem se habitu quē pau
per acceperat: ē dignatus
ostendere. Quo viso vir
beatissimus nō i gloria ē
elevatus humana: sz bo
nitatem dei in suo opere
cognoscens. cū esset ānor
duo de viginti ad baptis
mū convolauit. Nec sta
tim militie renunciauit:
tribuni sui p̄cibus deuic
tus: an contubernium fa
miliare p̄stabat. Et enī
transacto tribunatus sui
tempore: renūciaturum
se seculo pollicebatur: qua
martinus expectatione su
spensus: per biennū fere
postea q̄ est baptismū cō
secutus: solo scilicet noie
militauit. Interea irruen
tibus in tra gallias barba
ris: iulianus cesar coacto
in vnū exercitu apud va

gionũ ciuitatem donatiuũ cepit erogare militibus: et vt est consuetudo singuli citabantur donec ad martinũ vẽtũ ẽ. Tunc vero opportunũ tẽpus existimans: quo preteret remissionem: neq; eũ integrũ sibi fore arbitrabatur: si donatiuũ nõ militaturus accipet. Hactenus inquit ad cesarem militaui tibi: patere vt nũc militem deo. Donatiuũ tuũ pugnaturus accipiat alter. xpi enĩ ego miles sum: pugnare mihi non licet. ℟. Oculus ac manibus in celũ semp intentus. Immutũ ab oratione spiritũ nõ relaxabat ℣. Dum sacramenta offerret beatus martinus globus igneus apparuit super caput eius. Immutũ. Lcõ v.

Hinc vero aduersus hanc vocem tyrannus infremuit dicens eũ metu pugne que posterior die erat futura: nõ religiosius gratia detrectare militiam. At martinus intrepidus imo illato sibi terrore cõstantior: si hoc inquit ignauie ascribitur non fidei: crastina die ante aciem inermis astabo: et in nomine dñi ihũ xpi signo crucis non clypeo protectus aut galea: hostiũ cuneos penetrabo securus. Retrudi ergo in custodia iubetur facturus fidem dictis: vt inermis barbaris obiceretur. Postera die hostes legatos de pace miserunt: sua omnia seq; dedentes. Vnde quis dubitet beatũ virũ fuisse victoriam: cui prestitũ sit ne inermis ad preliũ mitteret? Et q̃uis pius dñs seruire militẽ suũ licet inter hostiũ gladios et tela potuisset: tamen ne vel alterius morte sanctus vir violaretur obtutibus exemit pugne necessitatẽ. Illeq; enim alia pro milite suo xps debuit prestare victoria: q̃ vt subactis sine sanguine hostibus nemo moreretur. ℟. Beatus martinus obitũ suũ longe ante prescisset: dixitq; fratribus: Dissolutionem fui corporis immineré: quia indicabat

se iam resolui. ℣. Viribus corporis cepit repente destitui: conuocatisq; discipulis dixit. Dissolutionẽ. Lcõ vj.

Beatus igitur martinus obitum suũ longe ante prescisset. Dixitq; fratribus dissolutionem sui corporis imminere. Interea causa exortus quia condatensem dyocesim visitaret. Nã clerici inter se ecclesie illius discordantibus: pacem capiens reformare: licet finem dierũ suorũ nõ ignoraret: profectus tamen ob huiusmodi causam non recusauit: bonam hanc virtutis suarũ consummationẽ existimans: si pacem ecclesie redditam reliquisset. Aliq̃ndiu ergo in vico illo vel ecclesia ad quã venit commoratus pace inter clericos restituta: cũ iã regredi ad monasteriũ cogitaret: viribus corporis cepit repente destitui: conuocatisq; discipulis indicauit se iam resolui. Time vero factus est merore et luctus omnium: voce vna plangẽtiũ. Cur nos pater deseris aut cui nos desolatos relinquis. Inuadent enim gregem tuũ: lupi rapaces. Et quis eos prohibebit a morsibus pessimo pastore? Scimus quidẽ desiderare te xpm: sed salua sunt tibi tua premia: nec dilata minuẽtur: nũ potius miserere quos deseris. Tunc ille motus hys fletibus: vt totus semper in dño misericordie visceribus affluebat: lacrimas se perhibetur. Conuersus q; ad dñm: hoc tantum flenti voce aut. Dñe si adhuc populo tuo sum necessarius. non recuso laborem: fiat voluntas tua. ℟. Dixerunt discipli ad beatũ martinũ: cur nos pater deseris. aut cui nos desolatos relinquis. Inuadent enim gregem tuũ lupi rapaces. ℣. Scimus quidẽ desiderare te xpm. sed salua sũt tibi tua premia nostri potiũ miserere quos deseris. Inuadent enĩ gregem. In. mꝰ. noctur. a. Dñs ihũs xpũs non inquit purpuratũ aut diademate renitentẽ se venturũ esse predixit. ps. In

dño confido. añ. Sacerdos dei martine aperta sūt celi et regnū patris mei. ℣. Domine quis habitabit. añ Sacerdos dei martine pastor egregie ora pro nobis deū. ps. Dñe in virtute t.

IMurum. Leō: vij. inter spem amorem q; positus. dubitauit pene quid mallet: quia nos deserere. nec a xpō volebat diutius separari. Nil tamen in voto suo ponens aut voluntati relinquens: totum se dñi arbitrio protestatus q; commutat. Nōne tibi hys paucissimis verbis dicē videtur? Sanus quidē est dñe corpore pugna militie: et satis est iam q; hucusq; certauit: sed si adhuc in eodem labore p castris tuorū stare me precipis. non recuso laborem: nec fatiscentem causabor etatem. Dum a tua deuotus implebor: sub figmis tuis quo ad tpe iusseris militabo. Et q̄uis optanda sit semper sessio post laborem: est animus tamen victor ānorū: et cedere nescius senectuti. At si iam paratus eram ti: bonū mihi est dñe fiat voluntas tua: hos vero de quibus timeo tpe custodias. O virū ineffabilē: nec labore victū. nec morte vincendū: qui in nullam partem se promoui dimouit: nec morti timuit. nec viuere recusauit. Itaq; cū iam per aliquot dies vite debitū teneretur: nō tamen a diuino opere cessabat. Pernox in oratoribus et vigilijs: fatiscentes artus spiritui seruire cogebat: nobili illo stratu suo in cinere et cilicio recubans. Et cū a discipulis rogaretur. vt saltem vilia sibi fieret stramenta suppone: non decet inquit filij xpi anū nisi in cinere et cilicio mori. Ego si vobis aliud relinquo: tpe pereo. Oculis ac manibus in celū semper intentus: iuncturam ab oratione spiritū non relaxabat. ℟. O beatū virum in cuius trāsitu sanctorū canit numerus angelorū exultat chorus. ommūq; celestiū. Virtutum occurrit psallentium exercitus. ℣. Ecclesia virtute roboratur: sacerdotes dei reuelatione glorificantur quem michael assumpsit cum angelis. Virtutū occurrit. Leō. viij.

CUi a presbiteris qui tunc ad eum confluebant rogaretur: vt corpusculū lateris mutatione releuaret: sinite inquit me fratres ad illum potius respicere qui terrenum: vt iam suo iunctus iturus ad deū spiritus dirigatur. Nec locutus: vidit diabolū prope assistere. Quid inquit hic astat cruenta bestia? Nichil in me funeste inuenies: abraham sinus me recipiet. Cum hec ergo voce: flagitatū diuine operibus celo spiritum reddidit. Testati quoq; nobis sunt qui affuerunt: iam in carnim corpore glorificati homis vidisse se gloriam. Multo eius luce clarior remtebat: cum membra cetera. nec tenuis quidem macula fuscaret. In alys etiam et in illis tandem artubus nō pudendis: septēmis quo dāmodo pueri gratia videbatur. Quis istū vnq̄ cilicio tectū: quis cineribus crederet inuolutum? Ita vitro purior. lacte candidior: iam in quadā future resurrectionis gloria et natiua immutate carnis ostensus est. Jam vero in obsequiū funeris credi nō potest quanta hominū multitudo conuenerit. Tota corpori obuiā ciuitas ruit. Cuncti exagitatq; vicis: multiq; ex vicinis etiam vrbibus affluerunt. ℟. Martinus abbe simul letus eripitur: martinus hic pauper et modicus. Celū dulces ingredit. hymnis celestib; honoratur. ℣. Martinus episcopus migrauit a seculo viuit i xpō gemma sacerdotū. Celū dulces ingreditur. Leō. ix.

QUātus luctus hominū. quātus merentium precipue lamenta monachorum: qui eo die vsq; ad duo milia monachorū conuenisse dicuntur. Specialis martini

gloria: cuius exemplo ī
dñi seruitute stirps tā ta
fructificauerat. Agebat
numerū ante se pastor er
tinctus greges suos: san
cte illius multitudinis pal
lidas turbas agmina pal
lata: et aut emeritorum
laborū senes. aut ituratos
xpi in sacramenta tyrones:
tam virginū chorus fletu
abstinens pre pudore: cū
letandū potius ille esse cō
tinet. quem suo dñs gre
mio confoueret: cp̄ sanc
tus dissimulabat gaudio
quod dolebat. Siquidē
flere pudor prohiberet: ge
mitū extorquebat affectus.
Et eū tam erat sancta de
illius gloria exultatio: cp̄
pia de morte cōfusio. Ig
nosce flentibus. gratula
re gaudentibus: qr piuz
est gaudere martino. et
puum est flere martinū:
dū vnusquisq; et sibi pre
stat vt doleat: et illi vt gau
deat. Hec igitur bti viri
corpus vsq; ad locū sepul
chri hymnis canora cele
stibus turba prosequitur.
℟. O quantus luctus om
nū: quanta preapue lamē
ta monachorū. Quia piū ē
gaudere martino. et piū est
flere martinū. ℣. Beati vir
corpus vsq; ad locū sepulcri
hymnis canora celestis tur
ba prosequitur. Quia piū.

℣ In sancti mēne. Leō. j.

IN sythia metropo
li phrigie salutaris
passio sancti mēne
martyris. Qui persecuti
one dyocletiani et maxi
miani. cū esset miles no
bili genere: et ex egyptio
rū prouincia ortus: ab
renūtians terrene milicie
pmiū celesti regi secreta
conuersatione ī heremo
militauit. Deinde ī natā
lucys prefatorū imperā
torū procedens. ad publi
cū ac se xpianū libera vo
ce coram eis declarāt: tra
ditus est pirro duci tor
quendus. Qui iussit eū
m carcerem reduci: quā
diu imperatorū natalicia
a celebrarentur. Lectio. ij.

DEracta igitur festi
uitate: assidēte eo
pro tribunali iussit eum
suis aspectibus presenta
ri: ait et dixit. Hesterna
etenī die infauste teme
rarie ausus es theatrum
introire: et vanissimis
nescio quibus eloquijs
prophanare: maxime cū
de te assentur mīe fuisse
militie. Sacrifica dijs
vt omnia tibi que per ig
norantiam grassisti ignō
scantur: et ad honorem
pristinū reformeris. Ad
hec beatus mennas cum
respondisset: ego huius
seculi honore nō delector:
sed xpi dñi discipulus ef
fici cupio: iubente duce
extensus et neruis bubā
li manibus ligatus tam
diu a nutritibus virgis
cesus est: donec sāguine
ipius platee locus reple
retur. Deinde in eculeo
curuugulatus. et lampa
dibus circū latera adust?
aliisq; plagis eius ipsi
to. per tribulos quoq; et
sudes ferreas ligatis ma
nibus et pedibus tractꝰ:
plumbatis etiā collo et ma
xillis grauiter contusis:
in laude et cōfessione om
nipotentis dei īmobilis
permansit. Lectio. iij.

QUissime pirrus
dux sententiam ex
tabella recitari precepit.
Demam ex militia om
nū xpianorū auctorem.
nolentem acquiescē pre
ceptis imperatorū: neq;
volentem sacrificare dijs:
gladio animadverti pla
cet: et corpus eius cōbu
ri. Furtim itaq; a xpianis
corpus eius e medio igne
ereptū est: et mūdis lintē
aminibus aromatibusq;
conditū: debita veneratio
ne in cimiterio tertio īd'
nouembris curatum est.
Cuius deinde sacrū corp'
constantino polim trans
latum: ciuitate regia di
gno honore venerātur.

℣ In sancti martini pape
et martyris. Lectio prima

ARtinus de ciui
tate tudertina p
uincie tuscie: se
dit annos quinq; mensē
vnū. dies viginti sex. Hu
ius temporibus paulus
constantinopolitane vr
bis episcopus. inflatus
superbie spiritu adūsus
rectū sancte ecclesie dog
ma: audacter presūpsit
paternus diffinitiomb;
contraire. In super stu

dunt ad cooperimentum
propry erroris quib; dã
subreptionibus: vt clemẽ
tissimo principi suadẽt
typum exponere: quo ca
tholicũ dogmã destrueret.
In quo typo omnes om
nino vocõ sanctorũ patrũ.
cũ nefandissimorũ hereti
corũ editionibus enarra
uit: nec vnam aut duas
voluntates aut operatio
nes in xpõ dño nostro dif
fimens confiteri. Mul
de re huiusmodi prauu
tatem suã defendens. qõ
mũq; nec a prioribus he
retias presumptum est.
ipe illicite presumere stu
duit: in tantũ vt altare
sancte cedis apostolice gõ
erat in domo placidie sã
ctatũ in venerabili oracu
lo subuertens dirupit:
prohibens ne adorandã
immaculatam hostiã apo
crisary nri ibidẽ deo offer
re valeant: nec cõmunio
nis sacramenta peripi
ant. Lcõ. ij:

Dixi videlicet apocri
sary: quia ex pre
ceptione apostolice auc
toritatis commonuerũt
eum: vt de tali heretico in
tentu recederet: neenõ et
contestari missi sunt: per
secutionibus diuersis.
cũ alijs ortodoxis viris.
et venerabilibus sacerdo
tibus insecutus est eos:
quosdam eorũ in custo
diam retrudens. alios in
exiliũ deportans: alios ver
beribus submittens. Mul
bus pene omnem mũdũ
conturbantibus: et diuer
sis locis querelas contra
eos ad apostolicam nos
tram sedem plurum orto
doxi monstrantur: cõmu
rantes vt totius mali tã
teq; euersionis per aposto
licam auctoritatẽ absci
datur cõmentũ: quatenꝰ
minime totius corpus ec
clesie catholice nocibilis
eorũ hereseos languor di
nipere valeat. Lectio. iij.

Done martinus sã
ctissimus ac beatis
simus episcopus misit q
congregauit episcopos i
vrbe roma centũ quinq;
et fecit synodũ secundũ
institutia patrũ orthodo
xorũ in ecclesia saluato
ris iuxta episcopiũ latera

nense: sedentib; epis pres
biteris. astantibus dya
conibus et clero vniuer
so. Et condẽpnauerunt
cyrũ alexandrinũ sergiũ
et pyrrũ: et paulũ pri ar
chã constantinopolita
nũ: qui nouitates cõtra
imaculatam fidẽ presũp
serant inmectere. Qꝰ qm
ipsam excludere properã
tes: hereticorũ dogmatũ
contra catholicam dei ec
clesiam dei ecclesiam con
fusionem conciuauerũt:
anathematis vltione per
cussi sunt. Que synodus
hodie archiuo ecclesie cõ
tinetur. Et faciens exem
plaria per omnes tractus
orientis et occidentis di
rexit: et per manus orto
doxorũ fidelium dissem
nauit. Lectio. v.

Ipsis diebꝫ direxit
imperator in ytaliã
olympiũ cubicularũ et ex
archũ ad regendam om
nem ytaliam: et precepit
eis dicens. Oportet glo
riam tuam sicut nobis
suggessit paulus patriar
cha huius a deo cõseruan
de vrbis perugere. Et si
quidem inueneris prouin
ciam ipsam consentiente
in typo a nobis exposito:
tene omnes episcopos q
ubi sunt: et hereticos pos
sessorũ atq; habitatorũ
et peregrinos: vt in eode;
subscribant. Si autem
quomodo nobis suggessit
sit platon gloriosus pa
tricius cuprasius glorio
sus. potueris suadere exer
citu ibidem existenti: nu
bemus tenere martinum
qui hic erat apocrisarius
in regia vrbe: q postmodũ
in omnes ecclesias legere
cum qui factus ẽ a nobis
ortodoxus typus. q omꝰ
episcopi ytalie i ipso sub
scribant. Si autem inue
neritis contrariũ in tali
causa exercitũ tacitũ ha
betote. donec obtinueritis
prouintiam et potueritis
vobis exercitũ aggregare
tam romane ciuitatis qm
rauẽnatis: vt ea q vobis
precepta sunt. cꝫtocius
explere valeatis. Qui pre
dictus olympius venẽs
in ciuitatem romanam.ĩ
uenit sanctam romanã
ecclesiam coadunatam.

cū ommbus epis vtalie
seu sacerdotib; vel clero.
Et volens adimplere ea
que sibi iussa fūt: armās
secum exercitum: virtute
voluit sedisma sancte ro
mane ecclesie ītromittere
Hoc per plurimū tempus
actū est: et non illū omn
potens deus permisit que
mtebatur pficere. Lcō .v.

IDens ergo se a san
cta dei ecclesia catho
lica et apostolica superi
tum: necesse habuit de su
a quasi mala intentione
declinare: et quod non
potuit per manū armatā
facere: subrepticio modo
per missarum solempnia
in ecclesia sancte dei gem
tricis semperq; virginis
marie ad presepe: dū cō
municonem ei porrigeret
sanctissimus papa. voluit
cū interimere: vt mandā
uerat suo spatario. Deo
omnipotens deus qui so
litus est seruos suos orto
doxos circūtegere ⁊ ab oī
malo eripere: ipe excecauit
spatariū olympy exarchi:
et non est permissus vidē
pontificem quando exar
cho cōmunionē porrexit
vel pacem dedit: ne san
guis eius effunderetur:
et catholica dei ecclesia he
resi subiugaretur. Quod
postmodum predictus ar
miger: diuersis cū insi
diis pfessus ē. Lcō .vj.

IDens ergo olympi
exarchus quia ma
nus dñi circumtegebat mar
tinū sanctissimū papam:
necesse habuit se cum pō
tifice concordare: et oīa
que ei iussa fuerant eidē
sanctissimo episcopo in
dicare. Qui facta pace
cum sancta dei ecclesia: col
ligens exercitū profectus
est in siciliam aduersus
gentem saracenorū: qui
ibidem inhabitabant. Et
peccato faciente: maiori
teritus in exercitu roma
no peruenit. Et post hec
idem exarchus morbo in
teriit. Deinde directus est
ab imperatore theodorus
exarchus cognomento ca
liopa cū: cum theodoro ip
nali cubiculario qui ⁊ pel
lurius dicebatur. cū iussi
one. Et tollentes sanctis
simū papam martinū de

ecclesia saluatoris. que
et constantiniana appel
latur: perduxerunt con
stantinopolim: et nec sic
eis acquieuit. Deinde di
rectus est sepius dictus sāc
tissimus vir in celuū. in
loco qui dicitur cersona:
et ibidem vt deo placuit
vitam suam finiuit i pace
xpi confessor. Quā mul
ta mirabilia operatur vs
q; in hodiernū diem. fec
autem ordinationes du
as per mensem decembrū:
presbiteros vndecim. dya
cones quīq;. episcopos p
diuersa loca munero vigi
tires: depositus die decia
septima mensis septēbris.

Ds celebrabatur missa nec
gbrem ecclesiam erat. Lcō. i.

Mas admira
bile opus ex
celsi: vas in
ardoris ope
ribus rubigine cōsumpta
conflatum: vas virtutū
liquore confertū: odorē
vite diffundens. et mira
culorū pigmenta propi
nans: elizabeth beatissima
in celesti cenaculo mirifice col
locatur. Nec si quidē regis
vngarie filia dum adhuc
tenellam teneret etatis in
fantiam: molles artus du
rioni iugo discipline pme
bat: et rudes sensus sub fe
rula certorie rationis in
formans: in eterni regis
obsequiū. terrenum patris
sui regis cōmutabat affec
tum: prout impotentia po
terat puerili. Ipsa quidē
sue prenūtia sanctitatis
primos limites de perfec
tione virtutis ingressa: i
compositoe etatis ecclesiā
illo grauitatis ordine cō
ponebat: vt felicia eius
dem infantie future sanctitatis
certa indicia conferentur.
Frequenter enīm inter coe
teras puellas occupationum
bus locosis itentarearium

consortũ gressibus furtiuus cuntans ad ecclesiam properabat: et oscula deuotissima parietibus imprimens: xpristi laudes quas imperite lingue denegabat offitiũ membrorum nutibus pro etatis modulo psoluebat. Lcõ. ñ.

Dictis igitur annus in dei timore transactis: lathgranuo turingie in coniugem copulata: et si ea que siu viri erant pudicitia seruata curaret: non minus q̃ dei sunt sedula sequebatur: de manie prudentia ⁊ martire sollicitudine non recedens. Nocturno nãq; tempore plumarũ spreta mollitie viri fugiebat amplexus: oratiombus et genuflexiombus occupanda. Sicq; dum esset vir in accubitu suo: nardus cuius dabat sanctitatis odorẽ. Diebus quidem singulis pietatis offitio redita: licet exterius induta regalibz. ne terrem viri oculos offendere videretur: iteruꝛ tamen subalias tegimine celestem sponsũ gerebat ab sconditũ: viduis. pupillis. egrotis. carceri inclusis. egenis: et egentibus singulis singulaꝛia subuentiõis remedia ministrãdo. Cuiusdam etiam pauperis grauu capitis languore correpti: quasi filiu curã gerẽs. capillos eius manu tondebat propria: caput frequẽter in pomerij secreto lauãs. vt oculos effugeret ancille rum. L. ctõ. nij:

Nanc siquidem felicis papa gregorius nomus suscepit in filiam. protexit deuotam: eius sancte inchoationis propositum vsq; in felicem exitũ multa sollicitudine ꝓsecutus. Cuius sitibunda anima verbi celestis potauit unguo: et euangelica eruditione refecit. Sicq; regna sapientia salomonis instructa: salutiferum bibens imbrẽ. tot protulit mampulos operũ: quot suscepit semina preceptorũ. Que xpõ sponso capiens copulari. terrem sponsi cepit declinare consortium: de cuius rebus nec cõtingere volebat aut vesti: misi de redditibus ꝓprijs vel licite cõquisitis. Cũ autem teutthomam gravius vrgeret inedia: captata viri absentia. fidelis et prouida dispẽsatrix super afflictis pia gerẽs viscera: domus siue frumenta egentibus erogabat: capiens in celis metere. quod per pauperũ manus seminabat i terris. Jamq; a viri lege soluta. depositis glorie secularis ornatibus. quibus interdum exterius ꝓ conformitate secularũ vtebatur: nec mens cultu religiosa scripta puluere nũdamosordesceret: vilis tunice decore vestitur: ac diuitiarũ contempta tractantia et generositate parentum: nobilissima ortu natalibus se mũdo fecit ignobilem vt nobilitaretur in celis: ꝓ corona susapiẽs cinerem. et calitiũ ꝓ falcia pectorali. Pallebant ora vigiliis abstinentie tenuitate confecta: et iã martyrem adhuc viuentem: caro premortua testabatur. Lcõ. nij:

Hic enim mulier diuina nanea de fluxu terrene sollicitudinis libertate: se totis conatibus pietatis exercens: dum die quadam defixis i celum oculis contemplationi vacaret: vt quasi de humane conuersationis consortio videretur abstracta: dei filiũ dulcem ihesii ad se inclinatum celis patentibus vidit: inter alia sibi consolationis lenimenta dicẽtem. Si tu vis ẽe mecũ ego ero tecum: et a te nullatenus separor. Tũc simplicibus ꝓprijs nobile hospitale construxit. ampla possessione dotatũ: sin quoq; preciosa monilia gratie de preciue cantitatẽ: eidẽ loco liberaliter est largita. In quo receptam multitudinem pauperũ corporali visitabat obsequio: affluenter eis necessaria subministrans: pedes eorum et capita incredibili humanitate lauando. Leprosorũ etiam vlcera que pene defluentibus membris aspectum etiam xpi horribilẽ offerebant: capitis sui ve

lo mũdabat. et votiuo de
osculabatur affectu: cur
rentem detergens sanem
offitio pie manus: nec fa
stidientis nditio nec la
boris tedio denotanda.

Einde Lectio. v.
propinquorũ de
stituta suffragio. cas'ibus
et possessionibus cetens
spoliatur: et velut profu
ga premitur ceiy vilitate:
vt ad reclinandũ caput si
bi diuersorio denegato. i
ter pedestrium agmina stra
tũ querere sordidũ cogere
tur: artioris panis et bre
uioris aque subsidiũ q̃si
delitias putatura. S: mu
lier fortis et sancta: hylan
tate mentis iniuriam. A tole
rantia superans paupertа
tem: sub afflictionis mal
leo super incudẽ patientie.
dilatata: miserationis so
lite non oblita. lanã ma
nibus operabatur et linũ:
de suis laboris ispendio. nu
dos pauperũ humeros ve
stitura. Per alienas etiã
edes quasi questuaria ele
mosinas venabatur pau
perũ vsibus erogandas:
egere sibi cupiens vt pro
rimus abũdaret. Lcõ. vj:

Dum autẽ quadã
die per platee me
diũ. supra lapides quosdã
ad declinandũ lutũ compo
sitos. sub paupere habitu
mulier venerandi trãsiret:
impius breuis itineris me
dio. vetulã iuuent obuiã:
dudũ inter alias sue dom
ancillas stipendijs enutri
tam: que dominã suam in
habitus vilitate contẽpti
cere forsitã erubescens:
receptorũ beneficior obli
ti. semlibus humeris ar
matis ad impetũ. delim
vetulã crudeliter ẽmersit
in lutũ. Que tandem as
pectu placido subridens et
gaudens: vestibus sordi
tis erurgens. nõ cõtume
liam pro iniuria susceptа
rependit: nec generis sui
conatuut fastigia in ve
tule vilitatem: nõ murmur
resonat non querimonia:
non calumpniã suscitat.
nec vltores interpellat: s:
patientie loris. et lenitate
verborũ vesaniã iniurian
tis refrenans: protinus i
laudes et gratias creatoris
erupit: exemplo magistri

superioris edocta. qui cum
malediceretur non male
dicebat: venam pro trãs
gressoribus deprecatus.
Frequenter etiam dũ pro
aliquorũ salute deu mise
ricordiam implorauet:
illis pro quibus orabat su
dor minus erumpebat:
quasi miserationis adipe
per orationis instantiaz
arauisus. Lectio. vij:

Talibus vite cursu
feliciter expedito:
domestias suus predicẽs
obitũ suũ: presaa suu si
mis inter sacre scripture
colloquia. et pueri ihesu
magnalia repetita: ea be
atũ reddidit spiritũ cui
obsequijs deuouit i mũ
do vitam: et vite eterne
felia cõmendatione com
mendans. Ipsius quidem
corpus ad sepulture no
bilioris hospitũ diebus
iacens quatuor ihuma
tũ: non fetore corrupti
cadaueris. sed aromatũ
suauitate fragrabat. Cõ
currunt vndiq; populi
ad tam venerabile funus:
lachrymarũ lamenta por
tantes. non minus sin
gulari turbati dispendio.
q̃ de decedentis affectu. fit
proximis ex cõtactu do
mestica sanguinis: cau
sa non remota doloris.
Matris vbera dolor plus
illachrymat: deplorant
pauperũ latera secature
nuditatis iniurią: q̃ collap
sam matricis manũ. icum
ta dolent vlcera leprosorũ
Plangit religiosa religio.
et quasi viduata torquet.
et matre cois subuentionis
extincta tristẽ merorẽ cuncti
tũ. non secus. nõ cõditio
declinauit. Sed inter la
menta plorantiũ. A tristes
vlulantiũ voces: votiue le
ticie causa succresceit. pu
ra fomenta tãti doloris
extinguẽs: dũ sanctissime
femine corpus stupenda
miraculorum nouitate do
ruisset: vt miserationis vis
cera que circa proximos
viuens exercuit: nec mor
tua claudẽ videt. Lcõ. vij.

Inter varia siquidẽ
admirationis pre
rogatiua notanda: pauca
de multis fastidiẽtiũ aurи
um fumat auditus. Archi
mandrita colomensis dyocesis

cuus aĩa fuerat extorta su
spendio: iam de patibulo
ad sepiendũ depositum:
elizabeth beatissĩa ppĩ quor
illius ĩuocata lachrymis
a morte suscitauit. Johã
nes magũtinẽsis dyocesis.
suspẽsus laqueo et fracto
fune patibuli: ipius ĩter
uẽtione liberatur. Puerũ
magũtinensis dyocesis.
ad matris votũ lacrimas.
suscitauit a morte. Nec
puer mortuus ĩ flumine:
ipius ĩuocatiõe reuixit. Fu
chardũ scholarẽ i aq̃ sub
mersũ cĩ ad piscandũ per
gẽret: mortuũ suscitauit
Puer quidã mortuus de
matris vtero arte obstetri
cis eductus: ad eã ĩuocatu
onẽ spĩm vite suscepit. Gaf
fridũ puerũ colomẽsis dy
ocesis submersũ m puteo
dũ aquam ĩ hauriret: nã
mortuũ vite restituit. Fre
dericus magũtinensis dy
ocesis exulẽs ĩ balneo:
dũ ibidẽ pauperẽ balneã
tẽ quẽ beata elizabeth illu
minauerat. Vbis q vberib⁹
offendisset ad ipius sĩcte
ĩuocationẽ. q̃ m paupe re
debatur offensa: subito sb
mersus. et prefocatus in a
qua: facto tandẽ voto a
parentibus vel mr̃e q vxo
re mortuus restitutus est
vite. Henricũ magũtinẽ
sis dyocesis. cuius aiam
febris acuta extorserat:
mortuũ suscitauit. Le. iii.

Onachus quidã
henricus noie de la
rome partib⁹ morbo epilẽ
tico fatigatus in sompnis
ĩmonitus elizabeth beatis
sime se deuouit: et restitu
tus sanitati: votoq̃ executi
one dilata recidiuauit in
idem: et tandem soluto vo
to beneficiũ integre salu
tis accepit. Quam plures
etiã eadẽ egritudine labo
rantes: ipius sunt inter
uentione curati. Hec siqui
dem curat ydropicos. obses
sos liberat: cecis visũ surdis
auditũ. claudis gressum.
mutis loquelã iterpellata
concedit: variis quoq⁹ de
tẽtis languoribus optate
salutis bẽficiũ largiendo.
Hys autẽ predictis vene
rãdus antistes fide digno
rũ testiũ assertione cõptis:
gaudet pater ĩ filia: ĩ disci
pula magister exultat: fi

delis letatur agricola siu
operis semina in regni ce
lestis horreũ ĩduisse. Dẽ
de venerabiliũ cardialiũ
q prelatorũ multor dili
genti examinatione pre
ãbula: ipor sinffultus cõ
silio: ĩ ciuitate perusij assi
stente turba. ĩ miã istã ve
nerabilẽ dei famulã ĩ scõr
catalogo ãnotauit. Di
gnus igitur veneratur pre
conijs: quam stipendijs fe
licibus dñs honorauit.
Sumat obsecro secularis
gloria diutũ: de femineo
pectore paupertatis exem
plũ. Pauperis erubescat
superbia: dũ sic nobilis hu
miliata descẽdit. Discat
suos ĩpetus ĩfrenare luxuri
a: m tã pudice femine ca
stitate. Soluat auaricie
laqueus mulieris eiusdẽ
liberalitate donante: vt ip
sius meritũ gratie consor
tes efficiat: qui nõ fuerũt
huius veneracionis exptes.

In sancti pontiani pa
pe et mr̃is. Lectio prima:

Pontianus natione romanus ex
patre calphurnio: sedit annos quinq̃ men
ses duos. martyrio coronatur. Fuit autẽ temporibus
alexandri a cõsulatu põpri
am et pelagij. Eodẽ tẽpore
pontianus episcop⁹ et hy
politus presbiter exilio sũt
deportati ab alexandro in
sardiniam. in insula bucci
na: seuero et quintiano cõ
sulibus. In eadem insula
defimctus est. xiij. kl. decẽ
bris et eiusdem loco ordina
tus est antheros. xj. kl. decẽ
bris. Hic fecit ordiationes
duas per mensem decem
brũ: presbiteros. sex dy
acones quinq̃ episcopos
per diuersa loca numero ser
Quem beatus fabianus
per nauem adduxit cum
clero: et sepeliuit in cimi
terio callisti via appia: et
cessauit episcopatus dies
vndecim.

In festo presentationis
beatissime marie virginis:
quod festum primo fuit
celebratum in francia ex p̃
cepto xpristianissimi regis
francie necnon et in ceteris
eiusdem regni pronuncys:
deinde fuit celebratum in
anglia: hyspania et non
nullis aliis mundi partibus

bus: nouissime sanctissimus papa sixtus quartus ipsum festum publicauit vt per totum mundum fieri debeat: ac indulgentiam concessit celebrantibus hoc festum et festum sancti ioseph sub maiori supplicatione eadem bulla.

℟. Ad matutinas: Intuitorium.

Otis et vocibus laudantes dñm
Iustennis laudibus virgis virginũ. ℣. Dicite. primus

Sacre parentes virginis stenles naturaliter: hanc dono summi nummis susceperũt feliciter. ℟. Totũ soluentes filiã ad templũ trinã deferunt: deo placentẽ hostiã ibi mãsuram deserunt. ℟. Infãtie tam tenere creuit virtus et gratia: in omni cõplens opere creatoris obsequia. ℟. Egit nam sancti spiritus domesticus dictum nec: ois virtutis primus decus splẽdet in virgine. ℟. Gloria tibi dñe qui natus es de virgine: cum patre et sancto spiritu in sempiterna secula seculorum. Amen. In primo noct. añ. In templũ dei gradibus terquinis erat aditus: quos cõpositis genibus ascendit fulta celitus. ℣. Dñe dñs nr. añ. Nichil insolentie virgo pretendebat. nam lux sapiẽtie in ipa fulgebat. ℣. Celi enarrant. añ. Ex affectu supplicat deo famulatur. sed ex gestu simplici grata veneratur. ℣. Dñs dñm est terra. ℣. Species tua et pulchritudine tua. ℟. Intende prospere procede et regna. Lectio prima:

Dum autem annotertio ablactasset eam: abierunt simul ioachim et anna vxor: eius ad templũ dñi: et offerentes hostias dño tradiderunt infantulam suam mariã in contubernũ virginũ: que die noctuq; in dei laudibus perseuerabat. Cũq; posita esset ante templũ: quintũ decimũ gradũ templi sine adiutorio ascendit: in quo facto omnes stupor tenebat: ita vt pontifices tẽpli mirarentur. Erat autem maria in adimpletione omnibus. Que cũ trium esset annorũ trium futura gratia

ambulabat: et ita perfectissime loquebatur: ꝙ dei laudibus insistebat: vt non infantula putaretur esse sed magna: et quasi iam triginta annorū ita i oratiombus persistebat. Insistebat enī in lamficio: et oīa que mulieres antique facere non poterant: ista i tenera etate posita explebat. Hec autē sibi ipsi regulam statuerat vt a mane vsq; ad horam tertiam oratiombus insisteret. A tertia vero hora vsq; ad nonā se ope occupabat. A nona vero iterum ab oratione non recedebat: vsq; dū illi dei angelus appareret: de cuius manu escā acciperet: et melius atq; melius in dei amore proficiebat. Denīq; cū vidisset maiores suas virgines in laudibus proficere: ducebat exemplo in me sue bonitatis ꝙ agrebat vt in vigiliis inueniretur prior. In sapientia legis dei eruditior: In humilitate humilior: in caritate dauticas elegantior. In castitate gratiosior: in puritate puritatem oī virtute perfectior. Erat enī continens et immobilis atq; quotidie melior atq; melior transibat. Hanc nascentē nullus vidit. Omnis sermo eius tam erat grā plen: vt cognosceretur in lingua eius deus. Si quis eī salutaret: illa pro salutatiōe deo gratias respondebat. Denīq; ab ipā puerū erat: vt dū resalutant homines sancti deo gratias dicāt. Quotidie autē escā quā de manu angeli accipiebat: pā tatū refitiebatur. Escā vero quā a pontificibus tēpli cōsequebatur pauperibus diuidebat. Frequenter enī videbantur cū ea angeli loqui: ꝙ quasi charissimā eius obtemperabant ei. Si quis autem de infirmantibus tetigisset eam: saluus ab eadem hora reuertebatur. Tu autē. R. Ridente fineta fiunt et humilis: omnis splendens ornatu gratie virgo pia vnde hic nobilis. Throno dignus sit regi gloria. ℣. Throni eburneus cū auro fulgido venter virgineus cū roseo promitur. Throno dignus. Leō sechi.

Hec est ista puella ... mater et virgo sē

per fratres charissimū: que nūc mūdo ostensa quinde cim gradus ascendēs: ho die in templo a parentib⁹ presentatur: vnde processit: ad quid ascendit: et quāte virtutis exstat audiamus. Exurgat in medio doctor egregius fulgentius episcopus et dicat. Quid autē putas qualis olim fuerit: vel nūc sit ista psona: que sanctis omnibus pro ponitur imitanda. Hec autem in primis instruere fas est: ꝙ anima eius et caro quam elegit et habitaculum sibi fecit sapientia dei patris: ab omī macula et imūditia fuerit purissima: quando i ea ꝙ de ea verbū exstitit caro factum: dicente scriptum. In malivolam animā nō introibit sapientia: nec habitabit i corpore subdito peccatis. Inter omnes itaq; sanctos huius beatissime virginis memoria eo frequētius agitur: quo maiorē apud deū gratiā inuenisse creditur: hec quidem virgo maria priusq; nasceretur diuinitus ē oraculis denūciata: et miraculis designata. Tandē vero nata: progenie diuinitus ordinata: nata siquidē est vt legimus nazareno patre: bethleemitica matre: quas vrbes ipius natiuitati vel conuersationi destinā, esse non tacuerunt pphete. Descendit autē a radice illius fide predicta abrahe: cui superne promissa fuerat oīm benedictio gentiū i suo semine. Descendit a stirpe david: quā deus propter notam sibi probitatem sublimauit dicens. Inuenī virū secundū cor meū. De regali nempe tribu simul ꝙ sacerdotali duxit originē: que sūmū erat paritura regem atq; pontificē. Quod quidem bernardus attestans ait: Quoddam itaq; sydereū micat in marie generatione: videlicet ꝙ longe ante patribus diuersimode celitus est repromissa: ꝙ ex abrahe semine et ex regibus orta: ꝙ etiam illi generationi ob singulare priuilegiū sanctitas diuinitus agnoscatur cōcessa esse. Hic enī inter figuras vt dictū est mysticas: sacerdotalis

virga dū sine mdiæ flozuit: hanc gedeonis vellus dū in medio aree ficce maduit: hanc i visione ezechielis oziental is portā que nulli vnq̄ patuit pzesignabant. Hanc etiā inter pzophetas pze ceteris claras mūc ex mdiæ esse virgam oriturā: nunc euidentius virginem parturam promittebat. Tu autem. ℟. O q̄ puram q̄ sanctam decuit matrem esse que deū genuit: lacte quoq; vbere ꝝ alluit. Struxit vlmus mambus tenuit. ℣. Tanto regi fit tam domestica quē vestiuit humana tumba. Struxit vl.

HEbis autē Leo. iij. de quibus certi sumus ihezonymus in quarmentozum pzerogatiuus: ita vt nullis iam vsibz eēt mancipanda nisi dnis. Paulisper loquamur ad edificationem ac dnis noīs laudem: vt pzo famulatu religio conseruetur q pzo affectu deuotio augeatur. Quis igitur hec virgo q̄ sola vniuersam pzauitate hereticam interemit: sola pzeter deū fit que nos in omni virtute cōfirmet: suisq; mentis cōmendat et auricletur pzecabz: vt ipi digni inueniamur in eius laudibus: a quibus si quidem humana mortalitas non debet cessare: sed de illius gloria nec filere patitur deuotio: nec digni aliquid potest cōcipere cogitatio: vel incredita parturire locutio. Ait enī bernardus: hec est enim que totius mūdi reparationē obtinuit: salutem oīm impetrauit. Quis tandez benedicta musa cordie tue longitudinē et latitudinē: sublimitatem et pzofūdū ineffigie possit: Longitudo enī ipius vsq; i diē nouissimū subuenit vniuersis eam inuocantibus. Latitudo eius replet orbē terrarū: vt sua quoq; misericordia plena sit omis terra. Sublimitas eius et virtutis supne ruinas instauruit. Pzofunditas quoq; sedentibus in tenebris et vmbra mortis redemptionem obtinuit. Sic ergo tue pietatis o maria: ipsam quā apud deum gratiam inuenisti: pzecamur notam facere mūdo sanctis pzibus tuis: obtinendo reis veniam: egris medelam: pusillis cordi robur: afflictis consolationem perhibitātibus adiutoriū et liberationem. Tu au. ℟. Ordo rectus sermonis nosc̄atur dum mane i templo conditur iam contemplans deo perfruitur. Sic ad alta mentis eius mpitur. ℣. Cū in mente verbi lux oritur digna verbi mater disponitur. Sic ad. Gloria patri. Sic ad. An. secō nocturn. añ. Omni virtute pzeditā totum dat ad hoc studiū: vt deo tota subdita deuotū det obsequiū. ps: Eructauit. añ. Rex virtutū sibi mirabilem matrem fecit mitem et humilē omni quoq; ore spectabilem. ps: Deus noster refugiū. añ. Desponsata cor docile ad angeli colloquiū mite pzebet et humile pzompta dat obsequiū. ps: Fundamenta. ℣. Adiuuabit eā deus vultu suo ℟. Deus in medio eius nō cōmouebitur. Lectio. iij.

Valis namq; fuit vitri ipius virginis marie: expectātis in tēplo redemptionē generis humani dicat ambrosi? Sit itaq; nobis tanq̄ in ymagine descripta virginitas marie: ex qua velut i speculo refulget species castitatis et forma virtutis: virgo erat corpore et mente: corde humilis: verbis grauis: animo pruden: loq̄di peritior: legendi studiosior: intenta operi vere cūcta sermone: nō in incerto diuitiarū: sed in pzece pauperis spem reponens: arbitrū mentis deū non hominem querens: nulli ledere: cunctis bene velle: maioribus assurgere: equalib' nō inuidere: iactantiā fugere. Quando illa lesit parentes: quando fastuit humilē: quando derisit debilē: q̄n vitiauit inopē? Nichil torui in oculis: nichil pzocax in verbis: nichil in actu verecūdū: non gestus fractior: non incessus solutior: non vox petulantior: vt ipa species corporis fieret simulachrū mentis et figura probitatis. Ipsa namq; est illa attestante

ihēronymo: que celis glo
riam dedit: terris deū pacē
q; refudit: gentibus fidē:
vicis finem: vite ordinē:
moꝛib; disciplinam: o ple
na gratiarū: secundū ber
nardū non solū puero abra
he: sed et camelis potū tri
buens de superaffluenti hy
dria tua qua tu es vere pu
ella p;electa: et altissimi
filio p;eparata. Offeꝛtur
inquit virgines regi: sed
post eam: nam p;imatum
ipa sola vendicat sibi. Tu.
℟. Emmenti celi dulcedine
stans in templo virgo refiat:
cuius quoq; mens pulchritu
dine gratiarū ibi perficatur.
℣. Magna semper exercens
opera gratiosa meretur mu
nera. Cuius quoq;. Lectio. v.

Cū licet secundū
ihēronimū ad dei
genitricem digne laudā di
nemo iuematur p;oneus:
tamen votis omnibus nō
debet cessare quilibet etiam
peccato; a laudibus quia
in laudibus saluatoꝛis ē
iter salutis nre. In honoꝛe
igitur sancte genitricis eā
a laudibus nolite cessare.
Ipsa namq; virgo maria
vt asseruit confidēter. Ful
gentius episcopus inquiēs:
a nullo virtutū genere va
cabat: cui gratie plenitu
dinem messe dei nuntius
asserebat. Quis enī cum
admiratione iocunda nō
speculetur adolentis natu
re fortitudinē et prudētiā
ac fidem in angelico collo
quio: vbi tam constanter
eloquitur tam p;udenter
interrogat: tam facile cre
dit? Quis non iustitiam
miretur: qua sic vniuersa
p;ecepta diuine legis ad
implere satagebat: vt nec
a se non pertinentia que
dam velut purificationē
legalem inexpleta reliquе
ret. Ipius quoq; temperā
tia emicat que virgini
tatis liliū in humilitatis
valle p;oduxit. Deꝛome
bant itaq; virtutes in co
gitatione et affectu coꝛdis
eius ineffabilē armoniā:
quā ipa creatrix et inhabi
tatrix eius dei sapientia
delectabatur audire: fons
quoq; in superficie sermo
nis et actus vnde possent
homines glorificare deū
et exemplā salutis accipe.

Tu autē dñe. ℟. Alma vir
go p;opositū nūq; nubendi
statuit. Semper dei placitū
in hoc voto suppositū. ℣. Ba
tus virga ioseph flos emeat:
et hunc sponsū virginis in
dicat. Semper dei. Lō. vj.

Altius igitur intue
amur fratres charis
simi: et cū bernardo consi
derate quanto deuotionis
affectu mariā a nobis ho
norari voluit: qui totius
boni plenitudinem in eā
posuit: vt p;oinde si quid
in nobis est spei: si quid
gratie vel salutis abeat no
uerimus redundare: que
ascendit delitijs affluens:
hoꝛtus plane delitiarum:
quam non solū affluerent:
sed et perfluerent superue
niens ille auster diuinus
vt vndiq; fluant et effluāt
aromata illius. Totis er
go medullis coꝛdium et
votis omnib; veneremur
mariam: quia sic ē volū
tas eius qui totum nos
habere voluit per illā. Ipā
est apud deum aduocatri
cium que non potest fustra
nere repulsā: quia apud
deū iuenit gratiam: p;o
nidens quippe virgo nō
sapientiam vt salomon:
non diuitias: non hono
res querebat: sed gratiā
requirebat. Sola inmirū
est gratia qua saluamur:
sola gratia idigem. Quid
aliud concupiscam. Que
ramus igitur gratiā per
inuentrices gratie manā:
quia qui querit inuenit et
frustrari non valet. Epypha
nius familiaris virgis inquit.
Maria dei genitrix hebrai
cas litteras adhuc vnēte
patre ioachim didicit: et
erat bene docilis et amās
doctrinam: et laborans et
perseuerans circa sacrā doc
trinam: et opus lane q; se
rici operans: et mirabilis
erat in sapientia et doctri
na super omnem generā
tionem iuuencularum:
et mos suus erat mūdus:
modice loquele: expedite
obedientie mūde p;udēs
oris: sine audatia: sine
risu: sine turbatione: sine
furia: bene salutans: hono
rans honoratas: mirabātur
omnes scientiam et eloquē
tiam suam: fiat altū trū
brachioꝝ: frumentum

colorus: flauus oculis: recti aspectus: nigri supercilij: mediocris nasus: longo vultu: longa manu: longis digitis: non fucata pannis propriis colorus: amans et perseverans orationibus et lectionibus: neuuis et laboribus: cum tradidit spiritū filio suo septuagintatrium annorū erat. Dicemus pie ascēdit in templū vt ibi p̄sentaretur deo patri ibiq; legem dei scrutaretur: vt pro redemptione generis humani patrem suū i abscōdito et cubiculo cordis oraret. ℟. Nuptum sic ex inditio flos es et sancti spiritus incolumbe misterio gabriel missus celitus salutat magno gaudio. Que concepit dauum ℣. In parentū manens hospitio: inuentura dei nūtio. Que con. Gloria p̄ri. Ane In tertio nocturn. añ. Flos de flos tempore ad locū flos mittitur: sic de flos corpore gloriose concipitur. p̄s. Cantate. j. añ Jhūs flos flos maria verga tempus floris: flos nazaret patria plena sunt decoris. p̄s. Dominus regna. añ. Cantens flos multiplicat virgule decorem: cōceptus glorificat mare priorem. p̄s. Cantate. ij. ℣. Elegit eam deus et p̄relegit eā. ℟. Et habitare eam fiat i tabernaculo suo. Secūdū

Liber ge matheum: nerationis ihesu xp̄i filij dauid filij abraham. Abraham genuit ysaac. Ysaac aūt genuit iacob. Et reliqua. Omelseti gregorij pape. Lcō. vij.

Audistis fratres dilectissimum: dñi incarnationis ineffabile sacramentū. Audistis genealogiam beatissime gemtricis dei: reparationis humane misterium. Audistis quia creator angelorum dignatus est ē in terris: qui fons et origo omniū rerū nūa gubernabat in celis. Aut enim beatus euā gelista. Liber generacionis ihū xp̄i: filij dauid filij abraham. Sed quere ndū hic videtur cum tot patrū numerosa series interm̄ittitur: cur corr solūmodo duorū dauid et abrahā redemptor noster esse dicatur filius: et non potius filius ieśe: vel filius obeth: vel ceterorū deinceps in medio positorū. Sed hec questio facile soluitur: si facta duumtus vtriq; p̄missio recensetur. Abrahe quidē dictū est: in semine tuo benedicentur omnes tribus terre. Quod exponens apostolus ait. Non dicit in seminibus quasi in multis: sed in semine tuo vno qđ est xp̄us: quia cū abrahā adhuc in p̄putio positus credidit: pater gentū est vocatus. Quia vero post modū signū circūcisionis accepit: pater meruit esse iudeorū. Et quia de ei' stirpe ille prodyt per quem benedictio redditur oli male dicte terre: idcirco in semine eius benedicuntur omnes tribus terre. Tu autē. ℟. Archa dei in qua reconditur dulce manna abusethereus quo plebs dei reficitur. Est marie venter virgineus. ℣. Thalamus regis glorie quo ungitur ecclesie. Est

Mane. Lectio. viij.

Dauid vero dictū est: de fructu ventris tui ponā super sedem tuā. Quia igitur his duobus specialit' est p̄missus. Non īmerito vnusquisq; p̄apue filius dicatur esse xp̄s. Sed illud inquirendū est cur dauid abrahe in xp̄i generatione p̄eponitur: cum abraham multo ante eum tempore fuisse non dubitetur: sed si modo factū aduersus p̄missionis modū studiose referimus: non sine causa dauid fuisse p̄positū inuenimus. Qō cū abrahe semel legitur fuisse p̄missū: hoc dauid frequenti est pollicitatione firmatum: abrahe cū solūmodo est dictū. In semine tuo benedicentur omnes gētes. Dauid vero xp̄i patri dicit speciali quodam privilegio meruit: q̄ plures a deo p̄missiones accepit: sicut illud in psalmo. De fructu ventris tui ponā super sedem tuā. Et iterū. Semel iuraui i sancto meo si dauid mentiar semē eius in eternū manebit. Et in libro regū nathā p̄opheta in spiritu sancto loquitur

dicens. Cum dormieris cū
patribus tuis suscitabo se
men tuū quod egredietur
de lūbis tuis: et ipse erit
mihi in filiū et ego ero
ei in patrem. Iure ergo in
uid abrahe in xpi genera
tione p̄eferitur: cū mul
tiplicior ac per hec oīno
īmobilis p̄omissio p̄ero
gatur. Tu autē. R. Mira
bile deus cōmertiū: cum hu
mano inuit genere: suū vo
bis donans substigiū. Nostra
dignans infirma sumere.
℣. Ut nostrū sanaret
vitiū sic amoris dedit iudicū
Nostra. Glia. Pñs. Leō. tē

Illud vero quosdā
mouere non irratio
nabiliter potest. Cur sāc
tus euangelista recepit re
p̄rehensibiles solūmodo
mulieres et in xpi genea
logia interponere studuit:
sanctas vero et absq; vlla
contradictione laudabiles
silentio p̄eteriuit. Sed
hoc idcirco factū est vt dū
redemptor noster de peca
toribus natus esse descri
bitur: p̄o peccatoribus
de celo ad terram descēdis
se credatur. Descēdit quip
pe: vt peccata nostra ipse
portaret. Ascendit vero:
vt diuinitatis sue nos par
tiapes faceret: sicut per a
postolū dicitur. Qui mor
tuus est p̄opter peccata
nostra: et resurrexit p̄op
ter iustificationē nostrā.
Hinc est q̄ matheus descē
dendo per salomonē eiusd
matrem concipiscendo da
uid peccauit: quadragīta
quinq; generationes enu
merat. Cum lucas ascendē
do per nathā per cuius no
minis p̄ophetā peccatu;
dauid dñs exorauit: septu
agīnta et septem generatio
nes describit: p̄ matheū
quippe signatur: quia id
circo dei filius ad nos pecca
tores descendit vt mortā
litatis nostre particeps fie
ret. Per lucam vero īnuit:
quia idcirco post resurrecti
onem ad patrē ascendit: vt
nos diuinitatis sue cōsor
tes efficeret. Sicut p egre
giū p̄dicatorē dicatur.
Quod autem ascēdit quid
est: nisi quia descendit p̄i
mo ad inferiores partes
terre: qui descendit ipe est
et qui ascendit sup omnes

celos: vt adimpleret oīa.
Tu autē. ℟. Omnes gentes attendite: ad tī pulchrū spectaculū: deo gratias agite: qui sic dilexit populū. ℣. Maria formam sumite que virtutis est speculū. ℣. Virgo sācta templo data post facta est dei templū: templū est plebs deo grata mane sequens exē plū. ℣. Mane. ℟. Eue preceps temeritas et fastus mundū perdidit: sed marie hūilitas Salutis fructū edidit. ℣. Singulari fulgens mūdi cia porta nobis sit ad celestia. Salutis. ℟. Laudemus omnes dīm qui mariam repleuit gratia. Vt mediatrix hominū apud deū esset propicia. ℣. Hec est mater mīe per quam venit ad nos rex glorie. Vt me. ℟. Maria iesse virgula de qua ihesus flos oritur. Spiritus sancti regula manens in templo regitur. ℣. Ibi diuino dogmate de diuinis instruitur omni quoq; charismate gratiarū imbuitur. Spūs. Gloria. Spūs. ℟. Recolamus virginis mclitā ac mirandā laudū preconia: infantilis etatis merita et virtutis grata primordia. ℣. Radiat grām iam in puellula et sapientia fulget in parula. Et vir. Gloria patri. Et virtutis.

℣. In festo scē cecilie virginis et martyris. In primo nocturno. Ant.

Cecilia virgo ad modum ceu pendebat: tyburtium et valerianū ad coronas vocabat. Psalmi de beata virgine. ān. Expansis manibus orabat ad dominū vt eam eriperet de inimicis. ān. Dilecto cecilia mēbra domabat: deū gemitibus exorabat. Lectio prima.

Cecilia virgo clarissima absconditum semper euangeliū xpisti gerebat in pectore suo: et non diebus neq; noctib:

a colloquijs diuinis et o
ratione cessabat. Hec va
leriano quendã iuuene
habebat sponsũ: qui iuue
nis in amorem virginis
perurgens animũ: diem
constituit nuptiarũ. Ce
cilia virgo subtus a carne
cilicio induta erat: de sup
auro textis vestibus tege
batur. Parentũ enĩ tanta
vis. et sponsi circa illã erat
aestuans: vt non posset
amorem siu cordis osten
dere: et q̃ solũ xp̃m dilu
geret indicijs euidentib;
aperire. Quid multa? Ve
nit dies in qua thalamus
collocatus est. Et cantan
tibus organis: illa in corde
suo soli dño decantabat di
cens. Fiat dñe cor meum
et corpus meũ imaculatũ:
vt non confundar. Et bi
duanis ac triduanis ieiu
nijs orans: cõmendabat
dño quod timebat. Inuo
cabat angelos precibus:
lachrymis interpellabat a
postolos: et sanctã agmi
na omnia xp̃o famulãtia
exorabat: vt suus eam de
precationib; adiuuarẽt:
suã dño pudicitiã cõmẽ
dantem. ℟. Cantantib;
organis cecilia virgo in corde
suo soli dño decantabat di
cens. Fiat dñe cor meũ et
corpus meũ imaculatũ vt
non confundar. ℣. Bidu
anis ac triduanis ieiunijs o
rans cõmẽdabat dño quod
timebat. Fiat dñe. Lectõ. ij.
Ed cũ hec agerẽtur
venit nox in qua suscepti
uia cum sponso suo secreta cu
bilis silentia: et sic cũ allo
quitur. O dulcissime atq;
amantissime iuuenis: est
secretũ quod tibi cõfiteor:
si modo tu iuuatus asseras
tota te illud obseruantia
custodire. Iurat valerian⁹
sponsus se illud nulla ratio
ne. nullaue necessitate
detegere. Tunc illa ait.
Angelũ dei habeo amato
rem: qui iuuenili zelo custo
dit corpus meum. Hic si
vel leuiter senserit. q̃ tu me
polluto amore contingas:
statim circa te suũ furorẽ
exagitabit: et amittes flo
rem tue gratissime iuuen
tutis. Si autem cognouc
rit q̃ me sincero et imma
culato amore diligis: et
virginitatem meam inte
gram illabatam q; custodi
as: ita quoq; diliget te si
cut et me: et ostendet tibi
gloriam suam. Tunc va
leriano nutu dei timore
correptus ait. Si vis vt
credam sermonibus tuis:
ostende michi ip̃m ange
lum. Et si probauero q̃ ve
re angelus dei sit: fiatam
quod hortaris. Si autẽ
virũ aliũ diligis: te⁊ illũ
gladio feriam. ℟. O beata
cecilia que duos fratres con
uertisti: almachiũ iudicem
superasti. Urbanũ episcopũ
in vultu angelico demonstra
sti. ℣. Cecilia me misit ad
vos vt ostendatis michi. Ur
banũ episcopũ. Lectio: iij.
Tunc beata cecilia
dixit ei. Si consi
lijs meis promittis te ac
quiescere: et permittas te
purificari fonte perhenni:
et credas vnũ deum esse in
celis viuũ et verũ poteris
eũ videre. Dicit ei valeri
anus. Et quis erit q̃ me
purificet. vt ego angelum
videam? Respondit ei cece
lia. Est senex qui nouit
purificare homines: vt
mereantur videre angelũ.
Dicit ei valerianus. Et
ego vbi requiram hunc se
nem? Respondit ei cecili
a. Vade in tertiũ miliariũ
ab vrbe via que appia nũ
cupatur: illic inuenies pau
peres a transeuntibus pe
tentes auxiliũ. De hijs ei
michi semper cura fuit: et
optime mea secreta consci
unt. Hos cũ tu videris:
dabis eis benedictionem
meam dicens. Cecilia me
misit ad vos: vt ostendã
tis michi sanctum senem
vrbanũ: quoniã ad ip̃m
habeo eius secreta mãda
ta que perferam. Hũc cũ
videris indica ei omnia
verba mea. Et dũ te puri
ficauerit: induet te vesti
mentis nouis et cãdidis:
cũ quibus mox vt ingres
sus fueris illud cubiculũ:
videbis angelũ sanctum
etiam tuu amatorem effec
tum: et omnia que ab eo
poposceris impetrabis. ℟.
Virgo gloriosa semper cuĩ
gelũ xp̃i gerebat in pectore.
et non diebus neq; noctib;
vacabat. A colloquijs diui
nis et oratione. ℣. Est se
cretũ valeriane quod tibi

volo dicere. angelū dei ha
beo amatorem. qui mmuo
zelo custodit corpus meū.
A collo. In. ij. nocturno. a.
Dñe ihū xp̃e semnator ca
sti consily. susciпe semnum
fructus quos in cecilia semi
nasti. am. Beata cecilia dixit
ad tyburtiū. hodie te fateor
meum esse cognatum. quia
amor dei te fecit esse contemp
torem ydolorum. añ. Fiat do
mine cor meū et corpus meū
ımaculatū vt nō confundar.

Onc Lectio. nij.
valerianus prerit:
et secundū ea signa que ac
ceperat: muenit sanctum
vrbanū episcopū. Qui iā
bis confessor factus: ītra
sepulchra martyrum lati
tabat. Cui cū dixisset oīa
verba cecilie: gauisus est
gaudio magno: ꝙ ponēs
genua sua in terra. expan
dit manus suas ad celū:
et cū lachrymis dixit. Do
mine ihū xp̃e pastor bone.
semnator casti consily;
susciпe semnū fructus. qs
in cecilia seminasti. Dñe
ihū xp̃e pastor bone: cecilia
famula tua quasi apis ti
bi argumentosa deseruit.
Nam spōsum quē quasi
leonem ferocem accepit:
ad te quasi agnū mansue
tissimū destinauit. Iste huc
msi crederet nō venisset. A
peri dñe cordis huius ia
nuam sermonibus tuis:
vt te creatorem suum esse
cognoscens: renūciet dy
abolo et pompis ei⁹. Hec
et hys simlia orante scō
vrbano episcopo: subito
ante faciem ipor apparuit
senor indutus mucis ve
stibus: tenens titulū in
manibus scriptū aureis
litteris. Quem videns va
lerianus mmo terrore cor
ripitur: et cadens ī terrā
factus est quasi mortuus.
Tunc senor leuauit eum
dicens. Lege huius libri
tertiū: et crede vt purifica
ri merearis et videre ange
lum: cuius tibi aspectum
cecilia virgo deuotissima
reportauit. ℟. Cū audisset ce
cilia membra domabat deū
gemitibus exorabat. alma
chuī eruperabat. Tyburtiū
et valerianū ad coronas vo
cabat. ℣. Hec est virgo sa
piens et vna de numero pru
dentū. Tyburtiū. Lectō. v.

Onc valerianus
respiciens cepit ī
tra se legere. Scriptum
autem tituli hec erat. Vn⁹
deus vna fides. vnū bap
tisma. Vnus deus et pa
ter omniū: qui est super
omnia et in omnibus no
bis. Cumq; intra se legis
set: dixit ei senor. Credis
ita esse an adhuc dubitas?
Tunc valerianus voce ma
gna clamauit dicens. Nō
est aliud quod verius pos
sit credi sub celo. Cumq;
hec dixisset valerianus:
ille senex ab oculis eorum
elapsus est. Tūc sanctus
vrbanus baptizauit eū:
et docens illum omnem
fidei regulam: remisit eū
ad cecilliam diligenter ī
structū. Veniens igitur
valerianus indutus can
didis vestimentis: cecilliā
intra cubiculū orantem
inuenit: et stantē iuxta
eam angelū dñi pennis
fulgentibus alas habētē:
et flāmeo aspectu radien
tem: duas coronas feren
tem in manibus: chorus
cantes rosis et liliis albes
centes. Quarū vnā dedit
cecilie: alterā valeriano
dicens. Istas coronas im
maculato corpore et mū
do corde custodite: quia
de paradiso dei eis ad vos
attuli. Et hec vob signū
erit. Nūq; marcā dū aspec
tus suus adhibent florem:
nūq; suus inuitit suauita
tem odoris: nec ab alio
videri poterunt. nisi ab
hys quibus ita castitas
placuerit. sicut et vobis
probata est placuisse. ℟.
Cecilliam intra cubiculū
orantem inuenit et iuxta
eam stantem angelum dñi
Quem videns valerianus
mmo terrore correptus est.
℣. Angelus dñi descendit
de celo et lumen refulsit ī ta
bernaculo. Quem. Lectō. vj.

Et qua tu valeria
ne consensisti con
silio castitatis: misit me
xp̃us filius dei ad te: vt
quā volueris peticionem
insinues. At ille audiēs
adorauit et dixit. Nichil
michi in hac vita dulci
cetuit q̄ fratris mei affec
tus: et impiū michi est:
vt me liberato germanū
meū in periculo perditio

ms aſpiciam. Hoc ſolum
omnibus petitionibus
meis antepono 7 deprecor: vt fratrem meum ty
burtiũ ſicut me liberare
dignetur: et faciat nos
ambos in ſiu nomine cõ
feſſione perfectos. Audi
ens hec angelus: letiſſimo
vultu dixit ad eũ. Quo
niam petiſti hec q̃ meliuſ
q̃ te xp̃m implere delectat:
ſicut tẽ per famulam ſuã
ceciliam lucratus dñs ẽ:
ita per te quoq; tuum lu
crabitur fratrem: et cum
eodem ad martyrij palmã
pertinges. Dicto itaq; fi
nitis ſermonibus: aſpec
tus angelica numinis in
grauit ad celos. ℟. Dñe
ihũ xp̃e paſtor bone ſemina
tor caſti conſilij ſuſcipe ſem
mũ fructus quos in cecilia ſe
minaſti. Cecilia famula tua
quaſi apis tibi argumẽtoſa
deſeruit. ℣. Nam ſponſum
quem quaſi leonem ferocẽ
accepit ad te quaſi agnum
manſuetiſſimũ deſtinauit.
Cecilia. In tertio noct. añ.
Credimus xp̃m filiũ dei ve
rũ deũ eſſe qui ſibi talem de
git famulam. añ. Nos ſanc
tes ſanctum nomẽ omnino
negare non poſſumus. añ.
Cum valerianus perrexit
ad antiſtitem et ſigno quod
acceperat inuenit ſanctũ vr
banũ. Lectio ſeptima.

Cillis epulantib;
in xp̃o atq; in edi
ficatione ſancta ſermoci
nantibus: tyburtius va
leriam fratem aduenit. Et
ingreſſus quaſi ad cognatã
ſuam: oſculatus eſt
caput ſancte cecilie 7 ait.
Quor hoc tempore roſe
us hic odor et liliorum
vnde reſpiret? Nam ſi te
nerem ipſas roſas aut ipſa
lilia in manibus meis: nec
ſic poterant odoramenta
michi tante ſuauitatis i
fundere. Confiteor vobiſ
ita fum refectus: vt pu
tẽ me totũ ſubito renoua
tũ. Dicit ei valerianus.
Odorem iam meruiſti me
interpellante ſuſcipere: ſed
modo te credente p̃mere
beris etiam i ipo roſeo aſpe
ctu gaudere: et itelligere
cunis in roſis ſanguiſ flo
reſcat: et in lilijs cuiuſcor
pus albeſcat. Coronaſ enim
habemus quas tu oculi
videre non p̃ualent: flo
reo rubore et mineo cãdore
fulgentes. Dicit ei tibur
tius. In ſomnis hec au
dio. an in veritate iſta
tu loqueris valeriane?
Reſpondit valerianus.
In ſomnis nos hucuſq;
vixim⁹: iam modo i ve
ritate ſumus: et fallacia
in nobis nulla ẽ. Dy enim
quos colimus ad omnẽ
fidem demonia compro
bantur. ℟. Beata cecilia
dixit ad tyburtiũ hodie te
fateor meũ eſſe cognatum.
quia amor dei te fecit eſſe.
Contemptorem vanitatiũ.
℣. Sicut enim amor dei in
fratrem tuũ coniugem fecit
ita te michi cognatũ faciet
eſſe. Contẽptorẽ. Lcõ. vñ.

Onec ſancta cecilia
et valerianus. ita
tyburtio de falſitate deor.
de gloria ſanctorũ. et pe
nis reprobor̃: ac de ĩcar
natione et paſſione dñi
ihũ xp̃i p̃dicauerunt:
q̃ ad fidem xp̃i cõuerſus
eſt: et a ſancto vrbano bap
tizatus. Almachius p̃fec
tus audiens multos per
ſanctos valerianum et
tyburtiũ ad xp̃m cõuerti:
vocatos ad ſe poſt longã
altercationem de fide xp̃i:
iuſſit eos duci ad ſtatuã
iouis vt ſacrificarent. Et
dum ducerẽtur: ita ma
ximo cubiculario p̃fecti
p̃dicauerunt: q̃ oñs
ad fidem dñi de domo ſua
cõuerterunt. Tũc ſancta
cecilia venit ad eos nocte
cum ſacerdotibus: et om
nes ſi baptizati ſunt. Agit⁹
dũ auroza noctis finẽ da
ret: facto magno ſilentio
cecilia dixit. Ẽpa militeſ
xp̃i abiicite ergo opera te
nebrarũ: et induimur ar
mis lucis. Certamen bo
nũ certaſtis. curſum con
ſũmaſtis: ite ad coronã
vite quam dabit vobis
deus iuſtus iudex: nõ ſo
lũ vobis: ſed ommbz qui
diligunt aduentum eius.
Hec et alia multa dicente
beata cecilia: iratus vehe
menter almachius iuſſit
eam ad domũ ſuã adduci:
et in ſua domo flãmis bal
nearibus cõcremari. Cũ
q; fuiſſet i caloze balnei i
cluſa: et ſubter incendia
mina ligno[illegible]ũ pabula

ministrarent: die ītegro
et tota nocte quasi in lo
co frigido illibata persti
tit sanitate: ita vt nec v
na pars membrorū eius
saltem sudoris signa ha[illegible]
set. ℟. Cecilia me misit ad
vos vt ostendatis michi sā
ctum vrbanū. Quia ad ip
sum habeo secreta que perfe
ram. ℣. Tunc valerianus
perrexit ad antistitem et sig
no quod acceperat inuent
sanctum vrbanū. Quia ad.

Quod cū audisset almachi
us: misit qui eam ibidē
in ipis balneis decollaret
Quā cū spiculator tertio
ictu percussisset: caput
eius amputare non po
tuit. Et quia legibz tūc
cautū erat. ne quartā per
cussionem decollandus
acciperet: sic eam semine
cē cruentus carnifex dere
liquit. Cuius sanguinē
omnes bibleas linteamī
bus populi qui per eā
crediderunt ertergebant.
Per triduū autem quod
superuixit: non cessauit
omnes quos nutrierat et
quos docuerat in fide do

Lectio. ij.

minica confortare. Qui
bus et dimisit vniuersa
que habuit: et sācto pa
pe vrbano tradidit com
mendatos. Cui et dixit.
Triduanas a dño poposci indutias. vt ista tue be
atitudini traderem: et hāc
domū meam meternum
ecclesie nomine consecra
rem. Tunc sanctus vrba
nus corpus eius auferēs
cū diacono suo nocte: se
peliuit inter collegas su
os episcopos: vbi omnes
sunt confessores et marti
res collocati. Domū autē
eius meternū nōie sancte
cecilie consecrauit. In qua
beneficia dñi ecluerant.
ad memoriam beate ce
cilie vsq; in hodiernum
diem. Martirizata est au
tem beatissima cecilia sub
die decimo kalendarū de
cembrium: regnante domi
no nr̄o ihū xp̄o: cui ē ho
nor et gloria in secula se
culorū. Amen. ℟. Dum
aurora finem daret cecilia
dixit. Eya milites xp̄i abij
cite opera tenebrarum et in
duimini arma lucis. ℣. Ce
cilia valedicens fratribus q

exhortans eos ait. Eya mili.

In festo sancti clemētis
pape et martyris ihero-
mi in libro illustriū virorum.

Lectio prima:

Clemens de quo
apostolus paulus scribens ad
philippenses ait: cū cle
mente et ceteris coopera
toribus meis quorū no
mina scripta sunt in libro
vite: quartus post petrū
rome episcopus. Si qui
dem secundus linus fuit.
tercius anacletus: tum
et si plerique latinorum se
cundū post petrū apostolū putent fuisse clemētē.
Scripsit ex persona roma
ne ecclesie ad ecclesiam co
rinthiorū valde vtilē epi
stolam: que etiam in non
nullis locis publice legit:
que mihi videtur titulo
caractery epistole. q̄ sub
pauli scribitur nomine
conuenire: sed et multis
de eadem epistola nō solū
sensibus: sed uerbis verbo
rū quoq; ordinem abuti
tur: et omnino grandis
in vtraq; similitudo est.
Refertur et secunda ex ip̄i?

noie epistola que a vete
ribus reprobatur: et dis
putatio petri et appionis
longo sermone conscripta: quam eusebius in ter
tio ecclesiastice hystorie
volumine redarguit. Obiit tertio traiani anno:
et nominis eius memo
riam vsq; hodie rome ec
clesia extructa custodit.
℟. Orante sancto clemēte
apparuit ei angelus domini
De sub cuius pede fons vi
uus emanat fluminis impe
tus letificat ciuitatem dei.
℣. Vidi supra montem ag
nū stantē. De sub. Lectio. ij.

Clemens natione
romanus de regio
ne celio monte: ex patre
faustino: sedit annos no
uem. menses duos. dies
decem. Fuit autem tempo
ribus galbe et vespasiani:
a cōsulatu trugali et pta
lia vsq; ad vespasianū
nouū et titū. Hic cum
multos libros zelo fidei
et xp̄iane religionis asse
beret: martyrio coronat.
Hic fecit septem regiones
diuidi notarijs fidelibus
ecclesie: qui gesta mar

tyrū sollicite et curiose vn'
quisq; per regionem suā
diligenter perquireret.
Hic fecit duas epistolas
que catholice nominātur
Hic ex precepto bti petri
suscepit pontificatum ec
clesie gubernandū: sicut
ei fuerat a dño ihesu xpo
cathedra tradita vel com
missa. Tamen i epistola
que ad iacobū scripta est:
qualiter ei cōmissa est a
beato petro ecclesia repiet.
Ideo linus et cletus ante
eum conscribūtur: qua
ab ipo primo apostolo
ad ministerū sacerdotale
exhibendū fuit episcopi
ordinati. Hec fecit ordi
nationes duas p mensē
decembrū: presbiteros
decem. diaconos duos.
episcopos per diuersa lo
ca quindecim. Obiit mar
tyr sub traiano: qui etiā
sepultus est in grecia no
no kalendas decembris:
et cessauit episcopatus
dies triginta tres. ℟. Ora
pro nobis beate clemēs. Ut
digni efficiamur promissi
onibus xpi. ℣. Tu autem
martyr xpi clemens ora p
nobis deum. Ut. Lectio. iij

Cum petrus romam
venisset. et passio
nem suam imminere vidēt:
clementem post se ordina
uit. Hortuo igitur petro:
clemens vir prouidus pre
cauens in futurū ne scelus
per hoc exemplū. quilibet
vellet in ecclesia reliqui:
et hereditario sacrarū de
sistere: lino cessit: a post
ea cleto. Post quos clemē
tem elegerunt: et presidē
compellitur qui tantorū
morū ornamenta posside
bat: vt in deis gentibus
xpianis omnibus compla
ceret. Singulorū paupe
rū religiosorū nomina
scripta habebat: et quos
baptismo mūdauerat: mē
dicare nō sinebat. Et mul
tos ad fidem xpi conuerte
bat: inter quos neptem i
peratoris ad fidem conuer
tit: et i castitatis propo
sito stare cōmonuit. Si
simius vir eius zelo duc
tus. post vxorē ecclesiam
intrauit: scire volens si ec
clesiam frequentaret. At
vbi a sancto clemente oīo
facta est: et a populo est
responsū amen: sisinnus
subito cecus et surdus fac
tus est. Qui ait pueris su
is. Cito de ecclesia me tol
lite. At vbi pueri p eccle
siam eum girantes ad ia
nuas peruenire non pote
rant: tunc theodora dedi
nans putans q̄ vir suus
eam cognoscere vellet: sed
videns eum errantem que
siuit quid nam esset. Qui
dixerunt. Cū dñs nr̄ vide
vellet et audire que non
audebat: cecus et surd' fac
tus est. Tunc illa orōm
se dedit. dixit q̄ sius pue
ris. Ducite eum domū.
Cum autem clemens hec
audiret venit ad eum: et
visum et auditū recepit.
Orante igitur theodora:
petrus apōstolus apparu
it ei dicens. Per te vir tu'
saluabitur: et his dictis
abscessit. Statim q̄ sisin
nius vxorem vocauit vt
prose orare: et sanctum
clementem ad se vocaret.
Qui cū venisset et ipsum
in fide instruxisset: eū cū
trecentis et tredecim de do
mo sua baptizauit: q per
eū multi nobiles q amia
imperatoris dño credide
runt. ℟. Dedisti dñe ha
bitaculū martyri tuo clemē
ti in mari in modū templi
marmorei angelicis mani
bus preparatum. Iter pre
bens populo terre vt enarrēt
mirabilia tua. ℣. Dedisti
dñe sanctis tuis viā i mari
et in fluctibus semitam. Iter.

Omes Lectio. iiij.
sacrarū publius
torquatianus audiens
innumerabilem multitu
dinem xpo credentē: data
pecunia monuit seditio
nem excitari noī xpiano.
Administrāte autē ma
mortino prefecturam se
dis vrbane: facta est sedi
tio populi romani de no
mine clementis episcopi:
et inter se inuicem confun
debantur dicentes. Quid
enī fecit? Aut quid bon
non exercuit? Quicūq;
ab eo visitatus est eger:
sanatus est. Quicunq;
tristis: gaudens abscessit.
Alij spiritu diabolico in
flammati dicebant. Ma
gicas artibus ista faciens:
deorū nr̄orum cultoras eua
uat. Iouem dicat deum

ad eū venit

Nulla huius negotii omissa pretulit.

non esse. Herculē cōsecra-
torem nostrū dicit īmun
dū spiritū. Venerē deam
sanctam: meretricem esse
cōmemorat. Sanctū de
minerua blasphemat. Dy
anā ac minerua simul
et saturnū et martem ac
cusat. Numina etiā vni
uersa blasphemat. Aut sa
crificet dijs: aut ipe īterfe
at. R. Justus germinabit si
cut lilium. Cū reliqs per or
dinē de vno mīe. Lō: v.

In mortuus
seditionē populi
non ferens: iussit ad se
adduci clementem epm
Cūq; secrete vidisset cū:
cepit ei dicere. Nobili stir
pe te progenitū ois roma
na multitudo testatur: sz
errorem te passum i eo nō
fert: quia nescio quē xp̄m
colere te dicunt: et contra
oia templa diuinitatem
suscipere arguūt. Unde a
te est superstitio superflua
deponenda et dijs a te colē
di eunuj vt euadas. Sāc
tus clemens epūs dixit.
Optimē prudēcia culmi
nis tui ad rationem acce
dere: et michi nō tumultu
antem ab imperitis excor
ta: ostendit michil certū
habere nec verū. Unde si
lentij est flagitandi occa
sio in qua pro salute sua
homo rationabilis dispo
nere secū incipiat atq; tra
ctare. vt deū verū īuenat:
cui fidem suā iuxta ratio
nē cōmittat. Et multa q̄dē
alia rationabiliter dicen
te clemente epo: furere cō
tra eos cepit verbis prefec
tus: qui seditionē ipām
excitauerunt. Et missa re
latione ad traianū impa
torem dixit clementē a po
pulo seditiosa vociferatio
ne accusari: cum i cū nul
la possit digna accusatio
inuenīri. Lectio. vj:

Unc traianus im
perator rescripsit
debere eum aut sacrificijs
cōsentire: aut trās pōtū
mare in heremo qd̄ a dia
cet ciuitati cersone subire
perturū sed ratione persē
bere. Nam si canes multi
latrauerint: nūquid no
bis vel possunt auferre q̄
nos homines simus ratio
nabiles: et illi sint irratio
nabiles canes? Seditio
autem ab imperitis excor
ta: ostendit michil certū
habere nec verū. Unde si
lentij est flagitandi occa
sio in qua pro salute sua
homo rationabilis dispo
nere secū incipiat atq; tra
ctare. vt deū verū īuenat:
cui fidem suā iuxta ratio
nē cōmittat. Et multa q̄dē
alia rationabiliter dicen
te clemente epo: furere cō
tra eos cepit verbis prefec
tus: qui seditionē ipām
excitauerunt. Et missa re
latione ad traianū impa
torem dixit clementē a po
pulo seditiosa vociferatio
ne accusari: cum i cū nul
la possit digna accusatio
inuenīri. Lectio. vj:

Unc traianus im
perator rescripsit
debere eum aut sacrificijs
cōsentire: aut trās pōtū
mare in heremo qd̄ a dia
cet ciuitati cersone subire
exilū. Qua accepta auc
toritate prefectus: nole
bat clementem exilium
petere: sed vt magis dijs
libamina exhiberet. Sed
beatus clemens conaba
tur iudicis animū ad fi
dem xp̄i conuertere: di
cens se magis exilū ap
petere q̄ dijs sacrificare.
Tantam demq; dijs sēo
clementi gratiā tribuit:
vt fleret mortuus vt
bis prefectus. ac diceret.
Deus tuus quē tu colis:
ipe te adiuuet in hac rele
gatione exilij. Et delega
uit ei nauē: et omnibus
necessarijs superpositis
dimisit eum. Repleta est
autē nauis: tam de clero
q̄ de reliquo ppl̄o. Re
ligiosi eū viri multi secu
ti sunt eum. Lectio. vij.

Um autē peruenis
set ad locū exilij:
inuenit in ergastulis am
plius q̄ duo milia xp̄i
anos: diuturna iam rele
gatione dāpnatos. Qui
videntes sanctū clemētē
episcopū: omnes vna vo
ce dixerunt. Ora pro no
bis beate et sācte clemēs:
vt digni efficiamur pro
missionibus xp̄i. Quib'
sanctus clemens respon
dit. Non meis meritis
misit me dūs huc: sz ad
vestram coronā adduxit:
vt particeps factus pas
sionis vestre et consolatio
nis: doctrinam vobis pa
tientie mutuarem. Didi
cit autem ab eis: q̄ de sex
to miliario a quā sibi sunt
humeris deportarēt. Tūc
sanctus clemēs dixit. Ore
mus omnes ad dominū
ihm̄ xp̄m: vt cōfessoribus
suis fontis venas aperiat:
vt qui percussit petram i
deserto et fluxerunt aque
in habundantiam populo
bis latticem effluentem
ipertiatur vt de būficijs
eius gratulemur. Cūq;
oronē cōpleta hinc inde
circūspiceret. Vidit agnū
stantem: qui pede dextro
erecto quasi locū sancto
clementi ostenderet. Tūc
sanctus clemens intelli
gens dīm esse quē solus
ipe respiceret: perrexit ad
locum et dixit. In nomi
ne patris et filij et spūs
sancti: in hoc loco percu

tate. Sed ai omnes p gimi nistris effoderent: sed nō ipm locū vbi agnus sta bat contingerent: accepto breui sarculo sanctus clemens. leui ictu sub pe de agni percussit: ac fōs affluentibus vēnis ornatus apparuit: qui suo ipe tu cuomēs fluuiū patefecit. Tunc vniuersis gaudentibus sanct⁹ clemens respondit et dixit. Flumis impetus leti ficat ciuitatem dei. Lectio. viij.

ADistam autē fluuiam confluēs ois pronuntiat et vementes vniuersi ad doctrinā sanctu clementis conuertebātur ad dñm: ita vt in decim gentes et eo amplius baptizandi adscriberētur. Intra vnū autem annum facte sunt ibi a credentibus septuaginta quinq; eccle sie. Omnia ydola cōfracta sunt: omnia templa īgirū pronūtie destructa: omnes lucos p tria milia in totū gyrū incensi et euersi sunt. Tunc paganis insistentibus. audio sa relatio eucurrit ad impe ratorem traianū: que diceret illic per sanctum clementē xp̄ianorū ppl'os accreuisse. Et missus ē aut fidelius dux: q̄ multos xp̄ianos occidit. Dū autem videret omnes gaudentes ad passionē currētes cessit multitudim: et solū clementem sacrificare cogebat. Quem cū videret dux in dño fixū. ita vt nulla tenus fugeret: dixit ad seruos suos. Perducatur in medio mans. et ligate ei ad collum ancoram et precipitetur: vt non possint xp̄iam hūc pro deo ercolere. Qō cū factū esset: ois multitudo xp̄ianor cepit ad lutū stare et flere. Lectio. ix.

Hunc cornelius et plebus discipuli eius dixerunt. Omnes vnanimiter oremus: vt ostendat nobis dñs martyris siu ecclesias. Orantibus autem populis recessit mare in sinu suo fere per tria milia. Et ingressu per siccū populi ūuenerūt in modū templi marmorei habitaculū a deo pre paratū: et ibi in arcba sare a corpus discipuli petri positū: ita vt ancbora cū qua missus fuerat iuncta eum esset posita. Reuelatū est autem discipulis ei: vt non tollerent eū. Quibus et hoc intimatū est: q̄ omni anno die passionis eius recedat mare: et per septem dies sicca ad uementibus iter prebeat: qō ad laudē nois siu fecit dñs vsq; in hodiernū diē. Hoc autē facto omēs gētes per girū crediderunt xp̄o. Vbi nullus iudeus. nullus prorsus hereticus inuentur: et fiūt ibi multa beneficia orombz caus. Nam ceci illuminātur ibi oi anno die natalis eius. et demones effugantur: et omnes sanantur infirm: qui illuc potuerīt peuenire. Et est ibi par dei et laus dñi cum cantico. Et benedicitur ibi xp̄us filius dei. qui cū patre et spūsancto vuut⁹ regnat in secula seculorū Amen. Martyrizatus est venerabilis dei sacerdos sanctus clemens episcopus vrbis rome in ciuitate cersone prouincie lycie non o kalendas decembris: regnāte dño nr̄o ihū xp̄o: cui est honor et gloria i secula seculorū. Amē.

In festo sancti grisogoni martyris. Lcō prima.

BOme natale scī chrisogoni martyris: qui per bienniū iussu dyocletiani cōiectus est in vincula: vbi multa perpessus fetē anastasie alimonis fouebatur. Cū igitur beatā anastasiam zelans vir eius publi⁹ custodibus adhibitis ita clausisset: vt nec cuiuscūq; fenestrelle aditū aspectaret: adhunc cōfessorem xp̄i chrisogonū: qui eā in xp̄o eruditat: talia scripta dirigit. Sācto confessori xp̄i chrysogono. anastasia. Licet p̄ meus semper cultor fuerit ydolorū: nīr tū fausta xp̄usti amissima semp vtriusē probatur et casta: ac me īterpa amabula fecit fieri christianā: post cuius decessū sacrilegi nūgū mariti fuscepi. cuius deo miserante

thorũ mentita ifirmitate
declinans: die noctuq;
dñm nr̃m ihũ xp̃m ãplector
vestigia. Lectio .ij:

Longq; iste patrimo
nũ meũ. er quo
illustratur cũ idignus ac
turpibus ydolatris ecclam
riat: me quoq; velut ma
gã ac sacrilegã custodie
tam grauissime mãcipa
uit. vt vitam corporalẽ
amittere suspicer. Nichil
enĩ superest nisi vt a mis
so spũ morti succumbã.
In qua morte licet glo
rier de confessione dñi
nr̃i ihũ xp̃i: tamen in eo
mens mea valde cõtent⁹:
quia opes mee quas ego
er asse deo voueram: alie
nis a deo et turpib⁹ iser
uiũt. Et ideo deprecor te
bõ dei: vt ipse dñs deprece
ris: vt aut ad fidẽ suã vẽiã
si pudet publiũ sinat vẽire:
aut si pudet cũ i hac icredu
litate puersitate mãsuã: iubeat
eũ dare locũ suis cultori
bus. Mclusus est enĩ ei er
balare spm tũ: q̃ dei filiũ
denegare: et cũ confiten
tes impedire. Et ideo om
nipotens testis ẽ xp̃us:
qñ si liberata fuero: sanc
torũ vestigijs adhereb:
et curas ommũ solliciteꝫ
exercebo vt ceperã. Vale
vir dei et memento mei.

Dom autẽ Leõ: iij.
hanc epistolam le
gisset chrisogonus ora
tione facta cũ multis cõ
fessoribus ita rescripsit.
Chrisogonus anastasie
Fluctuanti tibi iter pro
cellas et turbines mũdi:
cato super vndas deambu
lans xp̃us aduenet: et
diaboli aduersus te flan
tem spiritũ. vno iussioĩs
sue sermone compescet.
Patienter ergo et quasi
in medio manus positi:
crede a te xp̃m esse vẽtu
rũ: et ad tempꝰ ipam cõ
uersa ex clama cum pro
pheta dicens. Quare tri
stis es aĩa mea: et quare
conturbas me. Spera ĩ
deo qm̃ adhuc cõfitebor
illi: salutare vultus mei
et deus meus. Demum
diuum numeris probi
bitur uiditũ: cui tibi et
terrena reddentur et dona
buntur celestia. Deꝰ enĩ
benefitũ suũ ad hoc ex
tremitatibus protrahit:
vt non sit nobis vile qõ
prestat. Lectio quarta:

Vide ergo ne contur
beris in hoc: q̃ pie
viuenti tibi inferãtur ad
uersa. Non cũ decipe
ris sed probaris. Nõ est tuta
defensio quam putas per
hominẽ posse cõstare. Au
di scripturã dicentẽ. Male
dictus homo qui spẽ suã
ponit in homine: et bene
dictus homo qui spẽ suã
in dño. Cane iquit fortiter vita q; vigilãter et strenue vniuersa peccata: et
a deo solo quere solatiũ:
cuius iussa cõseruas. Cito enĩ ad te placitũ tẽpus
conuertetur: et quasi post
noctis tenebras floridum
diei lumen aspicies: atq;
post glacici frigus hyemis
trãseuntis: aurea tibi tpa
et serena succedent: vt oĩb⁹
qui pro xp̃i amore affli
gũtur prebeas tẽporalem
letitiã: per quã fine dubi
o consequeris eternam.
Vale in dño et ora p me.
Hanc epistolam legens
anastasia fortiores fidei
vires accepit et tamtũ de
patientie virtute cepit glo
riari: q̃tũ primus de oppres
sione ifidelissim viri se
causabatur affligi. Leõ. V.

Interea dum ista a
gũtur publius i se
natu sedens: legationes
suscepit iturus ad psidis
prouinciã profecturus.
Cumque reuersus tristis sẽtẽ
anastasie triplicauit custo
diam: et posuit custodem
illi vnũ ex paganis suis:
qui ei et lucem ipam nega
ret et victũ. Agebat enĩ
vt anastasia moreretur: et
ille facultatũ eius ommũ
dñs permaneret. Veritus
autẽ ne absente eo anasta
sia eadem faceret que sole
bat: instituit ei custodes
acerrimos preter vnũ ex
paganis quẽ memora
uimus nosse omnia suã. Sic
q; profectus est q̃ dicẽt.
Si reuertens eam vinam
uenero omnes vos puniã
Igitur beati anastasia: ai
ta in custodia stringere
tur: vt vix ei pans q̃dia
daretur: estimans se i ipa
tribulatione deficẽ scrip
sit epistolã. Beato mar
tyri confessori chrisogono

anastasia. Finis venit corporis. Memento mei: vt egredientē animam ipe sūsapiat: pro cui amore ista sustineo: que ex ore huius vetule recognoueris. Lectio .vj.

Hec sanctus chrysogonus talia remisit scripta. Chrysogonus anastasie. Semper vt lumen tenebre ancedāt Sic etiā post infirmitatē salus reuertitur: et vita post mortem promittitur. Vno fine concluduntur: et aduersa mūdi et pspera: ne vel tristibus desperatio: vel letis elatio dominetur. Vnū mare est: i quo nauicule corporis nīri velificāt: et sub vno corporis gubernatore aie nīe nautico fīi gūtur officio. Quorūdā igitur naues fortissimis carinarū nexibus solidate: tenebrosi equoris concatenatos fluctus illese pretereunt: quorūdā vero fragilis ūctura lignorū etiaz in tranquillo vicinū morti conficūt cursū. Prope est enī vt pereant: qui nō cogitant qualiter ad salutis portū pertingāt. Tu autem o xpi ureprehēsibilis famula: cruas triplexū tota mente constringe: et teipam prepara ad op' dei: in quo tuis deliciis dū paruerīs: cū martyrij palma: ad xpm attinges. Publius iter hec mouetur: et beata anastasia a carē liberatur. Lectio .vij:

Egressa igitur sancta anastasia libera pergit ad chrysogonū: et oia que acciderant cum gaudio lachrymabili referebat: et quasi oculorū suorū carā gerens: ita familiorū dīn necessitatib' procurabat. Igitur dyocleianus aquilegie ptibus positus interficiens xpianos: occurrit relatio de xpianis oib: prefecture vrbane. Tunc rescripsit vt deberent omnes interfici: ad se vero chrysogonū festinari. Dumc prosecuta est sancta anastasia cum esset delicatissimi corporis femina et ita viriliter agebat: vt apud aquilegiam faceret sanctis obsequia meliora q' fecerat rome

Interea iussit sibi scelestissimus dyocletianus adduci sanctū chrisogonū. Cui cū diceret accipe prefecturē dignitatem: sume etiā cōsulatū generis tui: tantū vt adores deos: beatus chrisogonus respondit. Vnū deū mente adoro: cor de colo: sinceris actibus veneror. Ydolorū autē deor vestror simulachra: que oīno threas demonū nouit esse execror atq; accepta potestate cōminuo. potestates vero a te promissas quasi lutū q̄ pedibz calcatur abytio. Lectio .viij.

Cui iussu dyocletiam ductus est ad aquas grradatas: et ibidē decollatus. Corpus autē eius in mare proiectum: post modicū in possessioē que dicatur ad saltus iuentū est. Quod sanctus zoillus senex presbiter collegit et in locello subterraneo i cubiculo suo posiut. Cui etiam caput eius reuelatū est: ita recens quasi eadem hora fuisset absciss. Quod et corpori eius cōpagmauit. Et ipe sāctus zoillus tricesima die hoc ordine pcessit ad deū: et apparuisse sibi sanctum chrisogonū memorauit dicens. Scelleratissimus diocleianus agapen chironam et hymeneē: faciet infra dies nouē cōpletē di: quas quousq; peruenire faciet dūs ad coronā: faciet eas habere solatiū famule sue anastasie. Tu autem qua dño bene placuisti letus senex veni et requiesce cū scis. Lcō. ūr.

Dicitur cū hec narraret sanctus zoillus: ecce anastasia constanter domū in qua nūq̄ fuerat ingressa ait. Vbi sunt sorores mee: quas michi dūs meus chrisogonus cōmendauit. Et videtes se in xpō letate sunt: atq; locū vbi positus erat martyr chrysogonus ei ostendentes: rogauerunt eam secū aliq̄tulū demorari Illa vero vnā apud eas egens nocte: rursus ad vrbē aquilegiensiū pergit: satis sollicita de hys qui in vinculis habebantur. Qua eunte sāctus zoillus

perrexit ad dñm. Passus
est autē beatus chrysogo
nus octauo kalendas de
cembris: et conditus in
loculo a sancto zoilo pb
bitero quinto kalendas
eiusdē mensis.

℣. In festo sācte katherine
virginis et martyris. Le.ī.

Egnante ma
rentio cesare
in vrbe alexā
dria: erat pu
ella quedam amorū duo
de viginti: speciosa valde:
sed quod plus est religi
osa fide costi quondam
regis vnica filia: et tam
diuine q̄ humane etiā
philosophie apprime e
rudita: nomine katheri
na. Que post mortē pīs
remansit in palatio cum
parentibus suis: illius
sponsi querens adipisca
consortiū: qui est speci
osus forma pre filijs ho
minū. Demq; de oī sub
stantia patris tantū reser
uabat: q̄tū sibi et fami
lie sustentande sufficeret:
ceterā in vsus pauperum
distribuendo in celo sibi
thesaurizabat. Hāc pater
ab annis puerilibus stu
dijs liberalibus ībuendā
tradiderat: quibus suffi
cienter ībuta. varias etiā
gentiū linguas didicerat
vt omnī sapientia eru di
ta non deesset etiā sibi oī
postulanti rōnē reddendi
efficacia. Eo ergo tēpore.
vemens maxētius cesar
ad prefatam ciuitatem:
cōuocata vtriusq; sexus
multitudine: precepit dijs
libamina offerri. Leō. ij.

Dnq; virgo dñi i
palatio residens so
lius dei contemplationi
īhereret: ecce ex templo y
dolorū repente sonus am
maliū et tybicinū. et mul
timodū genus organorū
eius auribus īsonuit. Cui
causā cum cognouisset:

signo crucis pectus et frō
tem munuit: et ad delu
brū q̄ vocans properans:
cū videret etiā quosdā xp̄i
anos non audentes xp̄m
confiteri: grauiter ingemuit.
et ipatorū sacrificātū ita
duxit. Tibi inquit ipator.
et ordinis dignitas et ra
tionis via salutationē pro
ferre monebat: si hec ipsa
que cultibus demonū ex
hibes. creatorē tuū ipende
res: et solū illius maiesta
tē adorandam intelligeres:
per quem reges regnant.
Quē si ex operibus suis
considerare velles: poteris
vtiq; ratione ducente ex
visibilibus inuisibilia cog
noscere: sempiternā quo
q; virtutem eius et diui
nitatem: per ea que facta
sunt intellecta cōspicere.
Beate virginis fmombr;
ecsar vehemēter cōmotus:
et decoris eius pulchritu
dine minimū stupefactus:
precepit eā ad palatiū du
ci: donec finito sacrifi cio
eā liberius audiret: et ge
nius eius ppositū q; cogno
sceret. Lectio tcia.
Dnq; expleto sacri

ficio eam sibi presentari
fecisset: et in obiectis et p
positis sibi prudentē con
spiceret: turpiter cōfusus.
quid ageret penitus igno
rabat. Tandem repto cōsi
lio: sapientes et quosdā
q; in eloquentia promp
tos habuit. cōuocari pre
cepit: et vt cū disputatioī
bus confutarent: ppositis
pro victoria muneribus i
citauit. Venientes autem
peritissimi viri numero q̄n
quaginta preparabant se
ad disputandū cū ea. At
virgo dñi. dū cogitaret
qualiter cū eis ageret: ec
ce apparuit ei angel' dñi
dicens. Noli timere famu
la xp̄i: nec te terreat philo
sophorū cōtentio. Sapiē
tia nāq; vem. xp̄us ē ipse
te illos cōuincere faciet: i
super et per tuā predicatio
nem ad viam veritatis per
ducet. Hac igitur cōmoni
tione animata virgo btā:
cōstanter philosophos ag
greditur: et cū eis disputans. annuente dei gratia
rationabiliter superauit.
Hoc audiens imperator
vehementer iratus: precē

pit eos omnes igne cremari. Qui cū ducerentur ad comburendū: vnus eorū exclamauit dicens. Vae nobis miseris: q̄ contra sanctā puellam conati sumus misolenter cōtendere. Demte igitur et humiliemus illi āias mās: et per eius consiliū euadere poterimus ignem eternum. Properantes ergo ad illā corruerūt prom in terrā dicentes. Peccauimus ī uiste egimus: eo q̄ tuis sanctissimis admomtionibus contradicere conati sumus. Lectio. viij.

Audiens xp̄i famula philosophoꝝ verba: gratias deo agens conuersa q̄ ad eos dixit. Nolite timere: paratū est enī vobis regnū celoꝝ. Credite ihesū xp̄m filiū dei a mortuus resurrexisse: et in celis ad dexterā p̄as consedere. Hec audientes philosophi. cōpūcti sunt corde: et signantes se signaculo crucis. in ignē. Qui dū traherētur: vnus ceteros hortabatur dicens. Post q̄ dñs nōs errores ad gratiam suam misericorditer vocare dignatus est: cur nō properamus ante vite nr̄e exitū. sacri fontis inouan lauacro? Quibꝫ electa dei virgo ait. Ne paueatis electi milites: quia sāguis vestri perfusio vobis salutiferū baptisma p̄stabit. Hijs dictis dñm cōfitentes: in medio ignis proiecti. xp̄m felici martirio consecuti sunt. Sed ille qui trū puerorū vitula comburens illos illesos seruauit: āias eorū ab igne suscipiens: tertiodecimo die mensis nouēbris. oīno corpora eorū intacta custodiuit. Post hec cesar omnē animm suu sāga attitem contra famulam xp̄i excitauens. primo blandicijs animū eius allicere temptat: et regnā totius orbis. et ab oīmbꝫ glorificandam fore pollicet. Sed cū hec illam vilipendere conspiceret: iussit eam spoliari vestibus: et scorpionibus cedi. Sed xp̄sti famula feriente robustior manet: in verberibus gaudens et deo gratias agens. Tūc impiissimus rex: iussit eā obscuro carceri ergastulo recludi. Lectio. v.

Laditur igit̄ virgo regia in carcere tenebroso: fame a siti bissenis diebus cruciādi. Sed nec in hoc xp̄us famulam suā deseruit: angelica visitatione eā confortans: muec etiam colūbe obsequio. que sibi erant necessaria subministrans. Permotuit iterea regine crudelissima viri sui sententia de beata katherina: et erat cor eius ardens colloqui cū ea. Accersito igitur porphirio militie principe: qualiter cū sancta optato miscear colloquio requirit cōsiliū. Ille vero dedit operā: vt regine satisfaceret volūtati. Custodibus igitur mercede conductis: regina et porphirius ad carcerem procedūt: ipāmq; aspiciunt mestimabili claritate fulgentem. Quos beata virgo ad xp̄m conuertit: monens ne terrerētur presentiū pēnis tormentorū: quia per multas tribulationes peruenitur ad regnū celorū. Post hec iussit imperator parari quatuor rotas: et in qualibet rota figi rasoria: et clauos ferreos acutissimos. Penalis vero rotarū machina arte cōposita erat: vt due vno ordine voluerentur: due autem contrario impetu agerentur: vt ille dorsū lacerando contraherent: iste vero repugnantes sursum deorsū ando impingerent. Christi autem famulam iussit cesar adduci. Lectō. vj.

Adducta igitur beata virgo katherina: erectis in celū oculis tacite orationis verba ad deū fudit. Nec dū verba finierat: et ecce angelus dñi de celo descendens. et rotas cū vehementi impetu turbis concussit: et quatuor milia de turba gentilū interfecit. Quod factū videns regina: ad impatorē accessit et q̄ dixit. Quid tu miserande cōtra deū luctaris? Agnosce vel: nūc i presentia facto: q̄ potens ē xp̄i amator deus: et q̄ta āi aduersiōe tēp̄m p̄se dāpnaturus ē:

qui vno ictu fulminis tot
milia hominū hodie con
sumpsit. Porro multi gē
tiliū qui ad hoc spectacu
lū conuenerant: videntes
magnalia dei: cōuersi sūt
ad xpm. His auditis ty
rānus aduersus reginam
i vocē huiusmodi p̄rupit.
Quid tu inquiens regina
ita loqueris? Nūte quaq;
magicas artibus seductā
aliquis xpianorū subuer
tit? Jubet igitur crudelissi
mus tyrānus ministris cō
tēptibiliter reginā appre
hendere: et transfixis cla
uis ferreis. mamillas ab
imo pectore extorqueri.
Quę cū ad locū supplicij
duceretur: respiciens ad
beatā katherinā ait. O ve
neranda xpi virgo: fundę
p̄eces ad dñm. pro cuius
nōie certaminis hui' luc
tamen appetendi: ne co
ronā quā mihi tibi; suis a
xpo promissā cōtestabaris
ego metu passionis amit
tam. Lectio. vij.

Audito regine ver
bis: virgo sacratis
sima katherina respōdit.
Ne timeas o venerāda
regina. et deo dilecta. sed
viriliter age: quia hodie
tibi pro transitorio reg
no. cōmutabitur eternū:
et pro mortali spōso. im
mortalem tibi acquires
amicū deū. Ad hanc vocē
venerabilis regina magō
ma robustior effecta: tor
tores spōte hortatur ne ty
rānica iussa perficere mo
rarentur. Tunc ministri
extra ciuitatem eā ducētes
ferreis hastilibus regias ma
millas trabyciūt: et sic su
spendentes ab imo pectore
crudeliter euellūt. De hinc
gladio percussa felici mar
tyrio cōsūpta ad xpm mi
grauit vicesima die men
sis nouembris. Porphi
rius igitur noctu cū sius
auferens corpus regine et
martyris: conditū aroma
tibus sepeliuit. Mane au
tē facto fuit questio de cor
pore regine: quis illud
subtraxisset. De quo cū
multos ad supplicū per
trahi porphirius videret:
cōstanter ante tribunal
irruit dicēs. Desano tes
timonio cesar agitari ma
nifestū est: qui humanis
corporibus nec etiā sepul
turā indulges. Verūta
men si reos iudicas esse
qui xpi famulā sepelierūt:
hoc crimine solus ego pe
ditari desidero. Nā et ego
sū qui gloriosam ancillā
et martyrem xpi sepeliui.
Tūc tyrānus velut alto
vulnere sauciatus p plāc
tu rugitū velut amēs em
sit: quo tota regia perto
nuit. Ø inquit me miserū: o oibz miserandū: au
tollitur omne qđ mihi ipe
videtur preciuū. Ecce por
phirius qui erat aie mee
custos et totius laboris so
latiū: in oi cura et sollici
tudine singulare michi p̄
sidiū: ecce hic deor mēorū
cultum prodolor: aspernatur: et ibīm xpianorū
dominū prophana voce
confitetur. Lectio. vij.

His dictis cōmiti
nes ipius seorsum
aduocans dū de cōuersio
ne porphirij questionem
facerent: omnes vna voce
se xpianos esse fatebantur:
nec metu mortis a xpi fide
et porphirij societate aue
li se posse testabantur. At
ille insana et furore debi
atus iubet omnes vna ai
porphirio extra ciuitatē
decollari: et corpora cor
uorum corrodēda dimit
ti. Consūmata est itaq;
et horū passio: in sancte
fidei testimonio. Postem
die maxentius sedens pro
tribunali beatā katherinā
sibi iubet p̄sentari. Cui sic
ait. Ne nos o maleficā de
ceptrix amplius decipias
qđ vis vnū e duobus elī
ge: aut maturius dyis
offer libamina: aut hodie
capitali plectens sētētia.
Cui virgo. Te inquit ty
rānne diutius protrahere
nō quero. Fac quecunq;
aio cōcepisti: paratā vide
bis ad oīa sustinēda que
michi inferre potuerīs. Hic
affatā tyrānus iubet extra
portā ciuitatis ad decollā
dū duci. Que cū ad locū
passionis duceretur: mul
te virgines et matrone
nobiles eā p̄sequentes
lamentabantur. Conuer
sa igitur ad illas dixit. o
generose matrone. o vir
gines clarissime nolite
obsecro passionem meā

lamentabili planctu one
rare: sed congaudete mi
hi precor potius: quia
vocat me xpūs deus. et
dñs meus: qui est amor
et spōsus meus vmcus.

Et locuta Leō. ix.
erectis ad celū ocu
lis orauit dicens. O spes
et salus credentiū: o deus
et gloria virginū ihū nr
bone: gratias tibi ago q̄
me ītra collegū ancillarū
tuarū cōnumerare digna
tus es. fac ergo hanc cū
ancilla tua misericordiā.
vt quicūq; in laudē t glo
riā nois tui passioīs mee
egerint memoriā: siue in
cetu aie siue aut etiā ī qua
licūq; angustia vel necessi
tate me inuocauerint: ce
lere effectū obtineant tue
propitiationis. Ecce pro
tuo noīe dñe ihū feriētis
expecto gladiū: t qđ carn
fex tollere nō potest: pos
tu fuscipe spiritum meum.
Nec dū oratione cōple
uerat: et ecce vox ad eam
de celo ē emissa. Veni di
lecta mea. sponsa mea: ecce
tibi beatitudinis apertur
ianua: ecce in occursū tuū
chorus sanctor cū triūpha
li aduenet corona. Veni
ergo et ne sollicitens de
bonis que postulas. Nā
et hys qui passionē tuā
deuotis mentibus celebra
uerint: et qui ī periculis
et necessitatibus te ūuoca
uerint. presidia optata t
celerem de celo opem pro
mitto. Facta ergo hac vo
ce lacteā ceruicem proten
dens: a speculatore decolla
ta est. Statimq; de corpe
eius lac pro sanguine effu
sū: terram vberius irroza
uit. Angeli etiā assūptū
corpus eius p altū ī aera
subuehentes: in montem
synay deposuerūt. In quo
loco inumerabilia ad lau
dē dñi fiūt miracula. De
sepulchro eius riuus olei
mirifice emanare vide
tur. Sed et de minutis os
sibus que sarcophago cū
oleo effluūt vbicūq; aspor
tantur stillat oleū: q̄ perūc
ta corpora debilū celeri sa
nantur medicina. Passa
est autem beata katherina
sub maxentio siue maxim
no tyrāno circa āno dñi.
ccc. x. vicesima nona die
mensis nouembris: feria
sexta hora tercia: ad laudē
dñi nr̄i ihū xp̄i: cui est ho
nor et gloria cum patre t
spūsancto in secula seculo
rū. Amen.

In octo visitationis

Pro sexta die de sermo
ne sixti quarti. Leō p̄ma:

Quid enim hoc mira
culi fratres. Quare
tanta nouitas gaudiorū.
Nemo in hoc mundo nas
citur ridens. Nemo hūē
vite nisi cum lachrymis
auspicatur: et quasi malo
rum primicias lachrymas
deguitamus. Inter ipa q̄
q; cunabula nascentis in
fantie et in ipo vite vesti
bulo: quid queso nobis de
mundo nisi fletus occurrit.
et tamen baptista domini
vltra legem nascentiū na
turitatem suam gaudio
et exultatione preuenit.
Cuius vidit vnq̄ tale aut
quis audiuit huic simile.
Sed hic ordinem suū ve
teri sub lege non potuit
natura seruare. quoniā
per nonam diuinitatis
gratiam nomen saluti
omnium misterium pa
rabatur. Leō secunda:

Quam obrem refellē
da prorsus eorum
sententia est qui exulta
cionem hanc infantis in
vtero talem arbitrati sunt
qualem non in paruulis
modo verum etiam in pe
coribus euenire sepe vi
demus que neq; ex fide ne
q; ex religione aut quam
rationali conditione pro
ficiscitur. Ad quē sensum
detorquere contendunt
q̄ helisabeth non inquit:
exultauit in fide vel religi
one sed exultauit infans in gaudio
vtero meo. Verū sensus
iste totum pene detrahit
quicquid dignitatis atq;
admirationis habet diui
ni operis magnitudo. cū
tamen exultacionem istā
insitatam fuisse ac nouā
et admirabilem nemo nō
videat: quandoquidē in
vtero facta est: et in cuius
aduentu que omnū sal
uatorem fuerat partura.
Cuo circa Leō. iij:
veram exultationē
fuisse: et tanquam matri
dominum redditam resalu
tationem procul dubio

fatendū est. Sed an facta fuerit duumtus in ifante vel humanitus ab infante. maxime illi ac prope dum no viro augustino diffi mire nō placuit tam et si vtrumq; possibile: et iter duuina miracula tenseat computandū. At vo qm per temporū incrementa pleraq; nobis ecclesie auc toritate patuerunt quoz ventas non satis fuerat superioribus temporibus explorata iam nūc mātc tanter vtrumq; teneam? et q; ille puer duumtus motus sit: et q; ipe duu num in se motum fuerit etiam humanitus cōsecu tus. Aperuit enim illi do minus aurē vt prophēta inquit et ipe non contra dixit retrorsum nō abiit quin ventris subtentorio licet occlusus credendo et confitendo non verbo si re. in vtero virginis xpi recumbentem dominum recognouit. Lcō quarta

Quic si ratio queritur nichil est admira bile si exemplum posca tur nichil est singulare. fate amur deum qui de nichilo condidit hominē accelera re potuisse rationis et vo luntatis vsum in homine vt prius deo q; sibi visēs: vel ad breuissimam tempo ris mozulam cognoscere credere et confiteri domi nū posset ex ventre. Atq; vt gabrielis archangeli ad mariam loquentis exē plum imitemur qui credē tis fidem precuntis attes tatione miraculi confir mauit. Nos quoq; huī miraculi fidē ex aliis mi raculis struamus. Et pri mū quidem meminisse uuat nichil minus habē miraculi si homo iā vita defunctus rursum vite re stituatur humane q; si vsu accelerato rationis ante diuinū spiritū cepe rit: q; coitus vtero vita les hauserit auras. Et ta men illud exhisci ossa suo fecere contactu vt sacra libri regum hystoria re fert. Lectio quinta:

Ius ergo non vide at multo amplius hoc presentiam facere po tuisse marie: que verbo feta deo plena virtutem in vce latentis duumta tis obtinuit. Porro si vt memini lucas virtute a xpo prodeūte omnes sanabantur egroti: atq; in femina illam que du odecim annis profluuiū sanguinis passa est quan do vestimenta domini te tigit virtus emanauit tua manauit nec tamē quē piam corpore libenuit q; non multo amplius re nouauerit mente quis iam vertere i dubium audet an ea ipsa xpi si virtus vsum rationis et voluntatis in homine accelerare potuerit eum q; sanctificare tam et si sanctificans et sanctifica tus materna uteri clau derentur. Nisi fortasse quis tam desipiat: vt cri sti virtutem qua mira cu lis fulsit talem fuisse ar bitretur: que vel mater nis posset coexercere visce ribus vel profectu etatis robozis ac viriū maremē ta fulgere. Lectio sexta

Enq; paulus apo stolus nondū vite mortalis consummato decursu cum adhuc in stadio curreret: i agone certaret in celestia rapi tur et paradiso illapsus q;nus rapti vitā michil omnino in aperta luce meruit degustare pēnē: et dubitamus adhuc si precursor domini electi ab vtero rationalis vi te vsum: vel ad momē tum antēq; nasceretur adeptus est. De omelia sancti ambrosij. lectō. vij.

Quecunq; igitur ti bi esse potuerit a nima magnificat dīm sicut anima marie ma gnificauit dominū et exultauit spiritus eius in deo salutari suo. Ma gnificatur enī dominus sicut et alibi legisti ma gnificate dominū me cum. Non q; domino a liquid humana voce pos set adiungi sed quia ma gnificatur in nobis. ymago enim dei xpūs est et ideo si quid iustum re ligiosum q; fecerit aīa illa ymaginem dei ad emuus est similitudinē

creata magnificat. Et ido dium magnificat eã magnitudims eius quadã participatione sblimor fit vt illam ymaginem splendidam bonorũ co lore sanctorũ et quadã emulatione virtutis in se videatur exprimere. Lec

Magnificat/ tio. vm. autem anima ma ne dominum et exultat spiritus eius in deo co q aia et spiritu patri filio q devota vnum deum ex quo omnia; pio vene retur affectu. sequit maria. Quo persona meli or eo prophetia plenor Nec ociosum videtur: q et ante iohannem eliza beth prophetat: et maria ante dominum generatio nem. Lectio nona:

Serpsit enim iam temptamenta salutis humane nã sicut peccatum a mulieribus cepit. Ita eaam bona a mulieribus inchoantur vt femine quoq; mulie bria opera deponentes ĩ firmitati renuncient: et amma que non hẽt secũ vt maria que nescit erro rem religiosor mtet studio castitatem.

Pro septimo die. smone sixti quarti. Lectõ. pa.

Preuecint same illũ dñs in benedictio nibus dulcedims coronã q posuit super caput ei: et maiori preditus spiritu q̃ helyas propheta. Iste maximus et quidẽ plus q̃ propheta anteq̃ nasceretur effulsit. Nam quẽ prophete omnes sperauere venturũ: Iste ab vtero merut adorare presentẽ Nondum corpore contigerat terram et iam mẽte in celestibus versabatur: vt cernere posset in vtero quod angelos latebat in celo rursum q in eo tam singularis gratia diuine dignationis emicaut vt presentiam domini quã sua non potuit: gemitus vocem reuelauerit dicens beata que credidisti: qm pficientur in te que dicta sunt tibi a dño. Lectõ. ij.

Credidisti in quam an etiam consensisti quo vtiq; consensu labente mundo misericor diter succurrisset. Verbo tuo regima mundi mater illius qui condidit vniuersa. e verbo tuo nostra pendebat salus: vita q; electorũ in tuo erat arbitrio collocata. At vero vbi dedisti fidem suscepisti virtutem: et nos dudum deo emortuos: tu rursum reddituros genuisti. Tu ergo alma parens nostra es. Tu cõmunis oĩm mater et mi te sperantiũ pyssima nutrix. O vere beata per quã mundi conditor curauit infirmos sanat egrotos lapsos erigit et sanctibus eterne vite premia pollicetur. Lectio tercia.

Sed te queso elisabeth ac per spiritũ sanctum qui te sibi templum non humana sed celesti consecratione preparauit vt in vtero tuo expiatum peccato filiũ domus celestibus preueniret te obsecro respode michi: vnde promissa domini que in virgine adimplenda phibes didicisti aut quis tibi tã ta terrarũ intercapedine separate reuelauit que in secreto cubiculi paulo ante vltro citroq; virgo atq; angelus contulerũt. Veni ad me virgo facie rutilans: vultu decorus celsa pulcrior luna sole splendidior: oculi eius lampades ignis atq; flammarũ et labia eius vite purpureo lingua eius fauus distillans. Odor autẽ eius omni melle suauior. Veni in q̃ deliciis affluẽs: aromatibus fragrans ĩmica super dilecto q̃ suo recũbebat in vtero: et domũ ingressa mei totam pene vnguentorũ suorũ odore repleuit. Lectõ. vm:

Hanc enim vt vidi: altitudinem maiestatis eius expaui: vt auditu latitudinem virtutis eius experta sum: vt tetigi profunditatẽ sue sanctitudinis dominata. Locuta est denq; michi et dum me verbo salutat virtute sanctificat. Odor eius versatur foris: sed spiritus latens ventris interioza rimatur. Ab vtero suo infans ifantẽ ĩ

A et vnũ deũ per quẽ omnia

tuetur in meo. et iste more dño gerens: in illum e regione totũ cõuertit obtutum. Conferunt iuicem verba nõ lingua sed spiritu: et in secreto maternoz viscerũ duo hi paruuli tocius mũdi gaudia futura ꝓludũt. Denq; sol ille cunis potẽtissimos radios: neq; assumpte carnis ergastulũ: neq; vmbraculum materni ventris obstruat ĩ tantulũ duum tatis lucem meo circũfulsit in vtero vt ꝑ⁹ lumine mutuato nõ ꝓpꝛio lucifer equidem matutinus illuxerit. non est in quã iste lux: sed nascture luas precursoz et inde donec tota humanitas toto diuinitatis splendoze succensa: sol nobis oriens cõmunis piaculi depellat obscurum. Ltõ: quinta:

Prima autem mihi tunc aurora refulsit. et horridis pollo fugientibus vmbris celo rubescente diem vtrumq; a nocte distinxit. Tunc quoq; mihi audita vox est et quasi sibilus ꝓdiit ex vtero meo. En post parietem virginalis uteri celi terreq; conditoꝛ latitat. per fenestras sẽ suũ respiat. ꝑ cancellos mentis prospectat. Ergo intuere sedulo: virginem animaduertere. Aperi et lege. Nam liber est vite. prospice: nã speculũ sine macula est dei maiestatis: ymago q; bonitatis illius. Tũ q; intenta respicerẽ en subito meus mutuatus luminis splendoze refulsit: quo preterita presentia q; necnon futura salutis nostre sacramenta cognoui. Lectio sexta.

Est ego tamen plena et secundum mentem ꝑ corpoze cũ illa cũcula noua que absq; spiraculo mulieꝛis continere illesa non valet: virgente nunc spiritu uteri mei dixi. ꝓplena sum omnibus sum: et memet continere non valeo: loquar equidẽ et respirabo aperiã labia mea et respõdebo tota q; in laudem resoluã virginis oza. benedicta tu inter mulieres et benedictus fructus ventris tui: et btã que credidisti quomã ꝑficientur. in te que dicta sunt tibi a dño. Maria autẽ que prius oza culum angeli. et cõceptionis misteria ꝓ virginali pudoze celauerat: audiens amĩ amoze magis q⁹ carne cognatã filẽ tuũ solut et plena spiritu sancto itentione subtilium ac speculatione ꝓfunda laudes aggressa dñi ĩmensitatẽ misterij cũ tympano spũs: diuino carmine prompsit ĩ quiens. Magnificat anima mea dñm. De omelia sci ambroſij epi. ltõ. vij:

Mansit autẽ maria cũ illa quasi mẽsibus tribus et reuersa est ĩ domũ suã. Bene inducatur sctã maria et exhibuisse officiũ et misticum numerũ custodisse. Nõ solũ humanitatis ẽ causa q⁹diu mansit: sed etiã tãti vatis profectus. Nã si primo ingressu tantus processus extitit: vt ad salutationem marie exultaret infans in vtero repleretur spũ sancto mr infantis: quãtũ putam⁹ eius vsu tanti temporis sancte marie addidisse presentia. Lectio. viij:

Mansit autẽ maria cũ illa mensibus tribus. Agebatur ita q; et quasi vnus athleta exercebatur. Augebat ĩ vtero matris prophete. Amplissimo enim virtus eius certamini parabatur. Deinde tam diu mãsit maria quãdiu elizabeth pariẽdi tempus impleretur. Lectio: ix:

Quod si diligẽter aduertas ĩuenies hoc mus q⁹ positũ misi ĩ generatione uultoꝛ. deinq; ĩpleti sũt dies vt pareret maria ĩpletũ ẽ tẽpus vt pareret elizabeth. Impletũ est tẽpus vite cũ sancti viri et hoc vite curriculo deinegrant. plenitudinẽ enim uulti vita habet in anes autem dies sunt impioꝛum.